

C:\Users\Plazma\Desktop\306\Clavell_James-Kral_krysa.pdb

PDB Name: James Clavell - Král Krysa
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 8.10.2007
Modification Date: 8.10.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Název: Král krysa
 Autor: James Clavell

Těm, kteří tam byli - a nejsou. Těm, kteří tam byli - a jsou. Jemu. Ale především jí. Byla kdysi válka. Čangi a vězení v Outram Road v Singapuru existují - nebo existovaly. Zbytek této historie je ovšem fikci a nemá nic společného se skutečnými živými nebo mrtvými osobami. Čangi sedělo jako perla na východním cípu ostrova Singapuru a hrálo duhovými barvami pod poklopem tropického nebe. Stálo na nízkém návrší obehnané pruhem zeleně, která se o kus dál vzdávala modrozelené barvě moře, moře až k nekonečnému obzoru. Zblízka ztrácelo Čangi svou krásu a měnilo se v to, čím opravdu bylo - ve sprosté a odporné vězení. Bloky baráků obklopené vyprahlými dvorky, a ty na oplátku obehnané vysokou zdí. Za zdí byly v budově věznice v několika poschodích nad sebou cely pro dva tisíce vězňů. Ted však v celách, na chodbách, v každém koutku a škvíře žilo asi osm tisíc mužů. Většinou Angličané a Australané a pár Novozélandců a Kanadců - zbytky spojeneckých armád z tažení na Dálném východě. Tito muži byli zločinci. Dopustili se obrovského zločinu. Prohráli válku. A přežili to. Dveře cel byly otevřené a dveře věznice byly otevřené a velká brána prorazená ve zdi byla otevřená. Muži mohli chodit sem a tam - skoro svobodně. Přesto zřetelně cítili svou uzavřenost, jakousi klaustrofobickou vůni. Z brány vedla tarmaková cesta. Sto yardů na západ přetínala tuto cestu žlutý ostnatý drát s několika průchody. Za nimi byla strážnice, obsazená ozbrojenými odpadky vítězné japonské armády. Pak běžela silnice vesele dál a nakonec se ztrácela ve 'dikém městě Singapuru. Pro zajatce však cesta na západ končila sto yardů od hlavní brány. Směrem na východ cesta nejdříve sledovala zeď, pak se obracela na jih a opět sledovala zeď. Po obou jejích stranách stály dlouhé baráky, jak se tu říkalo primitivním kůlnám. Byly jedna jako druhá šedesát kroků dlouhé se stěnami z atapu - ze spletených listů kokosové palmy, neuměle přibitých ke kůlům, a s doškovou střešinou rovněž z palmových listů. Jedna plesnivá vrstva na druhé. Každý rok se přidávala nebo měla přidávat nová vrstva. Neboť došky trpěly sluncem a hmyzem a hnily a hroutily se. Každá kůlna měla díry, které byly dveřmi, a díry, které byly okny. Zakrývaly je dlouhé doškové závěsy na ochranu proti slunci a dešti. Kůlny stály na cementových podezdívkách, které je chránily před záplavami a hady a žábami a slimáky a hlemýždi, škorpióny, stonožkami, brouky, ščenicemi - před všemi druhy lezoucích a plazících se havěti. V těchto kůlnách žili důstojníci. Na jih a na východ od cesty byly čtyři řady betonových bungalovů, dvacet v každé řadě. V nich žili -vyšší důstojníci - majori, podplukovníci a plukovníci. Pak se cesta obracela k západu, opět podél zdi, a setkávala se s další skupinou kůlen z palmového listí. Zde byly ubytovány přebytek z věznice. A v jedné z kůlen, menší než ostatní, žila skupina pětadvaceti amerických vojáků. Tam, kde se cesta opět obracela k severu, byla část zeleninové zahrady. Její zbytek - hlavní zásobárna potravin pro celý tábor - ležel dále na severu, za cestou, proti bráně do věznice. Cesta procházela menší zahradou asi dvě stě yardů a končila před strážnicí. Celý tento vyprahlý kus země, veliký asi půl míle krát půl míle, byl obehnaný ostnatým drátem. Ten se dal lehko přestříhnout. Lehko se pod ním dalo podlézt. Hlídal ho pár lidí. Žádné reflektory. Žádná kulometná hřízda. Ale když člověk prolezl ven - co pak? Domov byl kdesi za mořem, za nekonečnou spoustou vody nebo za nepřátelskou džunglí. Dostat se za ostnatý drát - to bylo neštěstí pro ty, kdo byli venku, i pro ty, kdo zůstali uvnitř. Ted, v roce 1945, si Japonci už navykli ponechávat dozor nad zajateckým táborem zajatcům. Japonci vydávali rozkazy a, zajatí důstojníci byli odpovědní za jejich dodržování. Když zajatci nedělali potíže, nedělal nikdo potíže jim. Žádost o potraviny - to byla potíž. Potíž byla, že zajatci žili. Pro zajatce bylo Čangi více než pouhý zajatecký tábor. Čangi bylo genezi, místem, kde se začínalo znovu od úplného začátku.

knihy první

I. "Toho parchanta hnusného dostanu, kdybych měl přítom natáhnout bačkory," Poručík Grey byl rád, že konečně řekl nahlas, co mu tak dlouho leželo v žaludku. Jed v jeho hlase vyrušil seržanta Masterse ze snění. Myslel právě na láhev ledového australského piva, na steak pokrytý volským okem a na domov v Sydney, na svou ženu, na její prsy a na její vůni. Ani se nenamáhal podívat se z okna, koho tam poručík vidí. Přesně věděl, kdo to jde po prašné cestičce kolem ostnatého drátu. Překvapil ho však Greyův výbuch. Velitel vojenské policie v zajateckém táboře Čangi by obvykle mlčenlivý a nepřístupný jako každý Angličan. "Šetřte si plíce, poručíku," řekl Masters unaveně. "Japonci ho brzo ztrouhnou." "Seru na Japonci," řekl Grey. "Chci ho chytit sám. Chci ho mít v tomhle lapáku. A až si to s ním vyřídím - pošlu ho do bání v Outram Road." Masters ohromeně vzhledl: "Outram Road?" "Jasně." "Přísahám, že chápu, proč ho chcete dostat," řekl Masters, "ale ne to druhý bych nepřál vůbec nikomu." "Patří tam. A já ho tam dostanu. Protože je to zloděj, lhář, podvodník a vyděrač. Hnusná pijavice, která z nás ze všech cucá krev." Grey přistoupil k oknu. Ohnal

se po mračnu much, které se zvedlo z prkenné podlahy, a přimhouřil oči před odleskem poledního slunce, ostřelujícího zem palbou paprsků. "Kristepane," řekl, "pomstím se za nás za všechny." Mnoho štěstí, kámoši, myslel si Masters. Jestli Kinga, co mu Každý říká Král, může vůbec někdo dostat, tak jsi to ty. Ty máš v sobě tu správnou dávku nenávisti. Masters neměl rád důstojníky, n, ní, vůbec ne vojenskou policii. Zvláště pohrdal Greyem, protože Grey začal jako prostý voják a snažil se to před ostatními zatajit. Ve své nenávisti vůči Královi však Grey nebyl sám. Toho nenávidělo celé Čangi. Nenávidělo ho pro jeho svalnaté tělo, pro plamínky v jeho modrých očích. V tomto soumravném světě polomrtvých nebyli ani tlustí, ani zavalití, ani urostlí muži. Byly tu jenom tváře s výraznými očima, nasazené na tělech, vlastně na kostech a šlachách potažených kůží. Muži se lišili jeden od druhého jenom věkem, tvarem obličeje a výškou. A v celém tomto světě jediný Král jedl jako člověk, kouřil jako člověk, spal jako člověk, snil jako člověk a vypadal jako člověk. "Vy tam," vyštěkl Grey. "Desátníku! Pojd'te sem!" Král věděl o Greyovi, hned jak zabočil kolem věznice, ne snad že by ho viděl v temnotě baráku vojenské policie, ale protože znal Greye jako člověka, který má určité zvyky. Je moudré znát zvyky nepřítele. Král věděl o Greyovi tolik, kolik jenom muž může vědět o jiném muži. Sešel z cesty a kráčel k osamělé chalupě, trčící jako uher mezi boláky druhých baráků. "Volal jste mě, pane?" zeptal se Král a zasalutoval. Mírně se usmíval. Pohrdání, které měl v očích, skrývaly brýle proti slunci. Grey se díval na Krále z okna. Hladké rysy neprozrazovaly nenávist, která byla jeho neoddělitelnou součástí. "Kam jdete?" "Vracím se do baráku, pane," řekl Král trpělivě a mozek mu přitom pracoval na plné obrátky. Uklouzlo mu snad něco? Mluvil někdo? Co je to s Greyem? "Kde jste sebral tu košili?" Král tuhle košili včera koupil od majora, který ji dva roky opatroval jako oko v hlavě, než přijde den, kdy ji bude muset prodat, aby si mohl koupit jídlo. Rád se oblékal čistě a elegantně, když jiní nemohli, a měl radost, že má dnes čistou novou košili, vyžehlené dlouhé kalhoty, čisté ponožky, vyleštěné boty a neposkvrněnou čapku. Připadalo mu legrační, že Grey je vlastně nahý - až na pateticky záplatované krátké kalhoty, dřeváky a tankistický baret, zkornatělý tropickou plší. "Koupil jsem ji," řekl Král. "Už je to dlouho. Kupovat není zakázáno - tady a nikde jinde, pane." Grey cítil drzost toho "pane". "Tak dobře, desátníku, pojd'te dovnitř." "Proč?" "Trošku si popovídát," řekl Grey sarkasticky. Král potlačil vztek, vyšel po schodech, prošel dveřmi a zastavil se u stolku. "Prosim, pane." "Obrát'te kapsy." "Proč?" "Udělejte, co vám nařizuju. Víte přece, že mám právo vás kdykoli prohlédat." Grey si dopřál tu radost a projevil část svého pohrdání. "I váš velitel s tím souhlasí." "Jenom proto, že jste na tom trval." "Mám proč. Obrát'te kapsy!" Král mu otráveně vyhověl. Neměl konečně co skrývat. Kapesník, hřebínek, tobolka, balíček cigaret, krabička plná surového javanského tabáku, rýžový cigaretový papír, zápalky. Grey se přesvědčil, že všechny kapsy jsou prázdné, a otevřel tobolku. Bylo v ní patnáct amerických dolarů a skoro čtyři sta japonských singapurských dolarů. "Kde jste sebral ty peníze?" vyštěkl Grey. Z čela mu neustále odkapával pot. "Hraju, pane." Grey se nevesele zasmál. "Jste dítě štěstěny. Přeje vám skoro tři roky, co?" "Skončil jste, pane?" "Ne. Ukažte mi hodinky." "Jsou na seznamu." "Povídám, ukažte mi hodinky!" Král vztekle stáhl ze zápěstí hodinky na pásku z nerezavějící oceli a podal je Greyovi. Navzdory svému rozhořčení pocítil Grey bodnutí závisti. Hodinky byly vodotěsné, nárazu vzdorné a s automatickým natahováním. Značka Oyster Royal. Nejcenější majetek v Čangi - kromě zlata. Obrátil hodinky a podíval se na číslo, vyražené Jo oceli, pak sňal s atapové stěny seznam Králova majetku, automaticky z něho setřel mravence a puntíkářsky porovnal číslo hodinek s číslem uvedeným v seznamu. "Souhlasí to," řekl Král. "Nebojte se, pane." "Já se nebojím," řekl Grey. "Bát se budete vy." Vrátil mu hodinky, za které tu bylo možno dostat jídlo skoro na šest měsíců. Král si je navlékl a začal si sbírat věci. "Jo. Ještě prsten!" řekl Grey. "Ten si taky zkontrolujeme." i prsten však byl uveden v seznamu. Jako Zlatý prsten, pečeť klanu Gordonů. Vedle popisu byl otisk vzorek pečeti. "Jak to, že Američan má gordonskej prsten?" Grey vyslovil tuto otázku už mnohokrát předtím. "Vyhrál jsem ho. V pokeru," řekl Král. "Máte pozoruhodnou paměť, desátníku," řekl Grey a prsten mu vrátil. Věděl předem, že hodinky i prsten jsou v seznamu uvedeny. Využil celé prohlídky jenom jako záminky. Skoro masochisticky toužil být aspoň na chvíli blízko své oběti. Věděl také, že Král se jen tak snadno nepoleká. Tolik lidí už se ho snažilo chytit, a nepovedlo se jim to. Byl mazaný a opatrný. "Jak to," zeptal se trpce Grey a závist, vyvolaná prstenem, hodinkami, cigaretami, zápalkami a penězi, v něm najednou začala vřít, "jak to, že vy máte tolik, a my ostatní nemáme nic?" "Nevím, pane. Asi mám kliku." "Kde jste sebral ty peníze?" "Hraju, pane." Král byl vždycky zdvořilý. Důstojníkům vždycky říkal "pane" a zdravil je podle předpisu. Anglické a australské důstojníky. Ale věděl, že jim je jasné, jak strašně pohrdá tím "pane" a sakrováním. Muž je muž, ač má jakýkoli původ nebo rodinu nebo hodnost. Když si ho vážíte, říkáte mu "pane". Když ne, tak mu tak neříkáte, a jenom kurvám se to nelíbí. Ať jdou do prdele! Král si navlékl prsten, zapnul kapsy a sfoukl si smítko s košile. "To je všechno, pane?" Zahlédl v Greyových očích záblesk vzteku. Grey se podíval na Masterse, který nervózně přihlížel. "Seržante, přineste mi trochu vody, prosím vás." Masters unaveně došel k láhvi, která visela na stěně. "Tady máte, pane." j, Ta je včerejší," řekl Grey, i když věděl, že to není pravda. "Přineste čerstvou." "Přisahal bych, že jsem ji už dneska přines," řekl Masters. Zavrtěl hlavou a odešel. Grey mlčel a Král se pohodlně postavil a čekal. Korunami kokosových palm, které trčely nad džunglí hned za ostatními dráty, proběhl závan větru, nesoucího příslib deště. Na východním nebi se už hromadily černé mraky. Co nevidět zakryjí oblohu celou. Už brzo se promění prach v bahno a vlhký vzduch bude možné dýchat. "Chcete cigaretu, pane?" řekl Král a napřáhl ruku s balíčkem. Grey naposledy kouřil opravdovou cigaretu před dvěma roky, o svých narozeninách. O svých dvaadvacátých narozeninách. Zíral na balíček a chtělo se mu jednu vzít, chtělo se mu je vzít všechny. "Ne," řekl vztekle. "Nechci tvý cigarety." "Nebude vám vadit, když si zapálím, pane?" "Bude!" Král se podíval Greyovi upřeně do očí a klidně vytáhl jednu cigaretu. Zapálil si a zhluboka vdechl kouř. "Dej to z ty svý držky!" zařval Grey. "Ovšem, pane." Král ještě jednou pomalu a dlouze vdechl kouř a pak uposlechl. Oči mu ztvrdly. "Nemáte mi co rozkazovat. Neexistuje zákon, který by říkal, že nesmím kouřit, když chci. Já jsem Američan a nemusím poslouchat žádnýho angličkářského Anglána. Je vám to jasný? Vlezte mi na záda! Pane!" "Jdu po tobě, desátníku," vybuchl Grey. "Jednou zakopneš a já si na to počkám. Pak tě zavřu sem." Prst, kterým ukazoval na hrubě šbitou bambusovou klec, která sloužila jako vězení, se mu třásl. "Neporušuju žádný zákony." "Tak kde jsi sebral tolik peněz?"

"Hraju." Král přistoupil ke Greyovi. Potlačoval vztek, ale bylo to silnější než obvykle. "Nikdo mi nedal nic zadarmo. Co mám, je moje a vydělal jsem si to. Jak - to je moje věc." "Dokud jsem tu velitelem policie, tak to není jen tvoje věc." Grey zaťal pěst. "Za poslední měsíce tu ukradli spoustu léků. Drogy. Možná, že o tom něco víš." "Cože?, Poslyšte," řekl Král a před očima se mu udělala červená kola, "nikdy v životě jsem nic neukrad. Nikdy jsem neprodával drogy, pamatujte si to! Ztraceně, kdybyste nebyl důstojník, já bych." "Ale já jsem důstojník a byl bych moc rád, kdyby ses o něco pokusil. Přisahám, že bych byl rád. Ty myslíš, že máš pevný nervy? Nemáš, kamaráde!" "Něco vám řeknu. Až se z tyhle prdele dostaneme, přijďte se za mnou podívat. Urvu vám ten váš kedluben." "Přijdu." Grey cítil, jak mu buší srdce. "Ale ty si pamatuj, že do té doby dávám pozor a čekám. Nikdy jsem neslyšel, že by měl někdo kliku předplacenou na doživotí. Ty taky ne." "Ale mám! Pane!" Král však věděl, že v tom, co řekl Grey, je hluboká pravda. Až dosud měl štěstí. Ohromné štěstí. Ale štěstí je tvrdá práce, dobrý plán a ještě něco navíc. Vůbec ne hazardní hra. Aspoň ne hazardní hra bez schovaného esa v rukávě. Jako dneska ten diamant. Celý čtyři karáty. Konečně ví, jak (c k němu dostat. Až bude všechno připraveno. A když se mu podaří udělat tenhle obchod, bude to jeho poslední a nebude už muset hazardovat - aspoň tady v Čangi ne. "Štěstí se na tebe vysere," řekl Grey zlomyslně. "Víš proč? Protože ty jsi jako všichni gauner. Sežral bys nejradši všecko." "Takový svinstvo nemusím poslouchat," řekl Král a cítil, jak se dusí vztekem. "Nejsem gauner o nic víc než." "Ale jsi! Přestupuješ zákony každou minutu." "Hovno přestupuju. Možná japončický zákony." "Na ty seru. Mluví o táborových zákonech. Zakazují šmelinu. A co děláš ty?" "Dokažte mi to!" "Dokážu. Ty jednou zakopneš. A pak uvidíme. Dostanu tě do klece. A pak se osobně postarám, aby tě poslali do Outram Road." Král cítil mrazivou vlnu, jak se mu rozlévá od srdce do břicha. "Ježíšmarjá," řekl stísněně. "Vy jste přesně ten parchant, kterej by toho byl schopen." "V tvým případě," řekl Grey a na rtech se mu objevily sliny, "v tvým případě s největší radostí. Japončici jsou tví kamarádi." "Cože, ty svine?" Král sevřel pěsti a přistoupil ke Greyovi. "Copak se to tu děje?" ozval se plukovník Brant a vlezl do baráku. Byl malý, měřil sotva pět stop a nosil vousy stočené pod bradou jako Sikhové. V ruce měl elegantní hůlku. Jeho vojenská čepice neměla dýnko a byla vycpaná pytlouinou. Odznak pluku na ní zářil jako zlato, vyhlazený dlouholetým leštěním. "Nic nic, pane." Grey se ohnal rukou po hejnu much, které se zvedlo, a pokoušel se ovládnout dech. "Já jenom tady desátníka dělal jsem osobní prohlídku." "Ale jděte, Greyi," přerušil ho plukovník Brant. "Slyšel jsem, co jste mu říkal o Outram Road a o Japoncích. Je naprosto v pořádku, když ho podrobíte osobní prohlídce a vyslechnete, to ví každý, ale není důvodu, proč mu vyhrožovat a urážet ho." Obrátil se na Krále. Na čele mu stály kapičky potu. "Měl byste poděkovat své šťastné hvězdě, desátníku, že vás neohlásím kapitánu Broughovi ke kázeňskému potrestání. Neměl byste chodit takto ustrojen. Už to stačí, aby člověk ztratil nervy. Vy si o nepříjemnosti přímo říkáte." "Ano, pane," řekl Král. Navenek byl klidný, ale v duchu si nadával, že ztratil nervy. Choval se přesně tak, jak Grey chtěl. "Podívejte se, jak jsem oblečený já," řekl plukovník Brant. "Chápete, krucinál, jak mi je?" Král neodpověděl. Říkal si v duchu: to je tvůj problém, kamaráde. Starej se o sebe, já se taky starám o sebe. Plukovník měl na sobě jenom kus látky z poloviny sarongu, uvázaný jako sukni kolem beder - a jinak nic. Král byl jediný muž v Čangi, který měl podvlékačky. Šest kusů. "Myslíte, že vám nezávidím vaše boty?" zeptal se plukovník Brant podrážděně. "Když mám na nohou tyhle zasrané pantofle?" Byl obut do jakýchsi podomácku vyrobených trepek - do kusu dřeva, ovázaného proužkem látky. "Já nevím, pane," řekl Král s ostentativně skrývanou pokorou, tak milou důstojnickému uchu. "No dobře, dobře." Plukovník Brant se obrátil ke Greyovi. "Myslím, že byste se mu měl omluvit. Bylo zcela nesprávné mu vyhrožovat. Musíme být fér, co říkáte, Greyi?" Greyovi dalo obrovskou práci, aby nevyšlovil sprosté slovo, které se mu dralo na jazyk. "Omlouvám se." Řekl to tiše a vztekle a Královi se nepodařilo skrýt úsměv. "Velmi dobře." Plukovník Brant kývl a podíval se na Krále. "Můžete jít," řekl. "Ale s takovýmhle oblečením si o nepříjemnosti přímo koledujete. Vínou můžete dávat jenom sám sobě." Král řízně zasalutoval. "Děkuji vám, pane." Vyšel na slunce, oddychl si a znovu si začal nadávat. Ježíš, to bylo o fous. Skoro dal Greyovi facku, a to by mohl udělat jen šílenec. Zastavil se a zapálil si pro uklidnění další cigaretu. Všichni zajatci, kteří procházeli kolem, tu cigaretu viděli a cítili její vůni. "Ztracený chlap," řekl plukovník po chvíli. Stále ještě se díval za Králem a utíral si čelo. Pak se znovu obrátil ke Greyovi. "Vy jste se, Greyi, musel zbláznit. Proč ho tak provokujete?" "Promiňte, já já myslím, že on." "Ať je co je, důstojník a džentlmen prostě nesmí takhle ztratit nervy. To je špatné. Moc špatné. Nemyslíte?" "Ano, pane." Grey nemohl říci nic jiného. Plukovník Brant zachrochtal a sešpulil rty. "Velice správně. Ještě štěstí, že jsem šel kolem. Nemůžeme si dovolit rvačku důstojníka s obyčejným vojákem." Opět mrkl ze dveří na Krále. Nenáviděl ho a toužil po jeho cigaretě. "Ztracený chlap," opakoval a na Greye se přitom neohlédl. "Nemá disciplínu. Jako všichni Američani. Je to sebranka. Představte si, oni říkají svým důstojníkům křestními jmény!" Vytáhl obočí. "A důstojníci hrají s mužstvem karty! Bože můj! Jsou horší než Australani - a jaká to je pakáž. Hnus. V indické armádě to bylo jiné, co?" "Ne, pane," řekl Grey tiše. Plukovník Brant se prudce obrátil. "Já jsem nechtěl zkrátka, Greyi, jenom proto, že." Nedomluvil. Najednou měl v očích slzy. "Proč? Jak to jenom mohli udělat?" řekl přerývaně. "Proč Greyi. Já my všichni jsme je měli rádi." Grey pokrčil rameny. Ale aby začal plukovníka utěšovat, k tomu by s ním musel mít soucit. Plukovník chvilku váhal a pak se otočil a vyšel z baráku. Měl skloněnou hlavu a po tvářích mu stékaly slzy. Když padl v roce 1942 Singapur, jeho indiští vojáci skoro jako jeden muž přešli k Japoncům. Anglické velitele uvěznili. Tito vojáci se pak stali prvními strážci zajatců a někteří z nich se chovali jako barbaři. Důstojníci pluku neměli ani chvilku klidu, protože zrádci byli většinou jejich bývalí podřízení a jen několik bylo od jiných indických pluků. Gurkhové zůstali věrni do posledního muže, přes mučení a urážky. A plukovník Brant plakal pro své vojáky, pro vojáky, pro něž byl připraven zemřít, a pro které teď umíral. Grey se za ním díval a spatřil Krále, jak u cesty kouří. "Dobře, že jsem ti to řekl: buď ty, nebo já," zašeptal. Bolest v břiše mu připomněla, že tento týden se mu úplavice nevyhne. Sedl si na lavici. "Do prdele," zasténal slabě. Patřilo to úplavici, plukovníku Brantovi a omluvě, ke které byl donucen. Masters se vrátil s plnou lahví vody a podal mu ji. Grey se napil, poděkoval, a pak začal přemýšlet, jak se dostat Králi na krk. Měl však hlad a nemohl se soustředit. Ozvalo se slabé zaskučení. Grey se podíval po Mastersovi, který ani nevěděl, že zasténal. Seděl a pozoroval ještěrky, jak běhají po krovech, loví hmyz a páří se. "Máte úplavici, Mastersi?" Masters mdle zahnal mouchy, které mu

lezly po tváři. "Ne, pane. Aspoň jsem ji neměl už skoro pět neděl." "Střevní tyfus?" "Ne, díkybohu ne. Přisahám. Jen sračku. A malárii jsem neměl už skoro tři měsíce. Mám velký štěstí. Jsem skoro úplně v pořádku." "Jo," řekl Grey. A pak dodal, jako by ho to právě napadlo: "Vypadáte dobře." Věděl však, že brzo bude muset žádat za Masterse náhradu. Vrátil se pohledem ke Králi, díval se, jak kouří, a bylo mu špatně z touhy po cigaretě. Masters znovu zasténal. "Co je s vámi, do prdele?" řekl podrážděně Grey. "Nic, pane. Vůbec nic. Já musím mít." Ale námaha, kterou musel vynaložit na formulování myšlenek, byla příliš veliká. Masters se odmlčel a jeho slova přerušilo bzučení much. Mouchy vládly ve dne, moskyti v noci. Nikdy nebylo ticho. Jaké to asi je - žít bez much, bez moskytů a bez lidí? Masters se pokoušel vzpomenout si, ale i to byla příliš velká námaha. A tak jen seděl, tiše, skoro nedýchal, skořápka bývalého muže. A duše v těle mu slabě blikala. "Tak dobře, Mastersi, můžete jít," řekl Grey. "Kdo má po vás službu?" Masters s vypětím všech sil donutil mozek k činnosti a po chvíli řekl: "Bluey Bluey White." "Kristepane, seberte se," vyštěkl Grey. "Desátník White umřel před třema tejdny!" "Jo. Promiňte, pane," řekl tiše Masters. "Promiňte, já asi. Je to je to myslím Peterson. Anglán chci říct Angličan. Myslím, že pěšák." "Dobře. Můžete jít na oběd. Ale moc se necourejte a vraťte se." "Ano, pane." Masters si nasadil rákosový klobouk, jaký nosí Malajci, pozdravil a vyklopýtal ze dveří. Přidržel si přitom cáry kalhot. Bože, pomyslel si Grey, ten chlap smrdí na padesát kroků. Měli by zvýšit přiděl mýdla. Věděl však, že nejde jen o Masterse. Smrdí tu všichni. Když se člověk nekoupá šestkrát denně, vleče za sebou zápach potu jako rubáš. Při myšlence na rubáš se mu opět vynořil Masters - je na něm vidět, že je poznamenaný. Možná, že to sám ví, tak proč by se myl? Grey viděl umírat už hodně lidí. Když si vzpomněl na svůj pluk a na válku, začala mu prýštit hořkost ze všech póřů. Krucinálhimflx, chtělo se mu křičet, čtyřadvacet let a jsem pořád jenom poručík! A válka je všude kolem - na celém světě. Každý den v roce se povyšují vojáci. Možnosti padají z nebe. A já tu frčím v smradlavém zajateckém táboře a jsem pořád jenom poručík. Kristepane! Kdyby nás nebyli v roce 1942 přemístili do Singapur! Kdyby nás byli poslali tam, kam nás chtěli poslat - na Kavkaz! Kdyby jen. "Drž hubu," řekl nahlas. "Už jsi jako Masters, ty blbče pitomá!" V táboře bylo normální, že lidé někdy mluvili nahlas sami ne sebou. Radši ať mluví, říkali vždycky lékaři, než aby to všechno nosili v sobě. To by byla nejschůdnější cesta do blázince. Dny většinou nebyly ani tak špatné. Člověk mohl přestat myslet na svůj minulý život a na to, co k němu patřilo - na jídlo, ženy, domov, jídlo, jídlo, ženy, jídlo. Nebezpečné však byly noci. V noci se sní. Sní se o jídle a o ženách. O vlastní ženě. A brzo se začne člověku líbit snění víc než bdění, a když si nedá pozor, začne snít i s otevřenýma očima. Den se mu promění v noc a noc v den. Pak přijde už jenom smrt. Mírná. Útěšná. Umřít bylo snadné. Bylo utrpení žít. Výjimkou byl jenom Král. Ten neprožíval žádné utrpení. Grey se na něho stále ještě díval a snažil se zaslechnout, co říká muži stojícímu vedle něho. Bylo to však příliš daleko. Grey přemýšlel, kdo ten druhý muž vlastně je, ale nemohl si vzpomenout. Jenom z pásky na předloktí poznal, že je to nějaký major. Japonci nařídili všem důstojníkům, že musí nosit na levém předloktí pásku s označením hodnosti. Stále. Dokonce i když byli nazi. Na nebi se teď rychle začala kupit černá bouřková mračna. Na východě se honily blesky, ale slunce stále ještě nesnesitelně páliло. Páchnoucí závan větru zdvihl na chvíli prach. Jeho zrnka pak pomalu klesala k zemi. Grey se mechanicky ohnal bambusovou plácačkou na mouchy. Obratný pohyb zápěstí - a další omráčená moucha spadla na podlahu. Zabít ji by byla nedbalost. Zmrzačit ji! Pak ta bestie pozná bolest a aspoň svou troškou zaplatí za muka, která působí. Zmrzačit ji - a ona pak nehlasně skučí, dokud se mravenci a jiné mouchy nezačnou rvát o její ještě živé tělo. Grey si však nedopřál obvyklou rozkoš ze sledování muk mučitele. Měl příliš plnou hlavu Krále.

II. "Panečku," vyprávěl major Královi s nucenou žoviálností, "a pak jsem přišel do New Yorku. V triatřicátém roce. Bylo to nádherné. Státy jsou senzační země. Už jsem vám říkal o své cestě do Albany? To jsem byl ještě mladším důstojníkem." "Ano, pane," řekl Král unaveně. "Už jste mi o tom vykládal." Došel k názoru, že se už dost dlouho choval zdvořile. Stále na sobě cítil Greyovy oči. Ačkoliv byl zcela v bezpečí a neměl strach, chtělo se mu zmizet z pálicího slunce a z dosahu těch očí. Měl spoustu práce. A jestli se major konečně nedostane k věci, ať se jde vycpat! "Budou muset jít, pane. Hezky jsme si popovídali." "Okamžik," řekl major Barry rychle a nervózně se rozhlédl. Byl si vědom zvědavosti v očích mužů, kteří chodili kolem, a jejich nevyslovené otázky: o čem ten major s Králem hovoří? "Já hm mohli bychom si promluvit někde v soukromí?" Král se na něho zkoumavě zadíval. "Soukromí máme tady. Když budete mluvit tiše." Major Barry se potil rozpaky. Snažil se však potkat Krále už několik dní. Byla to příliš dobrá příležitost, než aby si mohl dovolit promeškat ji. "Ale barák vojenské policie je." "Co mají policajti co dělat se soukromým rozhovorem? Nerozumím vám, pane," řekl Král mírně. "Není potřeba, aby hm Plukovník Sellars mi řekl, že byste mi mohl pomoci." Major Barry měl jenom pahýl pravé ruky 9. neustále se na něm škrábal, dotýkal se ho, hnětl. "Mohl byste nám tedy mně něco zařídít?" Počkal, až nebyl absolutně nikdo v doslechu. "Je to zapalovač," zašeptal. "Značky Ronson. Ve vynikajícím stavu." Teď, když to konečně řekl, trochu se mu ulevilo. Současně však měl pocit člověka, který se nedopatřením objevil na veřejnosti nahý. Říkat takové věci americkému desátníkovi, na slunci, na veřejné cestě! Král chvíli přemýšlel. "Komu patří?" "Mně." Major ohromeně vzhledl. "Panebože, snad si nemyslíte, že jsem ho ukradl? Bože, to bych nikdy neudělal. Měl jsem ho schovaný, ale teď ho musíme prodat. Má jednotka s tím souhlasí." Olízl si suché rty a pohladil pahýl. "Vzal byste si to na starost, prosím? Vy za něj můžete dostat nejvíc." "Je to nezákonné." "Ano, ale prosím vás, zařídíte to? Mně můžete důvěřovat." Král se otočil zády ke Greyovi a tváří k hradbě z ostnatého drátu. Pro jistotu, kdyby Grey dovedl náhodou odečítat ze rtů. "Po žvejkání někoho pošlu," řekl tiše. "Heslo je .Poručík Albany řek, že k vám mám přijít. Rozumíte?" "Ano," řekl major Barry váhavě a srdce se mu rozbušilo. "Kdy jste říkal?" "Po žvejkání. Po obědě." "Ach tak, ano." "Dejte mu ho. Já si ho prohlídnu a dám vám vědět. Stejný číslo." Král uhasil cigaretu a odhodil nedopalek na zem. Právě duřil na něj šlápnout, když si všiml majorova výrazu. "Jo tak! V y toho špačka chcete?" Major Barry se radostně sehnul a zdvihl nedopalek. "Děkuju. Děkuju vám mockrát." Otevřel krabičku na tabák, opatrně rozbalil cigaretový papír, nasypal půl palce tabáku do sušených čajových lístků a pečlivě obsah krabičky promíchal. "Není nad trošku koření," řekl s úsměvem. "Mockrát děkuju. Z toho budou aspoň tři výborné cigarety." "Brzo se zase uvidíme, pane," řekl Král a zasalutoval. "Ach hm totiž

"Major Barry nevěděl, jak by to měl říci. "Nemyslíte, že. Víte," řekl nervózně tichým hlasem, "dát tu věc cizímu člověku jen tak. Jak mohu vědět, že je všechno v pořádku?" "Ohláš se heslem, to je jedna věc," řekl Král chladně. "Za druhý - mám nějakou reputaci. Za třetí - věřím vám, že ta věc není kradená. Snad bysme toho radši měli nechat." "Ach ne, vy jste mi nerozuměli," řekl rychle major. "Chtěl jsem se jenom zeptat! Víte ... je to poslední věc, kterou mám." Pokusil se o úsměv. "Děkuju. Po obědě. Ach, a jak dlouho myslíte, že bude trvat, než se vám podaří hm než se vám to podaří?" "Hned jak to bude možný. A podmínky jako vždycky. Dostanu deset procent z prodejní ceny," řekl Král ostře. "Samozřejmě. Děkuju vám. A ještě jednou děkuju za tabák." Majoru Barrymu spadla ze srdce obrovská tíha. Když budu mít štěstí, přemýšlel po cestě ke svému baráku, dostanu šest nebo sedm set dolarů. Za to může být jídlo na hezkých pár měsíců. Na původního majitele zapalovače si ani nevzpomněl. Před několika měsíci ho dal majorovi do opatrování, když šel do nemocnice. Už se nevrátil. To byla minulost. Dnes byl majitelem zapalovače major Barry. Zapalovač patří jemu. On ho prodává. Král věděl, že ho Grey celou dobu pozoroval. Vědomí, že se mu podařilo domluvit obchod přímo před barákem vojenské policie, mu zvedlo náladu. Spokojen sám se sebou stoupal po mírném svahu a odpovídal na pozdravy známých důstojníků i vojáků, Angličanů i Australanů. Zvlášť důležitým zasalutoval, ostatním přátelsky pokývl. Věděl, že mu závidí, ale nevadilo mu to. Byl na to zvyklý. Bavilo ho to a zvyšovalo jeho věhlas. A měl radost, že mu chlapi říkají Král. Byl hrdý na to, co dokázal jako člověk - jako Američan. Svou chytrostí stvořil svět. Teď si tento svět prohlížel a byl spokojen. Zastavil se u baráku číslo dvacet čtyři, australského, a strčil hlavu do okna. "Tinkere," zavolal. "Potřebuju ostříhat a udělat manikúru." Tinker Bell byl malý hubený človíček. Měl hnědou pleť, malé tmavohnědé oči a loupal se mu nos. Povoláním by stříhačem ovcí, ale v Čangi byl nejlepším holičem. "Copak máš nějaký zatracený narozeniny? Dýk sem ti dělal manikúru předevčírem!" "Tak mi ji uděláš dneska znova." Tinker pokrčil rameny a vyskočil oknem z baráku. Král se posadil ve stínu na židli a spokojeně odpočíval. Tinker mu ovázal kolem krku kus látky. "Hele, kámoši," řekl a přidržel mu pod nosem kousek mýdla. "Čuchni si!" "Kruci," zašklebil se Král. "Epes ňůňo!" "To neznám, kámoši. U nás se tomu říká Yardleyovy fialky. Jeden můj známý to votočil, dyž byl na makandě. Šilhavým japončikům zrovna pod frákem. Stálo mě třicet babek," zamrkal. Skutečnou cenu přitom zdvojnásobil. "Může být speciálně jen pro tebe, esli chceš." "Viš co? Dokavad ti vydrží, budu ti dávat pět babek místo tří" řekl Král. Tinker rychle počítal. Kousek mýdla vydrží aspoň na osm holení, možná na deset. "Polepši se, kámoši. Takhle bych sotva dostal s vy prachy zpátky!" "Vzali tě na hůl, Tinku," zachrochtal Král. "Já bych ti toho moh opatřit kila, kus za patnáct babek." "Krucinálhimlfix," vybuchl Tinker v předstíraném vzteku. "Můj známý ze mě udělal hejla! To se nedělá!" Vztekle vyráběl z horké vody a sladce vonícího mýdla hustou pěnu. Pak se rozesmál: "Ale ty si vopravdickej Král, kámoši!" "Jo," řekl Král spokojeně. Byli s Tinkerem staří kamarádi. "Můžu, kámoši?" Tinker zvedl misku s penou. "Jasně." V té chvíli zahlédl Král na cestě Texe. "Počkej ještě chvíli! Hej, Texi," vykřikl. Tex se podíval k baráku, spatřil Krále a šoural se k němu. "No?" Byl to trudovitý mladík s velkýma ušima, křivým nosem a klidnýma očima. Když ho Král pozval k sobě blíž, Tinker se bez říkání vytratil. "Uděláš pro mě něco?" zašeptal Král. "Jasně." Král vytáhl tobolku a vyňal z ní desetidolarovou bankovku. "Najdi plukovníka Branta. To je ten malej se srolovanéma fousama pod bradou. Dej mu to." "Viš, kde by mohl být?" "Někde blízko lapáku. Má dnes službu. Dává bacha na Greye." Tex se ušklíbl. "Slyšel jsem, že jste se chytli." "Ten parchant mě zase prohledával." „Hnusák," řekl Tex suše a poškrábal se v krátkých světlých lasech. "Jo!" Král se rozesmál. "A vyříd' Brantovi, aby si příště trochu pospišil. Ale měls tam být, Texi. Človče, ten Brant je herec! Donutil Greye, aby se mi omluvil." Ušklíbl se a vytáhl ještě pětidolarovou bankovku. Řekni mu, že tohle je za tu omluvu." „Prima. To je všechno?" Ne." Král mu dal heslo a řekl, kde najde majora Barryho. Tex odešel a Král se znovu pohodlně usadil. Když se to vezme kolem a kolem, nebyl dnešní den vůbec tak špatný. Grey pospíchal po prašné cestičce a pak po schůdkách do baráku číslo šestnáct. Byl už skoro čas k obědu a jeho bolelo břicho hladem. Muži se už stavěli do netrpělivé fronty na jídlo. Grey došel rychle ke své posteli, vzal si dvě jídelní misky, hrneček, lžici a vidličku, a připojil se k nim. "Proč už to tu není?" zeptal se otráveně muže před sebou. "Jak to mám ksakru vědět?" odsekl Dave Dáven. Měl výslovnost absolventa Etonu, Harrow nebo Charterhouse a byl dlouhý jako bambusová tyčka. "Zeptat se snad můžu," řekl Grey podrážděně. Nenáviděl jeho výslovnost i jeho původ. Po hodině čekání přinesli jídlo. Jeden muž donesl k frontě dvě nádoby a postavil je na zem. V nádobách bylo kdysi po pěti galonech vysokooktanového benzínu. Teď byla jedna do poloviny plná rýže - suché, skoro průsvitné. Druhá byla plná polévky. Dnes byla žraloci polévka - aspoň jeden žralok byl kousek po kousku rozkrájen do polévky pro deset tisíc lidí. Byla teplá, se slabou rybí příchutí, a byly v ní kousky lilku a zelí, padesát kilogramů na deset tisíc lidí. Hlavní součástí polévky bylo červené a zelené listí, hořké, ale výživné, které se pečlivě pěstovalo v zahradách tábora. A pak už jenom sůl, koření kari a pepř chilli. Muži tiše postupovali a každý z nich dával pozor, kolik dostal ten před ním a ten za ním. Ale porce byly skoro navlas stejné. Koflík polévky na muže. Z rýže se kouřilo. Dnes to byla jávská rýže, její zrnka se nelepila jedno na druhé, nejlepší rýže na světě. Koflík na muže. Hrneček čaje. Každý si jídlo odnesl a tiše a rychle jedl. Vaření pilousi dodávali rýži výživnou hodnotu. Červý nebo mouchy muži z polévky beze zlosti vyhazovali, když je tam našli. Ale většina z nich se po prvním rychlém mrknutí, jestli v polévce není náhodou kousek ryby, do misky už nedívala. Dnes v nádobách trochu jídla zbylo. Kdosi přinesl seznam a tři muži, kteří v něm byli první, dostali přídavek, poděkovali a tím to skončilo. Bylo po obědě. Večeře bude až po západu slunce. Byla jenom polévka a rýže, ale v táboře měli někteří kousek kokosového ořechu, půlku banánu, sardinku, pár vláken hovězího z konzervy nebo dokonce vajíčko. Celé vajíčko byla vzácnost. Když táborové slepice snášely podle plánu, vyšlo na každého jedno vejce za týden. To byla slavnost. Pár lidí dostávalo vejce každý den, ale všichni zajatci se báli jako čert kříže dostat se do této zvláštní skupiny. "Poslouchejte, chlapi!" Kapitán Spence stál uprostřed baráku, ale bylo ho slyšet až ven. Byl dozorcím týdne, zástupcem velitele baráku. Malý tmavý muž se ztrhanými rysy. Počkal, až všichni přišli dovnitř. "Na dřevo musíme dodat zítra o deset lidí víc." Nahlédl do svého seznamu, vyvolal jména a pak vzhlédl. "Marlowe?" Nikdo neodpověděl. "Víte někdo, kde je Marlowe?" "Bude asi u své jednotky," řekl Ewart. "Řekněte mu, že zítra je přidělen na letiště, ano?" "Dobře." Spence se rozkašlal. Trápilo ho dnes astma. Když překonal záchvat, pokračoval: "Velitel tábora

dnes dopoledne mluvil znova N japonským generálem. Žádal, aby byly zvýšeny přiděly jídla u abychom dostali víc léků." V náhlém tichu si znovu odkašlal. Pak mluvil monotónně dál. "Japonec jako vždycky odmítl. Přiděl rýže zůstává čtyři unce na muže a den." Spence vyhlédl ze dveří a přesvědčil se, že obě hlídky jsou na místech. Pak ztišil hlas a všichni s napětím poslouchali. "Spojenci jsou asi šedesát mil od Mandalaye a pokračují v postupu. Zahnali Japončiky na útek. V Belgii spojenci postupují, ale je tam špatné počasí. Sněhové bouře. Totéž na východní frontě, ale Rusové postupují jako hrom a v příštích několika dnech se asi /mocní Krakova. Američanům to v Manile docela jde. Jsou blízko." Zaváhal a snažil se vzpomenout si na jméno, "myslím, že je to řeka Agno na Luzonu. To je všechno. Ale je to dobré." Spence byl rád, že tato část skončila. Každý den se na schůzce zástupců velitelů z jednotlivých baráků učil zprávy nazpaměť, a pokaždé když vstal, aby je veřejně zopakoval, cítil po těle studený pot a v břiše bolest. Jednou na něho nějaký fízl může ukázat prstem a říci nepříteli, že je jedním z těch, kteří dodávali zprávy. A Spence věděl, že není tak silný, aby nemluvil. Nebo jednou nějaký Japonec může zaslechnout, co říká, a pak, pak "To je všechno, chlapi." Spence přešel ke své pryčně. Bylo mu putně od žaludku. Svlékl si kalhoty a vyšel z baráku s ručníkem přes ruku. Slunce bilo paprsky do země jako kladivem. Ještě potrvá asi tak dvě hodiny, než přijde déšť. Spence přešel asfaltovou silnicí a postavil se do fronty na sprchu. Když předal zprávy, musel si vždycky dát sprchu, protože byl celý mokrý od páchnoucího štiplavého potu. "Dobrý, kámoši?" zeptal se Tinker. Král si prohlédl nehty. Byly v pořádku. Kůži na obličeji měl napjatou od horkých a studených ručníků, a voňavou. "Prima," řekl a zaplatil, "Díky, Tinku." Vstal, nasadil si čapku a kývl Tinkerovi a plukovníkovi, který trpělivě čekal na ostříhání. Oba muži se za ním podívali. Král míjel skupiny baráků a kráčet rázně k domovu. Cítil příjemný hlad. Americký barák byl stranou od ostatních. Stál blízko u zdi, takže na něj dopadal její odpolední stín, blízko okružní cesty, která byla životní tepnou tábora, a blízko hradby z ostnatého drátu. Přesně na správném místě. Kapitán Brough z letectva Spojených států, nejvyšší americký důstojník v táboře, trval na tom, aby američtí vojáci základní služby měli svůj zvláštní barák. Většina amerických důstojníků by bývala dala přednost nastěhovat se do něj také - bylo pro ně těžké žít mezi cizinci - ale to bylo zakázáno. Japonci nařídili, že důstojníci musí být odděleni od mužstva. Také příslušníci druhých dvou národností se s tím jen těžko smiřovali; Australani trochu snáz než Angličani. Král myslel na diamant. Operaci s ním nebude snadné připravit, a přitom musí proběhnout jako po drátku. Když došel skoro k baráku, spatřil mladého muže, který seděl na bobku u cesty a mluvil s jakýmsi domorodcem rychlou malajštinou. Byl do černá opálený a pod kůží mu hrály svaly. Široká ramena. Útlé boky. Měl na sobě jen sarong a vypadal, jako by nikdy neoblékl nic jiného. Měl zbrázděnou tvář, a i když byl hubený jako všichni v Čangi, v jeho pohybech byla ladnost a jakási jiskra. Malajec - černošedý a malý - pozorně naslouchal zpěvavé řeči mladého muže. Pak se zasmál, ukázal přitom zuby obarvené betelem, a odpověděl. Zdůrazňoval přitom melodii své řeči gestikulací. Mladý muž se také rozesmál a přerušil ho proudem slov, vůbec si nevšímaje Králova upřeného pohledu. Král rozuměl jenom tu a tam některému slovu. Mluvil malajsky velmi špatně. Rozuměl spíš směsi malajštiny, japonštiny a "pidgin English". Poslouchal hlasitý smích a uvědomoval si, jaká je to vzácnost. Když se tenhle chlapík smál, bylo znát, že mu to jde ze srdce. To bylo vzácné. Nedocenitelné. Král zamyšleně vstoupil do baráku. Ostatní vzhledli a přátelsky ho pozdravili. Blahosklonně jim odpověděl. Věděl své a oni také. Dino dřímá na pryčně. Byl to hezký mladík s tmavou pletí, tmavými vlasy protkanými předčasně šedivými pruhy, a zastřenýma vodovýmá očima. Král ucítil jeho pohled, kývl mu a Dino odpověděl úsměvem. Ale jeho oči se nesmály. Ve vzdáleném koutě baráku vzhledl Kurt od látání kalhot a odplivl si na podlahu. Byl to zakrslý nepříjemný člověk se žlutohnědými krysími zuby. Na podlahu plival stále. Nikdo ho nesnášel, protože se nikdy nemyl. Uprostřed baráku hráli Byron Jones III. a Miller další ze svých nekonečných partií šachu. Oba byli nazí. Když Japonci před dvěma lety torpédovali jeho obchodní loď, vážil Miller sto čtyřiačtyřicet kilogramů. Měřil šest stop sedm palců. Ted' vážil šedesát šest kilogramů a záhyby kůže u; břiše mu visely přes pohlaví jako sukně. V jeho modrých očích zajiskřilo, když se natáhl a sebral soupeři jezdce. Byron Jones III. rychle sňal figurku jezdce ze šachovnice a Miller si najednou všiml, že je ohrožena jeho věž. "Tak to bysme měli, Millere," řekl Jones a podrbal si boláky. "Jdi do prdele!" Jones se zasmál. "Kam se hrabe obchodní loďstvo na válečný námořnictvo!" "Potápěj vás jako voly. I bitevní loď!" "Hm," řekl Jones zamyšleně. Hrál si přitom s páskou na oku a vzpomínal na zkázu lodi Houston, na smrt svých kamarádů a ztrátu oka. Král prošel barákem. U jeho postele a u velké černé bedny, připoutané k posteli řetězem, seděl Max. "Dobrý, Maxi," řekl Král. "Díky. Máš volno." "Prima." Max měl ztrhanou tvář. Pocházel z newyorské západní čtvrti, jejíž ulice mu byly od malička učitelkami. Měl hnědé, neklidné oči. Král automaticky vyňal z kapsy krabičku a dal Maxovi trochu Mírového tabáku. "Díky vřelý," řekl Max. "Jo, Lee ti vzkazuje, že ti vypral prádlo. Šel pro žrádlo - máme dneska druhou směnu - ale mám ti to říct." "Dobrý." Král vytáhl balíček cigaret značky Kooa a v baráku zašumělo. Dřív než mohl škrtnout zápalkou, přispěchal Max a zapálil mu domorodým zapalovačem. "Díky, Maxi," Král zhluboka vdechl kouř. Po chvíli řekl: "Chceš jednu kooa?" "Ježíš, děkuju," odpověděl Max. O ironii v Králově hlase se vůbec nestaral. "Mám ještě něco udělat?" "Když budu něco potřebovat, zavolám." Max si šel sednout na svou pryčnu u dveří. Oči ostatních sledovaly cigaretu, ale ústa mlčela. Byla to Maxova cigareta. Max si ji vydělal. Až přijde fada na ně, aby hlídali Králův majetek, možná taky jednu dostanou. Dino se na Maxe usmál, a ten mu zamával. Po obědě se spolu o cigaretu rozdělí. Vždycky se dělili o všechno, co našli, ukradli nebo vydělali. Max a Dino byli nerozlučná dvojice. Takové to bylo vůbec v tomto světě Čangi. Zajatci jedli a žili v jednotkách. Dvoučlenných, tříčlenných a tu a tam čtyřčlenných. Jeden člověk toho tolik nestihne, sám nestačí najít něco k jídlu, udělat si oheň, uvařit a sníst. Nejvýhodnější byla trojice. Jeden sháněl jídlo, druhý hlídal a třetí byl v záloze. Když ten v záloze nebyl nemocný, také on sháněl jídlo nebo hlídal. Všechno se rozdělovalo na tři díly: když člověk v pracovní skupině dostal vajíčko, ukradl kokosový ořech, našel banán nebo něco někde vyměnil, patřilo to jednotce. Byl to jednoduchý zákon, jako všechny přirozené zákony. Přežít se dá jenom vzájemným úsilím. Prohřešit se proti jednotce rovnalo se odsouzení k smrti, protože byl-li z ní někdo vyloučen, brzy se o tom dověděl celý tábor. A jednotlivce prostě sám přežít nemohl. Jenom Král nepatřil k žádné jednotce. Jenom on si stačil sám. Jeho postel stála na nejlepším místě baráku, pod oknem, kde byl cítit i ten nejjemnější závan vzduchu.

Nejbližší sousední pryčna byla o osm stop dál. Král měl dobrou postel. Ocelovou. Měla pevnou drátěnku a slavník nacpaný kapokem. Ležely na ní dvě přikrývky a pod polštářem, vyběleným na slunci, zářilo čisté prostěradlo. Celou ji kryla moskytiéra. Bez poskvrny. Král vlastnil rovněž stůl, dvě pohodlné židle a po obou stranách postele kobereček. Na policiče za postelí leželo jeho holicí náčiní - strojek, štetka, mýdlo a čepelky - a talíře, hrnky, podomácku vyrobený elektrický vařič a pánve na vaření. V rohu viselo jeho šatstvo: čtyři košile, čtverý dlouhé a čtverý krátké kalhoty. Šestery ponožky a spodky byly vyrovnány na další policiče. Pod postelí stály dva páry bot, trepky a pár indických sandálů. Král si sedl na židli a přesvědčil se, že všechno je na svém místě. Zjistil, že vlas, kterým nenápadně ovázel svůj holicí strojek, zmizel. Parchanti všiví, řekl si v duchu, ještě od nich chytnu svrab. Neřekl však ani slovo. Přistě to zamkne. "Zdar," řekl Tex. "Máš co dělat?" "Máš co dělat?" bylo další heslo. Znamenalo: "Mohu ti předat zásilku?" Král se usmál, přikývl a Tex mu nepozorovaně předal zapalovač značky Ronson. "Díky," řekl Král. "Máš chuť na mou polívku?" "To bych řek," přikývl Tex a odešel. Král si nenuceně prohlédl zapalovač. Jak major řekl, byl skoro nový. Nepoškrábaný. Fungoval na každé stisknutí. Zářil čistotou. Král uvolnil jeden šroubek a prohlédl si kamínek. Byl to laciný malajský kamínek, skoro opotřebovaný. Otevřel tedy pouzdro na cigarety, ležící na policiče, a dal do zapalovače nový originální Konsonův kamínek. Stiskl a objevil se plamen. Král pozorně upravil délku knotu a byl spokojen. Nebyl to padělek a určitě za něj dostane osm nebo devět set dolarů. Podíval se z okna. Mladík a Malajec spolu stále ještě žvanili. Blablabla. "Maxi," řekl tiše. Max se k němu přihnál přes celý barák: "No?" "Podívej se na toho chlapa," řekl Král a kývl směrem k oknu, "Na kterýho? Na toho žlutýho?" "Ne. Na toho druhýho. Zavolej mi ho." Max se protáhl oknem a odešel ke dvojici. "Hele, Josef," řekl příkře mladíkovi. "Král s tebou chce mluvit." Ukázal prstem k baráku: "Mezi čtyřma očima." Mladík se na Maxe překvapeně podíval. "Se mnou?" zeptal se nedůvěřivě. "Jo, s tebou," kývl netrpělivě Max. "Proč?" "Jak to můžeš vědět, do prdele?" Mladík se zamračil. Chvilku přemýšlel a pak se obrátil na Malajce Sulimana. "Nanti-lah," řekl. "Bik, tuan," odpověděl Suliman. A rovněž v malajštině dodal: „Dávej na sebe pozor, tuane. Jdi s Bohem." "Neboj se, příteli - ale děkuji ti za tvou starost," usmál se mladík. Vstal a šel za Maxem do baráku. "Co chceš?" zeptal se, když došel ke Královi. "Zdar," usmál se Král. Viděl v mladíkových očích nedůvěru a potěšilo ho to. V očích jiných zajatců byl zvyklý vidět spíš podlézavost. "Sedni si." Kývl na Maxe a ten odešel. Ostatní, kteří byli v doslechu, se bez říkání zvedli a vzdálili se. "Tak si přece sedni," řekl Král bodře. "Díky." "Cigaretu?" Mladíkovy oči se rozšířily, když viděl, že mu Král nabízí kooa. Zaváhal, ale pak si ji vzal. Jeho ohromení ještě vzrostlo, když Král cvakl Ronsonem, ale pokusil se je zakrýt a vdechl kouř. "Dobrá. Výborná," řekl rozkošnický. "Díky." "Jak se jmenuješ?" "Marlowe. Petr Marlowe." A ironicky dodal? "A ty?" Král se zasmál. Prima, myslel si, má smysl pro humor a není to prdelolezec. Zapamatoval si to. "Angličan?" Nikdy předtím si Král Petra Marlowa nevšiml, ale na tom nebylo nic divného mezi deseti tisíci muži, kteří vypadali jeden jako druhý. Teď mřky odhadoval, co v něm je, a bylo mu jasné, že Marlowe dělá totéž, pokud jde o něho. "Kooa jsou asi tak nejlepší cigarety, co jsou tu k dostání," řekl konečně Král. "S camelkama se ovšem nedaj srovnat. S americejma. Ty jsou nejlepší na světě. Kouřils je někdy?" "Ano," řekl Petr Marlowe, "ale musím říct, že pro mne jsou moc suché. Já kouřil Gold Flake." Znovu nastalo ticho. Petr čekal, kdy Král konečně přejde k věci. A zatímco čekal, uvědomoval si, že se mu Král navzdory jeho pověsti líbí. Líbil se mu smysl pro humor, který Královi jiskřil v očích. "Mluvíš dobře malajsky," řekl Král a kývl směrem k Malajci, který trpělivě čekal venku. "Řekl bych, že nemluvíš úplně špatně." Král potlačil touhu odlehčit si nadávkou nad tou typicky anglickou skromností. "Naučil ses to tady?" zeptal se. "Ne. Na Jávě." Petr Marlowe zaváhal a rozhlédl se. "Máš to tady pěkné." "Mám rád pohodlí. Jak se ti sedí na ty židli?" "Prima." Petr byl otázkou trochu překvapen. "Stála mě osmdesát babek," řekl pyšně Král. "Před rokem." Petr Marlowe se na něho ostře podíval. Myslel Král jako žert, že mu prostě jen tak řekl cenu? V Králových očích však bylo ! jenom štěstí a viditelná hrdost. Podivuhodné, pomyslel si. S něčím takovým se svěřit úplně cizímu člověku. "Je moc pohodlná," řekl, aby zakryl rozpaky. "Udělám si nějakou baštu. Vezmeš si taky?" "Už jsem obědval," řekl opatrně Petr Marlowe. "Ale něco bys asi ještě zbod. Chceš vajíčko?" Petr už nedokázal ;skrýt svůj úžas a vyvalil oči. Král se usmál a pomyslel si, že tahle reakce za pozvání stála. Klekl si ke své černé bedně a odemkl ji. Petr Marlowe zíral. V bedně byl půl tuctu vajec a několik sáčků kávových bobů. Sklenice plné gula malacca, výborné orientální pochoutky. Banány. Nejméně libra jávského tabáku. Deset jedenáct balíčků cigaret Kooa. Plná sklenice rýže. Další sklenice fazolí kačang idju. Olej. Spousta dobrot v banánových listech. Několik let už neviděl takový poklad. Král vyňal olej a dvě vajíčka, a opět bednu zamkl. Když se podíval na Petra Marlowa, uviděl podivně soustředěnou tvář a v očích nedůvěru. Jak ti mám to vajíčko udělat? Míchaný?" "Víš zdá se mi, že by nebylo správné, kdybys to přijal." Petrovi se mluvilo těžko. "Ty jistě ty jistě nechodíš a nerozdáváš vajíčka jen tak." Král se usmál. Byl to hezký úsměv a Petra Marlowa zahřál. Na to nemysli. Ber to jako ,ruku podanou přes moře' - jako půjčku a pronájem od Roosevelta." Po Angličanově tváři přeběhla vlna rozmrzelosti a svaly na čelisti se mu napjaly. Co se děje?" zeptal se rychle Král. Po chvilce ticha řekl Petr Marlowe: "Nic." Díval se na vajíčko. Ještě šest dní na něm není řada. "Jestli ti to nebude vadit, chtěl bych míchané." "Už se na tom pracuje," řekl Král. Věděl, že někde udělal chybu, protože ta rozmrzelost nebyla vůbec hraná. Cizinci jsou praštění, myslel si. Člověk nikdy neví, jak budou reagovat. Postavil elektrický vařič na stůl a zapojil do zásuvky. "Prima, co?" řekl. "Ano." "Udělal mi ho Max," řekl a kývl směrem do kouta baráku. ! Petr se tam podíval. Max vzhlédl: "Chceš něco?" , " řekl Král. "Jenom mu říkám, žeš mi udělal ten vařič." Jo funguje dobře?" "Jasně." Petr Marlowe vstal a vyklonil se z okna. "Prosím, abys na mne dál nečekal," zavolal malajsky. "Uvidíme se zase zítra, Sulimane." Ano, tuane. Mír buď s tebou." I s tebou." Petr Marlowe se usmál, znovu se posadil a Suliman odešel. Král obratně rozbil vajíčka a vyklopil je do žhavého oleje, tmavožlutý žloutek zaprskal a začal se srážet. Barák byl najednou plný sykotu z Královy pánve. Pronikal lidem do mozků a do srdcí a uvolňoval vodopád slin. Nikdo však nic neřekl a nic neudělal. Kromě Texe. Ten se přinutil vstát a odejít z baráku. Chlapi, kteří chodili po cestě před barákem, ucítili vůni a znovu si uvědomili, jak Krále nenávidí. Vůně sešplhala dolů s návrší a pronikla do baráku vojenské policie. Grey s Mastersem okamžitě věděli, odkud pochází. Grey vstal a šel ke dveřím. Chtěl jít do tábora na obchůzku, aby té vůni unikl. Pak si to rozmyslel a otočil se. "Pojďte, seržante," řekl. "Půjďme se podívat do

amerického baráku. Teď je nejlepší čas poohlídnout se po ty Sellarsové věci." "Dobře," řekl Masters, kterého vůně přiváděla skoro k šílenství. "Ten hnusnej parchant by mohl aspoň vařit před obědem - a ne hned po něm, když večere bude teprv za pět hodin." "Američani jsou dnes ve druhý směně. Ještě nejedli." Osazenstvo amerického baráku se pomalu vracelo ke své původní činnosti. Dino se pokoušel znovu usnout, Kurt se zase dal do zašívání, hráči pokeru začali opět hrát a Miller a Byron Jones III. zahájili novou partii svého věčného šachu. Sykot z Královny pánve však pronikal do všeho. Kurt se píchl jehlou do prstu a sprostě zaklel, Dina přešla ospalost a Byron Jones III. zděšeně zjistil, že Miller mu bere dámu pitomým pěšákem. "Ježíšikriste," řekl Byron Jones III. chraptivě, "mělo by sprchnout." Nikdo neodpověděl. Nikdo totiž neslyšel nic jiného než prskání žhavého omastku. Také Král se soustředil na pánev. Často se chlubil, že nikdo nedokáže udělat vejce lip než on. Usmažit vajíčko je umění. Nesmí se smažit ani pomalu, ani příliš rychle. Král vzhlédl a usmál se na Petra Marlowa, ale Petr Marlowe se upřeně díval na vajíčka. "Kristepane," řekl měkce, a bylo to žehnání, nikoli kletba. "To voní." Krále to potěšilo. "Počkej, až budou hotový. Zatracenější vejce jsi v životě neviděl." Jemně poprášil vajíčka pepřem a posolil je. "Vaříš rád?" zeptal se. "Ano," řekl Petr. Zdálo se mu, že nepoznává vlastní hlas. "V naší jednotce vařím většinou já." "Jak ti mám říkat? Pét'o? Petře?" Petr Marlowe potlačil překvapení. Křestním jménem říkají člověku jenom vyzkoušení a důvěrní přátelé - jak jinak by bylo možné rozeznat přítele od známého? Mrkl na Krále, a protože v jeho tváři neviděl nic než přátelství, řekl proti své vůli: "Petře." "Odkud jsi? Odkud pocházíš?" Otázky, samé otázky, myslel si Petr Marlowe. Pak se mě zeptá, jestli jsem ženatý a kolik mám v bance. Vyhověl Královu zavolání ze zvědavosti, a teď si v duchu nadával, že byl tak zvědavý. Smlouvala ho s tím však nádherná prskající vajíček. „Z Portchesteru," odpověděl. "To je taková malá vesnice na jižním pobřeží. V hrabství Hampshire." "Jsi ženatý, Petře?" "Ty ano?" "Ne." Král by byl pokračoval, ale vajíčka byla hotová. Sňal pánev z vařiče a kývl na Petra Marlowa. "Taliře jsou za tebou," řekl. A dodal s nemalou pýchou: "To mrkáš, co?" Byla to nejlepší míchaná vajíčka, jaká Petr Marlowe kdy viděl, Složil proto Královi poklonu, největší poklonu, jaké je schopen Angličan. "Nejsou špatná," pravil bez váhání. "Řekl bych, že vůbec nejsou špatná." Vzhlédl ke Královi s tváří tak apatickou, jako by jeho hlas, a tím ještě svou poklonu zdůraznil. "O čem to mluvíš, blbče?" řekl Král vztekle. "Tohle jsou nejsenzačnější vejce, jaký jsi v životě měl!" Petra Marlowa to pohoršilo a v baráku zavládlo mrtvé ticho. V té chvíli zaznělo zvenčí hvízdnutí. Dino a Miller okamžitě vyskočili a běželi ke Králi, a Max se postavil na stráž ke dveřím. Miller a Dino odtlačili Královu postel do kouta, sebrali koberečky a nacpali je pod slavník. Pak přitáhli ostatní postele blíž ke Králově, takže nyní měl Král jenom čtyřikrát šest stop obytného prostoru, jako každý jiný v Čangi. Ve dveřích se objevil poručík Grey a o krok za ním nervózní seržant Masters. Američané si Greye drze prohlédli a po chvíli, jejíž délka byla přesně vypočítaná, neochotně vstali. Grey po stejně urážlivé pauze nedbale zasalutoval a řekl: "Pohov!" Jenom Petr Marlowe se ani nehnul a stále seděl na své židli. "Vstaň," zasyčel Král, "ohlásí tě k raportu. Vstaň!" Dlouhá zkušenost mu říkala, že Grey je rozvzteklý na nejvyšší míru. Díval se na Petra pohledem, při němž i Král cítil mrazení v zádech. Grey pomalu přešel celým barákem až k Petrovi. Zastavil se a na dlouhou chvíli se zadíval na pánev s míchanými vajíčky. Pak mrkl na Krále a znovu na Petra Marlowa. „Jste nějak moc daleko od domova, ne, Marlowe?" Petr vyňal z kapsy krabičku na tabák a nasypal si trošku na útržek suchého listu východoindického rákosu. Udělal si neforemnou cigaretu a zdvihl ji k ústům. Trvalo to dlouho a byla to dobře měřená morální facka Greyovi. "Ani nevím, staroušku," řekl měkce. "Domov Angličana je tam, kde si zrovna sedne, nemyslíte?" "Kde máte označení hodnosti?" "V opasku." "Máte je mít na ruce. Jsou na to rozkazy." "Japonské rozkazy. Mně se nelíbí japonské rozkazy," řekl Petr. "Jsou to i táborové rozkazy," řekl Grey. Jejich hlasy zněly naprosto klidně a pro americké uši ani trošku rozčileně, ale Grey věděl své a Petr Marlowe také. Šlo o náhle vyhlášené války mezi dvěma muži. Petr Marlowe nenáviděl Japonce a Grey v jeho očích Japonce reprezentoval, protože trval na dodržování táborových rozkazů, které byly také japonskými rozkazy. Trval na nich nemilosrdně. Byla mezi nimi však ještě hlubší nenávist, vrozená nenávist třídní. Petr věděl, že Grey jím pohrdá pro jeho původ a pro jeho způsob řeči, pro věci, po kterých sám nade vše toužil a kterých nikdy nedosáhne. "Dejte si pásku na místo!" Grey měl plné právo mu to nařídit. Petr pokrčil rameny, vytáhl pásku a navlékl si ji na levé předloktí. Na pásce byla hodnost. Poručík královského letectva. Král vyvalil oči. Ježíš, oficír! blesklo mu hlavou. A já mu chtěl říct, aby . "Moc nerad vás vyrušuju při obědě," řekl Grey. "Ale zdá se, že někdo něco ztratil." "Někdo něco ztratil?" Ježíšikriste, Král skoro vykřikl Mnutím Ronson! Ach můj bože, honilo se mu hlavou. Zbavit se toho zatraceného krámu! "Copak je to s vámi, desátníku?" zeptal se pátravě Grey, který si všiml kapiček potu na Králově tváři. "Je horko, že jo?" řekl Král mdle. Cítil, jak mu naškrobená košile vlhne potem. Věděl, že padl do pasti. A že si s ním Grey hraje jako kočka s myší. Rychle odhadl, jestli by se mohl pokusit o útek, ale mezi ním a oknem byl Petr Marlowe a Grey by ho snadno chytil. A pokus o útek by znamenal přiznání viny. Viděl, že Grey cosi říká, a bylo mu, jako kdyby se vznášel na úzké lávce mezi životem a smrtí. "Co jste to říkal, pane?" To "pane" tentokrát neznělo jako urážka, neboť Král přitom zíral na Greye nevěřícím pohledem. "Říkal jsem, že plukovník Sellars ohlásil krádež zlatého prstenu!" opakoval přísně Grey. Králi 'se na chvíli ulevilo. O Ronson vůbec nejde! Zpanikařil pro nic za nic! Jde jenom o ten Sellarsův zatracený prsten. Zařizoval pro Sellarse jeho prodej už před třemi týdny - měl z toho slušná procenta. Tak Sellars ohlásil krádež, co? Sviňák prolhaná. Idljo," řekl a v hlase mu lehce zazněl smích, "jéje, to je věc. Krádež! Dovedete si to představit?" "Dovedu," řekl Grey drsně. "Vý ne?" Král neodpověděl, ale měl chuť se nahlas rozesmát. Nejde o zapalovač. Všechno je v pořádku! „Znáte plukovníka Sellarse?" zeptal se Grey. "Trochu, pane. Jednou nebo dvakrát jsem s ním hrál bridž." Král už byl docela klidný. "Ukazoval vám někdy ten prsten?" řekl Grey bezohledně. Král rychle pátral v paměti. Plukovník Sellars mu prsten ukázal dvakrát. Jednou, když Krále žádal, aby mu ho prodal, a podruhé, když prsten přišel zvážít. "Ach ne, pane," řekl nevinně. Věděl, že je v bezpečí. Nejsou žádní svědkové. Opravdu jste ho nikdy neviděl?" zeptal se Grey. . Neviděl, pane." Grey měl najednou dost té hry na kočku a na myš. Z touhy po vajíčkách se mu udělalo nanic. Za jedno z nich by byl ochoten udělat všechno, naprosto všechno. Nemáte oheň, Greyi, staroušku?" ozval se Petr Marlowe. Neměl u sebe svůj primitivní zapalovač a potřeboval si zakouřit. Strašně. Nechuť ke Greyovi mu vysušila rty. Ne." Zapal si čím chceš, pomyslel si vztekle Grey a obrátil se k odchodu. V té chvíli uslyšel, jak Petr říká Královi:

"Mohu si prosím, půjčit váš Ronson?" Pomalu se otočil. Petr Marlowe se usmíval na Krále. Jeho slova jako by chvíli zůstala trčet ve vzduchu. Pak se rozběhla do všech koutů baráku. Zděšený Král začal hledat zápalky, aby získal čas. "Máte ho v levé kapse," řekl Petr Marlowe. Král jako by v jediné chvíli žil, zemřel a znova se narodil. Chlapi v baráku ani nedýkali. Bylo jim jasné, že s Králem je konec. Teď ho Grey popadne a odvede. Stane se něco, co je za hranicemi nemožnosti. A přece: tady stojí Grey a tady Král a tady muž, který ho nahnátl a položil Greyovi na oltář jako jehňátko. Někteří z chlapů byli zděšeni, někteří se na té scéně pásli očima, někteří Krále litovali a Dinovi se honila hlavou vztekla myšlenka: ježíšmarjá a já měl zejtra hlídat jeho bednu! Tak proč mu nezapálíte?" řekl Grey. Hlad ho přešel a na jeho místě se v něm rozhostil pocit příjemného tepla. Věděl, že na Králově seznamu není žádný zapalovač značky Ronson. Král vytáhl zapalovač a cvakl jím Plamínek, v němž za chvíli shořel, byl rovný a čistý. "Díky." Petr Marlowe se usmál a teprve v té chvíli pochopil, jakou strašnou věc provedl. "Tak," řekl Grey, když bral zapalovač do ruky. To slovo zaznělo majestátně, s konečnou platností a drsně. Král neřekl nic. Neměl, co by řekl. Jen čekal a teď, kdy už bylo všechno jasné, necítil strach. Jenom vztek nad vlastní blbostí. Muž, který padne do pastí z vlastní blbosti, nemá právo, aby ho ostatní považovali za muže. A tím méně za Krále, protože Králem je vždycky ten nejsilnější, nejenom silou nejsilnější, ale chytrostí, silou a štěstím dohromady. "Odkud ho máte, desátníku?" Grey se s otázkou zrovna mazlil. Petrovi se zvedl žaludek. Mozek mu pracoval na plné obrátky. "Ten zapalovač je můj," řekl. Věděl, že to zaznělo jako lež, a proto rychle dodal: "Hráli jsme poker. Prohrál jsem ho. Před chvílí." Grey, Král a ostatní na něho zírali jako omráčení. "Cože jste?" ozval se Grey. "Prohrál," opakoval Petr Marlowe. "Hráli jsme poker. Měl jsem straight. Povězte mu to," obrátil se náhle na Krále, jako by mu přihrával míč na smeč. Král byl ještě ve stavu šoku, ale reflexy už fungovaly. Otevřel ústa a řekl: "Hráli jsme stud poker. Měl jsem full a ." "Jaké měl karty?" "Esa na dvojkách," řekl Petr Marlowe bez váhání. Proboha, co je to stud poker, přemýšlel horečně. Král se zarazil. Chtěl právě říci, že měl krále na dámách, a věděl, že Grey si toho všiml. "Vy lžete, Marlowe!" "Ale Greyi, staroušku, copak to říkáte!" Petr hrál o čas. Zatraceně, co je stud poker? "Bylo to vynikající," řekl a cítil přitom hrůznou rozkoš z velkého nebezpečí. "Myslel jsem, že tady Krále mám v kapse. Měl jsem straight. Proto jsem vsadil ten zapalovač. Řekněte mu to sám," obrátil se znovu na Krále. "Jak se hraje stud poker, Marlowe?" Do ticha uhodil hrom a rozčísil horký vzduch. Král otevřel ústa, ale Grey ho zarazil. "Ptám se Marlowa," řekl výhrudně. Petr Marlowe byl bezmocný. Podíval se na Krále, a ačkoli jeho oči byly němé, Král věděl, že křičí. "No tak," řekl Petr Marlowe rychle, "pojďte mu to ukázat." Král okamžitě sáhl po kartách a řekl: "Měl jsem neobranou." Grey vybuchl: "Řekl jsem, že to chci slyšet od Marlowa. Ještě slovo a zatкну vás pro maření úředního výkonu." Král ztichl. V duchu se modlil, aby Petrovi ten náznak stačil. „Neobrácená karta," ozvalo se ve ztraceném koutě Petrovy paměti. A v té chvíli se mu rozjasnilo. Okamžitě si začal s Greyem pohrávat. "No," řekl otráveně, "je to přece jako každá jiná partie pokeru, Greyi." „Tak mi vysvětlíte, jak se hraje!" Grey si byl jist, že ho nachytal. Petr se na něho podíval a v očích mu zablýsklo. Vajíčka už budou studená. "Oč vám jde, Greyi? Každý blbec přece ví, že to znamená čtyři karty lícem vzhůru a jedna neobrácená." Barákem zazněl hluboký vzdech. Grey věděl, že tady už se nedá nic dělat. Znamenalo by to jeho slovo proti slovu Petra Marlowa, a to dokonce ani v Čangi nestačí. "Máte pravdu," řekl vztekle a jezdil přitom očima z Krále na Marlowa a zpět. "To ví každý blbec." Vrátil zapalovač Královi. "Dejte ho připsat na seznam. "Ano, pane." Teď, když bylo po všem, si Král dovolil ukázat, jak se mu ulehčilo. Grey se naposledy podíval na Petra Marlowa a v jeho pohledu byla přísaha i hrozba. "Vaši spolužáci ze školy by na vás dnes byli moc hrdí," řekl s opovržením a vykročil z baráku. Masters se šoural za ním. Petr se za ním díval, a když Grey došel ke dveřím, řekl Královi trošku hlasitěji, než bylo nutné: "Mohu si po té dřině zapálit vašim zapalovačem?" Grey však nezmínil krok a neotočil se. Je dobrý, pomyslel si Petr, má dobré nervy. Takového chlapa je dobré mít na své straně, když jde do tuhého. A jako nepřítel je k pohledání. Král se vyčerpaně zhroutil na židli a Petr vzal z jeho zpoceně ruky zapalovač a zapálil si. Král mechanicky vyňal z kapsy balíček cigaret, strčil si jednu do úst a nechal ji tam viset. Petr Marlowe se naklonil a ještě jednou cvakl zapalovačem. Královi chvíli trvalo, než se koncem cigarety trefil do plamínku. Všiml si přitom, že Petrovi se také chvějí ruce. Rozhlédl se po baráku a po chlapech, kteří tu stáli a seděli jako sochy a zírali na něho. Cítil, jak mu po zádech stéká curůček studeného potu. Zvenčí zaznělo řinčení jídelních misek. Dino vstal a podíval ven. „Žvejkání," křikl vesele. Chlapi se probrali ze strnulosti, popadli jídelní náčiní a vyběhli z baráku. Petr Marlowe a Král zůstali sami. III. Chvilku seděli a sbírali síly. Pak řekl Petr roztřeseně: "Panebože, to bylo o chlup!" "Jo," řekl Král po chvíli. Proti své vůli se otřásl. Pak nahnal náprsní tašku, vyňal z ní dvě desetidolarové bankovky a položil je na stůl. "Tak," řekl, "tohle je za dnešek. A od nynějška jsi na vejplatní listině. Dvacet babek tejdne." "Cože?" "Dám ti dvacet babek tejdne." Král se krátce zamyslel. "Myslím, že máš pravdu," kývl a usmál se. "Stojíš za víc. Uděláme to za třicet." Zastavil se očima na Petrově pásce a dodal: "Pane." "Můžeš mi dál říkat Petře," řekl Petr Marlowe ostře. "A jenom aby bylo jasno - já tvé peníze nechci." Vstal a šel ke dveřím. "Díky za cigaretu." "Hele, počkej," řekl Král ohromeně, "Co to do tebe vjelo?" Petr se podíval na Krále z výšky a oči mu blýskaly vztekem. "Co si o mně, krucinál, myslíš? Strč si ty peníze někam." "My prachy se ti nelíbějí?" "Ne. Nelíbí se mi tvé způsoby." "Odkdy máj způsoby co dělat s prachama?" Petr se prudce otočil k odchodu. Král vyskočil a zatarasil mu cestu ke dveřím. "Moment," řekl a v jeho hlase byla zvědavost. "Chtěl bych něco vědět. Proč jsi mě z toho loje vytáhl?" "To je snad jasné, ne? Já tě tam shodil. Nemohl jsem tě v tom nechat. Kdo myslíš, že jsem?" "Nevím. Snažím se to zjistit." "Byla to má chyba. Promiň." "Nemáš se za co omlouvat," řekl Král ostře. "Byla to má chyba. Zblbl jsem. S tebou to nemá co dělat." "Na tom nezáleží." Tvář a oči Petra Marlowa byly jako ze žuly. "Jestli myslíš, že bych tě nechal ukřižovat, považuješ mě za naprostou kurvu. A jestli myslíš, že za svou blbost chci ještě peníze - považuješ mě za něco ještě horšího. To si nesmí dovolit nikdo!" "Posaď se na chvilku. Prosím." "Proč?" "Protože s tebou chci mluvit, sakra!" V o dveřích se objevil Max s Královými miskami a zaváhal. "Promiň," řekl opatrně, "tady máš baštu. Budeš chtít čaj?" "Ne. A mou polívku dnes dostane Tex." Král vzal z Maxovy ruky svou misku s rýží a položil ji na stůl. "Prima," řekl Max a zůstal nerozhodně stát ve dveřích. Možná, že král bude potřebovat pomoc, až bude mlátit toho anglického parchanta. Vypadni, Maxi. A řekni ostatním, aby nás chvíli nechali samotný. "Jasně," přikývl Max a odešel. Pomyslel si, že Král jedná moudře, když chce zmlátit důstojníka

beze svědků. Král se znovu podíval na Petra. "Žádám tě o to. Sedneš si na chvilku prosím." Dobře," pravil Petr Marlowe upjatě. Podívej," začal trpělivě Král, "dostals mě z loje. Tys mi pomoh, a tak je správný, když zase já pomůžu tobě. Nabídl jsem ti prachy jako poděkování. Když je nechceš - dobře, ale nemyslel jsem to jako urážku. Jestli to tak vypadalo, promiň." Ty promiň," změkl Petr. "Rozčilil jsem se. Nerozuměl jsem ti. Král napřáhl ruku: "Do smrti dobrý." potrásl si rukama. „Ty Greye nemáš rád, že ne?" řekl Král opatrně. Ne." "Proč?" "Nevím pokrčil rameny. Král rozdělil rýži a podal mu větší porci. "Najíme se." "Ale- co ty?" vyvalil oči Petr. "Já nemám hlad. Ztratil jsem chuť. Ježíš, to bylo o fous. Myslel jsem, že jsme v tom oba." Já taky," řekl Petr s náznakem úsměvu. "Byla to legrace, co?" "Cože?" "No, že to bylo vzrušující. Už dlouho se mi nic tak nelíbilo. Prostě vzrušující." "Já ti asi špatně rozumím," řekl tiše Král. "Říkáš, že se ti to líbilo?" "Ovšem, tobě ne? Bylo to skoro tak pěkné jako let ve spítíru. Víš, když jsi v tom, cítíš na jedné straně hrůzu a na druhé - jo ti tak nějak dobře. Jako když máš špičku." "Nemáš to asi v kebuli v pořádku." Když tobě se to nelíbilo, proč ses mě, kruci, pokoušel potopit s tím stud pokerem? Myslel jsem, že mě trefí šlak." "Já tě nechtěl potopit. Proč bych tě, sakra, chtěl potápět?" "Kvůli vzrušení a abys mě vyzkoušel." Král si zmateně přejel rukou po tváři: "Tys myslel, že jsem to udělal schválně?" "Ovšem. Já taky udělal schválně, když jsem ten výsledek přesunul na tebe." "Rozumím ti dobře? Tys to udělal jenom proto, abys vyzkoušel my nervy?" zalapal Král po dechu. "Ovšem, staroušku," řekl Petr Marlowe. "Nechápu, co to s tebou je." "Ježíš," řekl Král a cítil, že se znovu začal nervózně potit, "byli jsme oběma nohama v díře a on si hrál!" Nadechl se. "To je šílenství, idiotský šílenství! Když ses rozmejšlel po ty my narážce, už jsem nás oba viděl na márách." "Grey taky. Trošku jsem si s ním pohrál. Skončil jsem tak rychle jenom proto, že vajíčka už byla skoro studená. A takováhle vajíčka člověk nevidí každý den. Čestné slovo." "Myslím, žeš říkal, že nejsou dobrý." "Říkal jsem, že nejsou špatná." Petr Marlowe se zarazil. "Podívej se. Když se řekne, že nejsou špatná, znamená to, že jsou vynikající. To je způsob, jak udělat chlapovi kompliment a neuvést ho přitom do rozpaků." "Ty jsi šílenec! Riskuješ můj krk - a svůj taky - jen abys vychutnal nebezpečí, div se nezblázníš, když ti z čistého srdce nabídnou pár dolarů, a říkáš, že něco není špatný, když je to primisima. Ježíš," dodal zdrceně, "já jsem asi prostě áček boží nebo co." Vzhlédl a spatřil na tváři Petra Marlowa tak zmatený výraz, že se rozesmál. Petr se dal také do smíchu a za chvíli se oba hystericky řetali. Do baráku nahlédl Max a těsně za ním natahovali krky ostatní Američané. "Co to do něj, kčertu, vjelo?" řekl Max nechápavě. "Já myslel, že mu každou chvíli začne naklepávat kokos." "Madono," vydechl Dino, "nejdřív se skoro dostane do báně, a teď se chechtá s chlapem, kterej ho tam shodil." "Je to nesmysl." Maxe bolelo břicho už od chvíle, kdy zazněl varovný hvizd. Král vzhlédl a spatřil zírající chlapy. Vytáhl z kapsy balíček se zbytkem cigaret: "Hej, Maxi, rozděl to. Oslava!" "Jéje, díky." Max chytil balíček. "Páni! Ale bylo to o fous, co? Všichni jsme moc rádi." Král se díval do šklebících se tváří. V některých četl opravdovou radost a zapamatoval si je. V některých byla faleš, a. o těch už věděl své. Chlapi se ozvěnou připojili k Maxovým díkům. Max je vyhnal zase ven a začal rozdělovat cigarety. "Je v šoku," řekl tiše. "To je jasný. Jako když pár kroků od člověka vybuchne granát. Za chvíli utrhne tomu Anglánovi kebuli." Vyvalil oči, neboť z baráku zazněl nový výbuch smíchu, a pak pokrčil rameny. Zbláznil se z toho. A člověk se mu nemůže divit." Prokristapána," řekl Petr Marlowe a chytil se za břicho. Pojď se najíst. Jestli se do toho nedám hned, za chvíli už to nepůjde." Dali se tedy do jídla, ale znovu a znovu je přepadal křečovitý smích. Petr litoval, že vajíčka jsou studená, ale smích jako by je ohříval. Byla výtečná. "Potřebuj trošku prisolit, ne?" řekl a snažil se aby to znělo suše. Jo asi jo. Myslel jsem, že jsem je posolil dost." Král sraštil obočí a obrátil se pro sůl. Pak spatřil Petrovy vyvalené a šilhající oči. "Co to vyvádíš?" zeptal se a proti své vůli se dal znovu do smíchu. "Dělám si legraci, probova! Vy Američani ale nemáte zrovna smyslu pro humor, že ne?" Jdi do háje! A přestaň se smát, prokristapána!" Když dojedli vajíčka, Král dal vařit kávu a sáhl do kapsy cigarety. Pak si vzpomněl, že je rozdál, a tak se sehnul a odemkl černou bednu. "Ochutnej z mého," řekl Petr Marlowe a nabídl mu ze své tabatěrky. "Dík, ale já tenhle tabák nesnáším. Strašně škrábe v krku." "Jen ochutnej. Trošku jsem si s ním pohrál. Naučil jsem se to na Jávě. Král vzal pochybovačně tabatěrku do ruky. Byl v ní stejný druh nejlacinějšího tabáku, jaký v Čangi kouřili všichni, ale nebyl slámově žluté barvy, nýbrž tmavozlatý, nebyl suchý jako troud, ale šťavnatý, a dokonce sladce voněl jako pravý tabál. Král vytáhl z kapsy balíček rýžového papíru a nasypal na něj velkou hromádku Petrova tabáku. Svinul papír do nevzhledné roličky a tabák, který se do ní nevešel, bezstarostně smetl na podlahu. Panebože, pomyslí si Petr Marlowe, řekl jsem přece jenom, okusil, ne aby si vzal takovou hromadu. Věděl, že by měl mít tabákové vločky ze země a vrátit je do tabatěrky, ale neudělal to. Některé věci prostě chlap udělat nemůže, řekl si v duchu. Král cvakl zapalovačem a oba se tomu ušklíbli. Vtáhl opatrně kouř a pak ještě jednou. Pak si dal pořádného šluka. "To je senzace," řekl ohromeně. "Není jako kooa, ale." Ztichl a pak se opravil: "Chtěl jsem říct, že to není špatný." "Vůbec to není špatné," rozesmál se Petr. "Jak to sakra děláš?" "Obchodní tajemství." Král pochopil, že má v rukou zlatý důl. "Trvá to asi dlouho a dá to moc práce," řekl jakoby sám pro sebe. "Je to vlastně docela snadné. Prostě namočíš čerstvý tabák do čaje a pak ho vymačkáš. Potom ho trošku poprášíš bílým cukrem, prohněteš, promícháš a opatrně vysušíš na pánvi nad mírným plamenem. Musíš pořádkem michtat, jinak se zkazí. Při sušení se musí dát pozor, aby tabák nebyl ani moc suchý, ani moc šťavnatý." Krále překvapilo, že mu Petr prozradil postup tak lehce - ani se předem nedomluvil, co za to. Ovšem, myslel si, chce mě namlsat. Nemůže to být tak snadný, to by si přece moh dělat každý. A asi ví, že já jsem jedinej člověk, kterej se toho může chopit ve velkém. "A to je všechno?" zeptal se s úsměvem. "Ano. Nic to vlastně není." Král si dovedl představit, jaký by z toho mohl být obrovský obchod. A v mezích zákona. "V tom tvém baráku si asi připravuje tabák tímhle způsobem každý, co?" Petr zavrtěl hlavou. "Pro svou jednotku to dělám sám. Už měsíc je trápím a vykládám jim různé pohádky, ale pořád ještě nezjistili, jak to dělám." Král se spokojeně usmál. "To znamená, že jsi jedinej, kdo to umí." "Ach ne," odpověděl Petr a Král zesmutněl. "To je starý domorodý recept. Tak se to dělá na Jávě." Král se znovu rozveselil. "Ale tady to nezná nikdo, co?" "Nevím. Nikdy jsem o tom nepřemýšlel." Král vypustil nosem kouř a mozek mu pracoval na pln; obrátky. Je to tak, říkal si, dnes je můj šťastnej den. "Něco ti řeknu, Petře. Mána pro tebe obchodní návrh. Ukáže mi, jak se to přesně dělá, a já ti budu dávat." Zaváhal. "Děse procent." "Cože?" Tak dobře. Pětadvacet." pětadvacet?" Dobře," řekl Král a podíval se na Petra s úctou. "Jsi tvrděj obchodník, ale to je v

pořádku. Já to všechno organizuju. Nakoupíme surovinu. Zařídíme něco jako malou továrničku. Ty budeš dozírat na výrobu a já na prodej." Napřáhl ruku. "Budeme společníci a dělit se budeme stejným dílem. Padesát - padesát. Platí?" Petr Marlowe se díval na Královi napřaženou ruku. Pak se mu podíval do tváře. "Ne, neplatí," řekl rozhodně, 'utracená práce,' vybuchl Král. "To je nejslušnější nabídka, co ti můžu udělat. Co může být slušnějšího? Já do toho dám prachy. Já musím zařídít." Náhle ho něco napadlo. "Petrě," po chvíli a ze všech sil se snažil, aby nedal najevo, že ho to urazilo, "nikdo nemusí vědět, že jsme společníci. Ty mi prostě ukážeš, jak se to dělá, a já se postarám, abys dostával svůj podíl. Můžeš mi věřit." "To vím," řekl Petr. "Dělíme se teda padesát - padesát," rozzářil se Král. "Ne to ne." "Ježíšikriste," vykřikl Král. Opanoval se však a začal přemýšlet. A čím déle přemýšlel. Rozhlédl se, aby se ujistil, že opravdu nikdo neposlouchá. Pak řekl tiše a chraptivě: "Šedesát - čtyřicet, a to jsem ještě nenabídl nikomu v životě. Tak teda šedesát - čtyřicet." "Nepřijímám." "Nepřijímáš?" Královi to vyrazilo dech. "Musím přece z toho něco mít! Co za ten zatracený recept vlastně chceš? Hotový prachy?" "Nechci za něj nic," řekl Petr. "Nic?" Král si zničeně sedl. Petr byl zmaten. "Víš," řekl váhavě, "já nechápu, proč tě některé věci tak rozčilují. Nemohu ten recept prodat, protože není můj. Je to prostě starý domorodý recept. Nemohu za něj nic chtít. To by nebylo správné. Vůbec ne. A stejně - já." Petr se zarazil a rychle řekl: "Chceš, abych ti to ukázal hned?" "Moment, ty za to nic nechceš? Ani když ti nabízím šedesát - čtyřicet. Ani když ti říkám, že se na tom dá vydělat spousta peněz?" Petr přikývl. "To je blbost," řekl Král bezmocně. "Úplná blbost. Já ti nerozumím." "Nelam si s tím hlavu," řekl Petr se slabým úsměvem. "Řekni si, že mám úžeh." Král se na něho dlouho díval. "Dáš mi jasnou odpověď na jasnou otázku?" "Ano. Ovšem." "Děláš to proto, že jde o mě, vid'?" Otázka zůstala viset v horkém vzduchu mezi nimi. "Ne," přerušil ticho Petr Marlowe. A mezi nimi byla pravda. Hodinu poté sledoval Petr Texe, jak dosušuje druhou várku tabáku. Tentokrát už to Tex dělal bez jeho pomoci a Král kolem něho pobíhal jako kvočna. "Dal tam určité správný množství cukru?" ptal se úzkostlivě. "Úplně správné." "Jak dlouho se to má vařit?" "Jak dlouho myslíš ty, Texi?" Tex se na Petra usmál a protáhl se. "Asi tak pět nebo šest minut." Petr Marlowe vstal. "Kde to tu máte? WC?" "Hajzl? Vzadu za barákem," ukázal mu Král. "Ale nemůžeš počkat, až to Tex dodělá? Chci mít jistotu, že všechno pochopil." "Tex už to umí," řekl Petr a odešel. Když se vrátil, Tex právě snímal pánev s plotny. "Teď," řekl nervózně a mrkl na Petra, jestli se nemýlí. "Přesně," řekl Petr, když hrábl do hotového tabáku. Král si z něj vzrušeně ubalil cigaretu. Tex a Petr také. Zapálili si. Zapalovačem značky Ronson. Znovu je to rozesmálo. Pak na stalo ticho a každý z nich se změnil v koštěra. "Docela dobrý," řekl rozhodně Petr Marlowe. "Říkal jsem ti, Texi, že je to docela snadné." Tex si ulehčeně oddychl. "Není to špatný," řekl Král zamyšleně. "Co kecáš, prosím tě?" vyjel si na něho Tex. "Je to zatraceně dobrý!" Petr a Král se zhroutili se smíchem na židle. Když se jim podařilo vysvětlit proč, rozesmál se i Tex. "Musíme tomu tabáku dát nějaký jméno." Král chvilku přemýšlel. "Už to mám. Jak se vám líbí, Tři králové? Král od královského leectva, král Texasu a já? "Není to špatný," řekl Tex. "Zejtra rozjedeme fabriku." Tex zavrtěl hlavou. "Já jsem v pracovní skupině." "Krucinál! Pošlu za tebe Dina." „Ne řeknu mu o to sám." Tex vstal a usmál se na Petra Marlowa "Jsem rád, že jsem vás poznal, pane." "Nech si toho pána, ano?" řekl Petr. "Jasně. Díky." Petr Marlowe se díval, jak odchází. "To je zvláštní," řekl tiše Královi. "Ještě jsem nikdy neviděl v jednom baráku tolik úsměvů. "Proč se neusmíváš, prosím tě? Může to s námi dopadat ještě mnohem hůř. Tebe sestřelili nad tím hrbem?" Myslíš na klinec Kalkata-Čunkin? Nad Himalájemi?" Jo." Král kývl k pánvi s tabákem. "Vem si do tabatěrky." "Díky. Vezmu si, když proti tomu nic nemáš." "Jak nebudeš mít co kouřit, přijď a posluž si." Díky. Jsi moc laskav." Petr dostal chuť na další cigaretu, ale uvědomil si, že moc kouří. Kdyby si teď ještě zapálil, měl by později tím větší hlad. Raději ne. Mrkl na stín na podlaze a rozhodl se, že si nezapálí, dokud stín nebude o dva palce delší. "Mne nesestřelili. Můj drak - tedy letoun - dostal zásah při namohl jsem odstartovat. Byla to otrava," dodal a snažil se skrýt trpkost. "To nebylo tak špatný," řekl Král. "Moh jsi taky být v něm. Jsi živý a to se počítá. Na čem jsi lital?" "Na hurricanu. Jednosedadlová stíhačka. Ale předtím jsem lital na spitfirech." "O těch jsem slyšel, ale nikdy jsem žádnýho neviděl. Němcům jste s nima pěkně zatopili." "Ano," řekl tiše Petr Marlowe. "Docela." Krále to překvapilo. "Tys přece nebyl v bitvě o Anglii, nebo jo?" "Byl začal jsem létat v roce 1940. Zrovna včas." "Kolik ti to bylo?" "Devatenáct." A mysl, když jsem se tak na tebe koukal, že je ti aspoň osumatřicet, a ne čtyřadvacet." A ty, brácho," zasmál se Petr. "Kolik je tobě?" Pěťadvacet. Svinstvo zatracený," řekl Král, "nejlepší léta života a oni člověka zamknou do tyhle smradlavý díry." "Zamčený nejsi. A zdá se mi, že se ti vede docela dobře." "Ať to bereš jak chceš, jsme tu všichni zamčený. Jak dlouho myslíš, že to bude ještě trvat?" "Němci už utíkají. Ta legrace by měla brzo skončit." "Ty tomu věříš?" Petr Marlowe pokrčil rameny. Opatrně, řekl si v duchu, opatrnosti nikdy nezbyvá. Myslím, že ano. Jsou ovšem různé pověsti. "A co naše válka? Co ta?" Protože mu tu otázku položil přítel, Petr odpověděl bez vytáček. "S naší válkou asi budeme muset žít až do smrti. Japonce samozřejmě porazíme. To už vím. Ale my tady? My se odtud asi nedostaneme." "Jakto?"; "Japonci se asi nikdy nevzdají. To znamená, že se naše jednotky budou muset vylodit v Japonsku. A až se to stane, nás tu asi pobijí. Všechny. Jestli nás už předtím neudolá hlad a nemoci." "Proč by to, kruci, dělali?" "Aby ušetřili čas. Myslím, že až se kolem Japonska začne zatahovat síť, začnou bít kolem sebe. Proč mařit čas s pár tisíci zajatců? Japonci berou život docela jinak než my. A představ, že naše jednotky jsou na jejich území, s nimi pořádně zamává." Mluvil zcela suše a klidně. "Myslím, že to máme spočítané. Doufám ovšem, že se mýlím. Ale vychází mi to tak, jak jsem řekl." "Ty člověku umíš dát naději, jen co je pravda," řekl Král kysele, a když se Petr rozesmál, rozčilil se: "Čemu se směješ, kruci-nál? Mně se zdá, že se vždycky směješ v nepravou chvíli." "Promiň, to je špatný zvyk." "Pojď si sednout ven. Ty mouchy začínaj otravovat. Hej, Maxi, nechceš tu uklidit?" Max se dal do úklidu a Král s Petrem vylezli oknem ven. Hned pod Královým oknem stál pod kusem plachty malý stolek a lavice. Král se usadil na lavici. Petr si sedl se zkříženýma nohama na zem. Jako domorodci. "Tohle neumím," řekl Král. "Je to moc pohodlné. Naučil jsem se to na Jávě." "Jak to, že mluvíš tak dobře malajsky?" Prožil jsem tam nějaký čas na vesnici." "Kdy?" "Ve dvačtyřicátém. Po příměří." Král trpělivě čekal, že bude pokračovat, ale Petr byl zticha. Král ještě chvilku počkal a pak se zeptal: "Jak to, že po příměří na Jávě ve dvačtyřicátém jsi žil na vesnici, když všichni ostatní byli v zajateckých táborech?" "Promiň," usmál se Petr, "ale není na tom vlastně nic zajímavého. Prostě se mi do tábora nechtělo. Vlastně jsem se ztratil v

džungli, hned když válka skončila, a nakonec jsem narazil na tu vesnici. Lidé se tam nade mnou slitovali. Zůstal jsem tam asi šest měsíců." "Jaký to bylo?" "Nádherné. Byli tam moc hodní lidé. Byl jsem jako jeden z nich. Oblékal jsem se jako Javanec, nabarvil jsem si kůži na tmavo - , byl to vlastně nesmysl, protože by mě bývala prozradila má výška a oči - pracoval jsem v rýžových polích ." "To jsi tam byl sám?" Petr Marlowe odpověděl teprve po chvíli: "Byl jsem tam jediný Evropan, jestli máš na mysli tohle." Zadíval se na zajatecký tábor, viděl jsem, jak se sluneční paprsky prodírají prachem a jak prach víří ve větru. Prašný vír mu připomněl N'ai. Odvrátil se a podíval se k východu do nervózně šedivého nebe. Ale ona byla součástí i toho nebe. Vítr začal ohýbat koruny kokosových palm. Ona však byla součástí i toho větra, palm a bouřkových mračen nad nimi. Petr Marlowe se donutil nemyslet na ni a zadíval se na korejského strážného, který se celý zpocený loudal za hradbou ostnatého drátu. Měl ošumělý potrhaný stejnokroj a tvář zmuchlanou stejně jako čepici. Puška mu visela nedbale na rameni. Byl tak nehezky, jako N'ai byla půvabná. Ještě jednou se Petr Marlowe podíval do nebe a snažil se obsáhnout jeho hloubku. Jen to ho mohlo přesvědčit, že není v jakési krabici - v krabici plné mužů, mužského pachu, mužské špíny mužského hluku. Bez žen, pomyslel si Petr bezmocně, bez žen muži jenom krutý a špatný vtip. A srdce mu v tom slunečním krvácelo. "Hej, Petře!" Král se díval s otevřenými ústy na kopec, Petr Marlowe se tam ohlédl a zvedl se mu žaludek, když viděl, že se blíží Sean. "Kristepane!" Napadlo ho, že by mohl proklouznout oknem zpátky do baráku, ale to by bylo příliš nápadné. Zůstal tedy sedět bez hnutí, ani nedýchal. Možná, že si ho Sean ani nevšiml, protože s velkým zaujetím o čemsi hovořil s velitelem, letky Rodrickem a s poručíkem Frankem Parrishem. V té chvíli však Sean sklouzl pohledem s Franka Parrishe, spatřil Petra a zastavil se, Také Rodrick a Frank se překvapeně zastavili. Ach bože, pomysleli si oba, když viděli Petra. Nikdo však nedal rozmrzelost najevo. "Zdar, Petře," křikl Rodrick. Byl to vysoký, dobře oblečený muž s pěkně modelovanou tváří. Tak dobře oblečený, jako byl Frank Parrish oblečený nedbale. "Zdar, Rode," odpověděl Petr. "Jenom chvilíčku," řekl Sean tiše Rodrickovi a vykročil k Petrovi a Královi. Už se vzpomádal z překvapení a radostně se usmíval. Petr cítil, jak mu naskakuje husí kůže. Zdvihl se a čekal. Cítil, jak se do něho Král zavrtává očima. "Zdar, Petře," řekl Sean. "Zdar, Seane." "Jsi nějak hubený, Petře." "Ani se mi nezdá. Ne hubenější než ostatní. Cítím se výborně, díky." "Tak dlouho jsem tě už neviděl. Proč se někdy nepřiďeš podívat do divadla? Něco na vstupné bys přece vždycky sehnal." V Seanově úsměvu byla naděje. "Ano," řekl Petr, rudý rozpaky. "Já vím, že nepřiďeš," řekl Sean smutně, "ale byl bys vždycky vítaný." Chvilku bylo ticho. "Jak to, že se vůbec neukážeš?" "Viš, jak to je, Seane. Ty hraješ divadlo a já chodím s pracovními skupinami a tak." Jako Petr Marlowe i Sean měl na sobě sarong. Petrův byl však ořepaný a vybledlý, zatímco Seanův nový a bílý, modře a stříbrně lemovaný. Sean měl kromě toho domorodou blůzku baju s krátkými rukávy, střiženou tak, aby vyniklo poprsí. Král zíral fascinován na pootevřený límeček blůzky. Sean si toho všiml, slabě se usmál a začal si upravovat vlasy, pocuchané větrem. Král vzhlédl, začervenal se, a Sean cítil, jak se mu z toho v útrokách rozlévá příjemné teplo. "Je je horko, že jo?" řekl Král rozpačitě. "Ano, je," odpověděl Sean s příjemným úsměvem. Byl svěží a nikdy se nepotil, ať bylo vedro sebevětší. Nastalo ticho. "Ach, promiň," řekl Petr, když si všiml, že se Sean dívá na Krále a trpělivě čeká. "Znáš." Sean se rozesmál. "Můj bože, Petře, co je to s tebou? Ovšemže znám tvého přítele, i když jsem s ním zatím ještě nemluvil." Napřáhl ruku. "Dobrý den. Je to velká čest, setkat se s Králem." "Hm díky," řekl Král a nabízené ruky, ve srovnání s jeho prackou tak malé a křehké, se sotva dotkl. "Hm je libo cigaretu?" "Děkuji, já nekouřím. Ale jestli vám to nebude vadit, jednu si vezmu. Vlastně dvě, jestli mohu?" Sean kývl směrem k cestičce. "Rod a Frank kouří a určitě jim to udělá radost." "Ovšem," řekl Král. "Jasně." "Děkuji. Jste velice laskav." Proti své vůli pocítil Král teplo v Seanově úsměvu. Proti své vůli řekl a myslil to vážně: "V Othellovi jste byl vynikající." "Děkuji vám," řekl Sean potěšeně. "Líbil se vám Hamlet?" "Líbil. A to jsem na Shakespeara nikdy moc nebyl." Sean se zasmál. "Tak to je tedy opravdu chvála. Příště uvedeme novou hru. Napsal ji Frank a měla by to být velká legrace." "Jestli bude jako ostatní, bude to prima," Král se začal osmělovat. "A vy budete prima určitě." "To je od vás milé. Děkuji." Sean mrkl na Petra a v očích mu zablýsklo. "Ale bojím se, že Petr s vámi nesouhlasí." "Přestaň, Seane," řekl Petr. "Proč bych přestával?" vybuchl Sean. "Pohrdáš teplaznícami - tak přece říkáš homosexuálům, vid'?" Dals mu to jasně najevo. Já nezapomněl! "Já taky ne!" "Tak vidíš! Já nemám rád, když mnou někdo pohrdá. Zejména, když jsi to ty!" "Řekl jsem, abys s tím přestal! Nemá cenu o tom mluvit. Už jsme to probrali a už jsi mi všechno řekl. A já se ti omluvil. Nechtěl jsem ti ublížit!" "Nechtěl. Ale stejně mě nenávidíš. Proč? Proč?" "Kdes to vzal, že tě nenávidím?" "Tak proč se mi pořád vyhýbáš?" "Je to tak lip. Propánaboha, Seane, nech mě být." Sean se chvíli tiše a upřeně díval na Petra Marlowa a pak se přestal zlobit stejně náhle, jako začal: "Promiň, Petře. Máš asi pravdu. Jsem blázen. To proto, že jsem čas od času tak osamělý. Tak strašně osamělý." Sean natáhl ruku a dotkl se Petra. "Promiň, chci, abychom byli zase přátelé." Petr neodpověděl. Sean zaváhal. "No, já radši zase půjdu." "Seane," křikl Rodrick z cestičky, "už jsme tam měli být." jenom chvilíčku." Sean se stále díval na Petra, pak vzdychl a podal ruku Královi. "Jsem rád, že jsem se s vámi setkal. Opuštěte prosím, že jsem se tak špatně choval." Nebylo vyhnutí, Král se musel znovu té ruky dotknout. "Moc mě těšilo," řekl. Sean váhal a díval se na něho zpytavě: "Jste Petrův přítel?" Král měl pocit, že ho slyší celý svět, když zakotkal: "Hm jistě ano myslím." "Je to divné, vidíte? Jedno slovo a kolik různých věcí může znamenat. Ale jestli jste opravdu jeho přítelem, nedopuštěte, aby sešel na scesti. Být vaším přítelem je nebezpečné a já bych byl nerad, kdyby Petrovi někdo ublížil. Mám ho velice rád." "Ano, jistě." Král cítil, jak se mu chvějí kolena a jak ho mrazí v zádech. Celým jeho tělem však pronikal magnetismus Seanova úsměvu. Byl to naprosto nový, zcela zvláštní pocit. "Divadlo je ta nejlepší věc v táboře," řekl. "Připomíná člověku, že stojí za to být naživu. A v divadle jste nejlepší vy." "Děkuji." Sean se obrátil k Petrovi: "Divadlo opravdu člověku připomíná, že stojí za to žít. Jsem šťastný člověk. Líbí se mi, co dělám. Pomáhám lidem žít, Petře." "Ano," řekl Petr Marlowe s tupou bolestí v srdci. "Jsem rád, že je všechno v pořádku." Sean se naposledy váhavě usmál a pak se rychle otočil a odešel. Král si sedl: "Zatraceně!" Také Petr si znovu sedl. Otevřel tabatěrku a ubalil si cigaretu. "Kdybys nevěděl, že je to chlap, přísahal bys, že je to ženská," řekl Král. "Krásná ženská-" Petr Marlowe zachmuřeně přikývl. "On není jako jiný teplouši," řekl Král. "Určitě ne. Ne. Je úplně jinej. Ježíš, je v něm něco, co " Zarazil se a hledal slova. Pak bezmocně rozhodil rukama. "Já nevím, jak to říct. On

on je ženská, krucinál! Pamatuješ, jak hrál Desdemonu? Panebože, jak vypadal v ty noční košili! Vsadil bych se, že v Čangi nebyl jedinej chlap, kterému tehdy nestál! Nediv se chlapům, že na něj máj chuť. Já taky, jako každej. Kdo řekne, že ne, je sprostěj lhář." Odmíchl se a zadíval se zkoumavě na Petra. "Prokristapána," řekl Petr rozhořčeně, "snad si nemyslíš, že jsem taky teplajzník?" "Ne," řekl Král klidně, "ale nevadilo by mi, kdybys byl. Jen bych to musel vědět." "Dobře, tak nejsem." "Ale vypadalo to tak," usklíbl se Král. "Hádka mezi milencema?" "Jdi do prdele!" Po chvíli řekl Král: "Znáš Seana dlouho?" "Byl v mé letce," odpověděl Petr neochotně. "Měl jsem ho svým způsobem na starosti. Znáš ho dobře." Uštípl hořící konec cigarety a nasypal zbytek tabáku zpět do tabatěrky. "Byl to vlastně můj nejlepší přítel. A taky byl ohromný pilot." Podíval se na Krále. "Měl jsem ho moc rád." "Byl byl už tenkrát takovej?" "Ne." "To vím, že se neoblíkal jako ženská, ale muselo bejt na něm vidět, že je takovej, krucifix." "Sean takový nikdy nebyl. Byl to jenom moc hezký, jemný chlap. Nic na něm nebylo ženského, jenom snad. .. snad že byl tak citlivý." "Viděls ho někdy nahýho?" "Ne." "To je ono. Nikdo ho neviděl. Ani polonahýho." Sean měl dovoleno bydlet v maličkém pokojíku v divadle. Nikdo jiný v Čangi neměl pokoj sám pro sebe, ani Král ne. Sean v něm však nikdy nespál. Představa, že Sean je sám v pokoji, který má na dveřích jednoduchý zámek, by byla příliš nebezpečná. V táboře byla řada mužů, kteří po něm otevřeně bláznili, a zbytek po něm bláznil potají. Přespával tedy vždycky v některém z baráků, ale převlékal se a myl ve svém pokoji. "Co se to mezi váma stalo?" zeptal se Král. "Skoro jsem ho zabil. Jednou." Náhle se odmlčeli a oba začali pozorně naslouchat. Byl slyšet jenom monotónní hluk všedního dne v táboře Čangi, ale náhle v něm začal znít i jakýsi nedefinovatelný spodní tón. Král se rychle rozhlédl. Nespatřil nic zvláštního. Vstal a vlezl oknem zpět do baráku. Petr Marlowe hned za ním. Chlapi v baráku rovněž napínali uši. Král se podíval směrem k věznici. Zdálo se, že je všechno v pořádku. Muži jako obvykle přecházeli sem a tam. "Co myslíš?" zeptal se tiše Král. "Nevím," řekl se soustředěným výrazem Petr. Muži stále přecházeli po cestě kolem věznice, ale teď jako by o poznání rychleji. "Podívejte," zašeptal Tex. Za věznici se vynořil kapitán Brough a spěchal po svahu směrem k nim. Za kapitánem se začali objevovat další důstojníci a každý z nich mířil k jinému baráku. "Něco se děje," řekl kysele Tex. "Možná prohlídka," řekl Max. Král byl v mžiku na kolenou a odemkl svou černou bednu. "Na shledanou," řekl rychle Petr Marlowe. "Tumáš," řekl Král a hodil mu balíček cigaret Kooa. "Sejdeme se večer, jestli se ti to bude hodit." Petr vyběhl z baráku a zamířil po svahu dolů. Král vydoloval z pytlíku s kávovými boby troje hodinky a vstal. Chvilku přemýšlel, pak vylezl na židli a nacpal je do atapových došků. Věděl, že nový úkryt všichni vidí, ale bylo mu to jedno, protože nic jiného se teď nedalo dělat. Opět zamkl černou bednu a v té chvíli se ve dveřích objevil Brough. "No tak, kamarádi, všichni ven."

IV. Když se proplétal mezi muži, řadícími se na asfaltové cestě, nemyslel Petr Marlowe na nic jiného než na svou polní láhev. Zoufale se snažil vzpomenout si, jestli do ní nalil vodu, ale nedařilo se mu to. Vyběhl po schodech ke svému baráku, ale ten už byl prázdný a ve dveřích stál špinavý korejský strážný. Petr věděl, že ho dovnitř nepustí, a tak se obrátil a barák oběhl. Otevřel zadní dveře, a než ho strážný zpozoroval, stál u pryčny s polní lahví v ruce. Korejec rozmrzele zaklel a dal mu posunkem najevo, aby láhev vrátil na místo. Petr však obřadně zasalutoval a řekl v malajštině, které většina strážných rozuměla: "Pozdravení, pane. Je možné, že budeme dlouho čekat, a proto tě prosím, abys mi dovolil vzít polní láhev s sebou, neboť mám úplavici." Při řeči zatřásl lahví. Byla plná. Strážný mu vytrhl láhev z ruky a podezřívavý k ní číchl. Pak vylil trochu vody na podlahu, hodil Petrovi láhev, znovu zaklel a ukázal na řadu zajatců, nastoupených na cestě. Petr se uklonil a s ulehčením utíkal na své místo v řadě. "Krucinál, kde vězíš, Petre?" ozval se Spence. Bolest v břiše ještě znásobila úzkost v jeho hlase. "Na tom nezáleží, už jsem tu." Když měl Petr svou polní láhev, vrátila se mu lehkomyšlnost. "No tak, Spenci, jak to, že ještě nejsme vyřízeni?" popíchl ho. "Jdi do prdele. Tak chlapi, do řady." Spence je spočítal a zeptal se: "Kde je Bones?" "Na marodce," řekl Ewart. "Šel tam hned po snídani. Sam jsem ho tam vedl." "Krucifix, proč jsi mi to neřekl dřív?" "Celý den jsem dělal v zahradě, hergot! Voz se po někom jiném!" "Drž hubu, blbče!" Petr Marlowe neposlouchal nadávky a žvanění a klepy. Doufal, že také plukovník a Mac mají s sebou polní láhve. Když spočítal skupinu, odešel kapitán Spence k podplukovníku Sellarsovi, který formálně velel čtyřem barákům, a zasalutoval: "Šedesát čtyři. Všechno v pořádku, pane. Devatenáct zde, třidvacet na marodce, dvaadvacet v pracovních skupinách." "Děkuji, Spenci." Sellars sečetl stavy ze všech čtyř baráků a šel je hlásit nahoru, plukovníku Smedlymu-Taylorovi, který měl na starosti deset baráků. Smedly-Taylor to hlásil výš, další důstojník ještě výš, a tato procedura se opakovala v celém táboře, mimo věznici i ve věznici, až dostal konečný stav velitel tábora. Velitel tábora sečetl počet mužů v táboře s počtem mužů v nemocnici a v pracovních skupinách, a součet předal kapitánu Jošimovi, japonskému tlumočníku. Jošima veliteli tábora vynadal, protože vykazovaný stav byl o jednoho muže nižší, než měl být. Proběhla hodina paniky, než se zjistilo, že pohřešovaný je na hřbitově. Plukovník doktor Rofer od zdravotnické služby královských ozbrojených sil vynadal svému zástupci plukovníku doktoru Kennedymu, který se marně pokoušel vysvětlit, že je obtížné zjistit správný počet v každém daném okamžiku. Plukovník Rofer prohlásil, že od toho tu plukovník Kennedy je, a opět mu vynadal. Pak se odešel omluvit veliteli tábora, který mu vynadal za neschopnost a šel za kapitánem Jošimou. Pokusil se mu zdvořile vysvětlit, že pohřešovaný byl nalezen na hřbitově jako mrtvola a že je obtížné zjistit stav v každé dané vteřině. A Jošima vynadal veliteli tábora za neschopnost a řekl mu, že je za všechno osobně zodpovědný. Nedovede-li zjistit ani přesný počet svých podřízených, je možná načase, aby se velení tábora ujal některý jiný důstojník. Zatímco vztek a nadávky se převalovaly sem a tam, korejští strážní prohledávali baráky, zejména důstojnické. V těch asi bude rádio, které hledají. Spojovací článek se světem, naděje zajatců. Chtěli najít rádio, jako je našli před pěti měsíci. Avšak strážní trpěli vedrem stejně jako zajatci před baráky a prováděli prohlídku jenom ledabyle. Zajatci se potili a nadávali. Několik jich omdlelo. Nemocní úplavici brali útokem latríny. Velice nemocní se krčili nebo leželi na zemi a kroutili se bolestí. Zdraví ani nevnímali zápach. Zápach byl normální, přeplněné latríny byly normální a čekání bylo normální. Po třech hodinách prohlídka skončila. Byl dán povel k rozchodu. Muži se řítili do stínu nebo se s těžkým oddychováním zhroutili na pryčny. Nebo se postavili do fronty před sprchu a čekali, dokud jim rozpálené hlavy neochladí proud vody. Petr Marlowe vyšel ze sprchy. Uvázal si sarong kolem pasu a šel do betonového bungalovu ke svým přátelům, ke své jednotce. "Puki mahu!" zašklebil se na něho

Mac. Major McCoy byl malý skotský pořizek, který se držel krásně zpřímá. Pětadvacet let v malajských džunglích mu vyrylo do tváře hluboké vrásky - těch pětadvacet let, a také tvrdý alkohol a karty a záchvaty malarické horečky. "Mahlu sendiri," odpověděl Petr a spokojeně se usadil. Malajské obscenity mu působily vždycky potěšení. Naprosto se nedaly přeložit do angličtiny, i když "puld" znamená ženské pohlaví a "mahlu" lze přeložit jako "stydlivý". "Nemůžete, parchanti, mluvit taky jednou královskou angličtinou?" ozval se plukovník Larkin, který ležel na svém slamníku. Larkin byl dýchavičný a bolela ho hlava po přestálém záchvatu malárie. Mac zamrkal na Petra: "Učíme ho a učíme, a vůbec mu to neleze do hlavy. Plukovník je beznadějný případ." "Ba právě, kámoši," řekl Petr a napodobil přítom Larkinův australský přízvuk. "Proč já blbec jsem se dal dohromady právě s vámi dvěma," zachrochtal Larkin, "to nepochopím." Mac se ušklíbl. "Protože je líný, co, Petře? My dva všechno oddřeme, a on se jenom válí a předstírá, že je nemocný. Jenom proto, že se o něj trošičku otfela malárie." "Puki mahlu. Dej mi trošku vody, Marlowe!" "Ano, k službám, plukovníku!" Podal Larkinovi svou polní láhev. Když ji Larkin spatřil, přes svou bolest se usmál. "Všechno v pořádku, Petříku?" zeptal se tiše. "V pořádku. Panebože, na chvíli jsem zpanikařil." "Mac a já taky." Larkin si lokl a opatrně polní láhev vrátil. "Jak je, plukovníku?" Petra znepokojila barva Larkinova obličeje. "Stojí to za hovno," řekl Larkin. "Nevyléčí mě nic než fľaška piva. Zítra budu v pořádku." Petr přikývl. "Aspoň nebudeš mít horečku," řekl. Pak s hranou ledabylostí vytáhl balíček cigaret Kooa. "Panebože," ozvali se Mac i Larkin jedním hlasem. Petr krabičku otevřel a dal každému cigaretu. "Dárek od Ježíška." "Kdes to sebral, Petře?" "Počkej, až si aspoň trošku zakouříme," řekl Mac kysele. "Na špatné zprávy je vždycky času dost. Asi nám prodal pryčný nebo něco takového." Petr jim pověděl o Králi a o Greyovi. Poslouchali ho s rostoucím úžasem. Vyprávěl jim o receptu na přípravu tabáku a oni mlčeli, dokud se nezmninil o procentech ze zisku. "Šedesát - čtyřicet!" vyjekl Mac radostně. "Panebože!" "Právě," řekl Petr, který ho špatně pochopil. "Představte si to! Ukázal jsem mu, jak se to dělá. Zřejmě ho překvapilo, že za to nic nechci." "Tys mu ten recept dal?" vyděsil se Mac. "Ovšem. Stalo se něco, Mácu?" "Proč jsi mu to dával zadarmo?" "Protože s tím přece nemohu obchodovat. Marlowové nejsou kramáři," řekl Petr, jako by mluvil k dítěti. "Něco takového se prostě nedělá, staroušku." "Panebože, máš nádhernou příležitost vydělat peníze, a ty se jí vychechtáš. Víš přece, že když se toho chytil Král, mohl sis ode dneška až do smrti kupovat každý den dvojité přiděly. Proč jsi prokristapána nedržel hubu a nenechal jednat mne." "O čem to mluvíš, Mácu?" přerušil ho ostře Larkin. "Ten chlapec má pravdu. Byla by od něho hloupost, kdyby se do něčeho zapletl s Králem." "Ale." "Žádné ale," řekl Larkin. Mac okamžitě zchladl a měl na sebe za ten výbuch vztek. Nuceně se usmál: "Dělal jsem si legraci, Petře." "Opravdu, Mácu? Propána," řekl nešťastně Petr Marlowe, "udělal jsem hloupost? Nechtěl jsem vás nechat ve štychu." "Ne, kamaráde, to byl jenom pokus o špatný vtip. Povídej dál." Petr vyprávěl a celou dobu přitom přemýšlel, jestli skutečně neudělal chybu. Mac byl jeho nejlepší přítel, znal život a nikdy neztrácel nervy. Vyprávěl o Seanovi, a když skončil, bylo mu líp. Pak odešel. Dnes byla řada na něm, aby nakrmil slepice. Když vyšel ze dveří, řekl Mac Larkinovi: "Zatraceně, moc toho lituju. Neměl jsem právo tak vylézt." „Za nic si nenadávej, brachu. Ten chlapec má hlavu v oblacích. Má divné myšlenky. Kdoví. Nic bych za to nedal, že Král s ním má něco za lubem." "Máš pravdu," řekl Mac zamyšleně. Petr Marlowe nesl kotlík natrhaného listí. Prošel kolem latrín, až dorazil ke klecím s táborovými slepicemi. Byly to klece pro jednu vyhublou slepici a velká voliéra pro sto třicet slepic, které patřily celému táboru a jejichž, vajíčka byla rozdělována všem. Ostatní klece byly majetkem jednotek nebo je vlastnilo dohromady několik jednotek, které se spojily. Král byl jediným individuálním majitelem klece. Výběh pro slepice jednotky Petra Marlowa postavil Mac. Byly v něm tři nosnice, bohatství jednotky. Koupil je před sedmi měsíci Larkin, když jednotka prodala poslední cennou věc, Larkinův zlatý snubní prsten. Plukovník jej prodal nechtěl, ale Mac byl v té době nemocný, Petr měl úplavici, dva týdny předtím byly dávky potravin v táboře opět sníženy a tak se nakonec rozhodl prodat. Ne však prostřednictvím Krále. Prostřednictvím jednoho z vlastních podřízených, Tiny Timsena, australského obchodníka. Za peníze, jež dostal, koupil od čínského kramáře, který měl japonskou koncesi pro obchod v táboře, čtyři slepice, dvě krabičky sardinek, dvě plechovky kondenzovaného mléka a pintu oranžového palmového oleje. Slepice byly dobré a snášely vajíčka přesně tak, jak se od nich očekávalo. Jedna z nich však posla a tak ji snědli. Všechny kosti dali do hrnce spolu s vnitřnostmi, nohama a hlavou, přidali zelený plod papaje, který ukradl Mac, když byl v pracovní skupině, a uvařili z toho slepičí guláš. Celý týden se cítili jako v ráji. Jednu z plechovek kondenzovaného mléka otevřel Larkin týž den, kdy ji koupil. Každý dostával jednu lžici denně, dokud nedošlo. Kondenzované mléko se horkem nekazí. Toho dne, kdy v plechovce nezbyvala už ani jediná lžička mléka, nalili do ní vodu a vyvařili ji. Moc si pochutnali. Obě krabičky sardinek a zbývající plechovka kondenzovaného mléka tvořily železnou zásobu jednotky. Na nejhorší časy. Byly zakopány na tajném místě, které neustále střežil aspoň jeden člen jednotky. Petr Marlowe se řádně rozhlédl, než odemkl zámek slepičárny. Ujistil se, že nablízku není nikdo, kdo by mohl odpozorovat, jak to dělá. Otevřel dvířka a spatřil dvě vejce. "Výborně, Noňo," řekl tiše nejlepší slepici, "ani se tě nedotknu." Noňa seděla na sedmi vejcích. Všechny členy jednotky stálo obrovské vzepětí vůle, aby ta vejce pod ní nechali, ale budou-li mít štěstí a vylihně-li se sedm kuřat, a podaří-li se jim z těch sedmi kuřat vyplatit slepičky nebo kohoutky, budou mít pěkné hejno. Pak si budou moci dovolit, aby jedna ze slepic seděla stále na hnězdě. A nebudou se muset bát šestého oddělení. Na šestém oddělení nemocnice byli nevidomí, muži, které nemoc beri-beri připravila o zrak. Každý zdroj vitamínu byl čaromocným prostředkem proti této neustálé hrozbě a vejce byla zdrojem největším a v Čangi skoro jediným. O větší přiděl vajíček prosil velitel tábora japonského velitele, pro vajíčka mu vyhrožoval a plazil se před ním po břiše. Většinou však vycházelo jen jedno vejce na muže za týden. Někteří ze zajatců dostávali jedno denně, ale to už, bylo obvykle pozdě. Z těchto důvodů střežila slepice ve dne v noci důstojnická stráž. Z těchto důvodů znamenala krádež vajíčka nebo slepice těžký zločin. Muže, který byl jednou chycen se zabitou slepicí v ruce, ubili ostatní k smrti. Velení tento čin prohlásilo za oprávněné zabití. Petr Marlowe stál a obdivoval Královy slepice. Bylo jich sedm a ve srovnání s ostatními to byli vyžraní obři. Mezi nimi se procházel kohout, pýcha tábora. Jmenoval se Zapadáček. Z jeho spermatu rostli krásní synové a dcery, a každý si ho mohl najmout. Za poplatek: jedno nově vylíhnuté kuře. Také Královy slepice byly nedotknutelné a hlídané jako ostatní. Petr Marlowe se díval, jak

Zapadák strhl jednu slepici do prachu a pomiloval ji. Slepice se pak sebrala a s kdákáním klovla jinou slepici, jaksi na oplátku. Petr pohrdal sám sebou, že se na ten akt lásky díval. Věděl, že to byla slabost. Věděl, že teď bude myslet na N'ai a že to bude bolet. Vrátil se k výběhu a ujistil se, že je zamčený. S dvěma vajíčky v ruce se dal na zpáteční cestu. "Petře," šklebil se Mac, "dnes máme šťastný den!" Petr vzal balíček cigaret a rozdělil je na tři stejné hromádky. "O zbývajících dvě budeme losovat." "Vezmi si je ty, Petře," navrhl Larkin. "Ne, budeme losovat. Nejnížší karta prohrává." Mac prohrál a předstíral, že má vztek. "Čert vás vem," řekl. Opatrně roztřhali cigarety, tabák z nich nasypali do tabátek a promísili s tabákem upraveným podomácku. Pak rozdělili své porce na čtyři díly, tři přesypali do jiných krabiček a dali je do úschovy k Larkinovi. Mít najednou tolik tabáku bylo příliš velké pokušení. Náhle se roztřhlo nebe a začal hrozný liják. Petr Markwe svlékl sarong, pečlivě jej složil a položil na Mácovu pryčnu. "Petře," řekl zadumaně Larkin, "dej si na Krále pozor. Je nebezpečný." "Ovšem, neboj se." Petr vykročil do průtrže mračen. Také Mac a Larkin se okamžitě svlékli, vyšli před barák a s ostatními naháči se těšili z lijáku. Jejich těla lačně vítala šlehy vodních kapek, plíce vdechovaly chladivý vzduch, hlavy se vyjasňovaly. A zápach Čangi se kamsi vytratil. Po dešti se muži usadili, těšili se z prchavého chladu a čekali na večeri. Z došků kapala voda do odpadních stružek a prach se změnil v bláto. Na bělomodrém nebi však už zase zářilo slunce. "Bože," řekl Larkin spokojeně, "hned je člověku líp, co?" "Tak," řekl Mac. Seděli na verandě bungalovu, ale Mac byl v myšlenkách daleko na severu, na svých gumovníkových plantážích v Kedahu. "To vedro je vynikající. Už člověka vážit si chladu," řekl tiše. "Horečka taky." "Malajsko je smradlavá díra, déšť je smradlavej, vedro je smradlavý, malárie je smradlavá a brouci a komáři taky," řekl Larkin. "V míru je to jiné." Mac zamrkal na Petra. "A na vesnici je to taky jiné, co, Petříku?" Petr se zašklebil. O většině svých zážitků ve vesnici na Jávě jim vyprávěl. Bylo mu jasné, že to co neřekl, Mac určitě znal, protože Mac prožil v Orientu skoro celý život a miloval jej stejně, jako jej Larkin nenáviděl. "To bych řekl," odpověděl tiše. Přestali mluvit. Všechny historky si už pověděli, každou z nich několikrát. Všechny historky, které si chtěli povědět. Trpělivě čekali. Když přišel čas, postavili se do fronty na jídlo a vrátili se do bungalovu. Rychle vypili polévku. Petr Marlowe zapnul podomácku vyrobený vařič a usmažil jedno vajíčko. Všechny tři porce rýže sesypali do misky, přidali vajíčko, trochu soli a pepře. Všechno pořádně promíchali, znovu rozdělili na tři porce a s požitkem snědli. Po jídle sebral Larkin talíře a umyl je, protože měl -dnes službu. Znovu se usadili na verandě a čekali na večerní apel. Petr Marlowe se líně díval na muže procházející po cestě a ospale se těšil z plnosti žaludku - když spatřil přicházet Greye. "Dobrý večer, plukovníku," řekl Grey zdvořile Larknovi a zasalutoval. "Dobrý večer, Greyi," vzdychl Larkin. "Tak copak je to tentokrát?" Když za ním přišel Grey, znamenalo to vždycky potíže. Grey se podíval z výšky na Petra Marlowa. Larkin i Mac vycítili nepřátelství mezi nimi. "Plukovník Smedly-Taylor mě za vámi poslal, pane," řekl Grey. "Dva vaši lidé se poprali. Nějaký desátník Townsend a vojín Gurbie. Zavřel jsem je do vězení." "Dobře, poručíku," řekl Larkin kysele. "Můžete je pustit. Řekněte jim, ať se po apelu u mne hlásí. Dám jim co proto!" Odměl se. "Nevíte, proč se prali?" "Ne, pane. Ale myslím, že hráli panna - orel." Směšná hra, mysl si Grey. Dvě mince se položí na kus dřeva a vyhodí se do vzduchu - a uzavírají se sázky, jestli dopadnou lícem nebo rubem nahoru. "Máte asi pravdu," zachrochtal Larkin. "Snad byste tu hru měl zakázat. Jsou s ní pořád potíže." "Zakázat panna - orel?" přerušil ho okamžitě Larkin. "Kdybych to udělal, řekli by, že jsem se zbláznil. Takový hloupý zákaz by prostě nevzali na vědomí. A docela správně. Hazard je součástí australského charakteru, to byste už měl vědět. Panna - orel jim dává námět k přemýšlení, a to, že se kvůli tomu čas od času poperou, není taky nic špatného." Vstal, protáhl se a roztřásla ho zimnice. "Hazard je pro Australany jako vzduch k dýchání." Mluvil příkře. "Já sám si tu a tam rád hodím." "Ano, pane," řekl Grey. Viděl Larkina i jiné australské důstojníky, jak tu směšnou hru hrají se svými podřízenými, vrtají se v prachu a vzrušují se a nadávají stejně jako obyčejní vojáci. "Řekněte plukovníku Smedlymu-Taylorovi, že si s nimi poradím. Potvory zatracený!" "Toho Marlowova zapalovače je škoda, vidíte, pane?" řekl Grey a pozorně se na Larkina zadíval. Larkin ani nemrkl a v očích se mu najednou objevil tvrdý výraz. "Měl si dát pozor. Nemám pravdu?" "Ano, pane," řekl Grey po dostatečně dlouhé pauze, kterou dal najevo, co si myslí. No dobře, pomyslel si, pokus se nezdařil. Ať jde Larkin do prdele, ať jde Marlowe do prdele, já mám času dost. Právě chtěl zasalutovat a odejít, když mu hlavou bleskla fantastická myšlenka. Potlačil vzrušení a řekl věcně: "Mimochodem, pane, po táboře se říká, že jeden z Australanů má diamantový prsten." Nechal větu náležitě vyznít. "Nevíte o tom náhodou?" Larkin měl hluboko zasazené oči pod huňatým obočím. Podíval se zamyšleně na Maca, teprv pak odpověděl: "Taky jsem slyšel. Pokud vím, není to žádný z mých lidí. Proč se ptáte?" "Jen tak, pane," odpověděl Grey a nevesele se usmál. "Jistě víte, že takový prsten je jako dynamit. Pro toho, kdo by ho měl, i pro spoustu jiných lidí." Pak dodal: "Bylo by mu líp pod zámek." "Myslím, že ne, staroušku," řekl Petr Marlowe a dal si záležet, aby "staroušku" vyznělo jemně zlomyslně. "To by bylo nejhorší, co by se dalo udělat - jestli ten diamantový prsten skutečně existuje. O čemž pochybuji. Kdyby byl na nějakém známém místě, spousta chlapů by se na něj chtěla podívat. A Japonci by ho zabavili, hned jak by se o tom dověděli." "Souhlasím," řekl zamyšleně Mac. "Líp je mu tam, kde je. Neznámo kde. A možná, že jsou to jenom povídačky," řekl Larkin. "To doufám," prohlásil Grey. Byl si teď jist, že jeho tušení je správné. "Ale jsou to hodně rozšířené povídačky." "Z mých lidí ho nemá nikdo." Larkin horečně přemýšlel. Zdá se, že Grey něco ví. Kdo by to mohl být? Kdo? "No, kdybyste se něco dověděl, pane, vzkazte mi." Grey si změřil Petra Marlowa pohrdavým pohledem. "Rád potíším předcházím." Pak podle předpisu pozdravil Larkina, kývl Mácovi a odešel. V bungalovu se rozhostilo dlouhé zamyšlené ticho. Larkin se podíval na Maca: "Rád bych věděl, proč se na to ptal." "Jo," řekl Mac. "Taky bych to rád věděl. Všimli jste si, jak se celý rozzářil?" "Moc dobře jsem si všiml," řekl Larkin. Vrásky na tváři měl hlubší než obvykle. "V jedné věci má Grey pravdu. Diamant by mohl stát moc lidí moc krve." "Jsou to jenom řeči, plukovníku," řekl Petr Marlowe. "Tak dlouho se přece nedá taková věc utajit. Je to nemožné." "Doufám, že máš pravdu," zamračil se Larkin. "Doufám, že ho nemá nikdo z mých chlapců." Mac se protáhl. Bolela ho hlava a cítil, že záchvat malárie je už zase na cestě. Nepřijde dřív než za tři dny, pomyslel si klidně. Měl malárii už tolikrát, že se stala stejně všední částí jeho života jako dýchání. V poslední době ji mívával jednou za dva měsíce. Vzpomněl si, že v roce 1942 měl z nařízení lékaře odejít do penze. Když se do tvých jater zakousne malárie - tak honem domů, staroušku, domů do

Skotska, domů do chladného pásma, a kup si farmačku blízko Killinu, odkud je krásný výhled na Loch Tay. Jen tak si můžeš zachránit život. "Tak," řekl Mac unaveně. Najednou cítil tíhu svých padesáti let. Pak řekl nahlas to, o čem všichni přemýšleli. "Ale kdybychom měli ten svinský kámen, žili bychom do skonání věků bez starostí. Úplně bez starostí." Larkin si ubalil cigaretu, zapálil ji a vdechl kouř. Předal ji Mácovi a ten zase Petru Marlowovi. Když ji téměř dokouřili, Larkin ji uhasil a zbytek tabáku vrátil do tabatěrky. Přerušil ticho: "Myslím, že se trochu projdu." Petr se usmál. "Selamat," řekl, což znamená "Mír s tebou". "Selamat," odpověděl Larkin a vyšel do slunce. Když Grey šplhal do kopečku k baráku vojenské policie, hořela mu hlava vzrušením. Slíbil sám sobě, že až dojde do baráku a propustí ty dva Australany, ubalí si cigaretu. Na oslavu. Bude to dnes už druhá, ačkoli má tabák jenom na tři další a musí s ním vystačit až do výplaty, která bude příští týden. Vylezl po schodech a kývl na seržanta Masterse: "Můžete je pustit." Masters stáhl z bambusové klece těžkou mříž a dva zachmuření muži se postavili před Greyem do pozoru. "Po apelu se budete oba hlásit u plukovníka Larkina." Australani pozdravili a odešli. "Pakáž jedna," řekl Grey. Sedl si a vytáhl tabatěrku a cigaretové papírky. Tento měsíc žil nad poměry. Koupil si celou stránku bible. Byla vytištěna na jemném papíře, z něhož se dělaly nejlepší cigarety. Nebyl sice nábožensky založený, ale přece jen mu připadalo trochu svatokrádežné kouřit bibli. Přečetl si úryvek textu, než na něj nasypal tabák: "Protož vyšed Satan od tváři Hospodinovy, ranil Joba nežitým nejhorším od spodku nohy jeho až do vrchu hlavy jeho. Tak že vzal střepinu, aby se jí drbal, usadiv se v popele. I řekla jemu žena jeho. "Žena! Do prdele, proč musím přijít zrovna na tohle slovo? Grey zaklel a papírek obrátil. První věta na druhé straně zněla: "Proč jsem neumřel v matce, aneb vyšed z života, proč jsem nezahynul?" Oknem baráku proletěl kámen, narazil na protější stěnu a skutálel se na podlahu. Grey vyskočil. Kámen byl zabalen do kousku novinového papíru. Grey ho zdvihl a přiskočil k oknu. Široko daleko nikdo nebyl, Grey se opět posadil a rozbalil papír. Na jeho okraji bylo napsáno: "Nabízím vám obchod. Dodám vám Krále jako na talíři - když přimhouříte oči a necháte mě trosku obchodovat místo něho. Jestli souhlasíte, postavte se před barák a stůjte tam minutu s tímhle kamenem v levé ruce. Pak pošlete pryč toho druhého policajta. Říká se, že jste čestný chlap, tak vám věřím." "Co je to, pane?" zeptal se Masters, který zíral na papír jako fascinovaný. Grey zmuchlal papír do kuličky. "Někdo si myslí, že se můžeme pro Japončiky přetrhnout," řekl chraptivě. "Parchant." Masters přešel k oknu. "Copak, do prdele, ty lidi nechápou, co by se stalo, kdybysme neudržovali disciplínu? Sežrali by jeden druhého!" "Máte pravdu," řekl Grey. Kulička papíru jako by mu pulsovala v ruce. Jestli se tomu dá věřit, myslel si, bude moci Královi brzo zakroutit krkem. Nebylo to lehké rozhodnutí. Také on by musel dodržet svou část závazku. Na jeho slově se dá stavět. Je čestný policajt, nemálo hrdý na svou pověst. Grey však došel k názoru, že by udělal všechno, jen aby mohl vidět Krále v bambusové kleci, zbaveného vši parády. Dokonce by byl schopen i zamhouřit oko nad nějakým menším porušením řádů a předpisů. Přemýšlel, který z Američanů je asi ten práškač. Všichni Krále nenávidí, závidí mu, ale kdo z nich se asi odhodlal převzít roli Jidáše, kdo je ochoten riskovat všechny důsledky, kdyby se to prozradilo? Ať je to kdokoli, určitě nemůže být horší, než je Král. Vyšel tedy před barák s kamenem v levé ruce a pátravě se díval po každém, kdo šel okolo. Všichni se však chovali jako by nic. Odhodil kámen a poslal Masterse pryč. Pak se usadil v baráku a čekal. Už se vzdával naděje, když oknem proletěl další kámen s poselstvím: "Podívejte se do plechovky, která leží v příkopu u baráku číslo 16. Dvakrát denně, vždycky ráno a po apelu. To bude nose poštovní schránka. Dnes večer má obchodní schůzku s Turasanem."

V. Té noci ležel Larkin na svém slavníku pod moskytiérou a starostlivě přemýšlel o desátníku Townsendovi a vojínu Gurblovi. Hovořil s nimi po apelu. "Proč jste se porvali, krucinál?" ptal se jich několikrát a oba pokaždé zamračeně odpovídali: "Panna - orel." Larkin však instinktivně věděl, že lžou. "Chci slyšet pravdu," rozčilil se. "No tak, oba jste našinci. Proč jste se tedy rvali?" Muži se umíněně dívali do země. Larkin je vyslyšel jednotlivě, ale jak Townsend, tak Gurble jenom cedili mezi zuby: "Panna - orel." "Tak dobře, vy parchanti," řekl Larkin konečně rozhodným tónem. "Dám vám poslední možnost. Když mi to nepovíte, dám vás oba přeložit k jinému pluku. A pro mne přestanete existovat." "Plukovníku," zalapal po dechu Gurble, "to přece nemůžete udělat!" "Dám vám třicet vteřin," prohlásil Larkin. Oba muži věděli, že to myslí naprosto vážně. Věděli také, že Larkinovo slovo je v pluku zákonem, že v něm všichni vidí tátu. Přeložení by znamenalo, že by přestali existovat i pro všechny své kamarády, a to by bylo stejné jako smrt. Larkin čekal minutu. Pak řekl: "Dobře, zítřka." "Já vám to řeknu, plukovníku," vyhrkl Gurble. "Tahle svině mě obvinila, že kradu kamarádům jídlo. Ta svině řekla, že kradu." "A krad jsi, ty parchante zatracenej!" Larkin je musel postavit do pozoru, jinak by byli na sebe skočili znovu. Nejdřív mluvil desátník Townsend: "Tenhle měsíc mám službu u kuchyně. Dnes jsme vařili pro sto osmdesát osm mužů." "Kdo chybí?" zeptal se Larkin. "Billy Donahy, pane. Šel dnes odpoledne do nemocnice." "Tak dál." "No, pane, sto osmdesát osm mužů po sto pětadvaceti gramech rejže na den dělá dohromady triadvacet a půl kila. Chodím pro to vždycky do skladiště sám s jedním vojákem, dávám pozor, jak se rejže váží, a pak to sám nesu do kuchyně, abysme dostali správnou váhu. No a dnes koukám na vážení, a vtom dostanu sračku. Tak jsem řek tady Gurblovi, aby to dones do kuchyně sám. Je to můj nejlepší kámoš, a tak jsem myslel, že mu můžu důvěřovat." "Nevzal jsem ani zrníčko, ty parchante. Přisáhám." "Když jsem se vrátil, bylo toho míň!" zařval Townsend, "Skoro o čtvrt kila, a to je porce pro dva muže!" "Já vím, ale já." "Váhy byly v pořádku. Před tebou jsem je kontroloval!" Larkin zašel s oběma do kuchyně, sám zkontroloval váhy a nezjistil žádnou závadu. Bylo nepochybné, že ze skladiště bylo vydáno správné množství rýže, protože přiděly vážil podplukovník Jones každé ráno veřejně. To znamenalo jen jediné. "Pokud jde o mne, Gurble," řekl Larkin, "Už nejste příslušníkem mého pluku. Jste mrtvý člověk." Gurble odklopýtl s pláčem do tmy a Larkin řekl Townsendovi: "Držte o tom hubu." "Přisáhám, plukovníku," řekl Townsend. "Kdyby se o tom dověděli chlapi, roztrhali by ho na kusy. A bylo by to správné! Ne-řek jsem jim to jen proto, že to byl můj nejlepší kámoš." Do očí mu vhrkly slzy. "Přisáhám, plukovníku, byli jsme jedna duše, jedno tělo. Prošli jsme spolu od Dunkirku přes smradlavý Střední východ až do Malajska. Známe ho strašně dlouho a dal bych za něj život." Když si teď v polospánku Larkin na událost vzpomněl, zachvěl se. Jak může chlap udělat takovou věc? ptal se nechápavě sám sebe. Jak je to možné? A právě Gurble, kterého zná řadu let a který dokonce pracoval v jeho kanceláři v Sydney! Zavřel oči a

přestal na Gurbu myslet. On sám udělal, co udělat musel. Je jeho povinností chránit zájem celku. Začal myslet na svou ženu Betty, jak mu připravuje k večeři biftek s volským okem, na svůj dům nad zálivem, na malou dcerku, na krásný život, který ho čeká. Ale kdy? Kdy? Grey vyšel tiše jako zloděj po schodech do baráku číslo 16 a zamířil k pryčně. Svlékl si kalhoty, vklouzl pod moskytiéru a ležel na slamníku nahý a velice spokojený sám se sebou. Právě spatřil Turasana, korejského strážného, jak se opatrně krade k americkému baráku a leze pod přístřešek z plachtoviny. Pak viděl Krále, jak se tiše vyhoupl z okna a připojil se k Turasanovi. Grey čekal ve stínu jenom chvíli. Kontroloval si jenom informace neznámého špióna, dnes ještě neměl v úmyslu Krále chytit. Ne. Teď ještě ne. Když si ověřil, že svému informátoru může věřit. Zavrtěl se na pryčně a poškrábal se na noze. Obratnými prsty nahmátl blechu a rozmáčkl ji. Zaslechl, jak praskla, a ucítil mrtvolně sladký pach krve, již byla nacucaná. Jeho vlastní krve. Kolem moskytiéry bzučeli komáři, pátrající po nějaké dírcě v síťovině. Jako většina důstojníků i Grey odmítl vyměnit svou pryčnu za palandu. Nesnášel představu, že by musel spát nad někým nebo pod někým. Ani za cenu, že by se v baráku uvolnilo. Moskytiéry byly zavěšeny na drátě, napjatém z jednoho konce baráku na druhý. Když se některý spáček obracel nebo se snažil lip upevnit moskytiéru pod vlhkým slamníkem, všechny ostatní moskytiéry v baráku začaly poskakovat. Grey zabil další blechu, ale udělal to jaksi bezmyšlenkovitě. Byl dnes naplněn pocitem štěstí. Měl radost z informátora, z toho, že brzo dostane Krále, z diamantového prstenu, z Marlowa. Měl velikou radost, neboť rozluštil těžkou hádanku. Je to docela jednoduché, opakoval si znovu. Larkin ví, kdo má diamant. Král je v táboře jediný, kdo může sjednat prodej. Jenom Král má takové známosti. Larkin sám za králem jít nemůže, proto poslal Marlowa. Marlowe má být prostředníkem. Greyova postel se otřásla, jak do ní narazil na smrt nemocný Johnny Hawkins, který šel v polospánku na latrín. "Dávej pozor, proboha!" řekl popuzeně Grey. "Promiň," řekl Johnny a tápal ke dveřím. Za pár minut Johnny klopýtal zpátky. Neslo se za ním několik ospalých nadávek. Sotva Johnny došel k pryčně, pocítil znovu nutkání. Tentokrát si Grey ani nevšiml, že mu opět vrazil do postele. Byl zabrán do úvah. Snažil se vypočítat pravděpodobné pohyby nepřítele. Petr Marlowe nespál. Seděl na tvrdých schodech baráku číslo 16 pod hvězdnatým nebem bez měsíce a očima i ušima pátral v temnotě. Z místa, kde seděl, mohl pozorovat dvě cesty - jednu, která procházela středem tábora, a druhou, jež vedla kolem zdi věznice. Japonští a korejské strážní i zajatci používali obou. Petr Marlowe slyšel severní sektor. Věděl, že za ním, na druhých schodech, zírá do temnoty se stejným soustředěním letecký poručík Cox. Cox hlídal jih. Z baráku zaznívaly hlasy spáčů - sténání, krátké výbuchy imichu ze spaní, chrápání, fňukání, přidušené výkřiky - a do toho se mísil tichý šepot těch, kteří nemohli spát. Byla chladná noc. Všechno bylo normální. Petr Marlowe strnul jako pes, když větrí. Vycítil korejského strážného ještě dřív, než ho uviděl v temnotě. Ve chvíli, kdy ho opravdu spatřil, už dal varovný signál. Dave Dáven v nejvzdálenějším koutě baráku jeho první hvizd nezaregistroval, tak byl zabrán do práce. Když zazněl druhý hvizd, naléhavější, odpověděl stejným způsobem, vytrhal jehly, lehl si na pryčnu a zadržel dech. Strážný se loudal táborem s puškou na rameni a Petra Marlowa a ostatní neviděl. Cítil však jejich oči. Přidal do kroku, aby už byl pryč z toho magnetického pole nenávisti. Zdálo se, že trvá věky, než Cox zahvízdal signál "vše v pořádku". Petr Marlowe se uklidnil. Všemi smysly však nepřestal pátrat do noci. V nejvzdálenějším koutě baráku Dáven začal znovu dýchat. Zdvihl se opatrně na horní pryčně palandy pod tlustou moskytiérou. S nekonečnou trpělivostí znovu připojil dvě jehly ke koncům izolovaného drátu, kterým probíhal proud. Po dlouhém tápání konečně cítil, že jehly vnikly do červotočivých dírek v osmipalcovém trámu v čele palandy. Na bradě se mu perlily krůpěje potu a padaly na trám. Nahmatal druhé dvě jehly, připojené ke sluchátkům, a po dalším mučivém hledání našel správné dírky a zabodl je do nich. Sluchátka se probudila k životu: "... a naše jednotky rychle postupují džunglí směrem na Mandalay. Konec zpráv. Volá Kalkata. Ještě jednou přehled nejdůležitějších zpráv: V prudké sněhové bouři zatlačují americké a britské jednotky nepřítele v Belgii a ve střední části fronty směrem k St. Hubertu. V Polsku postoupily ruské armády na linii necelých dvacet mil od Krakova, rovněž ve sněhových bouřích. Na Filipínách získaly americké jednotky při postupu na Manilu předmostí na řece Agno. Americké letouny B-29 provedly denní bombardovací nálet na Formosu. Všechna letadla se vrátila na své základny. V Barmě jsou vítězné britské a indické armády třicet mil od Mandalaye. Příští vysílání uslyšíte v šest hodin ráno kalkatského času." Dáven tiše zakašlal a ucítil, jak sebou drát, přivádějící proud, lehce škubl. Spence na vedlejší palandě odpojil svou dvojici jehel od zdroje. Také Dáven rychle odpojil své čtyři jehly a vrátil je do soupravy na šití. Setřel si z tváře pot a poškrábal se na místech, kde ho pokousaly blechy. Pak uvolnil kabely od sluchátek, sluchátka pečlivě složil a vsunul do zvláštního malého koženého váčku, který měl upevněný v rozkroku. Zapnul si kalhoty, kabely prostrčil poutky na opasek a zavázal je na uzel. Nahmatal kousek hadru, otřel si jím ruce a pak pečlivě ucpal prachem malé dírky v trámu. Lehl si chvíli na záda, aby si odpočinul, a opět se poškrábal. Když se uklidnil, zdvihl moskytiéru a seskočil na zem. Takhle pozdě v noci mu nikdy nestálo za to, aby si navlékal svou dřevěnou nohu. Našel jen berle a tiše se sunul ke dveřím. Když procházel kolem Spencovy palandy, ani se tím směrem nepodíval. To byl zákon. Člověk není nikdy dost opatrný. Berle vrzaly a Dáven si už pomilióně vzpomněl na svou nohu. V poslední době už ho její ztráta tolik netrápila, jenom kdyby ho pahýl tak strašně bolel. Doktoři mu řekli, že se brzo bude muset podrobit dalšímu řezání. Už to prožil dvakrát. Jednou v roce 1942, kdy mu amputovali nohu pod kolenem. Šlápl tehdy na minu. Podruhé mu řezali pahýl nad kolenem, bez umrtvení. Při té vzpomínce zaskřípal zuby a znovu se zapřísáhl, že něco takového si už nenechá udělat. Ale tentokrát to nebude tak špatné. Tady v Čangi jsou uspávací prostředky. A bude to naposledy, protože už z pahýlu tak jako tak moc nezbyvá. "Ach, buď zdrav, Petře," řekl, když o Marlowa na schodech skoro zakopl. "Neviděl jsem tě." "Zdar, Dave." "Prima noc, co?" Dave se opatrně usadil na schodech. "Močovej měchej člověku nedá spát." Petr Marlowe se usmál. Když Dáven řekl toto, znamenalo to, že má dobré zprávy. Kdyby řekl "Jdu se vychcat", znamenalo by to, že se ve světě nic neděje. Kdyby řekl "Strašně mě bolí břicho", znamenalo by to, že spojenci kdesi utrpěli těžkou porážku. A kdyby řekl "Podrž mi na chvíli berle", znamenalo by to velké vítězství. Ačkoliv se Petr doví nejnovější zprávy spolu se Spencem zítra detailně a bude mít za úkol předat je dalším barákům, byl rád, že se všeobecnou situaci dověděl hned v noci. Seděl, díval se, jak se Dáven vleče k latrině, a cítil k němu lásku a úctu. Dáven se zastavil. Stružka byla z ohnutého kusu

vlnitého plechu. Dáven se díval, jak se proud jeho moče rozstříkuje a stéká ve vlnovkách k dolnímu konci stružky a pak padá kaskádou do velkého barelu, už téměř plného. Vzpomněl si, že zítra je sběrný den. Muži, přidělení k práci na zahradě, smíchají obsah barelu s vodou, a tímto roztokem pak opatrně, plechovku po plechovce, zalijí kořínky rostlin, jež znamenají potravu pro celý tábor. Po tomto hnojení bude zelenina, kterou jедí, ještě zelenější. Dave nenáviděl zeleninu. Ale je to potrava a člověk musí jíst. Závan větru mu ochladil zpocená záda a přinesl s sebou vůni moře, vzdáleného tři míle. Vzdáleného tři světelné roky. Dáven myslel na to, jak rádio výborně funguje. Byl nesmírně spokojen sám se sebou, když vzpomínal, jak jemně odřízl slabý pruh dřeva z trámu, jak do trámu vydílal šest palců hlubokou díru. Jak musel všechno dělat v naprosté tajnosti. Jak mu trvalo pět měsíců, než postavil radiopřijímač, jak na něm pracoval jenom v noci a před úsvitem a jak ve dne spal. Jak se mu podařilo udělat víko přijímače tak přesně, že když je zamaskoval prachem, bylo prostě neviditelné i při pohledu z největší blízkosti. A jak i zdířky pro jehly byly neviditelné, když je ucpal prachem. Myšlenka, že on, Dave Dáven, slyší v celém táboře zprávy jako první, ho naplňovala pýchou. Byl někdo! I přes tu dřevěnou nohu. Jednoho dne uslyší, že skončila válka. Nejenom válka v Evropě. I tato válka. Ta pacifická. Jeho zásluhou měl tábor spojení s okolním světem a Dave věděl, že všechna hrůza a pot a bolesti u srdce za to stály. Jenom on, Spence, Cox, Petr Marlowe a dva britští plukovníci vědí, kde přijímač skutečně je. To je moudré, protože čím méně lidí to ví, tím je menší nebezpečí. Nebezpečí ovšem trvá. Všude jsou slídivé oči, oči, jimž se nedá důvěřovat. Trvá nebezpečí špiónů. Nebo nebezpečí náhodného prozrazení. Když se Dáven vrátil do baráku, Petr Marlowe už ležel na své pryčně. Dáven si všiml, že Cox dosud sedí na vzdálenějších schodech, ale to bylo v pořádku. Základní zákon je, že dva strážní nesmějí odejít ze svých stanovišť současně. Pahýl začal Dávěna strašlivě svěřit. Vlastně ne pahýl, ale celá neexistující noha. Vyšplhal se na pryčnu, zavřel oči a začal se modlit. Vždycky se modlil, než usnul. Po modlitbě nepřijde ten sen, živý obraz starého Torna Cottona, Australana, kterého chytili s jiným přijímačem a kterého stráž odvedla do věznice v Outram Road. Tom měl přitom australský klobouk švihácky na stranu a chraptivě zpíval "Hádej, Matyldo" s refrénem "Seru na Japončiky". V Dávenově snu to však byl on sám, ne Tommy Cotton, koho odváděly stráže. Jeho odváděli, a on přitom cítil žalostnou, podlou hrůzu. "Ach Bože," říkal si Dáven hluboko v srdci, "dej mi mír a odvahu. Jsem strašný zbabělec. Tolik se bojím." Král dělal to, co miloval nade vše na světě. Přepočítával balíček zbrusu nových bankovek. Zisk z prodeje. Turasan mu zdvořile svítil baterkou, pečlivě zatemněnou a namířenou jen na malé místo na stolku. Byli v "krámu", jak tomu říkal Král, hned za americkým barákem. Teď byl přístřešek ze všech stran uzavřen plachtovinou, která zakrývala lavici i stolek před všudypřítomnými očima. Strážní i zajatci měli zakázáno obchodovat. Zakazovaly to japonské - a tedy i táborové zákony. Král měl výraz člověka, který byl při obchodě ošizen. Zamračení počítal. "Dobře," vzdychl konečně, když napočítal pět set. "Ičiban!" Turasan přikývl. Byl to malý zavalitý muž s tváří jako měsíček a s ústy plnými zlatých zubů. Pušku měl ledabyle opřenou o stěnu baráku. Zdvihl pero značky Parker a pozorně si je prohlédl. Známa bílá skvrna na něm byla. Hrot byl zlatý. Přidržel pero u zatemněné baterky a ještě jednou se přesvědčil, že na hrotu je vyraženo 14 carat. "Ičiban," zachrochtal konečně a vtáhl vzduch mezi zuby. Také on se tvářil jako člověk, který se nechal ošidit, a skrýval radost. Za pět set japonských dolarů bylo toto pero za babku a věděl, že Číňané v Singapuru mu za ně dají dvojnásobek. "Jsi zatraceně ičiban obchodník," řekl Král smutně. "Příští tejden možná ičiban hodinky. Ale když žádný wongy, tak žádný obchod. Musím vydělat nějaký wongy." "Až moc wongy," řekl Turasan a kývl směrem k balíčku bankovek. "Hodinky snad brzo?" "Snad." Turasan nabídl Králi ze svých cigaret. Král si jednu vzal a Turasan mu ji zapálil. Pak naposledy vtáhl vzduch mezi zuby a usmál se svým zlatým úsměvem. Hodil si pušku na rameno, zdvořile se uklonil a vytratil se do noci. Král kouřil a obličej mu zářil. Dobrá práce, pomyslel si. Padesát dolarů dal za pero a sto padesát mužů, který na něm udělal bílou skvrnku a vyškrabal nápis na hrotu - to znamená čistý zisk tři sta dolarů. Že za týden zlatý nátěr hrotu vybledne, Krále vůbec netrápilo. Věděl, že v té době už budou mít pero Číňané v Singapuru. Král se vrátil oknem do baráku. "Díky, Maxi," řekl tiše, neboť většina osazenstva už spala. "Můžeš končit." Vsunul mu do ruky dvě desetidolarové bankovky. "Jednu dej Dinovi." Neplatil obvykle své lidi tak štedře za tak krátkou pracovní dobu. Ale dnes byl velkomyslnost sama. "Jéje, díky." Max odběhl říci Dinovi, aby šel spát, a dát mu deset dolarů. Král postavil na vařič vodu na kávu. Svlékl si kalhoty a hodil Košili, spodky a ponožky do pytle se špinavým prádlem. Vklouzl pod moskytiéru na čisté prostěradlo, vybělené sluncem. Čekal, až se voda začne vařit, a probíral v duchu právě uplynulý den. Nejdřív ten Ronson. Donutil majora Barryho, aby slevil na pět set padesát minus pětapadesát dolarů, což je jeho desetiprocentní provize, a zaregistroval zapalovač u kapitána Brougha jako "výhru v pokeru". Lehce za něj dostane nejméně devět stovek, byl to tedy dobrý obchod. Inflace pokračuje tak rychle, přemýšlel Král, že bude moudré mít co nejvíce kapitálu ve zboží. Podnik s tabákem zahájil Král obchodní konferencí. Proběhla podle plánu. Všichni Američané se dobrovolně přihlásili jako obchodní zástupci a Královi australští a angličtí obchodní partneři šli honem s cenami surového tabáku nahoru. Ale to bylo normální. Král už si stačil objednat dvacet liber jávského tabáku od Ah Liho, Číňana, který měl koncesi na obchod v táboře. Dostane ho s pěknou slevou. Jeden australský kuchař souhlasil s tím, že dá jednu plotnu hodinu denně k dispozici, takže Tex bude moci připravit najednou celou várku. Zítra bude tříkrálový tabák v prodeji. Král to zařídil tak, že mu přinese sto procent zisku. Což je jenom správné. A teď, když je v běhu projekt s tabákem, soustředil se na tu věc s diamantem. Sykot vařící vody mu úvahy přerušil. Král vyklouzl zpod moskytiéry a odemkl černou bednu. Vhodil do vody tři vrchovaté lžice kávy a přidal špetku soli. Když voda zpěníla, sňal konvici z vařiče a čekal, až se káva usadí. Vůně se rozlila po baráku a začala trápit ty, kteří ještě nespalí. "Ježíš," řekl Max polohlasně. "Copak je, Maxi?" zeptal se Král. "Nemůžeš chrápat?" "Ne. Přemejšlim. Na tom tabáku mužem vydělat balík." Tex se těžce obrátil, opilý vůní. "To kafe mi připomíná naftarínu." "Jak to?" Král nalil do konvice trochu studené vody, aby vyvařeně částičky rozemleté kávy klesly ke dnu, nasypal si do hrnku lžici cukru a zalil jej kávou. "Při vtírání jsou krásný rána. Po noční sňtce. Když se o svítání sesedneš s kamarádama nad hrncem vařícího kafe. A kafe je horký a sladký, a přitom taky trochu trpký. A člověk se přitom kouká skrz ten zmatek naftových čerpadel, jak nad Texasem vychází slunce." Tex těžce vzdychl. "Tomu se říká život." "Já nikdy v Texasu nebyl," řekl Král. "Byl jsem

všude, ale v Texasu ne." "To je prima země." "Chceš trošku?" "To víš." Tex tu stál se svým hrnkem ve zlomku vteřiny. Král si nalil druhý hrnek a Texův naplnil do poloviny. "Maxi?" Také Max dostal půl hrnku kávy. Vypil ji naráz. "Ráno ti to umeju," řekl a vzal konvici s kávovou sedlinou na dně. Král znovu vklouzl pod moskytiéru a přesvědčil se, že je všude pěkně zasunuta pod slavník. Pak se spokojeně uvelebil v prostěradlech. Na druhém konci baráku zahlédl Maxe, jak přilévá do konvice vodu a staví si ji pod prýčnu, aby sedlina přes noc vylouhovala. Ráno si ji uvaří k snídani. Král sám by něco takového nepil. Vyvařená špina je moc trpká. Ale chlapi říkají, že je vynikající. Když to Maxovi chutná, ať si dá, pomyslí si. Král neschvaloval plýtvání. Zavřel oči a začal přemýšlet o diamantu. Konečně ví, kdo ho má a jak se k němu dostat. A teď, když mu náhoda přivedla do cesty Petra Marlowa, se ten strašně komplikovaný obchod musí podařit. Když člověk zná lidi, přemýšlel Král spokojeně, když zná jejich slabé stránky, ví taky, jak s nimi jednat, jak je zapojit do svých plánů. Jo, cit ho neklamal, když poprvé uviděl Petra Marlowa, jak dřepí na bobku v prachu a klábosí malajsky. V tomhle světě se člověk musí vyznat v lidech. Když teď přemýšlel o rozhovoru, který měl s Petrem po večerním apelu, cítil, jak ho celého zalévá teplý pocit radostného očekávání. "V tyhle všivý díře se nic neděje," řekl Král nevinně, když seděli za barákem pod bezměsíčným nebem. "To je pravda," řekl Petr Marlowe. "Je to k chcipnutí. Jeden den jako druhý. Člověk by se z toho zbláznil." Král přikývl a zamáčkl moskytu. "Znám chlapa, kterej má vzrušení co hrdlo ráčí a ještě trochu navíc." "Ano? Co dělá?" "Chodí za dráty. V noci." "Panebože. To se mu může moc nevyplatit. Ten chlap se zbláznil!" Král si však všiml záblesku v Petrových očích. Mlčel. "Proč to dělá?" "Většinou jen tak, aby řeč nestála." "Chceš říct jen tak pro vzrušení?" Král přikývl. Petr tiše hvízdal. "Myslím, že bych na to neměl nervy." "Někdy ten chlapík chodí do malajský vesnice." Petr Marlowe se podíval směrem k ostatnému drátu a v duchu viděl vesnici, která - jak všichni věděli - byla jen tři míle odtud. Jednou vylezl do nejvyššího patra věznice a vyšplhal se k malému zamřížovanému okénku. Spatřil panoráma džungle a malou vesničku na pobřeží. Po moři pluly lodi. Rybářské čluny a japonské válečné lodi, velké i malé, rozhozené jako ostrůvky po mořské hladině. Díval se fascinován blízkostí moře, visel na mřížích tak dlouho, dokud mu nezdřevěněly ruce. Chvilku si odpočinul a pak se chtěl podívat znovu. Ale neudělal to. Nikdy. Přiliš to bolelo. Celý život žil blízko moře. Když se od něj vzdálil, cítil se jako ztracený. Teď mu byl znovu tak blízko. A nemohl se ho ani dotknout. "To je moc nebezpečné - důvěřovat celé vesnici," řekl Petr Marlowe. "Není to tak nebezpečný, když člověk zná lidi." "To je pravda. Ten chlap tam opravdu chodí?" "Aspoň mi to říkal." "Myslím, že to by si nedovolil ani Suliman." "Kdo?" "Suliman. Ten Malajec, co jsem s ním mluvil. Dnes odpoledne." "Mně se zdá, že to bylo už aspoň před měsícem," řekl Král. "Víš, že mne taky? "Co sakra dělá chlap jako Suliman v tyhle díře? Proč prostě nevypadne, když válka skončila?" "Chytili ho na Jávě. Suliman dělal na Mácově gumovníkové plantáži. Mac je jeden z mé jednotky. Prostě Mácův prapor, malajský prapor, poslali ze Singapuru na Jávě. A když skončila válka, musel Suliman zůstat s praporem." "Moh se ztratit, krucifix. Na Jávě jsou jich milióny." "Javanči by ho hned poznali a nejspíš by ho udali." "Jak se tohle rýmuje S těma jejich hesla? Víš přece: Asie Asijským?" "Obávám se, že to je jenom heslo. Javancům se taky moc nevyplatilo. Byl jsem u toho, když si to jednou vyzkoušeli." "Jak to?" "Ve dvaatřicátém, na podzim, jsem byl v zajateckém táboře u Bandungu," řekl Petr Marlowe. "To je v javanských horách, uprostřed ostrova. Byla tam tenkrát s námi spousta Amboňanů, Menadoňanů a hodně Javanců, co sloužili v holandské armádě. Pro Javance to bylo v táboře nejhorší, protože jich hodně bylo z Bandungu a jejich ženy a děti žily hned za drátem. Dlouho to dělali tak, že po večerním apelu podlezi dráty, noc strávili doma a do tábora se vraceli před svítáním. Bylo to snadné, protože tábor nebyl moc přísně střežen. Pro Evropany byly takové výlety ovšem velice nebezpečné, protože Javanči nás předávali Japoncům, a to znamenalo konec. Jednou vydali Japonci nařízení, že každý zajatce, kterého chytí mimo tábor, bude zastřelen. Javanči si ovšem mysleli, že to platí pro každého kromě nich, protože Japonci jim tvrdili, že za pár týdnů je stejně všechny pustí. Ale jednou ráno jich Japonci chytili venku sedm. Druhý den jsme všichni museli nastoupit. Celý tábor. Ty Javance postavili ke zdi a zastřelili. Jakoby nic, před námi přede všemi. Všechny sedm pochovali - s vojenskými poctami - na místě, kde padli. Pak Japonci udělali kolem jejich hrobů takovou zahrádku. Zasadili tam květiny, obehnali všechno bílou ohrádkou a pověsili tam ceduli s nápisem v malajštině, japonštině a angličtině: Tito mužové padli za svou vlast." "Děláš si legraci!" "Nedělám. Legrace byla, že u hrobu postavili Japonci čestnou stráž. Každý japonský strážný a každý japonský důstojník, který šel kolem, salutoval. Každý. A to bylo v době, kdy zajatce musel vstát a uklonit se, když se v dohledu objevil japonský voják. Když jsi to neudělal, dostal jsi pažbou do hlavy." "To nedává žádné smysly. Ta zahrádka a salutování." "Jím to dává smysl. To je orientální přístup k věci. Pro ně je to naprosto pochopitelné." "Pro mě teda vůbec ne! Vůbec!" "Proto je nemám rád," řekl zamyšleně Petr Marlowe. "Bojím se jich, protože se na ně nehodí žádné moje měřítko. Nereaguji tak, jak by logicky měli. Nikdy." "To nevím. Určitě znáš hodnotu dolaru a většinou se jim dá důvěřovat." "Myslíš v obchodě?" Petr Marlowe se zasmál. "No, to zase nevím já. Ale jako lidi jsou. Viděl jsem ještě jinou věc. V jiném zajateckém táboře na Jávě - tam nás pořád strkali z místa na místo, to nebylo jako tady v Singapuru - taky u Bandungu. Tam byl jeden japonský strážný, takový ten lepší. Nevysížděl si na člověka jako většina. Tenhle člověk, my jsme mu říkali Slunečník, protože se pořád smál, tak tenhle člověk mluvil psy. Pořád jich měl kolem sebe půl tuctu, když chodil po táboře. Nejraději měl jednoho ovčáka, byla to čubička. Jednou se jí narodila štěňata, nejroztomilejší štěňata, jaká jsi kdy viděl, a Slunečník byl nešťastnější japončík na světě. Cvičil štěňata, hrál si s nimi a smál se jim. Když, se naučila chodit, udělal jim z provázků vodítka a špacíroval s nimi po táboře. Jednou tak jde se štěňaty okolo a jedno z nich si sedlo na zadek a že už dál nepůjde. Víš, jaká jsou štěňata, unaví se a tak si sednou. Slunečník to štěně chvíli táhnul za sebou a pak jím pořádně trhl. Štěně zavylo, ale sedělo dál." Petr Marlowe se odmlčel a ubalil si cigaretu. Pak pokračoval: "Slunečník si omotal provaz kolem ruky a začal štěněm točit kolem sebe. Zatočil jím aspoň desetkrát a smál se přitom, jako by to byl nejlepší vtip na světě. Když pištěcí štěně mělo největší rychlost, Slunečník provaz pustil. Štěně vylítlo do vzduchu snad padesát stop. A když dopadlo na tvrdou zem, puklo jako zralé rajské jablíčko." "Parchant!" Po chvíli Petr řekl: "Slunečník došel ke štěněti, podíval se na ně a dal se do pláče. Jeden z našich vzal lopatu a mršinu zahrabal, a Slunečník si celou tu dobu zármutkem rval vlasy. Když bylo štěně pochované, utřel si

slzy, dal našemu člověku balíček cigaret, pak mu pět minut nadával, vztekale ho uhodil pažbou do břicha, poklonil se hrobu štěněte, poklonil se chlapovi, který se svíjel bolestí, a šel pryč. Celý rozzářený, s ostatními štěňaty a psy." Král zavrtěl hlavou: "Možná, že to byl prostě blázen. Syfilitik." "Ne. Slunečník ne. Japonci zdánlivě jednají jako děti - ale jsou to chlapi a mají chlapeckou sílu. Jenom na svět kolem sebe se dívají jako děti. Nám se zdá, že mají obrácený a deformovaný zorný úhel." "Slyšel jsem, že to bylo na Jávě po kapitulaci moc zlý," řekl Král, aby Petr nepřestal vyprávět. Trvalo skoro hodinu, než ho k tomu přiměl, a chtěl, aby se s ním cítil jako doma. "V jistém ohledu ano. Tady v Singapuru bylo sto tisíc vojáků, takže si Japonci museli dávat trochu pozor. Pořád tu existoval systém velení a spousta jednotek byla nedotčená. Japonci se chystali na Austrálii a zajatcům dávali pokoj, pokud se ovšem chovali klidně a sami si zorganizovali zajatecké tábory. Totéž bylo po jistou dobu na Sumatře a na Jávě. Měli představu, že dobudou Austrálii a nás všechny tam pak pošlou jako otroky." "Ty ses zbláznil," řekl Král. "Nezbláznil. Jeden japonský důstojník mi to řekl, když mě zajali. Ale když se jejich postup na Nové Guineji zastavil, začali si čistit týl. Na Jávě nás mnoho nebylo, tam si mohli dovolit být ostří. Říkali, že jsme ztratili čest - my důstojníci - protože jsme se nechali zajmout, a že nás tedy za důstojníky nemohou pokládat. Ostříhali nám vlasy a zakázali nosit hodnostní označení. Nakonec v nás sice zase začali uznávat důstojníky, ale vlasy jsme si nechat narůst nesměli." Petr Marlowe se usmál. "Jak jsi se sem dostal ty?" "Na tom nebylo nic zvláštního. Byl jsem v jednotce pozemní služby na letišti. "Na Filipínách. Museli jsme odtamtud hodně rychle zdrhnout. První loď, na kterou jsme se mohli dostat, plula sem, tak jsme na ni vlezli. Mysleli jsme, že v Singapuru je to bezpečný jako ve Fort Kmox. Jenže když jsme se sem dostali, Japonci už byli skoro v Johore. Byla tu strašná panika a všichni chlapci odpluli s posledním konvojem. Mně se to nezdálo, tak jsem zůstal. Celej konvoj šel ke dnu. Měl jsem zdravý rozum, proto jsem naživu. Ve válce padnou většinou jen blbci." "Myslím, že bych se nepřinutil zůstat - kdybych měl příležitost se odtud dostat," řekl Petr Marlowe. "Musíš dávat pozor, co děláš ty moudřejší, Petře." Petr Marlowe o tom dlouho mlčky přemýšlel. Nocí zněly útržky rozhovorů. Tu a tam vztekla slova hádky. Šepot. Všude kolem se proháněla hejna moskytů. Zdálo se, že lodní siréna. V korunách palm, vztyčených k temnému nebi, se ozýval šelest. Z jedné z nich se uvolnil suchý vějířovitý list a padal k zemi. Petr Marlowe přerušil ticho: "Ten tvůj přítel. Opravdu chodí do vesnice?" Král se mu podíval do očí. "Chceš tam jít taky?" zeptal se tiše. "Až zase příště půjdu?" Petrovi se zvlínily rty slabým úsměvem: "Ano." Blízko Králova ucha zazněl vysoký tón útočícího moskyta. Král vyskočil, nahmatal baterku a pátral po vetřelci pod moskytiérou. Konečně po dlouhé době si moskyt sedl na síťovinu. Král ho obratně chytil a rozmákl mezi prsty. Pak se znovu přesvědčil, že v moskytiéře není díra, a lehl si. Ve chvílce vypudil z hlavy všechny myšlenky. Rychle a mírumilovně se na něho snesl spánek. Petr Marlowe stále ještě nespál. Ležel na prýčně a škrábal si pupeny po bleších kousnutích. To, co řekl Král, mu oživilo v hlavě příliš mnoho vzpomínek. Vzpomínal na loď, která sem před rokem přivezla z Jávy jeho, Maca a Larkina. Japonci nařídili veliteli zajateckého tábora v Bandungu, aby dodal tisíc mužů do velké pracovní skupiny. Měli jít pracovat na čtrnáct dní - do jakéhosi jiného tábora, měli dostávat dvojité dávky potravin a cigarety. Pak budou převezeni jinam. Pracovní podmínky výborné. Mnoho zajatců se na těch čtrnáct dní přihlásilo dobrovolně. Někteří dostali rozkaz. Mac přihlásil sebe, Larkina a Petra Marlowa. Člověk nikdy neví, kamarádi," řekl jim, když mu nadávali. "Když se dostaneme na nějaký malý ostrůvek - ho, Petr a já známe zdejší jazyk. A nikde to nemůže být horší než tady." Rozhodli se tedy vyměnit krutý život, který znali, za krutý život na nějakém jiném, neznámém místě. Nalodili je na malý parník. U naložovací lávky byla spousta strážných a dva Japonci v bílém, s bílými rouškami na obličejích. Měli na zádech velké nádoby s desinfekčním prostředkem a v rukou rozstřikovače. Pokropili všechny zajatce i jejich majetek, aby nezanesli javanské bacily na čistou loď. V malém lodním skladišti byly krysy a vši a výkaly, a prostor všeho všudy dvacetkrát dvacet stop. Kolem stěn skladiště od podlahy až ke stropu bylo pět řad jakýchsi hlubokých kójí. Byly vysoké tři stopy a hluboké deset stop. Japonský seržant ukázal zajatcům, jak se v nich mají usadit se zkříženými nohama. Pět mužů vedle sebe, vedle nich dalších pět a ještě dalších pět. Až budou všechny kóje plné. Mezi zajatci vypukla panika a ozvaly se protesty, ale seržant prohlásil, že takovýmto způsobem jsou dopravováni japonští vojáci, a co je dobré pro slavnou japonskou armádu, je dobré i pro bílou pakáž. Revolver zahnal prvních pět mužů do klaustrofobické temnoty a tlak zajatců, sestupujících do skladiště, přinutil další, aby tam vlezli také. Koleno u kolena, tělo u těla. Zbytek zajatců - téměř sto mužů - stál namačkaný v prostoru dvacetkrát dvacet stop a každý z nich děkoval bohu, že není v kóji. Poklop, uzavírající přístup do skladiště, byl stále ještě otevřen a průvleky sem padaly sluneční paprsky. Seržant odvedl druhou skupinu zajatců, v níž byli i Mac, Larkin a Petr Marlowe, do dalšího skladiště na přidi, které se rovněž začalo zaplňovat. Po několika krocích po vlhké podlaze skladiště Mac zalapal po dechu a omdlel. Petr Marlowe a Larkin ho zachytili a hlukem a zmatkem ho rvali zpět na palubu. Japonský strážný je chtěl zahnat dovnitř. Petr Marlowe řval, prosil a ukazoval na Macovu chvějící se tvář. Strážný pokrčil rameny a nechal je projít na před. Larkinovi a Petrovi se taní podařilo pomocí nádelek získat pro Maca místo, kam si mohl lehnout. "Co budeme dělat?" zeptal se Petr Marlowe. "Pokusím se sehnat doktora." Mac najednou chytil Larkina za ruku: "Plukovníku." Trošku pootevřel oči a rychle šeptal: "Já jsem v pořádku. Museli jsme se přece odtamtud nějak dostat. Prokristapána, dělejte, že mě ošetřujete a nebojte se, když budu trochu vyvádět." A tak se starali o Maca, který blábolil jako v deliriu, trhal sebou a zvracel vodu, kterou se mu snažili nalít do úst. Vydřel to, dokud loď neodrazila od břehu. V té době byla už i paluba plná zajatců. Na lodi nebylo tolik místa, aby si všichni najednou mohli sednout. Protože však bylo nutné stát v řadě front - ve frontě na vodu, ve frontě na rýži, ve frontě na latrínu - každý zajatec měl možnost si na chvíli odpočinout vsedě. Té noci se loď šest hodin zmítala v prudké bouři. Zajatci ve skladištích se pokoušeli uhýbat před zvratky kamarádů, stížených mořskou nemocí. Zajatci na palubě se snažili najít ukrýt před bouří. Druhý den bylo moře klidné a obloha bez mráček. Jeden muž spadl do moře. Muži na palubě - zajatci i strážní - ho ještě dlouho viděli, jak se zmítá a tone v brázdě za lodí. Jinak se nestalo nic. Třetího dne byli do moře vhozeni tři mrtví zajatci. Několik japonských strážných vystřelilo do vzduchu, aby jejich pohřeb vypadal trochu vojensky. Obřad byl krátký - fronty na vodu, na rýži a na latrínu čekaly. Cesta trvala čtyři dny a pět nocí. Pro Maca, Larkina a Petra Marlowa byla na události celkem chudá.

Petr Marlowe ležel na provlhlém slammíku a hlava ho bolela touhou po spánku. Jeho mozek se však choval jako splašený kůň zcela nekontrolované vybavoval hrůzy minulosti a bázeň z toho, co přijde. A vzpomínky, na které je lépe nevzpomínat. Aspoň teď ne, o samotě. Vzpomínky na ni. Svítání už začalo bělit nebe, když konečně usnul. Ale i tehdy byl spánek krutý.

VI. Dny plynuly, monotónně a nekonečně. Jednou v noci zašel Král do táborové nemocnice za Mastersem. Našel ho na verandě jednoho z baráků. Masters ležel v polovědomí na páchnoucí pryčně a nepřítomnými očima zíral do atapové stěny. "Zdar, Mastersi," řekl Král, když se přesvědčil, že ho nikdo jiný nemůže slyšet. "Jak se vede?" Masters pohnul očima, ale nepoznal ho: "Vede?" "No jasně." Uplynula minuta, než Masters zamumlal: "Já nevím." Po bradě mu stékala stružka slin. Král vytáhl tabatěrku a naplnil z ní prázdnou krabičku na tabák, která ležela na stolku u Mastersovy postele. "Mastersi," řekl, "děkuju za ten typ, co jste mi poslal." "Typ?" "Za to, že jste mi vzkázal, co jste čet na tom kusu novin. Přišel jsem jen poděkovat, a dát vám trošku tabáku." Masters se těžce pokoušel vzpomenout si. "Ach! Nemám rád fyzly, co fyzlujou kamarády!" A zemřel. Přišel doktor Kennedy a jemně přehodil přes Mastersův obličej hrubou deku. "Váš přítel?" zeptal se Krále a podíval se na něho bezvýraznými unavenými očima zpod huňatého obočí. "Vlastně jo, plukovníku." "Šťastný člověk," řekl doktor. "Už ho nic nebolí." "I tak se to dá brát, pane," řekl Král zdvořile. Vzal krabičku s tabákem a nasypal si jej zpět do tabatěrky. Masters už ho potřebovat nebude. "Nač umřel?" "Na nedostatek vůle." Doktor potlačil zívnutí. Měl žluté špinavé zuby, dlouhé špinavé vlasy a čisté růžové ruce. "Myslíte na nedostatek vůle žít?" "To je jeden způsob, jak se to dá vyložit." Doktor se podíval na Krále s chmurným úsměvem. "Na něco takového vy určitě neumříte, co?" "To určitě ne, pane." "Jak to, že jste tak nepřemožitelný?" zeptal se doktor Kennedy. Nenáviděl to velké tělo, které dýchalo zdravím a silou. "Nerozumím vám, pane." "Proč vy jste na tom tak dobře a všichni ostatní ne?" "Mám prostě štěstí," řekl Král a chtěl odejít. Ale doktor ho chytil za rukáv. "To nemůže být jenom štěstí. Nemůže. Jste možná ďábel, kterého poslali, aby nás pokoušel! Jste upír a podvodník a zloděj." "Poslyšte, vy. V životě jsem nikoho neokrad a nepodvedl! To si nedám líbit od nikoho." "Tak mi tedy řekněte, jak to děláte? Jak? To je všechno, co chci vědět. Copak to nevidíte? Vy vás je odpověď pro nás pro všechny. Jste buď dobrý, nebo zlý. Chci vědět, jaký opravdu jste." "Vy jste se zbláznil," řekl Král a vytrhl se mu. "Vy nám můžete pomoci." "Pomozte si sami. Já se starám o sebe. Starejte se taky." Král si všiml, jak zplihle visí doktorův bílý plášť z jeho vyzábělé hrudi. "Tumáte," řekl a dal mu zmuchlanou krabičku se zbytkem cigaret Kooa. "Zakuřte si. To je dobrý pro nervy, pane." Obešel ho a vyšel ven. Otřásl se. Nenáviděl nemocnice. Nenáviděl ten zapudí a nemoci a bezmocnost doktorů. Pohrdal slabostí. Ten doktor, pomyslel si, ten už brzo bude čuchat ke kytíčkám zespodu, parchant. Takoví blázni moc nevydrží. Jako Masters, chudák! Ale možná Masters žádné chudák nebyl - byl to slaboch a nestál proto za nic. Svět je džungle. Silný přežívá a slabý nevydrží. Buď ty, nebo ten druhý. Tak je to. Jiná možnost není. Doktor Kennedy zíral na krabičku cigaret a blahopřál si ke štěstí. Jednu si zapálil. Celé jeho tělo lačně sálo sladkost nikotinu. Pak zašel na oddělení k Johnnymu Carstairsovi, kapitánu z tankového pluku, který už měl na kahaníku. "Tumáte," řekl a dal mu cigaretu. "A co vy, doktore?" "Já jsem nekuřák. Odjakživa." "Jste šťastný člověk." Johnny vtáhl kouř a rozkašlal se. Vyplivl hlen zbarvený krví. Námahou kašle se mu stáhla sřeva. Začala z něho vytékat krvavá tekutina, protože řitní svaly mu už dávno nefungovaly. "Doktore," řekl Johnny. "Obujte mi, prosím vás, boty. Musím na záchod." Doktor se rozhlédl. Bylo špatně vidět, protože noční žárovka vydávala spíš šero než světlo. "Tady žádné boty nejsou," řekl a krátkozrace se podíval na Johnnyho, který se posadil na posteli. "Ach. Tak už je to tady." "Jaké to byly boty?" Johnnymu stékaly po tvářích slzy. "Ošetřoval jsem je jako oko v hlavě. Odkud odevšad mě vynesly. Byly to jediné, co mi zbylo." "Chcete ještě cigaretu?" "Zrovna jsem dokouřil, děkuju." Johnny padl zpátky na postel do vlastních výkalů. "Škoda těch bot," řekl. Doktor Kennedy vzdychl, zul své boty bez tkaniček a natáhl je Johnnymu na nohy. "Mám ještě jeden pár," zalhal. Stál tu bos a bolela ho záda. Johnny pohnul prsty u nohou, šťastný dotykem hrubé kůže. Pokusil se na boty pohlédnout, ale to byla příliš velká námaha. "Umírám," řekl. Ano," odpověděl doktor. Kdysi - bylo to vůbec někdy? - by ho nutil do hraného rozhořčení. Teď nebylo proč. "Je to ale nesmysl, co, doktore? Dvaadvacet let a nic. Plácal jsem se od ničeho k ničemu." Závan větru vnesl do oddělení příslib úsvitu. "Děkuju, že jste mi půjčil ty boty," řekl Johnny. "To jsem si vždycky sliboval. Že chci pu v botách." Umřel. Doktor Kennedy mu stáhl boty a opět se obul. "Služba," zavolal. "Ano, pane?" řekl vesele Steven, který šel z verandy s plným nočníkem v ruce. "Řekněte, ať ho odnesou do márnice. Ach ano, a upravte taky postel seržanta Masterse." "Já prostě všechno nestačím, plukovníku," řekl Steven a položil nočník na zem. "Musím se postarat o mísu pro postel deset, třiaadvacet a sedmačtyřicet. A chudák plukovník Hutton je na tom tak, že ho prostě musím převléknout." Steven se podíval na Johnnyho postel a potřásl hlavou: "Nic než mrtví." "Je to naše práce, Stevene. Aspoň zakopat je můžeme. A čím dřív, tím líp." "Máte pravdu. Chudáci chlapci." Steven vzdychl a ženským pohybem si setřel čistým kapesníkem z čela pot. Pak vsunul kapesník do kapsy bílého kabátku, zdvihl nočník, trošku zakolísal pod jeho váhou a vyšel ze dveří. Doktor Kennedy jím pohrdal, pohrdal jeho masnými Černými vlasy, vyholeným podpažím a nohama, zbavenými chloupků. Ale zlobit se na něho nemohl. Homosexualita je jedním ze způsobů, jak přežít. Chlapi se o Stevena perou, dělí se s ním o jídlo, dávají mu cigarety - to všechno za občasně použití jeho těla. A konečně, ptal se doktor sám sebe, co je na tom tak nechutného? Když člověk vezme "normální sex" - no, klinicky je to stejně nechutné. Roztržitě se podrbal na šourku. Svědivý pocit byl dnes nesnesitelný. Zavadil přitom o své pohlaví. Necítil nic. Jakousi chrupavku. Uvědomil si, že už celé měsíce neměl erekci. No, pomyslel si, to je jen málo výživnou stravou. Žádný strach. Jak se odtud dostaneme a začneme zase pravidelně a vydatně jíst, všechno bude v pořádku. Třiačtyřicetiletý muž je pořád ještě muž. Steven se vrátil s dvěma pomocníky, kteří položili mrtvolu na nosítka a odnesli. Steven vyměnil prostěradlo. Za chvíli už ležel na posteli další pacient. Doktor Kennedy mu automaticky zkontroloval tep. "Zítra dostane horečku," řekl. "Je to malárie." "Ano, doktore." Steven našpulil rty. "Mám mu dát chinin?" "Ovšemže mu máte dát chinin!" "Promiňte, plukovníku," pohodil Steven uraženě hlavou. "Jen jsem se ptal. Léky může naordinovat jenom lékař." "Tak mu tedy dejte chinin a pro lásku boží se přestaňte chovat jako zatracená ženská, Stevene!" "Tak!" Stevenův náramek zacinkal, jak se prudce

otočil k pacientovi. "To není správné vyjíždět si na člověka, který dělá co může, doktore Kennedy!" Doktor Kennedy by byl snad Stevena uhodil, ale v té chvíli vešel na oddělení doktor Prudhomme. "Dobrý večer, plukovníku." "Ach, buďte zdrav." Kennedy se na něho vděčně podíval, protože si uvědomil, že jen tak tak neudělal velikou hloupost. "Všechno v pořádku?" "Ano. Mohu s vámi chvíli mluvit?" "Ovšem." Prudhomme byl malý veselý mužík s kuřecí hrudí a s rukama potřísněnými chemikáliemi. Měl hluboký příjemný hlas. "Na zítřek jsou tu dvě slepá střeva. Jedno zrovna přinesli." "Dobře. Podívám se na ně, než odejdu," "Chcete operovat?" Prudhomme mrkl do vzdáleného kouta oddělení, kde Steven přidržoval jednomu pacientovi mísu, aby se do ní mohl vyzvracet. "Ano. Aspoň mi uběhne čas," řekl Kennedy. Upřeně se díval na Stevena. V pološeru, které vrhala zatemněná žárovka, zářily Stevenovy dlouhé štíhlé nohy. I jeho zadnice, zdůrazněná přiléhavými krátkými kalhotami. Steven vycítil jejich pohledy a ohlédl se. "Dobrý večer, doktore Prudhomme," usmál se. "Zdar, Steven," řekl Prudhomme něžně. Doktor Kennedy si zaraženě všiml, že Prudhomme nespouští ze Stevena oči. Konečně se Prudhomme otočil a zaregistroval Kennedyho výraz odporu. "Ach, jen tak mimochodem, dokončil jsem pitvu toho člověka, co ho našli v latrině. Smrt zadušením." "Když najdete člověka v latrině hlavou dolů, je více než pravděpodobné, že umřel zadušením." "To je pravda, doktore," řekl Prudhomme a usmál se. "Jako příčinu smrti jsem uvedl sebevraždu v přechodném pominutí smyslů." "Už se zjistilo, kdo to byl?" Ano. Včera odpoledne. Nějaký Australan. Jmenoval se Gurble." Doktor Kennedy si přejel rukou po tváři. "Takovou sebevraždu bych já nespáchal. Hnusné." Prudhomme přikývl a oči mu sjely opět ke Stevenovi. "Souhlasím s vámi. Mohl ho tam ovšem někdo strčit." "Měl na těle nějaké stopy násilí?" "Neměl." Doktor Kennedy se pokusil nebrat na vědomí způsob, jakým se Prudhomme díval na Stevena. "Ať to byla vražda nebo sebevražda, je to hrůza. Strašné! Co to bylo, to asi nikdy nezjistíme." "Včera odpoledne, když se dověděli kdo to je, provedli důvěrné vyšetřování. Toho člověka zřejmě před několika dny chytili při krádeži potravin." "Ach tak!" "Řekl bych tedy, že si to zasloužil, nemyslíte?" "Asi ano." Doktor Kennedy chtěl pokračovat v rozhovoru, protože se cítil osamělý, ale viděl, že Prudhomme se zajímá jenom o Stevena. "No," řekl, "udělám vizitu. Chcete jít se mnou?" "Díky, ale já musím připravit pacienty na operace." Když doktor Kennedy odcházel z oddělení, spatřil koutkem oka, jak se Steven přiblížil k Prudhommovi a jak mu Prudhomme kradmo přejel rukou po těle. Zaslechl Stevenův smích a pak viděl, jak Prudhomme bezostyšně objal. Jejich oplzlost vehnala Kennedymu krev do hlavy. Věděl, že by se měl vrátit, odtrhnout je od sebe a postavit před válečný soud. Byl však příliš unaven a tak jen odešel do nejvzdálenějšího kouta verandy. Bylo bezvětrí, ani lísteček se nepohnul, noc byla temná a jenom měsíc zářil jako obrovská oblouková lampa, zavěšená na nebeském trámu. Po cestách tábora stále chodili lidé, ale všichni byli tiší. Celý tábor čekal na svítání. Kennedy se zadíval na hvězdy a znovu se pokusil z nich vyčíst odpověď na svou neměnnou otázku. Bože, kdy tahle hrůza skončí? Odpověď však nepřicházela. Petr Marlowe seděl na důstojnické latrině a vychutnával krásu předjití chvíle a krásu normální stolice. První krásu mohl vychutnávat často. Tu druhou málokdy. Vybral si na latrině vždycky poslední řadu. Částečně proto, že si stále ještě jen velice nerad ulevoval před ostatními. Částečně proto, že nenáviděl pocit, že má někoho v zádech, a částečně proto, že bylo zábavné pozorovat ostatní. Záchodové jámy byly pětadvacet stop hluboké, široké dvě stopy a šest stop od sebe vzdálené. Dvacet řad jam, třicet v každé řadě. Každá přikrytá prkny, s dírou uprostřed. Ve středu latríny stálo cosi jako dřevěný trůn. Skutečný záchod se sedačkou. Privilegium plukovníků. Každý jiný musel dřepět na bobku, jako domorodci, s nohama rozkročenými nad dírou. Nikde nebyly žádné zástěny a celý prostor latríny byl zcela otevřen nebesům i táboru. Na osamělý nádherný trůn seděl plukovník Samson. Až na rozedraný slaměný klobouk malajských domorodců byl nahý. Klobouk nosil pořád. Byla to jeho jediná ozdoba. Snímal jej, jenom když si holil hlavu nebo když si ji natíral kokosovým olejem a tajuplnými mastičkami pro vzrůst vlasů. Chytil jakousi neznámou chorobu a jednoho dne mu vypadaly všechny vlasy i s obočím a řasami. Na zbytku těla byl zarostlý jako opice. Po celém prostoru latríny byli roztroušeni další muži, každý co nejdále od ostatních. Každý měl u sebe láhev vody. Každý mával rukama a odháněl útočící hejna much. Petr Marlowe si znovu řekl, že nahý muž, který na bobku koná svou potřebu, je nejošklivější stvoření na světě. A snad také nejpatečtější. Až dosud visel na nebi jenom příslib dne, jakýsi světlý opar, zlaté prsty, stydlivě se dotýkající tmavého sametu nebe. Země byla chladná, protože v noci přšelo, a i vánek byl chladný a voněl mořskou solí a červeným jasmínem. Ano, pomyslel si Petr Marlowe spokojeně, bude to dobrý den. Když skončil, stále ještě na bobku nahnul láhev s vodou a umyl si zadek, používaje k tomu obratně jen prstů levé ruky. Vždycky levé. Pravou rukou se jí. Domorodci nemají výraz pro levou ruku a pravou ruku, říkají vždycky jenom "ruka, kterou se utírá zadek" a "ruka, kterou se jí." A všichni v táboře používali vody, protože papír, každý papír, byl příliš cenný. Jenom Král byl výjimkou. Ten měl opravdový toaletní papír. Dal kousek Petrovi a Petr ne o něj rozdělil se svou jednotkou, neboť to byl výborný papír na balení cigaret. Petr Marlowe vstal, oblékl si sarong a vrátil se do baráku v očekávání snídani. Jako vždycky bude rýžová kaše a slabý čaj, ale jeho jednotka má dnes také kokosový ořech - další dárek od Krále. Těch pár dní, co Krále zná, se mezi nimi vyvinulo podivné přátelství. Pro jeho jednotku to znamenalo více jídla a tabáku, ale také jinou pomoc: salvasanem vyléčil Král tropické vředy na Mácových kotnicích, během dvou dnů vyléčil to, co hnísalo dva roky. Petr Marlowe však věděl, že i když všichni tři vítali Královo bohatství a pomoc, měli ho rádi hlavně pro něco jiného. Vyzářoval jaksi sílu a sebedůvěru. Člověk se v jeho přítomnosti cítil sám silnější, přizívoval se na kouzlu, které ho obklopovalo. "On je kouzelník!" Petr to nevědomky řekl nahlas. Většina důstojníků v baráku číslo 16 dosud spala nebo ležela s otevřenými očima na pryčnách a čekala na snídani. Petr vytáhl zpod polštáře kokosový ořech a vzal nůž a malajskou mačetu parang. Odnesl si to všechno ven na lavičku. Obratným úderem parangu ořech rozpůlil a mléko zachytil do misky. Pak začal opatrně seškrabávat kokosové maso z jedné půlky ořechu. Bílé kousky padaly do mléka. Maso z druhé poloviny seškrabal do zvláštní nádoby. Pak je nasypal do kousku síťoviny, utřené z moskytiéry, a pečlivě z něj vymačkal hustou sladkou šťávu. Dnes je na řadě Mac, aby si ji přidal do rýžové kaše. Petr Marlowe myslel na to, jak vynikající surovinou je vymačkaný zbytek kokosového ořechu. Je bohatá na protein a přitom nemá vůbec žádnou chuť. Když se k ní přidá stroužek česneku, stane se celá česnekem. Kousíček sardinky - a stane se celá sardinkou a je schopná dodat chuť spoustě misek rýže.

Najednou se mu na ten kokosový ořech začaly sbíhat sliny. Pocítil takový hlad, že ani nezaregistroval příchod japonských strážných. Spatřil je, teprve když už stáli jako sám osud ve dveřích baráku a když už všichni zajatci stáli vedle pryčů. Kapitán Jošima řekl do naprostého ticha: "V tomto baráku je rádio." Jošima čekal pět minut, jestli někdo promluví. Zapálil si cigaretu a škrtnutí zápalkou zaznělo jako zadunění hromu. První reakcí Daveho Dávěna bylo: Ach bože, který parchant nás to prozradil? Nebo se někdo podřekl? Petr Marlowe? Cox? Spence? Plukovníci? Jeho druhou reakcí byla hrůza - hrůza nesmyslně promíšená s úlevou. Konečně to tedy přišlo. Také Petru Marlowovi se sevřelo hrdlo strachem. Kdo mluvil? Cox? Plukovníci? Ani Mac a Larkin přece nevědí, že to vím. Kristepane! Vězení v Outram Road! Cox zkameněl. Opíral se o pryčnu a díval se z jedné šikmých očí do druhé šikmých očí, a jenom pevnost pryčny mu pomáhaly, aby se nezhroutil. Normálním velitelem baráku byl plukovník Sellars. Když přišel spolu se svým zástupcem kapitánem Forestem, bylo na něm vidět, že má plné kalhoty. Zasalutoval. Tlustý obličej měl rudý a zpocený. "Dobré jitro, kapitáne Jošimo." "Žádné dobré jitro. Někde tady je rádio. To je proti řádům japonské císařské armády." Jošima byl malý, stíhlý a chodil velmi upravený. Na opasku mu visel samurajský meč. Vysoké boty se mu leskly jako zrcadlo. "O tom nic nevím. Ne. Nic," rozzuřil se Sellars. "Vy!" Ukázal prstem na Dávěna. "Víte o tom něco?" "Ne, pane." Sellars se obrátil k osazenstvu celého baráku: "Kde je to rádio?" Ticho. "Kde je to rádio?" Sellars začal být hysterický. "Kde je to rádio? Nařizuji vám, abyste je okamžitě vydali. Víte, že zákonům císařské armády podléháme všichni!" Ticho. "Postavím vás všechny před válečný soud," řval Sellars, až se mu trásly tváře. "Dostanete všichni, co si zasloužíte! Vy! Jak se jmenujete?" "Poručík letectva Marlowe, pane." "Kde je to rádio?" "Nevím, pane." Pak Sellars spatřil Greye. "Greyi! Vy jste velitelem táborové policie! Jestli je tu rádio, jste za to zodpovědný vy a nikdo jiný. Vy jste to měl ohlásit nadřízeným. Postavím vás před soud a ve vašich spisech se objeví." "O žádném rádiu nic nevím, pane." "To je vaše chyba," zařval na něho Sellars se zkrivenou tváří a celý fialový. Rozběhl se barákem k pryčnám pěti amerických důstojníků. "Broughu! Co vy o tom víte?" "Nic. A jsem kapitán Brough, plukovníku!" Nevěřím vám. Tohle je přesně to, do čeho se mohou namočit jen zatracení Američani. Nejste nic než nedisciplinovaná pakáž." Takové svinstvo si od vás líbit nenechám! Jak to se mnou mluvíte? Říkejte mi 'pane' a stůjte v pozoru!" Jsem tu nejvyšší americký důstojník a urážky si nedám líbit i'd vis, ani od kohokoli jiného. Nevím o žádném rádiu, s kterým by měli něco společného američtí zajatci. Nevím o žádném rádiu, které by bylo v tomto baráku. A kdybych o něm věděl, ať visím, jestli bych o něm řekl vám. Plukovníku!" Sellars se obrátil a odsupěl doprostřed baráku. "Tak prohledáme barák. Každý ke své pryčně! Pozor! Pomoz bůh tomu, u koho se najde! Osobně dohlídnu, aby dostal nejvyšší možný trest, Vy svině rebelantské." "Držte hubu, Sellars!" Všichni ztuhli, neboť do baráku vstoupil plukovník Smedly-Taylor. "Tady někde je rádio a já právě." "Držte hubu." Smedly-Taylor došel k Jošimovi, který pozoroval Sellarse s úžasem a s opovržením. "Co se děje, kapitáne?" zeptal se, ačkoliv to dobře věděl. "V tomto baráku je rádio." A Jošima dodal s ironickým úsměvem: "Podle ženevské konvence o válečných zajatcích." "Znám morální kodex docela dobře," řekl Smedly-Taylor a velice se snažil, aby se nepodíval na osmipalcový trám. "Jestli myslíte, že tu je rádio, prosím, udělejte prohlídku. Nebo jestli víte, kde je, prosím, vezměte si je a skončeme to. Mám dnes moc práce." "Je vaší povinností bdít nad dodržováním zákonů." "Mou povinností je bdít nad dodržováním civilizovaných zákonů. Když se chcete odvolávat na zákony, nejdříve je sami dodržujte. Dejte nám potraviny a léky, na které máme právo!" "Jednoho dne zajdete příliš daleko, plukovníku." "Jednoho dne budu mrtev. Možná mě raní mrtvice z toho, jak se snažím dodržovat směšné zákony, které nám vnutilo neschopné velení." "Tuto vaši impertinenci ohlásím generálu Šimovi." "Prosím, udělejte tor A pak se ho zeptejte, kdo vydal rozkaz, že každý muž v táboře musí chytit denně dvacet much, že se ty mrtvé mouchy mají sebrat, spočítat a že je mám každý den osobně donést do vaší kanceláře." "Vy přece neustále říkáte, jak velké procento lidí umírá na úplavici. Mouchy roznášejí úplavici.. ." "Mouchy a procento mrtvých mi nemusíte připomínat," řekl Smedly-Taylor drsně. "Dejte nám chemické prostředky a povolení zavést hygienická opatření v okolí tábora a vymýtí úplavici z celého singapurského ostrova." "Zajatcům nepřísluší. „To vaše procento úplavice je vysoké. Vaše procento malárie je vysoké. Než jste sem přišli, v celém Singapuru nebyl jediný případ malárie." "Možná. Ale my jsme vás porazili po tisících a zajali po tisících. Žádný čestný člověk by nedovolil, aby byl zajat. Jste zvířata n jako se zvířaty s vámi zacházíme." "Slyšel jsem, že v Pacifiku padlo v poslední době do zajetí pěkných pár tisíc japonských vojáků." "Odkud máte tuto informaci?" "Klepy, kapitáne Jošimo. Víte, co všechno se říká. Zřejmě to není pravda. Zřejmě není pravda, že japonské lodi se už neodvažují vyplout na moře, zřejmě není pravda, že Japonsko je bombardováno, že Američané dobyli Guadalcanal, Guam, Rabaul a Okinawu a že právě uvažují o útoku na japonské ostrovy." "Lži!" Jošimova ruka sjela na samurajský meč a povytáhla ho několik palců z pochvy. "Lži! Japonská císařská armáda ve válce vítězí a už brzo dobude Austrálie a Ameriky. Nová Guinea je v našich rukou a japonská expediční armáda stojí právě v této chvíli před Sydney!" "Ovšem." Smedly-Taylor se obrátil k Jošimovi zády a podíval se po baráku. Odevšad na něho zíraly bledé obličeje. "Všichni ven, prosím," řekl tiše. Jeho rozkaz byl mlčky splněn. Když se barák vyprázdnil, obrátil se opět na Jošimu. "Prosím, udělejte prohlídku." "A co když najdu rádio?" "To je v rukou božích." Smedly-Taylor najednou pocítil tíhu svých čtyřiapadesáti let. Zachvěl se nad odpovědností, která na něm spočívala, neboť ačkoliv sloužil rád, ačkoliv rád vykonával své povinnosti, teď musí najít zrádce. Až ho najde, bude ho muset potrestat. Takový člověk zaslouží smrt, stejně jako by smrt čekala Dávěna, kdyby našli jeho rádio. Bože, dej, ať je nenajdou, myslel si zoufale, je to naše jediné pojitko se zdravým rozumem. Jestli jsi, Bože, dej, ať je nenajdou! Prosím. Smedly-Taylor však věděl, že Jošima má v jedné věci pravdu. Měl mít odvahu zemřít jako voják - na bojišti nebo při pokusu o útek. Živého ho užírala rakovina vzpomínek - vzpomínek, jak ziskuchtivost, touha po moci a břídlivství zavinily japonské znásilnění Východu a nespočetné statisíce zbytečných mrtvých. Ale kdyby zemřel, myslel si, co drahá Maisie? A co John, jeho syn, který slouží v pěším pluku? A Percy, jeho syn, který slouží v letectvu? A co Trudy, která se vdala tak mladá, otěhotněla tak mladá a ovdověla tak mladá? Co ti všichni? Nikdy už je nevidět, nikdy se jich už nedotknout, už nikdy necítit teplo domova. "To je v rukou božích," opakoval, ale byla to jenom stará, velice stará, velice smutná slova. Stará a smutná jako on sám. Jošima vyštěkl rozkazy na čtyři strážné. Odsunuli od stěn pryčny a

začali s prohlídkou. Odsunuli Davenovu pryčnu a prohlíželi ji Jošima šel do rohu a začal bodat do trámů, do atapových došků a do hrubých prken pod nimi. Prohlídka byla zevrubná, ale Smedly-Taylor si náhle uvědomil, že on je ve výhodě. On ví, kde je skrýš. Vzpomínal na tu noc před mnoha měsíci, kdy za ním přišli. "Jde o vaše hlavy," řekl jim tenkrát. "Jestli vás chytí, jste v tom. To by byl konec. Nebudu vám schopen pomoci. V ničem." Vzal si stranou Dávěna a Coxě a řekl jim tiše: "Jestli to rádio objeví - pokuste se do toho nenamočit nikoho jiného. Musíte to chvíli vydržet. A pak musíte říct, že jsem vám to nařídil já. Že já jsem vám dal rozkaz sestrojít rádio." Pak jim popřál štěstí a propustil je. Teď stojí všichni na pokraji propasti. Přistihl se, že netrpělivě čeká, až Jošima začne prohlížet trám na Davenově pryčně. Měl dost té mučivé hry na kočku a na myš. Slyšel spodní tón zoufalství v tichých hlasech mužů před barákem. Nemohl dělat nic než čekat. Konečně hra omrzela i Jošimu. Měl plné zuby toho smradu v baráku. Přistoupil k Davenově pryčně a zběžně si ji prohlédl. Pak se podíval na trám zblízka. Neviděl však nic. Zlostně se zamračil a podíval se ještě blíž. Jeho dlouhé citlivé prsty přejížděly po dřevu. Stále nemohl nic najít. Napadlo ho, že informace byla falešná. Nemohl tomu však uvěřit. Informátor přece ještě nedostal odměnu. Zachrochtal jakýsi rozkaz a korejský strážný vytrhl bodák z pochvy a podal mu ho rukojetí napřed. Jošima poklepal na trám a uslyšel dutý zvuk. Ach, už to má! Znova poklepal. Znova to dutě zaznělo. Po otvoru však nikde ani stopa. Jošima vztekle bodl bajonetem do dřeva. Víko odpadlo. "Tak." Jošima byl pyšný, že našel přijímač. Generál bude mít radost. Možná takovou radost, že ho konečně pošle k bojové jednotce. Bušido kapitána Jošimy se bouřilo při vyplácení odměn najatým informátorům a vůbec při jednání s těmito zvířaty. Smedly-Taylor přistoupil blíž, naplněn posvátnou bázní nad vynalézavostí skrýše a nad trpělivostí muže, který ji vydílal. Musím navrhnout Dávěna k vyznamenání, pomyslel si. Udělal něco, co je daleko, daleko víc, než byla jeho povinnost. Ale jaké vyznamenání by mu mohlo pomoci? "Komu patří tato pryčna?" zeptal se Jošima. Smedly-Taylor pokrčil rameny a vyšel ven pod záminkou, že to zjistí. Jošima litoval, moc litoval, že Dávěna má jen jednu nohu. "Chcete cigaretu?" řekl a nabídl mu z balíčku kooa. "Děkuji." Dávěna si vzal cigaretu a dal si ji zapálit, ale kouř ani necítil. "Jak se jmenujete?" zeptal se Jošima zdvořile. "Kapitán pěchoty Dávěna." "Jak jste přišel o nohu, kapitáne Dávěně?" "Já stoupil jsem na minu. V Johore - na sever od spojovací silnice." "Sestrojil jste ten přijímač?" "Ano." Smedly-Taylor překonal svou hrůzu: "Dal jsem kapitánu Dávěnovi rozkaz, aby ho sestrojil. Já jsem za to zodpovědný. On jen plnil můj rozkaz." Jošima se podíval na Dávěna: "Je to pravda?" "Ne." "Kdo ještě věděl o přijímači?" "Nikdo. Byl to můj nápad a já ho sestrojil. Sám." "Prosím, sedněte si, kapitáne Dávěně," Jošima opovržlivě kývl na Coxě, který se hrůzou rozvzlykal. "Jak se jmenuje?" "Kapitán Cox," řekl Dávěna. "Podívejte se na něho. Nechutné." Dávěna vdechl cigaretový kouř: "Já mám stejný strach jako on." "Vy se kontrolujete. Vy máte odvahu." "Bojím se víc než on." Dávěna namáhavě odskákal na jedné noze ke Coxovi a stejně namáhavě se posadil vedle něho. "Klid, Coxi, brachu," řekl soucinně a objal ho kolem ramen. "Všechno je v pořádku." Pak se podíval na Jošimu. "Cox si u Dunkirku vysloužil válečný kříž, ještě mu nebylo dvacet. Teď je to jiný člověk. To jste l. něho za tři roky udělali vy, parchanti." Jošima potlačil touhu Dávěna udeřit. Opravdový muž je opravdový muž, i když je to nepřítel. Obrátil se k Smedlymu-Taylorovi i u řídil mu, aby předvedl šest mužů, kteří mají pryčnu nejbližší Dávěna. Dávěnovi řekl, aby si zatím odpočinul, a postavil k němu. Šest mužů stálo před Jošimou. Jediný Spence věděl o přijímači, ale jako všichni ostatní to popřel. "Vezměte pryčnu a pojďte se mnou," nařídil jim Jošima. Když Dávěna sáhl po svých berlích, Jošima mu pomohl vstát. "Děkuji," řekl Dávěna. "Chcete ještě cigaretu?" "Ne, děkuji." Jošima zaváhal: "Byl bych poctěn, kdybyste přijal celý balíček." Dávěna pokrčil rameny a balíček si vzal. Pak se odelhal do svého kouta a sáhl po protěze. Jošima vyštěkl rozkaz a jeden z korejských strážných protězu zdvihl a pomohl Dávěnovi sednout. Dávěnovy prsty se netřáslly, když si připínal umělou nohu. Pak vstal, zdvihl berle a chvíli se na něj upřeně díval. Potom je oddíl do kouta baráku. Odklopýtal k pryčně a podíval se na přijímač. "Jsem na něj moc hrdý," řekl. Pozdravil Smedlyho-Taylora přesně podle předpisu a vyklopýtal z baráku. Malý průvod pomalu procházel ztichlým Čangi. Jošima šel první a dával pozor, aby mu Dávěna stačil. Vedle Dávěna šel Smedly-Taylor. Pak Cox, kterému neustále tekly po tvářích slzy. Zbývající dva strážní čekali spolu s osazenstvem baráku číslo 16. Čekali jedenáct hodin. Smedly-Taylor se vrátil a šest mužů se rovněž vrátilo. Dávěna a Cox ne. Ti zůstali na strážnici a zítra budou odtransportováni do vězení v Outram Road. Strážní zmizeli a život baráku se vrátil do starých kolejí. Petra Marlowa strašlivě bolela hlava od slunečního žáru. Odvlekl se do bungalovu, vlezl pod sprchu a Larkin a Mac mu hlavu masírovali a krmlili ho. Potom vyšel Larkin z baráku a sedl si u asfaltové cesty. Petr Marlowe si sedl na bobek ve dveřích, zády do baráku. Za obzorem začínala noc. Čangi bylo nesmírně osamělé a muži, kteří jim sem tam procházeli, se zdáli více než jindy ztracení. Mac zívá. "Myslím, že to zapnu, kamarádi. Chytím první večerní zprávy." "Dobře, Mácu." Mac napjal kolem postele moskytiéru a pečlivě ji upevnil pod slamníkem. Uvázal si kolem čela kus látky, aby mu pot nekapal do očí, vyňal Petrovu polní láhev z plstěného obalu a uvolnil její falešné dno. Totéž udělal i se svou a s Larkinovou lahví, a pak je opatrně složil jednu na druhou. Uvnitř láhvi byl zmatek drátů, kondenzátor a lampy. Systémem kabelů obratně propojil všechny tři láhve mezi sebou. Ruce se mu třáslly a kolena se mu chvěla. Bylo velmi obtížné dělat to v polotmě, opřený o loket jedné ruky. Bylo velmi obtížné neustále skrývat láhve před pohledem zvenčí. Noc se hnala po nebi a ještě znásobovala odloučenost zajateckého tábora od celého zbytku světa. Letky moskytů vylétly k útoku. Když se mu podařilo správně propojit všechny tři láhve, Mac se protáhl a utřel si dlaně do sucha. Pak z horní láhve vytáhl sluchátko a zkontroloval všechny spoje. Izolovaný kabel pro připojení ke zdroji napětí byl rovněž v horní láhvi. Mac jej rozvinul a přesvědčil se, že jehly, poletované k jeho koncům, pevně drží. Opět si utřel pot. Pocítil radost, že přijímač vypadá stále tak čistý a nedotčený jako před dvěma lety, kdy jej na Jávě tajně sestrojil. Trvalo mu to tehdy šest měsíců. Mohl využít jenom relativně malých prostorů u dna láhvi, nad tím musela být voda, a musel tedy nejen stlačit přijímač do tří malých pevných jednotek, ale také uzavřít tyto jednotky do vodotěsných obalů a ty pak zaletovat do láhvi. Mac, Larkin a Petr nosili láhve u sebe osmáct měsíců. Čekali na takový den, jako byl dnešní. Mac si klekl a zabodl dvě jehly do drátů, které vedly ke stropnímu světlu. Pak zakašlal. Petr Marlowe vstal a přesvědčil se, že nikdo není v dohledu. Rychle vyšrouboval žárovku a cvakl vypínačem. Pak se vrátil na své strážní stanoviště u dveří. Viděl, že také Larkin je na místě, a dal znamení, že je všechno v pořádku. Sotva Mac jeho signál

zaslechl, zapjal přijímač, přiložil si k uchu sluchátko a poslouchal. Vteřiny se zdály jako minuty. Petr Marlowe se vyděsil a prudce vyskočil, když zaslechl Máčovo zasténání. "Co se děje, Mácu?" zašeptal. Mac vystřčil hlavu zpod moskytiéry. V tváři byl popelavý. "Ono to nefunguje, člověče," řekl. "Ten svinskej, zatracenej krám nefunguje." kniha druhá

IX. Šest dní nato se Maxovi podařilo zahnat do kouta krysu. V americkém baráku. "Podívej se na tu potvora," vyjekl Král. "To je největší krysa, jakou jsem kdy viděl!" "Panebože," řekl Petr Marlowe. "Dej pozor, ať ti neurafne ruku!" Všichni se nahrnuli kolem krysy. Max s bambusovým koštětem v rukou se na ní pásl očima. Tex držel baseballovou pálku, Petr Marlowe druhé koště. Ostatní mávali hollemi a noži. Jen Král byl neozbrojen, ale nespustil z krysy oči a byl připraven okamžitě uskočit. Seděl ve svém koutku a klábosil s Petrem, když Max vykřikl, a přiběhl sem společně s ostatními. Bylo krátce po snídani. "Pozor!" vykřikl. O zlomek vteřiny dřív, než se krysa pohnula, poznal, že se pokusí o průlom hradbou těl. Max po ní divoce švihl koštětem a netrefil ji. Další úder koštěte ji zasáhl a na okamžik obrátil na záda. Krysa se však okamžitě znovu postavila na všechny čtyři a utekla zpět do kouta. Tam se obrátila a syčela a plivala a cenila jehlovité zuby. "Ježíš," řekl Král, "už jsem myslel, že ta mrcha uteče." Krysa byla skoro jednu stopu dlouhá. Její holý ocas byl dlouhý další stopu a u kořene silný jako mužský palec. Malé korálkové oči těkaly na všechny strany ve snaze najít skulinu k útěku. Byly hnědé a vypadaly oplzle. Hlava krysy se zužovala do ostrého čenichu. Měla úzkou drážku a veliké - velmi veliké - řezáky. Vážila jistě skoro dvě libry. Byla rozzuřená a velice nebezpečná. Max těžce dýchal námahou a z krysy nespouštěl oči. "Kriste-pane," odplivl si, "já tyhle bestie nenávidím. Dělá se mi špatně, jen se na ně podívám. Pojďte ji zabít. Jste připravený?" "Moment, Maxi," řekl Král. "Zádnej spěch. Teď utéct nemůže. Chci vidět, co dokáže." "Pokusí se znova prorazit, uvidíš," řekl Max. "Tak ji zastavíme. Proč tak pospícháš?" Král se znovu podíval na krysu a ušklíbl se. "Jsi v loji, potvoro. Je po tobě." Krysa, jako by tomu rozuměla, se na Krále vyřítla s vyceněnými zuby. Jenom divoký děšť úderů a výkřiky ji zahnal zpátky. "Ta bestie by nás byla schopná roztrhat," řekl Král. "To jsem nevěděl, že dokáže bejt tak rychlá." "Poslyšte," řekl Tex, "možná bysme si ji měli nechat." "Co to kecáš?" "Měli bysme si ji nechat. Jako maskota. Nebo - až nebudeme mít co dělat - mohli bysme ji pustit a uspořádat na ni hon." "No, Texi," řekl Dino, "na tom něco je. Myslíš takovej hon, jaký byly kdysi? Jako na lišku?" "Blbost," řekl Král. "Zabijeme tu potvora. Nemá cenu ji trápit, i když je to jen krysa. Nic nám neudělala." "Krysy jsou neřádi. Nemaj právo na život." "Jak to, že nemaj?" řekl Král. "Jsou jako metaři. Kdyby nebylo krys, tak už je dávno celej svět jedno hnojiště." "Hovno," řekl Tex. "Krysy žerou obilí. Možná, že zrovna tahle potvora sežrala tuhle toho půl pytle rejže. Panděro na to má." "Právě," řekl nenávisťně Max. "Tuhle v noci sežraly skoro třicet liber." Krysa se opět pokusila o výpad. Prolomila přitom frontu obléhajících a utekla mezi pryčny. Jen se štěstím ji zahnali znovu do rohu. A znova se kolem ní nahrnuli. "Radši ji ubijem. Přistě bysme nemuseli mít takovou kliku," sípál Král. V té chvíli však dostal nápad. "Počkat," vykřikl, když už se všichni chtěli na krysu vrhnout. "Co je?" "Něco mě napadlo." Rýpl do Texe: "Přines deku. A rychle." Tex skočil ke své posteli a strhl z ní příkrývku. "A teď," řekl Král, "ty a Max vemte deku a tu krysu do ní chyt'te." "Co? Chci ji mít živou. No tak, hněte sebou," vyštěkl Král. "Mou dekou? Ty jsi blázen. To je jediná, co mám!" "Dám ti jinou, když tu potvora chytíš." Všichni se dívali na Krále s otevřenými ústy. Pak Tex pokrčil rameny. Podal Maxovi druhý konec příkrývky a oba se s ní opatrně blížili ke kryse. Ostatní s košťaty a klacky dávali pozor, aby příkrývku neoběhla. Náhle Tex a Max prudce vyrazili a krysa byla pod dekou. Zuby a prackami se snažila dostat ven, ale Max za všeobecné vřavy kolem ní omotal deku. "Ticho," nařídil Král. "Maxi, drž ji. Ať ti neuteče. Texi, nabídní všem tabák. Zvu vás všechny na kafe." "Cos to dostal za nápad?" zeptal se Petr Marlowe. "Ten je tak bezvadnej, že je škoda vám ho říct jen tak. Nejdřív si dáme kafe." Když zasedli, každý s kouřícím hrnkem v ruce, Král vstal: "tak, kamarádi, poslouchejte. Dostali jsme tu krysu, co?" "No a?" Miller byl zmaten jako všichni ostatní. "Nemáme co žrát, co?" "To nemáme, ale..." "Panebože," řekl Petr Marlowe zděšeně, "snad nám nechceš poradit abychom tu krysu snědli?" "Jasný, že ne," řekl Král. Na jeho tváři se objevil andělský usměv. "My ji žrát nebudeme. Ale v táboře je spousta lidí, který by rádi koupili kousek masa." "Krysiho masa?" Byronu Jonesovi III. div nevylezly oči z důlku. "Ty ses zbláznil. Ty myslíš, že někdo koupí krysí maso? To je blbost," řekl netrpělivě Miller. Když budou vědět, že je to krysí maso, tak to samozřejmě nekoupí. Ale dejme tomu, že by to nevěděli, co?" Král tu větu nechal doznít a pak laskavým hlasem pokračoval: "Dejme tomu, nikomu neřeknem. Všechny druhy masa vypadaj skoro stejně. Dejme tomu, že řekneme, že je to zaječí." V Malajsku žádní zajáci nejsou, staroušku," řekl Petr Marlowe. Tak si vzpomeň na nějaký zvíře, který tu je a je asi tak stejně velký. "Myslím," řekl Petr po chvílce přemýšlení, "že je tu něco podobného veverce. Vlastně už vím," rozzářil se. "Jelínek, no, jelínek." "Co to meleš, prokristapána," řekl Max s krysou, zabalenou do deky, na klíně. "Jelen je přece mnohem větší. Já jednoho střelil v Alleghenách." "Já nemyslím jeleny.. Jelínky - tady jim říkají rusa tikus." "Jsou mrňaví a jen asi osm palců vysokí a váží jen pár liber. Domorodci je považují za pochoutku." Rozesmál se. "Rusa tikus překladu, myší jelen." Král nadšením zamlul rukama: "Výborně, staroušku!" Rozhlédl se po baráku: "Budeme prodávat kejty z rusa tikus. A vůbec to nebude lež. Všichni se dali do smíchu. "Tak už jsme se nasmáli dost. Teď tu zatracenou krysu zabijem a prodáme ty její zatracený kejty," řekl Max. "Ta bestie bude každou chvíli venku. Ať jsem zatracenej, jestli mě nepokouše." "Máme jednu krysu." Král ho zcela ignoroval. "Teď musíme jen zjistit, jestli je to sameček nebo samička. Pak jí chytíme kamaráda nebo kamarádku a připustíme je. A obchod bude vzkvétat." "Obchod?" zazpíval Tex. "Jasně." Král se hrdě rozhlédl. "Chlapi, bude to obrovské obchod. Založíme krysí farmu. Za prachy, který vyděláme, nakoupíme slepice - a ty, co si to budou moct dovolit, budou žrát rusá tikus. Dokud bude každé držet jazyk za zuby, bude všechno v pořádku." Rozhostilo se ohromné ticho. Pak se ozval nesměle Tex: "A kde ty krysy budem chovat?" "V krytu, to dá rozum!" "Ale co když přijde nálet? Kam se schováme?" "Na jednom konci krytu uděláme ohradu. Pro krysy." Královi zajiskřily oči. "Jen počítejte. Kdybysme prodali padesát těch bestii tejdne, je to zlatý důl. Víte přece, že se říká, množej se jak krysy." "Jak často rnej mladý?" zeptal se Miller a podrbal se na břicho. "To nevím. Ví to někdo?" Král se rozhlédl, ale všichni vrtěli hlavami. "Kde se, krucinál, mužem o nich něco dovědět?" "Já vím," řekl Petr Marlowe. "Ve Vexleyově třídě." "Co?" "Ve Vexleyově třídě. On učí botaniku, zoologii a

takové věci. Můžeme se ho zeptat." Dívali se zamyšleně jeden na druhého. Pak se najednou rozchechtali. Max skoro upustil deku, která sebou neustále prudce škubala. Zdvihla se vlna výkřiků. "Pozor na zlatej poklad, ty blbe!" "Prokristapána, nepouštěj ji!" "Pozor, Maxi!" "Klid, já tu mrchu držím." Max umlčel ostatní a pak kývl na Petra Marlowa. "Na oficíra jseš docela prima. Tak zkrátka budem chodit do školy." "Nebudete," řekl Král ostře. "Máte moc práce." "Například?" "Například musíte chytit další krysu, opačného pohlaví, než má tahle. Petr a já seženeme informace. Tak do toho!" Tex a Byron Jones III. šli připravit kryt. Byl hned pod barákem, šest stop hluboký, čtyři stopy široký a třicet stop dlouhý. "Páni," řekl vzrušeně Tex, "sem se těch potvor vejde aspoň V několika minutách se dohodli, jak postaví ohradu. Tex šel ukrást nějaký drát a Byron Jones III. dřevo. Jones se nadšeně šklebil, když si vzpomněl na pěkné trámy, majetek skupiny Anglánů, kteří je ani moc nehlídali. Než se vrátil Tex, byl rám dveří už hotový. Hřebíky pocházely ze střechy baráku, kladivo si "vypůjčili" od nějakého nepořádného mechanika už před několika měsíci spolu s francouzskými klíči, šroubováky a spoustou dalších užitečných věcí. Když dodělali ohradu, přivedl Tex Krále. „Prima," řekl Král po pečlivé prohlídce. "Moc prima." Ať se propadnu, jestli vím, jak jste to udělali," řekl Petr Marlowe. "To byla rychlost!" .Když se má něco udělat, tak se to udělá. To je po americku." Král dal znamení Texovi, aby přivedl Maxe. Max se přihnul se svým balíkem a opatrně vysypal krysu do klece. Krysa se začala točit dokolečka jako šílená a hledala cestu k úniku. Když ji nenašla, přikročila se do kouta a vztekle syčela na vězňáky. "Vypadá moc zdravě," šklebil se Král. "Musíme ji dát nějaký jméno," ozval se Tex. "To je jednoduchý. Je to Adam." "A co když je to holka?" "Tak to bude Eva." Král vylezl z krytu. "Pojď, Petře, jdeme vyučování ve třídě velitele letky Vexleyho už začalo, když se jim konečně podařilo objevit. "Ano?" zeptal se Vexley ušasle, když spatřil Krále a jakéhosi mladého důstojníka, jak se na něho dívají. "Chtěli bychom," začal sebevědomě Petr Marlowe, "chtěli bychom se hm zúčastnit vyučování. Jestli ovšem nevyrušujeme," dodal rychle. " "Zúčastnit se vyučování?" řekl zmateně Vexley. Byl to drsný jednooký muž s pergamenovým obličejem, skvrnitým a zjizveným od požáru, který vypukl v jeho bombardéru. Třidu tvořili pouze čtyři žáci a to byli idioti bez zájmu o zoologii. Vexley jim přednášel jenom ze setrvačnosti. Bylo jednodušší předstírat, že výuka má úspěch, než s ní přestat. Začínal s nadšením, ale teď věděl, byla jenom záminka pro cizí jiného. Kdyby vyučování nechal ztratit by smysl života. Před dlouhou dobou byla v zajateckém táboře otevřena univerzita. Univerzita Čangi. Zorganizovaly se třídy. Podle rozkazu nejvyšších důstojníků. "Pro vojáky to bude dobré," říkali vysocí důstojníci. "Budou mít aspoň co dělat. Donutíme je, aby si rozšiřovali vědomosti. Když je zaměstnáme, nebudou mít čas na hlouposti." Zahájilo se vyučování jazykům, historii umění a technickým vědám - neboť mezi původními sto tisíci zajatci v Malajsku byli lidé všech stupňů a oborů vzdělání. Byla tu shromážděna moudrost světa. Přímou se nabízela velká příležitost rozšířit si obzory. Naučit se něčemu zgruntu. Připravit se na Utopii, která přijde, až tato zatracená válka skončí a život se vrátí opět do normálních kolejí. Byla to athénská univerzita. Žádné školní budovy. Učitel našel místo ve stínu a shromáždil kolem sebe žáky. Zajatci v Čangi však byli pouze obyčejní lidé, a tak seděli na zadcích a říkali si: "Zejtra s.e začnu učit." Nebo se opravdu učit začali, zjistili přitom, že to není vůbec nic lehkého, vynechali hodinu jednou, podruhé, a říkali si: "Zejtra. s tím zase začnu. Zejtra se začnu připravovat na to, co chci po válce dělat. Nesmím ztrácet čas. Zejtra skutečně začnu." Jenže v Čangi jako kdekoli jinde existoval pouze dnešek. "Vy se opravdu chcete zúčastnit vyučování?" opakoval Vexley nevěřicně. "Nebude vám to dělat těžkost, pane?" zeptal se srdečně Král. Vexley vstal a udělal jim místo ve stínu. Byl šťasten z tohoto přílivu nové krve. A právě Král! Panebože, to je výborné! Král v jeho třídě! Má možná nějaké cigarety. "Jsem rád, že jste přišli, chlapče." Potřásl Králi rukou: "Velitel letky Vexley!" "Moc mě těší, pane," "Poručík letectva Marlowe," představil se Petr, rovněž potřásl Vexleyovi rukou a usadil se ve stínu. Vexley nervózně čekal, až se uvelebí, a roztržitě si přitom mačkal palcem zápěstí a počítal vteřiny, než se do místa stisku dostala znovu krev. Pelagra má své výhody, pomyslel si. A myšlenka na kůži a kosti niu najednou připomněla velryby, a jeho vyvalené oči se rozjasnily. "Budu dnes mluvit o velrybách. Znáte velryby? - Ach," řekl nadšeně, když Král vytáhl balíček cigaret Kooa a jednu mu nabídl. Po cigaretě dostali také ostatní. Čtyři Vexleyovi žáci přijali cigarety a poposedli si, aby měli Král a Petr Marlowe víc místa. Divili se, co tu Král pohledává, ale vlastně je to ani příliš nezajímalo - dal jim přece opravdové cigarety. Vexley zahájil přednášku o velrybách. Miloval velryby. Miloval je k zbláznění. "Velryby jsou nesporně nejvyšší formou života, kterou příroda vytvořila," pravil a vychutnával zvuknost svého hlasu. Všiml si, že se Král zamračil. "Máte snad nějakou otázku?" zeptal se horlivě. "Ano, mám. Velryby jsou zajímavý, ale co krysy?" "Prosím?" řekl zdvořile Vexley. "Vyprávíte moc zajímavě o velrybách, pane," řekl Král. "Já jsem jenom vyjádřil zájem o krysy, to je všechno." "A co s krysami?" "Jenom mě zajímá, co o nich víte," řekl Král. Měl mnoho práce a nechtělo se mu mařit čas. "On to myslí takhle," řekl Petr Marlowe. "Jestli velryby mají skoro lidské reflexy, nemají takové reflexy i krysy?" Vexley zavrtěl znechuceně hlavou: "Hlodavci jsou úplně jiní. Pokud jde o velryby." V čem jsou jiní?" zeptal se Král. "O hlodavcích budu přednášet v jarním semestru," řekl Vexley nedůtklivě. "Jsou to nechutné potvory. Není na nich nic sympatického. Vůbec nic. Vezměme však velrybu sírobřichou," vrátil se ke svému tématu. "To je obr i mezi velrybami. Víc než sto dlouhá a váží často i sto padesát tun. Největší stvoření, které žije a vůbec kdy žilo - na naší zemi. Nejsilnější zvíře na světě. A její páření." dodal Vexley rychle, neboť věděl, že pouze popis sexuálního života dokáže třídu zaujmout, "její páření je nádherné. Samec počne dráždit samici tím, že vypouští překrásné sloupce vody. Bije ocasem do hladiny v blízkosti samice, která puzeň chytíčem čeká. Pak se samec hluboko ponoří a náhle vyletí z vody, ohromný, nesmírný, hrůzně krásný. Zřítí se zpět a buší ocasem do vody, až se hladina pokryje pěnou." smyslně ztišil hlas. "Pak se přiblíží k samici a začne ji lechtat ploutvemi." Dokonce i Král, zajímající se pouze o krysy, napjatě poslouchal. "Potom přeruší milostnou hru a opět se ponoří a nechá supějící samici na hladině. Možná ji opustil navždy." Vexley udělal dramatickou pauzu. "Leč nikoli. Neopustil ji. Zmizí v hloubkách oceánu snad na celou hodinu a sbírá síly. Pak se opět vynoří z vody celý a s hromovým úderem dopadne na hladinu v obrovském gejzíru vodní tříště. Začne obeplouvat samici, blíží se k ní stále více až ji pevně uchopí oběma ploutvemi a oba giganti se spáří." Vexley byl vysílen nádhrou představou pářících se obrů. Ach, mít tak štěstí a být u toho, on, bezvýznamný člověk. Pokračoval: "K páření dochází v červenci, v teplých

vodách. Novorozená velryba váží při porodu pět tun a je asi třicet stop dlouhá." Na tomto místě se Vexley jako obvykle zasmál. "Jen si to představte!" Posluchači se zdvořile usmáli. A pak Vexley vyrukoval s myšlenkou, po které musel následovat smích zcela neomylně: "Když si představíte býka a velikost toho jeho kravského potěšení, co teprve takový velrybí samec, co?" Opět zazněl zdvořilý smích. Stáli Vexleyovi posluchači tuto myšlenku slyšeli už mnohokrát. Vexley pak líčil, jak matka kojí mládě sedm měsíců mlékem ze dvou monstrózních bradavek, umístěných na břiše blízko vyměšovacího otvoru. "Jistě si dovedete představit," řekl nadšeně, "že dlouhé kojení pod vodou má své problémy." "Kojí krysy svá mláďata?" skočil mu do řeči Král. "Kojí," řekl velitel letky nešťastně. "A teď si povíme něco o ambře." Král vzdychl a odevzdaně poslouchal Vexleyovo expoé o ambře a velrybě grónské, kapské, japonské, o plejtvácích, z nichž nejznámější je keporák a plejtvák myšok, o bílé velrybě, trpasličí velrybě a velrybě zabijácké. V té době se už ostatní žáci vytratilí a s Vexleyem zůstali jenom Petr Marlowe a Král. Když Vexley skončil, pravil Král věcně: "Chci slyšet něco o kryších." Vexley zasténal: "O kryších?" "Vemte si cigaretu," řekl Král laskavě.

IX. "Tak chlapci usad'te se," řekl Král. Počkal, až lidé v baráku ztichli a hlídka u dveří zaujala své stanoviště. "Máme tu problém." "S Greyem?" zeptal se Max. "Ne. S naší farmou." Král se obrátil na Petra Marlowe, který seděl na kraji postele. "Řekni jim to, Petře." "No," začal Petr Marlowe, "zdá se, že krysy." "Vyprávěj jim to od začátku." "Všechno?" "Jasně. Ať se lidi poučej. Pak si z toho vyberem, co potřebujem." "Tak dobře. Mluvili jsme s Vexleyem. Ten nám řekl: „Rattus norvegicus neboli norská krysa, někdy nazývaná mus decumanus." "Co je to za řeč?" zeptal se Max. Latina, proboha. To ví každé blbec," řekl Tex. Ty umíš latinsky, Texi?" vyvalil oči Max. Neumím, ale takový blbý slova jsou vždycky z latiny." "Prokristapána, chlapí," ozval se Král, "tak chcete se něco dozvědět, nebo ne?" Pak kývl na Petra, aby pokračoval. No tak Vexley je podrobně popsal. Že jsou chlupaté, mají malý ocas, dosahují váhy až čtyř liber, v téhle části světa váží stejně asi tak dvě libry. Pěstují promiskuitu ve všech ročních obdobích." "Co to znamená, krucinál?" "Že samec vlezle na každou samici," řekl netrpělivě Král, a je mu jedno, v kterou roční dobu to je." "Úplně jako my, že jo?" řekl Jones s výrazem překvapení. "Ano, skoro jako my," pravil Petr Marlowe. "Rozhodně tedy se páří vlastně pořád a samice rodí až dvanáctkrát do roka, pokaždé dvanáct až čtrnáct mláďat. Mláďata se rodí slepá dvaadvacet dní po tedy po kontaktu." Petr si dal záležet výběru tohoto jemného slova. "Mláďata prohlédnou za čtrnáct až sedmáct dní a sexuálně dospějí za dva měsíce. Po dvou letech přestávají být krysy schopny rozmnožování, a když jsou jim tři roky, jsou staré." "Svatá krávo!" řekl Max do zděšeného ticha. "To teda máme opravdu problémy. Jestli se ta mláďata začnou rozmnožovat za dva měsíce a jestli jich budem mít dvanáct - nebo aby se to dalo lepší počítat, deset z jednoho vrhu, tak si to spočítejte! Budeme mít dejme tomu deset mláďat v Den Jedna. Další deset v Den Třicet. V Den Šedesát se jich pět okotí a budem jich mít dalších padesát. Ve stodvacátý den jich budem mít dvě stěpadesát a ještě padesát a ještě dvě stě padesát. Prokristapána, to je šest set padesát za pět měsíců. A další měsíc budeme mít šest tisíc pět set." "Ježíši, to je zlatej důl!" vykřikl Miller a zuřivě se přitom škrábal na břiše. "Hovno budem mít," řekl Král. "Musíme to pořádně naplánovat, za prvé je nemůžeme nechat všechny pohromadě, protože se žerou navzájem. To znamená, že budeme muset oddělit samice od samic a dávat je dohromady jen na připouštění, A další věc: prakticky pořád se mezi sebou rvou. To znamená, že budeme muset oddělit i samce od samečů a samice od samic." "Tak je oddělíme. Co je na tom tak těžkýho?" "Nic, Maxi," řekl Král trpělivě. "Ale budeme muset mít spoustu klecí a vůbec to musíme pořádně zorganizovat. To nebude lehký." "Krucifix," řekl Tex, "klecí mužem nadělat, kolik budeš chtít. To je to nejmenší!" "A myslíš, Texi, že se to dá udržet v tajnosti? Dokavad jich nebudeme mít dost?" "Nevím, proč by se to nedalo." "A další věc," řekl Král. Měl radost, jaký mají chlapí o věc zájem, a ještě větší radost z vlastního projektu. To byl obchod podle jeho gusta - žádná práce, jenom čekat. "Žerou všechno, ať je to živý nebo mrtvý. Logistický problémy teda nemáme." "Ale jsou to špinavý potvory a strašně smrděj," pravil Byron Jones III. "A my už tu máme smradu takhle dost. A taky roznášej mor!" "Třeba ho roznáší jenom nějaký zvláštní druh krysy. Zrovna tak jako jenom zvláštní druh moskyta roznáší malárii," pronesl tázavě Dino a podíval se po ostatních. "Krysy můžou roznášet mor, to je pravda," pokrčil rameny Král. "A taky spoustu jinejch lidskejch chorob. Ale to nic neznamená. Tady máme na dosah ruky zlatej poklad a vy, parchanti, neděláte nic jinýho, než kafráte, co by bylo, kdyby bylo. To je neamerický!" "Ježíš, ale ten mor. Jak se dá zjistit, jestli jsou ty mrchy čisté nebo ne?" řekl stísněně Miller. Král se dal do smíchu. "Na to jsme se zeptali Vexleye a on řek, „To zjistíte brzo. Hned jak bude po vás. Krucinál, vždyť je to stejný jako s kuřatama. Držte je v čistotě a pořádně krmte a budou mít dobrej chov. Není se čeho bát." Hovořili tedy o farmě, o nebezpečích a možnostech, které jsou s ní spojeny. Všichni oceňovali její možnosti - ovšem za předpokladu, že nebudou muset jíst její produkty - a ze všech stran probírali problémy, spojené s takovouto velkorysou operací. Pak vrazil do baráku Kurt s poskakujícím rancem v ruce. "Mám další," řekl hrdě. "Vážně?" "Jasně. Vy blbci tu kecáte a já zatím makám. Je to samice." Kurt si odplivl na podlahu. "Jak to víš?" "Kouknul jsem se. V obchodním námořnictvu jsem viděl hez-kejš pár krys, tak to poznám. A ta první je samec. Taky jsem se kouknul." Všichni sešplhali pod barák a dívali se, jak Kurt pustil Evu do ohrady. Obě krysy se okamžitě spářily a chlapí měli co dělat, aby se nepustili do vítězného křiku. První vrh byl na cestě. Rozhodli se, že krysy dostane na starost Kurt, a Kurt byl šťastný. Věděl, že si přijde na své. Ovšemže se bude starat o krysy. Maso je maso, ať si říká kdo chce co chce. Kurt věděl, že teď je jasné, že za žádných okolností neumře hladu.

X.

Po dvaadvaceti dnech vrhla Eva mláďata. Adam ve vedlejší kleci hryzal vztekle dráty, které mu bránily dostat se lahůdce. Skoro se mu podařilo prokousat se tam, ale Tex na to přišel včas. Eva mláďata krmila. Malí samečci se jmenovali Kain Abel, Grey a Alliluha; a samičky Beulah, Mabel, Čubka, Princezna, Princeznička, Velká Mabel, Velká Čubka a Velká Beulah. Pojmenovat samečky bylo lehké. Pokud však šlo o samičky, žádný z chlapců nechtěl dovolit, aby nesly jména jejich dívek, matek. Dokonce i jména tchyní byla pro ně spojena s láskou a vzpomínkami na minulost. Trvalo jim tři dny, než se shodli na jménech Beulah a Mabel. Když bylo mláďatům patnáct dní, rozdělili je do oddělených klecí. Král, Petr Marlowe, Tex a Max dopřáli Evě do oběda odpočinek a pak ji opět připustili s Adamem. Na

další vrh bylo zaděláno. "Petře, " řekl Král vesele, když se šplhali padacími dvířky do baráku, "prachy jsou na cestě." Král nařídil vyfíznout v podlaže baráku padací dvířka, protože věděl, že časté výlety pod barák obvyklou cestou by vzbudily pozornost. Úspěch farmy závisel stoprocentně na tom, že se o ní nedoví. Ani Mac a Larkin o ní nevěděli. "Kde jsou dnes všichni?" zeptal se Petr Marlowe, zavíraje padací dvířka. V baráku byl jenom Max, který ležel na pryčně. Nahnali je, chudáky, do pracovní skupiny, Tex je na marodce. A ostatní se snažej někde něco osvobodit." Myslím, že půjdu a pokusím se taky něco osvobodit. Dej mi nějaký typ." Král ztišil hlas: "Jeden typ pro tebe mám. Zjutra v noci jdem do vesnice." Pak křikl na Maxe: "Hej, Maxi, znáš Proutyho? Toho australského majora? V jedenáctým baráku?" "Toho starýho chlapa? Jasně." "Vůbec není starý. Není mu víc než čtyřicet." "Z mého hlediska je starý jako svět. Mně bude trvat celejch osmáct let, než budu jako on." "Tak buď rád," řekl Král. "Zajdi za Proutym. Řekni, že tě posílám." "A co dál?" "Nic. Jen za ním zajdi. A dej pozor, aby nebyl kolem Grey nebo některý z jeho fízů." "Už jdu," řekl Max neochotně a zmizel. Petr Marlowe se díval přes ostatné dráty. Tím směrem leželo moře. "Už jsem se bál, že sis to rozmyslel." "S tím výletem?" "Ano." "Žádný strach, Petře." Král si nalil kávu a podal hrnek Petrovi. "Chceš se mnou obědvat?" "Krucinál, jak to děláš?" zabručel Petr Marlowe. "Lidi tu umírají hladu a ty mě zveš na oběd." "Budu mít kačang idju." Odemkl černou bednu, vyňal sáček malých zelených fazolí a podal jej Petrovi. "Chceš je udělat?" Zatímco Petr odnesl fazole ke kohoutku s vodou a začal je mýt, Král otevřel plechovku kondenzovaného mléka a opatrně vylil obsah na talíř. Petr se vrátil s fazolemi. Byly čisté a na vodě neplaval ani kousek slupky. Prima, pomyslel si Král. Petrovi se nemusí říkat dvakrát. A v hliníkové misce byla přesně správná míra vody: šestinásobek obsahu fazolí. Postavil misku na horký vaříč a přidal velkou lžici cukru a dvě špetky soli. Pak tam nalil polovinu plechovky kondenzovaného mléka. "Ty máš narozeniny?" ozval se Petr Marlowe. "Co?" "Kačang idju a ještě mléko jako jedno jídlo?" "Ty zkrátka neumíš žít." Bublání šťávy v mléce a její vůně přiváděly Petra skoro k šílenství. Poslední týdny byly velice tvrdé. Objev rádiového přijímače se táboru nevyplatil. Japonský velitel "s politováním" dále snižil dávky potravin pro tábor "s ohledem na špatnou sklizeň", takže jednotlivé jednotky spotřebovaly i ty malé železné zásoby, které měly. Byl div, že k jiným odvetným opatřením Japonci ne-přikročili. Jenom omezili dávky potravin. V jednotce Petra Marlowa snížení postihlo nejhůře Maca. Snížení - a také to, že přijímač v polních láhvích nefungoval. "Zatracená práce," nadával Mac, který se snažil celé týdny najít chybu. "Je to svinstvo, kamarádi. Musím ten krám úplně rozhodit, jinak na nic nepůjdu. Všechno vypadá v pořádku. Bez nástrojů a bez baterie to prostě nenajdu." Pak se Larkinovi nějak podařilo sehnat maličkou baterii a Mac sebral zbytek sil a začal se přijímačem opět zabývat. Včera při práci najednou zalapal po dechu a omdlel. Měl těžký záchvat malárie. Petr a Larkin ho odnesli do nemocnice a uložili ho tam na postel. Doktor řekl, že je to jen malárie, ale když je Mac v takovém rozpoložení, může být malárie velice nebezpečná. "Co je s tebou, Petře," ozval se Král. "Myslím na Maca." "Co je s ním?" „Museli jsme ho včera odnést do nemocnice. Je na tom špatně." "Malárie?" "Hlavně." "Co?" "No, horečku má, ale to není nejhorší. Prochází obdobím strašné deprese. Má starosti - o manželku a o syna." "Takový starosti mají všichni ženatý." "Mac je na tom trochu hůř," řekl smutně Petr Marlowe. "Víš, než se Japonci vylodili v Singapuru, posadil Mac svou ženu, a synka na poslední loď. Pak odplul s jednotkou na Jávu na pobřeží džunce. Když se tam dostal, slyšel, že celý poslední konvoj Japonci buď potopili, nebo zajali. Není to nic jistého, jen se o tom mluvilo. A on tedy neví, jestli došli, nebo jestli jsou oba mrtví. Když zůstali naživu, kde jsou. Synkovi byly tenkrát teprve čtyři." "Tak teď jsou mu tři roky a čtyři měsíce," řekl Král naprosto přesvědčeně. "Zákon číslo dvě: nikdy si nedělej starosti s něčím, tak jako tak stejně nemůžeš změnit." Vydoloval z černé bedny láhev s chininovými tabletkami, odpočítal jich dvacet a dal je Petrovi. "Tumáš. Tohle na tu jeho malárii stačí." "Ale co ty?" "Já mám dost. Nestarej se." Nechápu, proč jsi tak štedrý. Dáváš nám jídlo a léky. A co dáme tobě? Nic. Nerozumím tomu." "Jsi můj kamarád, ne?" "Kristepane, ale tolik tabletek. Přivedls mě do rozpaků." "Vykašli se na to. Tumáš." Král začal rozdělovat fazole. Sedm lžic pro sebe a sedm pro Petra. V misce zůstala ještě asi čtvrtina. První tři lžice snědli rychle, aby zahnali hlad. Zbytek dojídali pomalu a labužnický je vychutnávali. "Chceš ještě?" Král čekal. Jak dobře tě znám, Petře? Vím, že bys sněd ještě tunu. Ale nevezmeš si. Ani kdyby na tom závisel tvůj život. "Ne, děkuji. Jsem plný. Až po okraj." Je dobrý znát svého kamaráda, pomyslel si Král. Člověk musí být neustále ve střehu. Přidal si lžici fazolí. Ne proto, že by měl na ně chuť. Měl za to, že si musí přidat, aby Petr neměl nepříjemné pocity. Snědl to a zbytek odsunul. "Uděláš mi cigaretu?" Hodil Petrovi tabatěrku a odvrátil se. Zbytek kondenzovaného mléka nalil do fazolí a zamíchal. Pak obsah rozdělil do dvou jídelních misek a dal stranou. Petr mu podával ubalenou cigaretu. "Udělej si taky," řekl Král. "Díky." "Ježíš, Petře, nečekej pořádku, až ti řeknu. Vem si tabáku, kolik chceš." Vzal Petrovi z rukou krabičku a nacpal ji plnou tabákem značky Tři králové, "Jak teď budeš připravovat tabák, když je Tex v nemocnici?" zeptal se Petr. "Nijak." Král vyfoukl kouř. "Ten projekt je už v loji. Australani se to naučili dělat a prodávaj lacinějc než my." "To je nepříjemné. Jak myslíš, že na to přišli?" Král se usmál: "Bylo to stejně jenom prásk a bum." "Nerozumím." "Prásk a bum. To znamená, že začneš rychle vydělávat a rychle zase přestaneš. Malý investice a rychlej zisk. V prvních dvou tejdnech jsem byl aktivní." "Ale říkal jsi přece, že to bude trvat měsíce, než dostaneš zpátky peníze, které jsi do toho dal." "To bylo z obchodních důvodů, pro neinformovaný. To se musí. Lidi vždycky chtějí dostat něco za nic. Tak jim teda musíš dát najevo, že tě okrádají, že jsi vlastně blbec a že oni - kupci - jsou mnohem chytřejší než ty. Vem si třeba ten Tříkrálověj tabák. Prodavači, teda první kupci, měli pocit, že mi něco dluží, že když sebou první měsíc pořádně hoděj, stanou se mejma společníkama a budou mít vystaráno. Za my peníze. Mysleli si, že jsem zblblnul, když jsem jim po prvním měsíci dal velikánskou slevu. Ale já věděl, že se příprava toho tabáku prozradí a že s tímhle obchodem je už konec." "Jak jsi to mohl vědět?" "To je přece jasný. Protože jsem to tak naplánoval. Protože jsem ten recept prozradil sám." "Cože jsi?" "Klid zaplatil jsem tím receptem malou informaci." "To chápu. To je tvoje věc. Ale co lidi, co ten tabák prodávali?" "Co s nima?" "Zdá se mi, že se je trochu podrazil. Nechals je, aby měsíc pracovali prakticky zadarmo, a pak jsi jim podtrhl koberec." "Houbu na svý si přišli. Mysleli si prostě, že jsem blbec, a já jim vytřel zak. To je všechno. Obchod je obchod." Lehl si na postel pobaven naivitou Petra Marlowa. Petr se zamařil a usilovně se snažil to pochopit. "Když někdo " začne mluvit o obchodování, jenom otvírá hubu,"

řekl. "Připadám si jako idiot." "Poslyš až budeš velké, bude z tebe koňskej handlíř," rozesmál se Král. "O tom pochybuji." "Máš, dnes večer čas? Asi tak hodinu po setmění?" "Mám. Proč?" "Mohl bys mi dělat tlumočníka?" "S radostí. Budeš tu mít nějakého Malajce?" "Korejce." "Ach," Petr Marlowe náhle pochopil. "Ovšem," Král si všiml, že to Petra rozladilo, ale nic si z toho nedělal, každé člověk si může myslet co chce, říkal vždycky. A pokud ty názory nestojí v cestě jeho záměrům, všechno je v pořádku. Do baráku přišel Max a vrhl se na svou pryčnu. "Nemoh jsem toho parchanta hodinu najít. Pak jsem ho objevil v zahradě, kristepána, po těch chcankách, co tam s nima hnoje, to tam smrdí jako v harlemském bordelu v horkej letní den." Ty jsi přesně ten druh sviňáka, kterej do toho harlemského bordelu chodí." Králův výbuch a chladný vztek v jeho hlase vyrazily Petrovi dech. Max se okamžitě přestal usmívat. "Ježíš, já tím nic zlého nemyslel. To se jen tak říká." "Tak proč si bereš do huby Harlem? Kdybys řek, že to tam smrdí jako v bordelu, je to v pořádku. Všechny bordely smrděj stejně. Není mezi nima žádněj rozdíl jenom proto, že jeden je černej a druhej bílej." Král mluvil stroze a svaly na tváři měl napjaté. "Neber to tak. Promiň. Já to tak nemyslel." Max zapomněl, že Král nesnáší, když se někdo otírá o černochoy. Kristepane, když bydlíte v New Yorku, máte k Harlemu zatraceně blízko. A bordely tam jsou, to je známý, a černá kurva čas od času není k zahzení. Ale stejně, přemýšlel Max rozhořčeně, to bych zatraceně rád věděl, proč je ten chlap taková zatracená netykavka, když jde o zatracený negry. "Já to tak nemyslel," opakoval a snažil se odtrhnout oči od misek s jídlem. Cítil je celou cestu do baráku. "Našel jsem toho chlapa a řek jsem mu, co jsi říkal." "No a?" "Hm něco mi pro tebe dal," řekl Max a podíval se na Petra. "No tak mi to dej, krucinál!" Max trpělivě počkal, až si Král pořádně prohlédl náramkové hodinky, až je natáhl a přiložil k uchu. "Co chceš, Maxi?" "Nic. Hm chceš, abych to umyl?" "Jo. Umej to a pak vypadni." "Jasně." Max sebral špinavé nádoby a pokorně je odnesl ven. V duchu si přitom sliboval, že se jednou Králi dostane na krk. Petr Marlowe mlčel. Je to divné, myslel si. Divné a strašné. Král je rozhodně velice temperamentní. Temperament je cenná vlastnost, ale většinou taky moc nebezpečná. Když člověk letí do akce, je důležité vědět, kdo letí ve vedlejších stroji. A když člověk jde do tak choulostivé akce, jako je třeba výlet do vesnice, je moudré vědět, kdo mu kryje záda. Král opatrně uvolnil kryt hodinek. Byl z nerezavějící oceli. Hodinky byly vodotěsné. "No jo," řekl Král, "myslel jsem si to." "Co?" "Jsou padělaný. Podívej!" Petr Marlowe si hodinky pozorně prohlédl. "Mně se zdají v pořádku." "To bych řek, že jsou v pořádku. Ale máj to bejt omegy a nejsou. Futrál je dobrej, ale vnitřek je starej. Nějakěj parchant jim vyměnil vnitřnosti." Král hodinky opět zavřel a zamyšleně si s nimi začal hrát. "Tady to vidíš, Petře. Co jsem ti říkal? Musíš bejt opatrněj. Dejme tomu, že bych tyhle omegy prodal a nevěděl, že jsou padělaný. To bych se mohl dostat do pěkného průšvihů. Ale teď, když to vím, můžu se předem krejt. Nikdy nemůžeš bejt dost opatrněj." Usmál se. "Dáme si ještě kafe. Kouká z toho dobrej obchod." Jeho úsměv se vytratil, když se do baráku vrátil Max s čistým nádobím. Úslužně jim pokývl a znovu zmizel. "Parchant," řekl Král. Grey se stále ještě nezotavil z toho dne, co Jošima objevil ten radiový přijímač. Když šel po rozbité cestičce k baráku, v němž bylo umístěno skladiště, přemítal o nových povinnostech, které si uložil v přítomnosti Jošimy velitel tábora a které později zpřesnil plukovník Smedly-Taylor. Bylo mu jasné, že oficiálně sice musí nové rozkazy plnit, ale že ve skutečnosti musí mít zavřené oči a nesmí dělat nic. Matko boží, myslel si, ať udělám co udělám, bude to špatné. Pocítil, jak se mu sevřel žaludek. Zastavil se a počkal, až to přešlo. Nebyla to úplavice, jenom průjem; a slabá horečka, kterou měl, nebyla malárie, ale jenom dengue, slabší, ale zákeřnější horečka, která přicházela a mizela zcela nevypočitatelně. Měl velký hlad. Neměl už žádné zásoby a neměl ani peníze, aby si mohl koupit. Nezbyvalo mu, než pokusit se vydržet s normálním přidělem, bez jakéhokoli přilepšení, a to bylo málo. Velice málo. Jestli se odtud dostanu, myslil si, přísahám, že nikdy nedopustím, abych měl hlad. Nakoupím tisíc vajec, tunu masa a cukr a kávu a čaj a ryby. Celý den budeme vařit, Trina a já, a když nebudeme vařit nebo jíst, budeme se milovat. Milovat? Ne, to příliš bolí. Trina, ta čubka, s tím jejím neustálým "Jsem moc unavená, nebo" "Bolí mě hlava" nebo "Tak dobře, musím se ti podvolit" nebo "Tak se budem milovat, když ty chceš" nebo nemůžeš mi dát chvíli pokoj?". Většinou nedával najevo, jak po ní touží, a tiše trpěl. Ale někdy si dal líbit její zlostné tak dobře! Pak vždycky rozsvítila, vylezla z postele a odběhla do koupelny "připravít se". A on se jen díval na její nádherné tělo pod průsvitnou látkou, dokud za sebou nezabouchla, a pak čekal, čekal a čekal, dokud v koupelně nezhasla a nevrátila se do pokoje. Trvalo jí to vždycky věčnost, než došla od dveří k posteli, a on přitom viděl její nahou krásu pod hedvábím a cítil na sobě její chladný pohled a pohrdal sám sebou, že jí ten pohled nedokáže vrátit. Potom si k němu lehla a brzo bylo po všem. Trina znovu vstala, šla do koupelny a myla se, jakoby jeho láska byla špinavá. Voda nekonečně tekla, a když vrátila, byla vždycky čerstvě navoněná a on, neukojený, začal sebou ještě víc pohrdat, protože si ji vzal, ačkoliv se mu nechtěla dát. Takové to bylo vždycky. Za celých šest měsíců jejich manželství včetně jedenadvaceti dnů dovolené - se milovali devětkrát. Vlastně co milovali? Působili si navzájem bolest. Nikdy se mu nepodařilo v ní vzbudit vzrušení, vášně. Požádal ji o ruku týden poté, co se seznámili. Byly s tím potíže a výčitky stíhaly výčitky. Její matka ho nenáviděla, že ji odvedl 'jedinou dceru, právě když začínala kariéru a když byla tak mladá. Osmnáctiletá. Jeho rodiče mu říkali: počkej, možná, že válka brzo skončí, ty nemáš peníze a ona vlastně ani není z moc dobré rodiny. A Grey obcházel svůj domov, sešlý dům mezi tisíci jinými sešlými domy, zadrátovanými trolejemi tramvají v Steathamu, a viděl v těch domech malé místnosti a malé poměry, v nichž žili jeho rodiče, a jeho láska mu připadala zašmodrchaná jako ty troleje, Měsíc nato se vzali. Grey vypadal elegantně ve svém stejnokroji, se šavlí - vypůjčenou - po boku. Trinina matka nepřišla a obřad se odbyl mezi dvěma leteckými poplachy. Jeho rodiče dávali najevo, že s tou hloupostí nesouhlasí, jejich polibky byly chladné, a Trina se dala do pláče a pokropila oddací list slzami. Té noci Grey objevil, že Trina není panna. Ach ne, chovala se, jako kdyby byla, mnoho dní se pak vymlouvala: drahousku, mě to tak bolí, měj trpělivost! Ale nebyla panna a Greye to bolelo. Nedal však na sobě znát, že ví, jak ho podvedla. Naposledy viděl Trinu šest dní předtím, než odjel do zámoří. Byli ve svém bytě, on ležel na posteli a pozoroval ji, jak se obléká. "Víš, kam vás pošlou?" zeptala se ho. "Nevím," řekl Grey. Byl to nevládný den, v noci předtím se ošklivě pohádali a vědomí, že mu dnes končí dovolená, na něm leželo jako balvan. Vstal, stoupl si za ni, položil jí ruce na řadra a počal se s nimi mazlit. "Nech toho!" "Trino, nemohli bychom." "Neblázní! Víš že představení začíná v osm třicet." "Máme spoustu času." "Pro lásku boží, Robině, dej mi pokoj!

Zrovna jsem se naličila!" "Čert vem barvičky," řekl. "Já už tu zítra nebudu!" "Možná je to tak lepší. Vůbec na mě nebereš ohled." "Jaký chceš, abych byl? Copak je chyba, když manžel touží po své ženě?" "Nekřič! Bože, uslyší tě sousedi!" "Tak ať mě slyší!" Udělal k ní pár kroků, ale ona mu před nosem zabouchla dveře koupelny. Když se vrátila do pokoje, byla voňavá a chladná. Měla na sobě podprsenku, kalhotky a punčochy na miniaturním podvazkovém pásu, zdvihla koktajlové šaty a začala si je oblékat. "Trino," začal Grey. "Ne." Stál nad ní a kolena se mu třásla. "Promiň, že jsem křičel." "Nevadí." Sklonil se a chtěl ji políbit na rameno, ale vytrhla se mu. Vidím, že jsi zase pil," řekla a svařila nos. To Greye rozběsnilo. "Měl jsem jedinou skleničku, do prdele," zařval. Chytil ji, strhl z ní šaty a podprsenku, a hodil ji na postel. A rvál z ní kalhotky a podvazkový pás, až byla úplně nahá, jenom v cárech punčoch. Nebránila se a jen se na něho pohrdavě dívala. "Bože Trino, já tě miluju," zasténal bezmocně. Pak vstal a hrozil se toho, co udělal a co skoro udělal. Trina sebrala cáry šatů. Viděl ji jako ve snu, jak si sedla opět k zrcadlu a začala se znovu líčit. Bzučela si k tomu jakousi melodií znova a znova, pořád dokolečka. Práskl za sebou dveřmi a vrátil se k útvaru. Druhý den se jí pokoušel zatelefonovat. Nikdo nebral telefon. Zoufale prosil, aby ho ještě jednou pustili do Londýna, ale nebylo to možné. Jednotka přesunula do Greenocku k nalodění. Každý den mnohokrát vytáčel číslo bytu, ale nikdo neodpovídal. Nikdo neodpovídal ani na jeho šílené telegramy. A pak jednou skotské pobřeží pohltila noc, a noc byla jen lodí a mořem. Brečel jako malé dítě. Grey se otfásl pod pálicím malajským sluncem. Deset tisíc mil daleko od Triny. Nebyla to její chyba, pomyslel si, znechucen nad sebou. Její ne. Moje. Přiliš jsem po ní toužil. Možná, že jsem blázen. Možná, že bych se měl poradit s doktorem. Možná jsem sexuální maniak. Musí to být ve mně, ne v ní. Ach Trino, má lásko. "Je vám něco, Greyi?" zeptal se podplukovník Jones. "Ach ne, pane, děkuji." Grey se probral a zjistil, že se mu chvějí nohy a že se opírá o barák, kde bylo skladiště potravin, nevypadáte moc dobře. Sedněte si na chvíli." "To je v pořádku, děkuji. Já se jen trochu napiju vody." Grey doklopýtal k vodovodnímu kohoutku, svlékl si košili. Strčil hlavu pod proud. Ty blbče, až sem to s tebou došlo, pomyslel si. Ale navzdory předsevzetí se mu myšlenky neustále vracely zpátky k Trině. Jen dnes večer, už jenom dnes večer na ni nebudu myslet, sliboval si. Sliboval si to dnes a každý jiný večer, a s třemi pokusy udržet se naživu bez jídla. Bez naděje. Chci umřít. Tolik chci umřít. V té chvíli spatřil Petra Marlowe. Šel, v ruce měl americkou misku a nesl ji velice opatrně. Proč? "Marlowe," zastoupil mu cestu Grey. "Co chcete, ksakru?" "Co to tam máte?" "Jídlo." "Žádný kontraband?" "Přestaňte za mnou čmúchat, Greyi." "Já nečmúchám. Posuzuji jen člověka podle toho, jaké má přátele." "Dejte mi pokoj." "Obávám se, že nemohu, staroušku. Dělá svou práci. Chci to vidět. Prosím!" Petr Marlowe zaváhal. Grey měl právo se podívat, a kdyby mu misku neukázal, měl právo ho předvést k plukovníku Smedly-Taylorovi. A Petr má v kapse dvacet chininových tabletek. Je zakázáno mít soukromé léky. Kdyby na ně Grey přišel, musel by říct, odkud je má, a pak by i Král musel říct, odkud je má - a Mac je přece potřebuje co nejdřív. Odkryl tedy jídelní misku. Kačang idju promíchané s kondenzovaným mlékem zavoněly Greyovi nebeskou vůní. Žaludek se mu křečovitě stáhl. Pokusil se skrýt svůj hrozný hlad. Opatrně nahnul misku tak, aby viděl na dno. Nebylo v ní nic než kondenzované mléko a kačang idju, vynikající jídlo. "Kde jste to sebral?" "Dostal jsem to." "To vám dal on?" "Ano." "Kam to nesete?" "Do nemocnice." "Komu?" "Jednomu Američanovi." "Odkdy dělá poručík letectva poslíčka desátníkovi?" "Jděte do prdele!" "Možná půjdu. Ale předtím si ještě počkám, až vy a on dostanete, co si zasloužíte." Klid, říkal si v duchu Petr Marlowe. Klid. Kdybys dal Greyovi facku, nestálo by to za to. "Skončil jste s výsledkem, Greyi?" "Protentokrát. Ale pamatujte si.", Grey o krok přistoupil k Petrovi a mučivá vůně jídla se zmnohonásobila "pamatujte si, že vás a toho vašeho zlodějského přítele mám v seznamu. Na ten zapalovač nezapomenu." "Nevím, o čem mluvíte. Neudělal jsem nic proti předpisům." "Ale uděláte, Marlowe. Prodal jste duši a budete za to muset jednou zaplatit." "Jste padlý na hlavu." "Ten chlap je podvodník, lhář a zloděj." "Je to můj přítel, Greyi. Není podvodník a není zloděj." "Ale je lhář." "Každý je lhář. I vy. Zapřel jste to rádio. Musel jste lhát, abyste zůstal naživu. Musíte dělat spoustu věcí." "Například lézt desátníkovi do prdele, jen aby vám dal kapku toho žvance?" Petrovi jako slabý černý hádek naběhla na čele žíla. Promluvil tak tiše a jed ukryl v medu. "Měl bych vám dát přes hubu, Greyi. Ale nesluší se špinit si ruce s příslušníky nižších tříd. Nedělá se to, víte?" "Kristapána, Marlowe" začal Grey, ale scházela mu slova, zdvihl se v něm šílený vztek a dusil ho. Petr Marlowe se podíval Greyovi hluboko do očí a viděl, vyhrál. Chvilku se pásl na tom zničeném člověku a pak z něho zuřivost vyprchala, obešel Greye a vzdálil se. Není třeba pokračovat ve vyhrané bitvě. To se také nedělá. Přisahám pánubohu, vířilo Greyovi hlavou, že za tohle mi zaplatíš. Budeš přede mnou klečet na kolenou a prosit o odpuštění. A já ti to neodpustím. Nikdy! Mac spolkl šest tabletek a roztřásl se slabostí, když mu Petr donesl k ústům vodu na zapití. Napil se a opět klesl. Děkuju, Petře," zašeptal. "To jsem potřeboval. Děkuju, kamaráde." Usnul, tvář mu planula, játra byla zduřená k prasknutí a ve snu ho pronásledovaly noční můry. Viděl ženu a synka, jak se vznášejí v hlubinách oceánu. Viděl, jak je okusují dravé ryby a slyšel jejich nářek. A pak spatřil v těch hlubinách sám sebe, jak se potýká se žraloky. Ruce však měl slabé a hlas neznělý a žraloci mu trhali kusy masa a bylo jich stále víc a víc. Žraloci měli hlasy a smích démonů, ale při něm stáli andělé a zpívali pospěš si, pospěš, Mácu, nebo bude pozdě. Pak žraloci zmizeli a místo nich se objevili žlutí vojáci s bodáky a zlatými zuby, ostrými jako jehly, a obklíčili jeho i jeho rodinu na dně moře. Měli obrovské, ostré bodáky. Nezabíjejte je, řval Mac. Mne zabte. Mne! A pak viděl, neschopen pohybu, jak vojáci zabili jeho ženu a synka a obracejí se k němu. Andělé však dávali pozor a šeptali sborem: pospěš si, Mácu, pospěš si. Běž. Běž. Uteč a zachrániš se. Dal se do běhu, ačkoliv nechtěl utéct, utekl od synka a od ženy, utíkal mořem, zakaleným jejich krví, a nemohl popadnout dech. Stále však utíkal a oni za ním, žraloci se šikmými očima a zlatými jehlovitými zuby, hnali ho puškami a bodáky, rvali mu maso z těla, až doběhl do zálivu. Bránil se a prosil, ale oni ho znova obklíčili. A Jošima mu vrazil bodák hluboko do břicha. Byla to hrozná bolest. Mučivá. Jošima bodák opět vytrhl a Mac cítil, jak mu z těla proudí krev, tou hlubokou ránou v břiše a všemi otvory těla, všemi póry, až v něm jako v prázdné slupce zůstala jen duše. A i ta vyklouzla ven a spojila se s krví rozptýlenou v moři. Naplnila ho obrovská, ohromná úleva, nekonečná, a on byl šťasten, že je mrtvý. Mac otevřel oči. Ležel pod pokrývkou, mokrou od potu. Horečka zmizela. Poznal, že ještě jednou ožil. Petr Marlowe ještě seděl u jeho postele. Kdesi za ním byla noc. "Zdar, kamaráde." Mac promluvil tak tiše, že se

Petr musel předklonit, aby ho slyšel. "Jak je ti, Mácu?" "Dobře, kamaráde. Ta horečka skoro za to stojí, když se po ní člověk cítí tak dobře. Budu teď spát. Přines mi zítra něco k jídlu." Mac opět zavřel oči a usnul. Petr Marlowe z něho stáhl pokrývkou a utřel tu slupku bývalého muže. "Kde si mohu vzít nějakou suchou přikrývkou, Stevene," zeptal se, když zahlédl ošetřovatele, jak pospíchá oddělením. "Nevím, pane," řekl Steven. Viděl tohoto mladého muže už několikrát. Líbil se mu. Možná ale ne, Lloyd by strašlivě žárlil. Až jindy. Je čas. "Pokusím se něco najít, pane." Steven přešel ke čtvrté posteli, na které kdosi ležel. Stáhl z něho pokrývkou a pak zpod něho obrátne vytáhl i prostěradlo. "Tady máte," řekl Petrovi. "A co on?" "Ach," řekl Steven s milým úsměvem, "ten už nic nepotřebuje. Za chvíli ho odnesou do márnice. Chudák." "Ach!" Petr Marlowe se podíval na mrtvolu, ale spatřil neznámou tvář. "Děkuji," řekl a začal stlát Mácovu postel. "Nechte to," řekl Steven, "já to udělám líp než vy." Byl hrdý na to, že dovede ustlat postel a pacienta se přitom skoro ani nedotkne. "O svého přítele se nebojte," řekl. "Budou se o něj starat." Přikryl Maca jako malé dítě. "Tak." Sáhl mu na čelo, pak vytáhl kapesník a setřel zbytky potu. "Za dva dny je v pořádku. Jestli máte nějaké jídlo navíc." Zarazil se však, podíval se na Petra a v očích se mu objevily slzy. "Jsem já to hlupák. Ale nestarejte se, Steven pro něj něco najde. Nemějte strach. Dnes večer mu už nemůžete s ničím pomoci. Jděte a pěkně se vyspěte. Tak, hodný chlapec. Neschopen slova dal se Petr Marlowe odvést ven. Steven se na něho usmál, dal mu dobrou noc a vrátil se dovnitř. Petr se ze tmy díval, jak Steven hladí jakési čelo a drží ruku, roztřesenou zimnicí, zahání noční můry, tiší výkřiky z neklidného spánku, upravuje pokrývky, dává nemocnému napít, drží jinému nádobu při zvracení, a stále si pobrukuje jakousi ukolébavku, tichou a sladkou. Když přišel k posteli číslo čtyři, zastavil se a podíval na mrtvé tělo. Natáhl mu nohy a položil ruce křížem, svlékl si zástěru a zakryl jí mužovu tvář. Jeho ruce byly rukama hřímajícího kněze. Stevenovy boky a štíhlé nohy zářily v pološeru. "Chudáčku," zašeptal a rozhlédl se po místnosti, která vypadala jako hrobka. "Chudáci chlapi. Ach, chlapi." A dal se nad nimi do pláče. Petr Marlowe se odvrátil do noci. Rdousila ho lítost. Hanbil se, že se nemůže na Stevena dívat bez odporu.

XI.

Petr se blížil k americkému baráku se smíšenými pocity. Litoval, že tak ochotně souhlasil, že bude Králi tlumočit, současně měl na sebe dopad, že to nebude dělat rád. To jsi pěkný přítel, říkal si, po všem, co pro tebe udělal. Podivný pocit v žaludeční krajině zesílil. Jako před bojovou, pomyslel si. Ne, tak ne. Jako když si ho jednou zavolal ředitel školy. Ten první pocit je podobně nepříjemný, ale současně místy probleskuje radost. Jako třeba z té cesty do vesnice, i tou mu plesá srdce. Podstoupit takové nebezpečí jen kvůli lícni - nebo vlastně kvůli jídlu nebo kvůli děvčeti, které by tam mohl najít! Potisící se ptal sám sebe, proč chodí do vesnice Král a co tam hledá. Ale zeptat se by bylo nezdravé. Stačí mít trochu trpělivosti a všechno se doví. To byl další důvod, proč měl Krále rád. Že příliš nemluvil a že si nechával většinu věcí pro sebe. To je anglický způsob pomyslel si Petr Marlowe spokojeně. Jen tak něco nakousnout, když má člověk náladu. Co jste nebo kdo jste, je vaše věc - pokud to ovšem nechcete svěřit příteli. A přítel se na něco takového nikdy neptá. Ten druhý mu to musí říct sám od sebe nebo vůbec ne. Jako s tou vesnicí. Můj bože, pomyslel si, to dokazuje, jak moc si o mně myslí. Jednat tak otevřeně! Přijít a říct: jestli chceš, můžeš jít příště se mnou. Petr Marlowe věděl, že je to šílenství. Ten výlet. Ale možná, že přece jenom ne. Teď má pádný důvod. Nesmírně závažný. Pokusit se tam sehnat jednu součástku do přijímače - nebo celý přijímač. Ano. To stojí za trochu rizika. Současně však věděl, že by šel i jenom tak, jen proto, že ho Král pozval, a protože tam může být něco k jídlu nebo děvče. Ve tmě za barákem spatřil stín Krále, jak hovoří s jakýmsi jiným stínem. Byli k sobě skloněni a nebylo slyšet, co si povídají. Byli tak zabráněni do rozhovoru, že je Petr raději nechtěl rušit a začal vystupovat po schodech do amerického baráku. Musel projít pruhem světla. "Hej, Petře," křikl Král. Petr Marlowe se zastavil. "Hned přijdu, Petře." Král se znovu obrátil ke svému stínovému společníku, "Radši tu počkejte, majore. Vzkážu vám, hned jak přijde." "Děkuji vám," řekl malý muž hlasem roztřeseným rozpaky. "Vemte si kapku tabáku," řekl Král a major Prouty nabídku dychtivě přijal. Pak zalezl ještě hlouběji do tmy, ale Krále, který odešel ke svému baráku, nespustil ani na okamžik z očí. "Scházels mi, kamaráde," řekl Král Petrovi a přátelsky do něho rýpl. "Jak se daří Mácovi?" "Je v pořádku, děkuju." Petru Marlowovi se velice chtělo zmizet ze světla. Zatraceně, myslel si. Bojím se, aby mě někdo neviděl s přítelem. To je svinstvo. Veliké svinstvo. Nemohl se však zbavit myšlenky, že ho major Prouty pozoruje. Trošku ucukl, když ho Král vzal za rameno a řekl: "Pojď. Za chvíli budeme mít práci." Grey se šel podívat na obvyklé místo, jenom aby se přesvědčil, jestli v plechovce není nějaká zpráva. Byla. Hodinky majora Proutyho. Dnes večer, Marlowe a on. Grey odhodil plechovku do příkopu stejně lhostejně, jako ji sebral. Protáhl se, vstal a vracel se do baráku číslo 16. Celou dobu mu však mozek pracoval kybernetickou rychlostí. Marlowe a Král. Budou v "krámě" za americkým barákem. Prouty. Který to je? Major! Není to ten dělostřelec? Nebo ten Australan? No tak, Greyi, ptal se podrážděně sám sebe, co je líní tvým mozkem, který je jako kartotéka, na který jsi tak pyšný? Už to mám! Barák číslo 11! Ten malý! Ženista! Australan! Je snad ve spojení s Larkinem? Ne. Aspoň o tom nevím. Australan. Proč se tedy neobrátil na toho australského šmelináře Tiny Timsena? Proč na Krále? Možná, že na Timsena je to něco příliš velkého. Nebo jsou ty hodinky kradené - to spíš, protože v takovém případě by Prouty určitě nepoužil obvyklých australských kanálů. Tak to asi bude. Grey mrkl na hodinky. Dělal to ze zvyku, ačkoliv náramkové hodinky už celé tři roky neměl a ačkoliv k přesnému odhadu času hodinky nepotřeboval. Jako všichni zajatci věděl o čase tolik, kolik v tomto prostředí vědět potřeboval. Jistě je brzo, pomyslel si. Ještě nějakou chvíli nedojde ke střídání stráží. Až k němu dojde, uvidí ze svého baráku, jak starý strážný se bude vracet přes tábor na strážnici. Muž, na kterého si musí dát pozor, je nový strážný. Kdo to asi bude? Na tom nezáleží. Brzo uvidí. Bezpečnější bude čekat, dívat se, a pak rychle vyrazit. Opatrně. Prostě je zdvořile vyrušit. Vidět strážné s Králem a Marlowem. Nejlépe ve chvíli, kdy dostanou peníze, nebo až bude Král předávat peníze Proutymu. Potom hlášení plukovníku Smedlymu-Taylorovi: "Na dnešek v noci jsem byl svědkem výměny peněz." Nebo třeba: "Viděl jsem amerického plukovníka a leteckého poručíka Marlowa z baráku číslo 16 s korejským strážným. Mám důvod se domnívat, že major Prouty od ženistů se na celé věci podílel a poskytl na prodej hodinky." To bude stačit. Nařízení, přemýšlel Grey vesele, jsou jasná a přesná: "Žádné obchodování se strážnými!" Chycení při činu. bude válečný soud.

Pro začátek. Potom mé vězení, moje vězeníčko. V tom nejsou žádné zvláštní přiděly jídla, žádné kačang idju s kondenzovaným. Vůbec nic. Budou zavřeni v kleci jako krysy. Nakonec je propustí - plné vzteku a nenávisti. A člověk, který má vztek, dělá chyby. Příště si na ně možná počká Jošima. Ať jim radši zakrouží krkem Japonci - pomáhat jim by nebylo správné, ale v tomhle případě snad přece jenom. Ne. Snad je jen popíchnout. Já ti zaplatím ty kurvo Marlowe. Možná dřív, než jsem doufal Pomstít se tobě a tomu lumpovi bude nádherné. Král se podíval na hodinky. Devět čtyři minuty. Přejde každou vteřinu. Japonci jsou už takoví: člověk si může přesně vypočítat, co udělají. Když jim někdo stanoví jízdní řád, oni jedou. Zaslechl kroky. Torusumi obešel barák a vklouzl pod plachtu. Král povstal a pozdravil ho. Také Petr Marlowe váhavě vstal a sám se při tom nenáviděl. Torusumi byl zvláštní postava mezi strážnými. Každý ho znal. Nebezpečný a s nepředvídatelnými reakcemi. Byl svůj, zatímco ostatní strážní byli lidé bez tváře. Sloužil v táboře už rok nebo možná déle. S oblibou zacházel se zajatci hrubě, nechával je stát na pražícím slunci, řval na ně, a kdykoli měl náladu, kopal do nich. "Tabě," zašklebil se na něj Král. "Cigaretu?" Nabídl mu surový sušený tabák. Torusumi předvedl zlatou náheru svých zubů, podal Petrovi svou pušku a sedl si. Vytáhl balíček cigaret Kooa a nabídl Králi, ten si jednu vzal. Pak se Korejec podíval na Petra Marlowa. "Iči-ban přítel," řekl Král. Torusumi zachrochtal, znovu vycenil zuby, se sykotem vtáhl vzduch a napřáhl ruku s cigaretami. Petr Marlowe zaváhal. "Vem si, Petře," řekl Král. Petr poslechl a strážný se uvelebil u malého stolku. "Řekni mu," řekl Král Petrovi, "že ho vítám." "Můj přítel říká, že tě vítá a že je velice potěšen tvou návštěvou." "Ach, děkuji ti. Má můj vzácný přítel něco pro mne?" "Ptá se, jestli pro něj něco máš." "Překládej přesně, co ti řeknu, Petře. Přesně." "Musím to opentlit. Do malajštiny nemůžeš překládat přesně." "Dobře, ale dej si záležet. Nepospíchej." Král vytáhl hodinky. Petr Marlowe si s překvapením všiml, že vypadají jako nové, že jsou čerstvě vyleštěné, s novým sklíčkem z plastické hmoty a v pěkné semišové krabičce. "Řekni mu, že jeden můj přítel je chce prodat, ale že jsou drahé a že to možná není to, co chce." Ani Petrovi neušel záblesk lakoty v Korejcových očích, když bral hodinky z krabičky a přikládal si je k uchu. Znovu zachrochtal a položil je zpět na stůl. Petr přeložil jeho odpověď: "Nemáš něco jiného? Lituji, ale omegy dnes v Singapuru mnoho nevynášejí." "Tvá malajština je mimořádně dobrá, pane," dodal Torusumi a zdvořile vtáhl vzduch mezi zuby. "Děkuji ti," řekl Petr Marlowe nevražlivě. "Co to říkal, Petře?" „Jenom že dobře mluvím malajsky, to je všechno." "Ach tak. Tak mu řekni, že lituju, ale že mám na prodej jenom ty hodinky." Král počkal, až Petr větu přeložil, pak se usmál, pokrčil rameny, dal hodinky do krabičky, krabičku do kapsy a vstal. "Selamat," řekl. Torusumi znovu vycenil zuby a pokynul, aby si Král znovu sedl. "Ne proto, že bych měl o hodinky zájem," řekl, "ale proto, že jsi mým přítelem a měl jsi již mnoho potíží, ptám se, kolik muž., jenž vlastní tyto bezvýznamné hodinky, za ně žádá." "Tři tisíce dolarů," odpověděl Král. "Lituji, že jsou příliš drahé." "Skutečně jsou příliš drahé. Majitel má nemoc v hlavě. Já jsem chudý muž, pouhý strážný, ale protože jsme spolu v minulosti obchodovali a abych ti prokázal službu, nabízím tři sta dolarů." "Lituji. Toho se neodvážím. Slyšel jsem o jiných kupcích, kteří jítou ochotni zaplatit rozumnější cenu. Souhlasím, že ty jsi chudý a že bys neměl vyhazovat peníze za tak bezvýznamné hodinky. Omegy ovšem nestojí za mnoho, ale ty jistě chápeš, že by bylo urážkou majitele těchto druhořadých hodinek nabídnout mu ještě méně, než je jejich cena." "To je pravda. Snad bych mohl svou nabídku zvýšit, neboť i chudý muž má svou čest a bylo by čestné zmírnit utrpení kteréhokoli člověka v této době zkoušek. Čtyři sta." "Děkuji ti za tvou starost o mého známého. Avšak tyto hodinky jsou značky Omega a tys pravil, že jejich cena v nedávné minulosti poklesla. To je jistě velice pádný důvod, abys na tento špatný obchod nepřistupoval. Čestný muž je vždy čestný." "Také já jsem čestný muž. Nechci uvádět v pochybnost tvou pověst a pověst tvého známého, majitele těchto hodinek. Snad bych mohl riskovat svou pověst a pokusit se přesvědčit ty bídné čínské obchodníky, s nimiž musím jednat, aby jednou za svůj bídný život dali dobrou cenu. Jsem si jist, že budeš souhlasit, že pět set je nejvíc, co může slušný a čestný muž dát za omegy. Co mohl dát i předtím, než jejich cena poklesla." "Máš pravdu, příteli. Nabízím ti však myšlenku. Je možné, že cena hodinek značky Omega neklesla ze své iči-ban výše. Je možné, že bídní Číňané nečestně využívají čestného muže. Není to ani týden, kdy jeden z tvých korejských přátel přišel za mnou, koupil takové hodinky a zaplatil za ně tři tisíce dolarů. Tyto jsem nabídl tobě jenom ve jménu našeho dlouhého přátelství a důvěry, jež je vlastní společníkům nejlepší pověsti." "Říkáš mi pravdu?" Torusumi si prudce odplivl na podlahu a Petr Marlowe se připravil přijmout ránu, která po takovém výbuchu musí bezprostředně následovat. Král seděl a nedal na sobě znát žádné vzrušení. Bože, pomyslel si Petr, ten má ocelové nervy. Král vytáhl tabatěrku a začal si kroutit cigaretu z hrubě nařezaných listů surového tabáku. Když to spatřil Torusumi, přestal zuřit, nabídl Králi balíček Kooa a uklidnil se. "Jsem ohromen tím, že bídní čínští kramáři, kvůli nimž riskuji svůj život, jsou tak zkažení. Jsem zděšen tím, co mi ty, můj přítel, řekl. Co víc, jsem tím zdrcen. Tak tedy zneužili mé důvěry. Již rok obchoduji s jedním mužem. Ted' vidím, že mě stejně dlouho podváděl. Myslím, že ho zabiji." "Lepší by bylo," řekl Král, "kdybys ho přelstil." "Jak? Byl bych šťasten, kdyby mi můj drahý přítel poradil." "Tni ho svým jazykem. Řekni mu, že ses dověděl, že je podvodník. Řekni mu, že nedá-li ti v budoucnosti slušnou cenu - slušnou cenu a k ní dvacet procent, aby ti nahradil své minulé zlé činy - mohl bys začít šeptat do uší úřadů. Pak by zatkl jeho a jeho ženy a jeho děti a potupili je k tvé spokojenosti." "To je cenná rada. Jsem šťasten z myšlenek, které mi sdělil můj přítel. Kvůli nim a ve jménu přátelství, které k němu cítím, nabízím patnáct set dolarů. Jsou to všechny peníze, jež na světě mám, včetně peněz, jež mi svěřil můj přítel, který je s chorobou, uhnanou u žen, ve smrdutém domě, zvaném nemocnice, a který nemůže pracovat." Král se sehnul a plácl po mračnech moskytů, které se mu rojily kolem kotníků. To už je lepší, chlapče, pomyslel si. Tak moment. Dva tisíce je moc. Osmnáct stovek by byla slušná cena. Patnáct stovek by vůbec nebylo špatné. "Král tě prosí, abys posečkal," přeložil Petr Marlowe. "Musí se poradit s bídným mužem, který si přeje prodat tyto předražené hodinky." Král proklouzl oknem do baráku a přesvědčil se, že všichni konají řádně svou povinnost. Max byl na svém místě. Dino Sřežil cestičku z jedné strany, Byron Jones III. z druhé. Našel majora Proutyho, jak se potí vzrušením ve stínu sousedního baráku. "Strašně lituju, pane," zašeptal nešťastně. "Ten chlap o ně nemá zájem." Proutyho vzrušení ještě zesílilo. Musí ty hodinky prodat. Pane bože, myslel si, stůj při mně. Musím sehnat nějaké peníze. "Nejvyšší cena, kterou jsem z něj dostal, je čtyři sta." "Čtyři sta! Každý přece ví, že omegy stojí

nejméně dva tisíce!" "Bojím se, že to bejvalo, pane. Má nějaký podezření. Myslí, že to nejsou pravý omegy." "Vy jste se zbláznili! Ovšemže to jsou omegy!" "Liituju, pane." Králův hlas trochu ztvrdl. "Já jenom reprodukuju." „Promiňte, desátníku. Nechtěl jsem vás urazit. Ti žlutí parchanti jsou všichni stejní." Co teď, přemýšlel Prouty. Když je neprodám prostřednictvím Krále, neprodám je vůbec, má jednotka nedostane peníze a celá naše práce bude k ničemu. Co mám dělat? Chvilku ještě přemýšlel a pak řekl: "Pokuste se ještě, desátníku. Nemohu jít níž než na dvanáct set. Prostě nemohu." "No, pane, myslím, že se mi to nepovede, ale zkusím to." "Jste moc hodný. Spoléhám na vás. Neprodával bych tak lacino, ale jídla je tak málo. Víte, jaké to je." "Ano, pane," řekl Král zdvořile. "Pokusím se, ale moc to slibovat nemůžu. Říká, že Čiňani už nekupují tolik jako kupovávali. Ale udělám, co budu moci." Grey zaregistroval, jak Torusumi prochází táborem, a věděl, brzo nadejde jeho čas. Čekal už dost dlouho. Vstal, vyšel z baráku, upravil si pásku na rukávě a pečlivě nasadil čapku. Žádného dalšího svědka nepotřebuje, bude stačit jeho slovo. Šel tedy sám. Srdce mu bušilo radostným očekáváním. Takový pocit měl vždycky, když se připravoval někoho zatknout. Prošel kolem baráků a sestoupil po schodech na hlavní silnici. Zvolil delší cestu. Zcela vědomě, protože věděl, že Král při každé obchodní transakci staví stráž. Grey však znal jejich rozestavení. A věděl, že jedna přístupová cesta je nekrytá, cesta lidským minovým polem. "Greyi!" Ohlédl se. Šel k němu plukovník Samson. Ano, pane?" "Ach, Greyi, to jsem rád, že vás vidím. Jak se vede?" "Dobře, děkuji vám, pane," odpověděl. Byl překvapen, že s ním plukovník mluví tak přátelsky. Navzdory touze, aby už mohl odejít byl velice potěšen. Plukovník Samson měl pro Greyovu budoucnost zvláštní význam. Samson byl hlaváč, doopravdivý hlaváč. z ministerstva války. A měl styky. Takový člověk může být moc užitečný, až to skončí. Samson pracoval v generálním štábu královských jednotek na Dálném východě. Měl jakousi neurčitou, ale důležitou funkci, byl náčelníkem nebo zástupcem náčelníka čehosi. Znal všechny generály a vyprávěl, jak chodívali na návštěvu do jeho "venkovského sídla" v Dorsetu. Vyprávěl o honech za účasti šlechty, o zahradních slavnostech a o bálech, které organizoval. Člověk jako Samson by možná mohl být rozhodujícím závažím na misce vah, kde by za jiných okolností měly být Greyovy statečné činy. Nebo jeho příslušnost k té správné společenské třídě. "Chtěl jsem s vámi mluvit, Greyi," řekl Samson. "Mám nápad, který se vám možná zalíbí. Víte, že dávám dohromady oficiální historii našeho tažení. Ovšem," dodal žoviálně, "teď ještě oficiální v pravém slova smyslu není, ale kdoví, možná bude. Jak víte, hlavním historikem na ministerstvu války je generál Sonny Wilkinson, a jsem si jist, že Sonnyho budou zprávy očitých svědků velice zajímat. Neměl byste chuť dát pro mne dohromady pár fakt o vašem pluku?" Rád, myslel si Grey, rád. Udělám pro tebe všechno, ale ne teď! "S radostí, pane. Lichotí mi, když si myslíte, že moje vzpomínky by vám pomohly. Mohli bychom si o tom promluvit zítra? Po snídani." "Ach," řekl Samson, "doufal jsem, že to budeme moci krátce probrat hned teď. No, tak možná někdy jindy. Vzkázu vám." Grey instinktivně pochopil, že nebude-li to teď, nebude to nikdy. Samson s ním ještě nikdy takhle nemluvil. Možná, přemýšlel zoufale, možná se mi podaří říct mu rychle něco pro začátek a ještě ty lumpy chytanu. Šmelinářské tahanice trvají často celé hodiny. Ten risk za to stojí! "Když si přejete, můžeme to prohodit hned, pane. Jistě to nebude příliš dlouho trvat. Bolí mě trochu hlava. Za pár minut jistě budeme hotovi." "Dobře." Plukovník Samson byl velmi rád. Vzal Greye za rameno a vedl ho zpátky do baráku. "Víte, Greyi, váš pluk byl jeden z mých nejoblíbenějších pluků. Bojoval výborně. Byl jste vyznamenán, že ano? Za boj u Kota Bharu?" "Ne, pane." Ale, krucinál, měl jsem být! "Tenkrát nebyl čas posílat návrhy na vyznamenání. Ovšem, ne že bych si nějaké zasloužil víc než spousta jiných." Myslel to vážně. Hodně vojáků, které znal, si zasloužilo kříž a teď po nich neštěkne ani pes. "Jen neříkejte, Greyi," pravil Samson. "Po válce se dá spousta věcí napravit." Přinutil Greye, aby si sedl. "Tak. Kde byla linie fronty, když jste dorazil do Singapuru?" "S bolestí musím svému příteli sdělit," tlumočil Petr Marlowe Králova slova, "že bídný vlastník těchto hodinek se mi vysmál. Řekl mi, že nejmenší suma, kterou by přijal, je dva tisíce šest set dolarů. Jsem velice zahanben, ale protože jsi mým přítelem, musíme ti to říci." Torusumiho to viditelně dopálilo. Prostřednictvím Petra začali hovořit o počasí a o nedostatku potravy. Torusumi jim ukázal zmuchlanou a potrhanou fotografii své ženy a tří dětí. Vyprávěl jim trochu o svém životě na vesnici blízko Seulu, kde si vydělával na živobytí jako farmář, ačkoli kdysi studoval na univerzitě, a jak nenávidí válku. Pravil, že nenávidí také Japonce a že všichni Korejci nenávidí své japonské pány. Korejci ani nemohou vstoupit do japonské armády, řekl. Jsou považováni za druhořadé občany a nejnížší Japonec si do nich může kdykoliv kopnout. Takto hovořili dlouho, až nakonec Torusumi povstal. Vzal svou pušku od Petra Marlowa, kterého po celou dobu, co ji držel, pronásledovala myšlenka, že je nabitá a že by mohl jejího majitele snadno zabít. Ale proč? A co potom? "Řeknu svému příteli ještě něco: jsem nešťasten, že bych ho tu měl zanechat s prázdnými rukama a bez jakéhokoli zisku. Necht' ještě jednou pohovoří s lakomým majitelem těchto mizerných hodinek. Dva tisíce sto!" "Se vši úctou musím svému příteli připomenout, že bídný majitel, který je plukovníkem a nemá tedy uznání pro malého člověka, řekl, že vezme pouze dva tisíce šest set. Jsem si jist, že by sis nepřál, aby mi plivl do obličeje." "To je pravda. Ale se vši úctou k tobě navrhuji, abys mu dal alespoň možnost odmítnout mou konečnou nabídku, s kterou přicházím v duchu opravdového přátelství, neboť mě samotného zbavuje zisku. Možná, že mu to dá příležitost, aby snížil své nesplnitelné nároky." „Pokusím se o to, neboť ty jsi mým přítelem." Král opět opustil Petra a Korejce. Minuty ubíhaly Petr Marlowe poslouchal historku o tom, jak Torusumi byl násilím oblečen do uniformy a jak se mu z války zvedá žaludek. Konečně se Král vrátil. "Ten muž je prase a bezectná kurva. Poplival mě a řekl, že bude ostatním vyprávět, jak špatný jsem obchodník, a že spíš zavře do vězení, než by přijal méně než dva tisíce čtyři sta. Torusumi běsnil a vyhrožoval. Král tiše seděl a myslel si: Ježíš, už nemám ten cit, tentokrát jsem to zahnal moc daleko. A Petr Marlowe si myslel: proč jsem se, krucinál, do něčeho takového míchal? "Dva tisíce dvě stě," odplivl si Torusumi. Král bezmocně pokrčil rameny s výrazem zlomeného člověka. "Řekni mu, že to беру," zachrochtal. "Je na mě moc tvrděj. Řekni mu, že přijdu o své procenta, protože rozdíl budu muset doplatit sám. Ten parchant nepřijme ani o pěták míň. Ale copak se takhle dá obchodovat, krucifix?" "Jsi muž ze železa," přetlumočil Petr Marlowe Králova slova. "Sdělím bídnému plukovníkovi, vlastníku těchto hodinek, že jsem docílil ceny, kterou požadoval. Budu se však nucen vzdát své odměny, abych doplatil rozdíl mezi sumou, kterou nabízíš, a sumou, již on, bídný muž, žádá. Kde však je můj zisk? Obchod je úctyhodná

činnost, avšak i mezi přáteli z něj mají mít zisk obě strany." "Protože jsi mým přítelem, přidám ti sto dolarů. Tím zachrániš svou tvář a napříště jistě nepřijmeš obchod od takového hrabivého a skrblivého muže." "Děkuji ti. Jsi chytřejší než já." Král předal Torusumimu hodinky v malé semišové krabičce a přepočítal hromádku nových bankovek, které Japonci tiskli na rotačkách. Dva tisíce dvě stě byla docela pěkná hromádka. Pak mu Torusumi podal zvlášť ještě stovku. S úsměvem. Napálil Krále, který měl mezi všemi strážnými pověst výborného obchodníka. Omegy prodá lehce za pět tisíc dolarů. No, za tři tisíce pět set určitě. To není špatný zisk za jednu strážní službu. Torusumi nechal na stolku otevřený balíček cigaret značky Kooa a ještě jeden nedotčený balíček jako náhradu za špatný obchod, který Král dnes večer udělal. Koneckonců, myslel si, válka bude trvat ještě dlouho a obchod jde dobře. A kdyby válka byla kratší - Král by mohl být užitečný spojenec. "Držel ses výborně, Petře." "Myslel jsem, že po nás skočí." "Já taky. Počkej tu, za chvíli jsem zpátky." Prouty stále ještě čekal ve tmě. Král mu dal devět set dolarů, sumu, na niž nešťastný major nakonec váhavě přistoupil, a vybral si od něho svá procenta, devadesát dolarů. "Jde to čím dál hůř," řekl Král. To určitě, ty parchante, pomyslel si Prouty. Ale stejně - osm set dolarů není tak špatná cena za falešné omegy. V duchu se rozesmál, jak Krále napálil. "Jsem strašně zklamaný, desátníku. Byla to poslední věc, kterou jsem měl." Tak, myslel si vesele, za pár týdnů dáme dohromady druhé i Ty dáme prodat Timsenovi, tomu Australanu. Náhle Prouty spatřil, že přichází Grey. Rychle zmizel mezi baráky a rozplynul se ve tmě. Byl v bezpečí. Král skočil oknem amerického baráku a rychle si sedl k pokeru. "Vem si karty, prokristapána," zasyčel na Petra. Dva muži, na jejichž místa si sedli, začali klidně kibicovat a dívali se, jak Král rozdělil balíček bankovek na hromádky před každého hráče. Grey vstoupil do dveří a zastavil se. Nikdo mu nevěnoval pozornost, až Král vzhlédl a řekl s milým úsměvem: "Dobrý večer, pane." "Dobrý." Po Greyově tváři stékal pot. "To je spousta peněz!" Matko boží, tolik peněz jsem v životě neviděl. Určitě ne pohromadě! A co všechno by bylo za jedinou z hromádek. "Máme rádi hazard, pane." Grey se otočil a vyšel do noci. Zatracený, zrasený Samson! Muži v baráku hráli až do chvíle, kdy zazněl signál, že vzduch je čistý. Pak Král shrábl peníze a dal každému deset dolarů. Sborově mu poděkovali. Dinovi dal ještě po deseti dolarech pro každého ze strážných venku. Kývl na Petra a usadil se s ním ve svém koutě. „Zasloužíme si kafe.“ Král byl unaven. Minuty napětí ho vyčerpaly. Natáhl se na postel a Petr uvařil kávu. „Tak jsem ti moc štěstí nepřinesl,“ řekl tiše Petr Marlowe. „Co?“ „S tím obchodem. Nešlo to moc dobře, co?“ Král zařval smíchy. "Podle plánu. Tumaš." Vytáhl sto deset dolarů a dal je Petrovi. "Dlužíš mi dva dolary." "Dva dolary?" Petr vyvalil oči na peníze. "Co to je?" "Tvoje procenta." "Za co?" "Ježíš, snad jsi nemyslel, že chci, abys makal zadarmo? Zač mě máš?" "Rekl jsem, že to rád udělám. Jenom za tlumočení přece." "Nebudu brát peníze." "Ty jsi blázen. Sto osm babek, to je deset procent. Nebereš žádný dárek. Jsou tvý. Vydělal sis je." "Blázen jsi ty. Jak jsem si, krucinál, mohl vydělat sto osm dolarů z obchodu za dva tisíce dvě stě, když to je plná cena z toho nic nemáš? Já ty peníze nechci." měl bys za ně co koupit? Ty nebo Mac nebo Larkin?" Ovšemže měl; ale nebylo by to správně. A nerozumím, proč sto osm dolarů. "Petře, já opravdu nevím, odkud jsi spad. Podívej se, já ti to vyložím. Vydělal jsem na těch hodinkách tisíc osmdesát babek. Deset procent je sto ošum. Dal jsem ti sto deset. Dluhuješ mi dva dolary." "Jak to, krucinál, žes vydělal tolik, když." "Vysvětlím ti to. První příkazání byznysmana: koupíš lacino a prodáš drah. Když můžeš. Tak třeba dnes večer." Král vesele vyložil, jak převezl Proutyho. Když skončil, Petr Marlowe dlouho mlčel. Pak řekl: "Zdá se mi to no, zdá se mi to nečestné." "Na tom není nic nečestného, Petře. Obchod je založený na teorii, že prodáš draž, než jsi koupil. Jinak bys udělal bankrot." "Ano. Ale nezdá se ti tvůj zisk trochu vysoký?" "Sakra, vůbec ne. Všichni jsme věděli, že ty hodinky jsou padělaný. Jen Torusumi ne. A toho snad nelituješ, nebo jo? A on navíc ty hodinky prodá nějakému Číňanovi a ještě na tom vydělá." "A co když ne?" "Správně. Vem si Proutyho. Prodával falešný hodinky. Možná je někde ukrad, krucinál, co já vím? Ale dostal za ně málo, protože je špatnej obchodník. Kdyby našel odvahu, vzal si hodinky zpátky a šel pryč, byl bych ho zastavil a nabídl mu víc. Mohl mě napálit. Vykašle se na mě, když to s těma hodinkama vybuchne. Část mého rizika je v tom, že vždycky chráním své zákazníky - Prouty je tedy bezpečnej a dobře to ví. Průser budu mít já." "Co budeš dělat, když na to Torusumi přijde a vrátí se?" "Ten se vrátí," usklíbl se náhle Král jako malý kluk, "ale ne, aby mi nadával. Sakra, vždyť by ztratil tvář! Nikdy by se neodvážil přiznat, že jsem ho v obchodě převez. Jeho kumpáni by mu polámali žebra, kdybych jim to řekl. Určitě se vrátí, ale aby se pokusil příště převézt zase on mě." Zapálil si cigaretu a nabídl Petrovi. "Tak," pokračoval s blaženým výrazem. "Prouty dostal devět set babek minus mejch deset procent. Málo, ale zase ne tak strašně málo, a nezapomeň, že ty a já jsme riskovali. On ne. A teď naše vydání. Zaplatil jsem sto babek za vyleštění a vyčištění hodinek a za nový sklíčko. Dvacet Maxovi, kterej přivedl majora s hodinkama, a po deseti čtyřem strážnejm a dalších šedesát chlapcům, co dělali zeď s tím pokerem. Všechno dohromady tisíc sto dvacet. Dva tisíce dvě stě minus sto dvacet je rovnejch tisíc osmdesát. Deset procent z toho je sto osm. Amen." Petr Marlowe zavrtěl hlavou. Tolik čísel a tolik peněz a tolik vzrušení. Před chvílí ještě mluvil s nějakým Korejcem, a teď má sto osm - sto osm! - dolarů. Jakoby nic. Svatá makrelo! zajásal v duchu. To znamená dvacet kokosových ořechů nebo spoustu vajec. Mac! Teď mu má co dát jíst! Vejce, samozřejmě vejce. Najednou zaslechl hlas svého otce, tak jasně, jako kdyby stál vedle něho. A uviděl ho, vzpřímeného a podsaditého ve stejnokroji královského námořnictva: "Poslyš, synu, existuje něco, čemu se říká čest. Když s někým jednáš, říkej mu pravdu. Potom i on ti musí říkat pravdu, jinak je nečestný. Braň jiného stejně jako chceš, aby on bránil tebe. A když je někdo nečestný, nestýkej se s ním, jinak tě nakazí. Pamatuj si, jsou čestní lidé a špinavci. Jsou čestné peníze a špinavé peníze." Mé tohle nejsou špinavé peníze," slyšel namítnout sám sebe. "Král mi to přece právě vysvětlil. Považovali ho za hlupáka. Byl jen chytřejší než oni." "Pravda. Ale je nečestné prodat majetek člověka a říci mu, že cena byla o tolik nižší než ve skutečnosti." "Ano, ale." "Žádné ale, synku. Je pravda, že jsou různá pojetí cti - ale člověk musí žít jenom podle jednoho z nich. Dělej, co chceš. Je to na tobě. Některé problémy si člověk musí vyřešit sám. Někdy se musí přizpůsobit okolnostem. Ale pro lásku boží, dávej pozor. na sebe a na své svědomí - to za tebe nikdo neudělá. Musíš vědět, že nesprávné rozhodnutí tě někdy může zničit jistěji než kulka." Petr Marlowe držel peníze v rukou a usilovně přemýšlel, co všechno by s nimi mohl podniknout on, Mac a Larkin. Jedna miska vah se hluboko vychýlila. Peníze patří právem Proutymu jeho jednotce. Ty hodinky byly možná poslední věc,

kteřou měli. Možná, že kvůli těmto ukradeným penězům Prouty a jeho jednotka, z níž nikoho nezná, umřou. Kvůli jeho chamtivosti. Naproti tomu je tu Mac. Ten potřebuje pomoc teď, v této chvíli a Larkin taky. A taky já. Já taky, nesmím zapomenout na sebe. Král před chvílí řekl: "Nebereš žádné dárky." Ale já jsem od něho bral dárky. Spoustu dáreků. Co mám dělat, Bože, co mám dělat? Bůh však mlčel. "Děkuju. Děkuju za ty peníze," řekl Petr Marlowe. Dal je do kapsy. Cítil, jak ho tam páli. "Jakýpak díky. Vydělals je. Jsou tvý. Odvedl jsi za ně práci. Nic jsem ti nevěnoval." Král zářil a jeho radost mímila opovržení, které Petr cítil sám k sobě. "Pojď," řekl Král. "Ten první společnej obchod musíme oslavit. S mým mozkiem a s tvou malajštinou si budeme žít jako prasata v žitě." A hodil na pánev několik vajíček. Při jídle vyprávěl Petrovi, jak vyslal chlapce, aby koupili větší zásoby jídla, hned jak slyšel, že Jošima našel rádiový přijímač. "V tyhle díře musíš jít na hazard, Petříčku. Jasně. Řek jsem si, že Japonci nám chvíli budou šlapat na paty. Ale jenom těm, který na to nebudou připravený. Podívej Tex. Ten, chudinka pitomá, neměl ani těch pár babek, aby si koupil jedno všivý vejce. Podívej ty a Larkin. Kdyby nebylo mě, chudák Mac by se dotedka trápil. Ovšemže rád pomůžu. Rád pomůžu kamarádům. Člověk musí pomáhat kamarádům, jinak by bylo všechno na hovno." "Myslím, že máš pravdu," odpověděl Petr. Co to řekl za strašnou věc? Králový názory ho zraňovaly a nechápal, že americký způsob myšlení je v některých ohledech velice jednoduchý, stejně jednoduchý jako anglický způsob myšlení. Američan je pyšný na svou schopnost vydělávat peníze, a je na ni pyšný právem. Angličan, takový jako Petr Marlowe, je pyšný na své odhodlání dát se zabít za vlajku. Všiml si, že Král mrkl oknem ven a že mu v očích blýsklo pohrdání. Podíval se také a spatřil, že po cestičce sem přichází nějaký muž. Když vstoupil do světla, poznal ho. Plukovník Samson. Samson uviděl Krále a přátelsky mu pokynul. "Dobrý večer, desátníku," řekl a šel dál. Král odpočítal devadesát dolarů a podal je Petrovi. "Udělej pro mě něco, Petře. Přidej k tomu deset babek a dej to tomu chlapovi." "Samsonovi? Plukovníku Samsonovi?" "Jasně. Najdeš ho někde u věznice." "Dát mu peníze? Jen tak? Ale co mu mám říct?" "Řekni, že mu to posílám." Pane bože, pomyslel si užasle Petr Marlowe, copak Samson je taky na výplatní listině? To není možné! To nemohu udělat! Jsi můj přítel, ale nemohu přece jen tak přijít k plukovníkovi a říct: tady je sto dolarů od Krále. To nemohu! Král věděl, co se v Petrovi děje. Ach Petře, myslil si, ty jsi jako malý dítě! Blbě! Ale najednou si uvědomil, že ta nadávka patří spíš jemu. Petr je jediný člověk v táboře, o jehož přátelství stojí jediný člověk, kterého potřebuje. Rozhodl se proto, že mu otevře oči. Bude to tvrdá škola, Petříku, bude tě to asi hodně bolet, ale vtluču ti to do kebuly, kdybych ti ji měl rozbít. Musíš to tu přežít a budeš můj společník. ", řekl, "musíš mi věřit. Já tě nikdy nenechám ve štychu. Jestli jsi můj kamarád, tak mi věř. Jestli nechceš být můj kamarád dobře. Ale já bych chtěl, abys byl, peníze vezmi, předej je - nebo je tu nech a jdi." Petr Marlowe si uvědomil, že nadešel další okamžik pravdy.

Lidský život je samá křížovatka. A nejen jeho vlastní život, Jeho křížovatky se dotýkají mnoha ostatních. Věděl, že půjde-li jednou cestou, ohrozí spolu se svým životem i životy Maca a Larkina, neboť bez Krále budou bezbranní jako lidé v táboře. Bez Krále nebude výlet do vesnice. Byl si vědom, že sám by se takového riskantního podniku nikdy neodvážil, ani kvůli rádiovému přijímači ne. Půjde-li druhou cestou, dá v sázku své dědictví po předcích nebo zničí minulost svého rodu. Samson přece v armádě něco znamená, patří ke kastě, má pevné postavení, je bohatý. Petr Marlowe se narodil, aby se stal důstojníkem, stejně jako jím je jeho otec a jako jím bude jednou jeho syn. Takové obvinění mu Samson nikdy nemůže zapomenout. Ale jestli je Samson opravdu takový prodejní chlap, pak všechno, co ho učili, nemá stejně žádný smysl. Petr Marlowe pozoroval sám sebe, jako kdyby to byl někdo úplně jiný, kdo bere peníze, odchází do noci, jde po cestičce a setkává se s plukovníkem Samsonem. Slyšel, jak plukovník zašeptá: "Zdar, vy jste Marlowe, že ano?" Viděl jsem, jak mu předává peníze. "Král mě požádal, abych vám to dal." Viděl jak Samsonovi zazářily oči, když lakotně přepočítal peníze a strčil je do kapsy ošoupaných kalhot. "Že mu děkuju," slyšel Samsona zašeptat. "Řekněte mu, že jsem Greye zdržel o hodinu. Déle už to nešlo. Stačilo to, že ano?" "Stačilo. Přesně." A pak se Petr slyšel, jak říká: "Příště ho musíte zdržet déle nebo aspoň poslat vzkaz, vy smrade pitomá!" "Dělal jsem, co jsem mohl. Řekněte Královi, že se omlouvám. Moc toho lituji a víckrát se to nestane. Slibuji. Marlowe, vy přece víte, jak se věci mají. Je to trochu složitě." "Řeknu, mu, že se omlouváte." "Ano, ano, děkuju vám, Marlowe. Závidím vám. Jste mu tak blízko. Máte štěstí." Petr Marlowe se vrátil do amerického baráku. Král mu poděkoval, on poděkoval jemu a pak odešel. Vylezl na malý kopeček, odkud byl výhled za ostnaté dráty, a snil o tom, jak se ve svém spitfiru prohání po nebi, sám, vysoko na obloze, kde je všechno čisté, kde nejsou všiváci - jako já - kde je život zcela prostý a člověk může roztulovat s Bohem a cítit se částí Boha, kde se nemusí za nic a za nikoho stydět.

XII.

Petr Marlowe ležel v polospánku na pryčně. Muži kolem něho se probouzeli, vstávali, chodili na záchod, připravovali se na službu v pracovních skupinách, chodili z baráku a do baráku. Mike už si česal knír pod nosem, dlouhý od jedné špičky ke druhé patnáct palců; zapřísáhl se, že si ho neoholí, dokud se nedostane ze zajetí. Barstairs už stál na hlavě v jóginské pozici, Phil Mint se už dloubal v nose, partie bridže už začala, Raylins se už zase cvičil ve zpěvu, Myner už opět cvičil škály na dřevěné klaviatuře, kterou si sám vyrobil, kaplan Grover se už zase snažil všechny rozveselit a Thomas už zase nadával, že se opozdila snídaně. Ewart, který spal na lůžku nad Petrem, zasténal se spaní a pak spustil nohy z postele: "To byla ale mahu noc!" "Mlátils kolem sebe jako blázen." Petr Marlowe pronesl tuto poznámku už mnohokrát, neboť Ewart vždycky spal neklidně. "Promiň." Ewart vždycky říkal při této příležitosti "Promiň". Těžce seskočil na podlahu. Tady v Čangi neměl co pohledávat. Jeho místo bylo pět mil odtud, v táboře civilistů, kde byla jeho žena a celá rodina - snad. Styk mezi oběma tábory nebyl dovolen. "Dáme si sprchu a vypálíme postele," řekl Ewart a zív. Byl malé postavy, tmavovlasý a požívačný. "Dobrý nápad." "Člověk by neřekl, že jsme to dělali před třemi dny. Jak ses vyspal?" "Jako obvykle." Petr Marlowe však věděl, že nic nebylo jako obvykle. Poté, co přijal peníze. Po Samsonovi. Ostatní se už řadili do netrpělivé fronty na snídani, když Petr a Ewart vynášeli z baráku svou kovovou palandu. Oddělili horní postel od dolní, přinesli ze skříše pod barákem skořápky kokosových ořechů a suché palmové listy a rozdělali pod nohama postelí oheň. Hořícími listy přejížděli pod drátěnkami a země pod postelemi se brzo černala mrtvými blechami. "Prokristapána, vy dva," křikl na ně Phil. "Copak to musíte dělat před snídaní?" Byl to zatrpklý muž s

úzkou hrudi a řvavě rudými vlasy. Nevěnovali mu pozornost. Phil na ně vždycky křičel a oni vždycky vypalovali palandu před snídaní. "Bože, Ewarte," řekl Petr Marlowe, "člověk by řekl, že tolik blech by mohlo tu postel zvednout a odnést ji pryč." "Na dnešek v noci mě skoro vyhnaly z postele. Kurvy." Ewart 'v náhlém záchvatu vzteku dupal po bezvládných bleších tělíčkách. "Klid Ewarte." "Nemohu si pomoci. Mám tělo v jednom ohni." Když vypálili postele, nechali je vychladnout a začali čistit slamníky. To trvalo půlhodinku. Pak moskytiéry. Další půlhodinka. Za tu dobu postele vychladly. Opět je složili dohromady, odnesli nazpět do baráku a usadili do čtyř pečlivě vyčištěných plechovek plných vody. Dávali pozor, aby se okraje plechovek nedotýkaly kovových noh palandy. "Co je dneska za den, Ewarte?" zeptal se Petr roztržitě, když čekali u snídaně. "Neděle," Petra zamrazilo. Vzpomněl si na jinou neděli. Bylo to krátce poté, co ho zajala japonská hlídka. Byl té neděle v bandugské nemocnici a Japonci nařídili všem nemocným zajatcům, aby sebrali svých pět švestek a nastoupili na dvore, že půjdou do jiné nemocnice, na dvore se jich shromáždily stovky. Jenom vyšší důstojníci měli zůstat. Říkalo se, že ty později pošlou na Formosu. Zůstal i generál, zajatec s nejvyšší hodností, který chodil po táboře se sepjatýma rukama a neustále se modlil. Generál byl hezký člověk se širokými rameny. Stejnokroj měl mokrá, jak ho přemožitelé poplivali. Petr Marlowe vzpomínal, jak nesl svůj slavník výhni bandungských ulic, lemovaných pokřikujícími i zamlklými lidmi. Jak potom slavník odhodil. Byl příliš těžký. Jak potom padl, ale opět vstal, jak se potom otevřela a zavřela vrata věznice. Na dvore bylo místa dost, ale jeho a několik dalších zamkli strážní po jednom do maličkých cel. Ze stěn tam visely řetězy, v podlaze byla - záchod - a kolem ní výkaly, které se tam vrstvily zbytek podlahy pokrývala smrdutá sláma. Ve vedlejší cele byl zavřen nějaký maniak, člověk, kterého chytil amok, a než se podařilo Holanďanům přemoci ho, zabil tři ženy a dvě děti. Teď však už žalárnici nebyli Holanďané. Teď také oni seděli v celách. Maniak celé dny a celé noci řinčel řetězy a neartikuloval řval. Dole na dveřích Petrovy cely byla skulinka. Petr ležel na slámě, pozoroval nohy lidí, procházejících před dveřmi, čekal na jídlo a poslouchal, jak jiní vězňové vykřikují nadávky a umírají, neboť ve věznici řádil mor. Čekal, neustále čekal. Pak najednou byl klid a čistá voda, místo úzké skulinky pod dveřmi modré nebe, a kdosi mu smýval špinu z obličeje chladivou houbou. Petr otevřel oči a spatřil nad sebou laskavou tvář, a pak další tvář, a z obou vyzařoval takový mír, že si pomyslel, že umřel. Byli to však Mac a Larkin. Našli ho chvíli předtím, než byli vězňové odesláni do jiného tábora. Mysleli, že je Malajec jako ten maniak ve vedlejší cele, který stále ještě vyl a chřestil řetězy, neboť Petr v horečce také křičel malajsky a vypadal malajsky. "No tak, Petře," řekl Ewart. "Tady máš misku." "Děkuju," "Je ti dobře?" "Je mi dobře." Po chvíli Petr dodal: "Je krásné být naživu, nemyslíš?" Dopoledne se po táboře Čangi začala šířit novinka. Japonský velitel prý obnoví normální dávky potravin pro tábor na oslavu velkého japonského námořního vítězství. Velitel prý řekl, že americké loďstvo v Tichomoří bylo zcela zničeno, že americký pokus o vyloďení na Filipínách ztroskotat a že japonské síly se přeskupují v přípravě na invazi na Havaj. Pověsti a opačné pověsti. Názory a opačné názory. "Je to konina! Chtěj prostě zakrejt porážku." "Já myslím, že ne. Nikdy by nezvýšili dávky potravin na oslavu porážky." "Slyšíte ho? Zvýšili? Vrací nám přece jenom to, nač máme nárok! Kdepak, staroušku. Vzpomeň si na my slova! Ty svině japonský dostaly někde pěkně přes prdel. Vzpomeň si na mě!" "Jak můžeš, krucinál, vědět, jestli jsme nedostali přes prdel my? Máš snad rádio?" "Kdybych měl, tobě bych to nevykládal, to si piš!" "Mimochoodem, co je s Dáveném?" "S kým?" "S tím, co měl rádio." "Jo tak, už si vzpomínám. Já ho neznám. Jakej byl?" "Slyšel jsem, že docela obyčejnej. Škoda, že ho chytily." "Rád bych dostal do ruky toho parchanta, co ho udal. Vsadil bych se, že to byl někdo od letectva. Nebo nějaký Australan, Ty parchanti by za krejcar prodali duši." "Já jsem taky Australan, ty anglánskej pacholku!" "Ach. Klid! To byl jenom vtip. To jsou divný vtípy, ty blbe." "Buďte zticha, vy dva. Je moc horko. Dá mi někdo šluka?" "Tady, dej si jednoho." "Hergot, to je síla!" "Listí z papaje. Sám jsem ho sušil. Když si na to zvykneš, je to docela dobrý," "Podívej se!" "Kam?" "Tamhle na cestu. Marlowe!" "To je on? Krucifix! Slyšel jsem, že se spráh s Králem." "Proto ti ho ukazuju, blbče! Ví to už celej tábor. To jsi chrápal nebo co?" "Já se mu nedivím. Kdybych měl příležitost, spráh bych se s Králem taky. Má prej peníze, zlatý prsteny a žrádla, že by uživil celou armádu." "Já slyšel, že je teplazník. Ten Marlowe je prej jeho nová milá." "To je jistý." "Hovno je jistý. Král není žádnéj teplouš, jenom zloděj." "Já taky nemyslím, že by byl teplej. Ale rozhodně se vyzná. Parchant!" "Ať je teplej nebo ne, rád bych byl na místě toho Marlowa. Slyšel jste, že má celý balíky dolarů? Larkin a on prej koupili nějaký vejce a jedno celý kuře!" "Co blbneš. Tolik prachů nemá nikdo - kromě Krále. Oni přece mají slepice. Asi jim jedna chcipla, to je ono! A ty hned kecaš!" "Co myslíš, že se Marlowovi na tom pacholkovi líbí?" "Žrádlo. Co jinýho? To je přece jasný jako den." Petr Marlowe šel do nemocnice. V misce nesl kuřecí prsíčka, křídélko a stehýnko. Koupili s Larkinem za šedesát dolarů od plukovníka Fostera kuře, trochu tabáku a slib, že Radža, syn kohouta Zapadáka, oplodní jejich slepici. S Mácovým svolením se rozhodli dát Ňoň ještě jednou příležitost a nezabít ji, jak si zasloužila, protože všechna vejce, na nichž seděla, zasmrádla. Možná, že to nebyla její vina, řekl Mac, možná, že ten kohout, který patřil plukovníku Fosterovi, nestál za nic. Že všechno to jeho mávání křídly, natřásání a skoky na slepice bylo jenom na efekt. Petr Marlowe si sedl a pozoroval Maca, jak hltá kuře. "Bože, kamaráde, ani nepamatuju, kdy jsem byl naposled takhle plnej." "Prima. Vypadáš moc dobře, Mácu." Vypověděl mu, odkud sehnal peníze na kuře, a Mac řekl: "Bylo správný, žes ty peníze vzal. Prouty ty hodinky určitě buď ukradl, nebo padělal. Svinstvo udělal on, protože se pokusil prodat bezcenný kram. Caveat emptor, to si pamatuj, kamaráde." "Tak proč tedy," zeptal se Petr, "proč mám tedy tak zatraceně špatné svědomí? Ty a Larkin říkáte, že jsem udělal dobře. Ačkoliv Larkin si tím, myslím, není tak jist jako ty." "Takový je obchod, kamaráde. Larkin je účetní. To není byznys-man. Já přece vím, jak to chodí." "Ty jsi jen ubohý plantážník. Co ty, prosím tě, víš o byznysu? Celá léta jsi nevytáhl paty z plantáže!" "Abys věděl," naježil se Mac, "člověk musí být byznysman, aby byl dobrý plantážník. Každý den máš co dělat s Tamily a s Číňany - a to bys mrkal, jací ti jsou obchodníci. Ti znají, kamaráde, všechny obchodní triky, co existujou." Hovořili a Petr Marlowe byl rád, že Mac opět reaguje na jeho rýpání. Skoro si ani nevšiml, že přešli z angličtiny na malajštinu. Petr řekl jakoby mimochodem: "Vzpomínáš si na věc, jež sestává ze tří věcí?" Z bezpečnostních důvodů mluvil o rádiovém přijímači v podobenství. Mac se nenápadně rozhlédl, jestli nikdo neposlouchá: "Ovšem. Co je s ní?" "Jseš si teď jistý, jakou má chorobu?"

"Jistý ne - ale skoro jistý. Proč se ptáš?" "Ve větru jsem zaslechl šepot o léku, který léčí různé druhy nemocí." Mácova tvář se rozjasnila. "Wahlah," řekl. "Učinil jsi starého muže šťastným. Za dva dny opustím toto místo. Pak ke mně přivedeš toho, kdo šeptal." "Ne. To není možné. Musím to zařídit sám. A rychle." "Nerad bych na tebe přivolával nebezpečí," řekl zamýšleně Mac. "Větr přinesl naději. Jak je psáno v koránu, člověk bez naděje není víc než zvíře." "Bylo by lépe počkat, než se vystavovat smrtelnému nebezpečí." "Počkám. Ale znalost, kterou hledám, musím znát dnes." "Proč?" řekl Mac prudce anglicky. "Proč už dnes, Petře?" Petr Marlowe nadával sám sobě, že spadl do léčky, kterou se tak pečlivě snažil obejít. Věděl, že kdyby řekl o vesnici, Mac by se zbláznil starostmi. Ne snad, že by mu to mohl zakázat, ale Petr věděl, že kdyby ho Mac a Larkin požádali, aby nikam nechodil, nešel by. Co má teď, ksakru, dělat? Pak si vzpomněl na Královu lekci. "Dnes, zítra, na tom nezáleží. Jen mě to zajímalo," řekl a vynesl svůj trumf: vstal k odchodu. Nejstarší trik, jaký existuje. "Tak na shledanou zítra, Mácu. Možná, že sem s Larkinem zaskočíme ještě dnes večer." "Sedni si, kamaráde. Pokud ovšem nemáš nějakou práci." "Nemám." Mac znovu přešel na malajštinu. "Mluvil jsi pravdu? To 'dnes' nic neznamenalo? Duch mého otce mi pošeptal, že mladí lidé jsou ochotni podstoupit nebezpečí, kterých by se neodvážil ani sám ďábel." "Je psáno, že nedostatek věku nemusí znamenat nedostatek moudrosti." Mac se na Petra zkoumavě zadíval. Chystá ten chlapec něco? Něco s Králem? Nu, pomyslel si nakonec odevzdaně, Petr je v té víře s rádiem tak jako tak až po krk. Pronesl sem přece jeho třetinu, až z Jávy. "Cítím, že jsi v nebezpečí," řekl po dlouhé chvíli. "Medvěd může vztít lesním včelám med bez nebezpečí. Pavouk může lovit bez nebezpečí lovit pod kameny, protože ví, kde a jak může lovit." Petr se tvářil zcela nevinně. "Neboj se o mne, starý. Lovím jen pod kameny." Mac spokojeně přikývl. "Znáš mou láhev na vodu?" "Znám." Myslím, že onemocněla, když malou dírkou pronikla kapička vody, dotkla se jedné věci a ta věc začala hnit jako padlý strom v džungli. Ta věc je malá jako nepatrný hádek, slabá jako dešťovka, krátká jako šváb." Zasténal a protáhl se. "Strašně mě bolí záda," řekl anglicky. "Prosím tě, kamaráde, narovnej mi polštář, ano?" Petr Marlowe se sklonil a Mac mu zaseptal do ucha: "Kondenzátor, tři sta mikrofaradů." "Je to lepší?" zeptal se Petr, když se Mac uvelebil na posteli. "Prima, kamaráde, mnohem lepší. A teď vypadni. Už mě ty kecy unavují." "Kdybys nepovídal, ty lotře stará!" "Toho starého si nech, puki mahlu!" "Sendiri," řekl Petr a vyšel do slunce. Kondenzátor, tři sta mikrofaradů. Co je to, krucinál, mikrofarad? Větr od garáže sladce voněl benzínem a těžce olejem a mazadlem. Petr si dřepel do trávy vedle cesty a vychutnával tu vůni. Panebože, myslel si, jaké vzpomínky vyvolává. Letadla a Gosport a Farnborough a osm dalších letišť, spitfiry a hurricany. Ale na to teď myslet nemohu. Budu myslet na rádiový přijímač. Usadil se v lotosové pozici, pravá noha na levém stehnu, levá noha na pravém stehnu, ruce v klíně, kotníky a palce u sebe, prsty směřující k pupku. Už mnohokrát tak seděl. Pomáhalo mu to v přemýšlení, neboť ve chvíli, kdy přešla počáteční bolest, tělem se rozlila klidná pohoda a mozek pracoval lehce a bez zábran. Seděl tiše a zajatci, kteří chodili kolem, si ho sotva všimli. Nebylo to nic zvláštního vidět opáleného muže v sarongu, jak takto sedí ve slunečním žáru. Vůbec nic zvláštního. Teď tedy vím, co musím sehnat. Jakýmkoli způsobem. Ve vesnici by měli mít nějaký rozhlasový přijímač. Malajské vesnice jsou jako stračí hnízda, dá se v nich najít všechno. Petr se usmál ve vzpomínce na svou vesnici na Jávě. Našel ji vyčerpaný a ztracený v džungli, víc mrtvý než živý, daleko od pavučiny cest, která protíná Jávu všemi směry. Měl za sebou mnoho mil cesty. Byl 11. březen. Vojska na ostrově kapitulovala 8. března. Byl rok 1942. Tři dny bloudil džunglí, moskyti ho žrali zaživa, trní mu rvalo stejnokroj, pijavky sály krev a deště ho zalévaly přivalem vody. Od chvíle, kdy opustil letiště u Bandungu, nepotkal nikoho a neslyšel nikoho. Opustil svou letku nebo vlastně ubohé zbytky, které z ní zůstaly, opustil svůj hurrican. Než však utekl, postavil svému mrtvému letadlu - zohavenému pumami a kulkami - pohřební hranici. Muž musí svého zesnulého přítele aspoň pohřbit. Když přišel k vesnici, slunce právě zapadalo. Javanci, kteří ho obklopili, se chovali nepřátelsky. Ani se ho nedotkli, ale v očích jim blýskal hněv. Mlčky se na něho dívali, nikdo se ani nepohnul, aby mu pomohl. "Dáte mi jíst a pít?" zeptal se jich. Neodpověděli. Uviděl studnu, doklopýtal k ní sledován hněvivými očima a, zhluboka se napil. Pak si sedl a čekal. Vesnice byla malá, výborně skrytá v džungli. Zdálo se, že je docela bohatá. Bambusové a atapové domy stály na kůlech kolem návsi. Pod nimi byla spousta prasat a slepic. V ohradě vedle největšího domu odpočívalo pět vodních buvolů. Znamenalo to, že vesnice je na tom velmi dobře. Konečně ho zavedli do starostova domu. Mlčící domorodci ho sledovali až ke schodům, ale do domu nevtroučili. Usadili se na verandě, poslouchali a čekali. Starosta byl starý, ořechově hnědý a vrásčitý. A nepřátelský, dům měl jako všechny ostatní jednu místnost, rozdělenou atapovými stěnami na menší části. Uprostřed té, která byla určena ke stolování, rozhovorům a přemýšlení, stála porcelánová toaletní mísa i s dřevěnou sedačkou a víkem. Nevedl k ní žádný přívod. Byla umístěna na čestném místě na tkaném koberečku, před ní, také na koberečku, seděl starosta. Probodával Petra očima. "Co chceš, tuane?" Slovo tuan znělo jako nadávka. „Chci jen něco k jídlu a vodu, pane. A snad bych tu mohl chvilku zůstat, než se mi vrátí síly." "Říkáš mi pane. Ještě před třemi dny jste nám ty a ostatní běloši říkali špinavci a plivali jste po nás." "Já vám nikdy neříkal špinavci. Poslali mě sem, abych bránil vaši zem před Japonci." "Ti nás osvobodili od hnusných Holanďanů! Osvobodí celý dálný východ od bílých mocipánů!" "Možná. Myslím však, že jednou budete litovat dne, kdy přišli." "Odejdí z mé vesnice. Táhní s ostatními mocipány. Jdi, než zavolám Japonce!" Je psáno: „Přijde k tobě cizinec a žádá-li tě o pohostinství, dej mu je, abys získal přízeň Alláhu." Starosta na něho ohromeně vyvalil oči. Ořechově hnědá pleť, krátká kazajka baju, pestrý sarong a ozdobná čelenka v houstnoucím šeru. "Co ty víš o koránu a slovech prorokových?" "Jeho jméno buď pochváleno," řekl Petr Marlowe. "Korán přeložil do angličtiny během let už mnoho lidí." Bojoval o svůj život. Věděl, že bude-li moci zůstat ve vesnici, možná se mu podaří získat člun na cestu do Austrálie. Neuměl sice řídit člun, ale riziko stálo za to. Zajetí znamenalo smrt. "Jsi snad jeden z věřících?" zeptal se uzašlý starosta. "Petr Marlowe zaváhal. Lehce mohl předstírat, že je mohamedán. Součástí výcviku, kterým prošel, bylo studium Knihy islámu, důstojníci ozbrojených sil jeho veličenstva museli sloužit v mnoha zemích. Dědiční důstojníci se učili mnoha věcem mimo normální výcvik. Kdyby řekl ano, byl by určitě v bezpečí, neboť Jáva je převážně panstvím Mohamedovým." "Ne. Nejsem jedním z věřících." Byl unaven a cítil, jak mu docházejí síly. "Nebo to aspoň nevím. Učil jsem se věřit v boha. Otec nám říkával, mým sestrám a mně, že bůh má mnoho jmen. I křesťané říkají,

že je Svatá trojice - že jsou různé části boha. Myslím, že nezáleží na tom, co nazýváme bohem. Bohu je jedno, říkáme-li mu Ježíš, nebo Alláh, Buddha nebo Jehova, nebo dokonce jenom Ty! - protože je-li skutečně bohem, pak ví, že jsme jenom nedokonalí a o ničem toho příliš mnoho nevíme. Věřím, že Mohamed byl boží muž, boží prorok. Myslím, že Ježíš byl boží muž. Mohamed ho v koránu nazývá „nejbezúhonnějším mezi proroky“. Jestli je Mohamed poslední z proroků, jak tvrdí, nevím. Myslím, že my, lidé, si nemůžeme být jisti ničím, co má něco společného s bohem. Nevěřím však, že bůh je stařec s dlouhými bílými vousy, který sedí na zlatém trůnu vysoko v oblacích. Nevěřím, že se věfici dostanou do ráje, kde budou odpočívat na hedvábných pohovkách, pít víno a budou je obsluhovat krásné panny, nevěřím, že tímto rájem bude zahrada plná stromů s věčně zeleným listovím, čistými bystřinami a ovocnými stromy, jak slibuje Mohamed. Nevěřím, že andělům ze zad rostou křídla.“ Na vesnici se snesla noc. Kdesi zaplakalo dítě a matka je tichým laskavým hlasem uklidňovala. "Jednoho dne si budu jist, jakým jménem mám boha oslovit. V den své smrti." Starosta pokynul Petrovi, aby si sedl. "Můžeš zůstat, ale jen za jistých podmínek. Odpřísáhneš, že budeš ctít naše zákony a že budeš jedním z nás. Budeš pracovat v rýžových polích a ve vesnici jako každý muž. Ne více a ne méně než ostatní. Naučíš se našemu jazyku a budeš mluvit naším jazykem, budeš nosit sarong a nabarvíš si tvář našich tváří. Tvá výška a barva tvých očí budou křičet, že jsi běloch, ale barva tvé pleti, sarong a náš jazyk tě mohou po jistou dobu ochránit. Možná, že budeme moci tvrdit, že jsi zpoloviny náš člověk a zpoloviny běloch. Nedotkneš se bez dovození žádné z našich žen. A budeš mě bez odmluvy poslouchat." "Souhlasím." "Ještě něco. Skrývat nepřítelů Japonců je nebezpečné. Musíš vědět, že jestli přijde čas, kdy budu muset volit mezi tebou a mými lidmi a vesnicí, zvolím vesnici." "Rozumím. Děkuji ti, pane." "Přísahaj při svém bohu," - po tváři starého muže přeběhl náznak úsměvu - "přísahaj při bohu, že se podřizuješ těmto podmínkám a budeš je plnit." "Přísahám při bohu, že se jim podřizuji a budu je plnit. A že neudělám nic, čím bych vám všem ublížil." "Ublížeš nám už svou přítomností, synu," odpověděl stařec. Když se Petr pořádně najedl a napil, řekl starosta: "Teď už nebudeš mluvit anglicky. Jenom malajsky. Od této chvíle. Jedině tak se to můžeš rychle naučit." "Dobře. Ale mohu se tě ještě předtím na něco zeptat?" "Ano," "Jaký účel má ta toaletní mísa? Vidím, že k ní nevedou žádné trubky." "Nemá jiný účel než ten, že mi dělá dobře pozorovat tváře mých hostů a vidět, jak si v duchu říkají: „Co to ten chlap má za směšnou věc jako výzdobu svého domu?“" Stařec se začal zmnít hlasitým chechtotem, až mu po tvářích tekly slzy. Celý dům byl vzhůru nohama, jeho ženy mu přiběhly na pomoc a masírovaly mu záda a břicho. Také ony vřiskaly smíchem a Petr Marlowe s nimi. Petr se při vzpomínce usmál. To byl člověk! Tuan Abu. Ale dnes už nebudu myslet na svou vesnici, na přátele, které jsem tam měl, ani na N'ai, dceru vesnice, kterou mi dali, abych s ní spal. Teď budu myslet jen na rádiový přijímač a na to, jak seženu kondenzátor. Teď budu myslet jenom na ten noční výlet. Uvolnil se z lotosové pozice a trpělivě čekal, až mu žilami zase začne proudit krev. Seděl ve sladké benzinové vůni, kterou přinášel slabý větřík. Teď sem donesl také zvuk nábožné písně, zpívané tvrdými mužskými hlasy. Doléhala sem z amfiteátru, kde dnes byla pobožnost anglikánské církve. Před týdnem tam byla pobožnost katolická, před čtrnácti dny adventistů sedmého dne a před třemi nedělemi nějaké jiné církve. V Čangi k sobě byly církve velice tolerantní. Na hrubých lavicích amfiteátru seděla spousta zajatců. Někteří sem přišli, protože měli víru, někteří zase proto, že ji neměli. Někteří sem přišli něco dělat, jiní proto, že neměli na práci nic lepšího. Mši sloužil kaplan Drinkwater. Měl silný a melodický hlas. Upřímnost z něj přímo kapala, slova bible jím ožívala a přinášela naději, přinášela zapomenutí, že existuje Čangi a že člověku kručí v žaludku. Svině pokrytecká, pomyslel si Petr Marlowe nenávisť. Znovu se mu vybavil ten den. "Petře," pošeptal mu tenkrát Dave Dáven, "podívej se tamhle." Petr spatřil Drinkwatera v rozhovoru s vrásčitým desátníkem letectva, který se jmenoval Blodger. Drinkwaterova postel stála v baráku číslo 16 na nejlepším místě, hned u dveří. "To je asi jeho nový sluha," řekl Dáven. Prastará tradice se dodržovala i v zajateckém táboře. "Co se stalo s tím starým?" "S Lylesem? Můj sluha říkal, že je v nemocnici. Na šestém oddělení." Petr Marlowe vyskočil. "S pěšáky si Drinkwater může dělat co chce, ale žádného z našich nedostane." Došel k Drinkwaterově posteli: "Blodgere!" "Co chcete, Marlowe?" zeptal se Drinkwater. Petr si ho ani nevšiml: "Co tu děláte, Blodgere?" "Jenom jsem se přišel podívat na kaplana, pane," odpověděl Blodger a přistoupil blíž. "Špatně vás vidím." "Poručík letectva Marlowe." "Ach. Dobrý den, pane. Já jsem nový sluha pana kaplana, pane." "Odchod! A než přijmete místo sluhy, přijďte a zeptejte se mě!" "Ale pane." "Co si to o sobě myslíte, Marlowe?" vykřikl Drinkwater. "On přece není váš podřízený!" "Vaším sluhou nebude." "Proč?" "Protože to říkám. Odchod, Blodgere!" "Ale pane, já se budu o pana kaplana starat dobře, opravdu! Vynasnažím se." "Odkud máte tu cigaretu?" "Poslyšte, Marlowe," začal Drinkwater. "Držte hubu!" zarazil ho Petr. Osazenstvo baráku zmlklo a začalo se shromažďovat kolem nich. "Kdo vám dal tu cigaretu, Blodgere?" "Pan kaplan," zakoktal Blodger a ustupoval, postrašen ostřím Petrova hlasu. "Dal jsem mu své vajíčko. Slíbil mi, že za vajíčko, který dostávám každé den, mi bude dávat tabák. Já budu mít tabák a on vajíčka." "Na tom přece nic není," křičel Drinkwater. "Co je na tom špatného, když, tomu chlapci dám tabák? Vajíčka mi za to nabídl sám." "Byl jste nedávno na šestém oddělení?" zeptal se Petr Marlowe. "Žádal jste je, aby přijali Lylese? Vašeho starého sluha? Úplně oslepl viděte?" "To není má vina. Nic jsem mu neudělal." "Kolik vajíček vám dával Lyles?" "Žádná. Ani jedno." Petr Marlowe popadl bibli a vrazil ji Drinkwaterovi do rukou. "Přísahajte a budu vám věřit. Přísahajte, nebo vás tomu donutím!" "Přísahám," zasténal Drinkwater. "Ty parchante prolhaná," zařval Dáven, "viděl jsem tě, jak jsi žral Lylesova vajíčka! Všichni jsme tě viděli!" Petr Marlowe hrábl do Drinkwaterovy jídelní misky a vytáhl vajíčko. Hodil je kaplanovi do tváře a skořápky mu nacpal do úst. Drinkwater omdlel. Petr ho polil šálkem vody a kaplan přišel k sobě. "Bůh vám žehnej, Marlowe," zašeptal. "Bůh vám žehnej za to, že jste mi ukázal, že jdu po cestě hříchu." Klekl si ke své posteli: Pane, odpusť tomuto nehodnému hříšníkovi. Odpusť mi moje viny." Nedělní slunce pálilo a Petr Marlowe poslouchal Drinkwaterovo kázání. Blodger už dávno skončil na šestém oddělení, ale jestli mu tam pomohl Drinkwater, to Petr nemohl dokázat. Drinkwater měl odkudsi stále spoustu vajíček. Podle pocitu v žaludku Petr poznal, že je čas k obědu. Když se vrátil do baráku, ostatní už netrpělivě čekali ve frontě s jídelními miskami. Plné přiděly dnes ještě nebudou, a zítra taky ne. Ewart už to zjistil v kuchyni. Vše při starém. Tak dobře, ale proč si s tím aspoň nepospíší? Grey seděl v nohách postele. Ale ale, Marlowe," řekl, "vy ještě jíte s námi? To je ale příjemné překvapení." Ano, Greyi, pořád jsem tu

ještě na stravu. A co vy? Proč nejste někde venku a nehrajete si na četníky a na lupiče? Znáte to přece. To se kope do někoho, kdo se nemůže bránit." "Na to nemám chuť, staroušku. Jdu za něčím větším." lovu zdar." Petr vzal svou jídelní misku. Na druhé straně baráku na něho zamrkal kapitán Brough. "Policajti," zašeptal. "Jsou všichni stejní." "To je pravda." Brough se připojil k Petrovi: "Slyšel jsem, že máte nového kamaráda." "Mám." Petr se měl na pozoru. "Co by ne. Ale člověk někdy musí vylézt na strom, aby pořádně viděl." "Ach?" "Ano. Někdy se člověku takové přátelství může vymknout z ruky." "To se může stát kdekoliv." "Možná," ušklíbl se Brough. "Možná bychom spolu mohli jednou vypít kávu a promluvit si trochu." "Proč ne? Co třeba zítra? Po žvejkání." Nechtě použil Králova výrazu, ale neopravil se. Usmáli se s Broughem jeden na druhého. "Přišlo žrádlo!" křikl Ewart. "Díkybohu," zachrochtal Phil. "Petrě, dáš mi svou rejži za mou omáčku?" "Jak jsi na to přišel?" "Pokusit se snad můžu, ne?" Petr vyšel z baráku a stoupl si do fronty. Rýži rozdělával Raylins. To je dobře, pomyslel si Petr, dnes se nikdo nemusí bát, že nedostane svou porci. Raylinsovi bylo asi čtyřicet let a byl holohlavý. Býval zástupcem ředitele singapurské banky a jako Ewart patřil k malajskému pluku. V míru to byla výborná věc. Spousta večírků, kriket, pólo. Aby člověk něco znamenal, musel patřit k malajskému pluku. Raylins byl také členem dozorčí komise důstojnického klubu a bankety byly jeho koníčkem. Když mu dali do ruky pušku, řekli, že je válka, a dali rozkaz, aby vedl svou četou do útoku proti Japoncům, podíval se na plukovníka a rozesmál se. On se vyznal v útech. Nic mu to však nepomohlo, musel vzít dvacet mužů stejně nevytvořených jako byl on, a jít. Šli a najednou mu z dvaceti mužů zbyli tři. Ostatních třináct bylo naráz pobito, když padli do léčky. Čtyři byli jenom raněni. Leželi uprostřed cesty a křičeli. Jeden měl utrženou ruku a vytřeštěně zíral na pahýl, chytil si zdravou rukou stříkající krev a snažil se ji nalít zpátky. Jiný se smál, smál a sbíral své vyhrězlé vnitřnosti. Raylins viděl, jak po cestě přijíždí japonský tank a jak se z jeho hlavní blýská. Pak byl tank pryč a z těch čtyř zbyly jen skvrny na asfaltu. Raylins se podíval na tři zbývající vojáky. Ewart byl jedním z nich. Oni se podívali na něho. Pak hrůzou šilení se rozběhli do džungle. Ztratili se. Raylins byl náhle sám v hrůzné noci pijavek a divných hluků. Zachránilo ho malajské dítě, které ho našlo jak sedí a mumlá si cosi sám pro sebe, a dovedlo ho do vesnice. Vplížil se do budovy, kde byly uvězněny zbytky rozbité armády. Příštího dne zastřelili Japonci dva z každých deseti. Raylins a několik dalších zůstali v budově. Později je naložili na nákladní auto, odvezli do tábora a Raylins byl zase mezi svými. Nemohl však zapomenout na svého přítele Charlese, toho s vyhrězlými vnitřnostmi. Raylins trávil většinu času v jakési mlze. Za nic na světě nemohl pochopit, proč není ve své bance a nesčítá položky, i krásná čísla, a proč je v zajateckém táboře. V jedné věci však vynikal. Dokázal rozdělit neznámé množství rýže zcela přesně na správný počet porcí. Skoro do zrníčka. "Ach, Petře," řekl Raylins, když plnil Marlowovu misku, "ty jsi přece znal Charlese, vid?" "Ovšem, byl to výborný člověk." Petr ho neznal. Nikdo ho tu neznal. Myslíš, že je dostal zpátky do břicha?" zeptal se Raylins. Ale ano, určitě." Petr vzal misku a Raylins se obrátil k dalšímu. "Ach, kaplane Grovere, dnes je teplo, že ano? Vy jste přece znal Charlese, vidíte?" "Ano," řekl kaplan s očima upřenými na porci rýže. "Určitě je dostal zpátky, Raylins." "To je dobře. To rád slyším. Víte, je to takové legrační, mít najednou vnitřnosti venku." Raylinsovy myšlenky se zatoulaly do klimatizované kanceláře v sinnapurské bance a k ženě, kterou dnes večer uvidí, až přijde z práce domů, do pěkného malého bungalovu blízko dostihové dráhy. Počkat, myslel si, dnes máme k večeři jehně. Jehně! A dobré vychlazené pivo! Pak si budu hrát s Penelopou a paní bude spokojeně sedět na verandě a šít. "ach," řekl radostně, když spatřil Ewarta. "Ewarte, staroušku, nechceš k nám dnes přijít na večeři? Vezmi svou paní!" Ewart cosi zamumlal se zaťatými zuby. Vzal svou porci a odvrátil se. Klid, Ewarte," konejšil ho Petr. "Hled' si svýho! Co ty víš, jaký to je? Přisahám, že ho jednou zabiju." "Klid." Klid! Jsou mrtví! Jeho žena i dítě! Viděl jsem je. Ale co má žena a mé dvě děti? Kde jsou oni, co? Kde? Taky je někde zahrabali. Určitě jsou mrtví, po takové době. Určitě!" "Jsou v táboře pro civilisty." "Jak to, prokristapána, můžeš vědět? Ty to nevíš, já to nevím, a je to odtud jenom pět mil. Jsou mrtví! Ach můj bože." Ewart si sedl a dal se do pláče. Rýži a omáčku rozléval po podlaze. Petr sebral rýži a jakési listí, které plavalo v omáčce, a dal to Ewartovi zpátky do misky. "Příští týden ti dovolí poslat dopis. Nebo třeba i návštěvu. Velitel tábora se z Japonců pořád pokouší dostat seznam žen a dětí. Neboj se, jsou naživu." Ewartovy slzy a sliny padaly do omáčky. Petr vzal misku a šel z baráku. "Bud' zdrav, kámoši," řekl Larkin. "Byl ses podívat za Mačem?" "Byl. Vypadá náramně. Div se se mnou nepopral, když jsem se zmínil o jeho stáří." "Už by se měl vrátit." Larkin sáhl pod slavník a vytáhl rezervní jídelní misku. "Mám pro tebe překvapení!" Otevřel misku a ukázal Petrovi čtverec nahnědlé mazlavé hmoty, vysoký dva palce. "To je obrovské! Blačang! Kdes to, k čertu, sebral?" "Šlohnul jsem to, samozřejmě." "Ty jsi génius, plukovníku! Jak to, že jsem to necítil?" Petr si urýpl malý kousek blačangu. "Tohle nám vydrží hezkých pár týdnů." Blačang byla domorodá pochoutka, která se připravovala velice jednoduše. Ve správnou dobu jste si museli zajít k moři a nachytat do sítě myriády mrňavých mořských živočichů, kteří plavali v příboji. Ty jste pak nasypali do díry v zemi, vystlané chaluhami, chaluhami jste to přikryli, zasypali hlínou a asi dva měsíce nechali na pokoji. Pak jste to vykopali. Rybky zatím shnily a změnily se ve smrdutou pastu, jejíž pach vám div neutrhnuhl hlavu a vaše čichové ústrojí zničil aspoň na týden. Museli jste zadržet dech, vybrat pastu a upéci ji. Bylo ovšem nutno dávat velký pozor, odkud fouká vítr, protože jinak byste se zalkli smradem. Když vychladla, mohli jste ji nařezat na kostky a vydělat na ní celé jmění. Před válkou se prodávala kostka za deset centů. Teď možná malý úlomek za deset dolarů. Proč pochoutka? Byl to čistý protein. Mrňavý kousíček dokázal ochutit celý hrnec rýže. Ovšem, že z pasty bylo možné dostat úplavici. Když však ležela v zemi dost dlouho když byla dobře upečená a když k ní nemohly mouchy, bylo všechno v pořádku. Na to se však nikdy nikdo neptal. Člověk řekl jenom, "Ty jsi plukovníku!", dal si kousek do rýže a pochutnával si. "Doneseme trochu Mácovi, ne?" "Dobrý nápad. Ale určitě bude nadávat, že je nedopečený." "Mac by nadával, i kdyby to pekli andělé." Larkin se odmlčel. "Hej, Johnny," zavolal na hubeného dlouhána, který šel kolem a vedl na řetízku hubeného voříška. "Nechceš kousek blačangu, kámoši?" "Ty se ptáš?" Dali mu kousek na banánový list, promluvíli o počasí a zeptali se, jak se daří jeho psu. Johnny Hawkins ho miloval nade všechno na světě. Dělal se s ním o jídlo - bylo překvapující, co všechno ten pes dokázal pozřít - a spal s ním na jedné posteli. Tulák byl výborný kamarád. Johnny se s ním cítil jako civilizovaný člověk. "Nezahráli byste si dnes večer bridž? Přivedl bych čtvrtého," řekl Hawkins. "Dnes nemohu," řekl Petr Marlowe

a ohnal se po mouchách. Mohl bych říct Gordonovi odvedle," navrhl Larkin. "Prima. Po večeři?" Dobře, přijď." "Díky za blačang," řekl Hawkins na odchodu. Tulák radostně zaňafal. Jestli vím, jak dokáže uživit sebe i tu potvoru, ať jsem zatracenej," řekl Larkin. "Nebo jak ho dokáže ubránit před sežráním!" Petr Marlowe míchal rýží, aby chuť blačangu nasáklo každé zrníčko. Velice toužil svěřit se Larkinovi se svým dnešním nočním výletem. Věděl však, že by to bylo příliš nebezpečné.

XIII.

Zmizet z tábora bylo velmi jednoduché. Jenom krátký běh k té části šestinasobného plotu z ostatního drátu, která byla ve stínu, pak plot podlézt a tryskem do džungle. Když se zastavili, aby nabrali dech, zatoužil Petr Marlowe, aby seděl v bezpečí v táboře a hovořil s Mačem, Larkinem nebo dokonce i s Greyem. Tak dlouho jsem se chtěl dostat ven, říkal si v duchu, a teď, když jsem venku, mám takový strašný strach. Byl to podivný pocit - dívat se na tábor zvenčí. Americký barák stál sto yardů odtud. Po cestách přecházeli lidé. Hawkins šel vyvenčit psa. Táborem procházel korejský strážný. V některých barácích už zhasli; bylo už dávno po večerním apelu. Tábor však žil těmi, kdo nemohli spát. Takové to bylo vždycky. "Pojď, Petře," zašeptal Král. Zalezli hlouběji do džungle. Králův plán byl dobrý. Až do této chvíle. Když Petr přišel do amerického baráku, byl Král už připraven. "Na pořádnou práci musíš mít pořádný vybavení," řekl a ukázal mu dobře naolejovaný pár japonských holínek s jemnými podrážkami a měkkou, nevrzající kůží a černé čínské kalhoty s krátkou blůzou. O cestě do vesnice věděl jenom Dino. Svázal boty a šaty do dvou uzlíků a tajně je odnesl na výchozí stanoviště. Pak se vrátil, a když byl čistý vzduch, Petr a Král nenápadně odešli pod záminkou, že si jdou zahrát k Larkinovi bridž. Museli čekat nervy drásající půl hodiny, než mohli po krátkém běhu skočit do příkopu vedle drátů, převléci se a pomazat si obličej a ruce blátem. Když byli za drátem, Dino přišel sebrat odložené šaty. Džungle v noci. Tajemná a neproniknutelná. Petr Marlowe se však cítil jako doma. Bylo to jako na Jávě, jako v sousedství jeho vesnice, a tak jeho nervozita trochu povolila. Král neomylně udržoval směr. Šel touto cestou už po šesté. Šlapal, všechny smysly v pohotovosti. Museli projít ještě kolem jednoho strážného, který neměl stále stanoviště. Král však věděl, že většinou někde zalezl a spí. Po několika napjatých minutách, v nichž každý kus dřeva a každý listéček div nekřičel, že jdou, a každá větev je chtěla zadržet, přišli na stezku. Strážný byl někde za nimi. Stezka vedla k moři. A pak do vesnice. Sešli ze stezky a začali se pohybovat v kruhu. Nad tlustým stropem větví a listů trčel na bezmračném nebi srpek měsíce. Správné bezpečnostní osvětlení. Svoboda. Žádný ostatní drát a žádní lidé. Konečně soukromí. Na Petra to najednou sedlo jako noční můra. "Co je, Petře," zašeptal Král, který vycítil, že Petr není v pořádku. "Nic jenom zkrátka je to šok, když je člověk najednou venku." "Na to si zvykneš." Král mrkl na hodinky. "Ještě asi míli. Dostali jsme se sem moc rychle, tak radši počkáme." Našel si padlý strom, zarostlý křovím, a opřel se o něj. "Můžeme si odpočinout," Čekali a poslouchali zvuky džungle. Cikády, žáby, začířkání nějakého ptáka. Náhlé okamžiky naprostého ticha. Šramot jakéhosi zvířete. "Mám chuť na cigaretu." "Já taky." "Ale nesmíme." Králův mozek neodpočíval. Pracoval. Jedna mít naslouchala džungli. Druhá polovina znovu probírala u nadcházející obchodní transakce. Ano, říkal si Král v duchu, je to dobrý plán. Znovu se podíval na hodinky. Minuty se nekonečně vlekly. Tím víc času však měl na přemýšlení. Čím déle pracuješ na plánu před obchodem tím líp dopadne obchod. Aspoň na nic nezapomeneš a čeká tě větší zisk. Díkybohu za to, čemu se říká zisk! Chlap, který vymyslel obchod, byl opravdový génius. Kup lacino a prodej draho. Mysli! Chop se příležitosti a peníze se pohnou. A za peníze je všechno. I to nejlepší ze všeho - moc. Až se odtud dostanu, přemýšlel Král, stanu se milionářem. Vydělám tolik peněz, že proti tomu Fort Knox bude vypadat jako prasátko na střádání. Postavím si organizaci. Organizaci z chlapů věrných, ale ne moc chytrých. Mozky se dají vždycky koupit. A když jednou člověk pozná, jakou má kterej chlap cenu, může ho využít nebo zneužít jak se mu zlíbí. Na tom se točí svět. Je elita a pak to ostatní, Já patřím k elitě. A budu k ní patřit i potom. Už mi lidi nebudou nadávat, už mě nebudou honit od města k městu. To je minulost. To když jsem byl malej kluk. S tátou na krku - na krku s člověkem, kterej dělal číšníka, prodával benzín, roznášel telefonní seznamy, svázel odpadky nebo žebřil, aby měl na flašku. Já pak uklízel svinstvo. To už nikdy nebudu, teď budou jiní lidi uklízet moje svinstvo. Potřebuju jen pár mizernejch babek. Všichni lidé byli stvořeni jako sobě rovní jistá nezcizitelná práva" opakoval si Král v duchu. Poslouchej," zasyčel Petr Marlowe, náhle ve střehu. Z dálky doléhal slabý zvuk přibližujících se kroků, je to muž," zašeptal Petr a vlezl si hlouběji do křoví. "Domorodec." "Jak to krucinál, víš?" "Má na nohou malajský dřeváky. Řekl bych, že je starý. Má i krok. Poslouchej, už je slyšet, jak oddychuje." Za pár okamžiků se na tmavé stezce objevil domorodec a bezstarostně je minul. Byl to starý muž a na ramenou nesl chciplého kance. Dívali se, jak přešel a mizí. "Viděl nás," řekl znepokojeně Petr. "Hovno viděl." "Určitě viděl. Možná že myslel, že jsem japonský strážný, ale já se mu díval na nohy. Podle toho se to nejlíp pozná. Ztratil najednou rytmus." "Možná byla na stezce díra nebo kus dřeva." Petr zavrtěl hlavou. Přítel nebo nepřítel? přemýšlel Král horečně. Jestli je z vesnice, tak je to v pořádku. Celá vesnice ví, kdy přijde Král, protože všichni dostávají podíl od Čeng Sána, obchodníka. Nepoznal jsem toho člověka, ale to nic neznamená. Spousta domorodců byla při mejch předchozích návštěvách na nočním lovu ryb. Co dělat? Jít dál, vrátit se? "Chvilku počkáme a pak si ho nadejdeme. Jestli je to nepřítel, půjde do vesnice a ohlásí nás starostovi. Starosta by nám dal znamení, abysme rychle zmizeli." "Myslíš, že jim můžeš důvěřovat?" "Můžu, Petře." Král vstal. "Drž se dvacet yardů za mnou," Vesnici našli lehce. Snad až příliš lehce, pomyslel si podezřívavě Petr. Dívali se na ni z mírného svahu. Pár Malajců dřepělo na verandě a kouřilo. Tu a tam zachrochtalo prase. Vesnice byla obklopena kokosovými palmami a za nimi fosforeskovalo moře. Pár člunů se svinutými plachtami, tiše visící rybářské sítě. Po nebezpečí ani potuchy. "Zdá se, že je všechno v pořádku," zašeptal Petr. Král do něho náhle dloubl. Na verandě starostova domu seděl starosta a muž, jehož viděl v džungli. Oba Malajci spolu vážně rozmlouvali, pak přerušil ticho vzdálený smích a muž slézal po schodech dolů. Zaslechli, že něco zavolal. Ve chvíli k němu přiběhla nějaká žena. Sňala mu s ramen divokého vepře, odnesla ho k ohništi a narazila na rožeň. Brzy ji obklopili další Malajci. Žertovali a smáli se. "Tady je!" vykřikl Král. Od břehu moře přicházel vysoký Číňan. Za ním jakýsi domorodec svinoval plachtu malého rybářského člunu. Číňan došel ke starostovi, oba muži se pozdravili a pak si sedli a čekali. "Prima," zašklebil se Král. "Jdem." Vstal a - stále ve stínu -

přibližoval se ke starostovu domu z druhé strany. Tam byl k vysoké verandě přistaven žebřík. Král po něm začal šplhat a Petr těsně za ním. Téměř okamžitě, jak vstoupili na verandu, kdosi žebřík odnesl. "Tabé," usmál se Král na Čeng Sana a na starostu. "Je dobré tě vidět, tuane," řekl starosta Sutra a namáhavě se rozmyšlel nad každým anglickým slovem. "Ty makan jíst, ano?" Ukázal v úsměvu své zuby, potřísněné betelovou šťávou. "Trima kassih. Děkuju." Král podal ruku čeng Sanovi, "Jak se vede Čeng Sane?" "Já dobrý čas. Víš, já," Čeng San hledal správný výraz. v dobrý čas snad." Král ukázal na Petra. "Iči-ban přítel. Petře, řekni jim něco, víš ; přece, pozdravy a takový voloviny. Do práce, chlapče." Usmál se, vytáhl balíček cigaret a všem dokola nabídl. "Můj přítel a já ti děkujeme za uvítání," začal Petr Marlowe. "Vážíme si tvého laskavého pozvání, abychom s tebou pojedli, neboť víme, že v tuto dobu je jídla nedostatek. Jistě jen had v džungli by mohl odmítnout laskavost tvé nabídky." Tváře Čeng Sana i starosty se rozzářily. "Wal - lah," řekl Čeng San. "Bude dobré moci mluvit skrz tebe s mým přítelem Rádžou všechna slova, která jsou v mých bídných ústech. Mnohokrát jsem už chtěl říci něco, k čemu jsme ani já, ani zde můj dobrý přítel Sutra nemohli najít slov. Řekni Rádžovi, že je moudrý a chytrý muž, když si našel tak výtečného tlumočníka." "Říká, že jsem docela dobrej tlampač," řekl Petr vesele. Byl už naprosto klidný. "A je rád, že si s tebou může pořádně pokecat." „Pro lásku boží, zůstaň u ty tvý vznešený angličtiny. Když mluvíš jako já, vypadáš jako lump." "A já jsem tak pilně studoval Maxe," řekl schliple Petr. "Toho neštuduj." "On ti říká Rádža! Od nynějška ti tak budu říkat. Chci říct odtedka." "Nekecej, Petře!" "Samo brácho!" "No tak, Petře, nemáme moc času. Řekni Čeng Sanovi, že pokud jde o ten obchod." "Teď ještě nemůžeš mluvit o obchodě, staroušku," řekl Petr pohoršeně. "Všechno bys zkazil. Nejdřív musíme vypít kávu, něco pojmít a pak teprve můžeme začít." "Začneme hned." "Uražíš je. A moc. Dej na má slova." Král chvilku přemýšlel. No, řekl si, když si koupíš mozek, bylo by špatný ho nevyužít - pokud nemáš v ruce nějaký trumf. Na tom pořádně obchodník moc vydělá, nebo udělá bankrot - když přebije takzvané mozek trumfem. Ale v tomhle případě žádný trumf neměl a tak jen pokývl. "Dobře, ať je po tvém." Kouřil a poslouchal, jak Petr hovoří se starostou a s Čiňanem. Pokradmu pozoroval Čeng Sana. Měl lepší oblek než posledně. Na ruce nový prsten s kamenem, který vypadal jako safír, asi pět karátů. Jeho hezká, čistě vyholená tvář měla barvu medu. Byl pěkně učený. Ano, Čeng Sanovi se daří dobře. Teď starý Sutra. Tomu se asi tak dobře nevede. Má starý sarong s odřenou lemovkou, žádné šperky. Posledně měl zlatý prsten. Teď ho nemá a jeho otisk na místě, kde býval, je skoro neznatelný. To znamená, že si ho nestáhl jen pro dnešní večer. Poslouchal tiché hlasy žen, které klábosily v jiné části domu, a nádherné ticho noční vesnice. Nezaskleným oknem přinášel vítr vůni pečeného kance. To znamená, že vesnice opravdu potřebuje Čeng Sana - spojku s černým trhem ryb, které vesnice měla prodávat přímo Japoncům - a tak pro něho připravují hostinu. Nebo možná dědek, co chytil to divoký prase, dělá večírek pro své přátele. Ale zástup okolo ohniště čeká nedočkavě, zrovna tak nedočkavě jako my. Jasně, mám hlad. To znamená, že v Singapuru jde asi do tuhýho. V takovýhle vesnici by měla bejt spousta jídla a pití a všeho. Čeng Sanovi se asi moc nedaří pašovat jejich ryby na černé trh. Možná že si ho všimli Japonci. Možná má na kahaní! Možná že potřebuje vesnici víc než ona jeho. A jenom se jim tak předvádí - s těma šatama a šperkama. Možná že Sutra má špatnejch obchodů s ním až po krk a chystá se ho vyměnit za jinýho šmelináře. "Hej, Petře," řekl Král. "Zeptej se Čeng Sana, jak jdou v Singapuru obchody s rybama." Petr Marlowe otázku přeložil. "Říká, že obchody jdou dobře. Nedostatek potravin je takový, že může platit nejlepší ceny na ostrově. Ale říká, že Japonci začali pronásledovat obchodníky. Každým dnem je to těžší. A porušení zákonů je čím dál tím dražší." Aha! Mám té! zajásal Král. Čeng sem tedy nepřišel jenom kvůli obchodu se mnou. Přišel kvůli rybám a vesnici. Jak bych toho moh využit? Vsadil bych se, že Čeng Saň má potíže s dodávkama zboží. Možná, že Japonci pochytili nějaký člun a zůstali režim. Starej Sutra není hlupák. Když žádný peníze, tak žádný obchod. A Čeng Saň to ví. Žádný dělati obchodovati! Starej Sutra prodá ryby jinýmu. Tak je to. Král došel k názoru, že může dělat drahoty, a v duchu zvýšil cenu. A už tu bylo jídlo. Pečené sladké brambory, smažený baklažán, kokosové mléko, tlusté kousky vepřového. Banány, Papaje. Král si všiml, že na stůl nepřišlo "milionářské zeli", ani jehněčí, ani hovězí, ani sladké maso, které Malajci tak milují. Jo, jde jim opravdu z tlustýho do tenkýho. Jídlo nosila na stůl starostova hlavní žena, stará vrásčitá babka. Pomáhala ji Sulina, jedna ze starostových dcer. Krásná, s pěknými tvary s medovou pletí. Voňavá. V čistém sarongu na jejich počest. "Tabé Same," mrkl Král na Sulinu. vyprskla smíchem a stydlivě se snažila zakrýt rozpaky. "Same" vyvalil oči Petr Marlowe. "Jasně," odpověděl Král suše. "Připomíná mi mého bratra." "Bratra?" Petr se na něho užasle podíval. "To je vtip. Já žádnýho bratra nemám." "Ach" Petr se na chvilku zamyslel a pak se zeptal. "A proč ji říkáš zrovna Same?" "Ten starej nás nepředstavil," odpověděl Král, nedívaje se přitom na dívku, "tak jsem jí prostě dal jméno Sam. Myslím, že sedí." Sutra věděl, že se hovoří o jeho dceři. Udělal chybu, že ji sem pustil. V jiných dobách by byl možná rád, kdyby si jí některý z tuanů všiml a vzal si ji do svého bungalovu na rok na dva jako milenkou. Vrátila by se pak do vesnice zběhlá v tom, co dělá mužům radost, s pěkným věnem, a bylo by snadné najít pro ni dobrého ženicha. Tak by to byl jistě udělal dřív. Teď by to však vedlo leda k chvatnému spojení někde v džungli, a v tom Sutra neviděl pro svou dceru žádnou výhodu, i když už bylo načase, aby se stala ženou. Předklonil se a nabídl Petrovi vybraný kousek vepřového: "Tuto snad povzbudí tvou chuť?" "Děkuji ti." "Můžeš odejít, Sulino." Petr Marlowe vycítil ze starcovy hlasu, že Sutra dospěl ke konečnému závěru, a zahlédl stín strachu, který dívka přeběhl po tváři. Uklonila se a odešla. Stará žena zůstala, Sulina, opakoval si Petr, a pocítil dávno zapomenutý nepokoj. Není tak hezká jako N'ai, která neměla jedinou vadu, ale je stejně stará a pěkná. Asi tak čtrnáctiletá a zralá. Můj Bože, jak zralá. "Nechutná ti snad jídlo?" zeptal se čeng San, pobaven tím, jak děvče na Petra zapůsobilo. Možná, že by se toho dalo obchodně využít. "Naopak. Je příliš dobré, neboť můj jazyk v poslední době není zvyklý na tak vybrané pochoutky." Petr si vzpomněl, že na Jávě je taktní mluvit o ženách jenom v podobenstvích. Obrátil se na Sutru: "Kdysi dávno řekl jeden moudrý guru, že jsou mnohé druhy potravy. Některé pro žaludek, některé pro oko a některé pro ducha. Dnes večer jsem měl potravu pro žaludek, a promluvy tvé a tuana čeng Sana byly potravou pro mého ducha. Jsem syt. Přesto však mi byla - nám byla - nabídnuta i potrava pro oko. Jak ti mohu poděkovat za tvou pohostinnost?" Sutra svařil obličej. Dobře řečeno. Uklonil se tedy v poděkování za poklonu a řekl prostě: "Je to moudrá řeč. Možná že za

čas bude tvé oko opět hladové. Musíme si jednou znovu promluvit o moudrosti předků." "Co koukáš, jako bys vyhrál milión, Petře?" "Jsem jenom sám se sebou moc spokojený. Právě jsem mu řekl, že se nám to jeho děvče moc líbí." "To bych řekl! Štramanda! Co kdybys ji pozval, aby si k nám přisedla na kafe?" "Pro lásku boží!" Petr se snažil mluvit klidně. "To přece nejde jen tak přijít a dát si s ní hned rande! Všechno má svůj čas!" "Krucinál, to není po americku. Potkáš holku, tobě se líbí ona, jí se líbíš ty, tak se jde na věc!" "Nemáš kapku jemnosti!" "To možná ne, ale zato jsem měl spoustu holek." Rozesmáli se a Čeng Saň byl zvědavý, co si to vyprávěli za vtip. Petr prohlásil, že Král řekl: "Měli bychom si otevřít obchod ve vesnici a do tábora se už nevracet." Nad šálky kávy začal Čeng Saň s ořukáváním: "Řekl bych, že přijít sem v noci z tábora je nebezpečné. Nebezpečnější než má cesta do vesnice." V prvním kole vyhráváme, pomyslel si Petr Marlowe. Teď byl Čeng Saň podle orientálních zvyklostí v nevýhodě, protože ztratil tvář tím, že začal mluvit o obchodu první. Petr se obrátil ke Královi: "Tak, Rádžo, dej se do toho. Zatím vedeme jedna nula." "Vedem?" "Ano. Co mu mám říct?" "Řekni, že mám pro něj velkej obchod. Diamant. Čtyři karáty. Zasazený v platině. Bezvadnej, modrobílej. Chci za něj pětaticet tisíc dolarů. Pět tisíc britskejch malajskejch a zbytek v těch japonskejch hadrech." Petr vyvalil oči. Díval se přitom na Krále, takže Čiňan jeho překvapení neviděl. Ale Sutra si ho dobře všiml. Seděl tu pohodlně opřený a chystal se vychutnávat nadcházející souboj. Mohl si to dovolit. On sám tu nebyl jako obchodní partner, ale jenom jako člověk, jehož láska čekala provize za zprostředkování. O čeng Sana neměl strach - věděl, že se vyzná. Petr Marlowe tlumočil. Rozměry nabízeného obchodu jsou takové, že se v nich lehce ztratí nějaký ten přestupek proti zdejším společenským pravidlům. A chtěl Čiňanem otrást. Čeng San se viditelně rozzářil, protože něco takového nečekal. Přál si diamant vidět. "Řekni mu, že ho s sebou nemám. Řekni mu, že ho dodám během deseti dnů. Řekni mu, že peníze musím dostat tři dny před dodáním, protože majitel ho nedá z ruky, dokavad nebude mít prachy. Čeng San věděl, že Král je čestný obchodník. Když říká, že prsten má a že ho dodá, tak ho určitě dodá. Vždycky dodržel slovo, ale pustit tolik peněz do tábora, kde Krále nemůže kontrolovat - no to je skutečné riziko. "Kdy se budu moci na prsten podívat?" zeptal se. "Řekni mu, že jestli chce, může za sedm dní přijít do tábora." Musím tedy dát peníze předtím, než si budu moci diamant třeba jen prohlédnout, pomyslel si Čeng San. To je nemožné a tuan Rádža to ví. Velice špatný obchod. Jestli má opravdu čtyři karáty, mohl bych za něj dostat padesát až sto tisíc dolarů. Znáám koneckončů Čiňana, který umí tisknout bankovky. Ovšem pět v malajských dolarech - to je jiná věc. To bych musel nakoupit na černém trhu. Šest ku jedné by bylo drahé, dvacet ku jedné laciné. "Řekni mému příteli Rádžovi," prohlásil konečně, "že to jsou velice divné obchodní podmínky. Musím proto přemýšlet déle, než je u muže obchodu zvykem." Přešel k oknu a díval se do tmy. Čeng San měl už války a tajných machinací, které jako obchodník musel provádět, až po krk. Přemýšlel o noci, hvězdách a hlouposti lidí, kteří bojují a umírají za něco, co nemá trvalou hodnotu. Věděl, že silní přejíží a slabí zahynou. Myslel na svou ženu a děti, tři syny a dceru, a na to, co by jim rád obstaral, aby žili co nejpohodlnějším životem. Myslel také na druhou ženu, kterou by si rád koupil. Tak nebo onak - měl by na tento obchod přistoupit. Riziko je obrovské, ale důvěřovat Králi se vyplácí. Cena je slušná, říkal si v duchu. Ale jak si zajistit co nejlépe ty peníze? Měl by najít prostředníka, kterému by mohl věřit. To by musel být některý ze strážných. Strážný by si mohl prohlédnout prsten a předat peníze, až by zjistil, že je prsten pravý a váha odpovídá. Pak by ho tuan Rádža předal jemu, osobně zde ve vesnici. K tomu už by strážného nepotřeboval. Natolik strážným důvěřovat nemůže. Mohli bychom si možná něco vymyslet - že ty peníze jsou půjčka singapurských Čiňanů tábora. Ne, to není dobré. Strážný přece musí zkontrolovat prsten. Strážný by tedy musel vědět úplně všechno. A chtěl by za to velkou odměnu. Čeng Saň se obrátil nazpět ke Králi. Všiml si, jak se Král potí. Ach, pomyslel si, ty si moc přeješ, aby se tenhle obchod uskutečnil. Ale možná víš, že já taky. Ty a já jsme jediní lidé, kteří jsou schopni takový obchod uzavřít. Nikdo nemá jako obchodník takové jméno jako ty - a nikdo jiný než já není schopen opatřit tolik peněz. "Tak, tuane Marlowe. Mám plán, který snad uspokojí nás oba, mého přítele Rádžu i mne. Nejprve se musíme dohodnout na ceně. Cena, o níž jsme mluvili, je příliš vysoká, ale to v této chvíli není důležité. Za druhé se oba musíme shodnout na prostředníku, na strážném, jemuž oba můžeme důvěřovat. Za deset dní dám strážnému polovinu obnosu. Strážný si prohlédne prsten. Bude-li pravý, jak tvrdí jeho majitel, strážný předá mému příteli Rádžovi peníze. Rádža mi pak předá prsten zde ve vesnici. Přivedu s sebou odborníka, který kámen převáží. Pak vyplatím druhou polovinu obnosu a vezmu si kámen." "Řekni mu, že souhlasím. Ale musím dostat celý obnos. Ten chlapík mi nedá prsten, dokavad nebude mít prachy v ruce." Petr překládal a Král pozorně poslouchal. "Řekni tedy mému příteli Rádžovi, že dám strážnému tři čtvrtiny dohodnuté ceny, aby mohl s majitelem vyjednávat." Čeng Saň si byl jist, že pětasedmdesát procent ceny je určitě víc, než Král majiteli zaplatí. Král by tedy riskoval jenom svůj zisk, neboť určitě je tak dobrý obchodník, že z toho pětadvacet procent získá. Král se třemi čtvrtinami počítal. To mu poskytne spoustu manévrovacího prostoru. Možná, že se mu podaří srazit pár dolarů i z sumy, kterou žádá majitel, z devatenácti tisíc pěti set. Jo, kostra je dobrá. Teď se pustíme do masa. "Řekni mu, že souhlasím. Koho chce jako prostředníka?" "Torusumiho." Král zavrtěl hlavou. Chvilí přemýšlel a pak řekl přímo Čeng Sanovi: "Co takhle Immuriho?" "Řekni mému příteli, že bych dal přednost jinému. Snad Kiminovi. Král hvízdal. To je ten desátník! Ještě nikdy jsem s ním neobchodoval. To je příliš nebezpečné. Musí to být někdo, koho znám. "Šagata - san?" Čeng San přikývl na souhlas. To byl člověk, kterého chtěl za prostředníka od počátku, ale nechtěl ho navrhnout sám. Chtěl zjistit koho si přeje Král - byla to poslední zkouška jeho čestných úmyslů. Ano, Šagata je dobrý. Nepříliš chytrý, ale stačí to. Už s ním měl co dělat. Dobře. "A teď cena," řekl Čeng San. "Navrhuji toto: čtyři tisíce japonských dolarů za karát. Celkem šestnáct tisíc. Čtyři tisíce v malajských dolarech v kursu patnáct ku jedné." Král krátce zavrtěl hlavou a obrátil se na Petra: "Řekni mu, že se s žádným smlouváním nebudu zahazovat. Chci třicet tácu a pět tácu v malajských dolarech v kursu osm ku jedné, všechno v malejch bankovkách. Tím to hasne." "Měl bys trochu smlouvat," řekl Petr. "Co říct nejdřív třiatřicet tisíc, pak." Král znovu zavrtěl hlavou. "Ne. A až budeš překládat, určitě přelož, že se nebudu zahazovat." Petr se váhavě obrátil k Čeng Sanovi: "Můj přítel říká toto: nechce se zabývat jemnostmi smlouvání. Jeho konečná cena je třicet tisíc a pět tisíc v malajských dolarech v poměru osm ku jedné. Všechno v malých bankovkách." K jeho úžasu Čeng San okamžitě odpověděl: "Souhlasím." Ani jemu se do smlouvání

moc nechťelo. Cena byla slušná a vycítil, že Král je tvrdý jako žula. V každém obchodě nadejde okamžik, kdy se člověk musí rozhodnout: ano nebo ne. Rádža je dobrý obchodník. Potřásl si rukama. Sutra se usmál a dal přinést láhev saké. Pili jeden druhému na zdraví tak dlouho, až byla prázdná. Pak se domluvili na podrobnostech. Za deset dní v době nočního střídání stráží přijde Šagata do amerického baráku. Bude mít u sebe peníze a prohlédne si prsten, než je Královi předá. Za tři dny se Král a Petr setkají s Čeng Sanem zde ve vesnici. Kdyby Šagata z nějakého důvodu nemohl dodržet smluvené datum, přijde druhý nebo třetí den. A kdyby nemohli dodržet datum schůzky ve vesnici Král s Petrem, přijdou sem o den později. Čeng San pak pronesl a přijal obvyklé poklony, a prohlásil, že musí využít přílivu. Uklonil se a Sutra ho šel doprovodit ke břehu. U člunu se začali zdvořile hádat o dodávkách a cenách ryb. Král byl nadšený úspěchem: "Prima, Petře! Dokázali jsme to!" "Byl jsi senzační! Když jsi mi řekl, abych mu s tou cenou dal takovou ránu do zubů, myslel jsem, že je konec. Takové věci se prostě nedělají." "Měl jsem to promyšlený," řekl Král krátce. Dal si do úst kousek masa a dodal: "Dostaneš deset procent - ze zisku, samozřejmě. Ale budeš si to muset zasloužit, ty pacholku stará!" "Budu dít jako kuň! Panebože, taková spousta peněz! Třicet tisíc dolarů - to bude kopec bankovek, vysoký aspoň stopu!" "Vyšší," řekl Král, stejně vzrušený jako Petr. "Panebože, ty máš nervy! Jak jsi, prokristapána, přišel na tu cenu? A on na ni přistoupil! Pár vět - a bác! Jsi bohatý!" "Než k tomu dojde, dá to ještě hodně makání. Spousta věcí může vybuchnout. Obchod je obchod, až když je zapláceno a prachy v bance." "To jsem si nikdy neuvědomil." "Obchodní pravidlo. Kecy se nepočítají. Jenom ty zelený papírky." "Ale stejně je to senzace. Jsme pryč z tábora, břicha máme plná víc než v táboře za týden a vyhlídky jsou báječné! Jsi prostě zatracený génius!" "Počkáme a uvidíme, Petře." Král vstal. "Počkej tady. Vráť se asi za hodinu. Mám tu ještě jeden menší obchod. Když odtud zmizíme za dvě hodiny, bude to v pořádku. Do tábora dorazíme před svítáním. To je nejlepší doba. To jsou všichni strážný ospalý jako koťata. Zdar." A zmizel. Petr najednou pocítil tíhu samoty a začal se trochu bát. Kristepane, co šel dělat? A kam? Co když přijde pozdě? Co když se vůbec nevrátí? Co když do vesnice přijde nějaký Japonec? Co když se budu muset rozhodnout sám? Mám se za ním jít podívat? Když se před úsvitem nevrátíme, kristepane, Japonci na to přijdou a budeme muset utíkat. Kam? Možná, že by nám pomohl Čeng Saň! Ne, to je moc nebezpečné! Kde vůbec bydlí? Dokázali bychom se dostat do přístavu a ukradnout nějaký člun? Třeba bychom se mohli dostat k partyzánům, kteří prý tu někde jsou. Seber se Marlowe, ty zbabělče zatracená! Chováš se jako tříleté dítě! Potlačil úzkost a znovu si sedl. Pak si náhle vzpomněl na kondenzátor, tři sta mikrofaraďů. "Tabé tuan" usmála se Kaseh, když Král vešel do jejího domu. "Tabé Kaseh!" "Ty rád jídlo, ano?" Zavrtěl hlavou, objal ji a ruce mu přejely po jejím těle. Stála na špičkách a držela ho kolem krku. Vlasy jí padaly až k pasu jak chochol z černého zlata. "Dlouhá doba," řekla Kaseh tiše. "Dlouhá doba," odpověděl Král. "Vzpomínalas na mě?" "Ehm," zasmála se, jak se jí podařilo napodobit Královu výslovnost. "On už přišel?" Zavrtěla hlavou. "Nerada tuto věc, tuane. Má nebezpečí." "Všechno má nebezpečí." Zaslechli kroky a brzo na dveře padl stín. Vešel malý tmavý Čňan. Na sobě sarong a na nohou indické sandály. V úsměvu ukázal polámané a zkažené zuby. Na zádech měl přivázanou domorodou mačetu - parang - v pochvě od bodáku. Král si všiml, že kovové pouzdro se leskne olejem. Nedá žádnou práci vytrhnout parang a useknout někomu hlavu. Jakoby nic. Za opaskem měl muž revolver. Král požádal Kaseh, aby ho spojila s partyzány, kteří operují v Johore, a výsledkem byl tento muž. Většina partyzánů byli bývalí bandité, kteří teď bojovali proti Japoncům pod vlajkou komunistů a dostávali za to od nich zbraně. "Tabé mluvíte anglicky?" zeptal se Král a přinutil se k úsměvu. "Proč ty chceš mluvit s námi?" ..Myslel jsem, že se mužem o něčem domluví." Čňan zašilhal po Kaseh. Kaseh bázněv ustoupila. "Zmiz, Kaseh," řekl Král. Nehlučně odsunula korálový závěs a odešla do druhé části domu. Čňan se za ní díval. "Ty šťastný," řekl Královi. "Moc šťastný, má dá radost dva - tři muži jedna noc. Ne?" "Chceš mluvit obchodně? Jo nebo ne?" "Pozor bělochu. Možná řeknu Japoncům ty tady. Možná řeknu japoncům vesnice bezpečná pro bílé zajatce. Oni pak zabijou vesnici." "Takhle bys přišel rychle o hlavu." Čňan cosi zamumlal a dřep si na paty. Výhružně povytáhl pochvy. "Možná vezmu ženu teď." Ježíši, pomyslel si Král, asi jsem udělal chybu. "Mám pro vaše lidi návrh. Kdyby válka najednou skončila nebo kdyby si Japonci vzali do hlavy, že nás, zajatce, pobijou, chtěl bych, abyste byli někde blízko. Zaplatím vám dva tisíce amerických dolarů, když mě zachráníte." "Jak víme, že Japonci zabijí zajatce?" "Dovíte se to. Víte skoro všechno, co se děje." "Jak víme, že ty zaplatíš?" "Zaplatí americká vláda. Každý ví, že vypsala odměny." "Dva tisíce! Mahlu! Dostaneme dva tisíce každý den! Zabít banku! Lehko!" Král hrál vysokou hru: "Jsem zmocněnej naším velitelem zaručit vám dva tisíce za každého Američana, kterýho zachráníte. Když to začne prskat." "Já nerozumět." "Když nás Japonci začnou pobíjet. Jestli tu přistanou spojenci, Japonci budou šílet. Nebo jestli spojenci přistanou v Japonsku, budou se chtít pomstít. Jestli k tomu dojde, vy se to dovíte a mohli byste nám pomoci k útěku." "Kolik člověk?" "Třicet." "Hodně moc." "Kolika byste mohli pomoci?" "Deset. Ale cena pět tisíc za člověk." "Hodně moc," Čňan pokrčil rameny. "Tak dobře, souhlasím. Znáte tábor?" Čňan ukázal v úšklebku své zuby. "Známe." "Náš barák je na východním konci. Ten malý. Kdybysme museli vypadnout, vypadnem z dráty. Mohli byste nás křejt z džungle. Jak se dovíme, že jste tam?" Čňan opět pokrčil rameny. "Když ne, vy mrtví." "Můžete nám dát nějaký znamení?" "Ne znamení." To je šilenství, pomyslel si Král. Nebudem vědět, kdy máme vyrazit, a jestli to přijde najednou, nebudeme moct poslat partyzánům včas zprávu. Možná, že tam budou, možná, že ne. Ale když budou počítat s pěti tisíci za každého z nás, snad tam budou udržovat hlídku. "Budete tábor střežit?" "Snad velitel říct ano, snad ne." "Kdo je váš velitel?" Čňan pokrčil rameny a začal se šťourat v zubech. "Tak jsme dohodnuti?" "Snad." Jeho pohled byl nepřátelský. "Ty konec?" "Ano" Král napráhl ruku: "Díky." Čňan se na ruku podíval, opovržlivě se usmál a šel ke dveřím, "Pamatuj jen deset člověk. Ostatní zabít!" A odešel. Za pokus to stojí, přesvědčoval Král sám sebe. Ty parchanti na ty prachy musí skočit. A strejček Sam zaplatí. Proč ne, k čemu bysme platili ty zatracený daně? "Tuane" zástěna se rozhrnula. Za ní stála Kaseh a tvářila se vážně. "Nerada tuto věc." "Musíme se o to pokusit. Kdyby nás začali mordovat, můžou nám pomoci." Zamrkal na ni. "Za pokus to stojí. Stejně nás budou chtít pobít, tak co. Třeba nám pomůžou." "Proč ty nedomluvil sám za sebe? Proč ty nejít teď a neutéct?" "Klid. Předně je to bezpečnější v táboře než s partyzánama. Nedá se jim věřit, leda když člověku nezbejvá nic jiného. A za jeden chlap jim za to nestojí. Proto

jsem mu řekl o těch třiceti Ale oni můžou jen deset." "Jak ty vybrat těch deset?" "Když budu mezi nimi, tak je to jejich věc." "Možná velitel nerad jen deset," ale rád, když bude mezi těma šťastnějšíma." "Ty myslíš, Japonci zabít zajatce?" "Možná. Ale necháme toho, ne?" Usmála se. "Necháme. Ty horký. Ty umýt, ano?" Ano." V části domu, která sloužila jako koupelna, se Král políval vodou z betonové nádržky. Voda byla tak studená, že zalpal po dechu a naskočila mu husí kůže. "Kaseh." přišla s ručníkem. Zastavila se a pozorovala ho. Ano, její tuan je pěkný muž. Silný a pěkný a s hezkou barvou kůže. Wah-lah, pomyslela si, jsem šťastná, že mám takového muže. Ale je tak velký a já tak malá. Je větší o dvě hlavy. Věděla však, že ho dokáže potěšit. Je tak lehké potěšit muže, když jste žena. A když se nestydíte, že jste žena. "Proč se směješ?" zeptal se Král. "Ach tuane, já jen myslím, že ty tak velký a já tak malá. A když lehne, není skoro rozdíl, ne?" Zasmál se a pleskl ji po zaděčku a vzal si ručník. "Dáme si něco k pití?" "Já připravila, tuane." "Co ještě jsi připravila?" Rozesmála se ústy i očima. Měla zářivé bílé zuby, tmavohnědé oči, a její pokožka byla hebká a sladce voněla. "Kdo zná, tuane?" Odešla. Báječná holka, myslel si Král a rychle se utíral. Jsem prostě klikař. Kaseh mu obstaral Sutra, když Král přišel do vesnice poprvé. Podmínky přesně domluvili. Po válce zaplatí Kaseh dvacet amerických dolarů za každou noc, kterou s ní stráví. Král srazil cenu o pár dolarů - obchod je obchod - ale za dvacet babek je to zadarmo. "Jak víš, že ti zaplatím?" zeptal se jí jednou. "Nevím. Ale když ne, tak ne a já vydělala jenom potěšení. Když zaplatíš, já vydělala peníze i potěšení." Král si obul trepy, které mu přinesla, a prošel korálovým závěsem. Kaseh už čekala. Petr Marlowe se díval na Sutru a Čeng Sána na břehu moře. Čeng Saň se uklonil, vlezl do člunu a Sutra pomohl odtlačit člun na fosforeskující hladinu. Pak se vrátil do domu. "Tabé-lah," řekl Petr. "Budeš ještě jíst?" "Ne, děkuji ti, tuane Sutra." Čestné slovo, myslel si Petr, je to příjemná změna být schopen odmítnout jídlo. Najedl se však dost a jíst dál by bylo nezdvořilé. Je zřejmé, že vesnice je chudá a nemůže si dovolit jídlem plýtvat. "Slyšel jsem," řekl Petr jako mimochodem, "že zprávy, válečné zprávy, jsou dobré." "Také já jsem to slyšel, ale nezaslechl jsem nic, co by muž mohl opakovat. Nejasné pověsti." "Je škoda, že tato doba není taková jako minulá doba, kdy člověk mohl mít přijímač a poslouchat zprávy. Nebo když si mohl přečíst noviny." "Pravda. Je to škoda." Sutra nedal najevo, že rozumí. Dřepł si na svůj kobereček a ubalil si kornoutovitou cigaretu. Držel ji v hrsti a dlouze vdechoval kouř. "Doslechli jsme se špatných zpráv z tábora," řekl konečně. "Není to tam tak špatné, tuane Sutra. Nějak to přežijeme. Nevědět, co se děje ve světě, to je ovšem horší." "Slyšel jsem, že v táboře byl přijímač a že muže, kteří ho měli, chytili. Jsou prý teď ve vězení v Outram Road." "Máš o nich nějaké zprávy? Jeden z nich byl můj přítel." "Ne slyšel jsem jen, že je tam odvedli." "Velice rád bych věděl, jak se jim daří." "Znáš to místo a znáš lidi, kteří tam odvádějí. Znáš tedy také, co se tam děje." "Pravda. Ale člověk doufá, že někteří mohou mít štěstí." "Všichni jsme v rukou Alláhových," řekl prorok. "Jméno jeho budiž pochváleno." Sutra po něm přešel očima a po několika vdechutí cigaretového kouře se zeptal: "Kde ses naučil malajsky?" Petr mu vyprávěl o svém životě ve vesnici. Jak pracoval v rýžových polích a žil jako Javanci, kteří žijí téměř stejně jako Malajci. Zvyky jsou stejné, i jazyk je stejný, kromě některých slov, převzatých ze západu - přijímač v Malajsku - rádio na Jávě. Malajsku - auto na Jávě. Ale zbytek je stejný. Láska, nenávisť nemoc, a slova, která hovoří muž k muži nebo muž k ženě jsou stejná. "Jaké bylo jméno tvé ženy v oné vesnici, synu?" zeptal se Sutra. Zeptat se na to dříve by bylo nezdvořilé, ale teď, když už citovali slova o věcech ducha i světa, o filozofii a Alláhovi, teď, když už citovali slova prorokova, jehož jméno budiž pochváleno, teď už nebylo neslušné se zeptat. Jmenovala se N'ai Džahan." Stařec spokojeně vzdychl ve vzpomínkách na mládí. "A ona tě milovala velice a dlouho?" "Ano." Petr Marlowe ji jasně viděl před sebou. Přišla do chatrče jednou večer, když si připravoval lůžko. Měla na sobě rudý a zlatý sarong, zpod jehož okraje vykukovaly malíčké sandály. Kolem krku ji visel velký věnec z květů, jejichž vůně se rozlila domem a všemi Petrovými smysly. Položila si svou rohož na spaní k nohám a hluboce se před ní uklonila. "Jmenuji se N'ai Džahan," řekla. "Tuan Abu, můj otec, mě vybral, abych s tebou sdílela tvůj život, neboť pro muže není dobré, když je sám. A ty už žiješ sám celé tři měsíce." N'ai bylo asi čtrnáct let, ale v zemích, kde se střídá prudké slunce s prudkými dešti, je čtrnáctiletá děvče už ženou s ženskými touhami a má se už vdát nebo aspoň žít s mužem, kterého jí vybere otec. Její tmavá pleť měla jakýsi mléčný odlesk, její oči byly jako krystaly topasu, ruce byly poupata ohnivých orchidejí, nohy něžné, tělo dítěte i ženy hedvábné a sídlilo v něm štěstí kolibříka. Byla dítětem slunce a tropického deště. N'ai byla jako hedvábí, jako tekuté hedvábí. Pevné tam, kde mělo být pevné. Měkké tam, kde mělo být měkké. Silné tam, kde mělo být silné. A slabé tam, kde mělo být slabé. Měla havraní vlasy. Dlouhé. Nosila na nich lehoučkou síťku. Petr Marlowe se na ni usmál. Pokusil se skrýt rozpaky a být jako ona, svobodná, šťastná a beze studu. Svlékla si sarong, stála hrdě před ním, a Petr řekl: "Modlím se, abych byl schopen učiniti tě šťastnou a dát ti sladký spánek. A prosím tě, abys mě naučila vše, co potřebuje žena, aby byla blíž k bohu." Blíž k bohu, jak nádherné, myslel si Petr Marlowe. Jak nádherné vyjádření podstaty lásky. Podíval se na Sutru: "Ano. Milovali jsme se velice a dlouho. Děkuji Alláhovi, že jsem žil a miloval až na práh věčnosti. Jak nádherné jsou cesty Alláhovy." Na nebi se objevil mrak a začal bojovat s měsícem o vládu nad nocí. "Je dobré být mužem," řekl Petr Marlowe. "Trápí tě dnes v noci tvá ztráta?" "Ne. Opravdu. Dnes v noci ne." Petr se pozorně zadíval na starého Malajce. Byl mu vděčný za tu nabídku, vyslovenou tak jemně. "Poslyš, tuane Sutra. Otevři ti své myšlenky, neboť věřím, že v pravý čas a nás mohou být přátelé. V pravý čas budeš mít možná příležitost zvážit mne a mé přátelství. Válka je však vrahem času. Proto s tebou budu mluvit jako tvůj přítel, kterým ještě nejsem." Stařec neodpověděl. Dýmal z cigarety a čekal. Potřebuji malou část přijímače. Je snad ve tvé vesnici starý přijímač? Třeba rozbítý. Třeba bych z něho mohl vzít malý kousek." "Ty víš, že přijímače Japonci zakázali." "Pravda. Ale jsou tajná místa, ve kterých je možno skrýt to, co je zakázáno." Sutra přemýšlel. Přijímač je skryt v jeho domě. Možná Alláh poslal tuana Marlowa, aby jej odnesl. Cítil, že mu může důvěřovat, protože před ním mu důvěřoval už tuan Abu. Kdyby však tuana Marlowa chytili s přijímačem mimo tábor, trest by nevyhnutelně dopadl i na vesnici. Ponechat přijímač ve vesnici je také nebezpečné. Člověk by jej ovšem mohl zahrabat někde uprostřed džungle, ale to se ještě nestalo. Mělo se stát, ale nestalo, neboť pokušení poslouchat bylo vždy příliš veliké. Pokušení žen naslouchat řvavé hudbě bylo příliš veliké. Pravdivě je psáno: "Marnost, nic než marnost." Lépe rozhodl se, když věci bílých mužů zůstanou s bílými muži. Vstal pokynul Petru

Marlowovi a odvedl ho korálovým závěsem do tmavé části domu. U vchodu do Sulininy ložnice se zastavil. Ležela na lůžku pod svým sarongem a měla vlhké oči. "Sulino," řekl Sutra, "jdi na verandu a dávej pozor." "Ano otče." Sutra sklouzla z lůžka, upravila si sarong a utáhla si malou baju. Sutra si pomyslel, že si ji utáhla možná až příliš těsně, obrysy ňader byly víc než zřetelné. Ano, to děvče by se už mělo vdát. Ale komu ji dát? Ve vesnici není muž, který by přicházel v úvahu. Ustoupil, aby dívka s cudně sklopenýma očima mohla projít. Ale na tom jak se houpala v bocích, nebylo vůbec nic cudného. Petr Marlowe si toho také všiml. Měl bych na ni vzít hůl, pomyslel si Sutra. Věděl však, že se nesmí zlobit. Je to jenom děvče na prahu ženství. Svádění je prostě ženský zvyk. Nabízet se je ženská potřeba. Možná že bych tě měl dát tomu Angličanovi. Možná, že by to zmírnilo tvou chuť. Vypadá jako skutečný muž. Sutra vzdychl, ještě jednou tak mladý. Vytáhl z pod lůžka malý rádiový přijímač. "Důvěřuji ti. Tento přijímač je dobrý. Je v pořádku. Můžeš si ho vzít. Petr Marlowe si vzrušením skoro sedl. "Ale co ty? Určitě nemám tolik peněz, abych ti jej mohl zaplatit." "Nestojí nic. Odnes si jej." Petr obrátil přijímač. Byl v dobrém stavu. Neměl zadní kryt a lampy se třpytily ve světle olejové lampičky. Bylo v něm mnoho kondenzátorů. Mnoho. Přidržel si přijímač blíže u světla a pozorně prohlížel vnitřek, centimetr po centimetru. Z čela mu kapal pot. Konečně našel to, co hledal. Kondenzátor, tři sta mikrofaraďů. Co teď zeptal se v duchu. Mám vzít jenom kondenzátor? Mac si je skoro jistý. Lépe bude přinést ten krám celý, a když se kondenzátor nebude hodit, budeme mít jiný přijímač. Dá se někde schovat. Ano. Bude dobré mít náhradní součástky, "Děkuji ti, tuane Sutro. Je to dar, za nějž ti nemohu dostatečně poděkovat. A i tisíce ostatních v Čangi." "Prosím tě abys nás chránil. Kdyby tě spatřil strážný, zakopej přijímač v džungli. Má vesnice je v tvých rukou." "Neboj se budu jej střežit svým životem." Ale možná, že to celé je šílenství. "Jsou chvíle, tuane Sutro, kdy si skutečně myslím, že lidé jsou šílenci." "Jsi moudřejší, než naznačuje tvůj věk." Sutra mu dal kousek látky na zabalení přijímače a oba se vrátili do hlavní místnosti. Sulina byla schoulená ve stínu na verandě. Když vešli, vstala. "Mohu ti přinést jídlo nebo pití, otče?" Wah-lah, pomyslel si nevrle Sutra, ptá se mne, ale myslí na něho. "Ne. Jdi spát." Sulina pohodila hlavou, ale poslechla. "Myslím, že má dcera si říká o výprask." "Byla by škoda poškodit tak jemnou věc," řekl Petr Marlowe. "Tuan Abu říkával: 'Zbij ženu jednou za týden a bude pokoj v tvém domě. Ale nezbij ji příliš, jinak ji rozvzteklíš a ona se ti pak velice pomstí'." "Znám to úsloví. Je jistě pravdivé. Ženám nelze porozumět." Seděli na verandě, dívali se na moře a hovořili o mnoha věcech. Příboj byl velice mírný a Petr tedy požádal o dovolu, aby se mohl vykoupat. "Proudý tu nejsou," řekl mu starý Malajec, "ale někdy jsou tu žraloci." "Dám pozor." "Koupej se jenom ve stínu člunů. Japonci někdy chodívají podél pobřeží. Tři míle odtud je na pláži dělostřelecké postavení. Měj oči otevřené." "Dám pozor." Na cestě ke člunům se Petr Marlowe držel ve stínu. Měsíc se skláněl k západu. Není už mnoho času, myslel si Petr. U člunů bylo několik mužů a žen, kteří opravovali rybářské sítě. Klábosili a smáli se. Petrovi nevěnovali nejmenší pozornost, když se svlékl a vstoupil do moře. Voda byla teplá, ale jako ve všech východních mořích v ní byly studené kapsy. Petr jednu z nich našel a pokoušel se v ní udržet. Pocit svobody byl nádherný. Bylo to skoro jako když se v dětství koupal o půlnoci s otcem na jižním anglickém pobřeží a když otec pokřikoval: "Neplav příliš daleko, Petře! Pamatuj na proudy!" Potopil se a cítil, jak mu do kůže vniká mořská sůl. Když se vynořil, prskal vodu jako velryba a pak se položil naznak a pomalu se vracel na mělčinu. Lehl si tam, nechal se omývat příbojem a vychutnával pocit volnosti. Když kopl nohama do vody, najednou si uvědomil, že tu leží zcela nahý a že dvacet yardů od něho jsou muži i ženy. Necítil však žádné rozpaky. Nahota se stala v táboře způsobem života. A měsíce, které strávil na Jávě, ho naučily, že není hanba být člověkem, touhy a potřeby. Smyslné teplo moře, které ho omývalo, a teplý pocit plného žaludku v něm náhle vzbudily palčivou touhu po ženě. Rychle se otočil na břicho a odsunul se hlouběji do moře. Stoupl si na písčité dno, voda mu dosahovala až ke krku, a ohlédl se na břeh a na vesnici. Muži a ženy stále opravovali sítě. Spatřil Sutra na verandě domu, jak ve stínu kouří. Pak náhle kousek od něho spatřil Sulinu, ozářenou světlem olejové lampičky, jak se vyklání z okna. Držela před sebou sarong a dívala se na moře. Věděl, že se dívá na něho, a zrudl při myšlence, že ho snad na té mělčině viděla. Jejich oči se setkaly. Sulina odložila sarong a začala si utírat tělo čistým bílým ručníkem. Byla dítětem slunce a tropického deště. Dlouhé černé vlasy skrývaly skoro celé tělo, ale Sulina je náhle shrnula na záda a začala z nich splétat cop. Celou tu dobu se na něho dívala a usmívala se. Náhle se každé pohnutí mořské vody změnilo v mazlivý dotek ženské ruky, každé hnutí větru, každý kousek chaluhy - všechno se změnilo v prsty kurtizány, znalé svého tisíciletého řemesla. Vezmu si tě, Sulino. Vezmu si tě, ať to stojí co stojí. Pokusil se zhypnotizovat Sutra, aby odešel z verandy. Sulina se dívala a čekala. Netrpělivá stejně jako on. Já si ji vezmu, Sutro. Nestůj mi v cestě. Nestůj, nebo, neviděl, jak se sem ve tmě blíží Král, a neviděl ani, jak se překvapeně zastavil, když ho spatřil, jak leží na břiše ve vodě. "Hej Petře, Petře!" Jako mlhou zaslechl Petr jeho hlas. Pomalu se ohlédl a viděl Krále jak na něho mává. "Pojď, Petře. Musíme vypadnout." Pohled na Krále mu připomněl tábor, ostnaté dráty, rádio a diamant, tábor, rádio, strážné, kolem kterých musí projít, a jestli se dostanou zpátky včas, a co je nového a jakou radost bude mít Mac tří set mikrofaraďů a rezervního přijímače. Touha zmizela, bolest zůstala. Vstal a šel si pro šaty. "Ty máš ale nervy," řekl Král. „Proč?“ „Že tu takhle couráš. Copak nevidíš tu Sutrova holku, jak se na tebe kouká?“ "Ta viděla už spoustu nahých mužských, na tom nic není." Bez touhy nebylo nahoty. "Někdy tě prostě nechápu. Copak se nestydíš?" "Už dávno jsem se přestal stydět." Petr se rychle oblékl a připojil se ke Královi. V bedrech cítil nesnesitelnou bolest. "Jsem rád, žeš přišel právě teď. Díky." "Proč?" "Ale nic." "Bál ses, že na tebe zapomenu?" Petr zavrtěl hlavou: "Ne. Necháme toho. Ale díky." Král se na něho pozorně podíval a pak pokrčil rameny. "Pojď. Pomalu půjdeme." Zamával na Sutra: "Selamat!" "Počkej, Rádžo, jenom chvíličku!" Petr Marlowe vyběhl po schodech do Sutrova domu. Rádio bylo připravené. Petr je držel v podpaží, zabalené do kusu látky, a ukláněl se Sutrovi. "Děkuji ti. Je v dobrých rukou." "Jdi s bohem." Sutra zaváhal a pak se usmál. "Dej pozor na své oči, synu. Jinak by byla pro ně potrava a ty bys nemohl jíst." "Budu si to pamatovat." Petr cítil, jak mu do tváře stoupá horká vlna. Rád bych věděl, jestli je pravda, že staří lidé dovedou čas od času čist myšlenky. "Děkuji ti. Mír buď s tebou." "Mír buď s tebou do našeho příštího setkání." Petr Marlowe se otočil a odešel. Když s Králem procházel pod oknem Sulininy ložnice, Sulina se vyklonila. Teď měla sarong na sobě. Jejich oči se setkaly a přeskočil mezi nimi slib. Byl dán, přijat a vrácen. Dívala se za nimi, dokud se

nerozplynuli ve tmě. Sutra vzdychl a pak nehluchně vešel do Sulininy ložnice. Stála zasněně u okna, sarong omotaný kolem ramen. Sutra měl v ruce pružnou bambusovou hůlku a silně, ale ne zase příliš silně, ji švihl přes nahý zadeček. "To je za to, že jsi sváděla Angličana, když jsem ti neřekl, abys ho sváděla," řekl a pokusil se, aby to znělo velmi rozzlobeně. "Ano, otče," řekla plačky a každé její vzlyknutí připadalo Sutrovi jako bodnutí nožem do srdce. Když však Sulina osaměla, natáhla se rozkošnický na lůžko a ještě trochu, s požitkem, si poplakala. Do celého těla se jí rozlil žár, šlehnutím ještě vystupňovaný. Asi míli od tábora se Král s Petrem zastavili ke krátkému odpočinku. Teprve teď si Král všiml malého balíčku. Byl tak soustředěn na nebezpečí, které se každou chvíli mohlo vynořit ze tmy, že jej dříve nezpozoroval. "Co to máš? Žrádlo?" Marlowe se ušklíbl a pyšně rozbil kus látky: "Překvapení." Královi se zastavilo srdce. "Ty parchante zatracená! Bouchlo tě něco do hlavy?" "Co se děje?" zeptal se ohromeně Petr. "Zbláznil ses? Z tohohle kouká větší průser než z čeho jinýho. Nemáš žádný právo riskovat naše krky kvůli zatracenému rádiu. Nemáš právo používat mejch kontaktů pro svý obchody!" Marlowe nevěřicně zíral. Pak řekl: "Nechtěl jsem udělat nic špatného." "Cože, ty svině zatracená!" běsnil Král. "Kvůli rádiu nám můžou useknout hlavu!" "Ale v táboře teď žádné není." "Na to se vyseru! Hned ten krám zahodíš. A ještě něco: my dva jsme spolu domluvili. Neměl jsi právo mě do toho míchat a ještě k tomu mi neřít ani slovo. Mám chuť ti nakopat do prdele." "Tak to zkus." Petr se rozvzteklil stejně jako Král. "Ty zapomínáš, že je válka a že v táboře není rádio. Jedním z důvodů, proč jsem s tebou šel, bylo, že jsem doufal, že tam seženu kondenzátor a teď mám celé rádio. A funguje!" "Zahod' ho!" Stáli proti sobě najezení a neoblomní. Zlomke vteřiny se Král vážně připravoval, že roztrhá Petra na kusy. Věděl však, že nemá cenu se vztekat, když člověk stojí před důležitým rozhodnutím, a teď, když největší šok pominul, přinutil se ke kritické analýze situace. Poprvé musel připustit, že i když riziko, kterému je oba Petr vystavil bylo ohromné, dopadlo to dobře. Kdyby Sutra Petrovi rádio nechtěl dát, mohl se klidně vymluvit a říct: sakra, my přece žádné rádio nemáme. Nic špatného se tedy nestalo. A byl to jen soukromý obchod mezi Petrem a Sutrou, protože Čeng San byl v té době už pryč. Za druhé - rádio, o kterým ví a který není v jeho baráku, může být víc než užitečný. Mohl by mít přesnej obraz o situaci a přesně by si mohl vypočítat, kdy je nutný utéct z tábora. Když se to tedy veme kolem a kolem, nic zlého se nestalo. Až na to, že Petr překročil svou pravomoc. Co s tím? Když člověk chlápkově důvěřuje a najme si ho, najímá si i jeho rozum. Mít takovýho chlápka jenom na to, aby vykonával rozkazy a jinak seděl jako pecka v koutě, by bylo na nic. A Petr byl při těch jednáních vynikající. Kdybysme museli utíkat z tábora, Petr by musel být členem skupiny. Museli bysme mít někoho, kdo umí tu místní hatmatilku. A Petr se nebojí. Král tedy věděl, že by byla hloupost se s ním prát, ještě předtím, než mu jeho rozum napověděl, jak nové situace obchodně využít. Ano, dal se vyvést z míry jako malé dítě. "Pét-o." Díval se na Petrovu bojovně vysunutou bradu. Jestlipak bych toho parchanta vůbec přebral? Ale jo. Jsem aspoň o padesát a možná osmdesát liber těžší. "Ano?" "Promiň, že jsem na tebe tak vyjel. To rádio je dobrej nápad." "Cože?" "Omlouvám se ti. Je to prima nápad." "Já ti nerozumím," řekl Petr Marlowe bezmocně. "Před chvílkou jsi zuřil jako šílenec a teď říkáš, že je to dobrý nápad." Král pocítil nával náklonnosti k tomuto člověku. Má odvalu. "No, rádia mě vlastně ani moc nezajímaj. Nemaj žádnou budoucnost." Tiše se rozesmál. "Nedaj se prodat." "Takže už neříkáš, že jsme spolu domluvili?" "Vůbec ne, krucinál! Jsme přece kamarádi." Přátelsky ho praštil do prsou. "Ztratil jsem jenom nervy. Naštvalo mě, žeš mi o tom nic neřek." "Promiň. Máš pravdu. Omlouvám se. Bylo to ode mne hloupé. Kristepane, já tě přece nechtěl ohrozit! Opravdu se omlouvám." "Podej mi pracku. Promiň, že jsem tak vyletěl. Ale příště mi řekni, jaký máš plány!" Petr mu potřásl rukou. "Čestné slovo." "Tak je všechno v pořádku." Díkybohu opravdu je. "A cos to, krucinál, vykládal o kondenzátoru?" Petr Marlowe mu řekl všechno o třech polních lahvích. "Tak Mac potřebuje jenom jeden kondenzátor, jo?" "Aspoň si to myslí." "Viš, co si myslím já? Že bude lepší, když z toho vyndáme ten kondenzátor a rádio tu necháme. Zahrabem ho. Tady bude v bezpečí. Když to nebude fungovat, vždycky sem mužem zajít a přinést tohle. Mac tam může pak klidně ten kondenzátor namontovat zpátky. Schovat tohle rádio v táboře by byla pěkná fuška a člověka by jen svádělo, aby ten krám prostě jen tak zapojil a poslouchal, nemyslíš?" "Ano." Petr se na Krále zkoumavě zadíval. "A ty bys se mnou pro to rádio šel?" "Jasně." "A kdybych - bůhví proč - kdybych já nemohl, šel bys Kdyby tě o to požádal Mac nebo Larkin?" Král se chvílku zarazil. "Jasně." "Čestné slovo?" "Čestný slovo." Královi přejel po tváři úsměv. "Ty na čestný slovo dáš co, Petře?" "Jak jinak se dá poznat pořádný chlap?" Petr ve chvílce utrl dva dráty, spojující kondenzátor s vnitřnostmi přijímače. Za další chvílku zabalili rádio opět do kusu látky a vyhrabali v zemi jamku. Na dno položili plochý kámen, přijímač zasypali vrstvou listí, urovnali opět zem a přikryli místo kmenem padlého stromu. Za dva týdny rádio shnije, ale dva týdny je dostatečně dlouhá doba, aby sem mohli zajít a vyhrabat je, kdyby polní láhve nefungovaly. Marlowe si utřel pot. Práce je zahřála a zápach potu přilákal mračna hmyzu. "Potvory zatracené!" Podíval se starostlivě na noční nebe: "Nemyslíš, že bychom už měli jít?" "Ještě ne. Je teprve čtvrt na pět. Nejlepší doba je chvílku před rozedněním. Ještě radši deset minut počkáme." Král se ušklíbl. Když jsem šel za dráty prvně, taky mi čas utíkal tak pomalu. Když jsem se vracel, musel jsem čekat. Půl hodiny nebo možná víc trvalo, než byl vzduch čistej. Ježíši! Já se potil jako prase." Ohnal se po mračnech hmyzu: "Komáři pitomý!" Chvilku seděli mlčky a naslouchali stálému pohybu džungle. Hejna světlušek se proháněla nad mělkými vodními příkopy u cesty. "Jako Broadway v noci," řekl Král. "Viděl jsem jednou film, jmenoval se Times Square. Bylo to o novinářích. Počkej, myslím, že v tom hrál Cagney." "Na ten si nepamatuju. Ale Broadway se musí vidět ve skutečnosti. O půlnoci je na ní světlo jako ve dne. Plno neonů a lamp." "Ty jsi odtamtud? Z New Yorku?" "Ne ale párkrát jsem tam byl. Já byl všude." "Odkud isi?" Král pokrčil rameny. "Táta se pořád stěhuje." "Co dělá?" "To je dobrá otázka. Trošku toho a trošku onoho. Většinou je ožralej." "Ach, těžký život co?" "Těžkej pro malýho kluka." "Máš ještě někoho jiného?" "Máma je mrtvá. Umřela, když mi byly tři. Bráchy a sestry nemám. Táta mě vychovával. Je to vandrák, ale o životě mě naučil dost. Za první - bída je nemoc. Za druhý - prachy znamenaj všechno. Za třetí - nezáleží na tom, jak si je opatříš, když si je opatříš." "Viš, já jsem nikdy o penězích moc nepřemýšlel. Myslím, že na vojně - no, na vojně dostaneš každý měsíc gáži, vždycky máš jistou životní úroveň, a tak pro tebe peníze tolik neznamenaj." "Kolik vydělává tvůj táta?" "Něvim přesně. Myslím kolem šesti set liber ročně." "Ježíši! To je jen dva tisíce čtyry sta dolarů.

To já vydělávám jako desátník sám třináct stovek. Za takovou almužnu bych teda nesloužil, to si piš!" "Ve Státech je to jiné. Ale v Anglii se s tím dá vyjít. Máme ovšem hodně staré auto, ale na tom nezáleží, a člověk je pod penzí." "Kolik dělá ta penze?" "Asi tak polovinu gáže." "To je skoro nic. Nepochopím, proč lidi študují na oficíry. Asi by nic jiného nedovedli." Král si všiml, že Petr trochu ztuhl. "To se ovšem netýká Anglie," dodal rychle. "Mluvil jsem o Státech." "Na vojně je dobrý život - pro chlapa. Peněz dost - krásný život ve všech částech světa. Dobrá společnost. A pak - s hodnoty je vždycky spojena prestiž." Petr dodal skoro omluvně: "To víš, tradice a takové věci." "Zůstaneš po válce na vojně?" "Ovšem." "Mně se zdá," řekl Král a škrábal se přitom v zubech kouskem kůry, "že je to moc jednoduchý. Jaká může být budoucnost v tom, poslouchat rozkazy chlapů, který jsou většinou blbci? Tak se na to koukám já. A sakra, skoro nic za to. Pěťo, měl by ses poohlídnout ve Spojených státech. Každý je tam sám pro sebe a každý je stejně dobře jako ten druhý. Potřebuješ jen najít nějaký figl, abys byl lepší než ten druhý. Tomu říkám vzrušení!" "Myslím, že bych to nedokázal. Já prostě nedokážu vydělávat peníze. Pro mě je nejlepší dělat to, do čeho jsem se narodil." "To je blbost. Jenom proto, že je tvůj táta důstojník." "To je u nás v rodině už od roku 1720. Přechází to vždycky z otce na syna. S takovou tradicí se těžko bojuje." "Taková doba," zabručel Král. Pak řekl: "Já vím jenom o tátovi a o dědkovi. Před nima není nic. Má rodina prej přišla do států asi v osmdesátech letech." "Z Anglie?" "Kdepak. Myslím, že z Německa. Nebo snad ze střední Evropy. Kdo by se o to staral? Já jsem Američan a to se počítá." "A Marlowové jsou důstojníci a to se taky počítá." "Blbost. Záleží na tobě. Jen se na sebe podívej. Jseš na tom dobře, protože používáš svého mozku. Kdybys chtěl, moh by z tebe být velký byznysman. Umíš přece mluvit jako ty šikmooký opice. Potřebuju tvůj mozek. Platím tě za tvůj mozek - jenom proboha zase nezvedej ten svůj fňák k nebi! Tak je to po americku. Platí se za mozek. To nemá nic společného s tím, že jsme kamarádi Vůbec nic. Kdybys ti neplatil, byl bych prostě parchant. To není pravda. Když člověk někomu pomůže, nedělá to pro peníze." "Ty prostě potřebuješ trochu vychovat. Nejlepší by bylo přivést tě do států a shodit do bazénu. Po tom tvým anglickým přízvuku by se ženský utloukly. Moh bys tam prodávat dámský spodní prádlo." "Kristapána." Petr se smál společně s Králem, ale v jeho smíchu byla kapka opravdové hrůzy. "Já bych dokázal prodávat zrovna tak málo jako teď litat." "Ty dovedeš litat." "Myslel jsem bez letadla." "Jasně, dělám si legraci." Král mrkl na hodinky. "Když člověk čeká, čas se vleče jako slimák. Někdy si myslím, že se z téhle všivé díry už nedostaneme." "Strejček Sam už začíná Japončíkům dávat na prdel. Už to trvat nebude. A i kdyby trvalo, tak co? My to přežijem, kamaráde. To si piš!" Král se znovu podíval na hodinky. "Radši prasknem do koní." "Cože?" "Vypadnem." "Ach," Petr Marlowe vstal. "Nuž, Makduffe, kryj hrud!" řekl vesele. "Co?" "Jen takové úsloví. Znamená, to, že prasknem do koní." Šťastní, že jejich přátelství přežilo nebezpečnou krizi, se dali na cestu džunglí. Přeběhnout cestu bylo jednoduché. Procházeli oblastí, střeženou pohyblivou hlídkou, a zanedlouho se ocitli čtvrt míle od drátů. Král šel vpředu, klidný a sebevědomý. Cestu jim znepríjemňovala jenom hejna světlušek a moskytů. "Ježíš, ty kurvy komáří!" "Kdyby bylo po mém, smažil bych je všechny pomalu bez omasku," zašeptal Petr. Najednou zahlédli bodák, namířený proti nim, a srdce se jim zastavilo. Japonec seděl opřen o strom, strnule se na ně díval, ve tváři krutý úšklebek a bodák opřený o kolena. Oběma zavířily hlavou stejné myšlenky. Kristepane! Outram Road! Je po mně! Zabít ho! Král zareagoval první. Skočil po strážném a vytrhl mu z rukou pušku s nasazeným bodákem, skulil se stranou, znovu vyskočil a napřáhl pušku k úderu pažbou do Japoncovy tváře. Petr skočil strážnému po hrdle. Jakýsi šestý smysl ho však varoval. Jeho napřažené ruce se v posledním okamžiku vyhnuly hrdlu a narazily na strom. "Pryč od něj!" Petr vyskočil, chytil Krále a táhl ho pryč. Strážný se ani nepohnul. Na tváři měl stále stejný krutý úsměv. "Co je to, krucinál?" vydechl Král, pušku stále ve vztyčených rukách. "Pryč! Prokristapána, pryč!" Petr vytrhl Královi pušku a hodil ji vedle mrtvého Japonce. V té chvíli spatřil Král na mužově klíně hada. "Ježíš," zahučel a vykročil, aby se podíval zblízka. Petr ho strhl zpět: "Pryč! Utíkej, proboha!" Dal se na útěk a hlučně se prodíral podrostem. Král za ním. Teprve na okraji průseku se zastavili. "Ty ses zbláznil!" Král nemohl popadnout dech. "Byl to přece jen blbej had!" "To byl létající had," zasípal Petr. "Žijí na stromech. Okamžitá smrt, bráško. Vylezou na strom, zploští tělo a spirálou se vrhnou k zemi na svou oběť. Jednoho měl na klíně, druhý byl pod ním. Určitě jich tam bylo víc, protože žijí v celých hejnech." "Kristepane!" "Vlastně musíme být těm bestiím vděční," řekl Petr a pomalu se uklidňoval. "Ten Japonec byl ještě teplý. Byl mrtvý teprve pár minut. Kdyby ho neuškli, určitě nás chytil. A díkybohu, že jsme se pohádali. To dalo těm hadům čas. Měli jsme namále!" "Už bych nechtěl nikdy vidět zatraceného Japonce, jak na mě bodákem ze zatracený tny! Pojd'. Radši odtud vypadneme. Dostali se na skryté místo u drátů a usadili se tam. Na poslední část cesty si museli ještě počkat. Po táboře se potulovalo moc lidí. Spousta bláznů, ospalých chlapů, klopýtajících na latrínu, trpících nespavostí. Bylo dobré, že si mohli odpočinout. Oba cítili, jak se jim třesou kolena. Bylo nádherné se znovu narodit. to byla ale noc, myslel si Král. Kdyby nebylo Péti, byla by ze mne mrtvola. Chtěl jsem tomu Japonci dupnout do klína když jsem po něm šel flintou. Měl jsem od něj nohu jen asi šest palců. Hadi! Nenávídím hady! Potvory hnusný! A jak se Král uklidňoval, jeho účta k Petrovi stoupala. "Podruhý jsi mi zachránil kejhák," zašeptal, "Ty jsi šel po té jeho pušce první. Kdyby Japonec nebyl mrtvý, byl bys ho zabil. Já byl moc pomalý." "Byl jsem vpředu." Král se odmlčel a pak se usklíbl. "Poslyš, Petře, my jsme dvojice za všechny prachy. S tvou figurou . rozumem." Petr Marlowe se dal do smíchu. Snažil se jej potlačit a strčil obličej do hlíny. Jeho přidušený chechtot a slzy, které mu začaly kapat z očí, nakazily Krále. Také on se začal kroutit potlačovaným smíchem. Konečně Petr vyjekl: "Prokristapána, přestaň!" "Ty jsi začal." "Nezačal." "Začal, ty jsi řekl, ty jsi řekl." Král nebyl schopen pokračovat. Utřel si slzy. "Viděls toho Japončíka? Ten parchant tam seděl jako opice." "Podívej." Smích je rázem přešel. Za dráty procházel táborem Grey. Viděli, jak se zastavil před americkým barákem. Viděli, jak čeká ve stínu a jak se podíval, skoro přesně tím směrem, kde leželi. "Myslíš, že o nás ví?" zašeptal Petr. "Nevím. Ale teď nesmíme riskovat. Musíme chvilku počkat." Čekali, Nebe začalo blednout. Grey stál ve stínu, díval se na americký barák a pak se rozhlížel po táboře. Král věděl, že z místa, kde byl Grey, je vidět na jeho postel. Grey vidí, že je prázdná, je však rozestlaná a on může být někde v táboře, jako řada ostatních, kteří nemohou spát. To není žádný zločin, Ale pospěš si a běž do prdele, Greyi. "Už brzo budeme muset jít," řekl Král. "Začíná být světlo." Co to zkusit někde jinde?" "Vidí odtamtud na celý dráty, až k rohu."

"Myslíš, že nás někdo prozradil?" "Možná. Ale možná je to jen náhoda." Král si vztekle skousl rty. "Co to zkusit kolem latríny?" "To je riskantní." Čekali. Pak viděli, jak se Grey ještě jednou podíval přes dráty směrem k nim a šel pryč. Sledovali ho pohledem, dokud nezašel za roh věznice. "Možná že nás chce nalákat," řekl Král. "Pár minut ještě počkáme. Vteřiny mijely, dlouhé jako hodiny. Obloha byla čím dál světlejší a stíny se začínaly vytrácet. Ted' nebyl u drátů nikdo, široko daleko nikdo. "Ted' nebo nikdy. Pojd'." Tryskem doběhli k drátům, v několika málo vteřinách je podlezli a zmizeli v příkopu. "Jdi do baráku, Rádžo. Já počkám." "Dobře." Král byl okamžitě na nohou a rychle vběhl do baráku. Petr Marlowe vylezl z příkopu. Co si ho donutilo, aby si sedl na okraj příkopu, tváří k drátům. Náhle spatřil koutkem oka, jak se za rohem jednoho z baráků objevil Grey a zastavil se. Petrovi bylo jasné, že ho okamžitě uviděl. "Marlowe." "Zdar, Greyi. Taky nemůžete spát?" řekl Petr a protáhl se. "Jak dlouho už jste tu?" "Pár minut. Bolely mě nohy, tak jsem si sedl." "Kde je váš komplic?" "Kdo?" "Ten Američan," řekl Grey opovržlivě. "To nevím. Asi spí." Grey se zadíval významně na Petrův čínský oblek. Blůza byla na rameni roztržená a mokrá potem. Na břiše a na kolenou stopy země a rozervaného listí. Tvář zamazaná blátem. "Kde jste se tak zašpinil? A proč se tak potíte? Co jste dělal?" "Jsem špinavý proto, že kapka poctivé špíny nevadí. Abyste věděl," řekl Petr Marlowe a přitom vstal a oprášil se, "člověk se nikdy necítí tak čistý, jako když se trošku zamaže a pak se umyje. A potím se stejně jako vy. To víte, tropy - horko a tak." "Co máte v kapsách?" "Jenom proto, že vy máte psychologii fízla, nemusí ještě každý nosit po kapsách kontraband. Není žádný rozkaz, že člověk nesmí chodit po táboře, když se mu nechce spát." "To je pravda," odpověděl Grey, "ale je rozkaz, že člověk nesmí opustit tábor." Petr Marlowe se zatvářil nonšalantně a vůbec se přitom nonšalantně necítil. Přemýšlel, co Grey tou svou poznámkou míní. Ví něco? "Člověk by byl blázen, kdyby se o to pokoušel." "To je pravda." Grey se na něho zadíval dlouhým zlým pohledem, pak se otočil a šel pryč. Petr odešel opačným směrem a na americký barák se ani nepodíval. Dnes má Mac přijít z nemocnice. Petr se usmál, když si vzpomněl jaký dárek na uvítanou pro něho má. Z bezpečí své postele se za ním díval Král. Pak se zadíval na Greye, na nepřítele, na vzpřímeného a nenávidného v rodicím se dnu. Výhublý na kost, v roztrhaných kalhotách a hrubých malajských dřevácích bez košile, pásek s hodnotným označením na holém předloktí, ošumělý tankistický baret. Paprsek slunce dopadl na odznak na baretu a proměnil jej z ničeho v tekuté zlato. Kolik toho víš, Greyi, ty parchante, přemýšlel Král...

knihy třetí...

XIV.

Bylo krátce po svítání Petr Marlowe ležel na své pryčně a dřímá. Byl to sen? ptal se sám sebe, když se náhle probudil. Pak se opatrně dotkl kousku hadru, v němž byl zabalený kondenzátor, a věděl, že to nebyl sen. Ewart na horní palandě se pohnul a zachrochtal, byla ale máhlu noc," řekl a slezl. Petr si vzpomněl, že dnes má jeho jednotka službu při sběru švábů. Šel probudit Larkina. "Eh Ach, Petr," zamumlal Larkin, stále ještě ve spánku. "Co je?" Petr měl tisíc chutí vychrlit na něho novinku o kondenzátoru, ale chtěl počkat, až u toho bude taky Mac, a tak jenom řekl: "Chcankoslužba, staroušku." "Zatracený život! Zase už?" Larkin si protáhl bolavá záda, uvázal si sarong a natáhl dřeváky. Vzali síť a pětigalonovou plechovku a šli probouzejícím se táborem, došli k latrínám, ani si nevšimli těch, kteří si tam ulehčovali, a oni si nevšimli jich. Larkin zdvihl poklop latríny a Petr rychle zalovil síť po stranách jámy. Vytáhl síť plnou švábů. Vyklepal je do plechovky a zalovil znovu. Další kořist. Larkin položil poklop a přešli k další díře. "Drž to rovně," řekl Petr. "Podívej, cos udělal. Aspoň stovka jich spadla vedle." "Máme jich dost," řekl znechuceně Larkin, ale plechovku opatrně narovnal. Hrozně to páchlo, ale úlovek byl bohatý. Plechovka byla brzo plná. Nejmenší ze švábů byli půldruhého palce dlouzí. Larkin zavřel plechovku rezatým víkem a dal se s Petrem na cestu k nemocnici! "Že bych si dietu představoval zrovna takhle, to tedy ne," řekl Petr. "Ty jsi je, Petře, opravdu na Jávě jedl?" "Ovšem. A ty taky, mimochodem. Tady v Čangi. Larkin téměř upustil plechovku: "Cože?!" "Snad jsi nemyslel, že tuhle domorodou pochoutku a zdroj proteinu prozradím jen doktorům a že ji nevyužiju pro nás?" "Ale máme přece úmluvu!" zařval Larkin. "Všichni tři jsme se dohodli, že než si takovýhle nějaký svinstvo budeme vařit, musíme se na tom dohodnout!" "Řekl jsem to Mácovi a ten souhlasil." "Ale já ne, krucinál!" "Ale plukovníku! Nachytali jsme je a uvařili tajně, abychom slyšeli, jak si pomlaskáváš. My jsme stejně vybírávi jako ty." "Příště mi to řekněte! To je rozkaz, krucinál!" "Ano, pane," rozchechtal se Petr. Odevzdali plechovku v nemocniční kuchyni. Ve zvláštní malé kuchyňce, kde se vyváželo pro smrtelně nemocné. Když se vrátili do bungalovu, Mac už tam na ně čekal. Byl v tváři šedožlutý, oči měl krvavé a ruce se mu třáslly, ale horečku už neměl. Opět se uměl smát. "Prima, že jsi zase tady, kámoši," řekl Larkin a sedl si. "To bych řek." Petr Marlowe roztržitě vytáhl z kapsy kousek hadru. "Mimochodem," řekl s líčenou nedbalostí, "tohle se možná bude někdy hodit." Mac bez zájmu rozbalil hadr. "Krucinálfix," řekl Larkin. "Zatraceně, Petře," řekl Mac a ruce se mu roztřáslly ještě víc. "Chceš, aby mě klepla pepka?" Petr Marlowe se snažil ze všech sil tvářit, jako by byl zcela nad věcí. "Nač takový rozruch?" Pak se mu však už nepodařilo utajit úsměv. Rozzářil se. "Ty Angláne studenej, zatracenej." Larkin se snažil mluvit přísně, ale také mu to nešlo. "Kdes to sebral, kámoši?" Petr pokrčil rameny. "To byla blbá otázka. Promiň, Petře," omluvil se Larkin. Petr věděl, že takovou otázku už nikdy nedostane. Je rozhodně lepší, když o vesnici nebude vědět vůbec nikdo. Ted' se začalo stmívat. Larkin byl na stráži. Petr Marlowe byl na stráži. Mac, ukrytý pod moskytiérou, vyměnil kondenzátor. Pak, neschopen už čekat, zapojil přijímač do elektrického zdroje. Zaléván potem si přiložil k uchu jediné sluchátko. Agónie čekání. Betonové zdi a betonová podlaha vydechovaly žár zapadajícího slunce a pod moskytiérou se skoro nedalo dýchat. Macovi kolem hlavy vztekle zabzučel osamělý moskyt. Mac zaklel, ale nepokusil se ho chytit a zabít, protože ve sluchátku se náhle ozvalo praskání. Šroubovák mu vyklouzl z nervózních zpocených prstů. Utřel si je do hadru. Opatrně našel šroubek potenciometru a začal jím jemně ach, tak jemně otáčet. Praskání. Jenom praskání. Pak najednou zaslechl hudbu. Byla to skladba Glenna Millera. Hudba skončila a hlasatel řekl: "Tady Kalkata. Pokračujeme v koncertu Glenna Miliera jeho skladbou Měsíční

serenáda." Otevřenými dveřmi viděl Mac Larkina, jak dřepí ve stínu, a za ním muže, procházející uličkami mezi betonovými bungalovy, zachtělo se mu vylítnout a zařvat: "Kamarádi, chcete si za chvilku poslechnout zprávy? Mám naladěnou Kalkatu!" Mac ještě chvíli poslouchal, pak rozebral přijímač, opatrně vrátil láhve na vodu do jejich šedozelených plstěných obalů a položil je na postele. Kabel a sluchátko do třetí láhve nevrátil. Ukryl je pod slamníkem. V deset hodin bude Kalkata vysílat zprávy. Byl pod moskytiérou zkroucený tak dlouho, že ho do šíje chytla křeč, a zasténal, když vstal. Larkin se na něho ze svého strážního stanoviště ohlédl: "Copak, kámoši? Nemůžete spát?" "Nemohu," odpověděl Mac a dřepl si vedle něho. "Neměl bys to přehánět, jsi první den z nemocnice." Larkinovi bylo jasné, že přijímač funguje. Mácoví vzrušením blýskaly oči. Larkin ho přátelsky poplácal po zádech. „Už je ti dobře, ty parchante co?" "Kde je Petr?" zeptal se Mac, i když věděl, že hlídá na druhé straně u sprch. "Tamhle. Podívej na toho pitomce. Jen tak dřepí a čumí." "Hej, mahu sana!" vykřikl Mac. Petr už věděl, že Mac skončil, ale vstal a přišel k nim teprve teď. "Mahu sendiris," řekl vesele. Také jemu byl výsledek Macovy práce ihned jasný. "Co takhle partii bridže?" zeptal se Mac. "Kde máš čtvrtého?" "Hej Galvine," křikl Larkin, "zahraješ si s námi?" Major Galavin Ross namáhavě vstal a opíraje se o berle vlekl se sem na bezvládných nohou z vedlejšího bungalovu. Byl rád, že mu nabídli partii bridže. Noci jsou tak nekonečné. Ztracená paralýza. Kdysi byl mužský a teď není nic. Ochrnuté nohy. Celý zbytek života stráví v kolečkovém křesle. Těsně před kapitulací Singapuru ho zasáhla do hlavy malá střepinka šrapnelu. "To nič není," řekli mu lékaři. "Vytáhneme vám ji hned, jak vás budeme moci převézt do pořádné nemocnice s pořádným vybavením. Je na to dost času." Pořádná nemocnice s pořádným vybavením však stále nebyla k dispozici a čas utíkal. "Ach bože," sykl bolestí, když se skládal na betonovou podlahu. Mac sáhl pro polštářek a hodil mu ho, "Tu máš, staroušku!" Petr Marlowe vytáhl karty a Larkin vyčistil místo na hraní. Gavin zdvihl svou levou nohu, uvolnil drát, který spojoval špič ku boty s koženým páskem pod kolenem, a odklidil nohu z cesty. Pak provedl tutéž operaci se svou pravou nohou a opřel se o polštářek. "Tak je to lepší," řekl a prohrábl si rychlým nervózním pohybem vousy a la císař Vilém. "Jak jsi na tom s hlavou?" zeptal se ho mechanicky Larkin. "Docela to jde," odpověděl stejně mechanicky Gavift. "Ty hraješ se mnou?" "Ne. Zahraj si s Petrem." "A kruci. Ten chlapec vždycky zabije trumfem zdvih, který by byl stejně náš." "To jsem udělal jen jednou," řekl Petr, "Vždycky jednou za večer," rozesmál se Mac a začal rozdávat. "Máhu." "Dvě piky." Larkin hrál s velkou chutí. Licitace pokračovala, jako když hrom bije. Později těžce noci zaklepal Larkin na dveře jednoho z bungalovů. "Ano?" ozval se Smedly-Taylor a vykoul do noci. "Promiňte, že obtěžu, pane." "Buďte zdrav, Larkine. Nějaká nepříjemnost?" Vždycky to byla nějaká nepříjemnost. Co zase ti Australani provedli, myslel si, když namáhavě slézal z postele, "Ne, pane." Larkin se přesvědčil, že nikdo není nablízku. Mluvil tiše a věčně. "Rusové jsou čtyřicet mil od Berlína. Manila je osvobozena. Američani se vylodili na Corregidoru a Iwodžimě," "Jste si tím jist, člověče?" "Ano, pane." "Kdo " Smedly-Taylor se zarazil. "Ne. Nechci nic vědět. Sedněte si, plukovníku," zašeptal. "Jste si tím naprosto jist?" "Ano, pane." "Mohu vám jenom říct, plukovníku," řekl starší muž tiše a slavnostně, "že nemohu udělat vůbec nic pro toho, koho by chytili s koho by chytili." Nechtělo se mu ani vyslovit slovo přijímač. "Nechci o tom vůbec nic vědět." Po kamenné tváři mu přeběhl záchvěv úsměvu. Smedly-Taylor vypadal najednou skoro vlídně. Jenom vás prosím, abyste to chránil jako svůj život a okamžitě mi hlásil, co se dovíte." "Ano pane. Navrhujeme." "Nechci nic slyšet, Jenom zprávy." Smedly-Taylor se dotkl Larkinova ramene. "Promiňte." "Je to tak bezpečnější, pane." Larkin byl rád, že nemusel plukovníkovi vysvětlovat celý plán. Rozhodli se, že každý z nich předá zprávy jenom dvěma dalším osobám. Larkin Smedly-Taylorovi a Gavinu Rossovi. Mac majoru Tooleymu a poručíku Bosleyovi, oba jsou jeho osobní přátelé. Petr Královi a katolickému kaplanu otci Donovanovi. Ti pak budou předávat dalším dvěma lidem, kterým mohou důvěřovat, a tak dále. Je to dobrý plán, říkal si Larkin v duchu. Petr velmi správně neřekl, odkud vzal kondenzátor. Je to dobrý chlapec, ten Petr. Když se Petr těžce noci "vracel z návštěvy u Krále, Ewart ještě nespál. Vystrčil hlavu zpod moskytiéry a vzrušeně zašeptal: "Petrě slyšel jsi už zprávy?" "Jaké zprávy?" "Rusové jsou čtyřicet mil od Berlína. Američani se vylodili na Iwodžimě a Corregidoru." Petrovi přeběhl mráz po zádech. Ach bože, tak rychle? "To jsou nesmysly, Ewarte. Šeptanda." "Kdepak, Petře. V táboře je nové rádio. Je to pravda. Žádná šeptanda. Není to senzace? Kristepane, to nejlepší jsem ti zapomněl říct. Američani obsadili Manilu. Už se to blíží, co?" "Budu tomu věřit, až to uvidím." Snad jsme to měli říct jenom Smedlymu-Taylorovi a nikomu jinému, přemýšlel Petr Marlowe na lůžku. Když už to ví i Ewart. Nervózně naslouchal monotónnímu halasu tábora. Skoro se dalo vycítit jak Čangi probíhají vlny vzrušení. Tábor už věděl, že má opět spojení s okolním světem, Jošima stál v pozoru před běsnícím generálem a potil se strachem. "Ty blbče. Ty neschopný idiote," řval generál. Jošima se přikrčil v očekávání úderu. Úder přišel, otevřenou dlaní přes ústa. "Najdi to rádio, nebo tě degraduju na prostého vojáka! Tvé odvelení ruším! Odchod!" Jošima přesně podle předpisu zasalutoval a jeho úklona byla ztělesněnou pokorou. Opustil generálovu kancelář vděčný, že to prošlo tak lehce. Hnusní, ztracení zajatci! V kasárnách dal nastoupit své lidi, seřval je a bil je do tváří, až ho začala bolet ruka. Seržanti pak zfackovali desátníky, desátníci prosté vojáky a prostí vojáci Korejce. Rozkaz byl jasný: najít rádio, nebo . Pět dní se nedělo nic. Pak strážní vpadli do tábora a obrátili ho naruby. Nenašli však nic. Zrádce v táboře ještě nevěděli, kde rádio je. Nestalo se nic, jenom slíbené obnovení normálních přidělů bylo zrušeno. Tábor se opět uklidnil a prožíval dál vleklou se dny, prodloužené ještě nedostatkem jídla. Zajatci však věděli, že aspoň budou zprávy. Ne šeptanda, ale zprávy. A velice dobré zprávy. Válka v Evropě už co nevidět skončí. I tak se však nervozita v táboře viditelně zvýšila. Jen málo lidí mělo nějaké zásoby potravin. A ty dobré zprávy měly jeden háček. Až v Evropě skončí válka, dorazí do Tichomoří víc jednotek. Nakonec dojde k invazi na japonské ostrovy, a ta Japonce rozzuří k nepřítelství. Všichni v táboře věděli, jaký konec čeká Čangi. Petr Marlowe šel do slepičárny a u boku se mu houpala polní láhev. Dohodli se s Mačem a Larkinem, že bude bezpečnější, když láhve budou pokud možno neustále nosit s sebou. Pro případ náhlé prohlídky. Měl dobrou náladu. Peníze, které vydělal, se už sice dávno rozplynuly, ale Král mu dával jídlo a tabák na úvěr. Bože, co je to za člověka, myslel si Petr. Ale kdyby ho nebylo, Mac, Larkin a já bychom byli hladoví jako všichni ostatní v Čangi. Dnes nebylo takové horko. Včera přišlo a dešť přibil na chvilku prach k zemi. Za chvilky bude oběd. Jak se Petr blížil ke slepičárně,

zrychloval krok. Možná, že tam budou nějaká vejce. Najednou se zmateně zastavil. Poblíž výběhu, který patřil Petrově jednotce, stála skupinka vzteklych, rozčilených lidí. Ke svému překvapení v ní spatřil i Greye. Před ním poskakoval jako blázen plukovník Poster, až na špinavý kus hadru kolem beder úplně nahý. Vykřikoval nesouvislé nadávky na Johnnyho Hawkinse, který zděšeně držel v náruči svého psa. "Zdar, Maxi," řekl Petr, když došel ke Králově slepičímu výběhu. "Co se to děje?" "Zdar, Pét'o," ozval se Max a opřel se o hrábě. Všiml si Petrovy podvědomé reakce na toho "Pét'u". Oficiři! Člověk se pokusí jednat s oficiérem jako s normálním chlapem, řekne mu křestním jménem a on se div nezblázní. Ať jde do prdele! "Jo, Pét'o," zopakoval schálně to oslovení, "asi před hodinou se tu rozpoutalo peklo. Zdá se, že Hawkinsův pes vlezl tomu prďolovi do výběhu a zakous mu jednu slepici." "Proboh!" "Ten pes to nepřežije, to je jistý." "Chci jinou slepici a náhradu škody," křičel Foster. "Ta bestie zakousla mé dítě! To je vražda!" "Ale plukovníku," Grey už ztrácel trpělivost, "jde o slepici, ne o dítě. Vražda by." "Slepice jsou mé děti, idiote! Slepice, dítě, jaký je v tom rozdíl? Hawkins je hnusný vrah! Vrah, slyšíte?" "Podívejte se, plukovníku," řekl Grey vztekle, "Hawkins vám jinou slepici dát nemůže. Omluvil se vám. Pes mu utekl." Postavím ho před válečný soud. Hawkins je vrah a ta jeho bestie taky." Plukovníku Fosterovi se objevila kolem úst pěna. "Ta sviňská bestie zavraždila mou slepici a sežrala ji. Sežrala ji a z mého dítěte zůstalo jen pár peříček." S řevem se náhle vrhl na Hawkinse a snažil se mu vyrvat psa z náruči. "Zabiju oba! Zabiju!" Hawkins couvl a odstrčil Fostera. Plukovník padl na zem a Tulák se roztřásl hrůzou. "Říkal jsem vám, že toho lituju," řekl Hawkins příškrčeně, kdybych měl peníze, dal bych vám rád dvě slepice, deset slepic, ale nemám. Greyi," Hawkins se zoufale obrátil na velitele vojenské policie, "pro lásku boží, udělejte něco." "Co mám, ksakru, udělat?" Grey byl rozzlobený, unavený a měl úplavici. "Víte přece, že nemohu udělat nic. Musím to hlásit. Toho psa se musíte zbavit." "Jak to myslíte?" "Kristapána," vyjel na něho Grey, "myslím, že se ho musíte zbavit. Zabijte ho. A jestli to nechcete udělat vy, ať to udělá někdo postarejte se, krucinál, aby do večera zmizel." "Je to můj pes! Nemůžete přece." "Hovno nemůže!" Grey se ze všech sil pokoušel ovládnout své zažívací ústrojí. Měl Hawkinse rád, ale to teď nic neznamenalo. "Znáte předpisy. Říkal jsem vám, abyste ho měl pořád uvázaného a abyste ho nepouštěl ke slepičárně. Tulák zakousl a sežral slepici. Jsou na to svědci." Plukovník Foster se zdvihl ze země a oči měl záští temné jako korálky. "Já ho zabiju," zasyčel. "Ta bestie patří mně. Oko za oko." Grey zastoupil Fosterovi cestu: "Plukovníku Fostere, já ten incident ohlásím. Kapitán Hawkins dostal rozkaz, aby psa utratil." Zdálo se, že Foster Greye vůbec neslyší: "Chci tu bestii! Zabiju ji! Jako zabila ona mou slepici. Je má! Já ji zabiju!" Znovu se pokusil vrhnout se na Hawkinse. "Zabila mé dítě!" Grey ho zadržel: "Ne! Psa utratí Hawkins." "Plukovníku Postere," řekl Hawkins žalostně, "proboha vás prosím, odpusťte mi to. Nechtě mi toho psa. Už se to nikdy nestane!" "Ne, nestane." Plukovník Poster se dal do šíleného smíchu. "Je mrtvěj a je můj!" Vrhel se po psu, ale Hawkins uskočil a Grey chytil plukovníka za ruku. "Přestaňte," zařval Grey, "nebo vás zatкну! Takhle se důstojník nechová! Nechtě Hawkinse! Jděte pryč!" Poster se Greyovi vytrhl. Probdával Hawkinse pohledem a šeptal: "S tebou se vyrovnám, ty vrah! Já se s tebou vyrovnám!" Pak se obrátil a odešel do svého kurníku, do svého domova, kde žil, spal a jedl se svými dětmi, se slepicemi. Grey se otočil na Hawkinse: "Lituju, Hawkinsi, ale utratit ho musíte." "Greyi," žadonil Hawkins, "prosím vás, odvolejte ten rozkaz. Prosím vás, proboha vás prosím. Udělám pro vás všechno." "Nemohu." Grey neměl skutečně žádnou alternativu. "Vy víte, že nemohu, Hawkinsi. Nemohu. Utraťte ho. A rychle." Otočil se a spěšně odcházel. Hawkins tiskl psa do náruči a po tvářích mu stékaly slzy. Spatřil Petra Marlowa: "Petře, pro lásku boží, pomoz mi!" "Nemohu, Johnny. Lituju, ale tady nemohu ani já ani nikdo jiný nic dělat." Bez sebe hořem se Hawkins díval na mlčící chlapy kolem sebe. Teď už plakal zcela nezakrytě. Muži se odvrátili, protože tady se opravdu nedalo nic dělat. Kdyby slepici zabil člověk, bylo by to skoro stejné, možná úplně stejné. Okamžik - a pak se Hawkins rozběhl odtud s Tulákem v náruči. "Chudák," řekl Petr Maxovi. "To je. Ale zaplať pámbůh, že ten pes nezakous některou z Králových slepic, to by byl můj konec." Max zamkl kurník a na odchodu Petrovi pokynul. Rád se staral o Královu slepici. Někaké to vajíčko čas od času za to stojí. A je to bez rizika, když člověk vejce rychle vycucne a skořápku rozmačká a dá ji slepicím zpátky do žrádla. Nezůstane ani stopa. A skořápky slepicím prospívají. A krucinál, co pro Krále znamená tu a tam jedno vajíčko? Dokud může baštit aspoň jedno denně nic se neděje. Vůbec nic. Max byl skutečně šťastný. Staral by se o slepice třeba celý týden v jednom kuse. Po obědě se Petr natáhl k odpočinku na pryčnu. "Promiňte, pane." Petr vzhledl a viděl, že vedle jeho lůžka stojí Dino, "Ano?" Upadl do rozpaků a nenápadně se rozhlédl po baráku. "Mohu s vámi mluvit, pane?" Slovo "pane" znělo jako obvykle. Čím to je, že Američané nedokáží vyslovit slovo pane tak aby znělo normálně? pomyslel si Petr, Vstal a vyšel za Dinem ven. Dino ho zavedl na malé prostranství mezi baráky. "Poslyš Pét'o" řekl naléhavě. "Máš přijít za Králem. A máš přivést taky Larkina a Maca." "Co se děje?" "Říkal jen abys je přived. Máte na něj počkat za půl hodiny ve věznici v cele padesát čtyři ve třetím patře." Důstojníci měli vstup do věznice zakázán. Podle japonských rozkazů nad jejichž dodržováním bděla táborová policie. To je riskantní. "To je všechno co říkal?" "Jo to je všechno". Cela padesát čtyři, třetí patro, za půl hodiny. Zdar Pét'o." Copak je to přemýšlel Petr. Šel za Larkinem a Macem a řekl jim a tom. "Co myslíš, Macu?" "No kamaráde," řekl Mac rozvázně, "já myslím, že Král by nás tři jen tak pro nic za nic neotravoval, kdyby to nebylo důležité." "Máme tedy jít do věznice?" "Kdyby nás chytili," řekl Larkin, "musíme mít připravenou nějakou výmluvu. Grey se o tom určitě doví. Nejlepší bude, když tam půjdeme každý zvlášť. Já mohu vždycky říct, že jsem se byl podívat za Australany kteří ve věznici bydlí. Co ty, Mácu?" "Je tam pár lidí z malajského pluku. Mohl jsem být u některého z nich na návštěvě." "A ty, Petře?" "Od leťectva je tam taky pár lidí," řekl Petr váhavě. "Snad abych se šel nejdřív podívat, oč jde, a pak pro vás přišel?" "Ne může se ti podařit vejít a mohou tě chytit, až bys šel ven. Pak už by tě zpátky nepustili. Příímý rozkaz bys překročit nemohl. Ne. Myslím, že tam radši půjdeme všichni. Ale odděleně." Larkin se usmál. "Záhada, co? To jsem zvědav, oč jde." "Doufám, že ne o nějaký průšvih." "Ach, kamaráde," řekl Mac, "celý život se skládá z průšvihů. Měl bych nepříjemné pocity, kdybych nešel. Král má přátele na nejvyšších místech. Může něco vědět." "A co láhve?" Chvilku přemýšleli a pak se ozval Larkin: "Vezmeme je s sebou." "Není to nebezpečné? Kdyby přišla prohlídka, ve věznici se nedají nikam schovat." "Když nás chytanou, tak nás chytanou." Larkin mluvil smrtelně vážně. "Buď to máme v kartách, nebo nemáme." "Hej, Petře," zavolal

Ewart, když Petr vycházel z baráku. "Zapomněl jsi pásek s hodností." "Ach, díky." Petr v duchu zaklel a vrátil se k lůžku. "Zatracený krám." "Já na to myslím pořád. Člověk nemůže být dost opatrný." "Máš pravdu. Ještě jednou díky." Petr se vmísil mezi muže na cestě kolem zdi. Šel po ní na sever, zabočil za roh a před ním byla brána. Sňal si hodnostní označení a cítil se najednou jako nahý. Zdálo se mu, že každý, kdo jde okolo, se dívá, proč ten důstojník nemá na ruce hodnostní označení. Dvě stě yardů před ním končila cesta na západ. Barikáda před branou byla otevřená, protože se vracely pracovní skupiny. Většina jejich členů mlela z posledního. Vlekli za sebou velké dvoukoláky plné kmenů, které pracně poráželi venku v bažinách a které byly určeny pro táborové kuchyně. Petr Marlowe si vzpomněl, že pozitíí je zařazen do jedné takové pracovní skupiny. Nevadila mu skoro denní práce na letišti. Tam to bylo lehké. Ale porážení stromů - to bylo něco jiného. Doprava kmenů byla velmi nebezpečná. Mnoho lidí si uhnalo kýlu, protože nu zdvihání kmenů neměli nic než ruce. Mnozí si zlámali nohy nebo vymkli kotníky. Ale na dřevo musel každý zajatec jednou nebo dvakrát týdně, důstojníci i vojáci. Kuchyně spotřebovala spoustu dřeva a bylo správné, když ti, co byli v pořádku, dělali na ty, kteří v pořádku nebyli. Na jedné straně brány bylo stanoviště vojenského policisty a na druhé se opíral o zeď korejský strážný s cigaretou v ústech a letargicky se díval na ty, kteří procházeli. Vojenský policista pozoroval pracovní skupinu, která se šourala branou. Jeden z jejich členů ležel na vozíku. Jeden nebo dva se tak vracovali, ale museli být velice unavení nebo nemocní, aby je ostatní domů do Čangi vezli. Petr Marlowe proklouzl kolem nepozorných strážných a vmísil se mezi muže, kteří se potulovali po velkém betonovém nádvoří. Vešel do jednoho z bloků a začal si razit cestu po kovovém schodišti. Přelézal postele a srolované pokrývky. Všude byla tlačence. Na schodech, v chodbách i v otevřených celách. V cele, pro jednoho vězně, bydlelo čtyři až pět mužů. Petr měl tísnivý pocit, že shora, zdola a ze všech stran ho tlačí. Byl tu příšerný zápach. Zápach hničících těl. Zápach nemytých lidských těl. Zápach několika generací uvězněných lidských těl. Zápach zdí, zdí věznice, Petr našel celu číslo 54. Dveře byly zavřené. Otevřel je a vešel. Mac a Larkin tu už byli. "Kristepane, já z toho smradu chcípnu." "Já taky, kámoši," řekl Larkin. Všichni tři se strašně potili. Vzduchu tu bylo pomalu. Betonové stěny byly vlhké svým vlastním potem, a skvrnitě potem mnoha let. Cela byla asi sedm stop široká, osm stop dlouhá a deset stop vysoká. Uprostřed jedné stěny byla postel - kvádr betonu tři stop vysoký, tři široký a šest stop dlouhý. Postel se vším všudy, i s betonovým podhlavíkem. V rohu cely byl záchod: díra, v podlaze, napojená na odpadovou stoku. Stoky byly už dávno ucpané a nefungovaly. Na jedné stěně docela nahoře bylo malé zamřížované okénko, ale nebe jím vidět nebylo, protože zeď byla dvě stopy tlustá. "Macu dáme mu pár minut a pak vypadnem," řekl Larkin. "Jasně kamaráde." "Aspoň otevřeme dveře," řekl Petr, zalitý potem. "Radši je nech zavřené, Petře. Je to bezpečnější," řekl nejistě Larkin. "Než tady bydlet, to bych se snad oddělal." "Máš pravdu. Díkybohu za naše baráky." "Hej Larkine," ukázal Mac na příkrývky, složené na betonovém lůžku. "To bych rád věděl, kde jsou ti, co tu bydlí. Všichni přece nemohou být v pracovních skupinách." "Taky bych to rád věděl." Larkin viditelně znervózňel. "Pojďme odtud." Otevřely se dveře a vešel Král, celý rozzářený. "Buďte zdraví, mládenci!" Měl v rukou jakési balíky a Tex, který vešel za ním, také. "Polož to na postel, Texi." Tex tam položil elektrický vařič a veliký hrnec. Pak kopnul do dveří a zavřel je. Mac, Larkin a Petr se na to s úžasem dívali. "Přines vodu," řekl Král Texovi. "Jasně." "Co se děje? Co nám chcete?" zeptal se Larkin, Král se rozesmál: "Něco si uvaříme." "Prokristapána! Chcete říct, že jste nás sem hnali jenom proto? Proč jsme to, krucinál, nemohli uvařit u nás v baráku?" rozvzteklil se Larkin. Král se na něho jenom díval a maličko se usmíval. Pak se obrátil a rozbalil jeden balíček, Tex se vrátil s vodou a postavil hrnec na vařič. "Poslyš, Rádžo, co." Petr Marlowe se zarazil uprostřed věty. Král vysypal do vody skoro kilogram fazolí kačang idju. Přidal sůl a dvě vrchovaté lžice cukru. Pak otevřel další balík, zabalený v banánových listech, a ukázal jeho obsah ostatním. "Matko boží!" V cele nastalo hrobové ticho. Král vychutnával dojem, který se mu podařilo vzbudit. "Říkal jsem ti to, Texi," ušklíbl se. "Dlužíš mi dolar." Mac vztáhl ruku a dotkl se kusu masa: "Mahlu. Opravdovské maso." Také Larkin si sáhl: "Už jsem zapomněl, jak maso vůbec vypadá," řekl hlasem, zastřeným jakousi posvátnou hrůzou. "Vy jste prostě génius. Génius!" "Mám narozeniny. Tak jsem si řekl, že to oslavíme, A sehnal jsem tohle," řekl Král a z dalšího balíčku vytáhl láhev, "Co je to?" "Saké!" "Já tomu nevěřím," řekl Mac. "Vždyť tady leží čtvrtka prasečího zadku!" Předklonil se a čichl si. "Panebože, je to doopravdický a čerstvý jako májovej den! Hurá!" Všichni se rozesmáli. "Radši zamkni dveře, Texi." Král se obrátil na Petra: "Dobrý, kolego?" Petr dosud zíral na ten kus masa: "Kdes to, proboha, sehnal?" "To je dlouhá historie," Král vzal nůž a zajel do masa. Obratně je rozřezal na několik kusů a hodil do hrnce. Ostatní se fascinováni dívali, jak přidává sůl, jak posunuje hrnec přesně na střed vařiče a pak si sedá se zkříženýma nohama na betonovou postel, "Není to špatný, co?" Dlouhou chvíli nikdo nepromluvil. Teprve náhlé zalomcování klikou u dveří je probudilo. Král kývl na Texe, ten odemkl, pootevřel a pak otevřel dokořán, Vešel Brough. Rozhlédl se celý ušaslý. Pak spatřil vařič. Došel k němu a nakoukl do hrnce. "Zatracená práce!" Král se zašklebil: "Mám narozeniny. A tak jsem si řekl, že vás pozvu na večeři." "Pozvání se přijímá." Brough podal ruku Larkinovi: "Já jsem Don Brough, plukovníku." "Já se jmenuju křestním jménem Grant. Znáte Maca a Petra?" "Brough se na ně usmál a obrátil se k Texovi: "Zdar, Texi." "Vítám vás, Done." Král ukázal na postel: "Posadte se, Done. Pak se musíme dát do práce. Petr Marlowe se nepěstával divit tomu, jak lehce si američtí prostí vojáci a důstojníci říkali navzájem křestními jmény. "Co znamenají ty řeči o práci?" zeptal se Brough, Král vytáhl několik dlouhých ústřížků pokrývky. "Budeme muset ucpat dveře." "Cože?" vyvalil oči Larkin. "Jasně," řekl Král. "Jak se tohle začne vařit, je to schopný vyvolat demonstraci. Chlapi to ucítí, prokristapána, představte si to taky by nás mohli roztrhat na kusy. Tohle je jediný místo, kde to můžeme vařit jakžtakž v soukromí. Ta vůně odtud půjde oknem. Ovšem, jenom když ucpeme dveře. Venku bysme to vařit nemohli, to chápete." "Larkin má pravdu," řekl Mac slavnostně. "Vy jste opravdu génius. Na tohle bych já nikdy nepřišel," dodal se smíchem, Mácu. A teď to radši uděláme." Královi hosté se chopili ústřížků pokrývky, vecpali je do spár kolem dveří a zakryli zamřížovanou špehýrku. Když skončili, Král jejich dílo zkontroloval. "Dobrý," řekl. "A teď co uděláme s oknem?" Vzhlédl k malému zamřížovanému okénku u stropu a Brough řekl: dokud se to nezačne vařit, necháme je otevřené. Pak je ucpeme a necháme to tak, dokud to bude možné vydržet. No, a potom je na chvíli zase otevřeme." Rozhlédl se. "Myslím, že bude dobré, když ten parfém

budeme vypouštět s přestávkami, jako indiánské kouřové signály." "Je venku vítr?" "Ač jsem zatracenej, jestli jsem si všim. Všim si někdo?" "Hej, Petře, nastav záda, kamaráde," řekl Mac. Mac byl ze všech nejmenší a Petr ho tedy nechal, aby mu vylezl na ramena. Mac vykoul okénkem a pak si naslinil prst a vystrčil ruku ven. "Pospěš si, Mácu, prokristapána! že bys byl jako pírkó, to nejsi!" vykřikl Petr. "Musím přece věřit, ty kubo!" A Mac opět naslinil prst a vystrčil ruku z okna. Tvářil se tak soustředěně a směšně, že se Petr dal do smíchu. Larkin se k němu připojil. Petr se náhle zapotácel, Mac spadl na zem, narazil si nohu o betonové lůžko a začal nadávat. "Podívej se na mou nohu, ty koni," sykal. Měl na ní jenom odřeninu, ale kapka krve mu přece jen vytekla. "Mohla to být komplikovaná zlomenina!" "Koukej, Petře," vyjel Larkin a držel se smíchy za břicho, "Mac má v žilách krev? Já vždycky myslel, že mu tam teče latex!" "Jděte do prdele, parchanti, mahlu!" řekl Mac popuzeně, ale pak se dal také do smíchu. Najednou vyskočil, popadl Petra a Larkina a začal zpívat: "Zajíček v svý jamce sedí sám." Petr chytil za ruku Brougha, Brough Texe a všichni začali hystericky poskakovat kolem hrnce a Krále, který seděl se zkříženýma nohama a hlídal ho. Mac se konečně vytrhl: "Ave Caesar! Ti, co budou žrát, tě pozdravují!" Všichni se k pozdravu připojili a s řevem se zhroutili na podlahu. "Ležíš mi na ruce, ty blbe!" "Tys mě kopnul do kulek, všiváku," nadával Larkin Broughovi. "Promiň, Grante. Ježíš, takhle jsem se nenachechtal už kolik let." "Hej, Rádžo," ozval se Petr Marlowe. "Já myslím, že bychom to měli každý aspoň jednou zamíchat. Pro štěstí." "Račte si posloužit," řekl Král. Dělal mu dobře, že chlapi mají takovou náladu. Obřadně se postavili do fronty a Petr zamíchal tekutinou v hrnci, na níž se už začaly objevovat bublinky. Od něho převzal lžici Mac, také zamíchal a proslovil obscenní požehnání. Larkin, aby ho přetrumfl, doprovodil své míchání citátem: "Duplem, duplem, kotli vař." "Co blbneš?" vykřikl Brough. "Citovat Macbetha! Prokristapána!" "Proč ne?" "To přináší smůlu! Citovat Macbetha nad žrádlem je stejný jako hvízdát v divadelní šatně." "Vážně?" "To ví každý blbec!" "Zatracená práce. A já to nevěděl," zamračil se Larkin. "Naštěstí jsi to citoval špatně," řekl Brough. "Správně je to: duplem, duplem, zmař a moř - bublem kotle plameň, hoř!" "Ty kecáš, ty Yankeji podělanej! Já znám svého Shakespeara!" "Všadím se s tebou o zítřejší rýži!" "Pozor, plukovníku," řekl varovně Mac, který dobře znal Larkinovu vážen k sázení. "Kdyby to nevěděl, tak se do té sázky tak nepohrne" "Pravdu mám já, Mácu," řekl Larkin, ale ani jemu se nezdál Broughův samolibý výraz. "Jak to, že sis tak jistý?" "Sázíš se?" zeptal se Brough. Larkin se na chvíli zamyslel. Sázky měl rád, ale zítřejší porce přece jen trochu moc. "Ne. Kdyby šlo o karty, tak tu rýži vsadím, ale o Shakespeara se radši sázet nebudu." "Škoda," řekl Brough, "docela by se mi ta rýže hodila. Ten citát je ze čtvrtého jednání, první scéna, desátá řádka." "Jak to víš tak přesně, do prdele?" "To nic není," řekl Brough. "Studoval jsem dějiny umění na kalifornské univerzitě. Se zvláštním zaměřením na žurnalistiku a dramatické umění. Až se dostanu odtud, budu spisovatelem." Mac se předklonil a nahlédl do hrnce. "To ti závidím, kamaráde. Psaní může být ta nejdůležitější věc na světě. Když je to ovšem dobré psaní." "To je blbost, Mácu," ozval se Petr Marlowe. "Existuje asi milion mnohem důležitějších věcí." "To jenom dokazuje, jak málo toho víš." "Obchod je mnohem důležitější," vmísil se do debaty Král. "Bez obchodu by se svět přestal točit. Bez prachů a stabilního hospodářství by si nikdo žádný knížky nekupoval." "Jdi do prdele s obchodem a s hospodářstvím," řekl Brough. "To je hnusnej materialismus. Je to tak, jak říká Mac." "Macu," řekl Petr Marlowe, "a proč je spisování tak důležité?" "Předně, kamaráde, je to něco, co jsem chtěl vždycky dělat a co neumím. Mockrát jsem se pokoušel, ale nikdy jsem nic nedokončil. To je to nejtěžší - dokončit. A nejdůležitější je, že spisovatelé jsou jediní lidé, kteří mohou s touhle planetou něco dokázat. Byznysmani dokážou hovno." "Kecy," řekl Král. "A co Rockefeller? A Morgan a Ford a du Pont? A spousta ostatních? Financují přece vědce a knihovny a nemocnice. Bez jejich prachů by," "Ale ty prachy vydělali na úkor jiných," ozval se Brough. "Klidně si mohou dovolit hodit nějakou tu miliardu lidem, kteří jim je vydělali. Ty pijavice." "Vy jste demokrat, že jo?" rozhnil se Král. "To bych řekl, že jsem demokrat. Vezměte si Roosevelta, co ten dělá pro Spojené státy. Vytáhl je z loje, do kterého je ti zatracení republikáni." "To jsou kecy a vy to víte. To nemá s republikánama co dělat. To byl ekonomickéj cyklus." "Hovno ekonomickéj cyklus! Republikáni. Hej, kamarádi," ozval se Larkin chlácholivě, "politiku až po jídle, co říkáte?" "Tak dobře," řekl Brough zamračeně, "ale tenhle chlap spadl z višně." "Mácu, proč je to tak důležité? Pořád to nechápu." "No, spisovatel může napsat na kuš papíru myšlenku nebo názor, Když je dobrý, dokáže nadchnout lidi, i kdyby psal na hajzlpapíru. Je to jediný člověk v té naší moderní ekonomice, který dokáže - který může dokázat - změnit svět. Byznysman nemůže - pokud by do toho nechtěl vrazit haldy peněz. Politik taky nemůže - pokud nemá nějaké moc výjimečné postavení nebo moc. A člověk, který pěstuje gumovníky, nemůže vůbec nic. A účetní taky ne, vid', Larkine?" "Jasně." "Ale ty mluvíš o propagandě," řekl Brough. "Já nechci psát propagandu." "Psal jste někdy pro film, Done?" zeptal se Král. "Ještě jsem nikomu neprodal ani řádku. Člověk se stává spisovatelem, až když něco prodá. Ale film je strašně důležitý. Víte, že Lenin řekl, že film je nejdůležitější prostředek propagandy, který existuje?" Všiml si, že se Král chystá k útoku. "Velkou budoucnost má televize," předešel ho Petr Marlowe a díval se přitom upřeně na proužek páry, který se začínal zdvíhat nad hrncem. "Viděl jsem televizní představení z Alexandrina paláce v Londýně. Baird odtamtud vysílá program jednou týdně." "Slyšel jsem o televizi," řekl Brough, "ale ještě nikdy jsem ji neviděl." Král přikývl: "Já taky ne. To může být jednou obrovskéj byznys." "Ve Státech určitě ne," zabručel Brough. "Když si člověk představí ty obrovské vzdálenosti u nás! Televize bude něco znamenat v malých zemích, jako je Anglie, ale v pořádné zemi, jako jsou Spojené státy, se nemůže prosadit." "Co tím chceš říct?" zamračil se Petr. "Že kdyby nebylo nás, tahle válka by trvala věčně. Jenom naše peníze, naše zbraně a naše moc." "Poslyš, staroušku, my Evropani jsme na to stačili sami, nepamatuješ se? Dali jsme vám příležitost, abyste se trochu postavili na nohy. A teď je to vaše válka stejně jako naše." Petr s Broughem mořili bojovně jeden druhého. "Kecy! Nechápu, proč si na to vraždění nestačíte sami, jako jste si stačili celá staletí, a proč do toho taháte nás? Museli jsme vám přijít na pomoc, dřív než." Najednou začali všichni přítomní mluvit a jeden přes druhého nadávat, nikdo nikoho neposlouchal, každý měl velice jednoznačný názor, a ten názor byl jediné správný. Král vztekla hrozil Broughovi, ten hrozil zase jemu, Petr Marlowe křičel na Maca a náhle kdosi zabušil na dveře. Všichni okamžitě ztichli. "Co je to tam za bordel?" ozval se jakýsi hlas. "To je Griffiths?" "Ne. Adolf Hitler. Chcete, aby nás všechny zavřeli, nebo co?" "Promiň." "Přestaňte dělat

virvál!" "Co to byl?" zeptal se Mac. "Griffiths. Patří mu tahle cela." "Cože?" "Jasně. Najal jsem ji na pět hodin za tři babky na hodinu. Nic není zadarmo." Vy jste tuhle celu najal?" ozval se užasle Larkin. „Jasně. Ten Griffiths je výbornej obchodník," řekl Král. "Tady kolem jsou tisíce mužskejch, že jo? A ani jediný místečko, kde by mohli bejt chvíličku sami, že jo? Tak jim tenhle chlap pronajímá tuhle celu. Hnízdečko, jak si ho představuju já, to zrovna není, ale Griffiths na tom vydělává balíky." "Vsadil bych se, že na to nepřišel sám," řekl Brough. "Před váma se, kapitáne, prostě nic neutají," usmál se Král. Musím se přiznat, že jsem ho na tu myšlenku přivedl já. Ale Griffiths a celá jeho jednotka se z toho mají fajn." "A kolik na tom vyděláváte vy?" "Jenom deset procent." "Jestli jen deset procent, ták je to v pořádku," řekl Brough. "Jasně." Král Broughovi nelhal, i když mu po tom koneckonců nic nebylo. Brough nakoukl do hrnce a zamíchal omáčku "Chlapci, začíná se to vařit." Všichni se nahnuli kolem vařiče. Opravdu, vařilo se to. "Radši zapeme okno. Za chvíli to začne vonět." Pověsili na zamřížovaný výklenek kus příkrývky a brzo dýchali koncentrovanou vůni jídla. Mac, Larkin a Tex si dřepili ke zdi a nespouštěli oči z hrnce. Petr Marlowe seděl na kraji betonového lůžka, a protože byl nejbližší, čas od času obsahem hrnce zamíchal. Voda jemně hučela a malé fazolky jako měsíčky vycházely na hladinu a pak zase zapadaly do hlubin vroucí tekutiny. Hladina se roztrhla velkou bublinou páry, z níž dýchlá do celý nádherná vůně vařícího se masa. Král se předklonil a hodil do hrnce hrst domorodého koření, kurmy, kajangu, huanu, hřebíčku. Přidal ještě česnek a vůně se znásobila. Když se směs vařila už deset minut, Král přidal do hrnce zelenou papáju. "Krucinál," řekl, "chlap, kterej by přišel na to, jak usušit papáju, by se utopil v prachách. Po tej, po potvoře, by zmekl i flák masa ze starýho buvola. "Malajci jí používají od nepaměti," ozval se Mac, ale nikdo ho neposlouchal. Ani Mac vlastně neposlouchal sám sebe. Byl stejně jako ostatní opilý přívalem parfému, který plnil celu. Po prsou, po bradách, po rukou a po nohou jim stékaly curůcky potu, ale žádný to nebral na vědomí. Věděli jenom, že tohle není sen. Přmo před jejich očima se vaří maso a brzo je budou jíst. "Kdes to sebral?" zeptal se Petr Marlowe. Ani ho to nějak zvlášť nezajímalo. Chtěl jsem něco říct a zkrátit to nesnesitelné čekání. "To je Hawkinsův pes," řekl Král, jemně se v hlavě převalovala jediná myšlenka: panebože, to to voní! "Hawkinsův pes?" "Myslíte Tuláka?" "Jeho pes?" "Já myslím, že je to podsvínče!" "Hawkinsův pes?" "Prokristapána!" "To vaříme zadek z Tuláka? Zdešil Se Petr Marlowe. "Jasně," odpověděl Král. Tajemství bylo Venku a už na tom nezáleželo. "Chtěl jsem vám to říct až potom, ale to je jedno. Teď to víte." Dívali se ohromeně jeden na druhého. "Matko boží," řekl Petr. "Hawkinsův pes!" "Podívej se," řekl Král konejšivě, "co na tom záleží? Ten pes byl určité to nejčistší zvíře, jaký jsem kdy viděl. Mnohem čistší než prase. Nebo i než kuře. Maso je prostě maso!" "To je pravda," řekl nesměle Mac. "Proč by bylo špatné jíst psa? Číňani je žerou pořád. Jako pochoutku. Ano, je to tak." "Jo," řekl Brough a cítil, jak se mu zdvihá žaludek, "ale my nejsme Číňani a tohle je Hawkinsův pes." "Připadám si jako lidožrout," přikývl Petr Marlowe. "Koukni," řekl Král, "Mac to řek správně. Proč by bylo špatné jíst psa? Přivoň si, prokristapána!" "Přivoňte si," obrátil se Larkin na všechny ostatní. Špatně se mu mluvilo, skoro se dusil přívalem slin. "Já necítím nic než tohle obrovské žrádlo a je to nejsenzačnější vůně, jakou jsem kdy čuchal. Mně je fuk, jestli je to Tulák nebo ne, já chci žrát!" Zmáčkl si rukou břicho. "Já nevím, jak vy, ale já mám z hladu žaludeční křeče. Ta vůně něco provedla s mým metabolismem nebo s čím." "Mně je taky špatně. A nemá to co dělat s tím, že v tom hrnci je psí maso," řekl Petr. Skoro jako by se omlouval, dodal: "Mně se jenom nechce jíst Tuláka." Podíval se na Maca: "Jak se pak budeme moct podívat Hawkinsovi do očí?" "Já neviní, kamaráde. Já se asi budu koukat jinam." Mac zhluboka vdechl nosem a zaúpěl: "Prokristapána, ta vůně!" "Zkrátka," řekl Král mírně, "kdo to nechce jíst, může jít do prdele." Nikdo se ani nehnul. Všichni se zase pohodlně opřeli a mysleli na to, co je čeká. Poslouchali bublání v hrnci. Koupali se v nebeské vůni. Náhle. "Když si to člověk pořádně promyslí, není to nic tak strašného," ozval se Larkin, spíš aby přesvědčil sám sebe. "Podívejte se, jak milujeme svoje slepice. A vůbec nám nevádí, když si pochutnáme na nich nebo na jejich vajíčkách." "Máš pravdu, kamaráde. A pamatuješ na tu kočku, co jsme chytili a snědli? To nám nevařilo, že ne, Petře?" "Ne, ale ta byla zdivočelá. Tohle je Tulák!" "Byl to Tulák. Teď je to prostě maso." "To vy jste chytili tu kočku?" zeptal se Brough a v hlase mu zazněla zlost. "Asi před Šesti měsíci?" "Ne. Tohle bylo na Jávě." "Ach," řekl Brough uklidněné. Pak se náhodou podíval na Krále. "To jsem si mohl myslet," vybuchl. "Ty, ty všiváku! A my ji honili čtyři hodiny!" "Neměl byste se rozčilovat, Done. My ji dostali. Stejně to bylo americký vítězství." "Mí Australan! se nějak horší," povzdychl si Larkin. Král zdvihl třesoucí se rukou k ústům lžící a ochutnal omáčku. "Prima." Bodl do masa. U kostí bylo stále ještě tuhé. "Ještě slabou hodinku." Po deseti minutách opět ochutnal omáčku. "Chce to asi trochu soli, co říkáš, Petře?" Petr ochutnal. Bylo to vynikající. "Jenom špetku, jen špetičku." Jeden za druhým ochutnali všichni. Na špetičku nože soli, o zlomek huanu víc, maličko cukru, zrnko kurkumy. A znovu se usadili a čekali v této cele vynikajícího mučení, skoro udušení tou voňavou lahodou. Čas od času odstranili pokrývku z okénka, pustili trochu vůně ven a trochu vzduchu dovnitř. Mírný větřík roznášel parfém po celém Čangi. A chodbami věznice se proháněly částčky vůně, které proklouzly utěsněnými dveřmi. "Kristepane, Smithy, cejtíš to?" "Jak bych necejtil? Myslíš, že nemám nos? Odkud to je?" "Moment! Někde za věznicí, určité někde za věznicí!" „Ty žlutý parchanti si asi vařej hned za drátama." "Určitě! Potvory!" "To nejsou oni. Mně se zdá, že to jde odněkud z věznice." "Vidíš ho? Smithy větfí jako dobrman!" "Říkám ti, že to jde z věznice." "To je větrem. Vane odtamtud vítr." "Copak vítr někdy takhle voněl? Někdo vaří maso, říkám ti. Hovězí. Vsadím se, že je to hovězí guláš." "To je asi nový japonský mučení. Parchanti! Takový svinstvo nám dělat!" "Třeba se nám to jenom tak zdá. Říkají, že si člověk dokáže představit i vůni." "Hovno si představujeme. Podívej, všichni chlapi větrej." "Kdo to říká?" "Co?" "No, povídáš: „Říkají, že si člověk dokáže představit i vůni. Kdo to říká?" "Panebože, Smithy, to se jen tak říká." "Ale kdo to říká?" "Krucinál, jak to mám vědět?" "Tak nekecej, že oni to říkají. Přived bys člověka do blázince." Chlapi v cele, Královi vyvolení, se dívali, jak Král překloupil naběračku na jídelní misku a podal porci Larkinovi. Z Larkinovy porce sklouzli očima opět na naběračku a na Maca, na naběračku i na Brougha, na naběračku a na Texe, na naběračku a na Petra a na naběračku a na Krále. Dali se do jídla. V hrnci čekaly na každýho z nich dvě porce navíc. Bylo mučivě nádherné jíst tak přepychově. Fazole kačang idju se rozvařily a změnily se v hustou polévku. Papája zjemnila maso, které se ve vrstvách odlupovalo od kostí, tmavohnědé kořením a fazolemi. Omáčka připomínala omáčku irského guláše

a na stěnách jídelní misky po ní zůstávaly medově hnědé skvrny od omastku. Král vzhledl od dočista vyjedené misky. Pokynul Larkinovi. Larkin mu podal svou misku a také všichni ostatní si dali přidat. Druhá porce zmizela. A pak i třetí. Konečně Král odložil misku. "Kurva noha!" "Senzace!" prohlásil Larkin. "Vynikající," řekl Petr Marlowe. "Já už jsem zapomněl, jak se kousá. Bolí mě čelisti." Mac pečlivě vybral z misky poslední fazoli a řihnul. V tom řihnutí byl největší stupeň uznání, jehož byl schopen. "Něco vám řeknu, kamarádi. Jedl jsem v životě už různé věci, od roastbeefu u Simpsona na Picadilly až k risttafelu v hotelu dēs Indes na lávě, ale nic, vůbec nic se nepřiblížilo k tomuhle ani na sto metrů. Vůbec nic." "Souhlasím," řekl Larkin a uvelebil se na zemi pohodlněji. "Ani v nejlepším podniku v Sydney no, takový steak je taky senzace, ale nikdy jsem si nepochutnal tak jako dnes." Král řihnul a dal kolovat balíček cigaret Kooa. Pak otevřel láhev saké a pořádně se napil. Víno mělo jakousi pachut' a bylo silné, ale spláchno krásně masností, která po jídle zůstala v ústech. "Tu máš," řekl Král a podal láhev Petrovi. Všichni se napili a zapálili si cigarety. "Hej, Texi, neuděláš kapku kafe?" zívá Král. "Radši ještě pár minut počkáme, a teprve pak otevřeme dveře," řekl Brough a líně se převalil. "Panebože, mně je krásně!" "Mně se zdá, že prasknu," řekl Petr Marlowe. "Bylo to rozhodne nejlepší." "Proboha, Petře, to už řekli všichni. To všichni víme," "Já to musel říct." "Jak se vám to podařilo sehnat?" zeptal se Krále Brough a potlačil zívnutí. "Max mi řek, že ten pes zakous slepici. Tak jsem poslal Dina za Hawkinsem a on mu toho psa dal. Kurt ho porazil a na mě vyšel celej zadek." "Jak to, že ho dal Hawkins zrovna Dinovi?" ozval se Petr. "On je veterinář." "Ach tak." "Hovno je," řekl Brough. "Sloužil u obchodního loďstva." Král pokrčil rameny: "Tak pro dnešek byl veterinář. Vykašlete se na to." "Musím se ti poklonit až po pás, ty lotře. Až po pás." "Díky, Done." "Jak jak ho Kurt zabil?" zeptal se Brough. "To jsem se ho neptal." "To bylo správný, kamaráde," řekl Mac. "A už o tom přestaneme mluvit, ne?" "Dobřej nápad." Petr Marlowe se protáhl: "Co uděláme s kostmi?" "Vynesena je, až půjdeme odtud." "Nedáme si partii pokeru?" řekl Larkin. "Proč ne?" odpověděl Král. "Texi, postav na kafe. Petře, ty tu trochu poklid'. Grante, vyndej ty ucpávky ze dveří. Done, nesebral byste nádobí?" Brough těžce vstal: "A co budeš, do prdele, dělat ty?" "Já?" Král zdvihl obočí. "Já budu sedět." Brough se na něho podíval. Všichni se na něho podívali. Pak Brough řekl: "Moc rád bych z tebe udělal oficira. Spíš bych tě mohl tu a tam pořádně sjet." "Já bych se nedal," řekl Král. "Asi bych vás přived do neštěstí. Brough se rozhlédl po ostatních a pak se vrátil pohledem ke Králi "Máš asi pravdu. Dostal bych se kvůli tobě před válečný soud." Rozesmál se. "Ale když tě oberu o nějaký ten dolar, žádné předpisy tím neporuším." Vytáhl z kapsy pětidolarovou bankovku a kývl na balíček karet, které Král držel v ruce. "Velká bere!" Král mu nastavil vějíř karet: "Tak si jednu vyberte." Brough vítězně ukázal všem královnu. Král se podíval na karty a vytáhl si spodka. Brough se ušklíbl: "Všechno nebo nic." "Done," řekl Král mírně, "přestaňte, dokud vyhráváte." Sáhl po jiné kartě a ukázal mu ji. Bylo to eso. "Klidně vám vytáhnú další. Jsou to má karty!" "Tak proč jste to, krucinál, neudělal hned napoprvně?" řekl Brough. "Ale kapitáne!" Král se rozesmál. "Tak sprosté vás obrat by přece bylo nezdvořilý! Koneckonců jste přece můj velitel!" "Blbe!" Brough začal sbírat jídelní misky a nádobí. "Když se člověk všiváků nemůže zbavit, tak se k nim holt musí dát." Téměř celý tábor té noci už klidně spal, ale Petr Marlowe ležel pod moskytiérou s otevřenýma očima. Spánek nepřicházel, a Petr věděl, že nepřijde. Vstal a propletl se řadou postelí ven. Brough také nespál. "Zdar, Petře," ozval se tiše. "Pojď si sednout. Taky nemůžeš spát?" "Nechci. Ještě nechci. Je mi tak dobře." Nad nimi se klenulo nebe z černého sametu. "Nádherná noc." "Ano." "Jsi ženatý?" "Ne," odpověděl Petr Marlowe. "To máš štěstí. Myslím, že to tu nemůže být tak špatné, když je člověk svobodný." Brough se na minutu odmlčel. "Někdy se mi zdá, že se zblázním, když se ptám sám sebe, jestli na mne ještě čeká. Kdo ví, co dělá zrovna teď." "Nic." Petr to řekl zcela automaticky a myslil přitom na N'ai. "Neboj se." Bylo to, jako kdyby řekl: "Přestaň dýchat." "Ne snad, že bych jí dával nějakou vinu. Už tak dlouho jsme nebyli spolu, tak dlouho. Nebyla by to její vina." Brough si zapálil rozřesenýma rukama cigaretu ze špetky usušeného čaje a z nedopalku jedné kooa. Vdechl kouř a podal smotek Petrovi. "Díky, Done." Dokouřili cigaretu mlčky, drcsní touhou. Pak Brough vstal: "Půjdú si lehnout. Bud' zdráv, Petře." "Dobrou noc, Done." Petr Marlowe se zadíval do tmy a myšlenky mu opět zaletěly k N'ai. A věděl, že stejně jako Brough i on může udělat jenom jedinou věc. Jinak by nikdy neusnul.

XV. Přišel den vítězství v Evropě a zajatci v Čangi z toho měli radost. Jinak to však byl den jako každý jiný. Dávky potravin byly stejné, nebe bylo stejné, nemoci stejné, moskyti stejní, čas ubíhal stejně nekonečně pomalu. Grey stále ještě sledoval situaci a čekal. Jeho špión mu ohlásil, že diamant brzo změní majitele. Už velice brzo. Petr Marlowe a Král na to čekali stejně dychtivě. Má k tomu dojít už za čtyři dny. Přišel Den P a krysa Eva vrhla dvanáct mláďat. Ta šifra "Den P" - "Den porodu" se Královi a jeho společníkům moc líbila; Grey se o Dni P dověděl od svého informátora a dal toho 'dne obklíčit americký barák a každého muže pořádně prohledal. Pátral po hodinkách a po jiných věcech, které podle jeho názoru měly být připraveny ke "Dni prodeje". Policajt jeden blbá! Krále znepokojila tato připomínka skutečnosti, že v baráku musí být špión. Evu potřetí připustili s Adamem. Pod barákem teď bylo sedmdesát klecí. Čtrnáct už mělo obyvatele. Brzo dostane obyvatele dvanáct dalších. Problém jmen byl rozřešen velice jednoduše. Samečci dostávali sudá čísla a samičky lichá. "Poslyšte," řekl Král, "nutně potřebujem další klece." V baráku se konala schůze představenstva krysí farmy. Noc byla chladná a příjemná. Přes ubývající měsíc se honily mraky. "Jsme v loji!" řekl Tex. "Nemůžu sehnat už ani kousek drátu. Jediná věc, co nám zbejvá, je požádat o pomoc Australany." "Když to uděláme," řekl zamyšleně Max, "budeme muset těm parchantům všechno prozradit." Celé válečné úsilí amerického baráku se soustřeďovalo na ten živý poklad, který se pod nimi tak rychle množil. Čtyřlenná pracovní skupina už rozšířila pod barákem úzké zákopy do systému chodeb. Měli teď spoustu místa pro klece, ale naprostý nedostatek drátu. Zoufale ho potřebovali. Už se rýsoval další den P, a po něm další a ještě další. "Kdyby se našel tucet chlapíků, kterým by se dalo věřit, mohl by se jim prodat párek, aby si založili vlastní farmy," ozval se Petr Marlowe. "My bychom měli jen chovatelskou farmu." "To nejde, Petře. To by se neutajilo." Král si ubalil cigaretu. Znovu si přitom uvědomil, že v poslední době byly špatné obchody a že neměl pořádnou cigaretu už celý týden. "Nedá se nic dělat," prohlásil po chvilce přemýšlení, "musíme k tomu přibrat Timsena." "Ten všivák australskej je už takhle silnej konkurent," řekl Max. "Nemáme na vybranou," řekl Král rozhodně. "Potřebujeme klece a Timsen je jedinej člověk, kterej může sehnat drát. A

taky jedinej, komu můžeme věřit, že bude držet hubu. Jestli to s tou farmou půjde jak předpokládáme, bude z ní dost pro každého." Podíval se na Texe: "Přiveď Timsena." Tex pokrčil rameny a odešel. "Pojď, Petře," řekl Král, "radši to dole zkontroluju." Spustili se padacími dvířky pod barák. "Svatá krávo," ulevil si Král, když zjistil rozsah vykopávek. "Kdybysme kopali ještě trochu, tak se celej barák propadne." "Neboj se, šéfe," řekl hrdě Miller. Byl vedoucím čtyřlenné party kopáčů. "Mám plánek a žádnýho z nosnejch sloupů se ani nedotknem. Kdyby byl drát, mohli bysme mít na patnáct set klecí. Jo, a klidně bysme měli místo na dvanáctkrát tolik, kdyby se dalo někde ukradnout dřevo na výdřevu. Klidně." Král prošel hlavní chodbou ke klecím. Adam ho uviděl a vrhl se na drátěné pletivo, hotov roztrhat Krále na kusy. "Má mě rád, co?" Miller se zašklebil: "Ten parchant tě asi odněkud zná." "Snad by se měl chov zastavit, dokud nebudeme mít klece," řekl Petr Marlowe. "Záleží na Timsenovi," řekl Král. "Jestli nám někdo může opatřit drát, tak je to ta jeho zlodějská banda." Vylezli zpátky do baráku a umyli se. "Zdar, kámoši." Do baráku vešel Timsen a posadil se. "Vy Američani jste podělaný až za ušima, co?" Timsen byl vysoký a ramenatý, s očima zasazenýma do hlubokých očních jamek. "Co to kecáš?" "Podle toho, jak vy, poserové, kopete kryty, to vypadá, jako by se na Čangi chystalo celý letectvo Spojených států." "Opatrnost je matka moudrosti." Král znova rozmýšlel, má-li Timsena zasvětit do celé záležitosti. "Už to nebude dlouho trvat a naši skočí na Singapur. Až to přijde, zalezeme pod zem." "Čangi bombardovat nebudou. Věď přece, že tu jsme. Australani to aspoň věď. Ovšem jestli sem přilétěj vaši, tak si člověk opravdu nemůže bejt jistej, kam ty bomby shoděj." Vzali ho na prohlídku podzemí a Timsen okamžitě pochopil fantastické rozměry jejich záměru a výbornou organizaci. "Panebože, kámoši," řekl užasle, když se vrátili do baráku, "to teda před tebou smekám. Panebože. A my mysleli, že máte plný kalhoty. Panebože, musíte tam mít místo pro takovejch pět nebo šest set." "Pro patnáct set, přerušil ho nedbale Král, "a příští Den P tam bude." "Den P?" "Den porodu." Timsen se dal do smíchu. "Tak to teda znamená Den P. Kolik tejdnu se to už snažím rozluštit! Krucinál!" Řehtal se jako kuň. "To je geniální!" "Připouštím, že to byl můj nápad." Král se snažil skrýt svou pýchu, ale nedařilo se mu to. Koneckonců to byl opravdu jeho nápad. "Příští Den P budem mít aspoň devadesát mladejch. A další Den P kolem tří stovek." Timsenovi skoro vylezli oči z důlků. "Řeknu ti, co chcem dělat." Král se odmlčel a v duchu znova zrevidoval nabídku, kterou chtěl učinit. "Ty nám dodáš materiál na tisíc klecí. My budeme udržovat stav farny na tisícovce - jenom nejlepší exempláře. Ty budeš prodávat a dělit se budeme napolovic. Takovej velkej podnik zaručuje zisk pro každého." "Kdy začnem prodávat?" vyhrkl Timsen. Přes obrovské možnosti se cítil jaksi nesvůj. "Budem ti dávat deset stehýnek tejdne. Budem porážet samce, a samice zůstanou na chov. Prodávát se budou jenom stehýnka. Postupně budeme zvyšovat dodávky." "Proč chceš začít jenom s deseti?" "Kdyby se toho na začátku objevilo na trhu moc, chlapi by začali něco čout. Musíme pomalu." Timsen se zamyslel: "Jseš si jistej, že že to maso bude v pořádku?" Když se takto zavázal k dodávkám, pocítil i Král lehkou nevolnost. Ale, do prdele, maso je maso a obchod je obchod. "Nabízíme jenom maso Rusa tikus." Timsen potřásl hlavou a našpulil rty. "Nák se mi nelíbí, že bysem to měl prodávat našim Australanům," řekl úzkostlivě. "Na mou duši. To se mi nezdá. Na mou duši ne. Ne snad, že bych zkrátka se mi to nezdá. Prodávát to našim." Petr Marlowe přikývl. Měl naprosto stejné pocity. "Našim chlapcům taky ne." Tři muži se dívali jeden na druhého. Ano, říkal si v duchu Král, mně se to taky nezdá. Ale nějak se to udělat musí. Nějak najednou jako by se mu v hlavě rozsvítil reflektor. Zbledl a řekl přidušeně: "Zavolejte ostatní. Na něco jsem přišel," Američani se rychle nahrnuli kolem něho. Dívali se na Krále napjatě. Už se uklidnil, ale ještě neřekl ani slovo. Kouřil a zdálo se, že je vůbec nebere na vědomí, Petr Marlowe a Timsen na sebe zmateně pohlédli, Král vstal a napětí ještě stouplo. Uhasil cigaretu, "Chlapi," začal a z jeho hlasu zněla jakási podivná vyčerpanost. "Za čtyry dny přijde zase Den P. Očekáváme -" ukázal na kus papíru, zavěšený na atapové stěně - "že budeme mít stav kolem stovky. Domluvil jsem se tady s kamarádem Timsenem. Dodá nám materiál na tisíc klecí, takže až ty mladý odstavíme, budeme je mít kam dát. Timsen a jeho lidi budou prodávat maso. My budem jenom pěstovat vybraný exempláře." Odmlčel se a prohlédl si pomalu jednoho po druhém. "Chlapi. Za tejdne začnem dodávat." Teď, když bylo stanoveno hrozné datum, chlapům se protáhly obličej. "Ty doopravdy myslíš, že bysme to měli prodávat?" řekl Max pochybovačně. "Necháš mě domluvit, Maxi?" "S tím prodáváním opravdu nevím," řekl Byron Jones III. a začal si pohrávat s černou páskou přes oko. "Je mi z toho nanic." "Tak, krucinál, držte huby, vybuchl netrpělivě Král. "Chlapi!" Všichni se naklonili, neboť Král začal skoro neslyšně šeptat. "Budem to prodávat jenom oficírům! Hlaváčům! Od majorů nahoru!" "Panebože," vydechl Timsen. , Ježíšikriste!" řekl procítěně Max. "Cože?" Petrovi bylo, jako by vedle něho udeřil blesk. Král se cítil jako bůh. "Ano, oficírům. To jsou ty jediný parchanti, který na to máj. Místo lidovejch cen z toho uděláme luxusní záležitost." "A budou to mít jenom ty potvory, kterým by to člověk tak jako tak nacpal do chřtánů třeba zadarmo!" řekl Petr Marlowe. "Ty jsi velikej," řekl Timsen a díval se na Krále s posvátnou úctou. "Geniální! Já sám vím o třech takovejch parchantech. Dal bych za to pravou ruku, jenom je vidět, jak žerou krysi maso, a pak jim to říct." "Znám dva," řekl Petr, "pro které bych maso sám s radostí koupil. Ale to by nešlo. Kdyby je dostali zadarmo, cítili by v tom krysu na sto kroků." Mac vstal a snažil se překřiknout všeobecný chechtot. "Poslouchejte, chlapi! Buďte chvilku zticha!" Obrátil se na Krále. "Ty víš, že no, že ." Pohnutím nemohl skoro mluvit. "Zkrátka jsem nebyl vždycky na tvý straně. To nevadí, jsme ze svobodný země. Ale tohle je tak obrovský, že . Zkrátka," slavnostně podal Královi ruku, "chtěl bysem potřást rukou člověku, kterej to vymyslel. Myslím, že bysme všichni měli potřást rukou člověku, kterej je geniální. Jménem všech obyčejnejch vojáků na světě jsem na tebe hrdej. Jsi Král!" Max a Král si potřásli rukama. Tex sebou mlátil smíchem ze strany na stranu: "Sellars, Prouty a Grey - už je mám na seznamu ." "Grey nemá prachy," řekl Král. "Tak mu dáme kousek za dobrý slovo," řekl Max. "To nejde. Grey není blbec. Dostal by podezření," řekl Petr Marlowe. "Co Thorsen, ten parchant?" "Z americkejch oficírů nikomu. Leda -" Král zamrkal, "leda tak jednomu nebo dvěma." Zazněl jásot. "Co Australan!?" "To nech na mně, kolego," řekl Timsen. "Mám v hlavě už aspoň tři tucty zákazníků." "A Angličani?" zeptal se Max. "O těch si můžeme zapřemejšlet všichni." Král cítil sílu, moc a nadšení: "Štěstí je, že parchanti, kterejm to chceme nacpat do držky, jsou zrovna ty, co máj prachy nebo si je můžou opatřit." Krátce před zhasnutím vběhl do baráku Max a pošeptal Královi: "Jde sem nějaký strážnej!" "Kterej?" "Šagata." "Dobře," řekl Král a snažil se zachovat klid. "Zkontroluj, jestli

jsou naše strážce na místech." "Provedu." Max vypadl z baráku. Král se naklonil k Petrovi. "Možná že se něco podělo," řekl nervózně. "Pojď, radši se připravíme." Vyklouzl oknem ven a přesvědčil se, že celtový přístěnek je zakrytý. Pak se v něm s Petrem uvelebili a čekali. Šagata nahlédl pod plachtovinu, a když poznal Krále, rychle vklouzl dovnitř a sedl si. Pušku opřel o stěnu a vytáhl krabičku cigaret Kooa. "Tabé," řekl. "Tabé," odpověděl Petr Marlowe. "Zdar," řekl Král. Když si bral cigaretu, třásla se mu ruka. "Máš snad něco, co bys mi dnes v noci mohl nabídnout k prodeji?" zeptal se syrově Šagata. "Ptá se, jestli máš něco na prodej." "Řekni mu, že ne!" "Můj přítel velice lituje, že dnes večer nemá nic, co by mohl nabídnout muži tak vybraného vkusu." "Bude mít tvůj přítel něco takového řekneme za tři dny?" Král si ulehčeně oddychl, když mu to Petr přeložil. "Řekni mu, že jo. A řekni, že je správný, když si to kontroluje." "Můj přítel praví, že za tři dny bude mít pravděpodobně cosi pro muže tak vybraného vkusu. A můj přítel rovněž praví, že tvá pečlivost je dobrým znamením pro úspěšné dokončení této transakce." "Je vždy správné být opatrný, musí-li se věci zařadit v temnotě noci." Šagata-san vtáhl syčivě vzduch mezi zuby. "Když nepřijsu třetí noci, čekejte mne v jednu z dalších nocí. Náš společný přítel mi dal najevo, že možná nebude schopen splnit svůj slib přesně ve smluvenou dobu. Byl jsem však ujištěn, že to bude pravděpodobně ode dneška za tři dny." Šagata vstal a dal Královi cigarety. Uklonil se a zmizel ve tmě. Petr přeložil Královi, co Šagata řekl, a Král se ušklíbl: "Prima. Moc prima. Můžeš sem přijít zejtra ráno? Musíme udělat plán." "Budu s pracovní skupinou na letišti." "Chceš, abych za tebe poslal někoho jinýho?" Petr Marlowe se zasmál a zavrtěl hlavou. "No, radši jdi sám," řekl Král. "Kdyby náhodou chtěl Čeng Saň navázat spojení." "Myslíš, že něco není v pořádku?" "Ne. Šagata udělal správně, že se přišel přesvědčit. Na jeho místě bych to udělal taky. Všechno jde podle plánu. Ještě tejden a máme to pod střechou." "Doufám." Petr Marlowe si vzpomněl na vesnici a v duchu si přál, aby obchod byl pod střechou už zítra. Velice toužil se tam znovu podívat. Až tam přijde, zmocní se Suliny. Musí mít Sulinu, nebo se zblázní. "Co je to s tebou?" Král spíš vycítil než uviděl, jak se Petr zachvěl. "Myslím na to, jaké by to bylo ležet se Sulinou," odpověděl Petr Marlowe neochotně. "Jo." Královi proběhla hlavou myšlenka, jestli by Petr mohl klamat kvůli holce. Petr si všiml jeho výrazu a usmál se: "Neboj se, staroušku. Jestli se bojíš, abych nevyvedl nějakou hloupost, tak se neboj." "Jasně." Král mu úsměv vrátil. "Máme toho před sebou moc. A zejtra je představení. Nevíš, Co to bude?" "Vím jenom, že se to jmenuje Trojúhelník. A že Sean v tom hraje hlavní roli." Petrův hlas zněl najednou mdle a mrtvě. "Jak to, že jsi Seana skoro zabil?" Král se ho ještě nikdy na nic nezeptal tak otevřeně. Věděl, že u člověka jako je Petr, je vždycky nebezpečné se ptát na soukromé věci přímo. Ted' však instinktivně vycítil, že se zeptat může. "Nic na tom vlastně není," odpověděl Petr okamžitě, vlastně rád, že tu otázku dostal. "Sean a já jsme byli na Jávě ve stejné letce. Den předtím, než tam skončila válka, se Sean nevrátil z akce. Myslel jsem, že ho dostali. Asi před rokem - den po tom, co nás sem přivezli z Jávy - jsem se šel podívat na nějaké představení tady v táboře. Dovedeš si představit, jak mi bylo, když jsem Seana poznal na jevišti! Hrál ženskou úlohu, ale mne nic nenapadlo. Někdo přece ženské role hrát musí. Tak jsem jenom seděl a bavil se. Pořád jsem nemohl pochopit, že ho vidím živého a že tak výborně hraje. Vypadal jako senzační holka, mluvil a chodil a seděl jako holka - jeho sáty A paruka byly perfektní. Byl to vynikající herecký výkon, a já přitom věděl, že neměl s divadlem nikdy nic společného. Po představení jsem za ním zasel do zákulisí; Pár chlapů tam na něho čekalo se mnou a mně se za chvíli začalo zdát, že jsou úplně stejní jako chlapi, které může člověk potkat v zákulisí každého divadla na světě. Rozumíš, chlapi, kteří čekají s vyplazenými jazyky na nějakou holku ze sboru. Konečně se dveře šatny otevřely a my se nahrnuli dovnitř. Vlezl jsem tam poslední a zůstal stát ve dveřích. Teprve v té chvíli jako bych dostal ránu do hlavy: byli to všichni teplouši. Sean seděl v křesle a oni ho obskakovali, lísal se k němu, říkali mu 'drahoušku', hladili ho, jeden přes druhého vykřikoval, že byl 'nádherný'. Chovali se k němu jako k filmové hvězdě. A Seanovi - Seanovi to dělalo dobře! Kristepane, ono mu skutečně dělala dobře to jejich ohmatávání! Kroutil se jako čubka na jaře. Najednou mě uviděl a samozřejmě to byl i pro něho otřes. Řekl mi 'Ahoj, Petře', ale já ze sebe nedokázal vypravit ani slovo. Stál jsem a zíral na teplajníka, který měl ruku na Beánově koleně. Sean měl na sobě jakési rozevláté neglizé, hedvábné punčochy a kalhotky, a mně se zdálo, že než si sedl, upravil si to neglizé tak, aby mu byl vidět kousek stehna nad punčochkami. Vypadal, jako by měl ňadra. A najednou jsem poznal, že nemá paruku, byly to jeho vlasy, a byly dlouhé a vlnité jako ženské vlasy. Sean všem řekl, aby odešli. 'Petr je můj starý přítel a já jsem ho pokládal za mrtvého,' řekl. 'Musím s ním mluvit, jděte, prosím.' Když odešli, zeptal jsem se Seana: 'Co se to s tebou, proboha, stalo? Tobě opravdu dělá dobře, když tě ti hnusáci ohmatávají?' 'Co se to, proboha, stalo s námi se všemi?' odpověděl Sean. A pak se usmál tím svým nádherným úsměvem: Jsem tak rád, že tě vidím, Petře. Já myslel, že jsi mrtvý. Sedni si, prosím tě, musím se dát do pořádku. Tolik si toho musíme vyprávět. Ty jsi přijel s tím transportem z Jávy?' Přikývl jsem, pořád ještě otřesen, a Sean se obrátil k zrcadlu a začal si smývat pleťovým krémem líčidlo. Jak to s tebou bylo, Petře?' ptal se. 'Oni tě sestřelili?' Když si líčidlo začal smývat, ulevilo se mi. Všechno se zdálo být normálnější. Řekl jsem si, že jsem se choval jako blbec, že to všechno ještě patřilo k představení, rozumíš, že jen tak hrál a předstíral, že mu to dělá dobře. Tak jsem se mu omluvil: 'Musíš si asi myslet, že jsem pěkný kuba. Panebože, to jsem rád, že jsi v pořádku. Já taky myslel, že je po tobě.' Vysvětlil jsem mu, co bylo se mnou, a zeptal jsem se, jak to bylo s ním. Sean mi řekl, že se dostal do boje se čtyřmi Japonci a že musel seskočit padákem. Když se nakonec dostal na letiště, našel tam trosky mého letadla. Vysvětlil jsem mu, že jsem ho před odchodem sám zapálil, protože jsem nechtěl, aby ho dostali Japonci. 'A já myslel,' řekl on, 'že ses rozbil při přistání a že je po tobě. Zůstal jsem s ostatními v Bandungu a pak nás všechny zavřeli do tábora. Krátce potom nás převezli do Batávie a odtamtud sem. Sean se celou tu dobu díval na sebe do zrcadla. Měl jemnou, hladkou pleť jako ženská. Najednou jsem měl pocit, že na mne úplně zapomněl. Nevěděl jsem, co mám dělat. Pak se obrátil k zrcadlu zády a podíval se na mne, a já viděl, že nabírá k pláči. K ženskému pláči. Viděl jsem, že je strašně nešťastný, a zeptal jsem se ho, jestli chce, abych odešel. 'Ne,' řekl Sean. 'Ne, Petře, chci, abys tu zůstal.' A vzal do ruky kabelku, která ležela na stolečku, vytáhl z ní tyčinku na rty a začal se líčit. Byl jsem jako omráčený. 'Co to děláš?' 'Líčím se, Petře.' 'No tak, Seane,' řekl jsem, 'nedělej vtipy. Představení skončilo už před půlhodinou!' Ale on se líčil dál a pak si napudroval nos, učesal vlasy - a panebože, proměnil se znova v překrásnou holku. Nemohl jsem tomu uvěřit. Pořád se

mi zdálo, že si ze mne dělá nějakou zvrácenou legraci. Upravil si vlasy ještě rukou a pak si sedl a spokojeně se začal prohlížet v zrcadle. Všiml si, že na něho zírám s vyvalenými očima, a rozesmál se: „Copak, Petře? Ty jsi ještě nebyl v divadelní šatně?“ „Byl,“ řekl jsem. „Ale v ženské divadelní šatně.“ Podíval se na mne dlouhým pohledem. Pak si upravil to své negligé a dal si nohu přes nohu. „Tohle je ženská šatna,“ řekl. „Ale Seane,“ povídám vztekle, „to jsem přece já, Petr Marlowe! Jsme přece v Čangi, copak to nevíš? Už je po představení a všechno je zase normální!“ „Ano,“ odpověděl naprosto klidně. „Všechno je normální Trvalo mi dlouho, než jsem mohl zase promluvit. Konečně jsem ze sebe vypravil: „No tak, nesvlékneš si už ty šaty a neutřeš to svinstvo z obličej?“ „Mně se tyhle šaty líbí, Petře,“ řekl Sean. „A chodím teď pořád nalíčený.“ Vstal, otevřel skříň a v ní - panebože - v ní byla spousta sarongů, ženských šatů, kalhotek, podprsenek a takových věcí. Sean byl úplně klidný. „To jsou jediné šaty, které teď nosím,“ řekl. Je ze mne žena.“ „Ty ses zbláznil,“ řekl jsem. Sean přešel ke mně a podíval se mi do očí. V té chvíli jsem měl dojem, že má pravdu, že přede mnou stojí žena. Vypadal jako žena, choval se jako žena, mluvil jako žena a voněl jako žena. „Poslyš, Petře,“ řekl Sean, „já vím, že se to dá těžko pochopit, ale já jsem se změnil. Já už nejsem muž. Já jsem žena.“ Jsi ženská zrovna tak málo jako já!“ zařval jsem. Jeho se to však vůbec nedotklo. Jenom stál, usmíval se jako madona a opakoval: „Já jsem žena, Petře.“ Dotkl se mé ruky stejně, jako by to udělalo děvče, a řekl: „Chovej se ke mně jako k ženě.“ Asi mi přeskočilo. Chytil jsem ho za rameno, strhl to hnusné negligé, serval podprsenku a dovlekl jsem ho k zrcadlu. „Ty že jsi ženská?“ řval jsem. „Tak se na sebe podívej! Kde máš kozy?“ Sean se do zrcadla nepodíval. Stál se sklopenou hlavou a vlasy mu zakrývaly obličej. Byl až do pasu nahý. Chytil jsem ho za vlasy a zvedl jsem mu hlavu. „Tak se na sebe podívej, ty potvoro úchylná!“ řval jsem. Jsi chlap a vždycky chlap budeš!“ Sean jenom stál, neřikal vůbec nic, a já si najednou všiml že pláče. Do šatny vrazili Rodrick a Frank Parrish odstrčili mě, Parris ho zabalil do nějaké látky a objal ho. Sean pořád plakal. Frank ho hladil a opakoval: „Všechno je v pořádku, Seane, všechno je v pořádku.“ Pak se podíval na mne a já poznal, že má chuť mě zabít. Vypadni odtud, parchante,“ řekl mi. Ani nevím jak jsem se odtamtud dostal. Když jsem přišel k sobě, byl jsem na druhém konci tábora a začínal jsem chápat, že jsem neměl právo - vůbec ne - udělat to, Co jsem udělal. Bylo to šilenství.“ Tvář Petra Marlowa byla ztrhaná bolestí. „Vrátil jsem se do divadla. Chtěl jsem Seana poprosit o odpuštění. Dveře šatny byly zamčené, ale zdálo se mi, že ho tam slyším. Klepal jsem a klepal ale neotvíral mi. Znovu jsem dostal vztek a dveře jsem vyrazil. Chtěl jsem se mu omluvit tváří v tvář, ne přes zavřené dveře. Ležel na posteli. Na levém zápěstí měl velikou ránu a všude kolem byla krev. Stáhl jsem mu tepnu a nějak sehnal doktora Kennedyho, Rodricka a Franka. Sean vypadal jako mrtvola a ani nehlesl, když mu Kennedy ránu zažíval. Když doktor skončil řekl mi Frank: „Tak už jsi spokojený, ty parchante zatracená?“ Nedokázal jsem říct ani slovo. Nenáviděl jsem se. Vypadni a nikdy se nevracej,“ řekl Rodrick. Vykročil jsem ke dveřím, ale vtom jsem zaslechl, jak mě Sean Volá takovým slabým, skoro neslyšným šepetem. Obrátil jsem se a viděl jsem, že se na mne nedívá vztekle, ale jako by mě litoval. „Promiň, Petře,“ zašeptal. „To nebyla tvá chyba.“ „Seane,“ vypravil jsem ze sebe, „kristepane, já ti přece nechtěl ublížit.“ Já vím,“ odpověděl. „Prosím tě, zůstaň mým přítelem, Petře.“ Pak se podíval na Parrishe a Rodricka a řekl: „Chtěl jsem odejít, ale teď -“, usmál se tím svým úsměvem, „- teď jsem moc rád, že jsem zase doma.“ Petr skončil zcela vyčerpan. Po krku a po hrudi mu stékaly potůčky potu. Král si zapálil cigaretu. Petr Marlowe bezmocně pokrčil rameny. Pak vstal a odešel, plný výčitek svědomí.

XVI. „Tak rychle, chlapi,“ řekl Petr Marlowe zivajícím zajatcům, kteří se zamračeně trousili na nástupiště před barákem. Bylo krátce po rozednění, ze snídaně zbývala už jenom vzpomínka a před nimi byl dlouhý horký den na letišti. Pokud nebudou mít štěstí. Říkalo se, že jedna skupina dnes půjde na nejzápadnější stranu letiště, kde byl háj kokosových palm. Říkalo se, že tři z nich se dnes budou porážet. A dřev kokosové palmy je nejen jedlá, ale je to velká pochoutka, které se říká „milionářské zeli“, protože na jeho přípravu musí padnout celý strom. Spolu s milionářským zelím by to znamenalo i spoustu kokosových ořechů. Určitě dost pro třicetičlennou pracovní skupinu. Nebylo tedy divu, že jak důstojníci, tak vojáci žili v napětí. Seržant, který byl zástupcem velitele baráku, se postavil před Petra a zasalutoval: „To je všechno, pane. Dvacet mužů, i se mnou.“ „Mělo nás být třicet.“ „Víc nás tu není. Zbytek je nemocný nebo šel na dřevo. Nemohu si pomoci.“ „Tak dobře. Pojdte k bráně.“ Seržant křikl povel a chlapi se zcela nevojensky začali loudat podél zdi věznice ke shromaždišti u hlavní brány. Petr Marlowe pokynul seržantovi, aby je zavedl skoro na konec řady, kde byla největší naděje, že je pošlou na kokosové palmy. Když muži poznali, že jejich důstojník je manévruje správně, ožili a rychle se seřadili. Každý z nich měl s sebou roztrhanou košili nebo nějaký hadr jako žebroadlo. Žebroadlo - to byl v táboře pojem. Někdy to byl skutečný vojenský batoh, jindy kufřík, košíček, upletený z rákosy, nějaký pytel, nebo prostě košile či hadr, navlečený na tyči. Žebroadlo bylo prostě něco, do čeho se dala schovat každá kořist, která se naskytla. Vždycky to přirozeně nebylo milionářské zeli nebo kokosový ořech. Mohlo to být dříví na podpal, slupka z kokosového ořechu, banány, oříšky olejové palmy, jedlé kořínky, některé druhy listů a někdy dokonce i papája. Většina mužů měla na nohou dřeváky nebo sandály, vyrobené ze starých pneumatik. Jiní měli ještě vysoké boty. Petrovi půjčil boty Mac. Byly sice těsné, ale na cestu, dlouhou tři míle na letiště a zpět a na práci, byly lepší než dřeváky. Dlouhý had zajatců se dal do pohybu po cestě na západ, před každou rotou důstojník jako velitel. Vpředu šla skupina ozbrojených Korejců a vzadu jediný korejský strážný. Skupina Petra Marlowa čekala, až se bude moci připojit k průvodu. Petr se těšil na cestu a neustále v sobě živil naději, že dostanou za úkol porazit kokosové palmy. Upravil si na zádech tlumok a posunul láhev na vodu. Nebyla to jeho láhev, protože tu si vzít do práce by bylo nebezpečné. Nikdy se nadalo vyloučit, že strážný nebo někdo jiný se bude chtít napít. Konečně se dala skupina do pohybu směrem k bráně. Když zajatci procházeli kolem strážnice, zdravili. Malý zavalitý japonský seržant, který stál na verandě, jim přesně podle předpisu odpovídal. Petr Marlowe předal počet mužů své skupiny jinému strážnému, ten si je zkontroloval podle písemného seznamu. Byli za branou a šli po tarmakové cestě. Cesta byla plná mírných zatáček, procházela kopečky a údolím a pak gumovníkovou plantáží. Gumovníky byly zanedbané a nikdo je nenařezával. To je divné, pomyslel si Petr Marlowe, guma je přece vzácná a pro válku naprosto nezbytná. „Zdar, Duncane,“ oslovil kapitána Duncana, který vedl jinou skupinu. Vyrovnal s ním krok a nespouštěl přitom oči ze svých lidí, kteří šli před ním. „To je senzace, že máme

zase zprávy, co?" řekl Duncan. "Ano," odpověděl Petr mechanicky, "máš pravdu." "Řeknu ti, že ty zprávy jsou snad až moc dobré, aby to byla pravda." Petr měl Duncana rád. Byl to malý zrzavý Skot středního věku. Nic ho nevyvedlo z míry. Pro každého měl úsměv a dobré slovo. Petr měl pocit, že Duncan je dnes nějaký jiný. Ale jak jiný? Duncan si všiml jeho pohledu a vycenil na něj nové falešné zuby. "Ach tak," řekl Petr, "pořád jsem nemohl uhádnout, co to je." "Jak se ti líbí?" "Jsou lepší než žádné." "No, ty jsi dobrý. Já myslím, že jsou vynikající." "Nemohu si na ty zuby z hliníku zvyknout. Vypadají nezvykle." "Bylo to peklo, než mi vyrvali vlastní zuby. Říkám ti, peklo!" "Já mám díkybohu zuby v pořádku. Minulý rok mi je spravili. To bylo taky svinstvo. Udělal jsi asi dobře, že sis je nechal vytrhat. Kolik jich." "Osmnáct," skočil mu Duncan nakvašeně do řeči. "Už jsem z toho plival krev. Ale všechny byly úplně nadranc. Doktor říkal, že to je z vody, nedostatku žvýkání, tou rejží a že nemáme vápník. Ale na mou duši, s těma falešnejma se cítím jako znovu-zrozený." Jednou nebo dvakrát s nimi zacvakal a pokračoval: "Zubaři jsou moc šikovní. Hlavičky. Musím ovšem uznat, že je trošku šok, když člověk nemá bílé zuby. Ale jinak -- řeknu ti, kamaráde, dlouho mi nebylo tak dobře jako teď. Vždycky jsem měl s chrupem trable. Zuby jsou stejně hnusný vynález." Vpředu se zástup zajatců přitlačil ke straně cesty, protože z protisměru se blížil autobus. Staříčká dýmající a prskající rachotina pro pětadvacet cestujících. Ted' v něm však bylo skoro šedesát mužů, žen a dětí a dalších deset viselo ve dvou hroznech ze dveří. Na střeše autobusu byly klece s kuřaty, rance a balíky rohoží. Z oken astmatického vozidla se dívaly na zajatce zvědavě oči domorodců a zajatci se zase lačně dívali na klece s polomrtvými kuřaty a doufali, že se ta kára porouchá nebo spadne do příkopu, že ji budou moci roztlačit a osvobodit přitom nějaké to kuře. Autobus však tentokrát projel bez nehody a ze zástupu zajatců se ozvala sprška nadávek. Petr Marlowe šel vedle Duncana, který neustále klábosil o svých zubech a ukazoval je v širokých úsměvech. Byly to však podivné úsměvy. Groteskní. Korejský strážný, který se letargicky loudal za nimi, zařval na jakéhosi chlapa, který vyběhl z řady na kraj silnice. Muž si však jenom stáhl kalhoty a dřepl si v příkopu. "Sakit marah," vykřikl - což znamená "úplavice". Strážný tedy pokrčil rameny a zapálil si cigaretu. Muž si rychle ulevil a doběhl ostatní. "Petře," řekl Duncan tiše, "kryj mě!" Petr Marlowe se podíval před sebe. Na stezce asi dvacet yardů od silnice stály Duncanova žena a dcera. Ming Duncanová byla singapurská Číňanka. Jako Asiatky nemusely do tábora jako ostatní ženy a děti zajatců, ale mohly klidně žít na předměstí Singapur. Děvčátko bylo krásné jako její matka. Jednou týdně tudy "náhodou" chodívaly, takže Duncan je mohl vidět. Říkával, že pokud se na ně může aspoň takhle čas od času podívat, nezdá se mu Čangi tak strašné. Petr Marlowe nenápadně přešel mezi Duncana a strážného a umožnil tak Duncanovi, aby se dostal na kraj cesty. Matka a dítě se dívaly na průvod zajatců a nedaly vůbec najevo nějaké podezřelé vzrušení. Když je míjel Duncan, jejich oči se na chvíli setkaly a Duncan upustil do příkopu jakýsi papírek. Paní Duncanová s dceruškou šly dál a Duncan se opět ztratil mezi ostatními. Byl si však jist, že viděly papírek a že se pro něj vrátí, až bude čistý vzduch. Zdvihnou papírek a přečtou si ho. Ta myšlenka vzbuzovala v Duncanovi pocit štěstí. Napsal na papírek: "Miluji tě, stýská se mi, Vy obe jste můj život" Poselství bylo vždycky stejné, ale vždycky nové jak pro něho, tak pro ně, protože je napsal teprve před několika málo hodinami a protože taková slova je správné opakovat, stále a stále znova. "Myslíš, že vypadá dobře?" zeptal se Duncan, když se znovu připojil k Petrovi. "Nádherně. Jsi šťastný člověk. A Mordeen vám roste do krásy." "Je opravdu moc krásná. V září ji bude šest." Okamžik štěstí pominul a Duncan se odmlčel. "Tolik bych chtěl, aby už bylo po válce," řekl pak. "Už to nebude dlouho trvat." "Jestli se někdy budeš chtít oženit, Petře, vezmi si Číňanku. To jsou nejlepší ženy na světě." Duncan dával tuto radu na potkáni. "Já vím, není nic příjemného, když se někteří lidé koukají na člověka skrz prsty, nejhorší je to pro děti - ale kdybych mohl umřít v jejím náručí, byl bych spokojený." Vzdychl. "Ale ty mě neposlechneš. Oženíš se s nějakou Angličankou a bude se ti zdát, že jsi šťastný. A zatím to bude plýtvání časem. Já to vím. Já zkusil obojí." "Já radši počkám a uvidím, Duncane," rozesmál se Petr. Zrychlil krok, aby se dostal před svou skupinu, "Tak zatím na shledanou." "Díky, Petře," zavolal za ním Duncan. Byli už téměř u letiště. Strážní již čekali, aby odvedli skupiny na pracoviště. Vedle nich byla hromada krumpáčů, lopat a rýčů. Několik pracovních skupin se už pod vedením strážných rozcházelo po letišti. Petr se podíval na západ. Do prdele! Jedna skupina už mířila ke kokosovým palmám. Zastavil své lidi a pozdravil strážné. Všiml si, že je mezi nimi Torusumi. Torusumi ho také poznal a usmál se: "Tabé!" "Tabé," odpověděl Petr. Torusumiho přátelské chování ho přivedlo do rozpaků. "Vezmu si tebe a tvou skupinu," řekl Torusumi a kývl směrem k hromadě náradí. "Děkuji ti," řekl Petr zdvořile a pokynul seržantovi: "Jdeme s ním." "Ten parchant dělá na východním konci," odpověděl vztekle seržant. "Máme smůlu." "To vím taky," řekl Petr stejně vztekle. Když si muži odešli vybrat náradí, řekl Torusumimu: "Doufám, že nás dnes odvedeš na západní konec. Je tam stín." "Musíme jít na východ. Víme, že na západě je stín, ale mne posílají vždycky jenom na východ." Petr Marlowe se rozhodl riskovat. "Snad bys měl žádat, aby s tebou zacházeli lip." Bylo nebezpečné nějakému Korejci nebo Japonci něco radit. Torusumi se na něho chladně podíval, ale pak se náhle otočil a šel za Azumim, japonským desátníkem, který stál zamračeně stranou. Azumi byl známý vztekloun. Petr s obavami přihlížel, jak se Torusumi uklonil a cosi rychle a drsně řekl japonsky. Pak na sobě Petr ucítil Azumiho pohled. Seržant vedle Petra také sledoval rozmluvu obou strážných a nebylo mu při tom dobře. "Co jste mu řekl, pane?" "Že by bylo dobré, kdybychom šli pro změnu na západní konec letiště." Seržant se zapotácel. Když dostane facku důstojník, seržant ji dostane automaticky také. "To jste snad " Rychle se zarazil, neboť Azumi si to namířil přímo k nim. Torusumi šel uctivě dva kroky za ním. Azumi, malý chlapík s křivými nohama, se zastavil pět kroků před Petrem. Skoro deset vteřin na něho mlčky zíral. Petr se připravoval na úder, který určitě přijde. Nepřišel však. Azumi místo toho najednou ukázal v úsměvu zlaté zuby a vytáhl balíček cigaret. Nabídl jednu Petrovi a řekl cosi japonsky, čemu Petr nerozuměl. Zaslechl však "šokosan" a vyjevil se ještě víc, protože tak mu ještě žádný Japonec neřekl. "Šoko" znamená "důstojník" a "sañ" je "pan", a to, že mu ten zlomyslný parchant Azumi řekl "pane důstojníku", už něco znamenalo. "Arigato," řekl Petr. "Děkuji" bylo jediné japonské slovo, které znal, když nepočítal "Pohov!", "Pozori", "Poklusem v klus!", "Pozdrav!" a "Pojď sem, ty bílá svině!" Nařídil seržantovi, který nechápal co se děje, aby seřadil skupinu. "Ano pane," řekl seržant celý šťastný, že se dostane z nebezpečné blízkosti Azumiho pravice. Azumi cosi vyšťekl japonsky na Torusumiho, Torusumi předstoupil a zavelel: "Hočatore!",

což znamená "Rychlým pochodem v chod!" Když byli uprostřed letiště a Azumi je určitě mohl slyšet, Torusumi se usmál na Petra Marlowa: "Jdeme na západní konec. A budeme kácet palmy." "Opravdu? Nerozumím ti." "Je to jednoduché. Azumi-san ví, že jsi Králův tlumočník. Řekl jsem mu to, neboť jsem pokládal za správné, aby to věděl, protože pobírá deset procent našich zisků." Torusumi pokrčil rameny. "Musíme se přece starat jeden o druhého. Možná, že se v průběhu dne dohodneme na nějakém obchodu." Petr Marlowe dal s vyvalenýma očima zastavit stát. "Co se děje, pane?" zeptal se seržant. "Nic, seržante. Chlapi, poslouchajte! A žádný řev! Dostali jsme ty palmy." "Krucinál, to je senzací!" Ve skupině se zdvihl přidušený jásot. Když došli ke třem palmám, byl tam už Spence se svou skupinou. Torusumi šel k jejich strážnému a oba na sebe začali korejsky rvát. Potom vztekly strážný nařídil Spencovi, aby skupina nastoupila, a odvedl ji pryč. "Proč jste dostali ty stromy vy, parchanti?" křičel Spence. "My tu byli dřív!" "Ano," řekl Petr Marlowe soustrastně. Věděl, jak Spencovi je. Torusumi pokynul Petrovi, uvelebil se ve stínu a opřel si pušku o palmu. "Postav stráž," zívá. "Jsi zodpovědný za to, že mě žádný otravný Japonec nebo Korejec nenachytá, jak spím." "Můžeš mi důvěřovat a sladce spít," odpověděl Petr Marlowe. "Probud' mě, až bude jídlo." "Stane se." Petr postavil stráž a zavelel k útoku na palmy. Chtěl, aby byly poraženy a rozřezány dřív, než někdo přijde a vyžene je odtud. V poledne už tři palmy ležely na zemi a byly zbaveny milionářského zeli. Chlapi byli unaveni a poštípání mravenci, ale na tom nezáleželo, neboť kořist byla obrovská. Na každého muže připadly dva kokosové ořechy a ještě patnáct jich zbývalo. Petr rozhodl, že pět jich nechají Torusumimu a deset si rozdělí k obědu. Dva kusy milionářského zeli dal rozsekat a prohlásil, že třetí nechají Torusumimu a Azumimu, kdyby je náhodou chtěli. Kdyby ne, rozdělí si je také mezi sebe. Petr po námaze oddychoval pod stromem, když náhle zazněl varovný hvizd. Okamžitě vyskočil a zatřásl Torusumim. "Strážný! Torusumisan, rychle!" Torusumi se namáhavě postavil a očistil si stejnokroj. "Dobře. Vrať se ke stromům a dělej, jako když pracujete," řekl tiše. Jakoby nic, s puškou na rameni vyšel na prázdné prostranství. Když spatřil příchozího, uklidnil se a pozval ho do stínu. Oba odložili pušky, lehli si a začali kouřit. "Šoko-san," křikl Torusumi. "Klidně odpočívej, neboť toto je můj přítel." Petr se usmál a řekl seržantovi: "Otevřete dva nejlepší ořechy a doneste jim je." Sám to udělat nemohl, protože by ztratil tvář. Seržant vybral ořechy a usekl jim špičky. Byly to mladé ořechy se zelenohnědou slupkou a s vrstvou bílého masa, na dva palce silnou. Bylo měkoučké, dalo se krájet lžící, a šťáva byla chladná a sladká. "Smith!" "Ano, seržante?" "Odnes to těm dvěma všivákům." "Proč já? Já vždycky musím." "Drž hubu a pal!" Smith, hubený Londýňan, se neochotně zvedl a splnil rozkaz. Torusumi a druhý strážný se s chutí napili kokosového mléka. Pak Torusumi řekl Petrovi: "Děkujeme ti." "Mír s tebou," odpověděl Mariowe. Torusumi vytáhl zmuchlaný balíček cigaret Kooa a podal mu jej. "Děkuji ti," řekl Petr. "Mír s tebou," odpověděl zdvořile Torusumi. V balíčku bylo sedm cigaret. Zajatci trvali na tom, aby si Petr nechal dvě. Ze zbytku pak připadla jedna cigareta na čtyři muže. Dohodli se, že je vykouří po obědě. K obědu byla rýže, políta vodou s rybí příchutí, a slabý čaj. Petr si vzal jen rýži a smíchal ji s kouskem blačangu, který si přinesl s sebou. Jako zákusek si dal svůj díl kokosového ořechu. Pak se unaveně opřel o pařez a zadíval se na letiště. Čekal na konec polední přestávky. Na jih odtud byl kopec, na němž se hemžily tisíce čínských kutilů. Každý z nich měl na ramenou bambusovou tyč s dvěma zavěšenými koši. S prázdnými vystupovali na kopec, tam vzali dva plné, snesli je dolů a vysypali. Byl to neustálý pohyb a kopec skoro mizel před očima. V pražícím poledním slunci. Petr chodil na letiště čtyřikrát nebo pětikrát týdně už skoro dva roky. Když s Larkinem viděli toto místo poprvé, když viděli ty kopce, bažiny a písek, smáli se a mysleli, že z toho letiště nikdy nebude. Ti Číňani přece neměli ani traktory, ani buldozery. Ale teď, po dvou letech, byla jedna startovací plocha už hotová, a další pro bombardovací letouny, krátce před dokončením. Petr obdivoval trpělivost těch lidských mravců a přemýšlel, co by jejich ruce mohly dokázat, kdyby měly k dispozici moderní stroje a nástroje. Oči se mu zavřely a usnul. "Ewarte! Kde je Marlowe?" zeptal se úsečně Grey. "Se skupinou na letišti. Proč?" "Až se vrátí, řekněte mu, aby se u mne hned hlásil." "Kde budete?" "Jak to mám vědět, do prdele? Řekněte mu, ať si mne najde!" Když Grey vyšel z baráku, pocítil, jak se mu svírají střeva, a rozběhl se na latrínu. Na poloviční cestě však křeč vyvrcholila a z Greye vyhřezlo trošku krvavého slizu. Všákl se do vložky z trávy, kterou nosil v kalhotách. Zničený a zesláblý Grey se opřel o stěnu jednoho baráku. Věděl, že si tu vložku musí zase vyměnit, dnes už počtvrté, ale ať! Aspoň to bylo hygienické a chránilo to kalhoty, jediné, které měl. Bez vložky by prostě nemohl chodit po táboře. Je to k zblití, myslil si, jsem jako ženská, když má krámy. Svinstvo zatracený! Ale pomáhá to. Měl se dnes hlásit do nemocnice, ale rozmyslel si to. Právě dnes, když má Marlowa v hrsti! Ach ne, to si nedá ujit, už se těší, jak se Marlowe bude tvářit, až mu to řekne. Ta bolest za tu radost stojí. Ten kurevskej parchant! A až se to doví Král, taky se trošku zapotí. Za pár dní je budu mít oba. Grey věděl o diamantu a věděl také, že celá transakce se má uskutečnit během příštího týdne. Nevěděl ještě přesně kdy, ale i to se doví. Jsem chytrý, pomyslel si, a mám systém. Došel do vězeňského baráku a řekl vojenskému policistovi, aby počkal venku. Vyměnil si vložku a vydrbal ruce. Byly už dávno čisté, ale on se ještě stále myl. Doufal, že smyje skvrnu, tu neviditelnou skvrnu. Teď se cítil lip. Slezl ze schodů a šel ke skladišti potravin. Dnes provede svou pravidelnou týdenní inspekci zásob rýže a ostatních potravin. Nikdy tam nezjistil žádné závady. Podplukovník Jones si hledí práce a vždycky váží denní přiděly rýže sám a veřejně. Každá zlodějna je tedy vyloučena. Grey se obdivoval podplukovníku Jonesovi a líbilo se mu, že dělá všechno sám. Pak mu nic nemůže ujit. Také mu záviděl, protože Jones byl na podplukovníka velice mladý. Teprve třiatřicetiletý. Člověku se z toho dělá špatně, říkal si Grey v duchu, on je podplukovník a já jenom poručík. A přitom jediný rozdíl mezi námi je ten, že Jones dokázal být v pravý čas na pravém místě. Je ovšem jenom důstojník v záloze, takže se po válce zase vrátí do civilu. Je však kamarád Samsona a také Smedlyho-Taylora, Greyova nadřízeného, a hraje bridž s velitelem tábora, Má to tak někdo štěstí. Já umím hrát bridž stejně dobře jako on, ale mne nikdo nepozve. A dříve se víc než kdokoli jiný. Když Grey došel ke skladišti potravin, vydávání denního přidělu rýže ještě neskončilo. "Dobrýtro, Greyi," řekl Jones. "Hned se vám budu věnovat." Byl to vysoký muž, hezký, vzdělaný, klidný. Vypadal jako kluk a taky mu všichni říkali "ten kluk podplukovnícká". "Děkuji, pane." Grey stál a díval se, jak zástupci jedné z kuchyní - seržant a voják - jdou k váze. Každá kuchyně vysílala pro přiděl dva lidi, aby jeden dával pozor na druhého. Jones se svým pomocníkem překontroloval hlášení o počtu

stravovaných, které mu předložili zástupci kuchyně, a odvážil rýži. Pak si dal na hlášení potvrdit příjem. Když byla poslední kuchyně obsloužena, vzal seržant Blakely pytel se zbytkem rýže a odnesl jej do baráku. Grey šel dovnitř s podplukovníkem Jonesem a roztržitě poslouchal jeho hlášení: "Dnešní stav je devět tisíc čtyři sta třiaosmdesát důstojníků a vojáků. Vydali jsme dva tisíce tři sta sedmdesát a tři čtvrtiny libry rýže, čtyři unce na muže. Asi dvanáct pytlů." Kývl na hromadu prázdných jutových pytlů. Grey se díval, jak je počítá. Věděl, že jich bude opravdu dvanáct. Pak Jones řekl: "V jednom pytli bylo o deset liber méně" - to nebylo nic neobvyklého - "a zbytek dělá dvacet a čtvrt libry." Podplukovník vzal téměř prázdný pytel a položil jej na váhu, kterou seržant Blakely vtáhl do baráku. Pečlivě vyrovnal závaží na dvacet a čtvrt libry. Pytel se zdvihl a obě strany váhy byly v rovnováze. "Klaplo to," usmál se spokojeně Jones a podíval se na Greye. Všechno ostatní - hovězí hřbet, šedesát puten sušených ryb, čtyřicet liber gula malacca, pět tuců vajec, padesát liber soli a pytle pepře a sušeného chilli - klaplo také naprosto přesně. Grey podepsal výkaz zásob a zapotácel se v novém záchvatu křečí. "Úplavice?" zeptal se s účastí Jones. "Trošku mě trápí, pane." Grey se v pološeru rozhlédl a zasalutoval. "Děkuji vám, pane. Na shledanou příští týden." "Děkuji, poručíku." Na cestě z baráku přepadl Greye další záchvat. Klopýtl přitom o váhy a převrhl je. Závaží se rozsypala po udusané hlině. "Promiňte," řekl Grey. "Jsem nešika." Zdvihl váhu a sehnul se pro závaží, ale Jones a Blakely už byli na zemi a sbírali je. "To nic, Gfeyi," řekl Jones a pak vyštěkl na Blakelyho: "Říkal jsem vám, abyste ty váhy dal do kouta." Grey zdvihl dvoulibrové závaží. Nevěřil svým očím. Odnesl závaží ke dveřím a prohlížel si je v slunečním světle, aby se ubezpečil, že ho neklame zrak. Neklamal. Na spodní straně závaží byla jamka, ucpaná jilem. Vyškrábl jíl nehtem a zbledl. "Copak je, Greyi?" ozval se Jones. "Tohle závaží je falešné." V těch slovech bylo obvinění. "Cože? To není možné!" Jones přistoupil ke Greyovi: "Ukažte?" Prohlížel závaží celou věčnost a pak se usmál. "Není falešné. Tahle díra je kvůli vyvážení. Tohle závaží asi bylo o trošku těžší, než mělo být." Nuceně se rozesmál. "Panebože, vy jste mě ale vylekal!" Grey přistoupil k váze a zdvihl jiné závaží. Také to mělo zespoda díru. "Kristepane! Jsou falešná všechna!" "To je absurdní," řekl Jones. "Říkám vám, že je to jenom kvůli vyvážení." "Vím o mírách a váhách dost," řekl Grey, "abych věděl, že v nich nesmějí být žádné díry. Žádné vyvažování. Když je závaží vadné, tak se prostě nedostane z továrny." Uhodil na Blakelyho, který se krčil u dveří: "Co o tom víte?" "Nic, pane!" Blakely se třásl hrůzou. "Radši mi to řekněte hned!" "Nevím nic, pane, čestný." "Tak dobře, Blakely. Víte, co teď udělám? Vylezu z baráku A každému, koho potkám, to řeknu. Každému! A každému ukážu tohle závaží. Než to ohlásím plukovníku Smedlymu-Taylorovi, roztrhají vás na hadry." "Počkejte, pane," řekl Blakely přiskrceně. "Já vám řeknu všechno. To ne já, pane, to podplukovník. Přinutil mě. Chytil mě, když jsem stípnul trošku rejže, a hrozil mi, že to ohlásí, když mu nebudu pomáhat." "Drž hubu, ty blbče," vykřikl Jones. O něco klidněji řekl Greyovi: "Ten šílenec mě do toho chce zatáhnout. Já vůbec nevěděl." "Neposlouchejte ho, pane," skočil mu do řeči Blakely. "Rejži vždycky váží sám! Vždycky! A má klíč od sejfu, kde je závaží. Víte sám, jak to dělá. A každé, kdo má co dělat se závažím, by přece někdy musel vidět, jak vypadá zespoda. Ať by ty díry byly kamuflážované jak chtěly, musel by to přece poznat! A dělá to takhle už víc než rok!" "Drž hubu, Blakely!" zařval Jones. "Drž hubu!" Ticho. Pak řekl Grey: "Podplukovníku, jak dlouho jste používali těch závaží?" "Já nevím." "Rok? Dva roky?" "Jak to mám vědět, do prdele? Jestli to někdo navrtal, já s tím nemám nic společného!" "Ale máte od nich klíč a zavíráte je do sejfu?" "Ano, ale to neznamená." "Díval jste se někdy, jak vypadají zespoda?" "Ne, ale." "To je trošku divné, nemyslíte?" řekl Grey bezohledně. "Vůbec to není divné! A já se nenechám vyslýchat nějakým." "Ve vlastním zájmu mi řekněte pravdu." "Vy mi vyhrožujete, poručíku? Dám vás postavit před válečný soud." "Nevím, jak byste mohl, podplukovníku. Jsem tu služebně a závaží jsou falešná. Nebo snad ne?" "Poslyšte, Greyi." "Nebo snad ne?" Grey podržel závaží Jonesovi před očima. Podplukovníkova tvář už zdaleka neměla klukovský výraz. "Asi jsou," řekl Jones. "Ale to neznamená." "To znamená, že jste je zfalšoval buď vy, nebo Blakely. A možná oba. Nikdo jiný než vy dva sem nesmí. Závaží jsou lehčí a jeden z vás, nebo oba dva, jste ukradli spoustu rýže." "Já to neudělal, pane," zakňučel Blakely. "Já dostával jenom libru jednou za deset." "Lháři!" zařval Jones. "Já nelžu! Říkal jsem vám tisíckrát, že se nám to jednou nevyplatí!" Chytil Greye za ruku. "Prosím vás, pane, neříkejte o tom nikomu. Chlapi nás roztrhají na kusy!" "To doufám, ty parchante!" Grey byl rád, že objevil ta zfalšovaná závaží. Byl moc rád. Jones vytáhl tabatěrku a začal si kroutit cigaretu. "Zakouříte si?" zeptal se Greye. Byl bledý, v tváři mu cukalo a přitom se pokoušel o úsměv. "Ne děkuji." Grey nekouřil už čtyři dny a měl na cigaretu strašnou chuť. "Určitě to vyřešíme," řekl Jones a pomalu se mu vracel jeho klukovský výraz a dobré vychování. "Někdo snad opravdu zfalšoval závaží, ale získal tím jenom málo. Já mohu lehce opatřit jiná závaží, která budou v pořádku." "Připouštíte tedy, že tahle nejsou v pořádku?" "Já jen říkám, Grey." Jones se zarazil. "Jděte pryč, Blakely. I'ocítejte venku." Blakely se okamžitě hnul ke dveřím. "Zůstaňte tady, Blakely," zarazil ho Grey. Podíval se na Jonese a řekl uctivě: "Není přece potřeba, aby Blakely šel ven, že ne, pane?" Jones vyfoukl kouř a chvíli mlčel. "Ne," řekl pak, "Zdi nemají uši. Dobře. Budete dostávat libru rýže týdně." "To je všechno?" "Tak tedy dvě libry týdně. A půl libry sušených ryb. Taky jednou týdně." "Cukr ne? A vajíčka?" "Obojí dostává jenom nemocnice, to přece víte." Jones vyčkávací mlčel, Grey vyčkávací mlčel a Vzadu v rohu vzlykal Blakely Pak si Grey nacpal do kapes závaží a šel ke dveřím. "Moment, Greyi." Jones vzal dvě vajíčka a nabídl mu je. "Budete dostávat jedno týdně. S tím ostatním. A trošku cukru." "Já vám řeknu, co teď udělám, podplukovníku. Půjdu za plukovníkem Smedlym-Taylorem a řeknu mu, Co jste mi navrhoval, a ukážu mu ta závaží. A jestli budě nějaká veselice u latriny, a já se modlím, aby byla, shodím vás tam hlavou dolů. Ale pěkně pomalu, protože chci vidět, jak budete chcípat. Chci slyšet, jak budete řvát, a chci vás vidět chcípat. Dlouho. Vás oba." Vyšel z baráku, sluneční paprsky na něho dopadly jako rána kladivem a střeva mu opět zkroutila křeč. Silou vůle se přinutil jít pomalu dál z mírného návrší dolů. Jones a Blakely se za ním dívali ze dveří baráku. A oba se třásl hrůzou. "Kristepane, co teď bude?" zakoktal Blakely. "Zabijou nás." Jones ho strčil zpět do baráku, zabouchl dveře a několikrát ho prudce uhodil do obličeje: "Drž hubu!" Třesoucí se Blakely se zhroutil na zem a po tváři mu tekly potůčky slz. Jones ho zdvihl za límec a opět ho uhodil. "Nebijte mě, vy nemáte právo." "Drž hubu a poslouchej!" Jones popadl Blakelyho za ramena A zatřásl jím. "Poslouchej, ty blbče! Tisíckrát jsem ti říkal, abys používal pořádné závaží, když má Grey přijít na inspekci,

ty blbče neschopná, svinská! Přestaň fňukat a poslouchej! Předně zapřeš, že by se tu mluvilo o podplácení. Rozumíš? Nic jsem Greyovi nenabízel, rozumíš?" "Ale pane." "Zapřeš to, rozumíš?" "Ano, pane." "Dobře. Zapřeme to oba a jestli vydržíš, dostaneme se z toho." "Dostaneme? Opravdu, pane?" "Dostaneme, když to zapřeš! A další věc. O tom závaží nic nevíš a já taky ne. Rozumíš?" "Ale my jsme přece jediný." "Rozumíš?" "Ano, pane." "Dál: nic se tu nestalo, jenom Grey objevil falešná závaží a ty i já jsme byli překvapeni stejně jako on. Rozumíš?" "Ale." "Řekni mi, co se tu stalo. Tak mluv, krucifix!" zahřměl Jones. "My skončili jsme kontrolu a Grey zakop o váhu a závaží se rozsypalo a on zjistil, že je falešný. Je to tak správně?" "Co dál?" "No, pane." Blakely chvíli přemýšlel a pak se rozzářil: "Grey se nás ptal na závaží a já jsem o tom vůbec nic nevěděl a vy jste byl strašně překvapený. Pak šel Grey pryč." Jones mu nabídl tabák. "Zapomněl jsi, co Grey říkal. Vzpomeň si! Říkal: „Když mi dáte nějakou rýži nebo dvě vajíčka, nebudu to hlásit. A já jsem ho poslal do prdele, že to ohlásím sám a že si na něj budu stěžovat. A byl jsem z toho falešného závaží celý pryč. Jak se sem dostalo? Která svině?" V Blakelyho malých očkách se objevil obdiv. "Ano, pane, přesně si to pamatuju. Chtěl libru rejže a jedno nebo dvě vajíčka. Jak jste to řekl." "Tak si to pamatuj, blbče! Kdybys dnes použil pořádného závaží a držel jazyk za zuby, nemuseli jsme být v tomhle svrabu. Jestli zklameš, namočím tě do toho. Pamatuj si, že v tom případě by byla má výpověď proti tvé." "Já nezklamu, pane, slibuju." "Takhle bude naše výpověď proti Greyově. Tak neměj strach. Jestli zachováš chladnou hlavu a budeš si všechno pamatovat!" "Budou, pane, na mou duši budu!" "Dobře." Jones zamkl sejf a hlavní dveře baráku a odešel. Jones je ostřej hoch, přesvědčoval Blakely sám sebe, určitě nás z toho dostane. Teď, když ho pomalu opouští šok z prozrazení, se začínal uklidňovat. Ano, Jones musí zachránit svůj krk stejně jako můj. Ano, Blakely, hochu, a ty máš taky pod čepicí. Ty na něj víš taky dost, pro případ, že by tě chtěl do toho potopit. Plukovník Smedly-Taylor si pečlivě a zamyšleně prohlížel závaží. "Neuvěřitelné," prohlásil. "Nemohu tomu uvěřit!" Zamračeně vzhledl: "Vy skutečně tvrdíte, že se vás podplukovník Jones pokoušel podplatit? Jídlem, které patří táboru?" "Ano, pane. Bylo to přesně tak, jak jsem vám řekl." Smedly-Taylor si sedl na postel a setřel si z tváře pot. Bylo horko a dusno. "Já tomu nevěřím," opakoval a potřásl přitom hlavou. "Ti dva jedini měli přístup k závaží." "To vím. Ne, že bych pochyboval o vaší pravdomluvnosti, Greyi, ale zní to naprosto neuvěřitelně." Smedly-Taylor se nadlouho odmlčel a Grey trpělivě čekal. "Greyi." Plukovník si stále prohlížel závaží. "Musím si rozmyslet, co udělám. Tahle celá hra aféra je velice nebezpečná. Nikomu se o ní nesmíte zmínit, rozumíte? Nikomu!" "Ano, pane." "Můj bože, jestli je to opravdu tak, jak říkáte, tábor by ty dva roztrhal na kusy!" Smedly-Taylor opět zavrtěl hlavou. "Že by podplukovník Jones mohl jídlo, které patří všem? A všechna závaží jsou falešná?" "Ano, pane." "O kolik myslíte, že jsou vcelku lehčí?" "Nevím. Asi tak o libru na každých Čtyři sta liber. Řekl bych, že si přišli tak na tři nebo čtyři libry denně. A to nepočítám sušené ryby a vajíčka. Možná, že jsou do toho zapleteni i další. Určitě! Nemohli si přece tu rýži vařit jen tak nepozorovaně! Asi je do toho zapletena nějaká kuchyně." "Můj bože!" Smedly-Taylor vstal a začal přecházet po bungalovu. "Děkuji vám, Greyi, jste muž na svém místě. Postarám se, aby se to objevilo ve vašem služebním hodnocení." Napřáhl k němu ruku. "Dobrá práce, Greyi!" Grey mu pevně potřásl pravicí. "Děkuji vám, pane. Lituji jenom, že jsem je neodhalil už dřív." "Ale nikomu ani slovo! To je rozkaz!" "Rozumím." Grey zasalutoval a odešel. Bylo mu, jako by se vznášel. Tak tedy Smedly-Taylor řekl: "Postarám se, aby se to objevilo ve vašem služebním hodnocení." Možná mě povýší, blesklo Greyovi hlavou. K několika povýšením už v táboře došlo a on by tím určitě nepohrdl. Kapitán Grey - zní to moc pěkně. Kapitán Grey! Odpoledne se nekonečně vleklo. Pro Petra Marlowa bylo velice obtížné udržet chlapy bez práce na nohou. Organizoval tedy skupinky, které pátraly v bezprostředním okolí po něčem dalším k snědku, a neustále měnil stráž, neboť Torusumi opět spal. Bylo strašlivě vedro, vzduch byl rozžhavený sluncem. Chlapi mátožně nadávali a modlili se, aby už přišel večer. Konečně se Torusumi probudil, ulehčil si v podrostu, vzal pušku a začal přecházet sem a tam, aby zahnal ospalost. Zařval na klímající muže a řekl Petrovi: "Žádám tě, abys ty syny sviní postavil na nohy a donutil je pracovat. Nebo je aspoň přinutil, aby vypadali, že pracují." Petr Marlowe se omluvil: "Promiň, že ti děláme potíže." Pak se obrátil na seržanta: "Prokristapána, měl jste přece na něj dávat pozor! AL ti idioti kupou nějakou díru nebo osekávají tu palmu! Idioti!" Seržant se zatvářil omluvně a chlapi okamžitě začali pobíhat, jako kdyby měli plné ruce práce. Ovládali umění předstírat práci do všech podrobností. Přemístili několik kokosových skořápek z jednoho místa na druhé, usekli několik palmových listů a škrábali trochu pilou poražené palmy. Kdyby touto rychlostí pracovali celé dny, letiště by bylo za několik měsíců hotové. Seržant podal Petrovi hlášení: "Dělají jako šrouby, pane." "Dobře. Už to nebude dlouho trvat." "Pane, prosím vás prosím vás, udělal byste pro mě něco?" "Co?" "No je to tak: když vidím jak dobře vycházíte." Seržant si v rozpacích utřel tvář špinavým hadrem. Ale byla by škoda promeškat takovou příležitost. "Podívejte se." Vytáhl odkudsi plnicí pero. "Nezeptal byste se toho Japončíka, jestli by to koupil?" "Vy chcete, abych vám to prodal?" vyvalil Petr oči. "Ano, pane. Já já myslel, že jako když jste Králův přítel, tak tak že možná budete vědět, jak se to dělá." "Obchodovat se strašnými je proti předpisům. Proti jejich i proti našim předpisům." "Ale pane, mně můžete důvěřovat! Přece vy a Král." "Copak já a Král?" "Nic, pane," řekl seržant opatrně. Co ten oficír blbne? Koho se to snaží zblbnout? "Já jenom myslel, že byste mi mohli pomoci. A my jednotce taky, samozřejmě." Petr Marlowe se podíval na seržanta, pak na pero, a marně se snažil pochopit, co ho tak vyvedlo z míry. Vždyť koneckonců Královi opravdu pomáhá obchodovat a Král je opravdu jeho přítel. Na tom není nic špatného. Kdyby nebylo Krále, nikdy by je dnes Azumi nepřidělal ke kácení palm. On, Petr, by si teď asi hladil vyraženou čelist nebo aspoň tvář, červenou po facce. Měl by tedy jednat tak, aby Králova pověst neutrpěla. Vděčíme mu přece za kokosové ořechy. "Co za to chcete?" Seržant se zazubil: "No, Parker to není, ale má zlatý hrot." Odšrouboval chránítka a ukázal zlatý hrot Petrovi. "Něco by to teda vynést mohlo. Nemohly byste zjistit, co by za to dal?" "Bude chtít vědět, co za to chcete. Já se ho zeptám, ale vy si určete cenu." "Kdyby vám za to dal pětadesát babek, bylo by to prima." "Má takovou cenu?" "Myslím, že jo." Pero mělo skutečně zlatý hrot s vyraženou značkou čtrnácti karátů, a pokud Petr mohl posoudit, značka byla pravá. "Je moje, pane. Schovával jsem si je na horší časy. A v poslední době jsou časy moc zlé." Petr Marlowe přikývl. Věřil seržantovi. "Tak dobře, uvidím, i o se dá dělat. Dejte pozor na chlapy a pořád kontrolujte, t nížné." "Nebojte se, pane. Ty všiváci chrápat nebudou." Petr našel

Torusumiho, jak se opírá o zakrslý strom zpola udušený popínavými rostlinami. "Tabé," řekl mu. "Tabé." Torusumi se podíval na hodinky a zív. "Za hodinu můžeme jít. Teď ještě ne." Sejmul si čapku a utřel si jí tvář zátylek. "Zasrané vedro a zasraná země." "Ano." Petr Marlowe se pokusil, aby jeho slova zněla důležitě, i.iko kdyby nemluvil on, ale Král: "Jeden z mužů má plnici pero, které si přeje prodat. Napadlo mě, že ty, můj přítel, bys je možná chtěl koupit." "Astakfaru'llah! Je to Parker?" "Ne." Petr vytáhl pero a otevřené je podržel tak, aby se od zlatého hrotu odrážely sluneční paprsky. "Ale má zlatý hrot. čtrnáct karátů." Torusumi si pero prohlédl. Byl zklamaný, že to není Parker, ale čekat něco takového by bylo příliš. Takový obchod by se určitě nemohl uskutečnit na letišti. A Parkera by prodával Král osobně. "Nestojí za moc," utrousil. "Máš pravdu. Když tedy nehodláš ani uvažovat o." Petr dal pero zpět do kapsy. "Hodlám uvažovat. Snad nám ta poslední hodina lépe uběhne, když budeme hovořit o tak bezcenném předmětu." Torusumi pokrčil rameny. "Stojí jenom za pětasedmdesát dolarů." Petrovi tak vysoká první nabídka skoro vyrazila dech. Seržant zřejmě vůbec nezná cenu toho pera. Bože, kdybych věděl, kolik opravdu stojí! Posadili se a začali se handrkovat. Torusumi se rozčilil, ale Petr stál na svém, a tak se nakonec dohodli na sto dvacetí dolarech a balíčku cigaret Kooa. Torusumi vstal a opět zív. "Je čas jít." Usmál se. "Král je dobrý učitel. Až ho příště uvidím, řeknu mu, že jsi využil mého přátelství a donutil mě, abych se vzdal svého zisku." S předstíraným smutkem potřásl hlavou: "Taková cena za mizerné pero! Král se mi jistě vysměje. Řekni mu, prosím, že ode dneška za sedm dní budu mít strážní službu. Možná, že by mi mohl opatřit hodinky. A dobré - tentokrát!" Petr Marlowe byl velice spokojen. Podařilo se mu úspěšně provést svou první obchodní transakci a cena, jak se mu zdálo, nebyla vůbec špatná. Teď však stál před dilematem. Dá-li seržantovi všechny peníze, Král mu vynadá. Poruší to celý Králův pečlivě vybudovaný systém cen. A Torusumi se o peru a o částce, kterou za ně zaplatil, Královi určitě zmíní. Když ovšem dá seržantovi jenom tolik, kolik čeká, a zbytek si ponechá, bude to asi podvod. Nebo snad "dobrý obchod"? Seržant však skutečně chtěl za pero jenom pětasedmdesát dolarů a měl by je tedy dostat. A Petr dluží Královi tolik peněz. Nadával si, že si s tím pitomým obchodem vůbec začínal. Teď spadl do pasti vlastní výroby. S tebou je ta potíže, Petře, že si myslíš mnoho o své vlastní důležitosti. Kdybys byl seržantovi řekl ne, nemusels teď být na větvi. Co uděláš? AL to bude cokoli, bude to nesprávné. Pomalu a zamyšleně se vracel ke své skupině. Seržant už chlapy seřadil a nedočkavě odvedl Petra stranou. "Jsme připraveni, pane. Nářadí jsem spočítal." Ztišil hlas: "Koupil to?" "Ano." Petr se už rozhodl. Vytáhl z kapsy balíček bankovek a dal je seržantovi: "Tady máte. Pětasedmdesát dolarů." "Sakra, vy jste d'ábel, pane!" Seržant vzal pětidolarovou bankovku a podával ji Petrovi. "Ještě vám zůstanu dlužen dolar padesát." "Nejste mi dlužen nic," "Deset procent vám patří. To je podle zákona a já vám to dávám rád. Ten dolar padesát vám doplatím, hned jak dostanu drobný." Petr Marlowe bankovku odstrčil. "Ne," řekl s náhlým pocitem viny. "Nechte si to." "Já na tom trvám," strkal mu seržant bankovku. "Podívejte, seržante." "Tak si vemte aspoň těch pět babek. Styděl bych se, kdybyste si je nevzal. Opravdu. Nevím, jak vám mám poděkovat." Celou cestu zpátky z letiště Petr mlčel. Cítil se jako nečistý s těmi bankovkami v kapse. Současně si však uvědomoval, že spoustu peněz dluží Královi, a byl rád, že je má. Znamenaly jídlo pro celou jednotku. Jediným důvodem, proč ho seržant požádal, aby mu prodal pero, bylo, že zná Krále. A Král, ne seržant, je jeho přítelem. Celá ta zatracená obchodní transakce mu znovu a znovu probíhala hlavou, když se vrátil do baráku. "Chce s tebou mluvit Grey, Petře," řekl Ewart. "Proč?" "To nevím, Petříku. Ale zdá se nějak na koni." Petrův unavený mozek se musel zaměřit na nové nebezpečí. Určitě to má něco společného s Králem. Grey znamená potíže i nepříjemnosti. Přemýšlej, přemýšlej, Petře. Vesnice? Hodinky? Diamant? Ach, pane bože - to pero? Ne, to je hloupost. O tom ještě nemůže vědět. Mám jít za Králem? Ten možná ví, o čem jde. Ale mohlo by to být nebezpečné. Grey to možná právě proto řekl Ewartovi, aby mě donutil udělat chybu. Musel přece vědět, že jsem s pracovní skupinou. Nemá cenu jít jako ovce na porážku, když je člověku horko a když je špinavý. Dám si sprchu a pak půjdu pomalu za Greyem. Dám si načas. Šel se tedy osprchovat. Pod jednou sprchou stál Johnny Hawkins. "Zdar, Petře," pozdravil ho. Petr se zarděl do krve. "Zdar, Johnny." Hawkins vypadal velmi přepadle. "Poslyš, Johnny, já tolik toho lituju." "Nechci o tom mluvit," řekl Hawkins. "Budu ti vděčný, když se o tom už ani nezmíníš." Ví snad, poděsil se Petr Marlowe, že jsem jeden z těch, co jedlí? Ještě teď - byla ta hostina skutečně teprve včera? --se mu z toho pomyšlení dělalo nanic: kanibalismus. Ne, určitě to Hawkins neví, protože jinak by se mě jistě pokusil zabít. Kdybych byl já v jeho kůži, určitě bych se o to pokusil. Nebo snad ne? Můj bože, co se to s námi všemi stalo? Všechno, co se zdá špatné, je ve skutečnosti správné - a obráceně. Těžko se to dá pochopit. Velice těžko. Šílený, zkurvený svět. Těch šedesát dolarů a balíček cigaret, které jsem vydělal a současně ukradl. Nebo snad jenom vydělal? Jak je to vlastně? Mám je vrátit? To by byla naprostá blbost. "Marlowe!" Obrátil se a spatřil Greya, jak stojí u jeho sprchy a nenávidně se na něho dívá. "Měl jste se mi hlásit hned po návratu." "Vzkázal jste mi, že se mnou chcete mluvit. Hned odtud jsem chtěl jít do" "Vzkázal jsem vám, že se mi máte okamžitě hlásit." Grey se náhle maličko usmál. "Ale to nevádí. Máte domácí vězení." Pod sprchami nastalo ticho. Všichni důstojníci se dívali a poslouchali. "Proč?" Grey se hřál na výsluní pozornosti: "Pro neuposlechnutí rozkazu." "Jakého rozkazu?" "Vy to víte stejně dobře jako já." Potrápím tě trochu, potvoro! Zpytuj své nečisté svědomí, jestli vůbec nějaké svědomí máš, o čemž pochybuji. "Po večeri se budete hlásit u plukovníka Smedlyho-Taylora. A oblékněte se na to jako důstojník a ne jako děvka!" Petr Marlowe utáhl kohoutek sprchy, navlékl si sarong a obrátil se na něho udělal uzel. Byl si vědom, že se na něho všichni dívají. V hlavě měl zmatek. Pokoušel se uhadnout, co to všechno znamená, a současně skrýt svou úzkost. Proč dávat Greyovi zbytečné zadostiučinění? "Vy jste, Greyi, opravdu tak špatně vychovaní. Tak člověka nudíte," řekl. "Já jsem dnes dostal o dobrém chování pořádnou lekci, ty kurvo," řekl Grey. "Jsem rád, že nepatřím k ty tvý zasraný společnosti, ty svině. Jsou to všechno kurevníci, podvodníci, zloději." "Tak naposled, Greyi. Zavřete tu svou hubu, nebo vám ji mám zavřít já?" Grey se pokusil ovládnout vztek. Měl velkou chuť se s tímhle floutkem poprat. Věděl, že by ho spráskal. Kdykoli. Ať má úplavici nebo ne. "Jestli se odtud dostanu živý, poohlídnu se po tobě. Hned jak odtud vypadnem Okamžitě." "Potěšení bude na mé straně. Ale do té doby, jestli se ještě jednou odvážíte mi nadávat, spráskám vás jako psa." Petr se obrátil na ostatní důstojníky. "Všichni jste to slyšeli. Varoval jsem ho. Žádná tupá opice mi nadávat nebude." Znovu se otočil ke Greyovi: "Radím vám dobře: nepleťte se mi do cesty!" "A co mám

dělat, když porušujete zákony?" "jaké zákony?" "Dovíte se to po večeri u plukovníka Smedlyho-Taylora. A ještě něco: do té doby máte domácí vězení." Grey odešel. Už necítil tu tichou radost z dobře vykonané práce jako ještě před chvílí. Byla to pitomost, nadávat Marlowovi. Pitomost. Nemá toho přece zapotřebí.

XVII. Když Petr dorazil před bungalov plukovníka Smedlyho-Taylora, Grey tam už čekal. "Ohlásím vás plukovníkovi," řekl. "Jste velice laskav." Petr Marlowe se necítil příliš dobře. Čapka důstojníka letectva, kterou si k této příležitosti vypůjčil, ho znervózňovala. Znervózňovala ho roztrhaná, ale čistá košile. Sarong je mnohem pohodlnější, myslel si, a mnohem rozumnější oblečení. Myšlenka na sarong mu připomněla zítřek. Den, kdy peníze za diamant změní majitele. Zítra má Šagata přinést peníze a o tři dny později - vesnice. A možná Sulina jsi blázen, že na ni myslíš. Seber se, člověče, budeš to potřebovat. „Tak, Marlowe - pozor!" zavelel Grey. Petr se postavil do pozoru a napochodoval do plukovníkovy místnosti. Když šel kolem Greye, zašeptal "Blbe!" a trochu se mu ulevilo. Přesně podle předpisu zasalutoval plukovníkovi a zůstal stát v pozoru s vystrčenou bradou a s očima upřenými do výše imaginárního jezdce na koni. Za stolem z hrubě přitesaných prken seděl s čepicí na hlavě a svou plukovníckou holí před sebou Smedly-Taylor. Díval se na Petra zachmuřeně. Byl hrdý na to, jak se mu daří udržovat v táboře disciplínu. Vše, co dělal, bylo podle příslušného armádního předpisu. Přesně podle řádů. Všiml si bezvadného pozoru tohoto mladíčka s hodnostním označením poručíka. Dobře, pomyslel si, aspoň tohle svědčí v jeho prospěch. Podle svého zvyku chvíli mlčel. Obviněný musí zneklidnět. Konečně promluvil. "Nu, poručíku Marlowe? Co mi řeknete?" "Nic, pane. Ještě nevím, z Čeho jsem obviněn." Plukovník Smedly-Taylor překvapeně mrkl na Greye a pak se opět zachmuřil: "Zřejmě porušujete tolik rozkazů, že máte potíže si všechny své přestupky zapamatovat. Včera jste byl v budově věznice. To je porušení rozkazu. Neměl jste pásku s hodnostním označením. To je porušení rozkazu." Petrovi se ulevilo. Tak tedy jenom věznice. Ale moment - co ta hostina? "Nu," řekl plukovník úsečně, "ano nebo ne?" "Ano, pane." "Věděl jste, že přestupujete dva rozkazy?" "Ano, pane." "Proč jste byl ve věznici?" "Byl jsem tam navštívit nějaké vojáky." "Ach?" Plukovník chvíli čekal a pak řekl kousavě: "Tak jenom na návštěvě?" Petr Marlowe neodpověděl. Také čekal. A přišlo to. "Ten Američan byl ve věznici také. Byl jste tam s ním?" "Částečně. Ale to není porušení rozkazu, pane. Ovšem - ty dva rozkazy jsem porušil." "Jaké darebáctví jste tam zase pekl?" "Tam žádné, pane." "Připouštíte tedy, že vy dva přece jen čas od času nějaká darebáctví provádíte?" Petr Marlowe nadával sám sobě, že si tu odpověď dříve nerozmyslel. Věděl, že tento člověk s plukovníckými nárameníky je o třídu protřeplejší než on. "Ne, pane." Upřeně se na plukovníka zadíval, ale neřekl nic. To je jedno z pravidel. Když stojíte před svým nadřízeným, odpovídáte jen "Ne, pane" nebo "Ano, pane" a mluvíte pravdu. Je neporušitelným zákonem, že důstojník mluví vždycky pravdu, a on tady navzdory dlouhé řadě svých důstojnických předků, navzdory všemu, co je mu svaté, lže a říká polopravdy. To je hrozné. Nebo snad ne? Plukovník Smedly-Taylor teď začal hrát hru, kterou tak dobře ovládal. Bylo pro něho zcela jednoduché si s tím mladíčkem trochu pohrát a pak - podle okamžitého nápadu - mu dát případnou ránu z milosti. "Podívejte se, Marlowe," řekl otcovsky, "doslechl jsem se, že si zadáváte s různými nežádoucími živly. Měl byste se zamyslet nad svým postavením důstojníka a džentlmena. Třeba styky s tím Američanem. Je to přece šmelinář. Ještě jsme ho nechytili, ale víme, že to je šmelinář, a vy to jistě víte také. Doporučuji vám, abyste styky s ním přerušil. Nemohu vám to ovšem nařídít, ale doporučuji vám to." Petr Marlowe neřekl nic, ale cítil, jak uvnitř krvácí. Plukovník má pravdu, ale Král je přece jeho přítel. A tento přítel pomáhá jemu i jeho jednotce. A je to dobrý člověk. Dobrý Člověk. Petrovi se chtělo říct: "Vy se mýlíte a mně je to jedno, co říkáte. Mám ho rád, je to dobrý Člověk a je nám spolu dobře!" Ale současně se mu chtělo přiznat obchody, vesnici, diamant, přiznat se, že dnes prodal Torusumimu plnicí pero. Uvědomoval si však, že by jeho přiznání přivedlo Krále za mříže, že by ho úplně zničilo. Násilím se tedy přinutil mlčet. Smedlym-Taylorovi nedalo žádnou námahu pochopit zmatek mladíka, který stál před ním v pozoru. Bylo by tak lehké říci "Počkejte venku, Greyi", a potom "Poslyšte, chlapče, já vám rozumím. Můj bože, dělám svému pluku tátu už déle, než si vůbec mohu vzpomenout. Já vám rozumím. Nechcete žalovat na svého přítele. To je správné. Ale jste důstojník z povolání, příslušník rodiny, jejíž členové slouží po generace vlasti. Myslete na ně. V sázce je vaše čest. Musíte mluvit pravdu, to je zákon." A pak by lehce povzdychl - ten povzdech přivedl za dlouhá léta praxe k čiré dokonalosti - a: "Nechme stranou ten nesmysl, že jste porušil dva rozkazy tím, že jste šel do věznice. Já sám jsem tyhle rozkazy porušil několikrát. Ale jestli se mi chcete svěřit." Poslední slova by nechal viset ve vzduchu, zatížená přesně odstupňovanou dávkou závažnosti a z toho chlapce by začala téct Králova tajemství proudem a Král by skončil v táborovém vězení. Ale k čemu by to bylo dobré? V tom okamžiku měl plukovník jiné starosti - se závažím. / toho by mohla být katastrofa nedozírných rozměrů. Plukovník Smedly-Taylor věděl, že z tohoto chlapce může dostat všechno, kdykoli se mu zachce - znal své lidi velmi dobře. Věděl, že je chytrým velitelem. Můj bože, po tolika letech služby to není žádný div. Prvním příkázáním chytrého velitele je snaha zachovat si úctu svých důstojníků, zacházet s nimi shovívavě, pokud opravdu nevybočí z řady. Když ano, pak je ovšem nutno takového člověka bezohledně zničit, dát ostatním exemplární příklad. Je však nutno vybrat si správný čas, správný zločin a správného důstojníka. "Tak dobře, Marlowe," řekl plukovník rozhodně, "Zaplatíte pokutu ve výši své měsíční gáže. Ve vašem služebním záznamu na to neobjeví a už o tom nebudeme mluvit. Znamená to ovšem, že se nesmíte dopouštět dalších přestupků." "Děkuji vám, pane." Petr Marlowe zasalutoval a odpochodoval. Šťasten, že to skončilo. Jen tak tak a byl by řekl všechno. Plukovník je dobrý člověk a pověst o tom, že je velmi slušný, nelhala. "Trápí vás svědomí?" zeptal se Grey před bungalovem. Všiml si, jak se Petr zpotil. Petr neodpověděl. Byl stále ještě zmaten a nesmírně šťasten, že je po všem. "Greyi," zavolal plukovník. "Pojďte sem na chvíli!" "Ano, pane." Grey se naposledy podíval na Petra Marlowa. Měsíční gáže! To není mnoho, když člověk vezme v úvahu, že ho plukovník měl v hrsti. Greye překvapilo a nemálo rozhořčilo, že se z toho Marlowe dostal tak lacino. Současně si však uvědomoval, že Smedly-Taylor není dnešní. Je houževnatý jako buldok a dovede si s člověkem pohrát jako kočka s myší. Určitě má nějaký plán a Marlowe to ještě schytá. Grey obešel Petra a vrátil se do bungalovu. "Zavřete dveře, Greyi." Ano, pane." "Mluvil jsem s podplukovníkem Jonesem a seržantem Blakelym," řekl Smedly-Taylor. Ano, pane?" Tak, teď to přijde! "S platností od dnešního dne jsem je odvolal z funkcí," řekl plukovník a

pohrával si se závažím. Na Greyově tváři se objevil široký úsměv. "Ano, pane." A teď - kdy bude zasedat válečný soud? A jak bude zasedat? Tajně? A budou degradováni na prosté vojáky? Už brzo se celý tábor doví, že on, Grey, je odhalil. Že on, Grey, je strážným andělem celého tábora. Náhle! "A dál už o té věci nebudeme mluvit," řekl plukovník. Greyův úsměv zmizel. "Cože?" "Ano, Rozhodl jsem se, že na tu záležitost zapomenou. A vy také. Vlastně vám jen opakuji svůj rozkaz. Nikomu o tom neřeknete ani slovo a na všechno zapomenete." Grey byl tak ohromen, že klesl na postel a zíral na plukovníka se široce rozevřenými očima. "Ale to přece nejde, pane!" vybuchl. "Chytili jsme je při činu! Kradli jídlo, které patří táboru! Vaše jídlo a moje jídlo! A pokoušeli se mě podplatit! Mne podplatit!" Začal být hysterický: "Kristepane, já je přece chytil! Jsou to zloději! Zaslouží pověsit a rozčtvrtit!" "To je pravda," přikývl vážně plukovník Smedly-Taylor. "Myslím však, že za těchto okolností je mé rozhodnutí to nejmoudřejší, co je možno udělat." vyskočil. "Vy to udělat nesmíte," zařval. "Nemůžete z toho jen tak vytáhnout! Nemůžete " „Neradíte mi, co mohu a co nemohu!" "Promiňte," řekl Grey a násilím se pokusil o klidný tón, "ale ti dva jsou zloději, pane. Já je chytil. Máte přece závaží!" "Rozhodl jsem se, že tu věc uzavřu." Smedly-Taylor mluvil naprosto klidně. "To je všechno." Grey ztratil nervy: "To vůbec není všechno! To nedovolím! Ti parchanti žrali, když já měl hlad! Zaslouží si, abychom z nich tahaly řemeny. Já trvám na tom." Také do hlasu Smedlyho-Taylor se vloudila hysterie: "Držte hubu, Greyi! Vy nemáte na čem trvat! To je všechno!" Plukovník těžce vzdychl, vzal do ruky kus papíru a řekl: "Tohle je váš služební záznam. Dnes jsem k němu něco připsal. Přečtu vám to: 'Vyslovuji nejvyšší uznání poručíku Greyovi za výkon funkce velitele vojenské policie tábora. Své povinnosti plní nanejvýš výtečně. Doporučuji, aby byl povýšen do hodnosti kapitána.' " Vzhlédl od papíru. "Hodlám to poslat veliteli tábora a navrhnout mu, abyste byl povýšen s okamžitou platností." Usmál se. "Víte jistě, že velitel tábora je oprávněn vás povýšit. Blahopřeji vám, kapitáne Greyi. Zasloužíte si to." Napřáhl pravici. Grey ji však nepřijal. Jen se nepřítelně díval na ni a na kus papíru: "Ty svině zasraná! Ty mě chceš podplatit. Ty jsi stejnej parchant možná jsi tu reži žral s nima! Ty kurvo, ty zatracená kurvo." "Dej si pozor na jazyk, ty policajto hnusná! Postav se do pozoru! Slyšel jsi? Postav se do pozoru!" "Jste v tom s nima a já vám to žádnýmu nedaruju!" zařval v. Rychlým pohybem sebral z plukovníkovu stolu závaží - a uskočil. "Na vás ještě důkazy nemám, ale na ně jo! Tohle závaží." "Copak je s tím závažím, Greyi?" Greyovi trvalo sto let, než se odvážil na závaží podívat. Na spodní straně nebylo ani škrábnutí. "No? Copak je s tím závažím?" Ty blbče omezená, pomyslel si pohrdavě Smedly-Taylor, když viděl, jak Grey marně hledá vyvrtnou díru. Ty blázne! Mohl bych tě sníst k snídani a ani bych si toho nevšiml. "To není to, co jsem vám dal," zakoktal Grey. "To není ono! Tu není ono!" Mýlíte se. Je to ono." Plukovník byl naprosto klidný. Hovořil teď mírně a starostlivě: "Jste mladý člověk, Greyi. Slyšel jsem, že byste chtěl po válce zůstat v armádě jako aktivní důstojník. To je správné. My potřebujeme inteligentní a pracovitě lidi. Voják z povolání má v míru krásný život. Rozhodně. Plukovník Samson mi říkal, jak vysoko si vás cení. Jak víte, je to můj přítel. Jsem si jist, že ho přesvědčím, aby se ke mně připojil a doporučil vaše přijetí do řad aktivního důstojnického sboru. Teď jste přetážen, to je pochopitelné. Žijeme ve strašné době. Myslím, že je moudré tu věc nechat usnout. Nevypadalo by dobře, kdyby se v táboře provalil takový skandál. Rozhodně nevypadalo. Jsem si jist, že to pochopíte." Odmlčel se. Cítil ke Greyovi jenom opovržení. Po přesně vypočítané pauze - na to byl odborník - řekl: "Chcete, abych návrh na vaše povýšení poslal veliteli tábora?" Grey se pomalu a s hrůzou podíval na kus papíru. Věděl, že plukovník může všechno. Třeba i zničit člověka. Věděl, že je poražen. Poražen. Pokusil se promluvit, ale byl na tom tak mizerně, že ze sebe nedokázal vypravit ani slovo. Přikývl a slyšel, jak Smedly-Taylor říká: "Dobře. Můžete tedy počítat s tím, že jste od této chvíle kapitánem. Jsem si jist, že moje doporučení a doporučení plukovníka Samsona sehraje po válce rozhodující roli při jednání o vašem přijetí do aktivní služby." Grey jako ve snu vyšel z bungalovu, došel do svého služebního baráku a vyhnal odtamtud příslušníka vojenské policie. Bylo mu jedno, že se ten muž na něho dívá jako na šílence. Osaměl. Zavřel dveře, posadil se na okraj postele v zamřížované kleci a dal se do pláče. Zlomený člověk. Zničený člověk. Po rukou a po tváři mu tekly slzy. Jeho já se chvělo hrůzou, balancovalo na pokraji neznáma a pak náhle padalo hluboko, hluboko dolů, do věčnosti. Když Grey přišel k sobě, ležel na nosítkách, které nesli dva vojenští policisté. Před nimi klopytal doktor Kennedy. Grey věděl, že umírá, ale bylo mu to lhostejné. Náhle spatřil Krále, jak stojí u kraje cesty a shlíží na něho. Grey si všiml jeho nablýskaných bot, bezvadně vyžehlených kalhot, cigarety v ruce, dobře živeného těla. A vzpomněl si, že má co dělat. Ještě nesmí umřít. Ještě ne. Nesmí umřít dokud je Král vyžehlený, nablýskaný a vyžraný. Nesmí umřít, když má diamant na dosah ruky. Přisahámbohu ne! "Tak poslední partii," prohlásil plukovník Smedly-Taylor, „Nesmíme zmeškat představení." "Už, se nemohu dočkat Seana," řekl Jones, který míchal karty. "Dvě kára." Začal výborně. "Máš z pekla štěstí," řekl závistivě Sellars. "Dvě piky." "Pass." "Vždycky nemá z pekla štěstí, kolego," pousmál se Smedly-Taylor. Díval se na Jonese přimhouřenými očima. "Dnes jsi udělal leknou pitomost." "Byla to prostě smůla." "Smůla se neodpouští," řekl Smedly-Taylor a studoval přitom -ví Karty. "Měls dávat pozor. Je neomluvitelné, že sis nedal pozor." "Už jsem se omluvil. Myslíš, že nechápu, jaká to byla blbost? I li se to nikdy nestane. Nikdy. Nevěděl jsem, jaký je to strašný pocit, když člověk propadne panice." "Dva bez trumfů," usmál se Smedly-Taylor na Sellarse. "To bude pro nás celý rubber." Znovu se obrátil na Jonese: "Doporučil jsem, aby to po tobě převzal Samson. Že si potřebuješ odpočinout. To Greye svede ze stopy. Ach ano, a Samson dostane k ruce seržanta Donovanu." Krátce se zasmál. "Je škoda, že budeme muset změnit systém, ale nedá se nic dělat. Budeme muset zkrátka Greye pořádně zaměstnat v těch dnech, kdy se budou používat falešná závaží." Podíval se na Sellarse: "To si vezmeš na starost ty." "V pořádku." "Mimochodem, dal jsem Marlowovi pokutu ve výši měsíčního platu. Je z tvého baráku, ne?" "Ano," přisvědčil Sellars. "Byl jsem na něho mírný. Je to koneckonců sympatický člověk, z dobré rodiny. Ne jako ten idiot Grey. Panebože, ten blbec si myslí, že ho doporučí k aktivní službě. To je zrovna ten typ vagabunda, který nemá v armádě co dělat. Rozhodně ne. Jestli ho vezmou, tak to bude jen přes mou mrtvolu." "Naprosto souhlasím," řekl Sellars s odporem. "Ale pokud jde o Marlowa, měls mu zabavit tříměsíční plat. Může si to dovolit. Ten zatracený Američan má v hrsti celý tábor." "Pro tentokrát mu to stačí," zabručel Smedly-Taylor, "Máš na Krále něco?" zeptal se Jones jakoby mimochodem. "Tři kára," dodal. "Pacholku," řekl Sellars. "Čtyři piky." "Pass." "Šest piky," řekl Smedly-Taylor. "Ty máš

opravdu něco na toho Američana?" zeptal se znovu Jones. Tvář plukovníka Smedly-Taylor nic neprozrazovala. Věděl o diamantovém prstenu a slyšel, že už brzo změní majitele. Až budou peníze v táboře, nu, pak začne uskutečňovat plán - dobrý plán, bezpečný plán, soukromý plán - jak se těch peněz zmocnit. Cosi tedy jenom zachrochtal, a skoro neznatelně se usmál a řekl ledabyle: "Kdybych měl, tobě bych to určitě neřekl. Tobě se nedá věřit." Smedly-Taylor se opět usmál a všichni se usmáli s ním. Bylo jim dobře. Petr Marlowe a Larkin se připojili k zástupu zajatců, který proudil do přírodního divadla. Nad jevištěm už svítila světla a na obloze zářil měsíc. Do hlediště se vešly asi dva tisíce lidí. Seděli na lavicích z prken, položených na pařezech z kokosových palem. Každé představení se hrálo pětkrát, aby je všichni zajatci mohli vidět aspoň jednou. O místa se losovalo a za jídlo byla vždycky k dostání. Většina lavic už byla obsazena, kromě několika řad vpředu, rezervovaných pro důstojníky, ti si mohli dovolit přijít později. Důstojníci sedávali vždy vpředu před vojáky. Jenom Američané tento zvyk nedodržovali. "Hej, vy dva," křikl Král. "Nesednete si s námi?" Měl protekční sedadlo u střední uličky. "Já bych rád, ale víš." Petrovi bylo trapně. "Jasně. Uvidíme se pak." Petr Marlowe se podíval na Larkina. Věděl, že on si také myslí, že není správné nesedět se svými přáteli, když by člověk s nimi chtěl sedět - a současně i on si uvědomoval, že se to jaksi nehodí. "Chceš si hm sednout tady, plukovníku?" zeptal se a nenáviděl sám sebe, že tu horkou bramboru přehodil na Larkina. "Proč ne?" řekl Larkin. Velice rozpačitě se posadili k Američanům. Byli si vědomi, že je to jakýsi druh zběhnutí a že se na ně všichni užasle dívají. "Hej, plukovníku," zavolal s úsměvem Brough, "teď jste dal hlavu na špalek. Dovíte se, že je to špatné pro disciplínu a takové věci." "Když si chceš sednout sem, tak si sednu sem." Larkin však už litoval, že se rozhodl tak lehkomyšlně. „Jak se vede, Petře?" zeptal se Král. "Díky, prima." Petr se snažil překonat nepříjemné pocity. Cítil, jak jsou všechny oči na něho upřeny. Ještě se Královi nepochlubil, jak prodal Torusumimu plnicí pero, jak byl na koberečku u Smedlyho-Taylor a jak se skoro popral s Greyem. "Dobrý večer, Marlowe." Vzhlédl a skoro spadl pod lavici. Kolem šel Smedly-Taylor. Ostrý pohled jeho očí. "Dobrý večer, pane," odpověděl rozpačitě. Panebože, pomyslel si, ještě tohle! Hledištěm prošla vlna vzrušení, když střední uličkou procházel velitel tábora. Sedl si do první řady. Světla potemněla. Opona. Na jevišti se objevil pětičlenný táborový orchestr. Před ním se ukláněl jeho vedoucí Phil. Potlesk. "Dobrý večer," začal Phil. "Dnes vám předvedeme novou hru Franka Parrisha, která se jmenuje Trojúhelník. Odehrává se v Londýně před válkou. Vystoupí v ní Frank Parrish, Brod Rodrick a jediný a nenapodobitelný Sean Jennison." "Vzbouřil jásoť. Rev. Pískot. Výkřiky: "Kde je Sean?" "Před kterou válkou?" "Ať žije domov!" "Sem s ním!" "My chceme Seana" mával taktovkou a začal hudební úvod. Teď, když začalo představení se Petrovi trochu ulevilo. V té chvíli se to stalo. U Krále se objevil Dino a něco mu naléhavě pošeptal. "Kde?" zaslechl Petr Královu otázku. A pak: "Dobře, Dino. Pal zpátky do baráku." Král se naklonil k Petrovi. "Musíme jít, Petře." Svaly v obličeji měl napjaté. Skoro neslyšně zašeptal: "Jeden chlap chce s námi mluvit." Panebože! Šagata! Co teď? "Nemůžeme přece jen tak vstát a odejít," zašeptal Petr nejistě. "Hovno nemůžeme. Máme oba úplavici. Pojd'." Král už byl v uličce. Jakoby pod reflektory užaslých pohledů pospíchal Petr za ním. Našli Šagatu ve stínu za jevištěm. Byl také nervózní. "Prosím tě, abys prominul mou nezdvornost, ale hrozí nám nebezpečí. Jedna z džunek našeho společného přítele byla polapena a našeho v této chvíli vyslýchá policie pro pašování." Šagata byl bez celý nespůj. Věděl, že kdyby byl chycen v táboře v době, nemá službu, znamenalo by to tři týdny v temnici. "Napadlo budou-li našeho přítele bít, může nás prozradit." "Ježíš," řekl Král. Třesoucí se rukou přijal nabízenou cigaretu. Všichni tři zalezli ještě hlouběji do tmy, "Myslel jsem, že ty jako zkušený muž," pokračoval Šagata rychle, "bys mohl najít cestu, jak se z toho dostat." "Pěkně děkuju," hlesl Král. V mozku mu vířily myšlenky, řadily se a spojovaly, a vždycky mu vycházela jenom jedna odpověď: čekat a doufat. "Petře, zeptej se ho, jestli čeng Sána zatkli na ty džunce." "Říká, že ne." Král si oddychl. "Tak se z toho snad může dostat." Znovu přemýšlel a pak řekl: "Nezbejvá nám nic jiného než čekat. Řekni mu, ať nepanikaří. Musí nějak vypátrat, jestli čeng Saň mluví. A kdyby to vybuchlo, musí nám o tom dát vědět." Petr Marlowe to přeložil. Šagata vtáhl vzduch mezi zuby. "Naplnuje mě obdivem, jak jste klidní, zatímco já se chvěji strachem, neboť chytí-li mě, budu šťasten, když mě co nejdříve zastřelí. Učiním, jak jsi pravil. Kdyby vás chytily, prosím vás úpěnlivě, abyste se vynasnažili mě neprozradit. Pokusím se zachovat se také tak." Zaslechl tichý varovný hvizd a trhl sebou. "Musím už odejít. Dopadne to dobře, vrátíme se k našemu plánu." Rychle strčil Petrovi do ruky balíček cigaret, "Neznám vaše bohy, ale budu se dlouho a vroucně modlit ke svým bohům, za nás za všechny." Zmizel. "Co když Čeng Saň pustí kočku z pytle?" zeptal se Petr. Rozbolelo ho břicho. "Co budeme dělat?" "Vypadneme odtud." Král si roztřeseně zapálil další cigaretu a opřel se zády o barák, v němž byly divadelní šatny. "Bude to lepší než Outram Road." Za nimi skončila hudba a hlediště tleskalo, výskalo a smálo se. Oni však neslyšeli ani potlesk, ani výskot, ani smích. Rodrick stál za kulisami a nervózně popoháněl pomocníky, kteří připravovali jeviště. "Majore," přihnál se k němu Mike. "Sean zase řadí. Brečí, a ne a ne přestat." "Pro lásku boží, co se zase stalo? Ještě před chvílí byl v pořádku," vybuchl Rodrick. "Nevím nic jistého," řekl zamračeně Mike. Rodrick zaklel a odběhl. Jemně zaklepal na dveře šatny: "Seane, to jsem já. Mohu dovnitř?" Zavřenými dveřmi k němu doléhaly přidušené vzlyky, "Ne. Jdi pryč. Já nemohu vystoupit. Prostě nemohu." "Seane, všechno je v pořádku. Jsi jenom trochu unavený. Poslyš." „Nech mě být a jdi pryč," vykřikl Sean za dveřmi hystericky. "Já nemohu!" Rodrick se pokusil otevřít dveře, ale bylo zamčeno. Rozběhl se tedy na jeviště: "Franku!" „Co chceš?" ozval se vztekle Frank. Stál na žebříku a celý zpocený se snažil opravit světlo, které odmítalo svítit, "Pojd' dolů! Musím ti říct." „Probaha, copak nevidíš, že mám co dělat? Ať je to co chce, za to sám," křikl Frank. "Copak musím dělat opravdu všechno? Musím se ještě převléknout a nalíčený taky nejsem!" Znovu se začal hrabat v osvětlovací rampě. "Zkus to ještě jednou, Duncane a hni sebou, člověče!" Zpoza opony slyšel Rodrick netrpělivé výkřiky a pískot diváků. Co teď přemýšlel zmateně. Rozběhl se náhle k šatně. Náhle se všiml, že za jevištěm stojí Petr Marlowe a Král. Seběhl ze schodů k nim. "Marlowe! Musíte mi pomoci!" "V čem?" "Sean zase vyvádí," řekl udýchaně Rodrick. "Odmítá vystupovat. Promluvil byste s ním? Prosím vás. Já s ním nic nesvedu. Prosím, promluvejte s ním! Ano?" "Ale." "Jenom chvilku," přerušil ho Rodrick. "Jste má poslední naprosím vás! Už dlouho mi dělá starosti. Jeho role by byla i pro ženu, tím spíš pro" zarazil se a dodal prosebně: "Bojím se o něho, Marlowe. Moc byste nám pomohl." Petr Marlowe chvilku

váhal. "Tak dobře," řekl pak. Nevím, jak bych vám poděkoval, staroušku." Rodrick svraštil obočí a vedl je zmatkem divadelního zákulisí. Petr ho neochotně následoval. Král se loudal roztržitě za nimi. Přemýšlel jak, kde a kdy by se měli pokusit o útěk z tábora. Zastavili se v úzké chodbě. Petr celý nesvůj zaklepal na dveře, "To jsem já, Petr. Mohu dovnitř, Seane?" Sean zkroucený před zrcadlem slyšel jeho hlas jako v mlze. "To jsem já, Petr. Mohu dovnitř?" Sean vstal a odemkl. Líčidlo měl rozmazané slzami. Petře, já už nemohu dál. Je konec. Jsem na dně," řekl Sean bezmocně. "Už nemohu nic předstírat. Vůbec nic. Můj bože. Co se mnou bude? Už to nesnesu. Já nejsem nic. Nic!" "Neblázní, Seane, kamaráde," řekl Petr s hlubokým soucitem. "Nemáš se čeho bát. Všichni tě mají rádi. Jestli chceš něco vědět, tak jsi vlastně nejdůležitější člověk v tomhle táboře." "Chtěl bych umřít." "To je příliš lehké." Sean se otočil: "Podívej se na mne, proboha! Co vlastně jsem? Kristepane, co jsem?" Proti své vůli viděl Petr jenom děvče, pateticky usouzené děvče. To děvče mělo na sobě bílou košilkou, střívěčky s vysokými podpatky, na dlouhých nohou mělo hedvábné punčochy a pod košilkou se jí rýsovala ňadra. "Jsi žena, Seane," řekl Petr tiše. "Jak je to možné, to ví jenom bůh, ale ... ty jsi žena." Seana náhle opustila hrůza, nenávisť k sobě samému a všechno soužení. "Děkuju ti, Petře," řekl. "Děkuju ti z celého srdce." Zaznělo nesmělé zaklepání. "Za dvě minuty začínáme," ozval se za dveřmi ustrašený hlas Franka Parrishe. "Mohu dovnitř?" "Okamžik." Sean šel ke stolku s líčidly, utřel si slzy, napudroval se a mrkl do zrcadla. "Pojď dál, Franku." Pohled na Seana vzal Frankovi dech. Jako vždycky. "Vypadáš nádherně!" řekl. "Je všechno v pořádku?" "Ano. Trošku jsem bláznil. Promiň." "Jsi jenom unavený," odpověděl Frank a pokusil se skrýt znepokojení. Zběžně se podíval na Petra: "Bud'te zdráv, rád vás tu vidím." "Děkuju." "Jdi se radši připravit, Franku," řekl Sean. "Já jsem úplný v pořádku." Franka hluboce dojal ten dívčí úsměv a zcela automaticky zapadl znovu do starého zvyku. Začali s tím s Rodrickem před třemi lety a skoro stejně dlouho toho hořce litovali. "Budeš určitě výborná, Betty," řekl a pohladil Seana po tváři. "Jsem na tebe hrdý." Teď však - na rozdíl od dřívějších podobných okamžiků - tu náhle stáli on a Sean jako muž a žena. Sean se o něho opřel. Zatoužil po něm každou molekulou své bytosti. Frank to věděl. "Za za minutu musíme na jeviště," zakoktal, rozechvěl náhlostí a silou vlastní touhy. "Já já se musím připravit. Rychle odešel. Radši hm radši si půjdu sednout do hlediště," řekl Petr Marlowe. Byl hluboce rozrušen. Spíš ucítil než uviděl tu jiskru, která přeskočila mezi Seanem a Frankem. Sean už ho nevnímal. Ještě jeden dotek rtěnky a Sean už čekal v kulisách na svou nárazku. Obvyklá hrůzná extáze. Pak Sean vešel na jeviště a stal se jí. Potlesk, obdiv a vlny chťi ji obklopyly od hlavy až k patě. Tisíce oči sledovaly, jak seděla, jak zkřížila nohy, jak chodila a mluvila Ty oči po ní sahaly, dotýkaly se jí, vpíjely se do ní. Ona a ty oči splynuly v jedno. "Majore," řekl Petr Marlowe, když stáli s Rodrickem a Králem za kulisami a dívali se na jeviště "proč mu Frank říká Betty?" "To je kus toho celého zatraceného zmatku," vzdychl Rodrick. jméno postavy, kterou tenhle týden Sean hraje. My, Frank a já Seanovi vždycky říkáme jménem role, kterou hraje." "Proč?" ozval se Král. "Abychom mu pomohli. Aby se do té role dostal." Rodrick se ohlédl na jeviště. Ještě má čas. "Začalo to jako hra," řekl hořce, "a teď je z toho hnusný žert. My jsme tu ženu stvořili, bůh nám pomoz. Jsme za to zodpovědní." "Jak se to stalo?" zeptal se pomalu Petr. "Pamatujete se přece, jak to bylo na Jávě hrozné." Rodrick se koutkem oka podíval na Krále. "Dostal jsem tam na starost divadlo v táboře, protože jsem v civilu herec." Znovu se ohlédl na jeviště, na Franka a na Seana. Jsou dnes nějak zvláštní, pomyslel si, Chvilku je sledoval a viděl, že překonávají sami sebe. Výborné herecké výkony! "Frank byl jediným druhým profesionálem v táboře, atak jsme začali něco dávat dohromady. Když jsme ovšem ováli úlohy, někdo musel dostat ženské role. Nikdo to nechtěl vzít dobrovolně, tak velení určilo dva nebo tři muže rozkazem. Jedním byl Sean. Rozhodně se odmítal k něčemu takovému propůjčit, ale víte, jak důstojníci dokáží být tvrdohlaví. Někdo ty ženské hrát musí, proboha," řekli mu. 'Vy jste mladíček a takový jemný obličej. Nemusíte se holit víckrát než jednou týdně. A jde jenom o to, abyste si asi tak na hodinu navlékl ženské šaty. Představte si, jak je to důležité pro morálku v táboře!' A ačkoliv Sean řádl, nadával a prosil, nebylo mu to nic platné. Žádal mě abych ho nepřijímal. Když někdo nemá o věc zájem, nestojí pak práce stejně za nic, tak jsem se tedy pokusil, aby mi velení přidělilo někoho jiného. Poslyšte, říkal jsem jim, herecký výkon znamená veliké psychické vypětí. 'Pitomost,' řekli mi. 'Co by mu to mohlo udělat?*', 'Má hrát ženské úlohy. Jestli třeba jen slabě inklinuje ...', 'To je úplná blbost,' vysmáli se mi. 'Vy herci myslíte jenom na samé zvrhlosti. Seržant Jennison? Nemožné! Ten je naprosto v pořádku. Vynikající stíhač! Podívejte se, majore, skončíme to. Dostal jste rozkaz ho přijmout a on dostal rozkaz hrát!' Pokoušel jsem se s Frankem Seana uklidnit, ale on přísahal, že bude nejhorší herečkou na světě a že se postará o to, abychom ho po prvním představení museli vyhodit sami. Řekli jsme, že je nám to jedno. První představení bylo opravdu hrozné, ale pak se zdálo, jako by se s tím začal pomalu smiřovat. Sám se přistihl přitom, že začíná mít divadlo docela rád. A tak jsme se i dali opravdu do práce. Uvítali jsme, že máme co dělat - člověk aspoň nemusel myslet na smradlavé jídlo a smradlavý tábor. Učili jsme ho, jak žena mluví, chodí, sedí, kouří, pije, obléká se, a dokonce jak myslí. Pak jsme začali hrát takovou hru, jen aby se Sean dostal do pravé nálady. Když přišel do divadla, my jsme vstali, odsunuli mu židli, víte, chovali jsme se k němu jako k ženě. Zpočátku to bylo docela vzrušující. Nikdo nesměl být v místnosti, když se Sean oblékal nebo svlékal. Jeho kostýmy musely všechno skrývat a přitom všechno slibovat. Vymohli jsme dokonce povolení, aby Sean měl svůj vlastní pokoj. S vlastní soukromou sprchou. Potom zčistajasna přestal potřebovat vedení. Stala se z něho na jevišti prostě žena. Jenže pomalu, ale jistě ho ta žena z jeviště začala ovládat i mimo divadlo. My jsme si toho nejdřív nevšimli. V té době si dal Sean narůst dlouhé vlasy, protože paruky, které jsme sehnali, byly špatné. Pak začal chodit v ženských šatech celý den. Jednou v noci se ho někdo pokusil znásilnit. Sean se z toho div nezbláznil. Pokoušel se tu ženu v sobě potlačit, ale už se mu to nepodařilo. Pak se pokusil o sebevraždu. Samozřejmě jsme pokus ututlali, ale Seanovi to nepomohlo. Naopak. Proklínal nás, že jsme ho zachránili. Za pár měsíců došlo k dalšímu pokusu o znásilnění. Po něm Sean kapituloval. 'Už se nebudu bránit,' řekl nám. 'Chtěli jste mít ze mne ženskou a teď si ostatní myslí, že jsem ženská. Tak dobře. Já budu ženská. Já ostatně cítím, že jsem žena, nemusím už tedy aspoň nic předstírat. Jsem žena a chci, aby se ke mně všichni chovali jako k ženě.' Frank i já jsme se pokoušeli s ním rozumně promluvit, ale bylo to nad naše síly. Řekli jsme si, že je to jenom dočasné, že Sean zase dostane rozum. Měl skutečně obrovský vliv na morálku v táboře a my jsme věděli, že bychom nesehnali nikoho,

kdo by hrál ženské role aspoň z desetiny tak dobře jako on. Pokřčili jsme tedy v A pokračovali ve hře. Chudák Sean. Je to výborný člověk. Kdyby nešlo o něho, Frank a já bychom toho všeho už dávno nechali." Sean se vrátil z druhé strany na jeviště a diváci ho znovu polí obrovským potleskem. "Nedovedete si představit, co s člověkem dokáže udělat potlesk," řekl Rodrick tiše. "Potlesk a obdiv. Kdo to nezažil na jevišti, nemůže to pochopit. Je to fantasticky vzrušující a úděsně nádherná droga. Sean jí má od začátku víc než dost. Od začátku. Potlesk, obdiv a chtíč. Váš, můj, nás všech." Rodrick si setřel z čela pot. "Jsme za něj zodpovědní. Bůh nám odpusť! Vyšel na jeviště. "Vrátíme se zpátky do hlediště?" zeptal se Petr Marlowe Krále. Pojď se dívat odtud. Ještě jsem nikdy nebyl v zákulisí, a vždycky jsem se sem chtěl dostat." Čeng San možná právě teď plive krev, říkal si Král v duchu. Věděl však, že nemá cenu na to myslet. On i oni přece museli s něčím takovým počítat - byla to sázka do loterie. Podíval se na jeviště. Byl tam Rodrick, Frank a Sean. Viděl však jenom Seana. Každý jeho pohyb, každé gesto, hlediště vidělo jenom Seana. Bylo jím opilý. Sean splynul s očima svých kolegů na jevišti i s tisíci očí přihlízejících. Smyslná touha zaplavila herce i diváky a svlékala je dohana. Když spadla opona po posledním dějství, bylo naprosté ticho, byli okouzleni. "Bože," řekl Rodrick s posvátnou bázní, "to je největší poklona, jakou nám mohli udělat. A vy dva si to zasloužíte. Stoprocentně." Opona začala stoupat, a teprve až byla zcela nahoře, strašlivé ticho se změnilo v aplaus a řev. Deset opon - a pak stál na jevišti Sean sám a pil plnými doušky životodárné zbožňování davu. ohlušujícím řevu vyšli na jeviště naposledy pro svůj díl triumfu i Rodrick a Frank. Dva stvořitelé a jejich výtvor, překrásné děvče. Jejich pýcha a jejich Nemesis. Pak se hlediště začalo tiše vyprazdňovat. Každý zajatý voják myslel na domov, na ni, hluboko ponořen do bolesti svých smyslů. Co asi právě teď dělá ona? Larkin byl zasažen nejvíce. Proč se to děvče, proboha, jmenovalo Betty? Proč? A moje Betty - co když ale ne, to není možné. Ale co když přece ji teď objímá někdo jiný? A Mac. Zaplavil ho strach o Mém. Potopila se ta loď? Je Mém naživu? Je naživu můj syn? A Mém - co když ... ale ne, topení možné. Ale co když přece? Taková doba, bože, jak dlouho ještě? A Petr Marlowe. Co N'ai, moje milovaná? Má láska, má láska. A všichni ostatní. Dokonce i Král. Přemýšlel, s kým asi zrovna teď leží to půvabné děvče, které viděl, když mu bylo asi patnáct a když se ještě s tátou potloukal od města k městu. To děvče, které si zacpalo nosík navoněným kapesníčkem a řeklo, že bílá chátka smrdí hůř než negři. Král se sardonicky usmál. Krucinál, to byla holka, řekl si v duchu a začal přemýšlet o důležitých věcech. V divadle zhasla světla. Nebyl tam už nikdo, jenom dva lidé v zamčené šatně.

Kniha čtvrtá

XVIII. Král a Petr Marlowe čekali s rostoucí úzkostí. Šagata už tu měl dávno být, "Hnusná noc," řekl vztekle Král. "Potím se jako prase." Seděli v Králově koutku a Petr se díval, jak si Král vykládá karty. Na tábor padala z bezměsíčního nebe dusná tíha, plná napětí. I neustálý šramot pod americkým barákem jako by byl dnes liší. "Rád bych věděl, jestli přijde," řekl Petr. "Rád bych věděl, co se stalo s Čeng Sanem, krucinál. Ten sviňák nám to aspoň moh vzkázat." Král snad potísičí mrkl z okna směrem k drátům. Hledal znamení od partyzánů, které by tam mělo být. Které tam musí být! Za dráty však byla tma, jinak nic. Džungle, jako zajatecký tábor mdlá a ochablá, mlčela. Petr Marlowe pohnul bolavou rukou a sykl. Král se ohlédl: "Jak je ti?" "Bolí to hnusně, kamaráde." "Měl bys jít zase k doktorovi." "Jdu zítra." "Zatracená smůla." "Takové věci se stávají. S tím se nedá nic dělat." Stalo se to před dvěma dny, když byl Petr s pracovní skupinou zhnět dřevo pro táborové kuchyně. Spolu s dvaceti dalšími se snažil dostat na vůz ostnatý kmen, smekl se a ruka mu uvázla mezi kmenem a vozem. Cítil, jak se mu ostny, tvrdé jako z ocele, zaryly hluboko do masa, jak mu váha kmene skoro drtí kosti, a zoufale zařval. Trvalo několik minut, než se ostatním podařilo zdvihnout kmen a osvobodit jeho bezvládnou ruku. Položili ho na zem a nad ním se okamžitě začala rojit mračna hmyzu přilákaná sladkým pachem krve. Rána byla šest palců dlouhá, dva palce široká a místy velmi hluboká. Chlapi vytahali z rány většinu ostnů a vymyli ji vodou a vyčistili, jak nejlépe se dalo. Utáhli Petrovi ruku nad ranou, namáhavě naložili kmen a táhli vůz zpátky do tábora. Petr šel za nimi a bojoval s mdlobami. Doktor Kennedy si ránu prohlédl a polil ji jódem. Nanesl mu na ni trošku zinkové masti a mastnoty, aby se srážející krev nespekla s obvazem. "Máte zatracené štěstí, Marlowe," řekl Kennedy. "Všechny kosti jsou celé a sval je v pořádku. Je to víceméně povrchová rána. Přijďte mi to za pár dní zase ukázat." Král ostře vzhlédl od karet, neboť do baráku vrazil Max. "Potíže," řekl Max tichým a unaveným hlasem. "Grey zrovna vyšel z nemocnice a jde směrem sem." "Dej ho sledovat, Maxi. Nejlepší, když pošleš Dina." "Dobře." Max zase odběhl. "Co myslíš, Petře?" "Když Grey odešel z nemocnice, musí vědět, že se něco děje." "To bych řekl, že ví." "Cože?" "Jasně. Má v našem baráku špicla." "Panebože. Víš to jistě?" "Vím. A vím i kdo to je." Král rychlým pohybem shrábl karty ze stolu. "Kdo je to?" "To ti neřeknu, Petře." Král se nehezky usmál. "Lip když to nebudeš vědět. Ale špicla tu Grey má." "Co s ním budeš dělat?" "Nic. Zatím nic. Později ho možná hodím krysám." Král se usmál a začal mluvit o něčem jiném. "Ta farma byl ale bezvadnej nápad, co?" Petr Marlowe přemýšlel, co by asi dělal, kdyby znal jméno informátora. Věděl, že také Jošima má někde v táboře svého člověka, který prozradil Dávna. Ještě ho nepostihli, ještě se neví, kdo to je. V této chvíli se určitě snaží objevit rádio, skryté v polních láhvích. Petr si pomyslel, že Král jedná moudře, když si nechává své informace pro sebe. Neměl mu za zlé, že se s nimi nesvěřil ani jemu, ale v duchu probíral jednoho obyvatele baráku za druhým. "Ty si opravdu myslíš, že to maso bude v pořádku?" "To nevím, krucinál," řekl Král. "Když si na to vzpomenu, chce se mi blít, ale - a to je rozhodující - byznys je byznys. S tím špekem, co jsme si vymysleli, je to senzační." Petr Marlowe se usmál a na chvíli zapomněl, že ho bolí ruka. "Nezapomeň! První stehýnko dostanu já!" „Znám toho chlapa, co to pro něj chystáš?" "Ne" Král se rozesmál: "Doufám, že to nedáš kamarádům?" "Až to dotyčný zbaští, řeknu ti to." "Když se to vezme kolem a kolem, je to žrádlo jako každý jiný. !Psi maso taky." "Předevčirem jsem viděl Hawkinse." "Stalo se něco?" "Nic. Já mu ovšem nechtěl říct ani slovo a on o tom taky nechtěl mluvit." "Je z toho na větví, ten Hawkins. Ale co je pryč, je pryč." Král si začal pohrávat s balíčkem karet a řekl nepokojně: "Už aby tu byl Šagata." Oknem nakoukl do baráku Tex: "Hej!" "No?" "Timsen říká, že majitel nějak panikaří. Jak dlouho chceš čekat?" „Jdu se na něj podívat." Král vyklouzl oknem ven a zašeptal: "Ty dávej pozor na krám, Petře. Hned jsem zpátky." "Dobře," řekl Petr. Zdvihl balíček karet a začal si s ním hrát. Zachvěl se vlnou prudké bolesti, která se náhle zvedla a zase opadala. Král se držel ve tmě. Věděl, že ho sleduje mnoho očí. Některé patřily jeho

hlídkám, ale ostatní byly cizí a nepřátelské. Timsen byl vážně znepokojen. "Kámoši, nemůžu ho tu držet věčně." "Kde je?" "Až přijde ten tvůj kontakt, přivedu ho. Tak jsme se domluvili, Není daleko." "Nespouštěj ho z očí. Nechceš přece, aby ho někdo odrovnal!" "Ty se starej o svý věci. Já se postarám taky o svý. Hlídkám ho dobře." Timsen zatahl z cigarety a podal ji Královi, "díky." Král kývl směrem ke zdi vězení. "Víš o nich?" "Samo!" Australan se zasmál. "A řeknu ti další novinku. Grey je na cestě sem. Policajti a lumpů je tu všude jako vši. Sám vím o jednom australském gangu a slyšel jsem, že ten náš obchod vyčuchal ještě jinej. Jenže my lidi to tu maj pod palcem. Jak dostanem prachy, ty dostaneš diamant." "Dáme Japončíkovi ještě deset minut. Když nepřijde, budeme to muset zopakovat. Stejný plán, jenom jiný detaily." "Prima kámoši. Přijdu zejtra po večeri." "Doufám, že tě uvidím ještě dneska." Nebylo to ještě dneska. Šagata nepřišel a Král celou operaci odvolal. Příští den se Petr Marlowe připojil k houfu mužů, čekajících před nemocnicí. Bylo po obědě a slunce mučilo paprsky vzduch, zemi a všechno živé. Dokonce i mouchy byly jako náměsíčné. Petr si našel proužek stínu, dřepel si do prachu a čekal. V ráno na ruce mu pulsovala krev. Přišel na řadu až po setmění. Doktor Kennedy kývl na jeho pozdrav a ukázal mu, aby si sedl. "Jak se vede?" zeptal se roztržitě. "Docela dobře, děkuji." Kennedy se předklonil a dotkl se obvazu. Petr vykřikl bolesti. "Co je to s vámi, k čertu?" řekl Kennedy zlostně. "Ještě jsem se vás skoro nedotkl!" "Já nevím. Strašlivě to bolí při sebemenším doteku." Doktor Kennedy strčil Petrovi do úst teploměr, nařídil si metronom a nahnatal Petrovi puls. Nenormální. Puls devadesát. Špatné. Teplota je normální a to je taky špatné. Doktor opatrně zdvihl Petrovi ruku a čichl k obvazu. Páchl zřetelně myšinou. Špatné. "Dobře," řekl Kennedy. "Musím vám sejmout obvaz. Tu máte." Chirurgickými nůžkami vyňal ze sterilizačního roztoku kousek pneumatiky a podal jej Petrovi. "Zakousněte se do toho. Bude to bolet. Nemohu si pomoci." Počkal, až si Petr dal kousek gumy mezi zuby, a co možná nejjemněji začal odvinovat obvaz. Gáza se však spekla s krví a stala se součástí rány. Nedalo se nic dělat: musel obvaz vrstvu po vrstvě strhnout. Petr Marlowe poznal v životě mnoho bolesti. A když člověk bolest dobře zná, zná i její hranice, odstíny a zvyklosti. Když má jistý cvik - a hlavně odvahu - dokáže se s bolestí sžít, a pak už se mu nezdá tak zlá. Lze ji do jisté míry kontrolovat. Tato bolest však byla nepředstavitelná. "Ach bože," jekal Petr se zuby zaborenými do kousku pneumatiky. Po tvářích mu stékaly slzy a trhaně dýchal. "A je to," řekl doktor Kennedy, ačkoli věděl, že není. Nic jiného však nemohl dělat, nic. Tady ne. Ovšemže by pacient měl dostat morfium, to ví každý blbec, ale" on si ten luxus prostě nemůže dovolit. "Tak se na to podíváme." Pozorně si prohlédl ránu. Ruka byla napučená a kolem rány purpurové skvrny s nažloutlými okraji. Hnis. "Hm," řekl doktor zamyšleně. Zaklonil se, sepal ruce a začal točit mlýnek. Nedíval se na ránu, ale na své kroužící palce. "No," řekl konečně, "máme tři různé možnosti." Vstal a začal nahrbeně přecházet po ordinaci. Mluvil monotónně, jako by stál za katedrou. "Rána se zkomplikovala. Klostridiová myositida. Jednoduše řečeno - je to sněť. Plynatá gangréna. Mohu ránu otevřít a odstranit napadenou tkáň, ale myslím, že by to nepomohlo, protože rána je hluboká. Musel bych tedy odstranit i část svalů na předloktí, což znamená, že byste stejně rukou nemohl pohybovat. Nejlepší řešení by byla amputace." "Cože?!" "Ovšem." Doktor Kennedy nehovořil k pacientovi, přednášel pouze ve sterilní učebně své mysli. "Doporučuji vysokou amputaci. Okamžitě. Pak možná budeme moci zachránit loketní kloub." Petr Marlowe zoufale vybuchl: "Je to jen povrchová rána! Nic to přece není! Je to jen povrchová rána!" Hrůza v jeho hlase vrátila doktora Kennedyho do skutečnosti. Chvilku se díval do Petrova bledého obličeje. "Ano, je to povrchová rána, ale velice hluboká. A dostal jste toxemii. Podívejte se, chlapče, je to docela jednoduché. Kdybych měl sérum, mohl bych vám je dát, ale já žádné sérum nemám. Kdybych měl sulfonamidy, mohl bych vám je dát, ale já je nemám. Jediná věc, kterou mohu udělat, je amputace." "Vy jste se zbláznil!" zařval na něho Petr Marlowe. "Mluvíte o amputaci, když jde jenom o povrchovou ránu!" Doktor natáhl ruku a chytil Petra za paži vysoko nad ránu. Petr zaúpěl. "Tak vidíte! Už to není jenom povrchová rána. Máte toxemii a ta zachvátí celou ruku a celý organismus. Jestli chcete žít, musíme řezat. Aspoň vám to zachrání život." "Žádnou ruku mi řezat nebudete!" "Jak chcete. Je to buď - anebo." Doktor si unaveně sedl. "Jestli chcete umřít, je to vaše právo. Nemohu říct, že to nechápu, proboha, chlapče, chápejte i vy, co vám říkám! Když nebudeme amputovat, umřete!" "Ani se mě nedotknete!" Petr měl vyceněné zuby. Byl připraven doktora zabít, kdyby se chtěl jeho ruky dotknout. "Vy jste řval. Je to povrchová rána!" "Dobře, tak mi nevěřte. Zeptáme se jiného lékaře." Doktor Kennedy zavolal kolegu, ten potvrdil diagnózu a Petr si uvědomil, že ten zlý sen, který prožívá, není vůbec sen. Má sněť panebože! Hrůza mu odpavila všechnu sílu. Zděšeně poslouchal. Vysvětlili mu, že sněť mají na svědomí bacily, které se množí v jeho ráně, a i teď, v této chvíli vydechují smrt. Jeho ruka se proměnila v rakovinné ložisko. Musí se uříznout. Uříznout až k lokti. A musí se uříznout brzo, protože jinak by bylo nutno řezat až u ramene. Ale nemusí se prý bát. Nebude to bolet. Mají teď dost éteru - už to není takové jako kdysi. A pak se Petr ocitl před nemocnicí, s rukou, v níž se množily bacily, stále ještě pevně spojenou s ostatním tělem a ovázanou čistým obvazem. Klopýtal po svahu dolů. Řekl jim, lékařům, že si to musí rozmyslet... Co rozmyslet? Co je tu k rozmyšlení? Náhle zjistil, že stojí před americkým barákem, a pak spatřil Krále, který byl v baráku sám. Vše bylo připraveno na příchod Šagaty - přijde-li. "Ježíš, co je s tebou, Petře?" Král poslouchal a i jeho přepadla hrůza. "Kristepane!" Zíral na Petrovu ruku, položenou na stole. "Přisáhám, že radši chci pnu, než abych žil jako mrzák! Přisáhám!" Petr Marlowe se díval na Krále a jeho oči křičely: Pomoz mi, pomoz, pro lásku boží, pomoz! A Král si myslel: marjápanno, co bych dělal, kdybych byl na Petrově místě a kdyby to byla moje ruka? Ale co ten diamant - musím Petra přesvědčit, aby mi pomohl, musím. "Hej," ozval se od dveří Maxův ostrý šepot, "Šagata už jde!" "Dobře, Maxi. Co Grey?" "Schovává se dole u zdi. Timsen o něm ví. Jeho lidi ho krejou." "Dobře, vypadni a připrav se. Řekni to ostatním." "Jasně." Max odběhl. "Pojď, Petře, musíme se připravit," řekl Král. Petr Marlowe však byl v šoku. K nepotřebě. "Petře!" Král s ním hrubě zatřásl. "Vstaň a seber se!" zasyčel. "Pojď! Musíš mi pomoci. Vstaň!" Násilím postavil Petra na nohy. "Kristepane, co." "Jde sem Šagata! Musíme dokončit ten obchod!" "Jdi do prdele s tím svým obchodem!" Petr byl na pokraji šílenství. "Jdi do prdele s tím svým diamantem! Uříznou mi ruku!" "Neuříznou!" "To máš pravdu. Radši chci pnu, než." Král ho chytil a několikrát prudce uhořel do tváře. Záchvat šílenství okamžitě přešel a Petr zavrtěl hlavou: "Co to, sakra." "Jde sem Šagata! Musíme se připravit!" "Jde sem?" zeptal se Petr bezvýrazně. Tvář mu hořela od políček. "Jo." Král se mu pátravě podíval do očí, v nichž se

opět začínalo zrcadlit vědomí. Petr se vrátil na svět. "Ježíš," řekl s úlevou, "já to musel udělat, Petře! Rval jsi na celý kolo!" "Rval jsem? Promiň. Byl jsem blázen." "Jsi v pořádku? Teď musíš mít všech pět pohromadě." "Jsem v pořádku." Petr proklouzl oknem za Králem. Záblesk bolesti, který mu projel rukou, když nohy dopadly na zem, mu udělal skoro radost, zpanikařil jsi, ty blázne, pomyslel si. Ty, Marlowe, jsi propadl halucinaci jako malé dítě. Blázne! Tak ti tedy uříznou ruku. Máš štěstí, že to není noha, to bys byl teprve mrzák. Co je to ruka? Nic. Můžeš si dát udělat umělou. Jasně. S hákem. Co je špatného na umělé ruce? Nic. Je to docela dobrý nápad. Ovšem. "Tabé," pozdravil Šagata, když podlézal plachtovinový závěs, zakrývající vchod do krámu. "Tabé," řekli Král a Petr. Šagata byl velice nervózní. Čím více přemýšlel o tomto obchode, tím méně se mu líbil. Příliš mnoho peněz, příliš velké riziko. Věřil jako pes. "Cítím nebezpečí," řekl. "Říká, že cítí nebezpečí." "Řekni mu, ať se nebojí, Petře. Já to nebezpečí znám a všechno mám zajištěný. Ale co je s Čeng Sanem?" "Řeknu ti," zašeptal spěšně Šagata, "že bozi se smějí na tebe, na mne a na našeho přítele. Je jako liška, neboť odporná policie ho vypustila ze své pasti." Tvář měl mokrou potem. "Mám peníze s sebou." Královi stouplo srdce do krku. "Řekni mu, že to radši rychle skončíme. Hned se vrátím se zbožím." Timsen se skrýval ve tmě. „Připravený?" "Připravený." Timsen zahvízdal jako pták ze spaní. Téměř okamžitě se ozvala odpověď. "A pospěš si, kámoši. Moc dlouho tě krejt nemůžu." Dobře." Ze tmy se vynořil hubený australský desátník, "Zdar. Já jsem Townsend. Bili Townsend." Tak pojd'." Král si pospíšil zpátky do krámu. Timsen zůstal na stráž a jeho lidé se připravovali k ústupu. Za rohem věznice čekal netrpělivě Grey. Dino mu právě pošeptal, že Šagata dorazil na místo, ale Grey věděl, že nějakou chvíli potrvá vyjednávání. Ještě chvilku a vyrazí. Také družina Smedlyho-Taylora byla připravena, jen co dojde k výměně peněz. Až vyrazí Grey, vyrazí i oni. Král vklouzl pod přístřešek a Townsend nervózně za ním. "Ukaž mu diamant," nařídil Král. Townsend rozepjal roztrhanou košili a vytáhl šňůrku. Na konci šňůrky visel diamantový prsten. Townsendovi se třásla ruka, když jej ukazoval Šagatovi, který si na něj svítil baterkou. Šagata si pečlivě prohlédl kámen, krůpěj ledového světla na konci provázku. Pak jej vzal do ruky a škrábl jím po skle baterky. Zaskřípalo to a na skle zůstala stopa. Zpocený Šagata pokývl. "Velice dobře." Otočil se na Petra Marlowa. "Je to opravdový diamant," řekl. Vytáhl kružítko a pečlivě kámen změřil. Opět pokývl. "Opravdu čtyři karáty." Král sebou škubl: "Tak, Petře, počkej s Townsendem venku." Petr vstal, pokynul Townsendovi a vyšel s ním zpod přístřešku. Čekali ve tmě a cítili kolem sebe oči. Stovky očí. "Kurva!" Townsend se zachvěl. "Já lituju, že jsem k tomu kamenu vůbec přišel. Já na takový věci nemám nervy." Strachem ochrnutými prsty nahmatl šňůrku a prsten a snad pomiliónté se přesvědčil, že ho ještě má. "Zaplať pámbu, že tohle je poslední noc. Král přihlížel se stupňujícím se vzrušením, jak Šagata otevřel svůj váček na náboje a položil na stůl balíček bankovek, vysoký dva palce. Z kapes vytahoval další, až na stole narostly dvě hromady, každá šest palců vysoká. Král začal rychle počítat, Šagata se nervózně uklonil a zmizel. Vylezl zpod plachtoviny, a když byl opět na cestě, cítil se trochu bezpečněji. Posunul si pušku do pohotovostní polohy a vydal se na obchůzku. Na rohu věznice se skoro srazil s Greyem, který spěchal opačným směrem. Grey zaklel a šel rychlým krokem dál. Nadávek, kterými ho zahrnul Šagata, si nevšímal. Ani Šagata se však za ním nerozběhl a nepokusil se do toho zatraceného bílého parchanta vtlouci trochu dobrého chování. Byl šťastný, že je po všem, a už se nemohl dočkat, až bude na svém stanovišti. "Policajti," zašeptal Max výstražně směrem k přístřešku. Král sbalil bankovky a vyrazil ven. V běhu zašeptal Townsendovi: "Ztrať se! Řekni Timsenovi, že mám ty prachy a že se vyrovnáme dnes v noci, až bude čistej vzduch." Townsend zmizel. "Pojd', Petře!" Oba vběhli pod barák právě ve chvíli, kdy se za rohem objevil Grey. "Stůjte, vy dva!" zařval Grey. "Ano, pane?" ozval se ze tmy tázavě Max. Vstoupil Greyovi do cesty spolu s Texem. "Vy dva ne!" Grey chtěl proběhnout kolem nich. "Ale volal jste na nás přece" prohlásil Max klidně a znovu zastoupil Greyovi cestu. Grey ho vztekle odstrčil a vběhl pod barák. Král a Petr už vyskočili z příkopu na druhé straně. Greyovi se postavila do cesty další skupinka, která kryla ústup. Grey je zahlédl, jak se řítí kolem věznice, a zapískal na poplach. Vojenští policisté vylezli z úkrytů a rozvinuli se do rojnice. "Tudy," řekl Král a vlezl oknem do Timsenova baráku. Sktí^ pinka Australců skočila Greyovi do cesty, právě když doběhl k oknu. Grey oběhl barák. Další Australci. "Kudy utíkali?" zařval Grey. "No tak! Kudy?" Ozval se recitační sbor: "Kdo?" "Koho hledáte, pane?" Grey je rozrazil a vyběhl na prázdné prostranství. "Všichni jsme na místech, pane," hlásil mu jakýsi vojenský policista. "Dobře. Nemohou se dostat daleko. A odhodit peníze se neodváží. Uděláme zátah. Řekněte to ostatním." Král s Petrem doběhli k severnímu okraji věznice a zastavili se. "Do prdele práce," hlesl Král. Tam, kde měla být další skupina Australců a kryt jejich útěk, byli jenom vojenští policisté. Pět vojenských policistů. "Co teď?" zašeptal Petr. "Musíme zpátky! Pojd'!" Krucinál, co se to stalo? přemýšlel Král v běhu. Náhle to zjistil. Do cesty jim skočili čtyři muži. Měli na tvářích kapesníky a v rukou silné hole. Král předstíral, že je chce oběhnout, ale pak vyrazil s Petrem přímo vpřed. Na jednoho muže naběhl a druhého kopl vší silou do břicha. Petr dostal ránu holí, a ta se mu oťřela o zraněnou ruku. Kousl se do rtů, aby nezařval bolestí, a druhou rukou lupiči vyrval hůl. Čtvrtý loupežník vzal nohy na ramena a zmizel ve tmě. "Kristepane," supěl Král, "honem pryč!" Prchali. Cítili ze všech koutů pohledy, které je sledují, a každou chvíli čekali další útok. Král se prudce zastavil. "Koukej! Grey!" Obrátili se a vklouzli pod nějaký barák. Chvilku tam leželi a nemohli popadnout dech. Dupot mužů, běžících kolem baráku, úryvky vět a vzteklý šepot. "Tudyhle utíkali. Musíme je dostat před těma smradlavějma policajtama." "Honí nás celý tábor," zašeptal Král. "Pojd' ty peníze nechat tady," řekl Petr bezradně. "Zahrabeme je tu." "To je riskantní. Za chvíli by je našli. Krucinál, všechno šlo tak dobře! Ten parchant Timsen nás podtrh." Král si setřel z obličeje hlínu a pot. "Jsi připravený?" "Kudy?" Král neodpověděl. Mlčky vylouzl zpod baráku a utíkal do tmy. Petr za ním. Přeběhli cestu a skočili do hlubokého vodního příkopu u drátů. Příkrčení běželi příkopem dolů, až se dostali na úroveň amerického baráku. Opřeli se o stěnu příkopu a těžce dýchali. Kolem nich a nad nimi zněl uštvaný šepot. "Co se děje?" "Král s Marlowem utíkají. Mají tisíce dolarů!" "Hovno mají! Rychle, možná je chytne!" "Pojd'!" "Ty prachy musíme dostat!" Grey dostával zprávy. Smedly-Taylor dostával zprávy a Timsen dostával zprávy. Byly to zmatené zprávy a Timsen nadával a syčel na své lidi, že ty dva musí najít dřív, než je najde Grey nebo Smedly-Taylor. "Přineste ty prachy!" Také skupina Smedlyho-Taylora čekala, dávala pozor na Australany a byla rovněž zmatena. Kudy utekli? Kde je hledat? I Grey čekal. Věděl, že obě ústupové cesty, severní i jižní, jsou

uzavřeny. Je to jenom otázka času. Kruh se uzavírá. Grey věděl, že ty dva dostane, a až dostane ty dva, dostane i peníze. Neodvází se je někam schovat. Je to příliš mnoho peněz. Grey však nevěděl o skupině Smedlyho-Taylora a o Timsenových Australanech. "Podívej," zašeptal Petr, který opatrně vystrčil hlavu z příkopu a díval se do tmy. Král přimhouřil oči. Najednou spatřil vojenské policisty padesát yardů odtud. Zhroustil se na dno příkopu. Kolem dokola byly zástupy dalších duchů, spěchajících, hledajících, pátrajících. "Tak to je konec," vydechl. Pak znovu vyskočil a podíval se přes dráty. Džungle byla tmavá. Na druhé straně se podél drátů trmácel osamělý strážný. Tak, řekl si Král. Poslední možnost. Buď se to povede, nebo jsme v prdeli. "Tu máš," začal vytahovat balíčky bankovek a cpát je Petrovi za sarong. "Budu tě krejt. Jdi za dráty. To je naše poslední možnost." "Kristepane, to přece nemohu dokázat! Ten strážný mě uvidí." "Jdi, je to poslední možnost!" "Nedokážu to. Nikdy!" "Zahrab to tam a vrať se stejnou cestou. Budu tě krejt. Krucinál, musíš se pokusit!" "Proboha, vždyť mě zastřelí! Není ani padesát stop odtud!" zašeptal Petr. "Musíme se vzdát!" Začal se rozhlížet, není-li ještě jiná ústupová cesta. Zapomněl v té chvíli na svou ruku a zavadil jí o stěnu příkopu. Zaúpěl strašlivou bolestí. "Zachraň prachy, Petře," řekl zoufale Král, "a já zachráním tvou ruku!" "Cože?" "Slyšels.dobře. Vypadni!" "Ale jak můžeš." "Vypadni," přerušil ho chraptivě Král. "A pamatuj si: když zachrániš prachy!" Petr Marlowe se podíval Královi zblízka do očí. Pak vylezl z příkopu, doběhl k drátům a začal je podlézat. Čekal, že každou chvíli dostane kulku do hlavy. V téže chvíli vylezl z příkopu Král a utíkal na druhou stranu, k cestě. Schválně klopýtl a praštil sebou do prachu se vzteklym výkřikem. Japonský strážný se podíval přes dráty do tábora a nahlas se rozesmál. Když si uvědomil opět své povinnosti a otočil se, spatřil už jenom jakýsi stín. Člověk to určitě nebyl. Petr Marlowe se tiskl k zemi a plazil se jako had ve vlhkém podrostu. Zadržel dech a ztuhl. Strážný přicházel stále blíž a blíž. V jednom okamžiku byl nohou kousíček od Petrovy ruky, ale pak druhán noha vykročila, a když byl strážný pět kroků od něho, Petr se začal sunout dál do tmy. Pět, deset, dvacet, třicet. Když byl asi čtyřicet kroků od strážného, srdce mu zase začalo bít a musel zastavit. Nemohl dýchat, srdce mu tlouklo až v hrdle a ruka ho nesnesitelně bolela. Ta ruka, která bude zase jeho a zdravá. Když to řekl Král - tak určitě bude. Ležel bezvládně na zemi a v hlavě mu zněla nesouvislá modlitba za dech, za život, za to, aby ho neopustily síly, za Krále. Král si oddychl, když zjistil, že Petr se do džungle opravdu - dostal. Vstal a začal se oprašovat. V okamžiku byl u něho Grey a s ním nějaký vojenský policista, "zůstaňte stát!" Já?" Král předstíral, že ve tmě špatně vidí a že teprve teď poznal Greye. "Ach, to jste vy. Dobrý večer, kapitáne Greyi." Odstrčil vojenského policistu, který mu položil ruku na rameno: "Dejte tu ruku pryč!" "Zatýkám vás," řekl Grey, celý zpocený a umazaný po té honičce. "Za co, kapitáne?" "Prohleďte ho, seržante!" Král se dal klidně prohledat. Když nemá u sebe peníze, nemůže Grey nic dělat. Nic. "Nemá nic, pane," řekl vojenský policista. "Prohleďte příkop!" A ke Královi: "Kde je Marlowe?" "Kdo?" zeptal se Král, jako by nerozuměl. "Marlowe!" zařval Grey. Ta svině nemá u sebe peníze a Marlowe je pryč! "Asi se šel projít, pane." Král byl zdvořilý. Soustředil své myšlenky pouze na Greye a na nebezpečí, které Grey představoval. Věděl, že nebezpečí ještě neminulo. U zdi věznice je skupina jiných zlých duchů. "Kam jste dal peníze?" zasyčel Grey. "Jaký peníze?" "Peníze za ten diamant." "Jakej diamant, pane?" Grey poznal, že je pro tuto chvíli poražen. Že je poražen, pokud nenajde Marlowa s penězi. Tak dobře, ty parchante, řekl si v duchu vztekem bez sebe, tak dobře, nechám tě plavat, ale nespustím tě z očí a ty mě k Marlowovi dovedeš. "To je zatím všechno," řekl Grey. "Tentokrát jste vyhrál. Ale ještě není všem dnům konec." Král se vracel do svého baráku a potichu se smál. Ty myslíš, že tě dovedu k Petrovi, co? Ale Greyi! Ty jsi tak zatraceně chytřej, že jsi až hloupej! V baráku našel Maxe a Texe. Také byli celí zpocení. "Co se stalo?" zašeptal Max. "Nic. Maxi, najdi Timsena. Řekni mu, ať počká pod oknem. Chci s ním mluvit. Do baráku ať nechodí. Grey nás pořád hlídá." "Dobře." Král postavil na kávu. Horečně přemýšlel. Jak vyměnit prachy za diamant? A kde? Co má udělat s Timsenem? Jak by měl odlákat Greye od Petra? "Volals mě, kámoši?" Král se k oknu ani nepodíval. Rozhlédl se jen po baráku. Američané pochopili a vytratil se. Poslední odešel Dino a na odchodu se na Krále pokřiveně usmál. "Timsene," řekl Král a sypal přitom do konvice kávu, "No, kámoši?" "Měl bych ti useknout makovici." "To nebyla má chyba, kámoši. Něco se podělal." "Jo. Chtěl jsi prachy i diamant." „Za pokus to stálo, ne?" uchechtl se Timsen. "Víckrát to neudělám." "To máš zatraceně pravdu." Královi se Timsen líbil. Vyzná se. A když šlo o takový balík, opravdu to stálo za pokus. A kromě toho Timsena potřeboval. "Výměnu uděláme ve dne. To se určitě nepodělá. Vzkázu ti." "Dobře, kámoši. Kde je ten Anglán?" "Jakej Anglán?" Timsen se zasmál. "Tak zejtra." Král vypil kávu. Pak vyskočil z okna, skočil do tmy a začal postupovat ke zdi věznice. Dával pozor, aby ho nikdo neviděl, ale zase ne příliš, a v duchu se smál, když poznal, že Grey ho skutečně sleduje. Vedl ho cestou necestou. Grey šel za ním jako budok. Král ho zavedl k bráně věznice, prošel jí a vylezl do čtvrtého patra. Tam se rozhlédl, vstoupil do jedné z cel a nechal pootevřené dveře. Každou čtvrt hodinu pak opatrně vykukoval ven a pátravě se rozhlížel. Až do chvíle, kdy za ním přišel Tex. "Vzdych je čistej," ohlásil mu. "Prima." Petr se už vrátil a je v bezpečí. Nemá už cenu předstírat. Vrátil se tedy do svého baráku a zamrkal na Petra: "Kde jsi byl?" "Řekl jsem si, že se podívám, jak se ti daří." "Dáš si kafe?" "Díky." Ve dveřích baráku stál Grey. Neříkal nic, jen se díval. Petr Marlowe má na sobě jenom sarong. Sarong nemá kapsy. Na ruce má hodnostní označení. Petr zdvihl hrmek k ústům, pil a díval se přitom Greyovi upřeně do očí. Grey se obrátil a zmizel ve tmě. Petr Marlowe vyčerpaně vstal: "Půjdu si lehnout." "Jsem na tebe hrdej, Petře." "To, co jsi řekl, jsi myslel vážně?" "Díky." Té noci se začal Král potýkat s novým problémem. Krucinál, jak může dokázat to, co slíbil, že dokáže?

XIX. Larkin šel k australskému baráku a v hlavě se mu honily neveselé myšlenky. Měl strach o Petra. Zdá se, že ho ta ruka moc bolí, určitě víc, než by bolela povrchová rána. A měl strach o Maca. Na dnešek v noci mluvil a plakal ze spaní. A měl strach i o Betty. V poslední době měl on sám několikrát za sebou zlé sny, všechno bylo jaksi převrácené, Betty a on, nějací chlapi v její posteli, on se na ni díval a ona se mu vysmívala. Larkin vešel do baráku a zamířil k Townsendovi, který ležel na pryčně. Townsend měl napučené oči a krvavé škrábance na tváři, na rukou a na hrudi. Když otevřel ústa, spatřil Larkin místo zubů krvavou díru. "Kdo vám to udělal, Townsende?" "Já nevím," zakňučel Townsend. "Přepadli mě." "Proč?" Desátníkovi stékaly do škrábanců slzy. "Já nic. Nic. 'Já nevím.' 'Jsme sami, Townsende. Kdo to udělal?' 'Já nevím.' Townsend se dal do breku. "To bolí, panebože, tobolí!" "Proč vás přepadli?" "Já " Townsendovi se chtělo

zařvat: Kvůli diamantu! Kvůli tomu diamantu! Toužil, aby s plukovníkovou pomocí dostal do ruky ty parchanty, kteří mu ho ukradli. Nemohl se mu však svěřit, protože plukovník by chtěl vědět, odkud diamant měl; a on by musel říct, že od Gurbla. A pak by se ho začal vyptávat na Gurbla, odkud měl diamant Gurble. A vyptával by se na Gurblovu sebevraždu. A možná by si myslel, že to nebyla sebevražda, ale vražda. Jenže vražda to nebyla, Townsend si to aspoň myslí, ale kdoví, možná, že Gurbla do té latríny někdo strčil právě kvůli tomu diamantu. Ale tenkrát v noci byl Gurble pryč a já nahnát obrysy prstenu v jeho slamníku. Vytáh jsem ho a odnes, a nikdo mi nic nemůže dokázat. Gurble ty noci spáchal sebevraždu, tak jsem mu vlastně vůbec neublížil. Ale možná, že jsem -přece jen Gurbla zavraždil - tím, že jsem mu ukradl ten diamant. Možná, že to byla pro Gurbla, kterýho vyhodili za krádež rejže z jednotky, poslední kapka. Možná, že ztratil hlavu, chudák, a zdálo se mu, že mu nezbejvá nic, než aby skočil do latríny. Jenže proč vlastně kradl tu rejži, když měl na prodej diamant? To je nesmysl. To nedává vůbec žádnéj smysl. Jenom ten, že jsem možná zavinil Gurblovu smrt a že nepřestávám proklínat chvíli, kdy jsem mu ukradl ten diamant. Od té chvíle nemám klid, nemám klid, nemám klid. A teď jsem rád, teď jsem rád, že mi ten diamant ukradli. "Já nevím," vzlykal Townsend. Larkin pochopil, že se nic nedoví, a nechal Townsenda být. "Promiňte, otče," omluvil se, když na odchodu skoro srazil se schodů otce Donovan. "Buďte zdrav, příteli." Otec Donovan vypadal jako mrtvola, byl neuvěřitelně vychrtlý a měl hluboko zapadlé a podivně klidné oči. "Jak se vám daří? A co Mac? A mladý Petr?" "Dobře, děkuji." Larkin kývl směrem k Townsendovi. "Víte o tom něco?" Donovan se podíval na Townsenda a řekl mírně: "Vidím člověka v bolestech." "Promiňte, neměl jsem se ptát." Larkin se na chvilku zamyslel a pak se usmál. "Nezahrál byste si s námi bridž? Dnes večer? Po večeři?" „Ano, děkuji, velice rád." „Dobře, tak po večeři." Otec Donovan počkal, až Larkin odejde, a pak šel k Townsendově pryčně. Townsend nebyl katolík. Otec Donovan se však rozdával každému, protože věděl, že všichni lidé jsou boží děti. Ale jsou opravdu? ptal se v duchu sám sebe. Mohly by boží děti dělat takové věci? V poledne se zdvihl vítr a spustil se déšť. Zakrátko bylo všechno nasáklé vodou. Pak déšť ustal, ale vítr foukal dál. Po táboře létaly kusy urvaných doškových střešů spolu s větvemi, špinavými hadry a klobouky z rýžové slámy. Konečně se vítr utišil a tábor byl takový jako vždy, samé slunce, vedro a mouchy. Voda v příkopech ještě půl hodiny tekla, pak se začala vpíjet do země a tvořit mělké kaluže. Objevila se další hejna much. Petr Marlowe stoupal ochable do svahu. Byl celý umazaný od bahna, protože chodil v bouři venku. Doufal, že vítr a déšť zmírní bodavou bolest v jeho ruce. Nepomohlo to. Zastavil se u Králova okna a nahlédl dovnitř. "Jak se vede, Petře, kamaráde?" zeptal se Král. Vstal z postele a vytáhl balíček cigaret. "Hnusně." Petr Marlowe se zhroutil na lavici pod přístřeškem, zlomený bolestí. "Ta ruka mě ubíjí." Slabě se usmál. "To je vtip!" Král vyskočil z okna a pokusil se o úsměv. "Zapomeň na to!" "Do prdele, jak na to mohu zapomenout?" Petr okamžitě začal litovat toho výbuchu. "Promiň, jsem nervózní. Nevím skoro, co mluvím." "Vem si cigaretu." Král mu ji zapálil. Jo, řekl si, a jsme v tom. Ten Anglánek se učí rychle. Moc rychle. Aspoň si si myslím. Vyzkoušíme ho. "Zejtra dokončíme ten obchod. Dnes večer dojdeš pro prachy. Budu tě krejt." Petr ho však neslyšel. V hlavě se mu převalovalo jediné odporné slovo. Amputace! Skoro slyšel skřípání pilky, cítil, jak se mu zařezává do masa, viděl padat piliny z kostí. Z jeho kostí! Otrásl se. "Co s tímhle?" zamumlal a ukázal na svou ruku. "Opravdu můžeš něco udělat?" Král přikývl a pomyslel si: ano, je to tak. Měl jsem pravdu. Jenom Petr ví, kde jsou prachy, ale Petr je nepřinese, dokud mu neopatřím léky. Žádný léky - žádný prachy. Žádný prachy - žádnéj obchod. Žádnéj obchod - žádnéj zisk. Král vzdychl a řekl si: jo, já nejsem dnešní, kamaráde, já znám lidi. Na dnešek v noci jsem to vlastně dokázal. Není to konečně ani tak špatnej obchod. Kdyby Petr nevsadil na poslední kartu, byli bysme teď oba v lapáku, bez prachů a bez ničeho. Petr mi přines štěstí. Všechno je v pořádku. A kromě toho - Petr je prima.. Prima kluk. Do prdele, kdopak by rád přišel o ruku? Petr má právo trošku mě přitlačit. Jsem rád, že se tak rychle učí. "Nech to na strejčku Samovi!" "Kdo je to?" "Strejček Sam?" Král se na něho nechápavě podíval. "Americ-kej symbol. Víš přece," řekl podrážděně, "něco jako John Bull." "Ach, promiň. Já dnes jenom totiž já dnes ." Zvedl se mu žaludek. "Vrat' se do svého baráku a odpočiň si. Já se o to postarám." Petr nejistě vstal. Chtěl se na Krále usmát, poděkovat mu a potřást mu rukou, ale znovu se mu vybavilo to strašlivé slovo a zvuk pilky. Pokývl jenom a šel. Prokristapána, pomyslel si Král trpce. On myslí, že bych ho v tom nechal, že bych neudělal nic, kdyby mě neměl v hrsti, Kristapána, Petře, já ti pomůžu! Jasně. Nemusíš mi držet kudlu pod chřtánem. Do prdele. Jsi přece můj kamarád. "Hej, Maxi." "No?" "Zavolej sem Timsena." "Jasně," řekl Max a odběhl. Král odemkl svou černou bednu a vyňal tři vajíčka. "Texi, chceš si udělat vajíčko? Tady s těma druhejma dvouma?" "Vůbec ne," zašklebil se Tex a sebral vajíčka. "Koukal jsem na Evu. Přisahal bych, že je nějaká tlustší." "Blbost. Spáрили jsme je přece teprve včera." Tex se zatočil jako v tanci. "Dvacet dní a budem zase tátové. Vzal od Krále olej a šel vařit. Král si lehl na pryčnu. Zamýšleně si škrábal nohy poštipávané od moskytů a pozoroval ještěrky, jak loví na stropních trámecích a páří se. Pak zavřel oči a začal spokojeně klímat. Je teprve dvanáct hodin a on už má za sebou práci za celý pracovní den. Krucinál, tu práci měl za sebou už dnes ráno v šest. Spokojeně se zachechtal, když si na to vzpomněl. Jo, ono vyplácí mít dobrou pověst! Ona se vyplácí ta troška reklamy. Stalo se to krátce před svítáním. Sladce spal. Probudil ho tichý, zastřený hlas. Okamžitě byl vzhůru. Podíval se z okna a spatřil ve tmě siluetu vyzábělého muže. Neznámého muže. No?" "Mám něco na prodej." Muž měl bezvýrazný a chraplivý hlas. "Co jsi zač?" Místo odpovědi muž otevřel špinavou ruku s polámanými černými nehty. Na dlani mu ležel diamantový prsten. "Za deset táců, z rodinných důvodů to musím rychle střílet," dodal sardonicky. Král sáhl po prstenu, ale muž rychle zavřel pěst a ucukl. "Dnes večer." Usmál se bezzubými ústy. "Je právěj, neboj se." "Je tvůj?" Mám ho snad v ruce, nebo ne?" "Platí. V kolik?" "Čekej tu. Přijdu, až kolem nebudou žádný fizlové." A muž zmizel stejně náhle, jako se objevil. Král se převalil na pryčně a znova se v duchu zachechtal. Chudák Timsen, pomyslel si, ten je v pěkným loji. Dostanu ten prsten za poloviční cenu. "Zdar kámoši," řekl Timsen. "Co je nového?" otevřel oči a potlačil zívnutí. "Zdar." Sedl si na posteli a rozkošnický se protáhl. "Jsem unavený. V noci bylo toho vzrušení až moc. Chceš vajíčko? Dal jsem jich pár smažit." "To bych řek, že chci vajíčko." "Můžeš se tu cejtit jako doma." Král si mohl dovolit být pohostinný, "Pokud jde o ten obchod, skončíme to dneska odpoledne." "Ne." Timsen zavrtěl hlavou. "Dneska ne. Zejtra." Královi dalo velkou práci, aby se nerozesmál. "Zeitra už bude čistej vzuch," řekl Timsen. "Slyšel jsem, že se

Grey ještě nevrátil do nemocnice. Bude tu dneska očumovat." Zdálo se, že to dělá Timsenovi opravdu veliké starosti. "Musíme si dát bacha. Ty a já. Nechtěl bych, aby se to zase podělalo. Musím se postarat i o tebe. Jsme přece kámoši." "Hovno zejtra," řekl Král s předstíranou rozmrzelostí. "Pojď to skončit dneska odpoledne." V duchu řval smíchy, když ho Timsen začal přesvědčovat, jak velice musí být opatrní: ten chlap s prstenem má plný kalhoty, na dnešek v noci mu někdo dal dokonce přes hubu, a nebejt mě a mejch lidí, byli by toho všiváka utloukli. Král se tedy znova přesvědčil, že Timsen je opravdu v loži, že mu diamant zmizel pod rukama, že hraje o čas. Vsadil bych se, pomyslel si Král nadšeně, že Australani udělaj všechno, aby toho loupežníka lapli. Nechtěl bych být v jeho kůži, jestli ho najdou. Dal se tedy přesvědčit. Pro případ, že Timsen chlapíka objeví a obchod se skuteční podle původního plánu. "Tak dobře," zavrčel. "Asi máš pravdu. Uděláme to zejtra." Zapálil si další cigaretu, vdechl kouř a podal ji Timsenovi. Pak řekl sladce: "V těch horkech nocích, co jsou teď, spí jenom málo mejch chlapců. Aspoň čtyři jsou pořád vzhůru. Celou noc." Timsen té hrozbě rozuměl. Trápilo ho však něco jiného. Kdo, prokristapána, přepad Townsenda? Modlil se, aby jeho lidé ty grázly brzo našli. Věděl, že je musí najít, dokud se nedostanou ke Králi a nenabídnou mu diamant sami. To by pak bylo moc zlé. "Já vím, jak to je. Mí chlapci zrovna tak - pořád jsou kolem chudáka Townsenda." Blbec pitomá. Jak to, že chlap může být taková sračka? Nechá se zmlátit a začne řvát, až když už je pozdě. "Člověk si dnes musí dávat bacha pořád." Tex přinesl vajíčka. Snědli je s rýží od oběda a spláchli hrnečkem kávy. Ve chvíli, když Tex odešel mýt nádoby, měl Král rozhovor tam, kde ho chtěl mít. "Znám jednoho chlapa, kterej by koupil nějaký léky." Timsen zavrtěl hlavou. "Co ho to napadlo, chudáka? To není možný! Kdepak!" Ach, pomyslel si. Léky! Pro koho? Určitě ne pro Krále. Ten vypadá zdravěj jako buk a léky určitě dál neprodává. Král s léky vůbec neobchoduje, což je jenom správný, protože tím pádem mám celej tenhle trh v rukou já. Musí je chtít pro ně-jakýho dobrýho známýho. Jinak by do toho nestrkal nos. Léky - to není jeho obor. Starěj McCoy! No ovšem. Slyšel jsem, že mu v poslední době není dvakrát dobře. Nebo možná plukovník. Ten taky vypadá mizerně. "Slyšel jsem, že jeden Skot má nějaký chinin. Jenže - rány boží - chce za to celý jmění!" "Potřeboval bych antitoxin. Flašku. A sulfonamidovej prášek." Timsen hvízdal. "Ani nápad!" řekl. Antitoxin a sulf! Sněť! Ten Anglán! Kristepane, sněť! Už jsem doma. Určitě je to pro toho Anglána. Obchod s léky neovlád Timsen jenom svou úskočností, i chytrostí. Věděl o lécích dost z civilu, pracoval kdysi v lékárně. Nikdo o tom neměl ani tušení, protože kdyby to věděli, určitě by ho přidělili k sanitě. Žádněj Australan, kterej si váží sám sebe, by nedopustil, aby přišel o tu válečnou rvačku a byl jenom smradlavěj saniták, co slouží beze zbraně. "Ani nápad," řekl Timsen znova a zavrtěl hlavou. "Poslyš," řekl Král. "Výrovnal bych se s tebou." Timsen je jediný člověk na světě, který mu může pomoci. "Je to pro Petra." "Těžko," řekl Timsen. V duchu však pocítil soucit. Chudák Anglán. Sněť! Je to dobrej chlap, odvažnej. Ještě teď cítil ránu, kterou mu ten Anglán uštědřil na dnešek v noci. Když se s třemi jinými vyřítil na něho a na Krále. Když se Petr začal stýkat s Králem, Timsen si o něm zjistil řadu věcí. Člověk musí dávat pořád bacha a informace jsou vždycky důležitý. Věděl o čtyřech německých a třech japonských sestřelích letadlech, věděl i o vesnici na Jávě a o tom, jak se Anglán pokoušel z Jávy utéct. Nebyl jako ostatní, který dřepěl na prdeli a nechali si všechno líbit. I když - když tak člověk o tom přemýšlí - to byl pěkně pitoměj nápad. Utýct po moři tak daleko? Hergot! Ale ten Anglán je stejně sekáč! Timsen přemýšlel, jestli může riskovat a poslat jednoho svého člověka do bytu japonskýho doktora. Je to riskantní, ale celou operaci si už oťukal. Chudák Marlowe, jistě umírá strachy. Samo, že ty léky opatřím, a udělám to zadarmo nebo jen za náhradu výdajů. Timsen nerad prodával léky, ale někdo to udělat musel, a tak radši on než někdo jiný. Jeho ceny byly vždycky rozumné, v mezích možností ovšem. Věděl, že by mohl vydělat jmění, kdyby léky prodával Japoncům, ale to nikdy nedělal. Prodával pouze v táboře a skutečně jenom s malým ziskem - ve srovnání s rizikem, jaké podstupoval. "Člověku se dělá blbě," prohlásil Timsen, "když pomyslí na ty hromady léků od Červenýho kříže, co ležej ve skladišti na Kedah Street." "Hovno, to se jen tak říká." "Vůbec ne. Já to viděl, kámoši. Byl jsem tam s pracovní skupinou. Je to tam plný léků od Červenýho kříže - plazma, chinin, sulf - od podlahy až ke stropu a všechno ještě v bednách. A to skladiště je jistě sto yardů dlouhý a třicet široký. Všechno sežerou ty svině japonský. Sem se ty věci posílají. Přej to chodí přes Čunkin. Červeněj kříž to dává Siamcům a ty to zase předávaj Japoncům, a všechny bedny máj na sobě adresu zajateckýho tábora čangi. Kristepane, sám jsem ty nálepky viděl, ale Japonci to používaj pro ty svý opičáky." "Víš o tom ještě někdo?" "Já to řek plukovníkovi, on veliteli tábora a ten zase tomu všivákovi japonskýmu - jak on si to nadává - jo, Jošima. A velitel žádal, aby nám ty léky vydali. Jenže Japonci se mu vychechtali a řekli mu, že žádný léky od Červenýho kříže nepřišly. A do toho skladiště už žádný pracovní skupiny nesměj. Pacholci podělaný! Mohli by nám toho dát aspoň trošku, když ty léky tak potřebujem. Jeden můj kámoš umřel před půl rokem, protože nebyl inzulin - á já ho viděl celý bedny. Bedny!" Timsen si ubalil cigaretu, rozkašlal se a odplivl si. Byl tak rozzlobený, že kopl do atapové stěny. Věděl, že nemá cenu se nad tím rozčilovat. Dostat se do toho skladiště není možné. Ale antitoxin a sulf pro toho Anglána sehnat může. Čestný slovo - a nevezme za to ani brďol. Timsen byl však příliš chytrý, než aby nechal Krále nahlédnout do svých myšlenek. To by byla blbost - ukázat Královi svý slabý místo; Vzal bych na to jed, že by toho někdy pozděj využil. Jo a zrovna teď ho potřebuje kvůli diamantu. Krucinál! Zapomněl jsem na ty kurvy loupežnický! Timsen proto vyslovil vyděračskou sumu a dovolil, aby nad ním Král při smlouvání zvítězil. Stejně však ponechal cenu dosti vysokou, protože věděl, že si to Král může dovolit, a že kdyby řekl, že léky obstará skoro zadarmo, myslel by si Král bůhvíco. "Tak dobře," řekl Král otráveně. "Platí." V duchu však nebyl otrávený. Aspoň ne příliš. Čekal, že ho Timsen vycucá, ale i když cena byla na jeho vkus vysoká, byla celkem slušná. "Bude to trvat tři dny," řekl Timsen. Věděl, že za tři dny by už bylo pozdě. "Musím to mít dnes večer." "Tak to bude stát ještě pět stovek." "Jsem přece tvůj kamarád," řekl Král a bodlu ho u srdce. "Jsme kámoši a ty mě dřeš nasucho." "No jo, kámoši," Timsen se zatvářil jako smutný pes, "víš přece jak to chodí. Jinak to může být až za tři dny." "Zatracená práce. Tak dobře." "A ošetřovatel bude stát dalších pět stovek." "Prokristapána! Na co ošetřovatel?" Timsenovi dělalo dobře, jak se Král kroutí. "No přece," řekl sladkým hlasem, "co bys s tím dělal, až to dostaneš? Jak bys toho Anglána léčil?" "Jak to mám vědět?" "Tak vidíš, a zrovna za to bude těch pět stovek. Snad si nemyslíš, že ty věci dáš tomu Anglánovi, on je odtáhne do špitálu a řekne nejbližšímu felčarovi; Tady mám antitoxin

a sulf na mou ztracenou ruku? To by ten doktor řekl „My žádnéj antitoxin nemáme, kde jsi ho krucinál vzal ty?“ A kdyby mu to ten Anglán neřek, ten parchant by mu to sebral a dal nějakému pitomému plukovníkovi, kterej má ujímání." Obratně vzal Královi z kapsy balíček cigaret a posloužil si. "A ještě něco," řekl teď naprosto vážně, "musíš najít nějaký plac, kde by moh ležet a nikdo by ho neotravoval. Ty antitoxiny na někoho působěj jako pěkněj prevít. A kromě toho si pamatuj, že nebudu zodpovědněj, když se to nepovede." "Když seženeš antitoxin a sulf, co se může nepovístit?" "Některý lidi to nesnášej. Blejou. A moc. A taky to nemusí zabrat. Záleží na tom, kolik toho jedu má už v těle." Timsen vstal. "Přijdu večer. Jo, a náčiní bude stát dalších pět stovek. "Jaký náčiní, prokristapána?" "Hypodermický jehly, obvazy a mejdlo. Ježíš," Timsen byl téměř znechucen, "snad si nemyslíš, že antitoxin jsou pilulky, co se strkaj nemocnejm do prdele?" Král se kysele díval na Timsena a v duchu si nadával. To sis myslel, že jsi náramně chytřej, co? Myslel jsi, že se dozvíš za jednu cigaretu jak se léčí sněť, a pak se, blbče, zapomeneš zeptat, co s tím krámem máš dělat, až ho dostaneš. K čertu s tím. Ty prachy za to stojěj. A Petrova ruka taky a cena není přemrštěná. Pak si Král vzpomněl na vyzáblého loupežníka a rozzářil se. Ano s výsledky dnešního dne byl velice spokojen.

XX. Toho večera Petr nejedl. Svě jídlo nedal Mácovi nebo Larkinovi, jak by se slušelo, ale Ewartovi. Věděl, že kdyby je dal někomu ze své jednotky, musel by vysvětlit, co s ním je. A říkat jim to nemělo smysl. Napolo omámený bolestí a hrůzou zašel odpoledne za doktorem Kennedym. Opět skoro zešilel, když doktor odstraňoval obvaz. Pak řekl doktor krátce: "Jed se už dostal nad loket. Mohu amputovat pod loktem, ale to by bylo plýtvání časem. Je lip to udělat najednou. Budete mít pěkný pahýl - aspoň pět palců od ramene. To je dost, aby se na něj dala zavěsit protéza. To úplně stačí." Kennedy si propletl prsty a dodal klidně: "Neztrácejte už čas, Marlowe." Suše se usmál a zažertoval: "Domani é troppo tardi." Když se na něho Petr nechápavě podíval, řekl to přímo: "Zítřej už může být pozdě." Petr odklopýtal zpátky na pryčnu a ležel v kaluži hrůzy. Přišla večere a on ji dal Ewartovi. "Máš horečku?" zeptal se vesele Ewart, který se po dlouhé době dosyta najedl. Ne. "Můžu ti něco obstarat?" "Nech mě být, prokristapána!" Petr se k němu obrátil zády. Za nějakou chvíli vstal a odešel z baráku. Litoval, že slíbil Mácovi, Larkinovi a otci Donovanovi, že si s nimi zahraje bridž. Jsi blbec, říkal si hoře. Měl jsi zůstat ležet v posteli až do té doby, kdy bude čas jít za dráty pro peníze. Věděl však, že by stejně nevydržel tak dlouho ležet. Lepší, když bude mít co dělat. "Zdar, kámoši," Larkinova tvář se sraštila úsměvem. Petr se neusmál. Sedl si zamračeně mezi dveře. Mac se podíval na Larkina, ten nechápavě pokrčil rameny. "Petře," Mac se nutil do dobré nálady, "zprávy jsou teď každý den lepší, co? Už to nebude dlouho trvat a vypadneme odtud." "Konečně!" přizvukoval Larkin. "Odkud jste to spadli? Z Čangi se nedostaneme nikdy!" Petr Marlowe nechtěl být tak nepřijemný, ale nemohl si pomoci. Věděl, že to Maca a Larkina mrzí, ale neudělal nic, aby to napravil. Byl posedlý tím pahýlem dlouhým pět palců. Mráz mu běhal po zádech a strach mu rval vnitřnosti. Jak by mohl vlastně Král mohl pomoci? Jak? Bud' realistiký! Kdyby to byla Králova ruka - co bych mohl udělat já, i když jsem jeho kamarád? Už nemůže udělat nic. Už je pozdě. Nic. Radši si to uvědom, Petře! Čeká tě amputace nebo smrt. Nic jiného. A když se nad tím zamyslíš, nemůžeš přece jen tak umřít. Ještě ne. Když už ses narodil je tvou povinností snažit se žít. Za každou cenu. Ano, říkal si Petr v duchu, radši buď realistiký. Král už nemůže udělat nic. Nic. A ty bys mu to neměl ztěžovat. Je to tvoje starost, ne jeho. Prostě jdi pro peníze, dej mu je, a pak jdi do nemocnice, lehni si na operační stůl a nech je, aby ti uřízli ruku. On, Mac a Larkin seděli v páchnoucí noci. Mlčeli. Když přišel otec Donovan, donutili ho, aby snědl trochu rýže s blačangem. Donutili ho, aby ji snědl před nimi, protože jinak by ji určitě někomu dal, stejně jako většinu svého jídla. "Jste na mě moc hodní," řekl Donovan. V očích mu vesele zablýskalo, když dodal: "Jestli teď ještě vy tři poznáte chybnu cestu po které jdete, a dáte se ke správné církvi, budu naprosto spokojený." Mac a Larkin se rozesmáli s ním. Petr se nesmál. "Co je to s tebou, Petře?" zeptal se trochu popuzeně Larkin. večer tu sedíš jako pes s bolavou prdelí." "Na tom nic není, když člověk nemá náladu," řekl rychle Donovan, aby vyplnil trapné ticho. "Zprávy jsou vynikající, ne?" Jen Petr byl mimo přátelství, které naplňovalo malou místnost. Věděl, že se chová nemožně, ale nemohl si pomoci. Nemohl. Rozdali karty a otec Donovan otevřel licitaci dvěma piky. "Pass," řekl Mac nevrle. "Tři kára," řekl Petr, a jen to řekl, už si přál, aby to byl neudělal, protože měl hlásit srdce. "Pass," řekl nedůtklivě Larkin. Říkal si, že dnes s tím bridžem neměl začínat. Nebyla na to ta pravá nálada. Vůbec ne. "Tři piky," hlásil otec Donovan. "Pass." "Pass," řekl Petr Marlowe a všichni se na něho překvapeně podívali. Otec Donovan se usmál: "Měl byste mít víc víry. "Kašlu na víru," odsekl Petr hrubě a vztekle. "Promiňte. Petře, já jenom." "Tak poslyš, Petře," přerušil Larkin ostře Donovan, "jenom protože máš špatnou náladu." "Mám na svůj názor právo a myslím, že to byl špatný vtip," vyjel si na něho Petr. Pak se obrátil znovu k Donovanovi. "Vy si myslíte, že když ze sebe děláte mučedníka, rozdáváte jídlo a spíte v barácích mužstva, musíte všemu rozumět. Víra je na hovno. Víra je pro malé děti! A Bůh taky! Co může ten váš pánbu dokázat. Doopravdy dokázat? No? No?" Mac a Larkin zírali na Petra a nepoznávali ho. "Dovede léčit," řekl otec Donovan, který věděl, že Petr má sněť. Věděl mnoho věcí, které netoužil vědět. Petr praštil kartami na stůl. "Hovno!" zařval zuřivě. "Hovno! Tomu přece sám nevěříte! A ještě jedna věc, když už o tom mluvíme. Bůh! Já vím, že Bůh je maniak, sadista, šilenec, krvežíznivě zvíře." "Zbláznil ses, Petře?" vybuchl Larkin. "Nezbláznil! Jen se podívejte na toho Boha," běsnil Petr. "Bůh není nic než zlo, jestli vůbec existuje. Podívejte se na jatka, kterými procházejí lidé ve jménu božím!" Sklonil svou vzteklou zkrivenou tvář k Donovanovi. "Inkvizice! Vzpomínáte si! Ty tisíce ubožáků, které upálili a umučili ve jménu božím katolíci sadisti? A to ještě zapomínáme na Aztéky, na Inky, na milióny chudáků Indiánů. A protestanti pálili a vraždili katolíky. A katolíci židy a mohamedány. A židi jiné židy. A co mormoni a kvakeři a vůbec celá ta svinská banda? Vraždy, mučení, pálení! Pokud je to ve jménu božím, je to v pořádku. Moře pokrytectví! Nekecejte o víře! Ta je na hovno!" "V Krále přece věříte," řekl tiše otec Donovan. "Snad nechcete říct, že je nástrojem božím?" "Možná je. Nevím." "To mu musím říct!" Petr se hystericky rozchechtal. "Podělá se smíchy!" "Poslyš, Marlowe!" Larkin vstal a třásl se hněvem. "Bud' se omluvíš, nebo odtud vypadneš!" "Neboj se, plukovníku," odsekl Petr. "Už jdu." Vstal a sežehl je pohledem. Nenáviděl je a nenáviděl sám sebe. "Poslyš, ty flandáku! Jsi k smíchu. Ta tvoje sukně je k smíchu. Jste oba jako špatný vtip, ty i ten tvůj Bůh! Ty žádnému Bohu nesloužíš, protože Bůh je ďábel. Ty jsi ďáblův slouha!" Sebral ze stolku hromádku karet, hodil je otci Donovanovi do

tváře a vyřít se do tmy. "Co se to s ním, proboha, stalo?" řekl Mac a přerušil tak zděšené ticho. "Pro Boha?" řekl soucitně otec Donovan. "Petr má sněť. Buď mu uříznou ruku, nebo zemře. Mohli jste si všimnout těch šarlatových pruhů, které má nad loktem." "Cože?" Larkin zkameněl. Pak současně s Mačem vstal a chtěli běžet za Petrem. Otec Donovan je však zastavil. "Zůstaňte tady, nemůžete mu pomoci." "Zatraceně, něco se přece musí dát dělat!" Larkin stál ve dveřích. "Chudák chlapec! A já myslel. Chudák chlapec." "Nedá se dělat nic. Jenom čekat. Jenom mít víru a modlit se. Snad mu pomůže Král. Jestli to dokáže." Po chvilce dodal otec Donova unaveně: "Král je jediný, kdo to může dokázat." Petr Marlowe vklopýtal do amerického baráku. "Půjdu teď pro ty peníze zamumlal ke Královi. "Zblblnul jsi? Tady všude kolem je spousta lidí!" "Seru na lidi," řekl Petr vztekle. "Chceš ty peníze nebo ne?" "Sedni si. Sedni si!" Král posadil Petra na židli, dal mu cigaretu, přinutil ho vypít kávu a myslel si: Ježíš, co všechno musí člověk dělat pro kapku toho zisku! Trpělivě vysvětlil Petrovi, že se musí sebrat, že všechno bude v pořádku, že léky už jsou objednané. Asi tak za hodinu se Petr trochu uklidnil a zdálo se, že začíná trochu chápat. Král však věděl, že nevnímá. Čas od času sice přikývl, ale Král věděl, že je kdesi mimo jeho dosah. A je-li, mimo jeho dosah, je mimo dosah každého. "Už je čas?" zeptal se Petr. Bolest ho skoro oslepovala a cosi mu říkalo, že nepůjde - li pro peníze teď, nepůjde už nikdy. Král věděl, že je ještě příliš brzo, ale chápal rovněž, že Petra už déle v baráku neudrží. Vyslal tedy na všechny strany stráž. Pokryl celou oblast této části tábora. Max dával pozor na Greye, který ležel u sebe na pryčně. Byron Jones III. střežil Timsena. Timsen byl na severním konci tábora, u brány, kde čekal na dodávku léků, a jeho lidé, další zdroj nebezpečí, stále ještě zoufale pročesávali celý tábor ve snaze najít zloděje diamantu. Král a Tex se dívali, jak Petr vyšel z baráku jako pomatený, jak přešel na cestu a došel k příkopu. Na jeho okraji se zapotácel, pak ho překročil a vrávoral k drátům. "Ježíši," řekl Tex, "já se na to nemůžu koukat!" "Já taky ne," řekl Král. Mlhou a deliriem, které ho obklopovaly, se Petr snažil zaostřit pohled na dráty. Modlil se, aby přiletěla kulka. Nemohl už tu agónii vydržet. Kulka však nepřilétla a tak šel dál, vztyčený, a těsně u drátů zakopl. Zachytil se rukou za ostatný drát a tiše zasténal. Zdálo se mu, že padá do jícnu pekel. Král s Texem doběhli k drátům, zdvihli ho a odtáhli zpět. "Co je s ním?" zeptal se někdo ze tmy. "Přechodný pominutí smyslů," řekl Král. "Pojď, Texi, odneseme ho do baráku." Položili ho na Královu postel. Tex běžel odvolat stráž a barák k normálnímu životu. Pouze s jedním strážným venku. Petr Marlowe ležel na posteli, sténal a nesrozumitelně mumlal. Pak přišel k sobě. "Kristepane," vydechl a snažil se vstát, ale tělo ho přestalo poslouchat. "Tu máš," řekl Král poplašeně a dal mu čtyři aspiriny. "Jen klid, všechno bude dobré." Když přidržoval Petrovi u úst hrnek s vodou, třásla se mu ruka. Kurva, přemýšlel trpce, jestli Timsen nepřinese ty věci dnes v noci, Petr to nepřežije. A když to nepřežije, jak dostanu ty prachy? Kurva! Když Timsen konečně přišel, byla z Krále troska. "Zdar, kámoši." Timsen byl také nervózní. Musel krýt svého nejlepšího člověka, když šel přes dráty do bytu japonského doktora. Ten byt byl padesát yardů za dráty nedaleko Jošimova domu a blízko strážnice. Nervy! Timsen sice věděl, že na světě neexistuje zloděj, který by dokázal to, co Australan na válečné stezce, ale přesto se při čekání pořádně zapotil. Povedlo se to však. "Kde mu to uděláme!" zeptal se Timsen. "Tady." "Dobře. Postav radši stráž." "Kde je ten ošetřovatel?" "Nejdřív ho ošetřím já," řekl Timsen. "Steven teď nemá čas. Pak to převezme." "Doufám, že víš, co děláš?" "Rozsviť pořádný světlo! Samo, že vím. Máš horkou vodu?" "Ne. "Tak ji dej ohřát! Copak vy Američané nerozumíte vůbec ničemu?" "Nech si to!" Král kývl na Texe a Tex dal vařit vodu. Timsen otevřel malý o balíček s chirurgickými nástroji a rozprostřel po stole ručník. "Zatracená práce," řekl Tex. "Ještě jsem v životě neviděl nic tak čistýho. Je to tak bílý, že je to až modrý." Timsen si odplivl a pečlivě si umyl ruce zcela čerstvým kouskem mýdla. Začal vyvážet injekční jehlu a chirurgické nůžky. Pak se sklonil nad Petrem a pleskl ho po tváři. "Hej, kámoši!" "Ano?" zašeptal Petr. "Já ti tu ránu vyčistím, jo?" Petr musel vyvinout obrovskou námahu, aby porozuměl: "Cože?" "Dám ti antitoxin." "Já musím do nemocnice," řekl Petr opile. "Už je čas uříznout říkám vám." Znovu omdlel. "Taky dobrý," řekl Timsen. Píchl Petrovi dávku morfia. "Tak mi pomoz, sakra," řekl velitelsky Královi. "Utírej mi z čela ten blbej pot!" Král poslušně přiskočil s ručníkem. Timsen chvilku počkal, než injekce začala působit, a pak strhl Petrovi obvaz. "Ježíšmarjá!" Celé okolí rány bylo oteklé a purpurově zelené. "Už je asi pozdě." "Panebože," řekl Král. "Už se nedivím, že se ten chudák zbláznil." Skřípaje zuby odřízl Timsen opatrně nejhorší část páchnoucí shnilé tkáně, pak zajel do hloubky a jak mohl nejlíp ránu vyčistil. Pak ji posypal sulfonamidovým práškem a převázal čistým obvazem. Narovnal se a vzdychl. "Bolej mě záda!" Podíval se na poskvňený obvaz a obrátil se ke Královi. "Máš tu nějakou kousek košile?" Král strhl s věšáku svou košili a podal mu ji. Timsen jí utrl rukáv, roztrhal jej na dlouhé pásy a ty omotal kolem obvazu. "Co to děláš do prdele?" zeptal se nechápavě Král. "Kamufláž," řekl Timsen. "Copak myslíš, že může courat po táboře s krásným novým obvazem? Hned by ho zastavil nějaký felčar nebo policajt s dotazem, odkud to, krucinál, má." "Jo už chápu." "To se divím!" Král na tu impertinenci nereagoval. Dělal se mu mdlo při vzpomínce na Petrovu obnaženou ruku, na ten strašný zápach a potoky krve. Na zemi se válel zmuchlaný starý obvaz a smrděl myšinou. „Hej, Texi, odklid' to svinstvo!" "Já, proč zrovna já?" "Odklid' to!" Tex neochotně zdvihl obvaz a šel ven. Nohou vyhrábl v měkké zemi jamku, zahrabal obvaz a vyzvracel se. Když se vrátil do baráku řekl: "Zaplat' pámbu, že to nemusím dělat každé den." Timsen naplnil injekční stříkačku a opět se sklonil nad Petrem. "Koukej se. No tak se koukej, prokristapána," zavrčel, když viděl, jak se Král odvrací. "Kdyby Steven nemohl přijít, musel bys to dělat ty. Ta injekce musí přijít do žíly, rozumíš? Nejdřív tu žílu musíš najít. Pak do ní vrazíš jehlu, povytáhneš, a to děláš tak dlouho, dokavad se ti nepovede dostat do stříkačky trochu krve. Vidíš? Teď je ta jehla v žíle. No, a teď tam prostě prskneš antioxin. Ale ne moc rychle! Na kubickej centimetr počítej asi tak tři minuty." Král se díval a zdvihl se mu žaludek. Konečně Timsen vytáhl jehlu a přiložil na vpich kousek vaty. "Krucinál," řekl Král. "Tohle já nikdy nedokážu." "Jestli chceš, aby chcip, tak to nedokazuj." Timsen se potil a i jemu bylo špatně od žaludku. "A to táta chtěl, aby ze mne byl doktor!" Odstrčil Krále, vystrčil hlavu z okna a zvracel. "Dej mi trochu kafe, prokristapána!" Petr Marlowe se pohnul a otevřel oči. "Všechno bude v pořádku, kámoši. Rozumíš mi?" Timsen se nad ním sklonil a pohladil ho po tváři. Petr přikývl a zdvihl ruku. Chvilku na ni nevěřičně zíral a pak zamumlal: "Co to bylo? Já ji pořád mám!" "Jasně, že máš!" řekl Král pyšně. "Zrovna jsme ti tam prdli spoustu antitoxinu. Já a Timsen!" Ale Petr Marlowe se na něho jenom díval a nezvučně pohyboval rty.

Po dlouhé chvíli zašeptal: "Já ... ji mám." Zdravou rukou si sáhl na nemocnou, která tam už neměla být, a přece byla. A když se přesvědčil, že se mu to nezdá, zhroutil se zpět do louže potu na posteli, zavřel oči a dal se do pláče. O pár minut později usnul. "Chudák," řekl Timsen. "Asi myslel, že je na operačním stole." "Jak dlouho asi bude spát?" "Pár hodin. Poslyš," řekl Timsen, "musíš dostávat injekci každých šest hodin, dokavad z něj ten jed nevyženem. To bude trvat asi tak osmačtyřicet hodin. A každé den no věj obvaž. A ránu zasypávat sulfem. Pamatuj si to! Ty injekce jsou nutný! Nesmíš tě překvapit, když to tu všechno pobleje. To bude od injekce. Dal jsem mu na začátek koňskou dávku." "Myslíš, že se z toho dostane?" "To uvidíme za deset dní." Timsen složil náčiní a z ručníku, mýdla, antitoxinu a slufonamidu udělal úhledný balíček. "Tak se chvilku posadíme, ne?" Král vytáhl z kapsy cigarety od Šagaty: "Zakouříš si?" "Jo." Král zapálil cigarety a řekl věčně: "Vyrovnáme se, až doděláme tu věc s diamantem." "To ne, kámoši," řekl Timsen ostře. "Přines jsem ti to a chci prachy. Ty dvě věci spolu nemaj co dělat." "Den nebo dva snad počkat můžeš." "Máš přece prachů dost a" Timsen se náhle zarazil. "Aha!" řekl s širokým úsměvem a ukázal palcem na Petra. "Ty budeš mít prachy, až tamhle kámoš vstane a přivalí ti je, co?" Král si stáhl náramkové hodinky: "Přijmeš to do zástavy?" "Ale kdepak, kámoši, já ti přece věřím." Timsen se znovu podíval na Petra. "Tak to teda na tobě moc záleží, starouši." Když se vrátil pohledem ke Královi, měl kolem očí veselé vrásky: "To teda znamená, že já mám taky dost času, co?" "Co?" zeptal se nevinně Král. "Ale kámoši! Ty přece víš, že Townsendovi ten prsten ukradli. V celým táboře jenom ty můžeš takovou věc prodat. Kdybych to mohl prodat já, snad si nemyslíš, že bych tě k tomu pustil?" Timsen se tvářil jako andílek. "Mám tedy čas toho lumpa najít, kdyby za tebou teď přišel, nemůžeš mu dát prachy, co? A bez prachů ti ten prsten nedá, co?" Timsen chvilku marně čekal, že Král něco řekne, a pak dodal laskavě: "Moh bys mi říct, kdyby ti to ten parchant přišel nabídnout, že jo? Prsten je přece můj, ne?" "To je," přikývl Král. "Jenže ty mi to neřekneš," vzdychl Timsen. "Zatracená zlodějna. Sklonil se k Petrovi a nahmatal mu puls. "Hm," řekl zamyšleně. "Stoupá," "dík za pomoc, Time." "To nic, kámoši. Mám přece v tom všivákovi zabudovanou investici. Budu ho hlídat jako ostříž." Znova se zasmál a odešel. Král byl k smrti unaven. Udělal si kávu, sedl si na židli a začal dřímat. Náhle se probudil a pohlédl na postel. Petr Marlowe měl otevřené oči. "Zdar," řekl Petr tise. "Jak je ti?" Král vstal a protáhl se. "Hrozně. Každou chvíli začnu blít. Víš já nevím. Král zapálil poslední z balíčku cigaret Kooa a strčil ji Petrovi mezi rty. "Zasloužíš si ji, kamaráde." Petr ležel a sbíral síly a Král mu vyprávěl o léčení a co všechno se musí dělat. "Jediné místo, které mě napadá," řekl Petr, "je u Larkina. Mac by mi mohl pomoci dobelhat se tam. Většinu času bych mohl ležet na své posteli." Začal zvracet a Král mu opatrně držel před ústy svou jídelní misku. "Radši mi ji tu nech. Promiň. Panebože!" Petr vyvalil oči hrůzou: "Ty peníze. Přinesl jsem je?" "Ne praštil jsi sebou u drátů." "Bože dnes v noci bych to asi nedokázal." "Z toho se nestřílí, Petře. Až ti bude líp. Riskovat nemá cenu." "A co ten obchod?" "Nic. O ten neměj strach." Petr Marlowe začal znovu zvracet, a když skončil, vypadal strašně. "Divná věc," řekl a potlačil nové nutkání. "Zdálo se mi něco strašného. Zdálo se mi, že jsem se hrozně pohádal s Mačem, plukovníkem a otcem Donovanem. Panebože, to jsem rád, že se mi to jen zdálo." Vzepřel se na zdravé ruce, zakolísal a znovu si lehl. "Pomoz mi na nohy, ano?" "Dost času. Teprve před chvílí byla večerka." "Kámoši!" Král skočil k oknu a podíval se do tmy. Spatří! nezřetelnou siluetu vyzábělého muže, tisknoucího se ke stěně baráku. "Rychle," zašeptal muž. "Mám ten kámen." "Musíš počkat," řekl Král. "Budu mít prachy až za dva dny." "Ty parchante." "Poslyš, ty sviňáku," řekl Král. "Jestli chceš dva dny počkat, dobře. Jestli ne, tak jdi do prdele." "Tak dobře. Dva dny." Muž sprostě zaklel a zmizel. Král poslouchal, jak se šátrá pryč, a za chvíli zaslechl dupot jeho pronásledovatelů. Pak bylo ticho, rušené jenom zpěvem cikád. "Co to bylo?" zeptal se Petr Marlowe. "Nic," odpověděl Král. Přemýšlel, zda se muži podařilo utéci. Věděl však, že ať se stalo cokoli, diamant dostane. Pokud ovšem dostane předtím peníze.

XXI. Dva dny bojoval Petr Marlowe se smrtí. Měl však vůli žít. A žil. "Petře!" Mac jím jemně zatřásl. "Ano, Mácu?" "Je čas." Mac pomohl Petrovi z lůžka a společně se vydali po schodech a tmavým táborem k bungalovu. Mladší se těžce opíral o staršího, Steven tam už čekal. Petr si lehl na Larkinovu pryčnu a znovu se podrobil injekční kůře. Musel pevně zatnout zuby, aby nezačal bolestí rvát. Steven byl jemný, ale jehla tupá. "Tak," řekl Steven, "a teď vám změříme teplotu." Dal Petrovi do úst teploměr, sňal obvaž a podíval se na ránu. Ruka už nebyla oteklá, zelené a purpurové šmouhy zmizely a ránu pokrývaly tvrdé čisté strupy. Steven je poprášil sulfonamidem. "Je to velmi dobré." Steven měl radost z úspěchu léčby, ale z dnešního dne se vůbec neradoval. Ten hnusný seržant Flaherty, myslel si ten sprosták. Ví, že to nesnáším, ale pokaždé mě k tomu určí. "Hnus," řekl nahlas. "Cože?" vyjevil se Mac, Larkin i Petr. "Něco není v pořádku?" zeptal se Petr. "Ale kdepak drahý. Myslel jsem na něco jiného. Tak mi ukažte teploměr." Steven se podíval na stupnici a usmál se na Petra. "Normální teplota. Vlastně dílek nad normálem, ale to nic neznamená. Máte štěstí, máte veliké štěstí." Zdvihl prázdnou láhev od antitoxinu, "Dal jsem vám poslední dávku." nahmatal Petrovi puls. "Je to velmi dobré." Vzhlédl: "Máte nějaký ručník?" Mac mu ho dal. Steven ho polil studenou vodou a přiložil jako obklad Petrovi na hlavu. "Našel jsem tohle," řekl a dal mu dva aspiriny. "To vám trošku pomůže, drahý. Teď si chvilku odpočiňte." Vstal, vzdychl a upravil si sarong kolem boků. nemám co dělat," řekl Mácovi. "Je velmi slabý. Měl by dostat nějakou silnou polévku. A všechna vajíčka, která můžete sehnat. Pěkně se o něho starejte." Obrátil se a znovu se podíval na Petra. "Ztratil za poslední dva dny aspoň patnáct liber a to je při jeho váze nebezpečné. Chudinka. Určitě neváží víc než sto deset liber a to na jeho výšku není moc." "Hm, rádi bychom vám poděkovali, Stevene," řekl Larkin drsně. "My hm jsme vám vděční, to víte." "Vždycky rád pomohu," rozzářil se Steven a upravil si loknu na čele. Mac mrkl na Larkina: "Jestli bychom pro vás mohli něco udělat Stevene, tak stačí říct." "To je od vás velmi pěkné. Jste oba tak laskavi," řekl Steven tónem upejpavého děvčete. Mac s Larkinem upadli do rozpaků, Steven si pohrával s medailonem svatého Kryštofa, který nosil. Kdybyste za mne zítra mohli vyčistit latríny, udělal bych pro vás všechno. Úplně všechno. Já ty páchnoucí šváby prostě nesnáším. Jsou nechutní. Udělali byste to za mne?" "Ovšem Stevene," řekl Larkin kysele. "Tak se uvidíme ráno," zachrochtal Mac a rychle ustoupil, aby se vyhnul Stevenovu objetí. Larkin nebyl tak rychlý a Steven ho objal kolem pasu a s citem poplácal po zadku. "Dobrou noc, Jste oba na Stevena moc hodní." Když odešel, Larkin se podíval zamračeně na Maca: "Jestli něco řekneš, urvu ti obě uši." Mac se dusil

smíchem. "Jen se nedělej. Vypadal jsi, že ti to dělá moc dobře." Sklonil se k Petrovi, který všechno viděl: "Co, Petře?" ; "Dobře vám tak. Oběma," řekl Petr s unaveným úsměvem. "Dostal dobře zaplacen a vy dva ho začnete svádět a nabízet mu své služby. Ale ať jsem zatracený, jestli vím, co na takových dvou starých kozlech vidí." Mac se ušklíbl na Larkina: "Náš chlapec je na tom lip, než jsem si myslel. Už začíná sekat zobákem. Tak on úplně nezblblnul." "Kolik je to dní od první injekce? Dva nebo tři?" zeptal se Petr. "Dva dny." Dva dny? Mně se to zdá spíš dva roky, pomyslel si Petr. Ale zítra už budu dost silný na to, abych mohl dojít pro ty peníze. Večer po apelu si k nim přišel zahrát bridž otec Dono van. Když jim Petr vyprávěl o tom, jak se s nimi ve snu strašlivě pohádal, všichni se rozesmáli. "Jo, kamaráde," řekl Mac, "když má člověk horečku, dělá různé věci." "Ano," přikývl otec Donovan. Pak se usmál na Petra: "Jsem rád, že máte tu ruku v pořádku, Petře." Také Petr se na něho usmál: "V tomhle táboře je málo věcí, o kterých byste nevěděl, vidíte?" "V tomhle táboře je málo věcí, o kterých by nevěděl On." Donovan to řekl s naprostým přesvědčením a zároveň zcela mírně. "Jsme v dobrých rukou." Pak se rozesmál a dodal: "Dokonce i vy tři!" "To je slovo!" řekl Mac. "I když si myslím, že tady plukovníkovi už není pomoci." Když dohráli a otec Donovan odešel, Mac kývl na Larkina: "Jdi se poohlídnout kolem. Poslechneme si zprávy a pak si teprve dáme dobrou noc." Larkin dával pozor na cestu a Petr Marlowe seděl na verandě a snažil se udržet těžká víčka. Dva dny. Pár bodnutí jehlou, a je v pořádku a ruka je zase jeho. Podivné dva dny. Už jsou za mnou. Zprávy byly vynikající. Šli spát a spali beze snů a spokojeně. Po úsvitu skočil Mac do slepičího výběhu a našel tam tři vajíčka. Udělal z nich omeletu, naplnil ji troškou rýže, kterou měl schovanou od včerejška, a navoněl stroužkem česneku. Odnesl to do Petrova baráku, vzbudil ho a počkal si, až všechno sní. Náhle do baráku vrazil Spence. "Chlapi!" křičel. "Do tábora přišla nějaká pošta!" Macovi se stáhlo hrdlo. Panebože, ať je tam dopis pro mne! Nebyl tam žádný. Pro deset tisíc lidí přišlo celkem třiačtyřicet dopisů. Japonci pustili poštu do tábora dvakrát za tři roky. Pár dopisů. A celkem třikrát dovolili zajatcům, aby napsali domů lístek o pětadvaceti slovech. Jestli však tyto lístky vůbec odeslali, nikdo nevěděl. Jeden z dopisů byl pro Larkina. První dopis, který dostal ode dne svého zajetí. V záhlaví bylo datum: 21. dubna 1945. Byl tedy čtyři měsíce starý. Stáří ostatních dopisů kolísalo od tří týdnů až po více než dva roky. Larkin četl to psaní znova a znova. Pak je přečetl na verandě bungalovu nahlas Mácovi, Petrovi a Královi. Můj drahý, píšu ti dopis číslo 205. Jeannie i já jsme v pořádku. Maminka žije u nás a bydlíme tam, kde jsme vždycky bydleli. Nemáme od Tebe žádné zprávy od 1. února 1942, kdy jsi poslal ze Singapuru poslední dopis. Ale my stejně víme, že se Ti daří dobře a modlíme se, aby ses nám brzo vrátil. Začínám všechny dopisy stejně, takže jestli jsi ten první odstavec už četl, promiň mi to. Je to těžké, když nevím, jestli zrovna tenhle dopis dostaneš, jestli vůbec nějaký dopis dostaneš. Miluji Tě. Potřebuji Tě. Scházíš mi tak, že to někdy ani nemohu unést. Dnes je mi smutno. Nevím proč, ale je mi moc smutno. Nechci se poddávat depresi a chtěla bych Ti psát jenom o příjemných věcech. Možná že je mi smutno kvůli paní Gurblové. Včera dostala lístek a já zase nic. Jsem asi sobecká. Ale to jsem celá já. Prosím Tě, řekni Vicovi Gurblovi, že jeho žena Sarah dostala od něho lístek s datem 6. ledna 1943. Daří se jí dobře a jejich synáček je moc milý. Sarah je strašně ráda, že se jí s manželem zase podařilo navázat styk. Ach ano: všechna děvčata Tvých kamarádů od pluku jsou v pořádku. Timsenova maminka je prostě vynikající. A nezapomeň ode mne pozdravovat Torna Masterse. Potkala jsem včera jeho ženu. Daří se jí dobře a vydělává spoustu peněz. Zařídila si nový obchod. Potkala, jsem taky Elisabethu Ferdovou, Mary Vickersovou. Larkin vzhledl od dopisu. "Je tu skoro tučt ženských jmen. Ale jejich muži jsou mrtví. Všichni. Jediný, kdo je naživu, je Timsen." "Čti dál, kamaráde," řekl rychle Mac, který si všiml hrůzy v Larkinových očích. Dnes je horko, pokračoval Larkin, sedím na verandě a Jeannie si hraje na zahradě. Koncem tohoto týdne asi pojedeme do naší chaty v Modrých horách. Napsala bych Ti, co je ve světě nového, ale to se nesmí. Ach bože, jak mám vlastně psát do vzduchoprázdna? Jak to mám vědět? Kde jsi, má lásko, pro lásku boží, kde jsi? Už Ti nemohu psát. Dopisu tento dopis, ale nepošlu Ti ho ach, má lásko, modlím se za Tebe. Modli se za mne. Prosím Tě, modli se za mne, modli se za mne. Po dlouhé přestávce řekl Larkin: "Není tu podpis a adresu zřejmě napsala má matka. Co tomu říkáte?" "Víš přece, jaké jsou ženské," řekl Mac. "Asi to strčila do zásuvky a pak to tvá matka našla, ani si to nepřečetla a poslala. To víš, máma. Betty na ten dopis určitě zapomněla a druhý den, když jí bylo lip, napsala jiný." "Co to znamená - ,modli se za mne'?" naléhal Larkin. "Víš přece, že to dělám každý den. Co se s ní děje? Kristepane, je nemocná nebo co?" "Nedělej si starosti, plukovníku," řekl Petr Marlowe. "Co ty o tom víš, herdek," vzplanul Larkin. "Jak si, herdek, nemám dělat starosti?" "Víš aspoň, že žije a tvá dcera taky!" Mac praštil pěsti do stěny. "Máš z pekU štěstí! My dopisy nedostali! Žádný! Jenom ty!" Vyskočil a vztekale se rozběhl pryč. "Promiň, Mácu!" Larkin se vymrštil a přivlekl ho zpátky. "Promiň, to jenom po takové době." "Ach, kamaráde, ty za to nemůžeš. To já. Já bych se měl omluvit. Strašně ti závidím. Já tyhle dopisy nenávidím." "Máte pravdu," řekl Král. "Člověk by se z nich zbláznil. Chlapi, co je dostanou, z nich sílejí, co nedostanou nic, sílejí taky. Nic než trable." Setmělo se. Bylo po večeri. Všechno osazenstvo amerického baráku bylo pohromadě. Kurt si odplivl na podlahu a položil prkénko na stůl. Tady jich máš devět. Jedno jsem si nechal. Mejch deset procent." Opět si odplivl a odešel. Všichni se dívali na prkénko. "Asi budu zase blít," řekl Petr Marlowe. " "To se ti nedivím," přikývl Král. "Já jo," dkašlal si Max. "Vypadaj jako králíci stehýnka. Jsou menší to jo, ale stejně vypadaj jako králíci." "Chceš jedno ochutnat?" zeptal se Král. "Jdi s tím do prdele! Jenom říkám, že tak vypadaj. Snad můžu fíct svůj názor ne?" "Krucinál," řekl Timsen, "vlastně jsem nikdy nevěřil, že to budeme prodávat." "Kdybych nevěděl." Tex se zarazil. "Mám hlad. Neměl jsem v hubě maso od ty doby, co jsme sežrali toho psa." "Jakýho psa?" zeptal se podezřívavě Max. "Ale to už je kolik let," řekl Tex, "Asi v třiačtyřicátým." "Jo tak." "Krucinál," Král se díval na prkénko jako fascinován. "Vypadá to výborně." Předklonil se a opatrně, z dálky, si přičichl, "A voní to prima." "Ale prima to není," skočil mu do řeči Byron Jones III. "Je to kryší maso. Král rychle ucukl. "Proč o tom kecáš, ty blbče!" vykřikl do všeobecného chechotu. "No kryší maso to je, to se nedá nic dělat. A tys na to čuměl tak, že člověk dostal hlad!" Petr Marlowe opatrně zvedl jedno stehýnko a zabalil je do listu. "Tohle patří mně," řekl, a odnesl si je do svého baráku. Došel k prýčně a pošeptal Ewartovi; "Dnes večer si na něčem pochutnáme." "Cože?" "Uvidíš něco speciálního!" Petr věděl, že Drinkwater natahuje uši. Tajnůstkářský položil banánový list na svou poličku a řekl Ewartovi: "Za chvíli jsem zpátky." Za půl hodiny se vrátil a banánový list byl

pryč a Drinkwater taky. "Byls pořád tady?" zeptal se Petr Ewarta. "Chvilku jsem byl venku. Drinkwater mě poprosil, abych mu přinesl trošku vody. Říkal, že je mu moc blbě." Petr Marlowe se dal do hysterického smíchu a celý barák si myslel, že se pomátl. Teprve, když jím Mike zatřásl, přestal se smát: "Promiň, to nic." Když se vrátil Drinkwater, Petr předstíral, že je velice rozzlobený, protože mu někdo ukradl jídlo. Drinkwater se také rozzlobil. Olízl se a prohlásil: "To je ale sprostěrna!" A Petr opět dostal záchvat hysterického smíchu. Konečně vlezl na pryčnu a vyčerpán smíchem si lehl. Toto vyčerpání se přidalo k vyčerpání posledních dvou dní. Petr usnul a zdálo se mu, jak Drinkwater hltá hory malých stehýnek, on, Petr, se na to dívá a Drinkwater neustále opakuje: "Co je s tebou? Je to vynikající! Primisima!" Ewart jím zatřásl a probudil ho: "Venku je nějaký Američan, Petře. Chce s tebou mluvit." Petr Marlowe se stále ještě cítil mizerně, ale vstal. "Kde je Drinkwater?" "Nevím. Odešel brzo potom, co jsi usnul." "Ach!" Petr se opět rozesmál. "Už jsem měl strach, že se mi to jenom zdálo." "Co?" Ewart se na něho díval nechápavě. "Nic." "Já nevím, co to do tebe vjelo, Petře. V poslední době jsi nějak divný." Ve stínu baráku čekal Tex. "Péťo," zašeptal. "Poslal mě Král. Máš zpoždění." "Krucifix! Promiň, já zaspal." "Jo. Král si to taky myslel. Má ti říct, aby sis pospíšil." Tex se zamračil: "Je ti dobře?" "Je. Jsem jenom ještě trochu slabý. Ale to bude v pořádku." Tex přikývl a odběhl. Petr si přejel rukou po tváři, pak sešel ze schodů k asfaltové cestě a za chvíli stál pod sprchou. Z proudu studené vody čerpalo jeho tělo sílu. Pak si naplnil polní láhev a šel na latrínu. Zvolil si místo na začátku svahu, co je nejbližší k drátům. Na nebi visel jenom uzoučký srpek měsíce. Petr počkal, až na latrínu chvilku nikdo nebyl, přeběhl volně prostranství a podlehl dráty. Za dráty se kus ještě plazil, aby ho nezpозoroval strážný, jehož viděl potulovat se v prostoru mezi dráty a džunglí. Hodinu mu trvalo, než našel místo, kde ukryl peníze. Sedl si, přivázel si balíčky bankovek kolem stehů a nacpal si je za sarong. Sarong, který normálně dosahoval až k zemi, se mu rázem zkrátil. Za dráty naproti latríně musel čekat další hodinu. Konečně se odvážil dráty podlézt. Přidřepnul nad jednou záchodovou jámou, až se mu uklidnil dech a srdce zase začalo pravidelně bít. Pak vzal polní láhev a vyšel z latríny. "Zdar Kámoši," zašklebil se na něho Timsen. Vynořil se ze tmy. "Krásná noc, že jo?" "Ano," řekl Petr. "Prima na procházku, co?" "Bude ti vadit, když půjdu s tebou?" "Ne jen pojď, Time, jsem rád, že jsi přišel. Aspoň se nemusím bát loupežníků. Má pravdu?" "Máš kámoši. Ty jsi poklad." "Ty taky nejsi zrovna k zahození, všiváku stará." Petr plácl Timsena po zádech. "Ještě jsem ti ani nepoděkoval." "Na to zapomeň, kámoši. Krucinál," zachechtal se Timsen, "skoro jsi mě splete. Myslel jsem, že se jdeš opravdu jen vykadit." Král se zachmuřil, když viděl Timsena, ale nezachmuřil se, neboť dostal peníze. Přepočítal je a uložil do černé bedny. "Teď už potřebujeme jen kámen." "Jo kámoši." Timsen si odkašlal. "Jestli chytíme toho lumpa, než k tobě přijde, nebo až k tobě přijde, tak dostanu ty prachy, jak jsme se domluvili, jo? A jestli od něj koupíš prsten a my ho nechytíme, tak jsi vyhrál. Souhlasíš? To je přece férový, ne?" "Jasně," řekl Král. "Platí." "Pomoz mu pámbu, jestli ho chytíme." Timsen kývl Petrovi a odešel. "Petře lehni si," řekl Král, který seděl na černé bedně. "Vypadáš jako vyždímaný citrón." "Myslím, že půjdu domů." "Jen tu zůstaň. Možná, že budu potřebovat někoho, komu můžu věřit. Král se potil. Žár peněz v černé bedně jako by propaloval víko. Petr si tedy lehl na Královu postel. Od přestálé námahy ho ještě píchalo u srdce. Spal, ale mozek měl v pohotovosti. "Kámoši." Král skočil k oknu: "Máš?" "Pospěš si." Vyzábělý muž se třásl strachem a bělmo vyvalených očí mu světlálo. "No tak hni sebou!" Král tryskem otevřel černou bednu, vytáhl deset tisíc, které si tam zvlášť připravil, a hnal se zpátky k oknu, "Tu máš. Deset táců. Je to přesně. Kde je diamant?" "Až dostanu prachy." "Až dostanu diamant," opáčil Král a pevně svíral balík bankovek. Vyzábělý muž se na něho bojovně podíval a pak otevřel pěst. Král se díval na diamantový prsten, prohlížel si ho, ale nesáhl po něm. Musíš si být jistý, říkal si v duchu nabádavě. Musíš se přesvědčit. Jo, je to on. Myslím, že je to on. "No tak, kámoši," zaskřípal zuby vyzábělý muž. "Vem si ho!" Král mu podal bankovky teprve ve chvíli, kdy pevně držel prsten, a vyzábělý muž zmizel jako pára. Král zatajil dech, sklonil se ke světlu a pořádně si prsten prohlédl. "Petře, kamaráde, vyhráli jsme," zašeptal pyšně. "Vyhráli jsme. Dostali jsme diamant i prachy." Napětí posledních několika dní na něho najednou spadlo jako balvan. Král otevřel sáček kávových bobů s. předstíral, že diamant strká až na dno. Místo toho jej schoval v dlani. Zmýlil dokonce i Petra, který byl u něho nejbližší. Hned jak zavřel černou bednu, přepadl ho záchvat kašle. Nikdo si nevšiml, že si dal prsten do úst. Hmátl po hrnku studené kávy a spolkl několik doušků i s prstenem. Konečně byl diamant v bezpečí. V naprostém bezpečí. Sedl si na židli a čekal, až se uklidní. Ano, jásal v duchu, vyhrál jsem! Tichem zazněl výstražný hvízd. Max vzkouzl do baráku, "Policajti," řekl a rychle se přidal ke skupině hráčů pokeru. "Zatraceně!" Král se přinutl vyskočit a hrábl po balíčcích peněz. Jeden z nich hodil Petrovi; další si strčil do kapsy, přiskočil ke stolu a dal každému hráči pokeru po balíčku. Schovali je v kapsách. Zbytek peněz rozložil po stole, chytil židli a sápal se po kartách. "No tak, prokristapána, dávej," zasyčel. "Hned, hned," řekl Max. "Pět karet." Vytáhl stodolarovou bankovku: "Sázím sto." "Dvě stovky," rozzářil se Tex. "Jdu!" Šli všichni a Max rozdál první dvě karty a koupil jedno eso. "Sázím čtyři stovky!" "A ještě čtyři navrch," prohlásil Tex, který měl dvojici a jinak prázdný list. "Jdu," řekl Král. Vzhledl a ve dveřích spatřil Greye. Stál mezi Broughem a Jošimou. A za Jošimou stál Šagata a ještě jeden strážný. XXII. "Postavte se k pryčnám," nařídil Brough. Tvářil se dost sklesle. Král střelil vražedným pohledem po Maxovi, který měl dnes ranní službu. Naprosto zklamal. Hlásil policajty a nevšiml si Japonců. Kdyby byl řekl "Japonci", postupoval by celý barák podle jiného plánu. Petr se pokusil vstát. Když stál, bylo mu hůř. Doklopýtal tedy ke Královu stolu a opřel se o něj. Jošima se díval na peníze na stole. Také Brough je už uviděl a trhl sebou. Spatřil je i Grey a srdce mu začalo prudčeji bít. "Odkud jsou ty peníze?" zeptal se Jošima. Bylo naprosté ticho. "Odkud jsou ty peníze?" zařval Jošima. Král v duchu několikrát umřel. Viděl Šagatu, věděl, že je i věděl také, že ho dělí jenom několik málo kroků od Outram Road! "To jsou peníze z hazardních her, pane." Jošima prošel celou délkou baráku a zastavil se před Králem. "Nejsou z černého trhu?" zeptal se. "Ne pane," řekl Král a nuceně se usmál. Petr Marlowe cítil, že na něho jde zvracení. Zakolísal a skoro upadl. Před očima se mu dělala kola. "Mohu si sednout?" Jošima se na něho podíval a všiml si hodnotního označení. "Co tu dělá anglický důstojník?" Byl překvapen, neboť jeho informátoři mu sdělili, že s Američany se ostatní národnosti stýkají velice málo. "Já jen na návštěvě." Petr nebyl schopen dokončit větu. "Promiňte," Nahnul se z okna a zvracel. "Co je mu?" zeptal se Jošima. "Asi horečka, pane." "Vy obrátil se Jošima na

Texe. "Posaďte ho na tu židli!" "Ano pane," řekl Tex. Jošima se vrátil ke Královi. "Kde se tu vzalo tolik peněz, když nepochází z černého trhu?" řekl medově. Král si byl vědom, že jsou na něho upřeny oči všech. Byl si vědom hrozného ticha v baráku, diamantu ve svém žaludku a Šagaty ve dveřích. Odkášal si: "My prostě nastřádali jsme si na hazardní hry." Jošima ho uštkl do obličeje: "Lháři!" Políček nebyl prudký, ale Královi připadal jako smrtelná rána. Můj bože, říkal si, už je po mně. Štěstí mě opustilo. "Kapitáne Jošimo." Brough prošel barákem k Jošimovi. Věděl, že nemá cenu zasahovat - možná ještě zhorší situaci - ale musel se o to pokusit. "Děte hubu!" řekl Jošima. "Ten chlap lže. To ví každý! Smradlavý Yank!" Obrátil se k Broughovi zády a vrátil se ke Královi: "Dejte mi svou polní láhev!" Jako ve snu sňal Král svou polní láhev z políčky a podal ji Jošimovi. Japonec vytil vodu, zatřásl láhví a podíval se do ní. Pak ji odhodil na zem a šel k Texovi: "Vaši polní láhev!" Petrovi se opět zvedl žaludek. Proč chce polní láhev? zabušilo mu v hlavě. Prohledávají snad právě teď Maca a Larkina? A co se stane, jestli Jošima bude chtít i mou? Chytil se za ústa a klopýtal k oknu. Jošima procházel barákem a prohlížel všechny láhve. Nakonec se zastavil před Petrem. "Vaši polní láhev."

"Já " začal Petr Marlowe, ale opět se mu udělalo špatně a nemohl domluvit. Jošima se obrátil k Šagatovi a řekl mu cosi vztekale japonsky. "Hai," odpověděl Šagata. "Vy!" Jošima ukázal na Greye. "Jděte s tímhle mužem a strážným a přineste jeho polní láhev!" "Ano, pane." "Promiňte, pane," řekl rychle Král. "On má láhev tady." Král sáhl pod postel a vytáhl ji. Svou zásobní láhev. Jošima ji vzal do ruky. Byla velmi těžká. Dost těžká na to, aby v ní mohlo být rádio nebo část rádia. Odšrouboval zátku a obrátil láhev dnem vzhůru. Na podlahu se vyřinul proud rýžových zrněk. Jošima vysypal všechno. Pak byla láhev prázdná a lehká. Žádné rádio uvnitř nebylo. Jošima ji odhodil. "Kde je to rádio?" zařval. "Žádné tu " začal Brough a prosil boha, aby se ho Jošima nezeptal, proč Angličan, který sem přišel na návštěvu, schoval svou polní láhev pod postel. "Držte hubu!" Jošima a japonští strážní prohledali barák, přesvědčili se, že už v něm další láhev není, a Jošima ještě jednou proklepal ty, které tu byly. "Kde je to rádio?" řval. "Vím, že je tady. Jeden z vás ho má! Kde je?" "Žádné rádio tu není," opakoval Brough. "Jestli si přejete, ^ rozebereme vám celý barák." Jošima věděl, že jeho informátor se v něčem zmýlil. Tentokrát! se nedověděl, kde je přijímač schovaný, pouze že je v polní j láhvi nebo snad v polních láhvích a že dnes večer bude jeho. majitel v americkém baráku. Prohlížel si jednoho muže po druhém. Kdo? Mohl by je ovšem zatknout všechny, ale to by nebylo nic platné. Bez rádia by to nebylo nic platné. Generál nemá rád pokazené akce. A bez rádia. Tentokrát se to tedy nepovedlo. Obrátil se na Greye: "Budete informovat velitele tábora, že zabavuji všechny polní láhve. Ještě dnes je všechny dodáte na strážnici." "Ano, pane," řekl Grey. Zdálo se, že nemá tvář. Jenom oči. Jošima si byl vědom toho, že ve chvíli, kdy budou všechny polní láhve na strážnici, bude ta, jež obsahuje rádio, už někde ukryta nebo zakopána. To však nevadí. Další pátrání pak bude jednodušší, protože úkryt se bude muset měnit a všude budou oči, které budou dávat pozor. Kdo by si pomyslel, že rádio se dá ukrýt v polní láhvi? "Svině," zachrčel. "Myslíte si, že jste chytří. A silní. Vzpomeňte mne! Porazíme vás, i kdyby tahle válka měla trvat sto let. I když třeba porazíte Němce. My můžeme bojovat sami. Nás nikdy neporazíte, nikdy! Můžete nás mnoho zabít, ale my vás zabijeme mnohem víc. Japonsko neporazíte. Jsme trpěliví a nebojíme se smrti. I kdyby to trvalo dvě stě let - nakonec vás zničíme." Pak vyrazil z baráku. Brough se obrátil ke Králi: "Vy si o sobě myslíte, kdovíjaký jste sekáč a přitom necháte ty japonské parchanty vlézt do baráku, zrovna když se topíte v tisícovkách. Potřeboval byste psychiatra." "Ano pane. Máte pravdu." "A další věc, kde je diamant?" "Jakej diamant, pane?" Brough se posadil. "Zavolal si mě plukovník Smedly-Taylor a řekl mi, že kapitán Grey má informaci, že máte u sebe diamantový prsten, který vám nepatří. Vy - a poručík Marlowe. Kdyby byla prohlídka, musím ovšem být u toho. Nemám nic proti tomu, aby vás kapitán Grey prohledal - v mé přítomnosti. Zrovna jsem na vás chtěl vlítnout, když se přihnál Jošima. Řval, že tenhle barák prohledá. Jeden z vás prý má v polní láhvi , rádio, taková pitomost! Grey a já jsme museli s ním." Teď, když už bylo povšem děkoval Brough bohu, že tu žádné rádio není. A bylo mu také jasné, že Petr Marlowe a Král o tom rádiu vědí. Proč by jinak Král předstíral, že americká polní láhev patří Angličanovi. "Tak dobře," řekl Brough Králi. "Svlékněte se. Prohledáme vás. A vaši postel a černou bednu taky." Obrátil se k ostatním. "Vy držte huby a hrajte dál." Znovu se podíval na Krále! "Vydáte ten diamant?" "Jakej diamant, pane?" Král se začal svlékat a Brough přešel k Petrovi. "Potřebuješ , něco, Pěťo?" zeptal se. "Jen trošku vody." "Texi," nařídil Brough, "přineste vodu." A opět k Petrovi: "Co je to s tebou? Vypadáš strašně." "Jenom horečka. Je mi blbě." Petr Marlowe si lehl na Texovu pryčnu a nuceně se usmál. "Ten Japončík mě vyděsil k smrti." "Mne taky." Grey prohledal Královy šaty, černou bednu a jeho políčky. Nezapomněl ani na sáček kávových bobů a chlapi v baráku žasli, když v něm nic nenašel. "Marlowe!" Grey se zastavil před Petrem. Petrovi se dělaly před očima mžítka a sotva ho rozeznával: "Ano?" "Chci vás prohledat." "Poslyšte, Greyi," řekl Brough. "Máte právo dělat prohlídku v tomhle baráku, když jsem u toho. Ale nemáte právo ." "To nic," řekl Petr. "To nevadí. Jen kdybych. Pomoz mi, prosím tě." Svlékl si sarong a hodil ho spolu s balíčkem peněz na postel. Grey prohmatal pečlivě každý záhyb. Pak sarong vztekale odhodil. "Odkud máte ty peníze?" "Hazardní hry," řekl Petr a opět se oblékl. "Vy!" vyštěkl Grey na Krále. "Co je tohle?" Zvedl další balíček bankovek. "Hazardní hry, pane," řekl Král nevinně a natáhl si košili. Brough se pokusil skrýt úsměv. "Kde je ten diamant?" "Jakej diamant, pane?" Brough vstal a přešel k hráčům pokeru: "Vypadá to, že tu žádný diamant není." "Tak odkud jsou všechny ty peníze?" "Slyšel jste, že z hazardních her. To není proti zákonu. Já ovšem hazardní hry taky neschvaluju," dodal a díval se přitom na Krále. "Vy přece víte, že není možné " řekl Grey. "Není to pravděpodobné. To asi chcete říct, že?" přerušil ho Brough. Bylo mu Greye líto, jak tu tak stál s očima lesknoucíma se horečkou, se zkriveným obličejem a třesoucíma se rukama, byl mu ho líto. "Chtěl jste to tu prohledat, prohledal jste a nic nenašel. Zarazil se, neboť Petr Marlowe udělal několik kroků ke dveřím a začal se hroutit. Král ho zachytil. "Dovedu ho radši do jeho baráku," řekl Král. "Zůstanete tady," řekl Brough. "Greyi, neodvedl byste ho?" "Pokud jde o mne, ať chcipne." Grey se podíval vražedným pohledem na Krále. "A vy taky! Ale ne dřív, než vás chytnu, i vás chytnu!" A já vás chytnu. "Až ho chytnete, potrestám ho." Brough zamrkal na Krále. "Je to tak?" "Ano, pane." Brough se vrátil očima ke Greyovi: "Ale než se vám to povede nebo než se vzepře

mým rozkazům - nedá se nic dělat." "Tak mu dejte rozkaz, aby přestal šmelinařit," řekl Grey. Brough zůstal klidný. "Udělám všechno, abychom spolu dobře vycházeli, Greyi," řekl. Cítil na sobě pohoršené pohledy chlapů v baráku a v duchu se smál. Parchanti! "Nařizují vám," řekl, "abyste přestal šmelinařit. Podle mého názoru šmelinaření znamená prodej potravin a zboží našim vlastním lidem - za účelem zisku." "Nezáleží na tom, komu se to prodává!" "Kapitáne Greyi, obchod za účelem zisku a dokonce ani krádež nemusí být šmelina, když jde o nepřítele." "Každý obchodování je proti zákonům!" "Proti japonským zákonům! A já neuznávám zákony nepřítele. Japonci jsou přece nepřátelé, nebo ne?" Brough už chtěl skončit nesmyslem. "Slyšel jste rozkaz. Žádná šmelina!" "Držte spolu, co? Američani!" "S tímhle nezačínajte. Toho už mám pro dnešek dost od Jošimy. vím, nikdo tu nešmelinaří a nikdo tu neporušuje zákony pokud jsou to opravdu zákony. Skončíme to. Jestli někoho chytím, že něco ukradl nebo že prodává jídlo nebo léky, sám mu utrhnu ruku a nacpu mu ji do chřtánu. Jsem nejvyšší americký důstojník v táboře, tohle jsou mí lidé a to jsem řekl. Jasno?" Grey se díval upřeně na Brougha a v duchu si sliboval, že si dá pozor i na něho. Jsou to všechno kurvy, i ti jejich důstojníci. Obrátil se a vyšel z baráku. "Pomoz Petrovi domů, Texi," řekl Brough. "Jasně, Done." Tex zdvihl Petra a zašklebil se na Brougha: "Jako děťátko." Brough se díval na hromádky peněz na stole. "Jo," pokýval hlavou "hazardně se hrát nemá. Vůbec ne." Vzhledl ke Královi a řekl sladce: "Já hazardní hry nesnáším. Vy ano?" Pozor, pomyslel si Král, Brough má najednou ve tváři ten protivný oficiřský výraz. Jak to, že takovýho výrazu jsou schopny jenom ty oficiřský držky, a jak to, že obyčejnej voják podle toho vždycky pozná na dvacet kroků, že mu hrozí nebezpečí? "No," řekl Král rozšafně, "ono záleží na tom, jak se na to člověk kouká." Nabídl Broughovi cigaretu a zapálil mu ji. "Díky. Není nad pořádnou cigaretu." Brough se znovu zadíval Královi upřeně do očí. "A jak se na to koukáte vy, desátníku?" "Když člověk vyhrává, tak je to dobrý. Když prohrává, nestojí to za nic." Co tím sleduješ, ty pacholku, dodal Král v duchu. Brough zachrochtal a prohlížel si hromádku bankovek na stole před Králem. Zamyšleně pokývl a sáhl po nich. Měl je v ruce. Všechny. Pak se podíval na hromádky bankovek před ostatními hráči pokeru. "Vypadá to, že v tomhle kasinu vyhrávají všichni." Řekl to, jako by přemýšlel nahlas. Král neodpověděl. "Vypadá to, že si můžete dovolit malý příspěvek." "Co?" "To!" Brough vzal z balíčku několik bankovek. "Asi tolik. Založíme fond. Pro důstojníky i pro vojáky." Král zasténal. Brough si vzal skoro čtyři sta dolarů. "Ježíš, Done." "Hrát hazardně je špatný zvyk. Zrovna tak jako klení. Do prdele! Hrajete karty. Co kdybyste prohrál? Takový malý příspěvek vám zajistí, že nepřijdete na buben." Smlouvej, pitomče, řekl si Král. Slib mu polovičku. "Já s radostí." "Dobře." Brough se obrátil k Maxovi. "Pro vás to platí taky, Maxi." "Ale pane," vzplanul Král. "Vy mlčte! Vy už jste své řekl." Max se snažil nedívat se na Krále, ale Brough řekl: "Jen se na něho podívejte, Maxi. To je pořádný člověk. Dal mi ten příspěvek s radostí. Vy byste se dal zahanbit?" Brough vzal z každé hromádky tři čtvrtiny bankovek a rychle svou kořist spočítal. Předě všemi. Král mohl jenom sedět a dívat se. "Na každého připadne deset dolarů týdně. Vydrží to na šest neděl," řekl Brough. "Výplatní den je čtvrtek. Jo, abych nezapomněl Maxi, seberte všechny polní láhve a odnese je na strážnici. Hned!" Nacpal si peníze do kapsy a šel ke dveřím. Tam se ještě na chvíli zastavil. Ještě jednou vytáhl z kapsy balík peněz a vyňal z něj pětidolarovou bankovku. S pohledem upřeným na Krále ji položil doprostřed stolu. "To je příspěvek na rakev." Na tváři měl andělský úsměv. "Dobrou noc, chlapci." Po celém táboře probíhal sběr polních lahví. Mac Larkin a Petr seděli v bungalovu. Vedle Petra na posteli ležely jejich polní láhve. "Můžeme z nich rádio vymontovat a láhve hodit do latríny," řekl Mac. "Teď bude těžké je schovávat." "Mohli bychom je taky hodit do latríny tak jak jsou," řekl Larkin. "To přece nemyslíš vážně, plukovníku," ozval se Petr Marlowe. "Nemyslím, kámoši. Ale řekl jsem to a musíme se rozhodnout." Mac zdvihl jednu láhev. "Možná, že ty ostatní za den nebo za dva vrátí. Líp než je to rádio schovaný teď, ho neschováme." Vzhledl a řekl vztekle: "Kdybych dostal do ruky toho parchanta, co to prozradil." Mac se dívali zamyšleně na láhve. "Není už čas poslouchat zprávy?" zeptal se Petr. "Je kamaráde," odpověděl Mac a podíval se na Larkina. "Souhlasím," řekl Larkin. Král byl ještě vzhůru, když do okna nahlédl Timsen: "Kámoši?" "No?" Timsen mu ukázal balík peněz: "Dostali jsme těch deset tisíc, co jsi zaplatil." Král vzdychl otevřel černou bednu a doplatil Timsenovi zbytek. "Díky kámoši," zachechtal se Timsen. "Slyšel jsem, že jste tu měli veselici s Greyem a Jošimou." "No a?" "Nic jenom škoda, že Grey nenašel ten kámen. Nechtěl bych být ve vaší kůži. V tvý a v Petrovy. Kdepak! To by bylo moc nebezpečný, "Jdi do prdele, Timsene!" Timsen se rozesmál. "To je jen přátelský varování, víš? Jo, první zásilku máš u toho drátu máš pod barákem. Stačí aspoň na sto klecí." Vytáhl z kapsy sto dvacet dolarů. "Prodal jsem první zásilku stehýnek. Třicet dolarů za kus. Tady je tvůj podíl. Polovička." "Kdo to koupil?" - Timsen zamrkal: "Kámošové. Dobrou noc, kámoši." Král se znovu natáhl na postel a utěsnil moskytiéru pod slanníkem. Měl se na pozoru. Věděl, že do vesnice se nemůže odvážit dřív než za dva dny a do té doby z nebezpečí nevyjde. Té noci spal špatně a probudil se v baráku, obklíčeném řetězem stráží. Po obědě došlo k náhlé prohlídce v bungalovech. Strážní prohledali bungalovy třikrát za sebou. Když se setmělo, zašel Mac na latrínu a vytáhl z jedné žumpy tři polní láhve, které v ní byly zavěšeny na provázku. Očistil je, odnesl do baráku a zapojil. On, Larkin a Petr poslouchali zprávy a vrývali si je do paměti. Po zprávách už láhve do žumpy nevrátili. Mac věděl, že ačkoliv byl velice opatrný, kdosi ho viděl. Všichni tři se rozhodli, že láhve už skrývat nebudou. Bylo jim jasné, že celá věc brzo praskne.

XXIII. Král spěchal džunglí. Když se dostal do blízkosti tábora, zpomalil. Opatrně se doplazil na bezpečné místo naproti americkému baráku. Lehl si a spokojeně zív. Čekal na příhodný okamžik. Pak přeběhne stezku, podleze dráty a bude v bezpečí svého baráku. Kapsy mu nadouvaly balíky peněz. Šel do vesnice sám. Petr by to ještě nevydržel. Setkal se s Čeng Sanem a odevzdal mu diamant. Oslavili to a Král pak zašel ke Kaseh. Svítalo, když se konečně dostal do baráku. Vlezl do postele a teprve pak si všiml, že jeho černá bedna zmizela. "Vy kurvy pitomý!" zařval. "To se vám nedá svěřit ani taková blbost?" "Krucinál," řekl Max, "před parma hodinama tu ještě byla. Šel jsem na hajzl." "A kde je teď, do prdele?" Nikdo z osazenstva baráku však nic neviděl ani neslyšel. "Přived' Samsona a Branta," nařídil Král Maxovi. "Ježíš," zakoktal Max, "není na to ještě moc brzo?" "Řekl jsem, abys je přivedl!" Plukovník Samson dorazil za půl hodiny, zpocený strachem. "Co se děje? Víte přece, že mě tu nesmí nikdo vidět!" "Nějaká kurva ukradla mou bednu. Musíte mi ji pomoci najít." "Jak já mohu." "To je mi jedno," skočil mu do řeči Král. "Poohlídněte se mezi oficiři, dokud

se nedovím, kdo to udělal, nedostanete ode mě ani ř. "Ale desátníku, já s tím přece nemám nic společného!" "Až se to dovím, začnete zase dostávat tejdenní gáži. Vypadněte!" O několik minut později dorazil major Brant a dověděl se totéž. Když odešel, udělal si Král snídani. Ostatní obyvatelé baráku prohledávali tábor. Král právě dojedl, když přišel Petr. "To je ale směla," prohlásil, když se dověděl o krádeži. Král kývl, ale pak na něho zamrkal: "Není to tak strašný. Dostal jsem od Čeng Sana zbytek prachů, takže máme dost. Řek jsem si jen, že na chlapy musím trosku přitlačit. Jsou v poslední době moc lehkomyšní. Jde o zásadu." Podal Petrovi malou hromádku bankovek. "Tady máš podíl za ten diamant." Petr Marlowe po penězích velice toužil. Zavrtěl však hlavou: "Nech si to, dlužím ti tolik, že ti to nikdy nebudu moci zaplatit, jenom kolik jsi vydal za léky." "Tak dobře Petře. Ale jsme pořád společníci." Petr se usmál, "Dobře." Otevřela se padací dvířka v podlaze a do baráku vylezl Kurt. "Zatím sedmdesát," řekl. "Co?" "Je den P." "Zatracená práce," řekl Král. "Na to jsem úplně zapomněl." "Ale já ne, za pár dní jich zase deset porazím. Samce nemá cenu žít. Je jich tam pět nebo šest už dost velkých." Králi se zvedl žaludek, ale odpověděl: "Dobře, řeknu to Timsenovi. Když Kurt odešel, řekl Petr Marlowe: "Asi tak den nebo dva se tu radši nebudu ukazovat." "Jak to?" "Bude to tak lepší. Už to rádio nemůžeme schovávat. Rozhodli jsme se všichni tři, že budeme co nejvíc doma." "Chcete spáchat sebevraždu? Zbavte se toho krámu co nejrychleji. Kdyby vás pak vyslechali, tak to zapřete." "Taky jsme na to mysleli, ale je to jediné rádio v táboře, chceme ho udržet v provozu, pokud to půjde. S troškou štěstí nás nechytanou." "Dávej pozor jak to děláš chytřejší, kamaráde!" Petr se usmál. "Ano, já vím. Proto sem chvilku nebudu chodit. Nechci tě do něčeho zatáhnout." "Co uděláte, když vás Jošima vyhmátne?" "Pokusíme se utéct." "A kam, proboha?" "Rozhodně to bude lepší, než sedět na zadku." Dino, který mil na starosti stráž u baráku, strčil hlavu do dveří: "Pardon, ale jde sem Timsen." "Dobře," řekl Král. "Promluvím si s ním." Znovu se obrátil k Petrovi: "Tady jde o kejhák, Petře. Radím ti dobře, zbavte se toho!" "To nejde." Král věděl, že tady nic nezmuže. "Zdar, kámoši," řekl Timsen hned ve dveřích. Tvář měl zkřivenou vztekem. "Slyšel jsem, žeš měl smělu." "Potřebuju pár novějších hlídacích psů, to je fakt." "Ty a já taky," řekl Timsen zuřivě. "Ty kurvy hodily tvou' bednu pod můj barák. Pod můj barák!" "Co?" "Jak říkám. Je tam, pod mým barákem, vybrakovaná. Kurvy bídný! Kdyby ji ukrad nějaký Australan, nikdy by ji nehodil pod můj barák. To je jasný. Musel to udělat někdo z vašich nebo z Anglů." "Kdo například?" "To nevím. Ví jenom, že to neproved nikdo z našich. To můžu odpřisáhnout!" "Já ti věřím. Ale můžeš se nechat slyšet, že dám tisíc babci; odměny tomu, kdo by tu kurvu usvědčil." Král sáhl pod polštář a schválně vytáhl celý balík bankovek od Čeng Sana. Vzal z něj tři stovky a podal je Timsenovi, který se na to díval s vyvalenýma očima. "Potřeboval bych nějaký cukr, kafe a olej - a možná kokosový ořech. Můžeš to zařadit?" Timsen vzal bankovky. Nemohl odtrhnout oči od té hromady peněz. "Tak tys ten kámen opravdu prodal, co? To jsem si nemyslel, že se ti to povede. Ale povedlo, co?" "Jasně," řekl Král nedbale. "Mám dost prachů na měsíc nebo na dva." "Krucinál, to je na rok," vydechl Timsen. Šel pomalu ke dveřím, ale náhle se obrátil a dal se do smíchu: "Tak tisíc, co? Rek bych, že to nějaký výsledek přinese, ne?" "Jo," řekl Král. "Je to jen otázka času." Během hodiny věděl o vypsané odměně celý tábor. Oči všech se začaly pozorně rozhlížet. Uši všech naslouchaly i závanům větru. Kdekdo vzpomínal, co viděl a co slyšel. Byla to opravdu jenom otázka času, než si někdo přijde pro těch tisíc dolarů. Když Král toho večera procházel tábořem, cítil jako nikdy předtím, jak ho obklopuje nenávisť a závist. A jako nikdy předtím si byl vědom své moci. Dělal mu to dobře. Všichni vědí, že on má spoustu peněz a oni nemají nic. Vyhrál. Jediný ze všech vyhrál. Zašel za ním Samson, Brant a mnoho ostatních. Z jejich lísní se mu dělalo špatně, ale měl radost, že se k němu poprvé lísali veřejně. Šel kolem baráku vojenské policie a dokonce i Grey, který tam stál, mu jenom odpověděl na pozdrav a nezavolal ho k osobní prohlídce. Král se v duchu smál, protože věděl, že i Grey přemýšlí o balíku bankovek a o vypsané odměně. Teď se Krále nemohlo nic dotknout. Balík peněz znamenal bezpečí, život moc. To všechno měl.

XXIV. Tentokrát Jošima přišel pokradmu, ale velice rychle. Nešel jako obvykle tábořem, ale podlehl se spoustou strážných pod dráty. Když Petr spatřil před bungalovem prvního strážného, ostatní už bungalov obklíčili. Na útěk bylo pozdě. Jošima vrazil dovnitř a nachytil Maca pod moskytiérou se sluchátkem u ucha. Strážní zahnali všechny tři do kouta. Jošima zdvihl sluchátko a chvilku poslouchal. Rádio bylo zapojené a tak zaslechl ohlášení zpravodajského pořadu. "Velice vynalézavě," řekl a položil sluchátko. "Vaše jména, prosím?" "Já jsem plukovník Larkin, toto je major McCoy a tohle poručík letectva Marlowe." Jošima se usmál. "Je libo cigaretu?" zeptal se. Všichni si vzali cigarety a Jošima jim i sobě zapálil. Mléky kouřili, Pak řekl Jošima: "Vezměte to rádio a pojďte se mnou." Mac se sehnul k přijímači. Trásl se mu ruce. Nervózně se ohlédl, když se do bungalovu přihnul jakýsi japonský důstojník. Naléhavě cosi pošeptal Jošimovi. Jošima na něho chvilku beze slova zíral, pak cosi vyštěkl a vyběhl s důstojníkem ven. Odvedl s sebou všechny strážné, až na jednoho, který se postavil u dveří. "Co se stalo?" řekl Larkin s pohledem na strážného, který na ně mířil puškou s nasazeným bodákem. Mac stál nad rádiem vedle postele. Trásla se mu kolena a skoro nemohl dýchat. Konečně se sebral a řekl chraptivě: "Myslím, že to vim. Bylo to ve zprávách. Neměl jsem čas vám to říct. Máme nový druh bomby. Atomovou. Včera v devět patnáct ráno jsme jednu shodili na Hirošimu. Celé město je srovnané se zemí. Říkali, že to zabilo několik set tisíc lidí. Muže, ženy i děti." "Panebože!" Larkin klesl do židle a nervózní strážný na něho rychle namířil a skoro stiskl kohoutek. Mac na něho rychle zařval malajsky: "Počkej! On jenom sedí!" "Všichni sednout!" křikl strážný rovněž malajsky a zaklel. Poslechli. "Jste blázni!" řekl strážný rozčileně. "Pohybuje se opatrněji, neboť já jsem zodpovědný, že neuprchnete. Sed'te, kde sedíte! Zůstaňte, kde jste! Jinak vás bez milosti zastřelím!" Seděli tedy a mlčeli. Za chvíli se jim chtělo spát. Neklidně klímali v prudkém světle elektrické lampy a zaháněli moskyty, dokud se nerozednalo a moskyti nezmizeli. O svítání přišel nový strážný. Mac, Larkin a Petr dosud seděli. Před bungalovem přecházeli po cestě nervózní muži, ale dívali se na druhou stranu, dokud nebyli v bezpečné vzdálenosti od místnosti odsouzených. Byl to smutný, horký, nekonečný den, delší než kterýkoli z ostatních, jež tři přátelé prožili. Pozdě odpoledne se ke strážnému přiblížil Grey a zasalutoval. V ruce držel dvě jídelní misky. "Mohu jim to dát? Makán?" Otevřel misky a ukázal strážnému jídlo. Strážný pokrčil rameny a pak přikývl. Grey vešel na verandu a postavil misky mezi dveře. Měl hluboké kruhy pod očima. "Bohužel je to studené," řekl. "Greyi, staroušku, přišel jste se

popást?" zeptal se Petr Marlowe s neveselým úsměvem. "Nemám žádnou radost, že vás zkrouhnou zrovna oni. Já vás chtěl přistihnout, jak jednáte proti zákonům. Já vás nechtěl vidět, jak trpíte za něco, co jste dělal pro nás pro všechny. Máte prostě z pekla štěstí. Ted' je z vás hrdina." "Petrě," zašeptal Mac, "odlákej nějak toho strážného!" Petr vstal a rychle přistoupil ke dveřím. Zasalutoval strážnému a požádal o dovolení, aby mohl jít na záchod. Strážný ukázal na místo hned vedle bungalovu. Petr přidřepil do prachu a ulevil si. Bylo mu strašně nepříjemné, že to musel dělat tady, ale současně vděčný, že ho strážný nenutil, aby šel na záchod v té malé místnosti, kde byli uvězněni. Zatímco strážný dával pozor na Petra, Mac pošeptal Greyovi, co je nového. Grey zbledl. Pak kývl a ještě jednou zasalutoval strážnému. Strážný ukázal na lejno plné much a nařídil mu, aby se vrátil s kbelíkem a odklidil to. Grey předal zprávy Smedlymu-Tayíorovi, ten je pošeptal dalším a brzo je znalo celé Čangi. Mnohem dříve než Grey našel kbelík, odklidil Petrovo lejno a přinesl další kbelík vody do zásoby. Tábor zachvátil první veliký strach. Strach z odvety. K večeru se strážní opět vyměnili. Novým strážným byl Šagata. Petr Marlowe se s ním pokoušel promluvit, ale Šagata ho bodákem zahnal zpátky do místnosti: "Nemohu s tebou mluvit. Byl jsi chycen s rádiem, což je zakázáno. Zastřelím i tebe, kdyby se někdo z vás pokusil o útěk. Nepřeji si tě zastřelit." A vrátil se zpátky ke dveřím. "Přisahám," řekl Larkin, "že bych byl radši, kdyby nás už vyřídili." Mac pohlédl na Šagatu "Pane," řekl a ukázal na svou postel, prosím tě o laskavost. Mohu si, prosím lehnout? Spal jsem v noci málo. "Jistě odpočivej, dokud můžeš, starý." "Děkuji ti. Mír s tebou." "I s tebou." Mac šel ke své posteli a lehl si. Pod hlavou měl polštář. "Ono to ještě hraje," řekl, a dělalo mu velké obtíže, aby to řekl tiše. "Ted' hraje hudba. Slyším to jasně." Larkin si všiml sluchátka blízko Mácova ucha a najednou se rozchechtal. Druzí dva se k němu připojili. Šagata na ně namířil pušku. "Ticho," zařval, poděšen tím hlasitým smíchem. "Prosím, abys nám odpustil," řekl Petr, "ale ti, kteří jsou tak blízko věčnosti ti, se radují i z malých věcí." "Máš pravdu, že jste blízko smrti. A jste také blázni, že jste se nechali, stihnout při porušení zákonů. Přeji si však, abych měl odvalu smát se, až nadejde můj den." Hodil do místnosti balíček cigaret. "Lituji, že jste byli chyceni." "Lituješ toho méně než já," řekl Petr Marlowe. Rozdělil cigarety a pohlédl úkosem na Maca: "Co hrajou?" "Bacha kamaráde," řekl Mac a měl co dělat, aby se znovu nerozchechtal. Lehl si hlavou blíž ke sluchátku. "Držte teď hubu. Chci tu muziku vychutnat." "Snad bychom se mohli střídat," řekl Larkin. "Ačkoliv člověk, který je schopen vychutnávat Bacha, je podle mne blbec." Petr si zapálil a řekl vesele Šagatovi: "Děkujeme ti za cigarety." Kolem kbelíku, přikrytého hrubým víkem, se rojily mouchy. Odpolední déšť se spustil tentokrát brzo a potlačil trochu zápach tábora. Pak se znovu objevilo slunce a začalo vlhké Čangi vysoušet. Král procházel mezi bungalovy a věděl, že se na něho všichni dívají. Před místností odsouzených se opatrně zastavil. "Tabé, Šagata-san," řekl. "Iči-ban den, že jo? Můžu si promluvit s mým iči-ban kamarádem?"

Šagata na něho nechápavě zíral. "Prosí tě o povolení, aby si mohl se mnou promluvit," řekl Petr. Šagata se chvíli rozmýšlel, ale pak přikývl. "Můžeš mluvit, neboť jsi mě nechal vydělat peníze." Obrátil se k Petrovi: "Musíš mi však dát slovo, že se nepokusíš uprchnout." "Máš mé slovo." "Mluvte rychle. Budu dávat pozor." Šagata se postavil tak, aby viděl na cestu. "Říká se, že na strážnici přišla spousta novejších strážnějších," začal nervózně Král. "Ať jsem zatracenej, jestli dnes v noci budu spát. Tohle jsou zrovna takový parchanti, co to nejradši dělají v noci." Celý den se díval přes drát do džungle a doufal, že tam objeví znamení od partyzánů. Znamení k útěku. Žádné však nepřicházelo. "Poslyš," ztišil hlas a vysvětlil Petrovi svůj plán. "Až začnou mordovat, skočte po strážným a podleďte dráty blízko našeho baráku. Pokusím se vás křejt, ale moc s tím nepočítejte." Po chvíli vstal, kývl na Šagatu a odešel. V americkém baráku svolal válečnou radu. Také osazenstvo baráku seznámil se svým plánem, ale neřekl jim, že partyzáni se postarají jen o deset mužů. Rozhovořili se o plánu a rozhodli se čekat. "Víc se dělat nedá," řekl Brough a všichni s ním souhlasili. "Kdybychom se o to pokusili teď, rozstřílejí nás na hadry." Jenom ti velice nemocní té noci spali. Nebo ti - nesmírně nepatrná menšina - kteří se dokázali klidně poručit do rukou božích. Nebo do rukou Osudu. Dave Daven spal. "Dnes odpoledne přivezli Dává z Outram Road," zašeptal Grey, když přinesl pro tři vězně večeri.

"Jak vypadá?" zeptal se Petr Marlowe. "Váží jen sedmdesát liber." Daven spal celou noc a celý další děsivý den. Zemřel ve spánku právě ve chvíli, kdy Mac poslouchal hlas kalkatského hlasatele: "Druhá atomová bomba zničila Nagasaki. Prezident Truman poslal Japonsku poslední ultimatum: bezpodmínečná kapitulace nebo naprosté zničení. Příštího dne odešly z tábora pracovní skupiny, a ačkoliv to nikdo nečekal, vrátily se zpátky. Japonci dodávali do tábora potraviny, Samson je veřejně vážil a dával z nich stranou něco pro ty, kteří ho ustanovili do funkce správce skladiště. Ve skladu a v kuchyních byly zásoby na dva dny. Vařila se rýže. Mouchy se rojily Nic se nezměnilo. a moskyti štípali zajatce a krysy kojily svá mláďata. Několik lidí zemřelo. Na šesté oddělení byli přijati tři noví pacienti. Ještě jeden den, a další, a ještě jeden. Pak Mac zaslechl ta svatá slova: " Volá Kalkata. Tokijský rozhlas právě oznámil, že japonská vláda bezpodmínečně kapitulovala. Tři roky a dvě stě padesát dní po japonském útoku na Pearl Harbor válka skončila. Bůh zachovej krále. Brzy to vědělo celé Čangi. Ta slova se stala součástí země a nebe, zdí a cel Čangi. Po celé další dva dny a dvě další noci se však stejně nic nezměnilo. Třetího dne procházel mezi řadou bungalovů velitel tábora s Awatou, japonským seržantem. Petr Marlowe, Mac a Larkin je viděli, jak se blíží. Při každém z jejich kroků tisíckrát zemřeli. Bylo jim jasné, že nadchází konec.

XXV. "Škoda," řekl Mac. "Ano," přikývl Larkin. Petr Marlowe jenom zíral na Awatu jako přimražený. Tvář velitele tábora byla zbrázděna hlubokými vráskami únavy, ale ramena měl rovná a kráčet pevně. Byl jako vždy pěkně oblečen, prázdný levý rukáv košile připoután k opasku. Na nohou měl dřeváky a na hlavě čepici se štítkem, šedozelenou od několikaletého tropického potu. Vyšel po schodech na verandu a ve dveřích zaváhal. Tři uvězněni vstali. "Dobré jitro," řekl chraptivě velitel tábora. Awata cosi vyštěkl hrdelním hlasem na strážného. Strážný se uklonil a postavil se vedle Awaty. Další úsečný povel a oba si pověsily pušky na rameno a odpochovali. "Je po všem," řekl velitel tábora trošku přiskrceným hlasem, "Vezměte rádio a pojďte se mnou."

jako ve snách splnili jeho rozkaz a vyšli z místnosti na slunce. A slunce bylo nádherné a vzduch byl nádherný. Šli s velitelem tábora po cestě, sledování vytřeštěnými očima Čangi. V místnosti velitele tábora čekalo šest funkčně

nejvyšších plukovníků. S nimi tam byl Brough. Všichni zasalutovali. "Pohov, prosím," řekl velitel tábora. Pak se obrátil k Mácovi, Larkinovi a Petrovi: "Posadte se. Jsme-vám zavázáni vděčností." Larkin řekl: "Opravdu už je po všem?" "Ano. Právě jsem mluvil s generálem." Velitel tábora se rozhlédl po mlčících důstojnících a zamyslel se. "Aspoň si myslím, že je po všem," řekl. "U generála byl Jošima. Řekl jsem: Je po válce. Jošima to přeložil a generál na mne jenom zíral. Čekal jsem, ale když nic neřikal, opakoval jsem: 'Je po válce. Já žádám, abyste složili zbraně.'" Velitel tábora se podrbl na plešaté hlavě. "Nevěděl jsem, co jiného mám říct. Generál se na mne jenom díval a neřikal nic. Jošima také ne. Čekal jsem, ale když nic neřikal, opakoval jsem: 'Je po válce. Vraťte se na své místo do tábora. Nařídil jsem strážným, aby se obrátili k táboru zády a střežili vás před každým, kdo by chtěl do tábora vniknout a ublížit vám. Jsou to teď vaši strážní. Než dostanu další rozkazy, budou střežit vaši bezpečnost. Jste nadále zodpovědný za kázeň v táboře. Nevěděl jsem, co mám říct, a tak jsem žádal, aby se zdvojnásobily dávky jídla a abychom dostali léky. Generál řekl: 'Dávky budou zdvojnásobeny od zítřka. Léky dostanete. Bohužel jich moc nemáme. Zůstáváte však zodpovědný za kázeň. Moji strážní vás budou střežit proti těm, kteří vás chtějí pobít. Zeptal jsem se: 'Kdo nás chce pobít?' Generál pokrčil rameny a řekl: 'Vaši nepřátelé. Tento rozhovor je u konce.'" "Zatraceně," řekl Brough, "možná chtějí, abychom vyšli z tábora. To by jim dalo záminku, aby nás postříleli." "Ven lidi pustit nemůžeme," řekl zděšeně Smedly-Taylor. "Z toho by bylo vzbouření. Ale něco dělat musíme. Snad bychom je měli vyzvat, aby nám odevzdali zbraně." Velitel tábora ho pohybem ruky zarazil. "Všechno, co můžeme dělat, je čekat. Vím myslím, že k nám někdo přijde. Než se to stane, bude nejlepší, když život v táboře půjde jako dosud. Ach, ano. Můžeme poslat k moři skupinu lidí na koupání. Po pěti mužích z každého baráku. Vystřídají se všichni. Panebože," řekl, a znělo to jako modlitba, "doufám, že nikdo neztratí klid. Pořád nemáme záruku, že Japonci skutečně uposlechnou rozkazu ke kapitulaci. Mohou i pokračovat v boji. Můžeme jenom doufat v nejlepší a připravit se na nejhorší." Odmčel se a pohlédl na Larkina. "Myslím, že rádio by mělo zůstat tady." Kývl na Smedlyho-Taylor: "Zařídte jeho ochranu." "Ano, pane." "Vy ovšem," řekl velitel tábora Larkinovi, Mácovi a Petrovi, "budete přijímač i nadále obsluhovat." "Kdyby vám to nevadilo, pane," řekl Mac, "byl bych radši, kdyby to dělal někdo jiný. Kdyby se náhodou pokazilo, opravím je, ale vy jistě budete chtít, aby se poslouchalo čtyřiašacet hodin denně. To bychom nemohli zajistit a - totiž -- za sebe si myslím, když se to smí, by měli dostat příležitost poslouchat i ostatní." "Postarejte se o to, plukovníku," řekl velitel tábora. "Ano, pane," odpověděl Smedly-Taylor. Ted si probereme další úkoly." Před bungalovem velitele tábora se shromáždil hlouček zvědavých mužů, mezi nimi Max. Netrpělivě čekali na vysvětlení, co se děje, proč Japonci odvolali strážného od přijímače.

Už to nemohl vydržet a rozběhl se zpátky do amerického baráku. „Hej, chlapi!“ vypravil ze sebe. "Japonci?" Král vyskočil, připraven vyrazit oknem a utíkat k drátům. "Ježíš ne," řekl Max. Popadal dech a nemohl mluvit dál. "Tak co se děje, sakra?" zařval Král. "Od Péti a od rádia odvolali japonského strážného," řekl konečně Max. "Pak velitel tábora odvedl Péťu, Larkina a toho Skota i s rádiem - k sobě. Ted' jsou tam u něj všichni hlaváči. Brough taky." "Vážně?" vydechl Král. "Říkám ti, viděl jsem to na vlastní oči. A taky tomu nechci věřit. V tšeslutém tichu Král sáhl do kapsy a vytáhl cigaretu. Pak řekl Tex pomalu a nevěřícně: "Tak je teda po všem. Opravdu po všem. Nic jiného to nemůže znamenat - když odvolali strážného od rádia." Tex se rozhlédl: "Nebo snad jo?" Max se zhroutil na postel a utíral si zpocenou tvář. "Taky si to myslím. Když odvolali strážného, tak to znamená, že se chtějí vzdát, že nebudou bojovat." Podíval se na Texe vyvalenýma očima: "Mám pravdu?" Tex však byl hluboko ponořen do svého vlastního zmatku. Konečně řekl apaticky: "Je po všem." Král vydechl cigaretový kouř a probral se z opojení: "Já tomu budu věřit, až to uvidím." Náhle v tom vylekaném tichu pocítil záchvův hrůzy. Dino mechanicky chytil mouchy a trhal jim křídélka. Byron Jones III. roztržitě posunul stůlce na šachovnici. Miller mu ho vzal a odkryl tím svou dámu. Max ležel na posteli a zíral na své nohy. Tex se drbal na břicho. "Že bych cejtíl něco zvláštního, to necejtím," řekl Dino a vstal. "Jdu se vychcat," dodal a vyšel z baráku. "Já nevím, jestli se mám smát nebo brečet," řekl Max. "Asi budu blít." "To nemá žádné smyslu," řekl Tex. Odpovídal jakési své myšlence a vůbec nevěděl, že mluví nahlas. "To prostě nemá smyslu." "Hej, Maxi," řekl Král. "Neuděláš mi kapku kafe?" Max automaticky vstal, vyšel ven a vrátil se s konvicí vody. Zapojil vařič a konvici na něj postavil. Pak se vracel ke své posteli. Na poloviční cestě se však zarazil, obrátil se a upřeně se zadíval na Krále. "Co se děje, Maxi?" ozval se Král, celý nesvůj. Max se však jenom díval a křečovitě a nehlasně pohyboval ústy. "Co na mě čumíš?"

Max náhle skočil, chytil konvici a vyhodil ji oknem ven. "Ty blbče!" vybuchl Král. "Podívej, jaks mě polil!" "Dobře ti tak," zařval Max s vypoulenýma očima. "Měl bych ti dát přes držku! Copak jsi zblblnul?" "Je po válce! Udělej si to kurevský kafe sám," zavřískal Max a v koutcích úst se mu objevila pěna. Král stál nad ním jako obr a na tvářích mu vystoupily rudé skvrny vzteku. "Vypadni odtud, než tě kopnu do držky!" "Zkus to! Jen si to zkus! Já jsem seržant! Dám tě postavit před válečnej soud!" Max se dal do hysterického smíchu. Pak se jeho smích najednou změnil v pláč, po tvářích mu stékaly slzy, a náhle vyběhl z baráku a zanechal za sebou zděšené ticho. "Ten kretén zešílel," zamumlal Král. "Přines vodu, Texi." Vrátil se do svého kouta a sedl si.

Tex byl u dveří a díval se za Maxem. Pomalu se ohlédl. "Já mám práci," řekl po dlouhém nerozhodném přemýšlení. Král stoupl žaludek až do krku. S vypětím všech sil se uklidnil. "Jo," řekl se vzteklým úsměvem, "to vidím." Hloubka ticha v baráku se skoro dala měřit. Král vytáhl svou náprsní tašku a z ní bankovku. "Tady je deset babek. Přestaň pracovat a přines vodu." Donutil se nemyslet na bolest v břicho a díval se na Texe. Tex však neodpověděl, jenom nervózně pokrčil rameny a díval se jinam. "Žrát musíte stejně. Až do ty doby, kdy bude opravdu po všem," řekl Král opovržlivě a rozhlédl se po baráku. "Kdo chce kapku kafe?"

"Já si dám kapku," ozval se Dino. V jeho hlase nezněla žádná omluva. Vyšel z baráku, sebral konvici, přinesl vodu a postavil ji na vařič. Král hodil desetidolarovou bankovku na stůl. Dino se na ni chvíli díval. "Ne, díky," řekl příškrčeně a zavrtěl hlavou, "já si dám jen to Kafe." Nejistým krokem se vrátil na své místo. Muži se ostentativně obrátili ke Králi zády. "Ve vašem vlastním zájmu doufám, vy kurvy, že je opravdu po válce," procedil Král mezi zuby. Petr Marlowe vyšel z bungalovu velitele tábora a pospíchal do amerického baráku. Automaticky odpovídal na

pozdravy lidem, které znal, a skoro fyzicky cítil doteky jejich očí - jejich nevěřících očí. Ano, myslel si, já tomu ještě taky nevěřím. Vrátit se domů, zase létat, zase vidět tátu, připít si s ním, smát se s ním. Zase vidět celou rodinu. Panebože, to je divné. Já jsem živ. Jsem živ! Dokázal jsem to! "Zdar, kamarádi," rozzářil se, když vstoupil do baráku. "Zdar, Petře," vyskočil Tex a potřásl mu srdečně rukou. "Chlapče, to byla radost, když jsme se dověděli o tom strážném! Člověče!" "Já měl radost na sedmnáctou," rozesmál se Petr. Hřál se z jejich úsměvů a pozdravů. "Co se stalo s našima hlaváčema?" zeptal se Dino. Petr jim to řekl a všichni se zarazili. Všichni kromě Texe. "Krucinál, proč se připravovat na nejhorší? Je po válce," řekl s přesvědčením. "Je po válce." Do baráku vešel Max. "Zdar, Maxi, já." Petr Marlowe se zarazil. Maxovi se nepříčetně leskly oči. "Jsi v pořádku?" zeptal se zmateně. "Co bych nebyl?" vybuchl Max. Prošel kolem Petra a svalil se na pryčnu. "Co na mě čumíte? Copak se člověk nemůže jednou za čas rozčítit? Musí na něj každé parchant čumět jako vůl?" "Klid," řekl Tex. "Díkybohu, že už brzy budu z tohoto všivýho hajzlu." Max měl šedohnědou tvář a ústa mu cukala. "Že se vás zbavím, vy kurvy! Vy parchanti!" "Drž hubu, Maxi!" "Jdi do prdele!" Max si setřel z brady slinu. Pak sáhl do kapsy, vytáhl balíček desetidolarových bankovek a začal je divoce trhat a rozhazovat kolem sebe jako konfety. "Co tě to popadlo, Maxi?" vykřikl Tex. "Nic, ty sviňáku! Ty prachy stojej za hovno!" "Cože?" "Byl jsem zrovna v krámě. Jo. Chtěl jsem si koupit kokosovej ořech. Ale ten parchant Číňan my prachy nechtěl vzít. Nevzal je! Prej prodal celej krám veliteli tábora, tej kurvě! Za cedulku, na který je napsáno: „Anglická vláda slibuje zaplatit nevím kolik malajskéjch dolarů. S japonskejma dolarama si můžeme vytříť prdel. Na nic jinýho nejsou!"

"Páni!" vydechl Tex. "Tak to je důkaz! Když Číňan nebere japonský prachy, tak to máme opravdu v kabele! Co, Petře?" "Máme to v kabele." Petrovi bylo mezi nimi dobře. Ani Maxův zlý pohled nedokázal zničit jeho štěstí. "Vy ani nevíte, jak jste mi pomohli přežít, kamarádi." "Hovno," řekl Dino. "Patříš mezi nás." Pleskl ho kamarádsky po zádech: "Na všivýho Anglána nejsi ani tak špatnej." "Třeba přijedeš do Států. Třeba tě příjem mezi Američany," řekl Byron Jones III. "Musíš přijet do Texasu, Petříku. Jestli někdy přijedeš do Států, tak prostě musíš vidět stát číslo jedna!" "Do Států se asi nedostanu," řekl Petr do pískotu a protestů občana jiných států Unie. "Ale jestli ano, tak se můžeš spolehnout." Podíval se do Králova kouta: "Kde máte náčelníka?"

"Chcípnu!" Max se oplzle rozchechtal. "Cože?" Petr se opravdu vyděsil. "Je živej," řekl Tex, "ale jako by byl mrtvej." Petr se na něho pátra- vě zadíval. Pak si všiml výrazu všech okolo. Pociťoval nával smutku: "Nemyslíte, že je to trochu ukvapené?" "Hovno ukvapené," odplivl si Max. "Chcípnu! Dlouho nás vycucával, ten sviňák, a teď chcípnu." Petrovi se Max zhnusil. Vyjel na něho: "Ale když bylo nejhůř, brali jste od něho jídlo a peníze a..." "Odmakali jsme si to!" zavřískal Max a šlachy na krku se mu napjaly. "Vytrpěl jsem si své od toho parchanta!" Najednou si všiml hodnotního označení na Petrově předloktí. "A od tebe taky ty kurvo anglánská! Chceš teď lízt do prdele mně, jako jsi lez jemu?" "Drž hubu, Maxi," řekl Tex varovně. "Ty drž hubu, ty pasáku texaská!" Max plivl po Texovi a plivanec se rozstříkl po špinavé podlaze. Tex zrudl. Vrhł se na Maxe a uhořel ho hřbetem ruky do obličeje až spadl z postele, ale okamžitě vyskočil, strhl ze své poličky nůž a skočil po Petrovi. Tex ho v posledním okamžiku chytil za ruku. Nůž pouze škrábl Petra na břicho. Dino vzal Maxe za krk a hodil ho zpět na postel. "Zmagořil jsi nebo co?" zalapal Dino po dechu. měl strašlivě zkřivenou tvář a vypoulenýma očima se neustále díval na Petra. Pak najednou začal ječet, sjel z postele a s vyceněnými zuby začal kolem sebe bít rukama a škrábat nehty. Petr ho chytil za ruku, všichni se na něho vrhli a dopravili ho na postel. Tam ho museli vši silou držet. Max ječel, kopal, škrábal a kousal. "Zmagořil," zařval Tex. "Prašťe ho někdo!" "Sežněte provaz!" zařval Petr. Ležel na Maxovi a předloktím mu tiskl cukající se bradu. Dino si uvolnil jednu ruku a uhořel Maxe do čelisti. Omráčil ho. "Ježíši," řekl Petrovi, když vstali. "O fous a odkrouh tě!"

"Rychle," řekl Petr, "dejte mu něco mezi zuby, jinak si ukousne jazyk. Dino si našel kousek dřeva a vpravil ho Maxovi do úst. Pak mu svázali ruce. Petr si oddychl. Třásl se mu nohy. "Díky, Texi. Nebýt tebe, bylo by po mně." "To nic to byl jenom reflex. Co s ním uděláme?" "Zavolejte doktora. Měl prostě záchvat. O tom noži nemluvte." Petr si přejel prsty po škrábanci na břicho a podíval se na Maxe, který sebou nepříčetně házel na posteli. "Chudák!" "Zaplat' pánbu, žes mu srazil tu hnátu, Texi," řekl Dino. "Běhá mi mráz po zádech, když si na to vzpomenu."

Podíval se do Králova kouta. Bylo tam velice prázdné. Nevědomky zdvihl svou nemocnou ruku, ohnul ji v lokti a pociťoval nával štěstí nad tím, jaká je silná. "Jak je, Petře?" ozval se Tex. Petrovi trvalo dlouho, než našel správná slova: "Jsme živí, Texi. Jsme živí! Nechcípili jsme!" Pak se obrátil a vyšel z baráku do pražícího slunce. Když konečně našel Krále, už se stmívalo. Seděl na přeraženém kmenu kokosové palmy v severní části zahrady, skrytý v listí. Díval se zamračeně přes drát do džungle a vůbec nedal najevo, že si všiml Petrova příchodu. "Zdar, bráško," řekl Petr vesele, ale okamžitě ztichl, když spatřil Královy oči. "Co chcete, pane?" zeptal se Král urážlivým tónem. "Vidět tě. Jenom tě vidět." Ach, můj bože, pomyslel si soucitně. Chápal, co se v jeho příteli děje. "Tak už jste mě viděl. Co dál?" Král se k němu obrátil zády. "Vypadněte!" "Jsem tvůj přítel, copak jsi zapomněl?" "Já žádný přátele nemám. Vypadněte!" Petr Marlowe si přisedl na kmen kokosové palmy a našel v kapse dvě poslední cigarety. "Zakuř si. Jsou od Šagaty!" "Vykuřte si je sám, pane!" Petr chvilku litoval, že Krále vůbec našel. Neodešel však. i Opatrně zapálil obě cigarety a jednu nabídl Královi. Král se ani nepohnul. "Vezmi si ji, prosím tě." Král mu náhle vyrazil cigaretu z ruky. "Sežerte si tu svou kurevskou cigaretu! Chcete tu zůstat? Tak dobře!" Vstal a šel pryč. Petr Marlowe ho chytil za ruku. "Počkej přece! Dnes je největší den v našem životě. Nekaž ho jenom proto, že tví kamarádi byli trochu bezohlední!" "Dejte tu ruku pryč," procedil Král mezi zuby, "nebo vám ji urazím!" "Nestarej se o ně," řekl Petr. Mluvil rychle a naléhavě. "Je po válce, to je přece hlavní věc. Je po válce a my jsme ji přežili. Pamatuješ, jak jsi mi vtlokal do hlavy, abych dával pozor, jak to dělají chytřejší? Měl jsi pravdu! Dokázals to! Co záleží na jejich řečech?" "Na ně se vyseru! Ty s tím nemají co dělat! A na vás se vyseru taky!" Král se mu prudce vytrhl. Petr se na něho bezmocně díval: "Jsem tvůj přítel, zatraceně! Chci ti pomoci!"

„Já žádnou pomoc nepotřebuju!" "Já vím. Ale chtěl bych, abychom byli dál kamarádi. Podívej, brzo pojeděš domů." "Do prdele pojedu!" zařval Král. Zrudly mu uši. "Já žádnéj domov nemám!" Vítr pohyboval listím. Cikády monotónně zpívaly. Kolem nich se rojili moskyti. Světla v barácích začala vrhat nepravidelné stíny a na sametové nebe vyšel měsíc.

"Neboj se, bráško," řekl Petr Marlowe vřele. "Všechno bude v pořádku." Strach, který spatřil v Králových očích, jím otřásl. "V pořádku?" zašeptal Král. "Ano." Petr zaváhal. "Ty lituješ, že, už je po všem, vid?" "Nech mě! Krucinál, nech mě bejt!" zařval Král a opět si sedl na kokosové palmy. "Všechno bude v pořádku," řekl Petr Marlowe. "A já jsem tvůj kamarád. Nikdy na to nezapomeň!" Natáhl ruku a dotkl se Králova ramene. Král se odtáhl. "Dobrou noc, bráško," řekl tiše Petr. "Na shledanou zítra." A celý nešťastný odešel. Zítra, sliboval si, zítra mu budu schopen pomoci. Král se opřel oběma rukama o kmen, na kterém seděl. Byl rád, že je sám. A děsil se své osamělosti. Plukovník Smedly-Taylor, Jones a Sellars dojedli. "Vynikající!" řekl Sellars a olízl si z prstů zbytek šťávy. Smedly-Taylor vysál ještě jednou kost, která už byla naprosto čistá. "Jonesi, chlapče! Musím se ti poklonit." Říhl. "Lip si oslavu dnešního dne ani nedovedu představit! Výborné! Docela jako králík Trochu šlachovitý a trochu tuhý, ale jinak vynikající!" "Tak jsem si nepochutnal už kolik let," zářil Sellars. "Maso bylo trošku tučné, ale jak říkám, jinak senzace!" Mrkl na Jonese: "Nemohl bys toho sehnat trošku víc? Jedno stehýnko pro každého je dost málo!" "Snad se mi to podaří." Jones s chutí sebral z talíře poslední zrnko rýže. Cítil se zcela syt. "Bylo to ale štěstí, co?" "Kde jsi to sehnal?" "Řekl mi o tom Blakely. Prodával to jeden Australan." Jones "Koupil jsem všechno, co měl." Podíval se na Smedlyho-Taylor: "Bylo štěstí, že jsi měl peníze." Smedly-Taylor zachrochtal. "Ano." Otevřel peněženku a hodil na stůl tři sta šedesát dolarů. "Tady je na dalších šest. Můžeme si to dovolit, ne, pánové?" Sellars se díval na bankovky: "Tolik peněz v punčoše! Proč jsi nepustil chlup už dřív?" "Pročpak asi?" Smedly-Taylor vstal a protáhl se. "Protože jsem je šetřil na dnešní den! A konec řečí!" Podíval se na Sellarse tvrdým pohledem. "Ale no tak, člověče, já z tebe přece nic netahám! Zajímalo mě prostě, jak jsi to dokázal, to je všechno."

Jones se usmál. "Asi nějaké vedlejší zaměstnání. Slyšel jsem, že Krále div neklepla pepka." "Co má s mými penězi společného Král?" zeptal se Smedly-Taylor. "Nic." Jones přepočítal peníze. Bylo to opravdu tři sta šedesát dolarů, dost na dvanáct stehýnek rusá tikus. Jsou po třiceti dolarech, ne po šedesáti, jak si myslí Smedly-Taylor. Když má tolik peněz, může si dovolit zaplatit dvojnásobek, pomyslel si Jones. Velice ho zajímalo, jak mohl Smedly-Taylor zorganizovat krádež Královy bedny, ale chápal, že to přisně táji. On přece taky zatajil tři stehýnka. Ta, která s Blakelym uvařili a tajně snědli dnes odpoledne. Blakely snědl jedno, on zbývajících dvě. Dvě odpoledne a jedno teď - to je důvod, proč se cítí zcela syt. "Můj bože," pohládl si Jones břicho, "jíst tolik každý den bych asi nedokázal." "Zvykneš si," řekl Sellars. "Já mám ještě hlad. Buď tak hodný, sežeň ještě nějaké." "Co takhle partičku?" ozval se Smedly-Taylor. "Výborné!" řekl Sellars. "Koho pozveme jako čtvrtého?" "Samsona?" Jones se rozesmál. "Vsadím se, že by byl celý pryč, kdyby věděl o tom mase." "Jak dlouho myslíte, že bude našim trvat, než se dostanou do Singapuru?" zeptal se Sellars. Snažil se skrýt svou úzkost. Smedly-Taylor se podíval na Jonese. "Pár dní. Nanejvýš týden. Jestli ovšem Japonci tu kapitulaci myslí vážně." "Když nám nechali rádio, tak to jistě myslí vážně." "Doufám. Nezbyvá nám než doufat." Dívali se jeden na druhého. Na chvíli zapomněli na jídlo. Dolehly na ně obavy z budoucnosti. "Nemáme se čeho bát. Všechno je ... všechno bude v pořádku," řekl Smedly-Taylor. Navenek působil naprosto klidně. Uvnitř jím však lomcovala hrůza. Myslel na Maisii, na své syny a dceru. Jsou vůbec ještě naživu? Krátce před úsvitem přeletělo nad táborem čtyřmotorové letadlo. Nikdo nevěděl, jestli bylo spojenecké nebo japonské, ale řev motorů vzbudil mezi zajatci paniku. Budou padat bomby? Bomby nepadaly, a když motory letadla dozněly v dálce, nastala nová panika. Možná, že na nás zapomněli. Možná nikdy nepřijdou. Ewart vběhl do baráku a zatřásl spícím Petrem Marlowem. "Petře, to letadlo prý kroužilo kolem letiště a někdo z něj seskočil padákem!" "Viděls to?" "Ne." "Mluvil jsi s někým, kdo to viděl?" "Ne. Jenom se to říká." Ewart se snažil nedat najevo svůj strach. "Bojím se, že jak se naše lodi přiblíží k přístavu, Japonci začnou šilet." "Nezačnou." "Byl jsem před kanceláří velitele tábora. Je tam hromada lidí. Vydávají se tam přehledy zpráv. V posledním bylo, že Ewart chvilku nemohl mluvit, ale pak se vzchopil, že v Hirošimě a v Nagasaki přišlo o život víc než tři sta tisíc lidí. Lidi tam prý pořád ještě umírají jako mouchy. Ta pekelná bomba prý něco udělá se vzduchem a lidi z toho pořád umírají. Panebože, kdyby se to stalo s Londýnem a já velel takovému táboru, jako je tady já bych to tu všechno povraždil. Na mou duši, povraždil." Petr Marlowe ho uklidnil a pak vstal a šel se probouzejícím táborem podívat k hlavní bráně. Také cítil strach. Věděl, že Ewart má pravdu. Ta pekelná puma je opravdu trochu moc. Náhle jako by ho však cosi osvítilo. Ačkoliv ty první dvě zabily statisíce, nespočetným statisicům jiných zachránily život. Zachránily naše životy. I jejich životy. Bože, taková je pravda. Došel k hlavní bráně. Stáli před ní strážníci. Jako obvykle. Byli obráceni zády k táboru, ale v rukou měli pušky. Petr je zvědavě pozoroval. Byl si jist, že jsou připraveni slepě umřít při obraně lidí, kteří ještě včera byli jejich opovrhovanými nepřáteli. Panebože, přemýšlel Petr, jak neuvěřitelný je člověk. Náhle se před branou objevilo v kalném světle svítání strašidlo. Podivný muž, skutečný muž, který dýchal a potil se, muž, který vypadal jako muž. Bílý muž. Měl na sobě podivnou zelenou uniformu a nablýskané výsadkářské boty, odznak na jeho baretu jako oheň, na širokém opasku měl revolver a na zádech krásnou polní tornu. Muž šel prostředkem cesty, cvakal podpatky, až přišel před strážnici. Muž - teď si Petr všiml, že má hodnostní označení kapitána - se zastavil, chvilku se díval na strážné a pak řekl: "Pozdravte, parchanti!" Strážníci jenom přihloupale zírali. Kapitán tedy přistoupil k nejbližšímu, vytrhl mu z ruky pušku s nasazeným bodákem, hodil ji vztekle na zem a opakoval: "Pozdravte, parchanti!" Strážníci zase jenom zírali. Kapitán vytáhl revolver, vystřelil jedinou ránu do země k jejich nohám a řekl: "Pozdravte, parchanti!" Awata, japonský seržant, Awata Hrozný, teď zalitý potem a nervozní, předstoupil a uklonil se. Všichni strážníci se uklonili. "To už je lepší, parchanti," řekl kapitán. Pak šel od muže k mužům a každému vytrhl z ruky pušku a hodil ji na zem. "Marš do strážnice!" Awata porozuměl pokynu hlavy. Zavelel strážným, aby se seřadili. Na jeho povel se pak znovu uklonili. Kapitán stál a díval se na ně. Nedbale zasalutoval. "Pozdravte, parchanti," řekl ještě jednou. Strážníci se opět uklonili. "Dobře," řekl kapitán. "A příště když řeknu pozdravte, tak pozdravíte!" Awata a všichni ostatní se uklonili, kapitán se k nim obrátil zády a šel k zátarasu. Petr Marlowe ucítil jeho pohled na sobě a na zajatcích, kteří stáli vedle něho, a polekaně o několik kroků ustoupil. V kapitánových očích spatřil nejprve odpor a pak soucit. "Otevřít bránu, parchanti," zařval kapitán na strážné. Awata porozuměl pohybu ruky, rychle přiběhl se třemi strážnými a odsunuli zátaras. Kapitán prošel. Strážníci chtěli vrátit

zářelas na místo, ale on na ně křikl: "Nechte ten krám!" A oni jej nechali a opět se uklonili. Petr Marlowe se pokoušel soustředit se. Tohle není pravda. Tohle rozhodně není pravda. Tohle přece není možné. Pak najednou stál kapitán před ním. "Zdar," řekl kapitán. "Já jsem kapitán Forsyth. Kdo tomu tady velí?" Mluvil tiše a velmi měkce. Ale Petr viděl jenom jeho oči, jak si ho prohlížejí od hlavy až k patě. Co se děje? Co se mnou není v pořádku? ptal se Petr zoufale sám sebe. Co je to se mnou? Zděšeně ustoupil ještě o krok.

"Nemusíte se mě bát." Kapitán měl hluboký, sympatický hlas. "Válka skončila. Poslali mě sem, abych se o vás postaral." Kapitán udělal krok. Petr Marlowe couvl a kapitán se zastavil. Pomalu vytáhl z kapsy balíček cigaret Player's. Dobrých anglických playersek. Kouříte?" Kapitán postoupil ještě o krok a Petr Marlowe se sebral a zděšeně utekl. "Počkejte!" křičel za ním kapitán. Pak se přiblížil k jinému muži, ale ten před ním utekl také. Všichni utekli. Čangí pohltila druhá velká hrůza. Hrůza před sebou samým. Jsem vůbec v pořádku? Po takové době? Totiž: mám to v hlavě v pořádku? Byly to přece tři a půl roku. A můj bože, vzpomínáš, co říkal van der Zel o impotenci? Mohu ještě? Budu ještě schopen pomilovat holku? Dostanu se z toho? Viděl jsem v kapitánových očích hrůzu, když se na mne díval. Proč? Co je to se mnou? Odvážím se ho zeptat. Mám se odvážit zeptat jestli jsem v pořádku? Když do amerického baráku přišla zpráva o důstojníkovi, Král ležel na posteli a přemýšlel. Ano, stále ještě měl své protekční místo u okna, ale teď měl k dispozici stejný prostor jako ostatní - šestkrát čtyři stopy. Po návratu ze zahrady zjistil, že vedlejší pryčny vnikly do životního prostoru, na nějž měl právo. Neřekl slovo a ostatní v baráku také neřekli ani slovo. Král se však na ně podíval a oni všichni se jeho pohledu vyhnuli. Nikdo mu také neschoval večeri. Rozdělili se o ni. "Páni," řekl Tex roztržitě, "asi jsme na tebe zapomněli. Přistě tu radši buď. Za žrádlo si zodpovídá každý sám." Král tedy zabil jednu ze svých slepic. Oškubal ji, upekl a snědl. Snědl polovinu a druhou si schoval na snídani. Už mu zbývaly jenom dvě slepice. Ostatní se snědly v posledních několika dnech - rozdělil se o ně s chlapy, kteří mu pomáhali. Včera se pokusil něco nakoupit v táborovém obchodě, ale hromada peněz za diamant byla bezcenná. V tobolce měl ještě jedenáct amerických dolarů, jedenáct dolarů tvrdé měny. Uvědomoval si však s hrůzou, že s jedenácti dolary a dvěma slepicemi dlouho nevydrží. Minulou noc málo spal. V kalném šeru časného rána si řekl, že se chová jako slaboch a blázen, a ne jako Král. Nezáleželo přece na tom, že při procházce táborem se na něho Brant, Prouty, Samson a ostatní dívali, jako by byl tabulí průhledného skla, že ho neviděli a neodpovídali na jeho pozdravy. Tak se chovali všichni. Tinker Bell a Timsen, vojenští policisté, jeho informátoři a zaměstnanci - lidé, kterým pomáhal, kteří mu dávali věci na prodej a on zase jim jídlo, cigarety nebo peníze. Všichni se chovali, jako by neexistoval. Tam, kde ho dříve obklopovaly nenávidné a závistivé oči, nebylo teď nic. Žádné oči, žádná nenávisť, žádná známka, že ho vůbec berou na vědomí. Bylo to hrozné chodit po táboře jako duch. Vrátit se do baráku jako duch. Lehnout si na lůžko jako duch. Nicota. Teď poslouchal, jak Tex překotně vykládá celému baráku novinku o příchodu cizího kapitána, a cítil, jak osazenstvo začíná hledat nová vina strachu. "Co se děje?" řekl. "Co najednou držíte huby? Přijel nějaký chlap zvenku, to je celý." Nikdo neodpověděl. Rozhořčen tichem Král vstal. Oblékl si nejlepší košili, čisté kalhoty a sfoukl smítko z vyleštěných bot. Nasadil si čapku na stranu a na odchodu se zastavil ve dveřích.

"Myslím, že si dnes udělám hostinu," řekl jaksi všem najednou. Rozhlédl se a spatřil v jejich očích hlad a současně špatně skrývanou naději. Udělalo mu to dobře a cítil, že se věci vrací k normálu. Prohlédl si pomalu jednoho po druhém. "Máš dnes nějakou práci, Dino?" řekl konečně.

"Já? Ne nemám." odpověděl Dino. "Potřebuju ustlat a vyprat nějaký prádlo." "A chceš, abych to udělal?" zeptal se Dino a bylo mu trapně.

"Chceš to udělat?" Dino v duchu proklínal sám sebe, ale vzpomínka na vůni včerejší pečené slepice mu vzala veškerou sílu vzdorovat. "Jasně," řekl. "Díky, kamaráde," řekl Král posměšně. Dinův zřejmý boj s vlastním svědomím ho rozveselil. Obrátil se a začal sestupovat po schodech. "Kterou slepici mám zabít?" zavolal za ním Dino. Král se nezastavil. "To si ještě rozmyslím," řekl. "Ustel jenom postel a vyper prádlo." Dino se opřel o dveře a díval se za Králem, jak jde v pálcím slunci kolem zdi věznice, dokud nezahnul za roh. "Svině!" "Tak jdi vyprat to prádlo!" řekl Tex. "Drž hubu! Mám hlad!" "Dal ti práci a žrádlo žádný." „Dnes bude mít slepici," řekl tvrdohlavě Dino. "A já mu ji pomůžu sežrat. Vždycky se rozdělil s člověkem, kterej mu pomáhal." „A co včera večer?" "To byl naštvanej, že jsme mu zabrali jeho místo." Dino myslel na anglického kapitána, na domov, na své děvče. Přemýšlel-jestli na něho čeká, nebo jestli se už vdala. Jasně, říkal chmurně, určitě se vdala. Nikdo mě nečeká. Do prdele, seženu vůbec práci? "Dřív se dělil," řekl Byron Jones III. "Vsadil bych se, že ten k tentokrát tu slepici sežere celou před náma přede všema." Myslel však na domov. Zatraceně, domů se už nevrátím. Najmu si byt. Jo. Ale kde na to vezmu prachy? "Tak ji sežere. Co na tom?" ozval se Tex. "Už tu budu jenom dva nebo nejvýš tři dny." A pak domů do Texasu, -myslel si. Jestlipak dostanu zpátky své místo? Kde budu bydlet, do prdele? Co budu dělat? Až nějakou holku dostanu do sena, bude mi to vůbec fungovat? "Co ten oficír, Texi? Nemyslíš, že bysme si s ním měli promluvit?" "Jo měli. Ale radši až odpoledne. Nebo zejtra. Musíme si na něj trochu zvyknout." Tex se zachvěl. "Když se na mě kouknul, bylo to, jako by se koukal na nějakou zrůdu! Svatá krávo, copak jsem nějaký mrzák? Vypadám přece normálně, nebo ne?" Všichni si Texe pozorně prohlédli a snažili se na něho dívat očima cizího důstojníka. Viděli však jenom Texe, toho Texe, kterého znali tři a půl roku. se zdá úplně normální," řekl konečně Dino. "Jestli je někdo zrůda, tak je to on. Ať jsem zatracenej, jestli bych seskočil padákem do Singapurů sám, když se to tu hemží těma všivejma Japončikama. Ani za nic! Zrůda je on!" Král šel kolem zdi vězeňské budovy. Jsi blbec, říkal si. Z čeho jseš tak poštěňanej? Na světě je všechno v pořádku. Jasně. A ty jsi král. Jsi pořád jedinej člověk, kterej ví, co má dělat, dal si čapku ještě víc na stranu a rozesmál se při vzpomínce na Dina. Jo, ten parchant asi kleje a přemýšlí, jestli opravdu

dostane kousek slepice. Ať jde do háje. Jen ať se trochu zpotí, pomyslel si Král vesele. Procházel cestičkou mezi dvěma baráky. Všude kolem postávaly hloučky zajatců. Všichni se dívali směrem na sever, k bráně. Tiše a nehybně. Obešel další barák a spatřil důstojníka, který stál k němu zády, oddělen od ostatních širokým prázdným prostorem. Zmateně se rozhlížel. Král viděl, jak důstojník udělal několik kroků k nejbližší skupince zajatců. Skupinka okamžitě couvla do

bezpečné vzdálenosti a Král se škodolibě rozesmál. Šilenci, pomyslel si. Blbci. Z čeho mají strach? Ten chlap je přece jenom kapitán. Jo, určitě bude potřebovat pomocníka. Ale to bych rád věděl, z čeho má strach on? Zrychlil krok a tiše přistoupil ke kapitánovi. "Dobrýtro, pane," řekl a zasalutoval přesně podle předpisu. Kapitán Forsyth se polekaně obrátil. "Ach, buďte zdrav." S povzdechem úlevy rovněž zasalutoval. "Díkybohu, že aspoň někdo je tu normální." Ihned si uvědomil, co řekl. "Promiňte, nechťel jsem." "To je v pořádku," kývl Král. "Z tyhle díry se musí každému udělat šoufl. Páni, nedovedete si představit, jak rádi vás tu vidíme. Vítejte v Čangi." Forsyth se usmál. Byl mnohem menší než Král, ale postavu měl jako tank. "Děkuju. Jsem kapitán Forsyth. Poslali mě, abych se o tenhle tábor postaral, než sem dorazí naše flotila." "Kdy to bude?" "Za Šest dní." "Nemohli by si trochu pospíšet?" "To není tak snadné." Forsyth pokývl směrem k barákům. "Co je to tu se všemi? Připadal jsem si jako malomocný." Král pokrčil rameny. "Asi šok. Nevěřej svým očím. Víte, jaký jsou lidi. A jsme tu už dost dlouho." "To jistě," řekl Forsyth pomalu. "Ti blbouni se vás bojí." Král znovu pokrčil rameny. "Ale to je jejich věc." "Vy jste Američan?" "Jasně. Je nás tu pětadvacet. Důstojníci a vojáci. Náš velitel je kapitán Brough. Byl sestřelenej v třiačtyřicátým nad hrbem. Nad Himalájema. Chcete s ním mluvit?" "Ovšem." Forsyth byl k smrti unaven. Dostal rozkaz odletět do Singapurů před čtyřmi dny v Barmě. Čekání, let, seskok, cesta na strážnici, obava, co ho tu čeká, co udělají Japonci, a jak, proboha, bude schopen splnit své úkoly - to všechno mu nedávalo spát a přivolávalo zlé sny. No, staroušku, chtěl jsi práci, dostals ji, a teď jsi tady. První zkoušku u brány jsi složil. Ty blbče, říkal si Forsyth, byl jsi tak podělaný, že jediná věta, kterou jsi dokázal říct, byla: "Pozdravte, parchanti." Z místa, kde stál, viděl Forsyth hrozny lidí, kteří se na něho upřeně dívali z baráků, z oken, ze dveří a zpoza rohů. Všichni mlčeli. Viděl hlavní táborovou ulici a za ní latríny. Přejížděl očima boláky baráků a nos měl plný smradu z potu, plísně a moči. Všude kolem postávali pomatenci. Pomatenci v hadrech, pomatenci v jediném kusu látky kolem boků, pomatenci v saroncích. Kostnatí a vyzábli. "Je vám dobře?" zeptal se starostlivě Král. "Jste nějaký bledej." „Jsem v pořádku. Kdo jsou ti chudáci?" „To všechno jsou zdejší lidi," řekl Král. "Důstojníci." "Cože?" "Jasně. Co se vám na nich nezdá?" "Chcete říct, že tohle jsou důstojníci?" „Jasně. Tady to všechno jsou důstojnický baráky. Tam v těch bungalovech bydlej hlaváči. Majoři a plukovníci. Je tu asi tisíc australských a anglán vlastně anglických důstojníků," opravil se rychle Král. "Žijou v barácích na jih od věznice. A ve věznici je asi sedm nebo osm tisíc anglických a australských vojáků." "To všichni vypadají takhle?" "Cože? Nerozumím." "Všichni vypadají takhle? Všichni tu chodí takhle oblečení?" "Jasně." Král se rozesmál. "Asi se vám zdá, že vypadaj jako banda lumpů. To mě nikdy nenapadlo." Náhle se všiml, že se na něho Forsyth zkoumavě zadíval. Okamžitě se přestal smát. "Co se děje, pane?" Všude kolem byli zajatci, mezi nimi Petr Marlowe. Dívali se z bezpečné vzdálenosti a všichni si lámali hlavu, jestli je neklamou oči. Vidí to opravdu muže, který vypadá jako muž, s revolverem po boku, jak mluví s Králem? "Proč vy jste jiný než oni?" řekl Forsyth. "Nerozumím?" "Proč jste tak pěkně oblečený, když všichni ostatní mají na sobě hadry?" Královi se vrátil úsměv: "Já jsem se o své šaty staral. Oni asi ne." "Zdá se, že jste ve formě." "Ne tak, jak bych si přál, ale myslím, že to ujde. Chcete, abych vás tu provedl? Kdybyste potřeboval pomocníky, moh bych dát dohromady pár chlapců. V táboře nejsou skoro žádné zásoby, ale v garáži je nákladák. Mohli bysme zajet do Singapurů a ." "Jak to, že se tak zřetelně od všech tady lišíte?" přerušil ho Forsyth a každé jeho slovo bylo jako kulka. "Co?" Forsyth ukázal prstem na ostatní. "Vidím tu dvě stě nebo tři sta lidí, a vy jste jediný, kdo je pořádně oblečený. Všichni ostatní jsou kost a kůže. Vy ne." Obrátil se ke Královi a pro-bodával ho pohledem: "Vy jste ve formě." "Jsem jako oni. Měl jsem jen kliku. Totiž štěstí." "Štěstí v tomhle pekle?" "Jasně," řekl Král. "Copak je nějaký zločin starat se, aby měl člověk co na sebe? Copak je zločin udržovat se ve formě? Člověk musí dávat pozor, jak to dělá chytřejší. To není žádný zločin." "Ne, to není zločin," řekl Forsyth. "Pokud to ovšem není na úkor druhých." Pak vyštěkl: "Kde je kancelář velitele táboře?" "Tamhle," ukázal Král. "V první řadě bungalovů. Já nevím, co to do vás vjelo. Chtěl jsem vám pomoci. Myslel jsem, že byste moh potřebovat někoho, kdo by vám pomáhal." "Vaši pomoc nepotřebuji, desátníku! Jak se jmenujete?" Král už litoval, že přišel. Kurva, myslel si vztekle, takhle to dopadá, když se člověk snaží pomáhat! "Jmenuju se King, pane." "Můžete odejít, desátníku. Budu si vás pamatovat. A při nejbližší příležitosti si o vás promluví s kapitánem Broughem." "Co tím chcete říct?" "Chci tím říct, že mi připadáte velice podezřelý," řekl Forsyth. "Chci vědět, proč vy jste ve formě a ostatní ne. Abyste se mohl i udržet ve formě v tomto prostředí, musel jste mít peníze. A je jen málo způsobů, jak jste si tu mohl opatřit peníze. Velice málo. Předně jako informátor! Za druhé prodejem potravin nebo drog." "Ať jsem zatracenej, jestli budu poslouchat tyhle kecy." "Odchod, desátníku! A můžete si být jist, že si na vás posvítím!" Královi dalo obrovskou práci, aby Forsytha nepraštil pěstí do zubů. "Odchod," opakoval Forsyth. "Zmizte mi z očí!" Král zasalutoval a šel pryč a před očima se mu dělala rudá kola. "Buď zdrav," zastavil ho Petr, "ty máš odvalu, člověče!" Král se na něho podíval a zabručel: "Dobrý den, pane." Zasalutoval a šel dál. "Bože, Rádžo, co se to s tebou děje?" "Nic. Jen se mi jen se mi s váma nechce mluvit." "Proč? Jestli jsem ti něco udělal nebo jestli mě už máš dost, tak mi to řekni, prosím tě." "To s váma nemá co dělat." Král se nuceně usmál, ale v duchu zoufale křičel: Ježíšikriste, co jsem udělal tak špatného? Krmil jsem ty parchanty, pomáhal jsem jim, a teď se na mě koukaj, jako bych byl vzduch. Ohlédl se na Forsytha. Viděl, jak mizí mezi dvěma baráky. A ten tam, pomyslel si s hrůzou, ten myslí, že jsem špicl. "Co říkal?" zeptal se Petr. Nic. Já teď mám práci. Pro něj. "Já jsem tvůj kamarád. Pomohu ti. Copak to nechápeš?" Král však měl jen jedinou myšlenku: někam zalézt. Forsyth a ostatní mu vzali tvář. Je ztracen. Je děsně ztratit tvář. "Pak si promluvíme," zamumlal, zasalutoval a utekl. Ježíšikriste štkal v duchu, vrať mi mou tvář. Prosím tě, vrať mi mou tvář. Příští den se nad táborem opět objevilo letadlo. Z jeho trupu na padácích bedny zásob. Některé dopadly do tábora, Ty jež spadly do džungle, nikdo nehledal. Nikdo neodešel z bezpečí Čangi ani na krok. Ještě stále to mohl být japonský trik. Táborem hýbala hejna much. Jako vždy. Několik lidí zemřelo. Jako vždy. Další den. Kolem letiště začala kroužit letadla. Do tábora přišel jakýsi plukovník a s ním lékaři a ošetřovatelé. Přivezli zásoby léků. Zakroužilo a přistálo několik dalších letadel. Po ulicích tábora se najednou začaly prohánět hlučné džípy, dobře živení chlapi s doutníky v ústech a čtyři lékaři. Všichni byli Američané. Vrazili do tábora, pobodali americké zajatce i jehlami, dali jim galony čerstvé

pomerančové šťávy, jídlo a cigarety a objali je - své chlapce, své hrdiny. Pomohli jim do džípů a odvezli je k hlavní bráně, kde na ně čekalo nákladní auto. Petr Marlowe se na to díval s úžasem. Oni přece nejsou hrdinové, přemýšlel zmateně. My také ne. Prohráli jsme válku, svou válku, nebo snad ne? My přece nejsme hrdinové! Jako v mlze spatřil Krále. Svého kamaráda. Celé dny čekal na slíbený rozhovor, ale kdykoli Krále našel, Král ho odehnal. "Pozdějc," říkal vzdychky. "Teď mám práci." Neměl čas, ani když přijeli ti noví Američané. Petr Marlowe tedy stál u brány mezi spoustou ostatních, díval se na odjezd Američanů a čekal, že svému kamarádovi bude moci říct aspoň sbohem. Trpělivě čekal, že mu bude moci poděkovat za svou ruku a za pěkné chvíle, které spolu prožili. Mezi přihlížejícími byl i Grey. Forsyth stál unaveně u nákladního auta. Podával nejvyššímu americkému důstojníku nějaké papíry: "Originál je pro vás, pane. Vaši lidé jsou na seznamu uvedeni podle hodnot, druhu zbraně a osobních čísel." "Díky," řekl americký major, zavalitý robustní výsadbář s hranatou bradou. Podepsal papíry a vrátil Forsythovi pět kopií. "Kdy přijedou vaši?" "Za pár dní." Major se rozhlédl a otrásl se: "Vypadá to, že byste potřeboval nějakou pomoc." "Nemáte náhodou zbytečné léky?" "Jasně. Máme toho plné letadlo. Víte co? Až tady ty chlapce vypravím, přivezu vám to v našich džípech sem. A nechám vám tu taky doktora a dva ošetřovatele, dokud sem nedorazí vaši." "Díky." Forsyth se mnul unaveně tvář. "To nám opravdu moc pomůže. Příjem léků vám podepišu. Mám právo podpisu." "Vykašlete se na papíry. Chcete léky, tak je dostanete. Od toho tu jsou."

Obrátil se k nákladnímu autu: "Tak seržante, ať si nastoupí." Zašel k jednomu z džípů a díval se, jak do něj ošetřovatelé opatrně sunou nosítka. "Co si myslíte o tomhle, doktore?" "Transport do Států vydrží." Doktor vzhlédl od nehybného těla, zabaleného do svěrací kazajky. "Ale to je tak všechno. Skutečný případ šílenství." "Chudák," zamračil se major a zatřhl v seznamu Maxovo jméno. "Přežil to a teď." Ztišil hlas: "Co ti ostatní?" "Je to špatné. Exhaustivní příznaky, všeobecně řečeno. Strach z budoucnosti. Je mezi nimi jediný, který je fyzicky jakžtakž ve formě." "Nepochopím, jak to mohli přežít. Byl jste se podívat ve věznici?" "Ovšem. Jen jsem tam nakoukl. Stačilo mi to." Petr Marlowe zachmuřeně přihlížel. Věděl, že není nešťastný jenom proto, že odjíždí jeho kamarád. Byl smutný, že odjíždějí Američané. Měl pocit, že patří mezi ně. A to není správné, jsou to přece cizinci. Ale když byl s nimi, vůbec se necítil jako cizinec. Je to zavisť? ptal se sám sebe. Nebo žárlivost? Ne, myslím, že ne. Nevím proč, ale zdá se mi, že oni se vracejí domů a mne tu opustily. Když zazněly povely a američtí zajatci začali vylézat na nákladní auto, přistoupil Petr blíž. Brough, Tex, Dino, Byron Jones III, a všichni ostatní na sobě měli zbrusu nové uniformy. Vypadali v nich zcela neskutečně. Pokřikovali a smáli se. Jenom Král ne. Ten stál stranou. Sám Petr byl šťasten, že jeho kamarád je zase mezi svými, a v duchu se modlil, aby se to s ním všechno obrátilo v dobré. "Tak si nastupte, chlapci." "Tak, lezte nahoru!" "Příští zastávka - Spojený státy!" Grey nevěděl, že vedle něho stojí Petr Marlowe. "Mají prý letadlo, které je dopraví přímo do Ameriky," řekl s pohledem upřeným na nákladní auto. "Zvláštní letadlo! Je to možné? Pro pár vojáků a nižších důstojníků?" Ani Petr nevěděl, jak se ocitl vedle Greya. Teď se na něho s opovržením podíval: "Když se to tak vezme, Greyi, jste zatracený snob." Grey se prudce otočil: "Ach, to jste vy." "Petr kývl k nákladnímu autu. "Oni si asi myslí, že mezi nimi nejsou ani tak velké rozdíly. Tak pro ně poslali letadlo. Když to domyslíte, je to vynikající myšlenka." "Neříkejte, že horních deset tisíc konečně pochopilo." "Ach držte hubu!" Petr od něho vztekale odešel. "Prokristapána, tak si tam už vlezte!" zavrčel americký seržant. Král se ani nepohnul. Seržant netrpělivě odhodil doutník a ukázal na krále prstem: "Vy! Desátníku! Tak uprdelte se konečně na tom nákladáku. Král konečně procítl z transu: "Ano, seržante! Promiňte seržante!" Pokorně vylezl na nákladní auto a zatímco všichni ostatní seděli on musel zůstat stát. Vzrušení lidé kolem něho mluvili jeden přes druhého, ale nic z toho, co říkali, nebylo určeno jemu. Nikdo si ho ani nevšiml. Když se auto rozjelo a prach Čangi zavířil ve vzduchu, Král se chytil postranice. Petr Marlowe se dal do běhu za autem s pravou rukou napraženou před sebe. Chtěl svému kamarádovi naposled zamávat. Král se neohlédl. Díval se na podlahu nákladního auta. U hlavní brány tábora pocítil Petr Marlowe náhle strašlivou samotu. "To stálo za podívání," rozchechtal se vedle něho Grey. Petr se na něho podíval: "Zmiz, ty parchante, než ti dám přes držku!" "Stálo za to vidět, jak odjíždí. Desátníku, uprdelte se na tom nákladáku!" Greyovi uštěpačně zářily oči. "Výpad jako smrad." Petr si však pamatoval Krále, jaký opravdu byl. Ten člověk, který pokorně řekl, "Ano seržante", to nebyl Král. To nebyl on. To byl někdo jiný, vyrvaný násilím z lůna Čangi, které ho tak dlouho hýčkalo. "Výpad jako zloděj," řekl Grey zlomyslně. Petr Marlowe sevřel pěst zdravé ruky: "Varoval jsem tě." Vší silou vrazil pěst Greyovi do tváře a porazil ho. Grey rychle-vstal a vrhl se na Petra. Začali se zběsile rvát. Náhle se vedle nich objevil Forsyth. "Nechte toho," zařval. "Krucinál, proč se rvete?" "Jen tak," řekl Petr Marlowe. "Dejte tu ruku pryč," řekl Grey a vytrhl se Forsythovi. "Vypadněte odtud!"

"Jestli začnete znova, dostanete oba domácí vězení!" Forsyth se zděsil, když si všiml, že jeden z rváčů je kapitán a druhý poručík. "Měli byste se stydět. Rvát se jako prostí vojáci! Zmizte! Oba dva! Je po válce, prokristapána!" "Opravdu?" Grey se ještě jednou podíval na Petra a odešel. "Co je to mezi vámi?" ozval se Forsyth. Petr Marlowe se podíval ven z hlavní brány. Nákladní auto už nebylo vidět. "Tomu byste nerozuměl," řekl a šel pryč. Forsyth se za ním díval, dokud nezmizel za rohem baráku. To máš pravdu, člověče, pomyslel si. Nerozumím tu vůbec ničemu a vůbec nikomu. Obrátil se zády k hlavní bráně tábora Čangi. Byly kolem ní jako vždycky hloučky lidí, zájrajících mlčky ven. V bráně byla, také jako vždy, stráž. Ale ne korejská nebo japonská. Stáli tu na stráží důstojníci. V den svého příchodu je tam Forsyth postavil, aby střežili tábor a nedovolili nikomu z tábora odejít. Stráž však nebyla k ničemu, protože nikdo se odejít nesnažil. Nerozumím tomu, řekl si Forsyth unaveně. To přece nedává žádný smysl. Nic tu nedává smysl. Teprve teď si vzpomněl, že nikoho neupozornil na toho podezřelého Američana. Na toho desátníka. Měl tolik práce, že mu to úplně vypadlo z hlavy. Ty blbče, teď už je pozdě. Pak si uvědomil, že americký major se ještě vrátí. Výborně, pomyslel si, musím mu to říct. Ten už si s ním poradí. O dny později dorazili do tábora další Američané. A mezi nimi pravý americký generál. Jako kolem včelí královny se kolem něho rojili fotografové, reportéři a pobočníci. Dovedli generála do kanceláře velitele tábora. Pak poslali pro Petra Marlowa, Maca a Larkina. Generál zdvihl sluchátko rádiového přijímače a dělal, že poslouchá. "Ještě chvíli, generále!" "Ještě jeden snímek, generále!" Petra Marlowa kdosi postrčil dopředu a nařídil mu, aby se sklonil nad přijímač, jako že něco generálovi vysvětluje. "Tak ne! Ať je vám

vidět do obličeje! To je ono! Ať je vidět, jak jste hubenej! Same, trochu víc světla! Tak!" Té noci bylo Čangi přibito na kříž třetí, poslední a největší hrůzy. Hrůzy ze zítřka. Teď už celé Čangi vědělo, že válka skutečně skončila. Bylo nutné podívat se budoucnosti do tváře. Budoucnosti mimo Čangi.

A ta budoucnost už začínala teď. Lidé v Čangi se stáhli do sebe. Nikam jinam se nedalo jít. Nikde se nebylo možné schovat. Jenom uvnitř. A uvnitř byla hrůza. V singapurském přístavu přistála spojenecká flotila. Do tábora se seběhli další lidé zvenčí. V té chvíli začaly pršet otázky. Jméno, hodnost, osobní číslo, jednotka? Kde jste bojoval? Kdo zemřel? Kdo padl? Co mučení? Kolikrát vás zbili? Kdo viděl, jak vás bodli bodákem? Nikdo? To není možné. Přemýšlejte, člověče! Na co máte hlavu? Vzpomeňte si! Kolik lidí zemřelo na lodi? Tři, čtyři, pět? Kdo tam byl? Kolik vás zbylo v jednotce? Deset? Z celého pluku? Dobře, to už je lepší. A teď - jak zemřeli ti ostatní? Ano, podrobně!

Ach, vy jste viděl, jak je ubodali? Průsmyk Tři pagod? Ach, železnice! Ano. O tom víme. Co k tomu můžete dodat? Kolik jste dostávali jídla? Co narkotizační prostředky? Promiňte, ovšem, zapomněl jsem. Cholera? - Ano, o třetím táboře víme. Co čtrnáctka? Ten na barmsko-siamské hranici? Tam zemřely tisíce lidí, že?

Spolu s otázkami s sebou lidé zvenčí přinesli své názory. Lidé z Čangi slyšeli, jak si jen potají šeptali. - Viděl jste toho člověka? Panebože, to není možné! Courá tu skoro nahý! Veřejně!

- A podívejte se tamhle! Ten chlap tam sere přede všemi! A panebože, neutírá se papírem! Meje se! A jen tak rukou! Bože - oni to tak dělají všichni! - Podívej na ten špinavý kutloch! Panebože, je plný blech! - Kam až to, chudáci klesli! Jako zvířata!

- Měli by se zavřít do blázců! Ovšem, že jim to udělali Japonci, ale stejně - bylo by to jistější. Oni už nedokážou rozeznat, co je správný a co ne! Podívejte, jak chlemtají to svinstvo! Panebože, dáš jim chleba a brambory a oni chtějí rýži! Už abych byl zpátky na lodi. Už se nemohu dočkat, až sem přivedu své mládence. Tohle je jedinečná příležitost! To už člověk hned tak neuvidí!

Panebože, ty ošetřovatelky ale riskují! Takhle se tu mezi nimi procházej! Blbost, nic se jim nestane. Viděl jsem spoustu holek, které se sem chodí jen tak koukat. Podívej na tuhle! To je kus! To je hnus, jak je ti zajatci očumují! Spolu s otázkami a názory přinesli lidé zvenčí také odpovědi. Ach, poručík leteckva Marlowe? Ano, máme tu odpověď z admirality. Námořní kapitán Marlowe je hm obávám se, že váš otec je mrtev. Zemřel při ponorkovém útoku na konvoj do Murmańska. 10. září 1943. Lituji. Další! Kapitán Spence? Ano. Máme pro vás spoustu pošty. Můžete si ji vyzvednout na strážnici. Ach, ano. Vaše vaše žena a dítě zahynuly při bombardování Londýna. V lednu letošního roku. Lituji. Bylo to V2. Strašné. Další! Podplukovník Jones? Ano, pane. Odejdete s první skupinou už zítra. Jedou všichni vyšší důstojníci. Bon voyage! Další! Major McCoy? Ach ano, vy jste sháněl informace o své ženě a synovi. Okamžik, byli na palubě lodi Empress of Shropshire, že ano? Odplula ze Singapuru 9. února 1942, že ano? Lituji, nic nového. Víme jen, že se potopila někde u Bornea. Proslýchá se, že se někdo zachránil, ale jestli je to pravda a kde ti lidé jsou, nikdo neví. Musíte být trpěliví! Tady všude kolem je spousta zajateckých táborů - na Celebesu, na Borneu - musíte být trpěliví! Další! Ach, plukovník Smedly-Taylor? Lituji, pane, špatné zprávy. Vaše žena zahynula při bombardování. Před dvěma lety. Váš nejmladší syn, velitel letky P. R. Smedly-Taylor, byl sestřelen ve čtyřiačtyřicátém nad Německem. Váš syn John je nyní v Berlíně jako příslušník okupačních jednotek. Tady je jeho adresa. Hodnost? Podplukovník. Další! Plukovník Larkin? Ach, o Australany se stará někdo jiný. Další! Kapitán Grey? Ach ano, s vámi je to trochu složitější. Víte, o vás se rozšířila zpráva, že jste ve dvačtyřicátém padl. Obávám se, že vaše žena se znovu provdala. Ona hm zde je její nynější adresa. To nevím, pane. Budete se muset zeptat na ministerstvu spravedlnosti. Obávám se, že právní porady nejsou můj obor. Další! Kapitán Ewart? Ach ano, z malajského pluku. Ano. S radostí vám mohu oznámit, že vaše žena a tři děti jsou v bezpečí a v pořádku. Jsou v táboře Ca Song v Singapuru. Ano, dnes odpoledne vás tam odvezeme. Prosim? Nu, to nevím. Mám tady napsány tři děti. Ne dvě. Možná, že je to chyba. Další! K moři se teď chodilo koupat stále více lidí. Cítili se však venku jako ztracení a byli rádi, když se zase mohli vrátit do tábora. Sean se šel vykoupat. Šel s ostatními a v ruce si nesl balíček. Když došli na pláž, Sean se odvrátil a většina chlapů se mohla potřhat smíchy nad zvrhlikem, který se nechce svlékat do naha jako ostatní. "Slečinko!" "Teplajzníku!" "Máňo!" "Homouši!" Sean šel po- pláži dál, stranou od ostatních, až našel skryté místo. Svlekl si krátké kalhoty a košili a oblékl si večerní sarong, podprsenku, vycpanou vatou, podvazkový pás, dlouhé punčochy, učesal si pečlivě vlasy a naličil se. Pečlivě, velice pečlivě. Pak dívka vstala, sebejistá a velmi šťastná. Obula si střevíčky s vysokými podpatky a vešla do moře.

Moře ji přijalo, uspalo ji a po nějaké době vyvrhlo její mrtvé tělo na břeh. Ve dveřích Petrova baráku stál nějaký major. Na blůze měl plno vyznamenání a vypadal velmi mladě. Rozhlížel se po baráku a se zájmem si prohlížel ty vyzábělé nemravy, kteří se váleli ve svých peleších, převlékali se, kouřili nebo se chystali zajít pod sprchu. Jeho oči spočinuly na Petrovi. "Co tak čumíš, do prdele?" zaječel Petr Marlowe. "Jak to se mnou mluvíte? Jsem major." "Seru na tebe, i kdybys byl Kristus pán! Vypadni odtud! Vypadni!" "Postavte se do pozoru! Poženu vás před válečný soud!" Major vyvalil oči a na Čele mu vystoupil pot. "Měl byste se stydět, stát tu jen tak v košili." "To je sarong." "Košile je to! Jste polonahý! Vy zajatci si myslíte, že vám všechno projde. Abyste věděl, neprojde! My vás teď naučíme úctě." Petr Marlowe chytil malajskou dýku, přihnul se ke dveřím a strčil ji majorovi pod nos. "Vypadni odtud, nebo ti ten kurev-skej krk podříznu." Major se rychle vypařil. "Neber si to tak, Petře," zamumlal Phil. "Dostaneš nás všechny do maléru." "Tak proč na nás tak čumíš? Proč? Krucinál, proč?" zařval Petr Marlowe. Nikdo neodpověděl. Do baráku vešel lékař. Na rukávě měl pásku s červeným křížem a spěchal - ale dělal přitom, že nespěchá - k Petrovi a usmíval se na něho. "Nevšímejte si ho," řekl a ukázal dveřmi na majora, který procházel táborem. "Proč na nás, krucinál, všichni tak čumíte?" "Vezměte si cigaretu a uklidněte se."

Lékař se zdál sympatický a klidný, ale byl to také člověk zvenčí a nedalo se mu tedy důvěřovat. "Vezměte si cigaretu a uklidněte se! To je všechno, co vy, parchanti, dokážete říct," řádl Petr Marlowe. "Povídám, proč na nás všichni tak čumíte?" Doktor si zapálil cigaretu sám a posadil se na jednu z postelí. V témž okamžiku toho začal litovat, protože

věděl, že všechny postele jsou tu prolezlé nemocemi. Chtěl však pomoci. "Pokusím se vám to vysvětlit," řekl tiše. "Vy, vy všichni, jste snášeli to, co se nedá snést, a vydrželi to, co se nedá vydržet. Jste chodící kostlivci. Z vašich tváří jsou vidět jenom oči a v těch očích je něco." Doktor se na chvilku zarazil a snažil se najít správné slovo, protože věděl, že tito lidé potřebují pomoc, péči a něhu. "Nevím dost dobře, jak to mám popsat. Je to nepostižitelné ne, to není ono. Není to strach. Ale máte to v očích všichni. A jste naživu, když podle všech pravidel byste měli být už dávno po smrti. My nevíme, proč nejste mrtví, ani jak jste to přežili... myslím vy všichni tady. My zvenčí na vás čumíme, protože nás to fascinuje." "Jsme dvouhlavé tele někde na pouti, co?" "Ano," řekl doktor klidně. "Taky se to tak dá říct, ale."

"Přisáhám, že zabiju každého parchanta, který mě začne okukovat jako opici!" "Tu máte," řekl doktor. "Vezměte si tyhle pilulky. Uklidníte se." Petr mu pilulky vyrazil z ruky a zařval: "Sežerte si to sám! Vlezte mi všichni na záda!" A utekl z baráku. Americký barák byl zcela opuštěný. Petr si lehl na Královu postel a rozplakal se. "Sbohem, Petře," řekl Larkin. "Sbohem, plukovníku." "Sbohem, Mácu." "Mnoho štěstí, kamaráde." "Pište mi." Larkin jim potřásl rukama a odešel k hlavní bráně, kde čekala nákladní auta, aby odvezla poslední Australany k lodi. K lodi, která pluje domů. "Kdy vypadneš ty, Petře?" zeptal se Mac, když Larkin zmizel. "Zítřka. A ty?" "Já odcházím teď, ale zůstanu v Singapuru. Nemá cenu lžít na loď, dokud nevím, kam by měla jet." "Pořád ještě nic nového?" "Ne. Mohou být kdekoli, na kterémkoli ostrůvku. Kdyby ona a Angus byli mrtví, myslím, že bych to poznal." Mac zdvihl svůj batoh a mechanicky se přesvědčil, jestli je v něm krabička sardinek, kterou si schoval. "Slyšel jsem, že v jednom singapurském táboře jsou nějaké ženy, které byly na té lodi. Možná budou něco vědět. Jestli je najdu." Vypadal starý a vrásčitý, ale velmi silný. Napřáhl ruku: "Selamat." "Puki mahu!" "Sendiri," řekl Petr. Věděl, že mu po tváři tekou slzy, ale nestyděl se za ně. Mac se za své taky nestyděl. "Můžeš mi někdy napsat na adresu singapurské banky, kamaráde." "Napíšu. Mnoho štěstí, Mácu." "Selamat!"

Petr Marlowe stál na hlavní ulici tábora a díval se, jak Mac stoupá do svahu. Nahoře se zastavil, obrátil se a ještě jednou zamával. Petr mu odpověděl, a pak se Mac ztratil v zástupu ostatních. Teď byl Petr docela sám. Poslední jítro v Čangi. Poslední muž zemřel. Někteří důstojníci z baráku číslo šestnáct už byli pryč. Ti nejvíce nemocní. Petr Marlowe ležel v polospánku pod moskytiérou. Kolem něho se probouzeli ostatní, vstávali a odcházeli na latrínu. Barstairs už stál v jóginské pozici na hlavě. Phil Mint se už jednou rukou dloubal v nose a druhou trhal mouchám křídélka. V koutě už začala další partie bridže. Myner už zase cvičil stupnice na své dřevěné klaviatuře a Thomas už zase nadával, že se opozdila snídaně.

"Jak vypadám, Petře?" zeptal se Mike.

Petr otevřel oči a podíval se na něho: "Jinak. Vypadáš zkrátka jinak." Mike si přešel hřbetem ruky vyholený horní ret. "Je mi, jako bych byl nahý." Pohlédl do zrcátka a pokrčil rameny: "No, je to pryč, a tím to končí." "Hej, přišlo źródlo," křikl Spence. "Co přinesli?" "Ovesnou kaši, topinky, marmeládu, míchaná vajíčka, slaninu, čaj." Někdo si stěžoval, že porce jsou malé, někdo si stěžoval, že jsou příliš velké. Petr Marlowe si vzal jenom míchaná vajíčka a čaj. Přidal k vajíčkům trochu rýže, kterou si včera schoval, a s velkou chutí to snědl. Vzhlédl, když do baráku vrazil Drinkwater. "Ach, Drinkwatere," zastavil ho. "Máš chvilku čas?" "Ovšem." Drinkwater byl překvapen Petrovou vlídností. Sklopil oči, neboť se bál, že pohledem prozradí nenávisť, kterou k němu cítil. Vydrž, To, říkal si. Vydržels to tolik měsíců. Ne, aby ses teď prozradil. Už jen pár hodin a můžeš na toho chlapa a na ty ostatní lumpy klidně zapomenout. S Lylesem a Blodgerem si svědomí dělat nemusíš. Vůbec ne. Skončili, jak si zasloužili. "Pamatuješ na to králičí stehýnko, cos mi ukradl?" Drinkwaterovi zablyškalo v očích: "O čem to mluvíš?" "Ale jdi, Drinkwatere," řekl Petr Marlowe. "Teď už je to přece jedno! Je po válce a my jsme to přežili. Ale pamatuješ se na to stehýnko, vid'?" Drinkwater byl příliš chytrý, než aby se dal tak prostoduše chytit. "Ne," řekl nevrle, "nepamatuji." Dalo mu velkou práci, aby nevykřikl: bylo senzační! "Víš, on to nebyl králik." "Ach? Promiň, Marlowe, ale já jsem to nebyl. Dodneška nevím, kdo to tenkrát vzal, ať to bylo co chtělo." "Já ti řeknu, co to bylo," řekl Petr a vychutnával okamžik plnými doušky. "Byla to krysa. Krysa." Drinkwater se rozesmál. "Jsi velmi legrační," řekl sarkasticky. "Opravdu to byla krysa. Chytil jsem ji. Byla taková veliká, chlupatá a měla po těle spoustu strupů. Myslím, že měla mor." Drinkwaterovi se zachvěla brada. Phil mrkl na Petra a vesele přisvědčil: "Opravdu, reverende. Byla celá strupatá. Viděl jsem, jak Petr stehýnko stahoval." Drinkwater si pozvracel celou novou uniformu, vyběhl z baráku a zvracel dál. Petr se rozchechtal a za chvíli se otfásal smíchy celý barák. "Panebože," řekl Phil, "ale to se ti opravdu povedlo, Petře. To byl vynikající nápad. Namluvit mu, že to byla krysa! Panebože! Ten parchant si o něco takového koledoval."

"Ale ona to vážně byla krysa," řekl Petr. "Schválně jsem to stehýnko položil tak, aby ho mohl ukrást." "Ovšem, samozřejmě," zamrkal na něho Phil a automaticky "r" přitom oháněl plácačkou na mouchy. "Nesnaž se ten vynikající vtip ještě přetrumfnout." Petr poznal, že mu to nikdo neuvěří. Neřekl už tedy ani slovo. Nikdo mu to neuvěří, leda by jim ukázal farmu. Panebože! farma! Teď se udělalo špatně od žaludku i jemu. Oblékl si novou uniformu. S hodnostním označením leteckého poručíka na ramenou. S pilotním odznakem na levé kapse. Obhlédl svůj majetek: postel, moskytiéra, slavník, příkrývka, wrong, roztrhaná košile, stejně roztrhané krátké kalhoty, dva páry dřeváků, nůž, lžice a tři hliníkové talíře. Sebral všechno z postele, odnesl to ven a zapálil. "Hej, vy ach, promiňte, pane," řekl nějaký seržant. "Tady se nesmí rozdělávat oheň." Seržant byl člověk zvenčí, ale Petr Marlowe se lidí zvenčí nebál. V této chvíli ne. "Vypadněte," řekl seržantovi. "Ale pane." "Říkal jsem, abyste vypadnul, krucinál!" "Ano, pane." Seržant zasalutoval a Petr měl radost, že se už lidí zvenčí nebojí. Také zasalutoval, ale okamžitě upadl do rozpaků, protože neměl na hlavě čapku. Pokusil se chybu zamaskovat: "Kde mám čapku, do prdele?" Rychle se vrátil zpátky do baráku a cítil, jak se hrůza před lidmi zvenčí vrací. Zahnal ji a v duchu se zapřisáhl: už se nebudu bát. Nikdy. Našel čepici a krabičku sardinek, kterou si včera schoval. Strčil ji do kapsy, sešel ze schodů a kráčel po cestě kolem drátů. Tábor byl teď už skoro prázdný. Poslední část anglických zajatců odjíždí dnes stejným konvojem jako on. Pryč odtud. Dávno po Australcích a celý věk po odchodu Američanů. Ale to se dalo čekat. U nás to jde vždycky pomalu, ale jistě. Blízko amerického baráku se zastavil. Cíp celtového přístěnku se beznadějně kymácel ve větru vzpomínek. Pak vešel Petr

naposledy do baráku. V baráku byl Grey, nablýskaný a zářící novotou.

"Přišel jste se naposledy podívat na místo svých triumfů?" zeptal se jedovatě. "Taky se to tak dá říct." Petr si ubalil cigaretu a zbytky tabáku pečlivě vrátil do tabatěrky. "Je po válce. Teď jsme si rovni, vy a já." "To je pravda." Greyovi se v tváři napjaly svaly. Oči měl jako had. "Nenávidím vás." "Vzpomínáte si na Dina?" "Co s ním?" "To byl váš špicl, vidíte?" "Teď už není třeba to tajit." "Král o Dinovi věděl." "To nevěřím." "Dino vám dělal špicla na jeho rozkaz. Na Králův rozkaz," rozesmál se Petr Marlowe. "Jste špinavějším lhářem!" "Proč bych vám lhal?" Petr se náhle přestal smát. "Čas na lži je pryč. S tím už je konec. Ale Dino to opravdu dělal na rozkaz. Vzpomínáte, jak jste vždycky přišel o chloupky později? Vždycky." Panebože, myslel si Grey. Ano, ano, teď tomu rozumím. Petr Marlowe vdechl cigaretový kouř. "Král si vypočítal, že když nebudete dostávat informace, pokusíte se určitě najmout si špicla. Tak vám ho našel sám." Grey pocítil náhle velikou únavu. Obrovskou. Spoustu věcí bylo těžké pochopit. Spoustu podivných věcí. Pak si všiml Petrova výsměšného pohledu a celá jeho dlouho tajená mizérie vybuchla. Rozběhl se prudce po baráku, převrhl Královu postel, rozházal zbytky jeho bývalého majetku a rozdupal je. Pak vyštěkl na Petra: "Moc velké chytrák! Ale já ho viděl zkrouhnutého, \ vás uvidím taky! A celou tu vaši smradlavou společnost!" "Ach?" "Můžete si na to vsadit! Zkrouhnu vás, i kdybych na to měl obětovat zbytek života. Nakonec vás rozdupu. Vy přestanete mít to prdelný štěstí!" "Štěstí s tím nemá co dělat." Grey na něho namířil prstem: "Vy jste se šťastně narodil. Šťastně jste přežil Čangi. Dokonce jste si zachránil tu svou drahou dušičku, jestli nějakou vůbec máte!" "O čem to mluvíte?" Petr odstrčil namířený prst. "O zkaženosti. O morální zkaženosti. Zachránil jste se v poslední chvíli. Ještě pár měsíců vedle toho zloducha, a bylo to. Začínal jste být stejný lhář a podvodník jako on." "On nebyl zloduch a nikoho nepodvedl. Přizpůsobil se jenom podmínkám." "To by byl krásný svět, kdyby se každý mohl schovat za tuhle výmluvu! Existuje něco, čemu se říká morálka!" Petr Marlowe hodil zbytek cigarety na podlahu a zašlápl jej. "Nepovídejte, že vy byste radši chcipl jako ctnostný idiot, než žil a věděl, že jste kvůli tomu musel udělat pár kompromisů!" "Pár?" Grey se chraptivě rozesmál. "Vy jste prodal všechno! Čest - poctivost - hrdość - a to všechno za kousek žvance od nejhoršího parchanta z tyhle smradlavé díry!" "Kdybyste se nad tím opravdu zamyslel, zjistil byste, že Král měl obrovský smysl pro čest. Ale v jedné věci máte pravdu. Mne předělal. Dokázal mi, že muž je muž, ať je jeho původ jaký chce. To je v rozporu se vším, co jsem se učil. Nebylo tedy správné vysmívat se vám za něco, zač nemůžete. Za to se omlouvám. Ale neomlouvám se za to, že pohrdám tím, co jste ze sebe v životě udělal." „Aspoň jsem neprodal duši!" Grey probodával Petra zlým pohledem a na stejnokroj mu kapal pot. Uvnitř ho však dusila nenávist k sobě samému. Co Smedly-Taylor? říkal si v duchu. Pravda, já jsem taky prodal duši. Prodal. Ale aspoň jsem věděl a vím, že to nebylo správné. A vím, proč jsem to udělal. Styděl jsem se za svůj původ, chtěl jsem se dostat mezi šlechtu. Do té tvé kurevské společnosti, Marlowe! Do vojenské služby. Ale teď mi to může být všechno ukradený. "Vy kurvy držíte svět pod chřtánem," řekl nahlas, "ale panebože, dlouho už to dělat nebudete. My se s vámi vyrovnáme. Lidi jako já. Nebojovali jsme tuhle válku proto, abyste po nás zase plivali. Vyrovnáme se!" "Tak mnoho štěstí!" Grey zalapal po dechu. S velikým úsilím rozevřel zařatou pěst a setřel si z čela pot. "Pokud jde o vás, vy za to nestojíte. Vy jste mrtvej člověk!" "V tom to právě je: my oba jsme strašně moc naživu." Grey se otočil a šel ke dveřím. Na nejvyšším schodu se zastavil. "Vlastně bych vám a Královi měl za něco poděkovat," řekl chraptivě. "Nenávist k vám mě vlastně udržela při životě." Odešel a už se neohlédl. Petr Marlowe se rozhlédl po táboře a pak ještě jednou po baráku a po rozházených a rozdupaných Králových věcech. Zdvihl hliníkový talíř, z něhož jidal Králova vajíčka, a všiml si, že se na něm už usadil prach. Roztržitě narovnal Králův stolek a talíř na něj položil. Topil se v myšlenkách. V myšlenkách na Greye, Krále, Samsona, Seana, Maxe, Texe, přemýšlel, kde asi je Mácova žena. A N'ai - existovala skutečně, nebo to byl jenom sen? Přemýšlel o generálovi, o lidech zvenčí, o domově a o Čangi. Je snad špatné přizpůsobit se? Je špatné přežít? Co bych asi dělal, kdybych byl Greyem? Co by asi dělal Grey, kdyby byl mnou? Co je to dobro a co je zlo? A Petr si uvědomil, že jediný člověk, který by mu to možná mohl vysvětlit, zemřel kdesi v mrazivém moři před Murmanském. Díval se na věci, spojené s minulostí. Na stůl, o nějž si opíral ruku, na postel, na níž mu tu ruku zachránili, na lavici, na níž sedával s Králem, na židle, na nichž se spolu smáli. Jak už je to všechno staré, jak už se toho začíná chytat plíseň. V koutě baráku se válel svazek japonských dolarů. Petr jej bezmyšlenkovitě zvedl. Pak bankovky zase jednu po druhé nechal padnout na zem. Když dopadly, sneslo se na ně mračno much. Petr Marlowe stál ve dveřích. "Sbohem," řekl s konečnou platností všemu, co patřilo jeho příteli. "Sbohem a děkuju." Odešel z baráku a kolem zdi věznice se dostal k hlavní bráně tábora Čangi, kde trpělivě čekala řada nákladních aut. U posledního auta stál Forsyth, celý šťastný, že jeho práce tady už končí. Byl k smrti unaven a v očích měl znamení Čangi. Dal povel k odjezdu. První nákladní auto se rozjelo, pak druhé a třetí. Celý konvoj vyjel z brány. Petr se ohlédl jenom jednou. Když už byl hodně daleko. Když už Čangi vypadalo jako perla ve smaragdové lastuře, modrobílé pod poklopem tropického nebe - když už Čangi stálo na nízkém návrší, obehnané pruhem zeleně, která se o kus dál vzdávala modrozelené barvě moře. Moře až k nekonečnému obzoru. Pak už se neohlížel. Té noci bylo Čangi prázdné. Zbavené lidí. Ale hmyz zůstal. A krysy. Ty také zůstaly. Pod barákem. A mnoho jich už pošlo, neboť jejich věznitelé na ně zapomněli. Ty nejsilnější však byly naživu. Adam rval dráty klece, aby se dostal k potravě, bojoval s dráty stejně zuřivě, jako s nimi bojoval od počátku svého zajetí. A jeho trpělivosti se dostalo odměny. Klec povolila a Adam se vrhl na žrádlo a zhltl je. Pak si odpočinul a s novými silami se vrhl na další klec a po jisté době zhltl i maso, které bylo v ní. Eva se k němu připojila, a milovali se a pářili. Později se zřítela celá jedna strana krytu, rozbila mnoho klecí a živí se živili mrtvými. A potom slabí živí se stali potravou silných živých, dokud, co přežili, nebyli stejně silní. A rvali se mezi sebou pářili se. Adam vládl nade všemi. Byl Král. Až do dne, kdy ho vůle být králem opustila. Pak posel a stal se potravou pro ty silnější, nejsilnější byl vždycky Králem, nejenom zásluhou své síly, ale zásluhou své chytrosti, štěstí a síly dohromady. Mezi krysyami.